300 PARTIDE ALESE ALE LUI ALEHIN

EDITURA TINERETULUI
CULTURĂ FIZICĂ ŞI SPORT

MECIUL PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL IMPOTRIVA LUI CAPABLANCA, BUENOS AIRES, 1927

Nr. 148. APĂRAREA FRANCEZA

CAPABLANCA — ALEHIN

Prima partidă a meciului, 1927

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4:d5	e6:d5
5. Nf1-d3	Cb8-c6
6. Cg1-e2	Cg8-e7
7. 0—0	Nc8-f5
8. Nd3:f5	...

Alte mutări, ca de exemplu 8. a3 sau 8. Cg3 s-ar fi dovedit de asemenea cu totul inofensive. Această partidă dovedește încă o dată că dacă albul tinde cît de puțin către luptă, el trebuie să evite în această variantă schimbul de pioni la mutarea a 4-a.

8. . .	Ce7:f5
9. Dd1-d3	Dd8-d7
10. Cc3-d1	. . .

Începutul unei serii de mutări de mîna a doua. Mutarea firească de dezvoltare 10.Nf4, la care negrul avea intenția să răspundă 10.. 0—0—0, ar fi dus la un joc mai viu [1].

10. ...	0—0
11. Cd1-e3	Cf5:e3
12. Nc1:e3	. . .

[1] In cartea sa „Pe drumul spre titlul de campion mondial", Alehin arată că pentru mutarea a 10-a Capablanca a consumat 40 minute de gîndire. V. P.

Figurile ușoare ale albului blochează acum coloana „e", care este de o importanță vitală. Aceasta constituie o dovadă convingătoare a inexactității strategiei sale în deschidere.

12. . .	Tf8-e8
13. Ce2-f4	. . .

Cum arată răspunsul negrului, calul n-are nici un viitor pe acest cîmp. Continuarea naturală și suficientă pentru remiză era 13. Nf4 urmat de c2-c3.

13. . .	Nb4-d6!

Negrul propune un schimb ale cărui rezultate i-ar fi fost foarte favorabile. Dacă 14. C:d5 N:h2+ 15. R:g2 D:d5 16. c4, atunci 16... Dh5+ 17. Rg1 Tad8 18. d5 Td6 și poziția regelui alb este periclitată.

14. Tf1-e1	. . .

Albul continuă să joace superficial. Era necesar mai întîi 14. c3.

14. . .	Cc6-b4
15. Dd3-b3?	. . .

După această mutare albul va fi forțat, în cel mai bun caz, să-și strice într-un mod destul de neplăcut, poziția de pioni.

Un rău mai mic era 15. Dd2 Dl5 16. Tec1 h5! (amenințînd Te4 și apoi h5-h4) cu un oarecare avantaj pozițional pentru negru.

15. . . Dd7-f5
16. Ta1-c1 ? ...

După această nouă greşeală este îndoielnic dacă albul mai poate salva partida, deoarece negrul cîştigă un pion, cu o poziţie excelentă.

Era necesar 16. Cd3, după care negrul ar fi obţinut — e drept — un final mult mai bun prin 16... C:d3 17. D:d3 D:d3 18. cd Nb4 19. Tec1 cî, iar apoi eventual a7-a5!

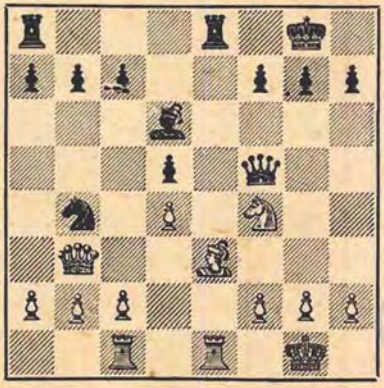

16. . . Cb4:c2!
17. Tc1:c2 Df5:f4

Capablanca nu a observat această posibilitate atunci cînd a jucat mutarea a 16-a. El s-a gîndit numai la 17... N:f4, după care ar fi putut restabili echilibrul material prin 18. Tc5.

18. g2-g3 . . .

A prefera această continuare sau a alege 18. D:d5 D:h2+ 19. Rf1 c6 — este exclusiv o chestiune de gust.

18. . . Df4-f5

Era tentantă de asemenea continuarea 18... Df3 19. D:b7 h5 20. Db5 h4 21. De2 Df5 cu un atac bun. Desigur însă că negrul nu poate fi condamnat pentru hotărîrea de a-şi păstra avantajul.

19. Tc2-e2 b7-b6
20. Db3-b5 h7-h5
21. h2-h4 Te8-e4

Cu ameninţarea 22...T:h4 !

22. Ne3-d2 ! . . .

Acest sacrificiu temporar al unui al doilea pion, dacă este acceptat de negru, oferă relativ cele mai bune şanse de salvare. Fără nici o speranţă ar fi fost 22. Dd3 Tae8 23. Nd2 De6.

22. . . Te4:d4

Acceptarea sacrificiului (care a trebuit să fie calculată riguros) nu era nici pe departe obligatorie.

In loc de aceasta ar fi fost simplu şi convingător 22...Tae8, deoarece după schimbul damei pentru două turnuri prin 23.D:e8+ T:e8 24.T:e8+ Rh7 negrul, datorită avantajului său poziţional considerabil, n-ar fi avut nevoie de eforturi mari pentru a forţa cîştigul.

23. Nd2-c3 Td4-d3

Dacă 23...Tg4 (23...Tc4? 24.Te5 !) 24.Ne5 albul ar fi recîştigat în cele din urmă unul din pioni.

24. Nc3-e5 Ta8-d8
25. Ne5:d6 Td8:d6

Tehniceşte mai simplu decît 25...cd 26.Dc6 !

26. Te2-e5 Df5-f3

Desigur, nu merge 26...Dg6, din cauza 27.Tg5.

27. Te5:h5 Df3:h5

Mutarea 27...Te6 ar fi fost o greşeală grosolană din cauza răspunsului 28.De8+ !

28. Te1-e8+ Rg8-h7
29. Db5:d3+ Dh5-g6
30. Dd3-d1 Td6-e6 !

O idee interesantă. Negrul înapoiază pionul pe care îl are în plus, pentru a combina acum înaintarea pionului liber „d", cu un atac de mat. Mult mai puțin convingător ar fi fost 30...d4, din cauza răspunsului 31.Df3 cu dubla amenințare 32.Da8 sau 32.h5.

31. Te8-a8	**Te6-e5 !**

Negrul intenționează să-și pună dama în spatele turnului și, în același timp, să formeze lanțul de pioni b6-c5-d4.

32. Ta8:a7	**c7-c5**
33. Ta7-d7	. . .

Această mutare permite terminarea rapidă a partidei. M-am așteptat la continuarea 33.Rg2 d4 34.Ta3 De6 ! 35. Df3 c4 urmată de înaintarea decisivă a pionului „d".

33. . .	**Dg6-e6**
34. Dd1-d3+	**g7-g6**
35. Td7-d8	**d5-d4**
36. a2-a4	**Te5-e1+**

Atacul direct este destul de convingător. Dar negrul ar fi putut să folosească imediat poziția rea a turnului avansat prin 36...De7 ! 37.Tb8 Dc7 38. Db3 Te6 39. Ta8 Db7, cu amenințarea 40... Te1+.

37. Rg1-g2	**De6-c6+**
38. f2-f3	**Te1-e3**
39. Dd3-d1	**Dc6-e6**
40. g3-g4	**Te3-e2+**
41. Rg2-h3	**De6-e3**
42. Dd1-h1	**De3-f4 !**

După aceasta este imposibil să se împiedice mutarea următoare a turnului.

43. h4-h5	**Te2-f2**

Albul cedează.

Nr. 149. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — CAPABLANCA

A 6-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Nf1-d3	**d5:c4**
9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Cc3-e4	**De7-b4+**

In partidele următoare Capablanca a ales o ordine de mutări mai exactă : 11... C5f6 și 12... Db4+, care oferă negrului avantajul de a menține la d7 calul care ajută la mutările de eliberare c6-c5 sau e6-e5.

12. Dd1-d2	**Db4:d2+**
13. Re1:d2	**Tf8-d8**
14. Th1-d1	**Cd5-f6**
15. Ce4:f6+	. . .

Mai bine decît retragerea calului atacat, deoarece în acest caz negrul poate juca imediat c6-c5.

15. . .	**Cd7:f6**
16. Nc4-b3 !	. . .

Împiedicînd atît b7-b6, cît și c6-c5. La mutarea c6-c5 ar fi urmat 17.Re1 ! cd 18.T:d4 T:d4 19.C:d4 în favoarea albului.

16. . .	**Rg8-f8**
17. Rd2-e2	**Rf8-e7**
18. Cf3-e5	**Nc8-d7**
19. f2-f3	**Nd7-e8**
20. e3-e4	. . .

Pregătind pătrunderea d4-d5, care asigură în orice caz albului un mic avantaj. Totuși, se pune problema dacă nu e mai bine ca acest plan să fie mai întîi pregătit prin manevra a2-a4-a5.

20. . . **Cf6-d7**
21. Ce5-c4 . . .

Aici însă era de considerat retragerea calului la d3, urmată de a2-a4. Partea slabă a mutării din partidă este caracterul ei tăios, necorespunzător caracterului poziției.

21. ... **Cd7-b6**
22. Cc4-e3 **Td8-d7**
23. a2-a4 **Ta8-d8**
24. a4-a5 **Cb6-a8**

In legătură cu mutarea următoare Cc7, această manevră trebuie să asigure negrului echilibrul, în timp ce continuarea 24... Cc8? ar fi dus după 25.d5 cd 26.ed ed 27.Na4 la pierderea calității.

25. d4-d5 **c6:d5**

Negrul alege o continuare periculoasă. Capablanca a arătat că din planul lui inițial făcea parte mutarea 25... Cc7! La 26. de putea să urmeze în acest caz 26... C:e6 27. Cf5+. Rf6 28. N:e6 fe 29. T:d7 T:d7 30. Ce3 Td4 cu joc aproximativ egal. Dacă albul ar fi încercat, printr-o mutare pregătitoare oarecare, de exemplu prin Rf2 să mențină tensiunea, negrul ar fi putut continua cu Rf8, folosind aceeași tactică.

26. e4:d5 **Td7-c7**

Avînd în vedere situația, aceasta este mutarea cea mai bună. După 26... ed albul n-ar fi obținut nimic prin 27. Na4 din cauza 27... Tc7! 28. C:d5+? T:d5! In schimb mutarea simplă 27.N:d5 (cu amenințarea 28. N:b7 T:b7 și 29. Cf5+) i-ar fi permis să ocupe o poziție amenințătoare, de exemplu: 27... g6 28. Tc4! f5 29. Tb4.

27. d5:e6! **Td8:d1**

Acest schimb nu este favorabil și duce la înrăutățirea situației lui. Ceva mai bună ar fi fost varianta 27... fe 28.T:d8 R:d8 29.Td1+ Re7 30.N:e6 R:e6 31. Td8 Nb5+ 32. Rf2 Cb6 33. ab ab și deși negrul trebuie să joace acest final foarte prudent, el nu poate să piardă din cauza poziției puternice pe care o va ocupa nebunul pe cîmpul c6.

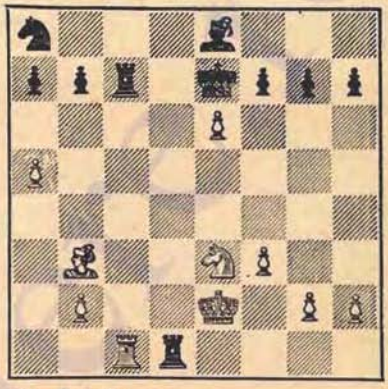

28. Ce3-f5+! ...

Datorită acestui șah, legat în unele variante de un sacrificiu aparent, albul ocupă cu calul importantul punct d6.

28. .., **Re7-f6**
29. Tc1:d1 **f7:e6**

Sau 29...R:f5 30. Td8 Nb5+ 31.Rd2! fe 32.T:a8 Td7+ 33. Rc3 Tc7+ 34. Rd4 cu avantaj pentru alb.

30. Cf5-d6 . . .

Dacă 30.Td8 negrul ar fi obținut egalarea jocului prin 30... Nb5+ 31. Re3 ef 32.T:a8 Te7+.

30. . . **Ne8-g6**
31. Td1-d4 . . .

Prin această mutare albul înapoiază avantajul cucerit cu atîta greutate. Continuarea corectă era 31. Nc4, de exemplu: 31... Re7 (31... b6 32. a6) 32. b3 a6 33. Td2! sau 31... Tc5 32. b4 Tc7 33. Re3! și apoi Rd4 sau Rf4. In ambele cazuri negrul este foarte înghesuit și nu se vede cum ar putea calul său să revină în joc.

31. ...	**Tc7-c5 !**
32. Td4-b4	**...**

E clar că 32.C:b7 se respinge prin Tb5.

32. ...	**b7-b6**
33. a5:b6	**Ca8:b6**
34. Re2-d2	**...**

Nu 34. Cb5? din cauza 34... a5. Acum lupta este terminată deoarece albul nu poate evita simplificările următoare.

34. ...	**Rf6-e7**
35. Cd6-e4	**Ng6:e4**
36. Tb4:e4	**Cb6-d5**
37. Nb3:d5	**Tc5:d5+**
38. Rd2-c3	**a7-a5**
39. Te4-c4	**h7-h5**
40. h2-h4	Remiză.

Nr. 150. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA — ALEHIN

A 9-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**c7-c6**
6. Dd1-c2	**Dd8-a5**
7. c4:d5	**Cf6:d5**
8. e3-e4	**Cd5:c3**
9. Ng5-d2	**Da5-a4**

Singurul mijloc de a împiedica creearea unui centru puternic al albului prin 10 bc.

10. Dc2:c3	**a7-a5 !**

O mutare ale cărei consecinţe tactice trebuiau calculate cu precizie. Dimpotrivă, poziţia rezultată în varianta schimbului 10...c5 11.Cf3 cd 12. D:d4 ! (11. C:d4 Nc5 !) 12... D:d4 13. C:d4 a6 14. Tc1 este puţin atrăgătoare.

11. Cg1-f3	**Nf8-b4**
12. Dc3-c1	**0—0**
13. a2-a3	**...**

Albul nu are nimic mai bun, deoarece la 13.Nd3 urmează 13...e5! 14. de (Dacă 14.C:e5, atunci 14...N:d2+ şi 15...D:d4) 14...Cc5 15. Nc2 Db5 şi negrul obţine o bună poziţie de atac.

13. . .	**Nb4:d2+**
14. Dc1:d2	**e6-e5**

Singurul procedeu suficient de a elibera dama neagră.

15. Ta1-c1	**. . .**

Mutarea tentantă 15.Dd3 nu dădea nici ea efectul dorit, din cauza 15...ed 16.b3 Db5 17.D:b5 cb 18.C:d4 Cc5 19. f3 Td8 20.Td1 Ne6 şi negrul are cel puţin şanse egale.

15. ...	**e5:d4**
16. Tc1-c4	**...**

La 16.C:d4 ar fi urmat 16...Cb6 cu ameninţarea Td8 şi albul nu reuşeşte să efectueze manevra Nf1-e2-d1.

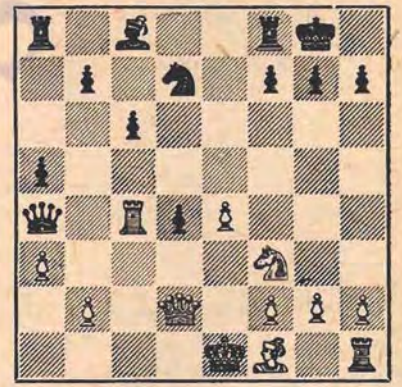

16. . .	**Da4-b5 !**

Pe aceasta se bazează întreaga apărare a negrului. Acum dama ajunge pe cîmpul e7 care îi este necesar, după care problema deschiderii poate fi considerată rezolvată. Varianta 16... Db3 17.T:d4! Cb6 18.Ne2 n-ar fi fost lipsită de primejdii pentru negru.

17. Tc4:d4	**Db5-c5**

Albul nu poate să ia de două ori la d7, deoarece după 18...Tad8 şi apoi Dc1+, pierde.

18. Nf1-e2	**Dc5-e7 !**

Singura mutare care permite negrului să egaleze şansele. Dimpotrivă, după 18... Ce5 19. C:e5 D:e5 20. 0—0 c5 ! (Altfel e foarte tare f4) 21.Td5 D:e4 22. T:c5 avantajul de dezvoltare al albului s-ar fi făcut simţit.

19. 0—0	**Cd7-c5**
20. Dd2-e3	**Nc8-g4**

Ţinînd seama de superioritatea albului pe coloana „d", mi s-a părut periculos să caut complicaţii cu Ne6.

21. h2-h3	**Ng4:f3**
22. Ne2:f3	**Tf8-d8**
23. Tf1-d1	**Cc5-e6**
24. Td4:d8+	**Ta8:d8**
25. De3-a7 !	**...**

Mai precis decît schimbul la d8, după care albul, cedînd coloana „d", ar fi trebuit să lupte cu dificultăţi.

25. . .	**Td8:d1+**
26. Nf3:d1	**De7-c7**
27. Nd1-b3	**. . .**

La 27. Da8+ ar fi urmat simplu 27... Cd8 şi apoi Rg8-f8-e7.

27. . .	**h7-h6**
28. Nb3:e6	**f7:e6**
29. Da7-d4	**c6-c5**

Cu scopul de a ocupa cîmpul e5 sau (în eventualitatea 30.Dc3) de a începe prin b7-b5 realizarea majorităţii de pioni de pe flancul damei.

30. Dd4-c4	**Dc7-e5**
31. f2-f4	**De5:f4**

Sau 31...D:b2 32.D:e6+ Rh7 33.Df5+ Rg8 34. D:c5 Db1+ şi apoi D:e4.

32. Dc4:e6+	**Rg8-h7**
33. Df6-d5	**. . .**

Aici albul, jucînd 33.Df5+ putea să treacă într-un final de pioni care ar fi trebuit de asemenea să ducă la remiză. După 33...D:f5 ef, cel mai bine pentru negru este să continue 34...a4, de exemplu : 35.Rf2 g6 36.fg+ R:g6 37.Re3 Rf5 38.g3 Re5 39.g4 b5 40.h4 b4 41.Rd3 Rf4 42. g5 hg 43. hg R:g5 44.Rc4 ba 45. ba Rf5 46.R:c5 Re6 47. Rb5 Rd6 48.R:a4 Rc7.

33. ...	**Df4-c1+**
34. Rg1-h2	**Dc1-f4+**

Remiză.

Nr. 151. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA **ALEHIN**

A 11-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**c7-c6**
6. Cg1-f3	**Dd8-a5**
7. Cf3-d2	**Nf8-b4**
8. Dd1-c2	**d5:c4**
9. Ng5:f6	**Cd7:f6**
10. Cd2:c4	**Da5-c7**
11. a2-a3	**Nb4-e7**
12. Nf1-e2	**. . .**

Albul n-are nevoie să se grăbească cu mutarea b2-b4 pentru a împiedica înaintarea c6-c5, deoarece această înaintare ar fi fost acum încă prematură, din cauza 13. Cb5 Db8 14. dc N:c5 15. b4 Ne7 16. Ca5 în favoarea albului.

12. ...	**0—0**
13. 0—0	**Nc8-d7**

Şi aici mutarea c6-c5 n-ar fi fost oportună din acelaşi motive.

14. b2-b4	**b7-b6**

Foarte bine ar fi fost mai întîi 14... Tfd8, urmat de Ne8. Intenţia negrului de a continua 15...a5 16.ba b5 este împiedicată de următorul răspuns al albului.

15. Ne2-f3! . . .

Dacă acum 15...a5, atunci 16.Ce5! ab 17.Cb5 cu avantaj pentru alb.

15. . .	**Ta8-c8**
16. Tf1-d1	**Tf8-d8**
17. Ta1-c1	**Nd7-e8**
18. g2-g3	. . .

O bună mutare poziţională, al cărei scop direct este de a împiedica mutarea Df4, în eventualitatea înaintării e3-e4.

18. . .	**Cf6-d5**
19. Cc4-b2	**Dc7-b8**

Mai precis era 19...Db7, avînd în vedere posibilitatea de atac Da6.

20. Cb2-d3	**Ne7-g5**

Cu ameninţarea C:e3.

21. Tc1-b1	**Db8-b7**
22. e3-e4	**Cd5:c3**
23. Dc2:c3	**Db7-e7?**

O mutare greşită deoarece acum nebunul g5 va fi scos temporar din joc. Corect era 23... Tc7 şi dacă 24. Ng2, atunci 24...Nf6 25.e5 Ne7 26.Tbc1 Dc8, după care negrul ar fi putut aştepta în linişte desfăşurarea evenimentelor.

24. h2-h4!	**Ng5-h6**
25. Cd3-e5	. . .

Cu ameninţarea 26.Cg4.

25. . .	**g7-g6**
26. Ce5-g4?	. . .

Acum a venit rîndul albului să scape cea mai bună mutare! După 26. Cc4 Ng7 27.e5 h5 28. Cd6 negrul n-ar fi avut nimic mai bun decît să înceapă lupta pentru remiză, sacrificînd calitatea pentru un pion: 28...T:d6 29.ed D:d6 30.Dc4! cu avantaj pentru alb.

26. ...	**Nh6-g7**
27. e4-e5	**h7-h5**
28. Cg4-e3	**c6-c5!**

Negrul foloseşte prilejul favorabil pentru a elibera, în sfîrşit, nebunul său de cîmpuri albe, apreciind just că albul nu este în stare să obţină un avantaj real din ocuparea coloanei „b".

29. b4:c5	. . .

Dacă 29. dc, atunci 29... bc 30. T:d8 D:d8 31. bc Dc7.

29. . .	**b6:c5**
30. d4-d5	. . .

Această încercare de a complica poziţia — atît de neobişnuită pentru Capablanca — se întoarce în favoarea negrului.

O remiză uşoară s-ar fi putut obţine cu 30.Tb7 Td7 31.T:d7 N:d7 32.d5 (Sau 32.dc Ne8 33.c6 Dc7) 32...ed 33.C:d5 De6 34.Cf4 N:e5 urmat de un schimb general şi de un final de nebuni de culori diferite.

30. . .	**e6:d5**
31. Ce3:d5	**De7-e6**

Desigur nu 31...D:e5 din cauza 32. D:e5 N:e5 33.Ce7+.

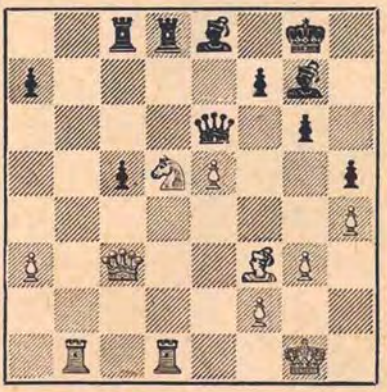

32. Cd5-f6+?	. . .

Cum arată desfăşurarea ulterioară a partidei, schimbul forţat în acest mod nu face decît să înlesnească sarcina negrului, deoarece pionul liber

„c" compensează pe deplin dificultăţile negrului, legate de apariţia unui pion alb la f6.

Relativ mai bine era 32.Tb7 N:e5 33.Da5 Rg7 34.T:a7 şi avantajul negrului — perechea de nebuni — n-ar fi fost încă decisiv.

32. . .	**Ng7:f6**
33. e5:f6	**Td8:d1+**
34. Tb1:d1	**Ne8-c6!**

Albul nu poate schimba nebunii deoarece în acest caz el îşi pierde singurul pion cu care se mîndreşte — pionul f6.

35. Td1-e1	**De6-f5**
36. Te1-e3	**c5-c4!**
37. a3-a4	**. . .**

Dîndu-şi seama că are o poziţie mai slabă, albul încearcă să complice jocul. Dacă acum 37...N:a4, atunci 38. Ne4 Dg4 (Dacă 38...Dd7 39.Tf3 Rh7 40.De5 negrul pierde) 39.Nf3 Dd7 40. Te7 Dd3 41.D:d3 cd 42.T:a7 cu şanse de remiză pentru alb.

Însă după următorul răspuns simplu, poziţia negrului se ameliorează, deoarece el obţine un control complet asupra cîmpului b4.

37. . .	**a7-a5**
38. Nf3-g2	**Nc6:g2**
39. Rg1:g2	**Df5-d5+**
40. Rg2-h2	**Dd5-f5**
41. Te3-f3	**Df5-c5**
42. Tf3-f4	**. . .**

După 42.Te3 Db6 albul n-ar mai fi dispus de nici o mutare utilă (43. Tf3 Dc6!).

42. . .	**Rg8-h7**

In momentul respectiv, mutarea aceasta nu era obligatorie. Mult mai importantă ar fi fost împiedicarea mutării următoare a albului, jucînd 42... Db6.

Nimic nu dădea continuarea tentantă 42...Db4 43.De3 D:a4, din cauza 44.Tf5! Db4 45.T:h5 gh 46.Dh6 Df8 47.Dg5+ cu şah etern.

43. Tf4-d4	**Dc5-c6?**

O greşeală după care albul ar fi putut salva partida. Corect era 43... Db6! şi dacă 44.Tf4, atunci 44...Rg8, obţinînd o poziţie pe care negrul ar fi putut-o obţine cu două mutări înainte.

44. Dc3:a5	**. . .**

Forţat, însă destul de bine.

44. . .	**c4-c3**

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 44...D:f6, atunci 45.Tf4 cu următoarele posibilităţi: 45...Dg7 46. Dd5 sau 45... De6 46. Dc3 urmat de a4-a5 şi, în ambele cazuri, albul e în afară de pericol.

45. Da5-a7!	**Rh7-g8**

Nici celelalte mutări nu pot asigura cîştigul pentru negru, dacă adversarul răspunde corect:

I. 45...D:f6? 46.Tf4 D:f4 47.gf c2 48.D:f7+ Rh6 49.f5!

II. 45...Dc7 46.D:c7 T:c7 47.Td1;

III. 45...Tc7 46.Db8 c2 47.Td8 D:f6 48.Th8+!! (Aceasta este mutarea pe care n-am văzut-o atunci cînd am început combinaţia, jucînd 43...Dc6) 48... D:h8 49.D:c7.

46. Da7-e7	**. . .**

Dacă acum 46...c2, atunci 47.Td8+ T:d8 48.D:d8+ Rh7 49.De7 De6 50.Dc7 forţînd remiza.

46. . .	**Dc6-b6**
47. De7-d7?	**. . .**

Capablanca nu valorifică din plin posibilitatea favorabilă pe care i-a oferit-o mutarea a 43-a a negrului şi partida reintră în vechiul făgaş.

Continuînd cu 47.Td7! el ar fi putut obţine remiza, de exemplu: 47...D:f2+ (Dacă 47...Tf8, atunci 48. a5 D:a5 49. Ta7 Dd5 50.Td7 şi dama nu poate scăpa de urmărirea turnului alb din cauza ameninţării D:f8+!) 48.Rh1! (48. Rh3 pierde deoarece în acest caz, în varianta de mai jos, dama ajunge

pe cîmpul e6 cu şah) 48...Da2 49. Td8+ T:d8 50.D:d8+ Rh7 51.Df8 şi acum negrul nu are nimic mai bun decît şahul etern, deoarece pionul alb este invulnerabil la f6. O salvare neobişnuită!

47. ...	Db6-c5!
48. Td4-e4	...

Singura posibilitate de a nu permite 48...c2.

48. . .	Dc5:f2+
49. Rh2-h3	Df2-f1+
50. Rh3-h2	Df1-f2+
51. Rh2-h3	Tc8-f8
52. Dd7-c6	. . .

Din nou singura mutare.

52. . .	Df2-f1+
53. Rh3-h2	Df1-f2+
54. Rh2-h3	Df2-f1+
55. Rh3-h2	Rg8-h7!
56. Dc6-c4	...

Dacă 56.D:c3, atunci 56...Df2+ 57. Rh1 Td8 58.De1 Df3+ 59.Rh2 Td1 şi negrul cîştigă.

56. ...	Df1-f2+
57. Rh2-h3	Df2-g1!

Manevra decisivă. Insuficient era 57...c2 din cauza 58.Tf4! urmat de Tf1.

58. Te4-e2	. . .

Continuarea 58.g4 ar fi dus la un final frumos: 58...c2! 59.D:c2 Te8!!

58. . .	Dg1-f1+?

Negrul scapă pentru a doua oară cîştigul uşor! Corect era (aşa cum intenţionasem cînd am jucat mutarea a 57-a) 58...Dh1+ 59.Th2 Df3! după care albul nu poate continua cu 60.Tc2 din cauza 60...Df5+ şi albul nu poate face nimic împotriva ameninţării 61...D:f6 (La 60.Df4 ar fi urmat 60...Dd1!).

59. Rh3-h2	Df1:f6
60. a4-a5?	. . .

In loc să-şi asigure remiza prin 60. Tc2 Te8 61. Rg2 (ameninţînd 62.T:c3 sau 62.Tf2) Capablanca face o nouă greşeală după care ar fi trebuit să piardă imediat.

60. . .	Tf8-d8?

Decidea imediat 60...Df1! 61.De4 Td8 (Sau 61...Tb8). După mutarea din partidă cîştigul este iarăşi problematic.

61. a5-a6?	. . .

După 61.Rg2 negrul ar fi putut obţine doar un final de dame cu trei pioni contra doi, care la o apărare corectă s-ar fi terminat mai curînd remiză[1]. Acum se produce în sfîrşit deznodămîntul.

61. . .	Df6-f1!
62. Dc4-e4	Td8-d2
63. Te2:d2	c3:d2
64. a6-a7	d2-d1D
65. a7-a8D	Df1-g1+
66. Rh2-h3	Dd1-f1+

Dacă acum 67.Dg2, atunci 67...Dh1 mat.

Albul cedează.

După părerea mea, această partidă a fost mult prea lăudată în întreaga lume şahistă. Fără îndoială că ea a fost foarte emoţionantă, atît pentru adversari, care au fost mereu în criză de timp, cît şi pentru public. Totuşi, partea ei finală este o adevărată comedie a greşelilor, în care adversarul meu a scăpat de cîteva ori remiza, iar eu posibilitatea cîştigului. N-aş fi inclus-o printre cele mai bune partide ale mele, dacă n-ar fi avut o

[1] In cartea sa „Pe drumul spre titlul de campion mondial" Alehin dă ca exemplu următoarea variantă: 61. Rg2 Rg7 62. a6 Td1 63. Tf2 Td2 64. T:d2 (Nu merge 64. Dc5 din cauza 64... T:f2+ 65. D:f2 Dc6+ 66. Df3 D:f3+ 67. R:f3 c2 68. a7 c1D 69. a8D Dh1+) 64... cd 65. Dd5! Db2 66. Rh3 Dc2 67. a7 Df5+ 68. D:f5 gf 69. a8D d1D.—V.P.

importanță sportivă excepțională: partida reprezenta de fapt, un moment crucial în acest meci.

Nr. 152. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 12-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**...**

Ceva mai tare este mutarea 7.a3 pentru a continua la 7...c6 cu 8.Dc2 și 9.Td1. Pe coloana „d" turnul damei stă mai activ deoarece îngreuiază încercarea de eliberare prin d5:c4 urmat de c6-c5 sau e6-e5.

7. . .	**c7-c6**
8. Dd1-c2	**a7-a6**
9. a2-a3	**h7-h6**
10. Ng5-h4	**Tf8-e8**
11. Tc1-d1	**. . .**

Turnul ajunge aici mult prea tîrziu. Este drept că împiedică totuși manevra de eliberare d5:c4, urmată de b7-b5 și c6-c5, însă negrul a cîștigat timp și, prin mutarea următoare, lichidează tensiunea din centru.

11. . .	**b7-b5**
12. c4:d5	**. . .**

Acum albul, prin schimbul la b5 sau d5, trebuie să simplifice poziția. Mutarea de blocadă 12.c5 nu și-ar fi atins scopul, deoarece negrul s-ar fi eliberat prin cunoscuta manevră 12... e5 13. de Cg4 14.Ng3 N:c5, obținînd după 15. h3 Cg:e5 16. C:e5 C:e5 17. C:d5 cd 18. D:c5 Nb7 un joc bun de figuri.

12. . .	**c6:d5**
13. Nf1-d3	**Nc8-b7**
14. 0—0	**Ta8-c8**
15. Dc2-b1	**Dd8-a5**

După 15...N:a3 16.ba T:c3 17.a4! albul și-ar fi recîștigat pionul, cu o poziție mai bună.

16. Cc3-e2	**Cd7-b6?**

O greșeală în urma căreia negrul ar fi trebuit să ajungă într-o poziție grea. O continuare bună era 16...b4.

17. Cf3-e5 ?	**...**

Prin această mutare albul nu numai că scapă excelente șanse de cîștig, dar ajunge el însuși într-o poziție dificilă. In locul mutării din partidă ar fi trebuit folosită poziția temporar înghesuită a damei, prin 17.N:f6!

De exemplu: 17...N:f6 18.b4 Da4 (18...D:a3 duce de asemenea la cîștig pentru alb după 19.Nh7+ Rh8 20. Td3 Da4 21.Cc3) 19.Td2 Cc4 20.Ta2 Ne7 21.Da1 Cb6 22.Tb1 urmat de Cc3 și albul cîștigă.

Din această variantă reiese că la mutarea a 17-a, la f6 trebuia luat nu cu nebunul ci cu pionul, ceea ce duce însă la o slăbire periculoasă a poziției regelui, de exemplu: 18.Cf4 Cc4 (De asemenea insuficient este și 18... f5, din cauza 19.g4! fg 20.Ce5 cu atac decisiv, sau 18...Cd7 din cauza 19.e4 Dc7 20.Ch5 cu avantaj poziționat pentru alb) 19.C:e6! fe 20.N:c4 bc (La 20... dc urmează 21.Dg6+ Rh8

22.D:h6+ Rg8 23.Dg6+ Rh8 24.d5! iar la 20...T:c4 urmează 21.Dg6+ Rf8 22.Ce5! fe 23.f4 cu cîştig pentru alb în ambele cazuri) 21.Dg6+ Rh8 22.D:h6+ Rg8 23.Dg6+ Rh8 24.Ch4 ameninţînd să joace Df7 sau f2-f4 şi Tf3 cu atac decisiv.

17... Cb6-c4

Poziţia puternică a calului asigură negrului un joc mai bun.

18. Nh4:f6 ...

Aici şi la mutarea următoare ar fi fost mai bine, pentru a para ameninţarea de cîştigare a calităţii, să fi retras calul la f3. Micul avantaj de dezvoltare al negrului n-ar fi fost periculos în acest caz. Dimpotrivă, manevra începută ar fi trebuit să ducă la înrăutăţirea jocului albului.

18... Ne7:f6

O greşeală decisivă ar fi fost desigur 18...gf? din cauza 19.C:f7! R:f7 20.N:c4 urmat de Dh7+ şi Cf4.

19. Nd3-h7+ Rg8-f8
20. Ce5-d7+ Rf8-e7
21. Cd7-c5 ...

Albul nu are nimic mai bun, deoarece la 21.C:f6 urmează 21...gf cu ameninţarea dublă Cd2 şi f6-f5. Mutarea din partidă permitea însă negrului să efectueze o combinaţie favorabilă.

21... Da5-b6?

Cu această mutare negrul se revanşează pentru greşeala adversarului de la mutarea a 17-a. Prin 21... T:c5! el ar fi putut obţine un avantaj decisiv. De exemplu 22.b4 (După 22. dc C:b2 şi 23... Cc4 avantajul negrului este evident) 22...C:a3 23.Db3 (Dacă 23.Db2, atunci 23...Dc7! 24.bc D:c5) 23...Da4 24.D:a4 ba 25.bc g6 26.Ta1 Cc4 27.T:a4 a5 28.Cc3 Nc6 29.Ta2 Rf8 30.Ca4 e5.

E drept că şi prin continuarea din partidă negrul a păstrat un mic avantaj, însă despre cîştig nici nu mai poate fi vorba.

22. Cc5:b7 Db6:b7
23. Nh7-d3 Tc8-c7?

După aceasta negrul pierde rămăşiţele avantajului său, deoarece nu mai poate împiedica alungarea calului. El ar fi putut împiedica mutarea b2-b3 prin două procedee: prin Rf8 urmat de Ne7, sau prin Db6 şi apoi Da5 — în ambele cazuri, atacînd pionul a3, el şi-ar fi întărit poziţia. Această greşeală a lui Capablanca e cu atît mai de mirare, cu cît singurul lui avantaj consta tocmai în poziţia calului.

24. Db1-a2 Te8-c8
25. b2-b3 Cc4-d6
26. Da2-d2 ...

Albul începe să-şi neliniştească adversarul ameninţînd cu pătrunderea damei la a5 prin b4.

26... Db7-b6
27. Td1-c1 Re7-d7

Se înţelege de la sine că negrul, urmărind schimbul dublu al turnurilor, cu trecerea în final, îşi aduce regele în centru. Acest plan se poticneşte însă de un mic obstacol: albul nu este obligat să schimbe ambele turnuri.

28. Tc1:c7 Tc8:c7
29. Nd3-b1 Nf6-e7
30. Ce2-f4 Rd7-c8
31. Dd2-e2 ...

Dacă albul ar fi vrut să se mulţumească cu remiza, el ar fi putut juca direct 31.Cd3, însă după 31...Ce4 32. Db2 Dc6 33. Tc1 Dd6 ar fi fost forţat să accepte schimbul turnurilor.

31... g7-g6

Negrul ar fi putut juca aici 31...Da5 (sau chiar 31...Tc3), însă după 32. Dg4! aceasta ar fi dus la o luptă tăioasă, în favoarea albului, de exemplu: 32...Rb7 33.D:g7 D:a3 34. D:h6

Tc1 35.Nd3 T:f1+ 36.N:f1 D:b3 37. h4 a5 38.C:e6 ! fe 39.D:e6 Cc8 40.h5.

32. Cf4-d3	**Cd6-e4**
33. b3-b4	...

Albul a cucerit, în sfîrşit, cîmpul c5 pentru calul său, după care poziţiile ambilor adversari (în măsura în care negrul poate ocupa de asemenea punctul c4) se deosebesc numai prin poziţia regilor. Această deosebire este favorabilă albului, al cărui rege este în siguranţă; pînă la finalul spre care tinde negrul mai este mult.

33...	**Tc7-c3**

Această mutare este legată de o combinaţie greşită. Negrul însă se afla deja într-o poziţie dificilă. Să examinăm, de exemplu, continuarea 33...Cd6 34.Cc5 Cc4 35.e4 N:c5 (35... C:a3 36. ed ed 37. Df3 sau 35... de 36.a4 ! în ambele cazuri în favoarea albului) 36.dc Dc6 37.ed ed 38.a4 ! ba 39.Na2 Db5 40.Td1 Td7 41.h4 şi albul are şanse bune de atac.

34. De2-b2	...

Albul n-ar fi obţinut nimic prin 34.Cc5 deoarece n-ar fi reuşit să folosească poziţia turnului la c3, de exemplu: 34...C:c5 (34...T:a3 ? 35. Db2) 35.dc Dc7 36.Df3 f5.

34...	**Dd6-c7**

Abia această mutare constituie greşeala decisivă, care duce la pierdere. Şi acum negrul ar fi trebuit să retragă turnul la c7, însă de astă dată cu un joc mult mai slab, de exemplu: 35.Cc5 Cd6 (Atît C:c5 cît şi N:c5 ar fi dus, după 36.dc şi Dh8+, la pierderea pionului) 36.a4 şi albul are atac puternic.

35. Cd3-c5	**Ne7:c5**
36. d4:c5	**Dc7-e5**
37. f2-f4 !	...

Această mutare, care nu permite negrului să ocupe cu dama pe diagonala e5-h8 un cîmp apărat, n-a fost prevăzută de Capablanca. Legarea turnului, de care negrul spera să scape cu avantaj jucînd Cf6 cu ameninţarea T:e3, îl duce la pierdere.

37...	**De5-g7**

Nu merge nici 37...Df6, la care urmează 38.N:e4 şi apoi Tf2.

38. Nb1:e4	**d5:e4**
39. Rg1-f2	...

După 39.Tf2, negrului nu i-ar fi rămas decît să cedeze, din cauza ameninţării Tc2.

39...	**Dg7-f6**
40. g2-g3	**g6-g5**
41. Tf1-c1	Negrul cedează.

La 41...gf urmează 42.T:c3 fg+ 43. Rg1 ! şi negrul nu are şah etern: 43... gh+ 44. R:h2 Dh4+ 45. Rg2 Dg4+ 46. Rf1 ! (46. Rf2 nu-şi atinge ţinta din cauza Dh4+) 46... Df3+ 47. Re1 Dh1+ 48. Rd2.

Nr. 153. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA — ALEHIN

A 17-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**a7-a6**
8. a2-a3	**b7-b6**

Deşi această mutare nu poate fi considerată o replică convingătoare la 8.a3, ea dă totuşi negrului un contrajoc suficient. Aprecierea negativă pe care i-au făcut-o comentatorii s-a bazat, aşa cum se întîmplă deseori, exclusiv pe faptul că negrul a ajuns repede într-o poziţie dificilă. Aceasta este una dintre poziţiile greu de evaluat şi necesită o analiză aprofundată. Într-adevăr, am obţinut un joc

mai slab, însă numai pentru că n-am jucat exact în continuare.

9. c4:d5	e6:d5
10. Nf1-d3	Nc8-b7
11. 0—0	c7-c5
12. d4:c5	...

După aceasta survine problema complicată a „pionilor atîrnați". După părerea mea, la un joc corect, negrul are resurse suficiente. De altfel, la mutarea din partidă ar fi fost posibil și răspunsul 12...C:c5; e drept că în acest caz albul ar fi obținut un ușor avantaj pozițional, dar valorificarea lui era dificilă.

12...	b6:c5
13. Dd1-e2	Tf8-e8

Merita atenție continuarea 13...Cb6 14.Tfd1 Te8.

14. Nd3-c2	Dd8-b6
15. Tf1-d1	Ta8-d8
16. Cc3-a4	Db6-b5

Deși această mutare nu poate fi considerată slabă, ea îngreuiază totuși foarte mult apărarea. Mai tare era 16... Da5 (17. Nf4 Tc8) sau 16... Da7. Negrul putea apăra pionii din centru deocamdată, și albul nu putea găsi alte obiective de atac.

17. De2:b5	a6:b5
18. Ca4-c3	Nb7-c6
19. Nc2-d3	...

Era posibil și 19.Nf5, la care răspunsul cel mai simplu ar fi fost 19... Nf8 cu continuarea aproximativă 20. b4 Ta8 și remiză probabilă.

19...	c5-c4?

Negrul cedează fără luptă punctul d4, ceea ce dă pentru multă vreme avantaj albului. Corect era 19...Tb8 20.Nf5 Cf8; dacă acum 21.Nf4, atunci 21...Tb6 22.Ce5 Na8 și atacul albului asupra pionului nu duce la nimic. Mutarea din partidă condamnă pe negru la o apărare îndelungată și grea.

20. Nd3-f5	b5-b4

Singura contrașansă!

21. a3:b4	Ne7:b4
22. Cf3-d4	Nc6-b7
23. Nf5:d7	Td8:d7
24. Ng5:f6	g7:f6
25. Cd4-e2?	...

Capablanca, probabil, n-a văzut manevra următoare a negrului, nu prea vizibilă de altfel (mutările 25—27). Altfel el n-ar fi renunțat la mutarea simplă 25.Cf5!, care consolidează marele avantaj pozițional al albului. Dacă acum 25...Te5, atunci 26.g4 și 26...h5 este imposibil din cauza răspunsului simplu 27.f4 urmat de gh. In acest caz albul ar fi putut să-și intensifice amenințările prin diferite procedee, jucînd, de exemplu, Cc3-e2-f4-h5, sau Tc1-a1-a7.

25. ...	Nb4-d6!
26. Tc1-c2	Nd6-e5

Din acest moment și pînă la sfîrșitul partidei amenințarea îndreptată asupra pionului b2 compensează slăbiciunea pionului d5.

27. Tc2-d2	Td7-c7!

Apărîndu-se împotriva amenințării neplăcute 28.e4.

28. Td1-a1	Rg8-g7
29. g2-g3	Tc7-c5!

Eliberează cîmpul pentru nebun.

30. Ta1-a7	Te8-b8
31. Ce2-d4	Rg7-g6
32. f2-f4	...

Aici m-am așteptat la 32.Cce2, cu amenințarea Cf4+. Vrînd-nevrînd ar fi trebuit să mă decid la 32...f5.

32. ...	Ne5-c7
33. Rg1-f2	...

Schimbul turnurilor e greu de evitat (33.Ccb5? Nb6 34.Ta1 T:b5!).

33. ...	Tc5-a5
34. Ta7:a5	Nc7:a5
35. g3-g4	h7-h5!

Hotărîrea de a lăsa adversarului un pion liber pe coloana „h" este justificată de împrejurări: amenințarea Cf5 este prea puternică.

36. g4:h5+ ...

Sau 36.h3 Th8 cu contrajoc pe coloana „h".

36. ... Rg6:h5
37. Rf2-f3 Tb8-g8
38. Td2-g2 ...

Aproape forțat: la 38.Td1 ar fi urmat 38...N:c3 39.bc Nc8 40.Rf2 Nh3 41.Tg1 Ta8 și contraatacul negrului este suficient pentru remiză.

38. ... Tg8:g2

Lipsit de sens ar fi fost 38...Tg6 din cauza 39.Tg3!

39. Rf3:g2 Rh5-g4
40. h2-h3+ Rg4-h4
41. Cd4-f5+ Rh4-h5
42. Rg2-g3 ...

La 42.Cd6 urmează 42...N:c3 43.bc d4+! și dacă 44. C:b7? (Corect este 44.Rf2 dc 45.Re1 cu remiză) atunci 44...dc și negrul cîștigă.

42. ... Na5-b4!

Acum amenință 43.Cd6.

43. Cf5-d4 Rh5-g6
44. Rg3-g4 ...

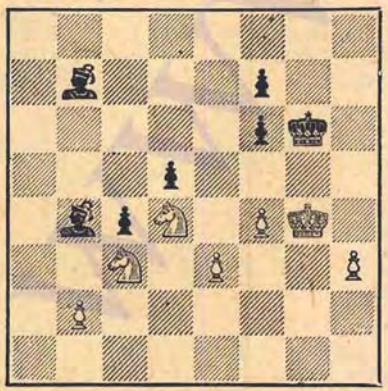

44. ... f6-f5+!

Cel mai simplu. Albul poate cîștiga pionul f5 numai cu prețul pionului „h". Dar cum va putea realiza în acest caz cîștigul? Dacă se mută calul c3 pentru a lua parte la lupta pentru pionul f5, atunci se eliberează nebunul de cîmpuri albe, iar nebunul de cîmpuri negre va putea relua atacul asupra pionului b2.

45. Rg4-g3 Rg6-f6
46. Cd4-f3 Nb4-c5
47. Rg3-f2 Nc5-b4
48. Cf3-e5 Nb4-d6
49. Ce5-f3 Nd6-b4
50. h3-h4 Rf6-g6
51. Cc3-e2 Nb7-c8

Nebunul folosește posibilitatea de a apăra ambii pioni atacați.

52. Ce2-g3 Nc8-e6
53. h4-h5+ Rg6-h6
54. Rf2-e2 ...

Eliberează calul de apărarea punctului slab b2.

54. ... Nb4-e7
55. Re2-d2 Ne7-d8!
56. Cf3-d4 ...

Dacă 56.Rc3, atunci 56...Na5+, urmărind regele alb pe cîmpurile negre ale diagonalei mari (57.Rd4 Nb6+). Un interesant „șah semietern"!

56. ... Ne6-c8
57. Rd2-c2 Nd8-a5
58. Rc2-d1 ...

Sau 58.Cd:f5+ N:f5 59.C:f5+ R:h5 60.Cd6 Rg4 61.C:f7 Rf3 cu remiză.

58. ... Na5-b4
59. Rd1-e2 Nc8-d7

Remiză.

Nr. 154. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — CAPABLANCA

A 20-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Nf1-d3	**d5:c4**
9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Cc3-e4	**Cd5-f6**
12. Ce4-g3	**De7-b4+**
13. Dd1-d2	**Db4:d2+**
14. Re1:d2	**Tf8-d8**
15. Nc4-d3	**...**

Deşi această mutare împiedică dezvoltarea nebunului prin b7-b6 şi Nb7, în schimb permite în centru complicaţii ale căror consecinţe n-au fost uşor de calculat. Această partidă arată că albul nu are de ce să se teamă de sacrificiul pionului e5 şi că el obţine în toate cazurile un joc ceva mai bun, deşi negrul, la un joc corect, poate conta pe egalare.

15. ... e6-e5

O continuare foarte încurcată, dar totuşi cea mai bună pentru negru.

16. d4:e5 ...

După cum e uşor de constatat, nu era bine pentru alb să joace 16.C:e5, din cauza 16...C:e5 17.de Cg4.

16. ... Cf6-g4
17. e5-e6 ...

Dacă albul s-ar fi mulţumit cu o egalare imediată, el ar fi putut alege continuarea 17.Re2 Cd:e5 18.C:e5 C:e5 19. Nf5!

17. ... Cd7-e5

La 17...fe nu urmează 18.Re2, deoarece în acest caz negrul jucînd 18... Cde5 19. C:e5 C:e5 20.Thd1 b6 obţine un joc bun, ci 18.Re1!, după care 18...Cde5 se respinge prin 19.C:e5 C:e5 20.Ne4 b6 21.f4 Cd3+ 22.N:d3 T:d3 23.T:c6 Nb7 (Nu merge T:e3+ din cauza 24. Rd2) 24. Tc7 N:g2 25. Tg1 cu poziţie cîştigată pentru alb. Deoarece după 18. Re1 ! negrul este forţat să evite variantele tăioase, el obţine — datorită poziţiei slăbite a pionilor săi — un joc ceva mai slab.

18. Cf3:e5 Cg4:e5
19. e6:f7+ Rg8:f7
20. Tc1-c3 ...

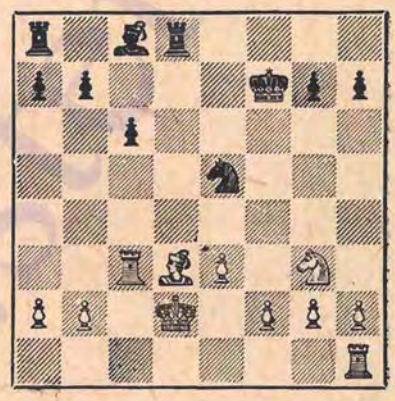

20. ... b7-b5!

Prin această combinaţie negrul restabileşte echilibrul material. Datorită puternicei ameninţări b5-b4 urmată de Na6, mutarea următoare a albului este forţată.

21. f2-f4 b5-b4
22. f4:e5 ...

Favorabil negrului ar fi fost 22.Tb3 din cauza 22...Cc4+ 23.Rc2 (Dacă 23.Re2, atunci 23...Ng4+ şi apoi Ca5) 23...C:e3+ 24.Rc1 Ne6 25.Ng6+ hg 26. T:e3 N:a2 27. b3 a5.

22. ... b4:c3+
23. Rd2:c3 Rf7-e6

Deşi albul are pentru calitate doar un pion dublat şi izolat, totuşi el stă bine. Ameninţarea Cg3-e4-d6 obligă pe negru să lichideze imediat pionul e5. Mai slab ar fi fost atacul 23...Te8, din cauza 24.Nc4+ Rg6 (24...Ne6 25.Ce4!) 25.Rd4 c5+ 26.R:c5 T:e5+ 27.Rd4, apoi e3-e4 şi Nd5 cu joc mai bun pentru alb.

24. Cg3-e2! ...

Calul alb intră cu putere în joc. Negrului i-ar fi fost mai uşor să se apere după 24.N:h7 R:e5 şi apoi Nc6.

24. ... **Re6:e5**
25. Ce2-d4 ...

La 25.N:h7 n-ar fi urmat 25...Nf5 26.N:f5 R:f5 27.Tf1+! cu joc bun pentru alb, deoarece 27...Re4 se respinge prin 28.Cg3+! R:e3? 29.Tf3 mat ci, mult mai tare, 25...Na6!

25. ... **Nc8-b7**
26. Nd3:h7 **c6-c5**
27. Cd4-f3+ **Re5-f6**
28. Nh7-d3 ...

Mai slab era 28.Tf1, din cauza 28...Na6 29.Tf2 g6.

28. ... **Td8-e8**
29. Th1-e1 ...

Nici acum nu era bine 29.Tf1, din cauza 29...T:e3 30.Cd4+ Re5! 31.Tf5+ Rd6.

29. ... **Nb7:f3**

Nici 29...Ne4 n-ar fi dat negrului mai mult decît remiză; după 30.N:e4 T:e4 31.Cd2 Tg4 32.Te2 urmat de e3-e4 albul ar fi stat pe deplin satisfăcător.

30. g2:f3 **Te8-h8**
31. Te1-e2 **Th8-h4**
32. Nd3-e4 **Ta8-d8!**
33. a2-a4 ...

Albul ar fi putut încerca să joace fără nici un risc la cîştig şi prin 33.Rc4. Totuşi, după 33...Tdh8 34.Td2 T:h2 35.Td6+ Re7 36.Ta6 T:b2 37.T:a7+ Rd6 remiza e probabilă.

33. ... **g7-g5**
34. a4-a5 ...

Ceva mai multe şanse dădea 34.b3.

34. ... **g5-g4!**

Subminează poziţia centrală a nebunului şi elimină astfel ameninţarea principală.

35. f3:g4 ...

Desigur, nu 35.f4 din cauza 35...Th3 cu ameninţarea dublă Te8 şi Tdh8.

35. ... **Th4:g4**
36. Ne4-d3 **Tg4-a4**
37. Te2-f2+ **Rf6-e7**
38. a5-a6 **Td8-f8**

Mai bine era 38...Ta1 şi dacă 39.Tg2, atunci 39...c4. Ideea este ca, după 40.N:c4 Tc8, albul să fie nevoit, din cauza ameninţării Tc1+, să joace b2-b3, înapoind pionul a6, deoarece 41. Rb4 Tb8+! nu schimbă situaţia. Mutarea din partidă i-ar fi permis să păstreze importantul pion a6.

39. Tf2-g2 **c5-c4?**

Aici negrul ar fi trebuit să se apere prin 39... Tf7. Mutarea din partidă trebuie să ducă la pierderea unui pion fără nici o compensaţie. Ambii adversari se aflau în criză de timp.

40. Nd3:c4? ...

Albul scapă un cîştig aproape sigur. Corect era 40. Tg7+ Rf6 (După 40... Tf7 41. T:f7+ R:f7 42. N:c4+ albul, la un joc exact, ar fi trebuit să cîştige) 41. Tg6+ Rf7 42. Tg4! cîştigînd pionul c4.

40. ... **Tf8-c8**
41. b2-b3 **Ta4:a6**
42. e3-e4 **Ta6-a1!**
43. Rc3-d4 ...

La 43.e5 ar fi urmat 43...Tc1+ 44. Rb4 (Dacă 44. Rd4, atunci 44... Td1+; dacă regele se retrage pe linia a doua, negrul forțează remiza sacrificînd calitatea la c4) 44... a5+! 45. R:a5 T:c4! cu remiză.

43. ...	**Tc8-h8**

Remiză.

Nr. 155. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA — **ALEHIN**

A 21-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**a7-a6**

Deși cu ajutorul acestei apărări puțin folosite eu am obținut succes în această deschidere (+1, =7, —0), totuși o consider astăzi ca nesatisfăcătoare, din cauza continuării posibile 8. cd folosită de Capablanca în partidele a 23-a, a 25-a și a 27-a din meci.

8. a2-a3?	**...**

Această mutare pasivă a fost respinsă în mod convingător (ca o încercare de joc la cîștig, desigur) în partida de față. De atunci ea a dispărut cu desăvîrșire din practica maeștrilor.

8. ...	**h7-h6**
9. Ng5-h4	**d5:c4**
10. Nf1:c4	**b7-b5!**

Mai firesc și mai bine decît mutarea 10...c5, care s-a dovedit totuși în partidele 13, 15, 17 și 19 ale meciului, suficientă pentru menținerea echilibrului.

11. Nc4-e2	**Nc8-b7**
12. 0—0	**...**

La 12.b4, negrul ar fi obținut inițiativa prin 12... a5! 13. Db3 ab 14. ab g5 15. Ng3 Cd5.

12. ...	**c7-c5**
13. d4:c5	**Cd7:c5**
14. Cf3-d4	**...**

Deoarece albul nu are nici cel mai mic avantaj, cel mai logic pentru el era să simplifice poziția prin 14. D:d8 T:d8 15. Tfd1. Absolut greșit ar fi fost 14. N:f6 N:f6 15. C:b5 din cauza 15...D:d1 16. T:d1 Cb3 17. Tc7 N:f3 18. N:f3 ab 19. N:a8 T:a8 în avantajul negrului.

14. ...	**Ta8-c8**

Impiedică odată pentru totdeauna posibilitatea mutării C:b5.

15. b2-b4	**...**

Albul slăbește fără nici o nevoie cîmpul c4. Mai simplu era 15. Nf3 Db6 16. De2.

15. ...	**Cc5-d7!**
16. Nh4-g3	**...**

La 16. Nf3 aveam intenția să joc 16...Db6 17. Ce4 T:c1 18. D:c1 Tc8, după care dama albă n-ar fi avut cîmpuri bune de retragere. De exemplu: 19. Db1? C:e4 sau 19. Db2 g5 20. C:f6+ N:f6 sau 19. Dd1 (e1) g5, cu avantaj pentru negru în toate variantele.

De aceea mutarea din partidă este relativ cea mai bună.

16. ...	**Cd7-b6**
17. Dd1-b3	**...**

Cu intenția de a răspunde la 17...Cc4 cu 18.Tfd1 Db6 19.a4.

17. ...	**Cf6-d5**

O mutare bună, legată de amenințarea pozițională 18... C:c3 19.T:c3 Nd5 20. Db2 T:c3 21. D:c3 Da8 și apoi Tc8 cu avantaj pentru negru. Răspunsul albului este forțat.

18. Ne2-f3	**Tc8-c4!**
19. Cc3-e4	**Dd8-c8**
20. Tc1:c4	**...**

Sînt înclinat să consider acest schimb drept o greşeală poziţională decisivă, deoarece în urma lui negrul, folosind poziţia ameninţătoare a calului la c4, capătă posibilitatea de a-şi concentra treptat toate figurile pentru acţiuni decisive în centru.

Corect era 20.Db1, cu ameninţarea 21.Cd6 sau Nd6, iar dacă negrul răspunde 20...Tfd8, atunci 21.Cd2 T:c1 22.T:c1 Da8 23.Nc7 şi albul reuşeşte să mai schimbe cîteva figuri, fără să-şi înrăutăţească poziţia.

Totuşi mutarea 20.T:c4 nu poate fi considerată ca o greşeală gravă. Capablanca a pierdut această partidă numai pentru că nu şi-a dat seama la timp de toate pericolele care-i ameninţa poziţia, ceea ce a avut ca rezultat că a fost complet depăşit.

20. ...	**Cb6:c4**
21. Tf1-c1	**Dd8-a8!**

Negrul ameninţă 22...C:b4 sau 22...Cd:e3 ceea ce-l obligă pe alb să renunţe la controlul asupra cîmpurilor albe în centru.

22. Ce4-c3	**...**

Dacă 22.Cc5, atunci 22...N:c5 23.bc Tc8, 24.Ne2 T:c5 25.N:c4 Dc8 cîştigînd un pion.

22. ...	**Tf8-c8**

Ameninţă 23...Cd2.

23. Cc3:d5	**Nb7:d5**
24. Nf3:d5	**Da8:d5**
25. a3-a4	**...**

Dorinţa albului de a micşora numărul pionilor pe flancul damei este firească, însă după aceasta poziţia lui rămîne slăbită, deoarece pionul b4 devine, în final, o ţintă comodă de atac.

25. ...	**Ne7-f6**
26. Cd4-f3	**...**

Bineînţeles, nu 26.Td1, din cauza 26...ba 27.D:a4 Cb2 28.D:a6 Ta8 şi negrul cîştigă.

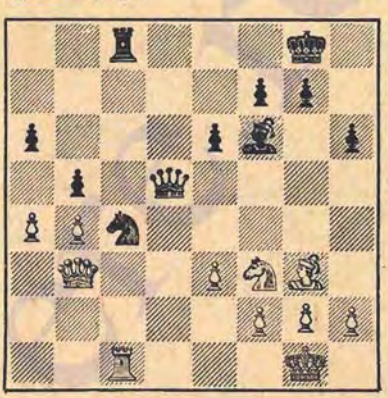

26. ...	**Nf6-b2!**

Negrul vrea să joace e6-e5, fără să limiteze mobilitatea nebunului său. Justificarea tactică a acestei mutări este dată de următoarele variante: 27.Td1 ba! 28.D:a4 Cb6 29. T:d5 C:a4 30.Td1 Cc3 31.Te1 Tc4 32.Nd6 Ce4 33.Ne7 f6 34.Tb1 Rf7 35.Rf1 Nc3 cu cîştig uşor în final sau 27.Tb1 Ca3! 28.D:b2 C:b1 29.D:b1 Db3 30.Df1 ba 31.h3 a3 şi negrul cîştigă.

27. Tc1-e1	**Tc8-d8**
28. a4:b5	**a6:b5**
29. h2-h3	**...**

„Ieşirea de rezervă"[1] este, fără îndoială, necesară.

29. ...	**e6-e5**
30. Te1-b1	**e5-e4**

Începutul sfîrşitului.

31. Cf3-d4	**...**

[1] In ediţia engleză: „This emergency exit" is absolutely necesary, pag. 47).

Alte posibilităţi sînt următoarele: 31.Ce1 Dd2 32.Dc2 (32.Rf1 Ta8 33.Td1 Ta3) 32...D:c2 33.C:c2 Td2 34.Ce1 Ca3 şi negrul cîştigă, sau 31.Ch2 Dd3! 32.T:b2! D:b3 33.T:b3 Td1+ 34.Cf1 Cd2 35.Ta3 C:f1 şi albul nu mai are apărare.

31. ...	**Nb2:d4**
32. Tb1-d1	**...**

Pierde imediat, însă după 32.ed D:d4 partida n-ar mai fi putut fi prelungită.

32. ...	**Cc4:e3!**

Albul cedează.

Această partidă, împreună cu a 34-a sînt, după părerea mea, cele mai valoroase din meci.

Nr. 156. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — CAPABLANCA

A 22-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Nf1-d3	**d5:c4**
9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Cc3-e4	**Cd5-f6**
12. Ce4-g3	**De7-b4+**
13. Dd1-d2	**Db4:d2+**
14. Re1:d2	**Tf8-d8**
15. Th1-d1	**b7-b6**
16. e3-e4	**Nc8-b7**
17. e4-e5	**Cf6-e8**
18. Rd2-e3	**Rg8-f8**

In partida a 16-a a meciului, Capablanca a jucat aici 18...c5 şi după cîteva mutări a obţinut un joc mai slab. Apropierea regelui negru de centru, corespunzătoare caracterului poziţiei, dă negrului (după cum arată această partidă precum şi alte partide ale meciului) posibilitatea unei apărări satisfăcătoare.

19. Cf3-g5	**...**

Relativ la 19.h4 — vezi partida a 28-a meciului. Manevra întreprinsă are avantajul că albul obţine un punct de sprijin în centru.

19. ...	**h7-h6**
20. Cg5-e4	**Rf8-e7**
21. f2-f4	**f7-f5**

Se ameninţase 22. f5. Apărarea 21...g6 este mai slabă, deoarece duce la slăbirea considerabilă a cîmpurilor negre.

22. Ce4-c3	**...**

După 22.ef+ negrul ocupă punctul d5 şi obţine repede un contrajoc bun.

22. ...	**Ce8-c7**
23. Cg3-e2	**...**

Merită de asemenea atenţie 23.h4 pentru a preîntîmpina contrajocul negrului cu g7-g5.

23. ...	**g7-g5**
24. h2-h4	**...**

Nu era mai bine nici 24.g3. La mutarea din partidă negrul ar fi trebuit să răspundă 24...gh, după care ar fi egalat repede jocul, de exemplu: 25.Th1 Tg8 26.T:h4 T:g2 27.T:h6 Tag8 28.Th7+ T8g7 (28...Rd8 29.a4) 29.T:g7+ T:g7 30.Tg1.

24. ...	**g5-g4**

Dimpotrivă, această mutare creează negrului dificultăţi, deoarece calul alb ajunge din nou la g3, după care albul va ameninţa sacrificiul la e6 sau f5.

25. Ce2-g3	**a7-a5**
26. Nc4-b3	**...**

La 26.a4 negrul putea răspunde 26...b5 27.ab Cb6!

26. ... Ta8-c8
27. a2-a3 Td8-f8

Este evident că negrul este neliniştit de posibilitatea diferitelor sacrificii şi de aceea găseşte necesar să apere punctul f5.

28. Td1-d2 Nb7-a8
29. Td2-c2 ...

Făcînd această mutare albul a trebuit să calculeze consecinţele străpungerii c6-c5. Mai bine ar fi fost împiedicarea ei prin Na2.

29. ... c6-c5

La un joc corect această mutare ar fi trebuit să ducă la egalare.

30. d4:c5 Cd7:c5

Această luare însă, care pare atît de naturală, îl duce pe negru aproape la pierdere.

Corect era 30...bc! şi negrul, cu toată înrăutăţirea poziţiei sale de pioni, ar fi căpătat — datorită ocupării coloanei „b" şi stăpînirii punctului d5 — un contrajoc suficient. Albul ar fi trebuit să continuie cu 31.Ch5.

31. Cc3-a4! Cc7-a6

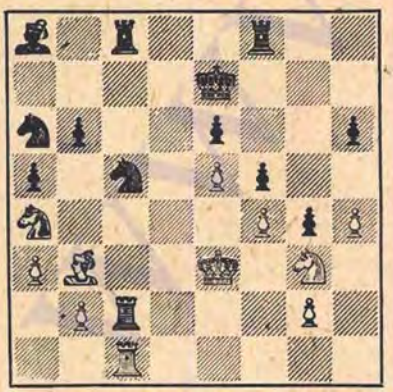

32. Nb3:e6! ....

Ideea ascunsă a acestui sacrificiu complicat este expusă în comentariile de la mutarea a 34-a.

32. ... Re7:e6
33. Ca4:b6 Tc8-b8

Aici negrul ar mai fi putut să se salveze prin 33...Tcd8, de exemplu: 34.T:c5 (Nu 34.C:a8, din cauza 34... Td3+ 35. Rf2 T:a8 36. b4 ab 37.ab C:b4 38.T:c5 Ta2+ 39.Ce2 Tdd2) 34. ....C:c5 35.T:c5 Tb8 (Mai bine decît N:g2, la care urmează 36.T:a5 şi albul, după 36...Tb8 37.Ca4 ameninţă 38.Cc5+) 36.Ca4 Tfc8 37.T:c8 T:c8 38.b4 ab 39.ab cu un final mai bun, dar pe care este îndoielnic dacă albul l-ar fi putut cîştiga. Mutarea din partidă ar fi trebuit să ducă la pierdere.

34. Cb6:a8 Tb8-b3+

Mai tare era 34...T:a8, la care exista un singur răspuns care menţinea avantajul şi anume 35.Ce2!! Împotriva celor trei ameninţări: Cd4+, T:c5 şi, eventual, b2-b4 negrul avea numai apărarea 35...Cb3. La aceasta urmează 36.Tc6+ Re7 37.Td1, apoi Tdd6 sau Tc:h6 cu atac decisiv.

Trebuie remarcat că 35.b2-b4 (în loc de Ce2) ar fi fost o greşeală gravă, deoarece negrul ar fi răspuns 35...ab 36. ab C:b4 37.T:c5 Ta3+, apoi Cd3+ sau Cd5+ cîştigînd.

35. Tc2-c3 Tb3:c3+
36. b2:c3!! ...

Capablanca n-a întrevăzut probabil această mutare perfidă, care asigură pătrunderea decisivă a albului pe linia a 6-a. Dimpotrivă, după 36.T:c3 T:a8, negrul ar fi rămas în avantaj deoarece 37.b4 ar fi fost respinsă prin 37...ab 38.ab C:b4 39. T:c5 Ta3+ şi apoi Cd3+.

36. ... Tf8:a8
37. Tc1-d1 Ta8-f8

O tristă necesitate, deoarece 37...Cb7 ar fi fost fără sens din cauza 38.Tb1.

38. Td1-d6+	**Re6-e7**
39. Td6:h6	**Ca6-c7**
40. Th6-h7+	**Re7-d8**
41. c3-c4	**...**

După ce a ocupat punctul d5, albul trebuie să cîştige uşor.

41. ...	**Cc7-e6**

Nici cu alte mutări, ca de exemplu, C5e6 sau Rc8, negrul n-ar fi putut să salveze partida.

42. Th7-a7?	**...**

O mutare superficială prin care albul renunţă fără motiv la planul proiectat şi scapă cîştigul. Mutarea simplă 42.Ce2 nu numai că ar fi parat singura ameninţare a negrului (C:f4, Ce6+ şi f3-f4+), dar ar fi adus şi calul în joc, cu o forţă decisivă. De exemplu, după 42...Rc8 43.Cc3 Td8 44.Cd5 negrul ar fi putut să cedeze.

42. ...	**Ce6-c7!**
43. Ta7:a5	**Cc5-e6**
44. h4-h5	**...**

Cu această mutare pripită albul scapă definitiv victoria. Şi acum ar fi fost foarte tare 44.Ce2, deşi negrul ar fi putut salva probabil partida, de exemplu prin 44... Rd7 45. Cd4 C:d4 46.R:d4 Tb8! 47.Ta7 Rc6 48.e6 Rb6 49.Ta4 C:e6+ 50.Re5 Te8 51.R:f5 g3!

44. ..	**Rd8-d7**
45. h5-h6	**...**

Albul nu-şi mai poate valorifica avantajul material: dacă de exemplu 45.Ce2, atunci şi-ar fi spus cuvîntul slăbiciunea pionului „h".

45. ...	**Ce6:f4!**
46. Re3:f4	**Cc7-e6+**
47. Rf4-e3	**f5-f4+**
48. Re3-f2	**f4:g3+**
49. Rf2:g3	**Tf8-h8**
50. Ta5-d5+	**...**

Nici o şansă de cîştig nu oferea 50.Ta7+ Cc7 51. e6+ Rc6 52.e7 Rb6!

50. ...	**Rd7-e7**
51. c4-c5	**Th8:h6**
52. c5-c6	**Ce6-f8**
53. Td5-c5	**Re7-d8**
54. Rg3:g4	**Th6-g6+**
55. Rg4-f3	**Rd8-c7**
56. g2-g4	**Cf8-e6**
57. Tc5-d5	**Ce6-f8**
58. Td5-c5	**Cf8-e6**
59. Tc5-d5	**Ce6-f8**
60. Td5-a5	**...**

Următoarea luptă este lipsită de sens: soluţia cea mai simplă ar fi fost acceptarea remizei prin repetare de mutări.

60. ...	**Tg6:c6**
61. Rf3-e4	**Tc6-c1**
62. Ta5-a7+	**Rc7-c6**
63. Ta7-a6+	**Rc6-d7**
64. Ta6-a7+	**Rd7-e6**
65. Ta7-a6+	**Re6-e7**
66. a3-a4	**Cf8-d7**
67. Ta6-h6	**Tc1-e1+**
68. Re4-d4	**Cd7:e5**
69. a4-a5	**Ce5:g4**
70. Th6-h7+	**Re7-d6**
71. a5-a6	**Te1-a1**
72. a6-a7	**Cg4-f6**
73. Th7-b7	**Cf6-d7**
74. Tb7-b2	**Ta1:a7**
75. Tb2-d2	**Cd7-c5**
76. Rd4-c4+	**Rd6-c6**
77. Td2-h2	**Ta7-a4+**
78. Rc4-c3	**Ta4-g4**
79. Rc3-d2	**Tg4-g3**
80. Th2-h5	**Rc6-b5**
81. Rd2-e2	**Rb5-c4**
82. Th5-h4+	**Rc4-c3**
83. Re2-f2	**Tg3-d3**
84. Th4-f4	**Rc3-d2**
85. Rf2-g2	**Td3-d5**
86. Rg2-f3	**Rd2-d3**

Remiză.

Nr. 157. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — CAPABLANCA

A 28-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**d7-d5**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Nf1-d3	**d5:c4**
9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Cc3-e4	**Cd5-f6**
12. Ce4-g3	**De7-b4+**
13. Dd1-d2	**Db4:d2+**
14. Re1:d2	**Tf8-d8**
15. Th1-d1	**b7-b6**
16. e3-e4	**Nc8-b7**
17. e4-e5	**Cf6-e8**
18. Rd2-e3	**Rg8-f8**
19. h2-h4	**...**

Mai logică este manevra Cf3-g5-e4. Prin mutarea din partidă albul încearcă să blocheze flancul regelui advers. La un contrajoc greşit al negrului, ca în cazul de faţă, încercarea albului ar fi trebuit să fie încununată de succes.

19. ...	**Rf8-e7**
20. h4-h5	**h7-h6**

Numai în urma acestei mutări instinctive, la care albul se aştepta de altfel, negrul ar fi trebuit să ajungă într-o situaţie dificilă. Răspunsul corect este aci 20...Cc7. La această mutare albul ar fi putut continua 21.h6 gh 22.Th1, sau 21.Ce4, la care ar fi urmat contralovitura egalizatoare 21...c5.

Mai trebuie de asemenea examinată încercarea de subminare a centrului advers prin 20...f6 şi apoi c6-c5, care ar fi dus la complicaţii tăioase însă, în ultimă instanţă, favorabile albului, de exemplu: 21.h6 fe 22.de c5 23.Nb5! N:f3 24.T:d7+ T:d7 25.N:d7 R:d7 (Sau 25...N:g2 26.N:e8 şi apoi hg şi Ch5 cu avantaj decisiv pentru alb) 26.R:f3 şi nu se vede cum poate para negrul atacul pe flancul regelui. Dimpotrivă, negrul ar fi avut numai de cîştigat din tentanta combinaţie cu sacrificiu 23.N:e6, de exemplu: 23...R:e6 24.Cg5+ R:e5 (Nu merge 24...Re7 din cauza 25.Cf5+ Rf8 26.e6) 25.f4+ Rf6 26.C:h7+ Rf7 27.Cg5+ Rg6 şi este îndoielnic dacă atacul albului mai poate fi încununat de succes.

21. Cf3-h4	**...**

Ideea acestei mutări constă în ocuparea cîmpurilor f5 sau g6 pentru cal, cu ajutorul înaintării f2-f4-f5. Evoluţia partidei arată însă că realizarea acestui plan oferă destul timp adversarului pentru pregătirea unui contraatac în centru. Continuarea justă era 21.Ce4, legînd calul e8 de apărarea punctului d6 şi împiedicînd lovitura c6-c5 prin răspunsul d4-d5, favorabil albului. In timp ce pentru negru un plan bun nu se vede, albul poate obţine un atac durabil pe flancul regelui, jucînd g2-g4-g5 sau g2-g4 iar apoi Ch4 şi f2-f4-f5.

21. ...	**c6-c5!**

Cu această mutare nu se mai putea întîrzia, deoarece la 21...Cc7 albul ar fi obţinut atac puternic prin sacrificiul 22.Chf5+, de exemplu: 22...ef 23.C:f5+ Rf8 24.Cd6 Tab8 25. C:f7 Tde8 26. Ch8!

22. f2-f4	**Ce8-c7**
23. d4:c5	**...**

Acum sacrificiul de cal la f5 nu merge din cauza mutării intermediare Nd5.

23. ...	**Cd7:c5**
24. Td1:d8	**...**

Acest schimb este necesar. Imediat 24.b4 ar fi fost în favoarea negrului din cauza 24...T:d1 25.T:d1 Ca4.

24. ...	**Ta8:d8**
25. b2-b4	**Cc5-a6**

Acum 25...Ca4 e foarte îndoielnic din cauza 26. Chf5+ ef 27.C:f5+ Rf8 28.N:f7 Cd5+ 29.N:d5 N:d5 30.Tc7. Prin mutarea profund gîndită din partidă negrul, datorită amenințării asupra pionului b4, cîștigă un tempo important.

26. a2-a3	**...**

Slab ar fi fost 26.N:a6 din cauza 26... Cd5+ și apoi 27... N:a6.

26. ...	**b6-b5**
27. Nc4-b3	**Nb7-d5**
28. Nb3:d5	**Cc7:d5+**
29. Re3-e4	**Cd5-b6**
30. f4-f5	**...**

În sfîrșit, albul capătă posibilitatea de a realiza planul schițat încă la mutarea a 21-a.

30. ...	**Cb6-c4**
31. f5:e6	**f7:e6**

Forțat, deoarece la 31...R:e6 ar fi urmat 32. Chf5 și negrul nu poate răspunde 32...C:e5? din cauza 33.Cd4+.

32. Ch4-g6+	**Re7-e8**
33. Cg3-e2	**Cc4-d2+**
34. Re4-f4	**Cd2-c4**
35. Rf4-e4	**Cc4-d2+**
36. Re4-f4	**Cd2-c4**
37. Rf4-g4	**...**

Deoarece albul nu avea posibilitatea să ocupe cu turnul coloana „f" iar, pe de altă parte, negrul nu putea permite mutarea Cd4, repetarea mutărilor a fost pe deplin justificată. Aici Capablanca mi-a propus remiză, pe care am refuzat-o deoarece aflîndu-mă în criză de timp, n-am avut posibilitatea să studiez în amănunțime poziția. Continuarea a arătat însă că prin mutarea din partidă m-am expus la diferite pericole.

37. ...	**Ca6-c7**
38. a3-a4	**a7-a6**
39. a4:b5	**a6:b5**
40. Tc1-a1	**Td8-d3!**
41. Ce2-f4	**...**

După ce albul a refuzat în mod nejustificat remiza, poziția lui a devenit critică. Negrul amenință să joace nu numai Ce3+ ci și Tb3. La mutarea din partidă, pe care am dat-o în plic înainte de întrerupere, am consumat 1 oră și 50 minute — cifră record pentru tot meciul [1].

Variantele pe care a trebuit să le examinez sînt foarte complicate și diferite.

41. ...	**Td3-b3**

În afara acestei continuări, de care m-am temut cel mai mult, a trebuit să calculez consecințele mutării 41...Te3. În acest caz trebuia să mă decid să sacrific calitatea: 42.Ta7 Rd8 43.T:c7! R:c7 44.C:e6+ Rb6 45.Rf4 Tb3 46.Ce7! după care riscă să piardă numai negrul.

42. Ta1-a7	**Re8-d8**

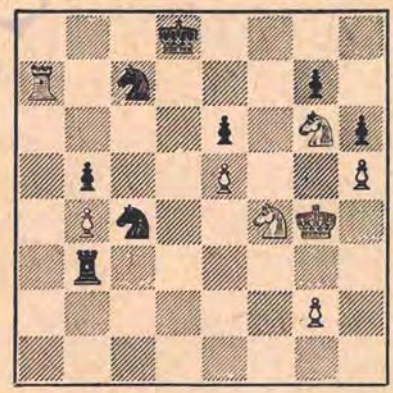

43. g2-g3!	**...**

Poanta manevrei salvatoare începută cu mutarea 41. Cf4! Acum

[1] Controlul timpului în meciul Alehin-Capablanca, atît la începutul partidei cît și la reluare, a fost 2½ ore pentru *fiecare* 40 de mutări. — V. P.

regele poate să se ascundă la h3 şi atacul asupra pionului e6 dă albului un contrajoc suficient. Capablanca s-a gîndit timp de 40 minute şi mi-a propus din nou remiză pe care, de data aceasta, am acceptat-o.

După cum arată variantele următoare, acest rezultat al partidei este pe deplin justificat:

I. 43...Ce3+ 44.Rh3 Cf5 45.Cf8! Cd4 46.Tb7! şi negrul trebuie să se mulţumească după 46...Rc8 47.Tb6 cu simplificarea inevitabilă, deoarece după 46...T:b4? e făcut mat în cîteva mutări: 47.Tb8+ Re7 48.C4g6+ Rf7 49.Ch7! Ce8 50.Tb7+ Rg8 51. Te7;

II. 43...T:b4 44.Cf8 C:e5+ 45.Rh3 Tc4! 46.C8:e6+ Rc8 47.C:g7 Ta4! 48.T:a4 ba 49.Ce2 a3 50.Cc3 Cd5 51.Ca2 Cd3 52.Cf5 C5b4 53.C:b4 C:b4 54.Cd4 a2 55.Cb3 Rd7 56.g4 Re6 57. g5 hg 58.h6 Rf6 59.h7! (Nu merge 59.Rg4 din cauza 59...Cd3 60. h7 Ce5+ 61.Rh5 Cf7 şi negrul cîştigă) 59...Rg7 60.Rg4.

Nr. 158. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — CAPABLANCA

A 32-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**c7-c6**
6. c4:d5	**e6:d5**
7. Nf1-d3	**Nf8-e7**
8. Cg1-e2	...

Această dezvoltare a calului a fost folosită pentru prima oară în această partidă. Datorită succesului albului, ea a devenit în anii următori o mutare la modă. După părerea mea, ea nu e nici mai bună şi nici mai slabă decît obişnuita mutare Cf3. Dacă însă în cazul acestei dezvoltări a calului albul va voi să facă rocada lungă, el trebuie să fie deosebit de prudent deoarece contraatacul negrului pe flancul damei poate deveni foarte uşor mai periculos decît iniţiativa albului pe flancul regelui.

8. ... **0—0**

În poziţii de acest fel se joacă deobicei h7-h6 înainte de rocadă, pentru a nu permite adversarului să continuie cu h2-h4, ca răspuns la această mutare cu pionul. La 8...h6 eu n-aş fi răspuns însă 9.Nh4, ci 9.Nf4.

9. Ce2-g3 **Cf6-e8**

Este îndoielnic dacă aici există vreo altă cale de eliberare, deoarece la 9...Te8 este foarte tare 10.Cf5.

10. h2-h4 ...

Consecinţa firească a acestui plan de deschidere.

10. ...	**Cd7-f6**
11. Dd1-c2	**Nc8-e6**
12. Cg3-f5	**Ne6:f5**
13. Nd3:f5	**Ce8-d6**
14. Nf5-d3	...

Desigur nu 14.N:f6, din cauza 14...C:f5 cu egalarea jocului. Mutarea din partidă obligă pe negru să-şi slăbească flancul regelui.

14. ...	**h7-h6**
15. Ng5-f4	...

Dacă 15.0—0—0, negrul ar fi putut organiza un contraatac, începînd cu mutarea 15...b5.

15. ... **Ta8-c8**

Negrul intenţionează să înceapă acţiuni ofensive pe coloana „c" îndată ce adversarul va face rocada mare şi omite răspunsul combinativ al albului. Mai logic ar fi fost 15...Te8, pentru a continua cu Cfe4.

16. g2-g4! ...

Acest atac care a devenit posibil datorită faptului că la 16...C:g4? urmează 17.N:d6 N:d6 18.Nf5 cu cîştig

de calitate, întăreşte simţitor poziţia albului şi lasă negrului doar o limitată alegere de mutări.

16.	...	Cf6-e4
17.	g4-g5	h6-h5
18.	Nd3:e4	...

Albul se decide să accepte sacrificiul forţat de pion, deşi îşi dă seama că îi va fi foarte greu să cîştige finalul rezultat (dacă în general e posibil), deoarece turnul negru pătrunde pe linia a doua.

O posibilitate foarte promiţătoare era 18.N:d6 C:d6 19.0—0—0 (Nu imediat 19.g6, din cauza 19...N:h4 cu contrajoc) 19... Cb5 20.Rb1 C:c3+ 21.D:c3 şi chiar cu nebuni de culori diferite obţinerea remizei ar fi fost o problemă dificilă.

18.	...	Cd6:e4
19.	Cc3:e4	d5:e4
20.	Dc2:e4	Dd8-a5+
21.	Re1-f1	...

Albul nu poate risca varianta 21.Re2 Db5+ 22.Rf3 Tfe8.

21.	...	Da5-d5!

Acesta este miezul contrajocului: după schimbul forţat al damelor el va stăpîni singura coloană deschisă.

22.	De4:d5	c6:d5
23.	Rf1-g2	Tc8-c2
24.	Th1-c1	...

E clar că aici e foarte importantă schimbarea unei perechi de turnuri. Dacă acum 24...T:b2, atunci după 25.Tcb1! albul ar fi obţinut un avantaj mai mare.

24.	...	Tf8-c8
25.	Tc1:c2	Tc8:c2
26.	Ta1-b1	Rg8-h7

Negrul se pregăteşte să exploateze apărarea insuficientă a cîmpurilor negre în poziţia adversarului. Mutările următoare ale albului constituie singura apărare aplicabilă împotriva acestui plan.

27.	Rg2-g3	Rh7-g6
28.	f2-f3	f7-f6!

Nu însă 28... Rf5? din cauza 29. e4+. Pînă acum ambele părţi au jucat corect un final dificil.

29.	g5:f6	Ne7:f6
30.	a2-a4	...

Albul intenţionează să elibereze turnul de necesitatea apărării pionilor de pe flancul damei.

30.	...	Rg6-f5
31.	a4-a5	Tc2-e2

Negrul ameninţă acum (de exemplu după 32. b4) să joace 32... g5! 33. hg N:g5 34. N:g5 R:g5, după care continuarea 35. f4+ Rf5 36. Rf3 Th2 37. Tg1 Th3+ 38. Tg3 T:g3+! duce doar la un final de pioni remiză.

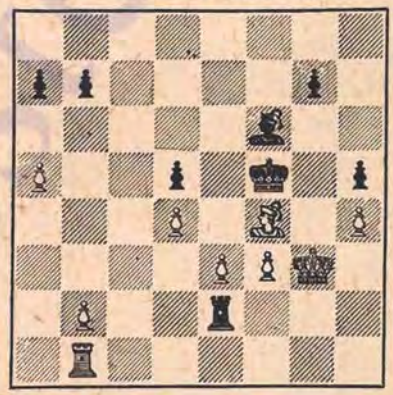

32.	Tb1-c1	...

Dacă albul vrea să joace la cîştig el trebuie să înapoieze, cel puţin temporar, pionul în plus.

O cale mai logică şi mai activă (dacă ţinem seama de ultimele două mutări ale albului) ar fi fost însă continuarea 32. a6! După 32... ba (32... b6 33. Nb8) albul, jucînd 33. Ta1! ar fi împiedicat mutarea 33... g5 din cauza continuării 34. hg N:g5 35. e4+! iar dacă 33... T:b2 34. T:a6 Tb7 35. Ta5 avantajul poziţional al albului ar fi fost decisiv.

După mutarea din partidă negrul ar mai fi putut opune o rezistență îndelungată și nu lipsită de speranțe.

32. ...	**Te2:b2**
33. Tc1-c5	**Rf5-e6**
34. e3-e4	**Nf6:d4**

Aici și în unele momente în viitor, negrul ar fi putut juca altfel, însă mă îndoiesc că ar fi putut schimba rezultatul final. Dacă, de exemplu, 34... de, atunci 35. d5+ Rf5 36. d6+ Re6 37. fe Tb3+ 38. Rg2 N:h4 39. T:h5 urmat de 40. Th7 și lupta împotriva pionilor liberi centrali ar fi fost extrem de dificilă pentru negru.

35. Tc5:d5	**Nd4-c3**

Prin 35... Nf2+ 36. Rh3 Tb3 37. Te5+ Rf7 negrul ar fi putut să salveze temporar pionul, însă după 38. Ng5! poziția lui ar fi fost foarte precară.

36. Td5:h5	**a7-a6**

Dacă 36... Ne1+ 37. Rh3 Tf2, atunci 38. Te5+! urmat de 39. Tf5+, sau 39. Td5+ și Td3 păstrînd pionul în plus.

37. Nf4-c7	**Nc3-e1+**

Sau 37... Tb5 38. Tg5!

38. Rg3-g4	**Tb2-g2+**
39. Rg4-h3	**...**

Desigur, nu 39. Rf4 din cauza 39... Nd2 mat!

39. ...	**Tg2-f2**
40. Rh3-g4	**Tf2-g2+**
41. Rg4-h3	**Tg2-f2**
42. f3-f4!	**Tf2-f3+**
43. Rh3-g2	**Tf3-f2+**
44. Rg2-h3	**Tf2-f3+**
45. Rh3-g2	**Tf3-f2+**
46. Rg2-g1	**Tf2-c2**
47. Nc7-b6	**Tc2-c4**

Aceasta înlesnește sarcina albului deoarece permite regelui alb să-și sprijine pionii centrali. Mai bine era 47... Ng3, după care albul ar fi căutat să obțină cîștigul prin 48. Te5+ (48... Rd6 49. Tg5 sau 48... Rf7 49. h5!).

48. Rg1-g2!	**...**

Cu ajutorul acestei mutări albul obține, în sfîrșit, o poziție clar cîștigată. Este evident că 48... T:e4? pierde imediat din cauza 49. Rf3.

48. ...	**g7-g6**
49. Th5-e5+	**Re6-d7**
50. h4-h5!	**g6:h5**
51. Rg2-f3	**h5-h4**

Continuarea 51... Tc3+ 52. Re2 Ng3 53. Ne3 h4 54. Th5 ar fi ajutat tot atît de puțin negrului.

52. Te5-h5	**Tc4-c3+**
53. Rf3-g4	**Tc3-c4**
54. Rg4-f5!	**...**

S-ar părea că albul a căzut într-o cursă. In realitate însă, el alege calea cea mai sigură și mai rapidă pentru valorificarea pionilor săi liberi.

54. ...	**Ne1:a5**
55. Th5-h7+	**...**

Desigur, nu 55. N:a5 Tc5+ 56. Rg4? din cauza 56... T:h5 urmat de h4-h3 și negrul cîștigă!

55. ...	**Rd7-c6**
56. Nb6:a5	**Tc4-c5+**
57. Rf5-e6!	**Tc5:a5**
58. f4-f5	**Ta5-a3**
59. f5-f6	**Ta3-f3**
60. f6-f7	**b7-b5**
61. Th7-h5!	**...**

O încheiere elegantă a acestui final plin de culoare.

61. ...	**h4-h3**
62. Th5-f5	**Tf3:f5**
63. e4:f5	**...**

Dacă acum 63... h2 64. f8D h1D, atunci 65. Da8+.

Negrul cedează.

Nr. 159. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 34-a partidă (ultima) a meciului, 1927

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**c7-c6**
6. a2-a3	...

Această mutare liniştită, al cărei scop principal este de a evita apărarea Cambridge-Springs, nu promite albului mai mult decît egalarea jocului. Am ales-o pur şi simplu pentru a mă abate cît mai repede posibil de la variantele cunoscute din cărţi.

6. ...	**Nf8-e7**
7. Cg1-f3	**0—0**
8. Nf1-d3	**d5:c4**

O altă posibilitate bună era 8... h6 9. Nh4 c5.

9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**

Era de asemenea posibil 10... C:c3.

11. Cc3-e4	**Cd5-f6**
12. Ce4-g3	**c6-c5**

Aici era de considerat 12... b6 urmat de Nb7, aşa cum a jucat împotriva mea Maroczy la San-Remo, în 1930. Partea negativă a mutării din partidă este că ea nu rezolvă încă problema dezvoltării nebunului damei.

13. 0—0	**Cd7-b6**
14. Nc4-a2	**c5:d4**
15. Cf3:d4	**g7-g6**

Negrul vrea să răspundă la e3-e4 cu e6-e5, pentru a nu lăsa cîmpul î5 cailor albi.

16. Ta1-c1 ..

Ameninţă eventual Cb5.

16. ...	**Nc8-d7**
17. Dd1-e2	**Ta8-c8**
18. e3-e4	**e6-e5**
19. Cd4-f3	**Rg8-g7**

Negrul ar fi trebuit să schimbe acum ambele turnuri, deoarece după 19... T:c1 20. T:c1 Tc8 21. T:c8+ C:c8, la atacul 22. Cg5 ar fi putut răspunde suficient cu 22... Ne8.

Atît mutarea 19... Rg7, cît mai ales mutarea următoare, îl aduc pe negru într-o situaţie primejdioasă.

20. h2-h3 **h7-h6 ?**

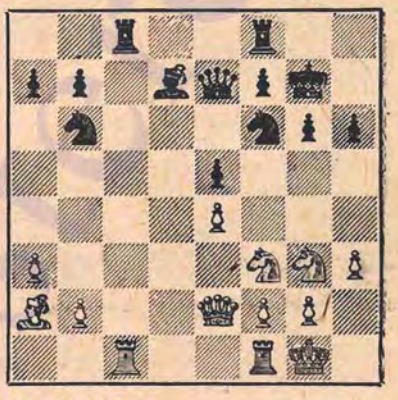

21. De2-d2 ! ...

La această mutare aparent inofensivă e foarte greu de găsit un răspuns corect. Principala ameninţare a albului este 22. Da5 şi dacă negrul ar fi încercat să o pareze prin contraatacul Nc6 (Sau 21... Nb5) atunci albul ar fi decis partida printr-un atac neaşteptat pe flancul regelui: 22. Ch4 ! C:e4 (Sau 22... N:e4 23. De3 !, sau 22... Nd7 23. Da5) 23. Chf5+ gf 24. C:f5+ Rf6 25. D:h6+ R:f5 26. g4 mat !

Singura mutare care dădea unele şanse de apărare cu succes, este 21... Ca4 ! indicată de Lasker. In acest caz albul şi-ar fi întărit simplu poziţia, de exemplu cu 22. Tfd1.

21. ... **Nd7-e6 ?**

Poziția este foarte dificilă pentru negru. Acum el pierde un pion și după o luptă disperată, pierde partida și meciul. Următoarele combinații tăioase, la fel ca și finalul de dame și turnuri care rezultă, cuprind numeroase momente instructive și emoționante.

22. Na2:e6	De7:e6
23. Dd2-a5	Cb6-c4

Sau 23... Db3 24. D:e5 Cc4 25. Dd4 în favoarea albului.

24. Da5:a7	Cc4:b2
25. Tc1:c8	Tf8:c8
26. Da7:b7	Cb2-c4
27. Db7-b4	Tc8-a8
28. Tf1-a1	De6-c6 !

Negrul amenință să blocheze pionul „a" prin 29... Ta4 și în afară de aceasta (la prima vedere) — să cîștige pionul e4. Următoarele două mutări ale albului clarifică însă complet adevărata situație de pe tablă.

29. a3-a4 !	Cf6:e4
30. Cf3:e5	...

Pe această cale albul evită cursa 30. C:e4 D:e4 31. Tc1 Tc8 32. C:e5 ? Ce3 ! 33. D:e4 .T:c1+ 34. Rh2 Cf1+ urmat de Cg3+ și C:e4 și negrul cîștigă.

30. ...	Dc6-d6 !

In situația creată, aceasta este mutarea relativ cea mai bună, deoarece acum caii dispar curînd de pe tablă.

31. Db4:c4	Dd6:e5
32. Ta1-e1	Ce4-d6
33. Dc4-c1 !	De5-f6
34. Cg3-e4	Cd6:e4
35. Te1:e4	...

Aici metoda de cîștig constă în îmbinarea amenințărilor create de pionul liber, cu atacarea poziției oarecum slăbite a regelui. In primul rînd albul obține controlul asupra importantei diagonale a1-h8.

35. ...	Ta8-b8
36. Te4-e2	Tb8-a8
37. Te2-a2	Ta8-a5
38. Dc1-c7	Df6-a6

Evident, singurul procedeu de a împiedica înaintarea pionului „a".

39. Dc7-c3+	Rg7-h7
40. Ta2-d2	...

Cu amenințarea teribilă 41. Td8.

40. ...	Da6-b6
41. Td2-d7	...

Mutarea dată în plic. Manevrele următoare ale negrului constituie singura șansă — dacă nu de salvare a partidei — cel puțin de opunere a unei rezistențe cît mai îndelungate.

41. ...	Db6-b1+
42. Rg1-h2	Db1-b8+
43. g2-g3	Ta5-f5
44. Dc3-d4	...

Amenință 45. a5 ! urmat de Td8.

44. ...	Db8-e8

(Amenință 45... T:f2+, care ar fi urmat și la 45. Td8 — V.P.).

45. Td7-d5	Tf5-f3

Trecerea în finalul de dame ar fi fost echivalentă cu înfrîngerea.

46. h3-h4	...

Albul nu are motive să împiedice manevra următoare a damei negre, care duce în ultima instanță la un final de turnuri ușor cîștigat de alb.

46. ...	De8-h8
47. Dd4-b6 !	...

In acest moment schimbul ar fi fost prematur, deoarece ar fi permis negrului să-și plaseze turnul în spatele pionului liber.

47. ...	Dh8-a1
48. Rh2-g2	Tf3-f6

La 48... Ta3 albul ar fi cîştigat în felul următor: 49. Td7 Rg8 (49... Rg7 50. De6! sau 49... Da2 50. Df6) 50. Dd8+ Rg7 51. De7 Da2 52. De5+ Rh7 53. Df6.

49. Db6-d4	...

Acum e momentul oportun pentru schimbarea damelor, deoarece nu turnul negru ci cel alb se găseşte în spatele pionului liber.

49. ...	**Da1:d4**
50. Td5:d4	**Rh7-g7**

Pierde imediat 50... Ta6 din cauza 51. Rf3 urmat de Rf3-e4-d5.

51. a4-a5	**Tf6-a6**
52. Td4-d5	**Ta6-f6**
53. Td5-d4	**Tf6-a6**
54. Td4-a4	**Rg7-f6**
55. Rg2-f3	**Rf6-e5**
56. Rf3-e3	**h6-h5**
57. Re3-d3	**Re5-d5**
58. Rd3-c3	**Rd5-c5**
59. Ta4-a2	**Rc5-b5**
60. Rc3-b3	...

Albul foloseşte orice posibilitate de a cîştiga timp prin repetarea mutărilor, pentru a evita orice greşeală într-un moment în care titlul de campion mondial e atît de aproape.

60. ...	**Rb5-c5**
61. Rb3-c3	**Rc5-b5**
62. Rc3-d4	...

Dacă acum 62... Rb4, atunci 63. Ta1!

62. ...	**Ta6-d6+**
63. Rd4-e5	**Td6-e6+**
64. Re5-f4	**Rb5-a6**
65. Rf4-g5	**Te6-e5+**
66. Rg5-h6	**Te5-f5**
67. f2-f4	...

Cel mai simplu procedeu pentru a obţine capitularea adversarului era continuarea 67. Rg7 Tf3 68. Rg8 Tf6 69. Rf8! Tf3 (Sau 69... Tf5 70. f4) 70. Rg7 Tf5 71. f4.

67. ...	**Tf5-c5!**
68. Ta2-a3	**Tc5-c7**
69. Rh6-g7	**Tc7-d7**
70. f4-f5	...

Iarăşi o mutare neprecisă. Era mai bine să fi jucat întîi 70. Rf6 şi abia ca răspuns la 70... Tc7 să fi continuat 71. f5 gf 72. R:f5 Tc5+ 73. Rf6 Te7 74. Tf3 R:a5 75. Tf5+ şi albul cîştigă.

70. ...	**g6:f5**
71. Rg7-h6	**f5-f4**
72. g3:f4	**Td7-d5**
73. Rh6-g7	**Td5-f5**
74. Ta3-a4	**Ra6-b5**
75. Ta4-e4!	**Rb5-a6**
76. Rg7-h6	**Tf5:a5**

Sau 76... Rb7 77. Te5 T:f4 78. Rg5! Tf1 79. R:h6 f5 80. Rg5 f4 81. Tf5 f3 82. Rg4 şi albul cîştigă.

77. Te4-e5	**Ta5-a1**
78. Rh6:h5	**Ta1-g1**
79. Te5-g5	**Tg1-h1**
80. Tg5-f5	**Ra6-b6**
81. Tf5:f7	**Rb6-c6**
82. Tf7-e7	Negrul cedează.

ALEHIN — CAMPION MONDIAL. PERIOADA DEPLINEI ÎNFLORIRI CREATOARE (1927—1934)

Nr. 160. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN — **H. STEINER**

Turneul de la Bradley Beach, 1929

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**d5:c4**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. e2-e3	**e7-e6**
5. Nf1:c4	**c7-c5**
6. 0—0	**a7-a6**
7. Dd1-e2	**Cb8-d7**

La 7... Cc6 continuarea cea mai bună este mutarea 8. Cc3! ca în partida a 5-a a meciului Euwe-Alehin din 1937 și în partida Nr. 260, Alehin-Böök (Margate, 1938).

8. Cb1-c3	**Dd8-c7**

Dacă negrul n-a vrut să riște fianchetarea nebunului, care într-adevăr nu poate fi recomandată (de exemplu: 8... b5 9. Nb3 Nb7 10. Td1 Ne7 11. e4! b4 12. e5 bc 13. ef cu avantaj pentru alb, ca în partida Alehin-Letelier, Montevideo, 1938), el ar fi trebuit să joace simplu 8... Ne7.

După înaintarea pionului „d", cîmpul c7 se arată foarte nepotrivit pentru damă.

9. d4-d5!	**e6:d5**
10. Nc4:d5	**...**

Una din dificultățile negrului este aceea că în cazul schimbului la d5 calul alb ajunge pe acest cîmp cu tempo.

10. ...	**Nf8-d6**
11. e3-e4	**0—0**
12. Nc1-g5	**Cf6-g4**

Pentru a dezvolta figurile de pe flancul damei, negrul este nevoit acum să piardă timp pentru o serie de manevre cu acest cal, înlesnind astfel albului efectuarea înaintării periculoase a pionului „f".

13. h2-h3	**Cg4-e5**
14. Cf3-h4!	**...**

Ținînd seama de faptul că poziția adversarului este înghesuită, albul trebuie să evite schimburile. In afară de aceasta, acum negrul este nevoit să împiedice mutarea Cf5 și de aceea dispune de o alegere de mutări și mai mică decît pînă acum.

14. ...	**Cd7-b6**
15. f2-f4	**Ce5-c6**
16. f4-f5!	**...**

O continuare paradoxală însă cea mai tare a atacului, în care albul „sacrifică" cîmpul e5. Oricît ar părea de ciudat, înaintarea naturală 16.

e5 ar fi lăsat albului după 16... Ne7 doar un mic avantaj poziţional.

16. ...	**Cc6-e5**
17. De2-h5	**Tf8-e8**

Negrul parează ameninţarea 18. îf6, la care ar fi urmat acum 18... g6 19. Dh6 Nf8.

18. Tf1-f4	**Nd6-e7**

Această mutare va fi respinsă printr-o combinaţie frumoasă. Avînd în vedere însă că negrul nu putea să-i-a nici acum puternicul nebun d5 (La 18... C:d5? albul ar fi răspuns 19. C:d5 Dc6 20. Cf6+! gf 21. N:f6) el nu mai avea apărare suficientă.

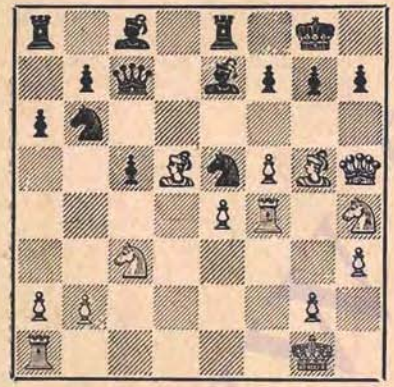

19. f5-f6 ! ...

Datorită ultimei mutări a adversarului albul a obţinut posibilitatea de a împinge pionul, cu toate că negrul continuă să mai dispună de apărarea 19... g6 20. Dh6 Nf8.

Aceasta se explică prin următoarea combinaţie: 19... g6 20. C:g6!! hg (Sau A) 21. N:f7+! R:f7 22. fe+ Re6 (Sau 22... Rg8 23. Tf8+ T:f8 24. efD+ R:f8 25. Dh8+ Rf7 26. Dh7+ cu cîştigarea damei) 23. Tf6+ R:e7 (Sau 23... Rd7 24. Td1+) 24. Dh7+ Rd8 25. Td6 mat.

A) 20... C:g6 21. N:f7+! R:f7 22. D:h7+ Re6 23. D:g6 şi albul cîştigă.

După retragerea aleasă de negru, care permite deschiderea coloanei „f", partida e de asemenea pierdută.

19. ...	**Ne7-f8**
20. f6:g7	**Nf8:g7**
21. Ta1-f1	**Nc8-e6**
22. Ch4-f5	...

Ameninţă 23. Th4.

22. ...	**Ne6:d5**
23. Cf5:g7!	**Ce5-g6**
24. Cg7:e8	**Ta8:e8**
25. Cc3:d5	Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 161. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

MARSHALL **ALEHIN**

Partidă demonstrativă, New-York, 1929

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**Nf8-b4+**
4. Nc1-d2	**Dd8-e7**
5. e2-e3	...

Albul ar fi putut obţine aici controlul asupra punctului e4 prin 5. Dc2, însă în acest caz negrul ar fi ales un alt sistem: 5... N:d2+ 6. Cb:d2 d6, urmat de e6-e5.

5. ...	**b7-b6**
6. Nf1-d3	**Nc8-b7**
7. Dd1-c2	**Nb4:d2+**

Cu scopul de a înainta în centru unul din pioni şi de a împiedica astfel în mod indirect mutarea e3-e4 a albului.

8. Cb1:d2	**c7-c5**

Dacă acum 9. e4, atunci 9... Cc6 în favoarea negrului.

9. 0—0 Cb8-c6
10. a2-a3 0—0
11. Ta1-d1 g7-g6

Preîntîmpină mutarea d4-d5, care ar fi putut deveni, eventual, neplăcută pentru negru (mai ales după 11. Tad1).

12. Tf1-e1 ...

O pregătire fină a manevrei Ce4, care în momentul de faţă n-ar fi fost satisfăcătoare din cauza 12... C:e4 13. N:e4 d5! 14. cd ed 15. N:d5 C:d4 cu avantaj pentru negru.

12. ... Ta8-c8
13. Cd2-e4 Tf8-d8

Mai simplu ar fi fost 13... Tfe8, deoarece după 14. d5 ed albul ar fi fost forţat să schimbe el însuşi caii. Mutarea din partidă este însă destul de bună pentru a păstra echilibrul.

14. d4-d5 ...

Foarte curajos şi absolut în stilul lui Marshall: mutarea oferă adversarului o superioritate de pioni pe flancul damei, neobţinînd în schimb nici o compensaţie reală, deoarece figurile albe sînt insuficient coordonate pentru vreo operaţie în centru. Trebuie însă să se ţină seama de faptul că poziţia albului era deja ceva mai slabă din cauza elasticităţii structurii de pioni a adversarului. Negrul ameninţa, după o pregătire oarecare, de exemplu d7-d6, să înceapă acţiuni ofensive pe coloana „c", prin c5:d4 şi apoi Ca5.

14. ... e6:d5
15. c4:d5! Cf6:e4

Continuarea 15... C:d5 ar fi atras după sine consecinţe rele: 16. Nc4 Cdb4 17. Dc3! D:e4 18. N:f7+ Rf8 19. ab în favoarea albului.

16. Nd3:e4 Cc6-a5

Desigur, nu 16... Ce5, din cauza 17. d6.

17. Cf3-d2 ...

Se ameninţase 17... f5.

17. ... c5-c4!

Negrul foloseşte împrejurarea că mutarea d5—d6 încă nu e bună. Se vede că operaţiunea începută de alb la mutarea a 14-a a fost favorabilă adversarului.

18. Ne4-f3 De7-e5

Cu ameninţarea 19... c3.

19. Cd2-e4 d7-d6

Negrul ar fi putut preîntîmpina mutarea următoare a albului (Td4) prin 19... Cb3, după care albul n-ar fi avut ceva mai bun decît 20. Dc3. Negrul n-a considerat însă că mutarea calului este necesară, considerînd că datorită superiorităţii sale de spaţiu, complicaţiile care survin vor trebui să se termine în favoarea sa.

20. Td1-d4 ...

N-ar fi fost de loc în stilul lui Marshall dacă ar fi propus schimbul damelor prin 20. Dc3, intrînd într-un final evident mai slab.

20. ... b6-b5

Acum ameninţă 21... Cb3.

21. Ce4-d2 Nb7-a6

Eliberează cîmpul pentru cal, în eventualitatea mutării Dc3.

22. Td4-e4 De5-g7
23. Te4-e7 Ca5-b7!
24. Cd2-e4 ...

Evident că aceasta n-a fost o hotărîre uşor de luat pentru alb; în orice caz ea este cea mai judicioasă în împrejurările create, deoarece continuarea 24. Ng4 Tc5! (Nu merge 24... c3 25. N:c8 cd 26. Td1 în favoarea albului) 25. e4 Df6 26. Td7 T:d7 27. N:d7 De7 (Ameninţînd de

asemenea T:d5) 28. Nc6 Ca5 ar fi dus la pierderi materiale, fără nici o speranță de a obține vreun contraatac.

24. ... Rg8-f8!

Greșit era 24...Df8 25.Cf6+ Rg7, din cauza 26. Dc3!

25. Te7:b7 Na6:b7
26. Te1-d1 ...

Deși acum negrul are calitatea și — ca și pînă acum — o mare superioritate de pioni pe flancul damei, cîștigul nu e de loc atît de ușor cum pare. Dacă, de exemplu, 26...De5, albul poate construi o solidă poziție defensivă, cu posibilități de contraatac pe flancul regelui, prin 27.Cc3 a6 28.Td4. Totuși negrul, jucînd prudent, și-ar fi valorificat, probabil, în mod treptat, avantajul pînă la victorie și n-ar fi avut de suferit de pe urma complicațiilor spectaculoase care au survenit în urma mutării riscante pe care a jucat-o.

26. ... a7-a5?

Negrul preîntîmpină mutarea 27.Cc3 (La care urmează 27...b4), bucurîndu-se de pe acum la gîndul unei victorii rapide.

Începînd din acest moment însă, Marshall folosește în mod desăvîrșit posibilitățile ascunse ale poziției sale.

27. Nf3-g4! Tc8-c7

Desigur, nu 27...f5 din cauza 28.Cg5 și nici 27...Ta8, din cauza 28.a4!

28. Dc2-d2! ...

După această mutare, poziția începe să pară chiar periculoasă pentru negru, deoarece pionul a5 nu poate fi apărat pe cale directă.

28. ... h7-h6!

Negrul amenință să joace 29... f5.

29. Ng4-f3 Tc7-c8

Acum la 30.D:a5 este posibil răspunsul 30...D:b2.

30. h2-h4! ...

O nouă idee de atac pe care negrul încearcă s-o pareze tot atît de energic.

30. ... Dg7-e5

Dacă 30...f5, atunci 31.Cc3 b4 32.ab ab 33.Ce2 c3 34.bc bc 35.Dc2 după care urmează aducerea promițătoare a calului la e6.

31. h4-h5! g6:h5

De asemenea și după 31...g5 32.g4 urmat de Ce4-g3-f5, sau Ng2 și f2-f4, apărarea ar fi fost dificilă pentru negru.

32. Ce4-g3 c4-c3
33. b2:c3 De5:c3

La 33...T:c3 albul ar fi răspuns 34.e4!

34. Dd2-e2 b5-b4
35. a3:b4 a5:b4

Negrul a izbutit, în sfîrșit, să obțină un pion liber „cîștigător", însă în acest timp albul și-a concentrat forțele împotriva regelui advers, care nu poate fi apărat decît de damă; celelalte figuri ale negrului sînt doar spectatori.

36. Nf3-e4! ...

Albul apără diagonala b1-h7 și lărgește perspectivele de acțiune ale damei sale. Marshall găsește mereu mutările cele mai bune. Din fericire însă, resursele negrului se dovedesc a fi suficiente pentru respingerea asaltului.

36. ... Dc3-e5!

Cu aceasta începe o manevră foarte dificilă a damei, al cărei scop este

de a provoca înaintarea pionilor albi pentru a da posibilitate cel puțin unuia din turnurile negre să ia parte la contraatac.

37. f2-f4 De5-f6
38. Cg3:h5 Df6-h4!

Nu merge 38...De7, din cauza 39.Db2! D:e4 40. Dh8+ Re7 41.Df6+ Re8 42.Dh8+ Rd7 43.Cf6+ urmat de 44.D:d8+ și C:e4.

39. g2-g3 ...

Slăbirea liniei a doua va duce în cele din urmă la pierdere, însă dacă albul ar fi jucat 39.Nf3, atunci răspunsul 39...De7 ar fi asigurat negrului o apărare suficientă, deoarece mutarea 40.Db2 se parează prin 40... D:e3+.

39. ... Dh4-h3!

O mutare bună, deoarece la 40.Ng2 negrul are răspunsul 40...Na6!

40. Ne4-f3 ! ...

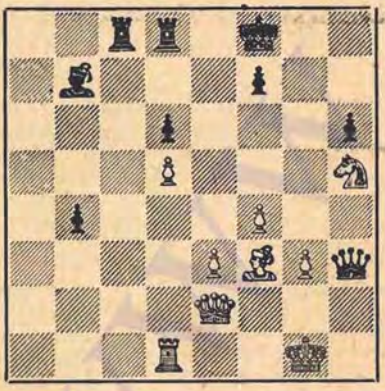

40. ... Tc8-c3!

O apărare neașteptată împotriva celor două amenințări principale: 41.Ng4 și 41.Db2; la 41.Ng4 negrul ar fi trebuit, probabil, să sacrifice două calități și anume: 41... T:e3! 42.D:e3 D:g4 43.Te1 D:h5! 44.De7+ Rg7 45.D:d8 (Sau 45. D:b7 Df3 cu poziție cîștigătoare) 45...D:d5 și negrul cîștigă.

41. De2-d2! ...

Cum să te aperi acum împotriva amenințării 42. Dd4 fără să pierzi pionul liber? Am reușit să găsesc răspunsul corect, însă aceasta mi-a luat o jumătate de oră.

41. ... Td8-e8!

Mutarea dată în plic. Valoarea ei iese la iveală atunci cînd o comparăm cu o altă mutare naturală: 41...Na6 42. Dd4 Tc2! 43.Dh8+ Re7 44.Df6+ Rd7 (44...Re8 45.Cg7+) 45.D:f7+ Rc8 46.De6+ D:e6 47.de b3 48.Ne4 și șansele albului nu sînt mai slabe.

42. Dd2-d4 ...

Nu ajuta nici 42.Db2 din cauza 42...Na6.

42. .. Tc3-c2
43. Td1-d2 ...

Simplificările sînt aproape întotdeauna jalnice pentru partea mai slabă ca material, însă albul nu avea alegere: 43.Dh8+ Re7 44.Df6+ Rd7 45.Ng4+! D:g4 46.D:f7+ Rd8 47.D:e8+ R:e8 48.Cf6+ Re7 49.C:g4 b3 și negrul cîștigă.

43. ... Tc2:d2
44. Dd4:d2 Nb7-a6!
45. Dd2-e1 ...

Echivalent cu cedarea partidei. După aproape o oră de gîndire Marshall s-a convins că mutarea plănuită 45.D:b4 duce la pierdere forțată după 45... Df1+ 46. Rh2 Df2+! (Nu merge 46...D:f3 47.D:d6+ Rg8 48.Cf6+ Rh8 49.D:a6! și negrul nu poate cîștiga) 47.Rh3 (Sau 47.Ng2 Nf1 48.D:d6+ Rg8 49.Cf6+ Rh8) 47... Nc8+ 48. Ng4 N:g4+ 49. R:g4 De2+ 50.Rh4 Dh2+ 51.Rg4 f5+!

45.	...	b4-b3
46.	Nf3-d1	b3-b2
47.	De1-b4	...

Aceasta duce la un final asemănător cu varianta examinată mai sus.

47.	...	Dh3-f1+
48.	Rg1-h2	Df1-f2+
49.	Rh2-h3	Na6-c8+
50.	f4-f5	Nc8:f5+
51.	Nd1-g4	Nf5:g4+
52.	Rh3:g4	Df2-e2+
53.	Rg4-h4	De2-h2+
54.	Rh4-g4	f7-f5+

Albul cedează.

Nr. 162. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

Prima partidă a meciului, 1929

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	c7-c6
3.	Cg1-f3	Cg8-f6
4.	Cb1-c3	d5:c4
5.	a2-a4	e7-e6

Am un noroc foarte mare; această mutare ilogică (în locul mutării firești 5...Nf5) a fost folosită împotriva mea — cu rezultate jalnice — de patru ori și anume: de Bogoliubov de două ori (în afara partidei de față, la Nottingham în 1936), de Euwe (în partida a 19-a a meciului din 1935) și de Helling (la Dresda în 1936).

6.	e2-e4	Nf8-b4
7.	e4-e5	Cf6-d5

În celelalte trei partide negrul a răspuns 7... Ce4, ceea ce este cel puțin tot atît de slab ca și mutarea din partidă.

8.	Nc1-d2	Nb4:c3

Dacă 8...b5, atunci 9.Ce4 Ne7 10.b3! recîștigînd pionul cu un joc mai bun.

9.	b2:c3	b7-b5
10.	Cf3-g5!	...

O mutare importantă care urmărește diferite scopuri; unul din ele (care nu e nici pe departe cel mai puțin esențial) constă în împiedicarea rocadei negrului, la care ar fi urmat 11.Db1! și 12.ab, cu avantaj pentru alb.

10.	...	f7-f6

Negrul preîntîmpină manevra Cg5-e4-d6+, însă cu prețul unei serioase slăbiri a poziției în centru.

11.	e5:f6	Cd5:f6

Sau 11... D:f6 12.ab cb 13.Ce4 De7 14.Ng5, urmat de Dh5+, în favoarea albului.

12.	Nf1-e2	a7-a6

Continuarea 12...0—0 13.ab h6 (Dacă 13... cb, atunci 14. Nf3 Cd5 15.Db1) 14.b6! D:b6 15.Cf3 ar fi dus de asemenea pe negru la o poziție lipsită de speranțe.

13.	Ne2-f3!	...

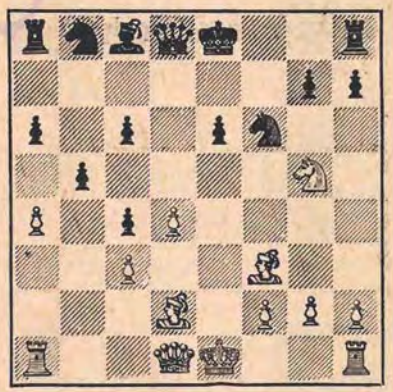

Cu amenințarea 14.ab care nu e ușor de respins. Dacă, de exemplu, 13... Cd5, atunci 14. Db1 ! g6 15. C:h7 T:h7 16.D:g6+ Tf7 17.Nh5 urmat de 18.Dg8+. Sau 13...Ta7 14.Nf4 Tb7 15.ab ab 16.Ta8 cu atac cîștigător.

13.	...	h7-h6

14. Nf3-h5+	Cf6:h5
15. Dd1:h5+	Re8-d7
16. Cg5-f7	Dd8-e8
17. Dh5-g6	Th8-g8
18. Nd2-f4	Nc8-b7

Sau 18...Tf8 19.Ce5+ Rd8 20.De4.

19. Nf4-g3	Rd7-e7
20. Ng3-d6+	...

Jocul pisicii cu şoarecele.

20. ...	Re7-d7
21. 0—0	c6-c5
22. d4:c5	Nb7-d5
23. a4:b5	a6:b5
24. Ta1:a8	Nd5:a8
25. Tf1-a1	Cb8-c6
26. Cf7-e5+!	Negrul cedează.

Nr. 163. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 5-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	d5:c4
5. a2-a4	Nc8-f5
6. Cf3-e5	e7-e6

O mutare simplă şi bună însă, folosind-o aici (şi în partida a 3-a a meciului în care am ales răspunsul mai puţin logic 7.f3) Bogoliubov nu şi-a dat prea bine seama de adevărata ei valoare, după cum se va vedea din continuarea partidei.

7. Nc1-g5	Nf8-e7

Fără îndoială, o mutare prea pasivă. Continuarea corectă este aci 7...Nb4 (introdusă de mine într-o partidă în consultaţie împotriva lui Bogoliubov şi Seitz, jucată imediat după meci) 8.f3 h6! (ca în partida a 11-a a celui de al 2-lea meci al meu cu Euwe din 1937) obţinînd cel puţin joc egal.

8. f2-f3	h7-h6
9. e2-e4!	...

Această mutare, la care după 8...Nb4 ar fi urmat 9...hg 10. ef b5! 11.fe fe 12.Dc2 0—0! în favoarea negrului, scoate acum nebunul negru din joc.

9. ...	Nf5-h7

Sau 9...hg 10.ef ef 11.N:c4 0-0 12.h4! cu avantaj pentru alb

10. Ng5-e3	Cb8-d7
11. Ce5:c4	0—0
12. Nf1-e2	c6-c5

Schimburile următoare sînt clar în favoarea albului deoarece ele nu lichidează neajunsul fundamental al poziţiei negrului — situaţia nenorocită a nebunului la h7.

13. d4:c5	Ne7:c5
14. Ne3:c5	Cd7:c5
15. b2-b4	Cc5-a6

Nesatisfăcător ar fi fost şi 15...D:d1+ 16. T:d1 C:a4 17.C:a4 b5, din cauza 18.Ccb6! ab 19.N:b5 cu avantaj pentru alb.

16. Dd1:d8	Tf8:d8
17. Cc3-a2!	...

Singurul procedeu de menţinere a avantajului poziţional, deoarece 17.b5 ar fi dat negrului importantul cîmp c5, iar 17.Tb1 ar fi permis un contraatac promiţător, începînd cu mutarea 17...Cd5!

17. ...	Ca6-b8

Albul ameninţa să joace 18.Ca5 Tab8 19.C:b7.

18. Re1-f2	Cb8-c6
19. Th1-d1	Cc6-d4

Continuarea 19... T:d1 20.T:d1 Td8 s-ar fi dovedit curînd catastrofală din cauza 21.b5 T:d1 22.N:d1 Cd8 23. Cd6 urmat de 24.Cb4 şi 25.Cc8!

20. Ta1-c1 Rg8-f8

Primul pas spre eliberarea nebunului prin Ng8, Ce8, f6 etc. Acest plan necesită însă prea mult timp, pe care albul îl foloseşte pentru întărirea decisivă a presiunii pe flancul damei. Începînd din acest moment partida se dezvoltă foarte logic.

21. Ne2-f1 Cf6-e8
22. Ca2-c3 ...

O altă continuare puternică era 22.Ca5, de exemplu:

I. 22...Tab8 23.Cc3 b6 24.T:d4! T:d4 25.Cc6 Tbd8 26.Re3 T4d6 27.C:d8 T:d8 28.Cb5;

II. 22...b6 23.Cb7 Td7 24.Nb5! T:b7 25.T:d4 — în ambele cazuri cu avantaj poziţional decisiv.

22. ... f7-f6
23. Cc4-a5 Ta8-b8

Această mutare aparent naturală, permite albului să întreprindă o combinaţie prin care cîştigă forţat un pion. Mai bine era 23...b6 24.Cb7 Td7 25.Nb5 T:b7 26.T:d4 Tc7 27. Ce2 T:c1 28.C:c1 Tc8 29.Cd3 şi negrului îi mai rămîn unele resurse defensive, cu tot avantajul indiscutabil al albului.

24. Cc3-b5! ...

Albul lichidează la timp calul centralizat al adversarului. Dacă negrul ar fi avut timp pentru consolidarea poziţiei sale prin e6-e5, din presiunea albului pe flancul damei n-ar mai fi rămas nici urmă.

24. ... Cd4:b5

Evident forţat.

25. Td1:d8 Tb8:d8
26. Ca5:b7! Td8-b8

Sau 26...Td2+ 27.Re3 Cbd6 28.R:d2 C:b7 29.Tc8 urmat de 30.Ta8 şi T:a7 cîştigînd uşor.

27. Cb7-c5 Rf8-e7

Datorită ameninţării 28.Cd7+ calul nu poate pleca de la b5. Finalul care urmează, cu un pion în plus şi cu o poziţie mult mai bună, nu prezintă dificultăţi pentru alb.

28. a4:b5! ...

Mult mai tare decît 28.N:b5, deoarece pionul a7 devine acum foarte slab.

28. ... Ce8-d6
29. Tc1-a1 Cd6-c8
30. Nf1-c4 Nh7-g8

La 30...e5, albul ar fi cîştigat imediat prin 31.Ne6.

31. f3-f4 Ng8-f7
32. e4-e5 ...

Toate figurile negre vor fi acum aduse treptat în poziţii de pat şi regele alb va avea curînd posibilitatea de a face o vizită foarte importantă, chiar în tabăra duşmană.

32. ... f6:e5
33. f4:e5 Tb8-b6
34. Rf2-e3 Nf7-e8
35. Ta1-a6 Ne8-d7
36. Re3-d4 Nd7-e8

Negrului nu-i rămîne nimic altceva decît să-şi aştepte în linişte sfîrşitul.

37. h2-h4	Ne8-d7
38. Nc4-e2	Tb6-b8
39. Cc5:d7	Re7:d7
40. Ne2-f3!	...

Albul nu admite manevra Tb8-b7-c7, care ar fi permis negrului să prelungească rezistența.

40. ...	Tb8-b6
41. Rd4-c5	Tb6-b8
42. h4-h5	Rd7-d8
43. Nf3-c6	Rd8-e7
44. Ta6-a3	Re7-f7
45. Nc6-e4	Rf7-e7
46. Rc5-c6!	...

Acum calul e pierdut.

46. ...	Re7-d8
47. Ta3-d3+	Rd8-e7
48. Rc6-c7	Negrul cedează.

Nr. 164. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

BOGOLIUBOV — ALEHIN

A 8-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	b7-b6

Deși acest sistem de dezvoltare nu e ușor de combătut, el nu poate fi considerat totuși corect deoarece permite albului să ia sub controlul său deplin cîmpurile centrale, într-un stadiu atît de puțin avansat al partidei. Faptul că negrul va putea ataca centrul de pioni prin c7-c5 nu poate compensa complet lipsa de spațiu pe care o va resimți de-a lungul următoarelor 10—15 mutări. Fără îndoială că o continuare mai solidă este 2...e6.

3. Cb1-c3	Nc8-b7
4. f2-f3	d7-d5
5. c4:d5	Cf6:d5
6. e2-e4	Cd5:c3
7. b2:c3	...

Acum poziția albului pare să fie plină de perspective. Totuși el o strică după cîteva mutări, alegînd un plan de joc greșit în jocul de mijloc.

7. ...	e7-e6
8. Nf1-b5+	...

Nici mai bine și nici mai rău decît mutarea directă 8.Nd3, deoarece în tot cursul partidei mutarea a7-a6 nu va constitui o slăbire a poziției negrului.

8. ...	Cb8-d7
9. Cg1-e2	Nf8-e7
10. 0—0	a7-a6
11. Nb5-d3	c7-c5
12. Nc1-b2?	...

O mutare cu adevărat slabă, care dovedește o completă neînțelegere a problemelor acestei poziții. Albul ar fi putut alege cel puțin între două mutări bune cu nebunul: 12. Ne3 sau 12.Nf4. Era de considerat și 12.a4 pentru a fixa mica slăbiciune de la b6. Începînd din acest moment inițiativa trece treptat de partea negrului.

12. ...	Dd8-c7
13. f3-f4	...

Atacînd pionii centrali insuficient apărați, negrul cîștigă cîteva tempouri. Cel mai mic dintre rele ar fi fost 13.e5, limitînd temporar sfera de activitate a calului d7.

13. ...	Cd7-f6
14. Ce2-g3	h7-h5!

Prin aceste ultime mutări lipsite de sens, albul a provocat un atac direct asupra regelui său.

15. Dd1-e2	h5-h4
16. Cg3-h1	Cf6-h5
17. De2-g4	...

Cu tot jocul slab de pînă acum, albul ar mai fi putut încă egala jocul dacă și-ar fi dat seama de greșeala de la mutarea a 12-a și ar fi revenit cu nebunul la c1.

Mutarea din partidă pare mai agresivă, în realitate însă îl scutește pe negru de grija pionului a6 și îi permite să facă rocada mare obținînd o poziție net superioară.

17. ...	0—0—0
18. Ta1-e1	...

Dacă 18.f5, atunci 18...Cf6 (19.D:g7? Th7) şi apoi 19...e5 cu avantaj pentru negru.

18. ...	Rc8-b8
19. f4-f5	...

Această încercare de blocare a centrului nu are succes deoarece negrul poate asigura nebunilor săi diagonalele importante. Pentru alb partida e pierdută din punct de vedere strategic.

19. ...	e6-e5
20. d4-d5	c5-c4!

Asigură viitorul nebunului de cîmpuri negre.

21. Nd3-c2	Ne7-c5+
22. Ch1-f2	g7-g6!

Acum şi nebunul de cîmpuri albe al negrului intră cu o forţă mare în joc pe diagonala c8-h3.

23. f5:g6	Td8-g8
24. Nb2-c1	Nb7-c8
25. Dg4-f3	Tg8:g6

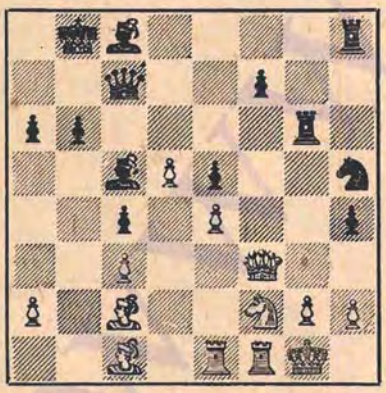

26. Rg1-h1	...

Căutînd să salveze dama, pe care negrul ameninţa s-o cîştige prin mutarea 26...Ng4, albul nu observă o combinaţie de mat. Poziţia lui era însă oricum fără speranţă. Dacă, de exemplu 26.Ne3, atunci 26...N:e3 27.T:e3 Cf4 28.g3 hg 29.hg f5, urmat de 30...Dh7 şi mat.

26. ...	Ch5-g3+!
27. h2:g3	h4:g3+
28. Cf2-h3	Nc8:h3
29. g2:h3	Th8:h3+
30. Rh1-g2	Th3-h2 mat.

Nr. 165. APĂRAREA GRÜNFELD

ALEHIN — BOGOLIUBOV

A 17-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. f2-f3	d7-d5

Deşi acest sistem nu este prea solid, lupta împotriva lui nu e prea uşoară, aşa cum pare la prima vedere, deoarece poziţia albului în centru poate să devină, eventual, slabă. De aceea albul trebuie să joace prudent.

4. c4:d5	Cf6:d5
5. e2-e4	Cd5-b6
6. Cb1-c3	Nf8-g7
7. Nc1-e3	Cb8-c6 ?

Era necesar 7...0—0, la care răspunsul corect era 8.f4! Mutarea din partidă este, probabil, o greşeală poziţională decisivă.

8. d4-d5	Cc6-e5
9. Ne3-d4	f7-f6

Forţat, deoarece la 9...0—0 10.f4 Ced7 11.N:g7 urmat de 12.Dd4+, 0—0—0 şi h2-h4 albul ar fi obţinut un atac cîştigător la rege.

10. f3-f4?	...

Suficient pentru a păstra un oarecare avantaj din deschidere, însă mult mai neplăcut pentru negru ar fi fost în prealabil 10.a4! deoarece în acest caz, negrul n-ar fi avut

posibilitatea să joace e7-e5, ceea ce i-a uşurat mai tîrziu poziţia înghesuită.

10. ...	Ce5-f7
11. a2-a4	e7-e5

Altfel „gaura" de la e6 s-ar fi dovedit curînd fatală pentru negru.

12. d5:e6	Nc8:e6
13. a4-a5	Cb6-d7
14. a5-a6	...

Printr-o manevră analoagă (pe flancul regelui) am obţinut o poziţie cîştigată în partida decisivă împotriva lui Rubinstein, la Haga în 1921. În poziţia de faţă, această manevră nu dă în aceeaşi măsură superioritate albului, însă e oricum destul de puternică.

14. ...	b7-b6
15. Nf1-b5	...

Ameninţă 16.Nc6 urmat de 17.Cb5.

15. ...	Dd8-e7

Negrul intenţionează să joace 16.. 0—0—0, ca răspuns la 16. Nc6.

16. Cg1-e2	c7-c5
17. Nd4-f2	0—0—0

Făcînd această mutare riscantă, Bogoliubov a avut probabil în vedere sacrificiul la e5, care îi dă, fără îndoială, unele şanse practice. Această hotărîre nu poate fi dezaprobată, deoarece continuarea 17...0—0 18.Cd5 N:d5 (Sau 18...Dd6 19.Cec3 în favoarea albului) 19.D:d5 Tfd8 20. 0—0—0 Cf8 21. Db7 lăsa negrului foarte puţine şanse de salvare.

18. Dd1-a4	f6—f5
19. e4-e5	...

În acest moment mutarea 19.Nc4 nu dădea nimic din cauza 19...Cb8 20. N:e6+ D:e6 21. Cb5 Cc6 (Sau Td7).

19. ...	g6-g5

Forţează pe alb să-şi dea cărţile pe faţă deoarece după 20.g3 gf 21.gf sacrificiul 21...Cd:e5! ar fi fost mai mult decît neplăcut.

20. Nb5-c4!	Cd7:e5!

Rezistenţa pasivă, începînd cu mutarea 20...Cb8, s-ar fi arătat curînd lipsită de speranţă din cauza 21.N:e6+ D:e6 22.0—0 cu ameninţarea puternică 23.b4. Acum însă albul trebuie să joace precis pentru a-şi păstra avantajul.

21. Nc4:e6+	De7:e6
22. f4:e5	Cf7:e5
23. 0—0	De6-c4!

Iată sensul sacrificiului: după 24. D:c4 C:c4 25. Cb5 Rb8 negrul speră să obţină în schimbul figurii sale încă ceva material, după care finalul nu prezenta perspective prea rele. Dacă 24.Dc2, atunci 24...Dd3 cu aproximativ acelaşi rezultat. Mutarea următoare a albului s-a arătat cu totul neaşteptată pentru negru.

24. b2-b4!	...

Albul sacrifică încă un pion (permiţînd astfel negrului să restabilească echilibrul material) în schimb evită schimbul damelor. Dacă acum 24... cb, atunci 25. Cb5! D:e2 26. Tfe1 Dd2 27. C:a7+ Rb8 28. Cc6+!

24. ...	Dc4:b4
25. Da4-c2	Ce5-d3

Singura apărare împotriva dublei ameninţări 26.Ta4 şi 26.D:f5+.

26. Tf1-b1	Db4-c4
27. Ta1-a4	Dc4-e6

Dacă 27...Df7, atunci 28.Nd4! cd (Sau 28...N:d4+ 29.C:d4 T:d4 30.T:d4 cd 31.D:d3 dc 32.D:c3+) 29.Cd5+! Cc5 30.C:b6+! ab 31.T:b6 urmat de 32.a7 şi albul cîştigă.

28. Cc3-b5	Rc8-b8

O rezistenţă mai îndelungată ar fi fost posibilă după 28... C:f2 29.R:f2 (Nu merge 29.C:a7+ Rb8 30.D:c5? din cauza 30...Td1+!) 29...Rb8. Totuşi, continuînd 30.Cg3 Thf8 31.Ta3! (urmat de 32.Te3 sau Td3), albul şi-ar fi intensificat presiunea într-un mod decisiv.

29. Ce2-d4 !	De6-e4

Sau 29... N:d4 30. N:d4 T:d4 31. T:d4 De3+ 32. Rf1 şi turnul este intangibil din cauza matului în două mutări.

30. Cb5-c3	De4-e8
31. Dc2:d3	c5:d4
32. Nf2:d4	De8-e6
33. Dd3-f3!	De6-f7
34. Nd4:b6!	...

Dacă acum 34...ab 35.T:b6+ Rc8, atunci 36.Dc6+ Dc7 37.Tb8+! R:b8 38.a7+ şi mat în două mutări.

Negrul cedează.

Nr. 166. PARTIDA SPANIOLA

BOGOLIUBOV — ALEHIN

A 22-a partidă a meciului, 1929

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. c2-c3	...

Aici mutarea la modă este 5.c4, mai ales după ce Keres, folosind-o, a cîştigat împotriva mea la Margate, în 1937. Negrul poate obţine însă o poziţie pe deplin satisfăcătoare continuînd 5...Nd7 6.Cc3 Cf6 7.d4 C:d4 8. N:d7+ D:d7 9. C:d4 ed 10 D:d4 Ne7 urmat de rocadă.

5. ...	Nc8-d7
6. d2-d4	g7-g6
7. Nc1-g5	...

După cum arată evoluţia partidei, albul nu este în stare să folosească slăbirea diagonalei b3-g8 şi, în afară de aceasta, cîmpul f7 este foarte potrivit pentru cal.

Se pare că după mutarea 5.c3, avantajul albului trebuie să se pulverizeze în cîteva mutări şi că de aceea continuarea obişnuită 5. N:c6+ urmată de 6.d4 dă albului mai multe şanse practice.

7. ...	f7-f6
8. Ng5-e3	Cg8-h6
9. 0—0	Nf8-g7
10. h2-h3	...

La Dd2 negrul ar fi avut răspunsul Cg4.

10. ...	Ch6-f7
11. Cb1-d2	0—0
12. d4:e5	...

Albul apreciază just că menţinerea tensiunii în centru ar fi fost mai curînd în favoarea negrului; de aceea el caută simplificări. În această partidă problema apărării a fost rezolvată pe deplin satisfăcător.

12. ...	d6:e5

S-ar fi putut juca şi 12...fe, în speranţa folosirii coloanei „f". În acest caz albul ar fi încercat, probabil, să-şi aducă calul la d5 (După 13.Nb3 h6 14.a4 şi apoi Cc4, Nd2, Ce3).

Am preferat mutarea din partidă din cauza posibilităţii tentante de a ataca centrul albului prin f6-f5.

13. Ne3-c5	...

Cu scopul de a provoca răspunsul b7-b6, care slăbeşte în oarecare măsură poziţia negrului pe flancul damei.

13. ...	Tf8-e8
14. Na4-b3	b7-b6
15. Nc5-e3	Dd8-e7
16. Dd1-e2	...

Sau 16.Nd5 Tad8 17.De2 Cb8 urmat de Ne6.

16. ...	Cc6-d8
17. Nb3-d5	...

Albul continuă să tindă spre simplificări, pe care negrul nu le poate evita. Dacă negrul joacă 17...c6 el pierde un pion după 18.N:f7.

17. ...	Nd7-c6
18. c3-c4?	...

Desigur că această mutare nu corespunde cerinţelor poziţiei, deoarece pionul la d5 va fi foarte slab după f6-f5. Era necesar 18.N:c6 C:c6 19.Tfd1 şi negrul rămîne doar cu un mic avantaj datorită posibilităţii de a realiza înaintarea pionului „f" (după o oarecare pregătire).

18. ...	Nc6:d5
19. c4:d5	...

Şi mai slab ar fi fost 19.ed f5.

19. ...	f6-f5
20. Cd2-c4	Cd8-b7

Negrul nu are de ce să grăbească cu mutarea f5-f4, deoarece ameninţarea combinată a acestei înaintări a pionului cu luarea posibilă la e4, limitează considerabil albului alegerea mutărilor.

21. Ta1-c1	Ta8-d8!

Negrul permite intenţionat schimbul următor, care micşorează doar în aparenţă dificultăţile albului în centru.

Continuarea 21...Ted8, în locul mutării din partidă, ar fi lăsat dama neapărată şi ar fi permis contraatacul: 22.ef gf 23.Nd4! T:d5 24.Tfe1 e4 25.N:g7 R:g7 26.Ce3! cu avantaj pentru alb.

22. d5-d6	Cb7:d6
23. Cc4:d6	Td8:d6
24. De2:a6	De7-d7!

O mutare intermediară importantă care asigură ocuparea coloanei deschise cu tempo, datorită ameninţării f5-f4.

25. Tc1-c2	c7-c5
26. a2-a4	f5-f4!

Acum a venit momentul acestei mutări, deoarece înaintarea ulterioară a pionului „g" va fi legată de ameninţarea puternică 28...g4 29.hg D:g4 şi negrul are atac de mat.

27. Ne3-d2	g6-g5
28. Da6-b5	...

Această mutare, forţată în fond, aduce albului o uşurare foarte mică, deoarece după schimbul damelor negrul obţine nu numai un final mult mai bun, ci şi (caz foarte rar — ţinînd seama de reducerea materialului) un atac direct împotriva regelui advers.

28. ...	Dd7:b5
29. a4:b5	Td6-d3!

Eliberează pentru cal importantul cîmp d6.

30. Tf1-a1	Cf7-d6
31. Ta1-a6	Te8-b8

Dacă acum 32.C:g5, atunci simplu 32...Nf6 33. Cf3 C:e4 cu avantaj poziţional suficient. Dacă 32.Tc3 atunci 32...c4! 33.T:d3 cd 34.Ta3 C:e4 35.T:d3 Ta8! 36.Ta3 Td8 şi negrul cîştigă.

32. Nd2-c3	...

Tot atît de nesatisfăcător ca şi toate celelalte.

32. ...	Cd6:e4
33. Nc3:e5	Ng7:e5
34. Cf3:e5	Td3-d1+
35. Rg1-h2	...

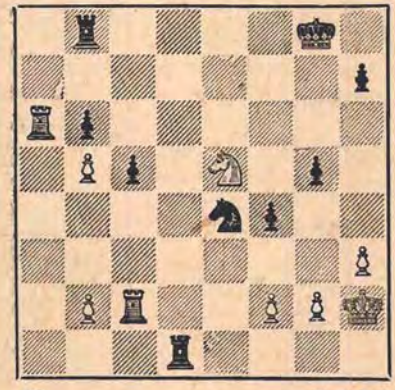

35. ...	Ce4-d2!

Această lovitură neașteptată, care amenință mat în trei mutări, cîștigă cel puțin calitatea. Dar Bogoliubov preferă pierderea imediată unei rezistențe fără speranță.

36. h3-h4	Tb8-e8!
37. Ce5-f3	...

Sau 37. Cg4 Tee1 38. Rh3 Th1+ 39.Ch2 h5! 40.hg Cf1 cu mat.

37. ...	Cd2:f3+
38. g2:f3	Te8-e1
39. Rh2-h3	h7-h5!

Albul cedează.

Nr. 167. PARTIDA SPANIOLĂ

YATES — ALEHIN

Turneul de la San-Remo, 1930

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. Cb1-c3	...

O metodă neobișnuită de luptă împotriva apărării Steinitz. Probabil că albul a vrut să joace, după mutarea calului la d5, c2-c3. Dar în timpul acesta negrul reușește să schimbe nebunul „spaniol" obținînd astfel avantajul perechii de nebuni și o poziție elastică de pioni.

5. ...	Nc8-d7
6. d2-d3	...

Consecvent. O mutare mai promițătoare era totuși 6.N:c6 urmat de 7.d4.

6. ...	g7-g6
7. Cc3-d5	b7-b5!

Necesar, deoarece dacă albul ar fi reușit să-și înfăptuiască planul (8.c3) ar fi obținut avantaj în spațiu.

8. Na4-b3	Cc6-a5
9. Nc1-g5!	...

Slăbirea diagonalei a2-g8, provocată de această mutare ar fi putut avea, eventual, o mare însemnătate, mai ales dacă albul și-ar fi păstrat nebunul de cîmpuri albe.

9. ...	f7-f6
10. Ng5-d2	c7-c6

Necesar, deoarece dacă negrul ar fi jucat direct 10...C:b3, albul, după 11.ab, ar fi amenințat 12.Na5, obținînd avantaj.

11. Cd5-e3?	...

Relativ mai bine era 11.N:a5 D:a5+ 12.Cc3 și negrul ar fi fost forțat — înainte de a întreprinde vreo acțiune în centru — să-și încheie dezvoltarea prin Cg8-h6-f7 urmat de Ng7 și 0—0. După mutarea din partidă, sarcina lui — mărirea avantajului de spațiu — se rezolvă relativ ușor.

11. ...	Ca5:b3
12. a2:b3	Cg8-h6
13. b3-b4	...

Adevăratele dificultății ale albului constă în faptul că el nu dispune de cîmpuri sigure pentru caii săi.

Pe de altă parte, dacă albul încearcă să deschidă jocul, nebunii negri devin foarte periculoşi.

13. ... f6-f5

Dacă la mutarea precedentă albul ar fi jucat 13. d4 acest răspuns ar fi fost şi mai eficace.

14. Dd1-e2 Ch6-f7
15. Ce3-f1 Dd8-e7

O mutare poziţională liniştită. Negrul nu este obligat să se grăbească cu mutarea f5-f4, deoarece albului nu-i rămîne nimic altceva decît să încerce să-şi stabilizeze poziţia în centru, chiar cu preţul cîtorva tempouri.

16. Cf1-g3 f5-f4
17. Cg3-f1 g6-g5
18. Nd2-c3 h7-h5 !

Negrul intenţionează să joace 19... h4 şi abia după răspunsul 20. h3 să continue 20... g4 21. hg N:g4 urmat de Cg5, h4-h3 etc.

Pentru a evita această legătură albul se decide să-şi slăbească cîmpurile negre cu mutarea f2-f3.

19. Cf3-d2 Nd7-g4
20. f2-f3 Ng4-e6
21. d3-d4 ...

La 21. Cb3 negrul n-ar fi schimbat preţiosul său nebun pe cal, ci ar fi continuat cu 21... c5, urmat de Cd8-c6-d4.

21. ... Nf8-g7
22. De2-d3 ...

Combinaţia 22. d5 cd 23. T:a6 T:a6 24. D:b5+ Dd7 25. D:a6 ar fi dus la pierderea unei figuri după 25... d4.

22. ... e5:d4
23. Nc3:d4 Cf7-e5

Ocuparea acestui puternic cîmp central marchează rezolvarea strategică a problemei.

24. Dd3-e2 0—0

Deoarece acum poziţia devine mai deschisă, coordonarea jocului turnurilor capătă o mare însemnătate.

25. h2-h3 c6-c5 !

Începutul unor acţiuni hotărîte.

26. Nd4-c3 ...

Continuarea 26. bc dc 27. N:e5 N:e5 ar fi fost cu totul lipsită de speranţe pentru alb.

26. ... c5:b4
27. Nc3:b4 Ce5-c6
28. Nb4-c3 Ng7:c3

Avantajul negrului e atît de clar încît nu mai e nevoie de acţiunile combinate ale perechii de nebuni.

29. b2:c3 ...

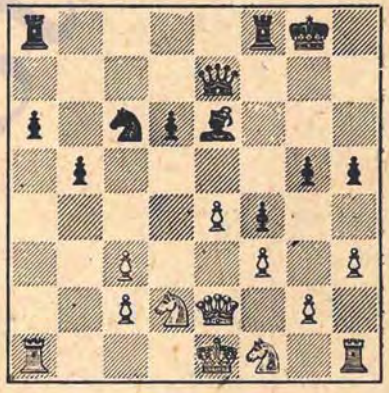

29. ... De7-f6

Această mutare nu trebuie judecată prea aspru, deoarece ea cîştigă un pion şi permite negrului să simplifice după cîteva mutări poziţia, obţinînd un final destul de uşor de cîştigat. Totuşi negrul n-ar fi trebuit să ofere, nici măcar temporar, adversarului său cîmpul e4 pentru cal.

De aceea mutarea logică era 29... Dg7 ! (30. e5 d5 !) după care, cu

toată dîrzenia adversarului meu, el n-ar mai fi putut rezista prea mult timp.

N-am jucat 29... Dg7 pentru a împiedica varianta 30. Dd3 Cb4 31. D:d6 cu atacarea nebunului; în acest caz însă continuarea 31... C:c2+ 32. Rd1 C:a1 (Sau chiar 32... Tf6) ar fi fost favorabilă negrului.

Jocul albului, începînd din acest moment, poate constitui un exemplu de apărare inventivă, făcută cu răbdare, într-o poziție teoretic pierdută.

30. e4-e5!	**Cc6:e5**
31. Cd2-e4	**Df6-e7**
32. Cf1-d2	**Ne6-c4**
33. Cd2:c4	**Ce5:c4**

Amenință 34... d5 și 34... Ce3. Se poate crede că jocul va dura doar cîteva mutări.

34. Ta1-d1!	**...**

Albul amenință 35. Td5.

34. ...	**De7-e5**
35. De2-d3!	**...**

Mutarea 35... Ce3 este din nou imposibilă din cauza 36. D:d6. In afară de aceasta albul amenință să joace 36. Dd5+.

35. ...	**Tf8-f5**
36. 0—0!	**...**

Astfel albul se salvează definitiv de la o prăbușire în jocul de mijloc. Oricît ar părea de ciudat negrul nu poate obține un avantaj suficient pentru cîștig jucînd 36... Ce3. Continuarea ar fi fost următoarea: 37. C:d6! Td8 (Sau 37... Tf6 38. Tfe1 Td8 39. De4) 38. Tfe1 Tf6 39. De4! Acesta este sensul apărării; după aceasta 39... D:c3 ar fi fost o greșeală din cauza 40. C:b5!; de asemenea 39... D:e4 40. C:e4 T:d1 41. C:f6+ Rf7 42. T:d1 C:d1 43. Ce4 n-ar fi fost încă pe deplin convingător (43... a5 44. Cd6+ sau 43... Re6 44. Cc5+).

De aceea mutarea următoare a negrului este calea cea mai simplă pentru obținerea unui final cîștigat.

36. ...	**d6-d5!**

Negrul nu numai că înapoiază pionul în plus, dar mai sacrifică și pionul liber „a" numai pentru a ocupa linia a doua cu turnul. In finalul care rezultă jocul se dezvoltă foarte tăios și e plin de subtilități tactice.

37. Dd3:d5+	**...**

Este clar că albul nu are alegere.

37. ...	**De5:d5**
38. Td1:d5	**Tf5:d5**
39. Ce4-f6+	**Rg8-f7**
40. Cf6:d5	**Ta8-d8**

Continuarea 40... a5 41. Cc7 Tb8 42. Tb1 nu este convingătoare.

41. Cd5-b4	**Td8-d2!**
42. Tf1-a1	**...**

Principala variantă pe care am așteptat-o era: 42. C:a6 Ce3 43. Tb1 T:g2+ 44. Rh1 T:c2 45. T:b5 g4! 46. hg hg 47. fg f3 și negrul cîștigă.

42. ...	**a6-a5**
43. Cb4-c6	**Td2:c2**
44. Cc6:a5	**Cc4-e3**
45. Ta1-b1	**Tc2:g2+**
46. Rg1-h1	**Tg2-g3**

N-ar fi fost atît de simplu pe cît pare 46... g4, din cauza 47. hg hg 48. Cc6!

47. Ca5-c6!	**Tg3:h3+**
48. Rh1-g1	**Th3-g3+**
49. Rg1-h2	**Rf7-f6**
50. Cc6-d4	**g5-g4!**

Această continuare calculată cu precizie salvează pionul b5 datorită puternicelor amenințări pe care le conține.

51. f6:g4	**Ce3:g4+**
52. Rh2-h1	**f4-f3**

Amenință mat în două mutări, ceea ce forțează răspunsul următor.

53. Tb1-f1	Tg3-h3+
54. Rh1-g1	f3-f2+
55. Rg1-g2	Th3:c3
56. Tf1-h1	...

Albul continuă să lupte! Cu 56. C:b5 se pierdea rapid din cauza 56... Tb3 57. Cd4 Td3 58. Cc2 Td2.

56. ...	Tc3-d3!
57. Cd4-e2	...

Sau 57. C:b5 Td2 58. Th3 Td1.

57. ...	Td3-d2
58. Ce2-g3	Td2-b2!

Începutul combinației finale. Desigur că imediat 58... Ch2 ar fi fost greșit din cauza 59. Ce4+.

59. Cg3:h5+	Rf6-e5
60. Ch5-g3	Cg4-h2!

O mutare elegantă cu ajutorul căreia negrul forțează schimbul cailor, rămînînd cu doi pioni în plus.

61. Cg3-f1	Ch2:f1
62. Th1-h5+	Re5-d4
63. Rg2:f1	b5-b4
64. Th5-h8	Tb2-c2
65. Th8-b8	Rd4-c3
66. Tb8-b7	b4-b3

Albul cedează.

Nr. 168. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — NIMZOVICI

Turneul de la San-Remo, 1930

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4-e5	c7-c5
5. Nc1-d2	...

Această mutare destul de pasivă, legată de manevra următoare a calului, n-ar fi trebuit să cauzeze negrului dificultăți mari. Mai promițătoare (poate numai pentru că sînt mai puțin studiate) sînt continuările 5. Dg4 sau chiar 5. dc.

5. ...	Cg8-e7
6. Cc3-b5	Nb4:d2+
7. Dd1:d2	0—0
8. c2-c3	b7-b6

Dorința de a rezolva cît mai repede problema dezvoltării nebunului c8 este pe deplin firească, însă în poziția de față această încercare este lipsită de conținut deoarece negrul nu reușește să-și schimbe nebunul pe cel al albului.

Bine și firesc ar fi fost 8... Cf5! (Nepermițînd Cd6), așa cum a jucat cu succes Nimzovici împotriva lui Lasker, la Zürich, în 1934.

9. f2-f4	Nc8-a6

Negrul caută să provoace mutarea a2-a4 pentru a juca apoi Cb8-c6-a5. Totuși, după cum se va vedea curînd, partea a doua a acestui plan este irealizabilă.

10. Cg1-f3	Dd8-d7
11. a2-a4	Cb8-c6
12. b2-b4!	...

E destul de ciudat faptul că această mutare (cu care albul împiedică manevra Cc6-a5 și în același timp forțează clarificarea poziției în centru) dictată mai mult sau mai puțin de împrejurări, a constituit o adevărată senzație. Tarrasch, de exemplu, în comentariile sale la această partidă, a considerat-o „foarte originală". Personal sînt uimit nu de mutare, ci de faptul că un șahist cu o clasă de mare maestru nici n-a examinat serios posibilitatea unui astfel de răspuns, atunci cînd a inițiat planul început cu mutarea 8... b6.

12. ...	c5:b4

Relativ mai bine decît 12... c4 după care albul n-ar fi avut dificultăți mari la folosirea avantajului său de spațiu pe flancul regelui.

13. c3:b4 Na6-b7
14. Cb5-d6 f7-f5 ?

O greşeală strategică decisivă într-o poziţie de pe acum compromisă. Din cauza ameninţării întăririi pionului „a" singura şansă de a obţine ceva mai mult spaţiu consta în 14... a5 15. Nb5 (Mai bine decît 15. b5 Cb4) 15... ab 16. 0—0 după care iniţiativa albului, care mai trebuie să piardă cîtva timp pentru reciştigarea pionului, nu s-ar fi dezvoltat atît de rapid.

Mişcarea pionului „f" arată că Nimzovici s-a temut evident de atacul pe flancul regelui, dar tocmai acest atac este singurul lucru care nu era de temut în partida de faţă.

15. a4-a5 ! ...

Deoarece 15... ba este evident slab din cauza 16. b5 ! urmat de T:a5, această înaintare asigură nebunului foarte importantul cîmp b5.

15. ... Ce7-c8

Indepărtarea periculosului cal d6, care în alte împrejurări ar fi însemnat începutul eliberării complete, nu oferă în cazul de faţă nici o uşurare negrului.

16. Cd6:b7 Dd7:b7
17. a5-a6 Db7-f7

Din nefericire pentru negru, aici nu merge 17... De7 din cauza 18. Nb5 ! C:b4 ? 19. Tb1.

18. Nf1-b5 ...

După aceasta, negrul poate juca cum vrea, însă oricum nu va fi în stare să apere în măsură suficientă cîmpurile c6 şi c7. Blocada care urmează este consecinţa inevitabilă a acestui viciu organic al poziţiei negrului.

18. ... Cc8-e7
19. 0—0 h7-h6

Deşi mutarea Cg5 nu era încă o ameninţare în acest moment al partidei, ea ar fi putut fi periculoasă în viitorul apropiat. Mutarea directă 19... Tfc8 n-ar fi schimbat cu nimic situaţia : negrul pierde nu din lipsă de timp, ci din lipsă de spaţiu.

20. Tf1-c1 Tf8-c8
21. Tc1-c2 ...

Dacă acum 21... Cd8, atunci simplu 22. Tac1 T:c2 23. T:c2 Tc8 24. T:c8 C:c8 25. Dc3 urmat de Dc7 şi cîştigă.

21. ... Df7-e8
22. Ta1-c1 ...

Mutarea aceasta şi cea următoare nu sînt prea exacte, deoarece poziţia de cîştig Dc1, Tc2, Tc3 ar fi putut fi realizată în trei mutări (şi nu în cinci ca în partidă) prin 22. Ta3 ! urmat de Tac3 şi Dc1.

22. ... Ta8-b8
23. Dd2-e3 Tc8-c7
24. Tc2-c3 ! ...

Acum albul cîştigă pe calea cea mai scurtă.

24. ... De8-d7

Aceasta trebuie să dea posibilitate regelui să participe la apărarea turnului la c7. O idee disperată într-o poziţie disperată !

25. Tc1-c2 Rg8-f8
26. De3-c1 Tb8-c8

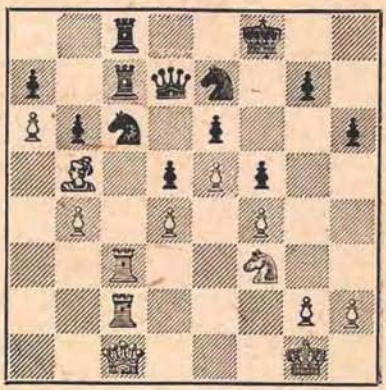

27. Nb5-a4 ! ...

Ultima verigă a atacului poziţional început cu mutarea 15. a5 ! Pentru a salva figura (se ameninţă b4-b5) negrul trebuie să dea pionul „b". După aceea el reuşeşte să apere cîmpurile importante cu regele, însă pierde oricum din cauza zugzwangului complet.

27. ...	**b6-b5**
28. Na4:b5	**Rf8-e8**
29. Nb5-a4	**Re8-d8**
30. h2-h4 !	...

După cîteva mutări cu pionii, fără nici o însemnătate, negrul va fi forţat să joace De8 după care mutarea b4-b5 cîştigă imediat.

Negrul cedează.

Nr. 169. APĂRAREA NIMZOVICI

VIDMAR — **ALEHIN**

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Dd1-c2	**d7-d5**
5. a2-a3	**Nb4:c3+**
6. Dc2:c3	**Cf6-e4**
7. Dc3-c2	**Cb8-c6**

Conform aprecierilor actuale, pentru egalarea jocului este suficient 7... c5 8. dc Cc6.

Mutarea din partidă, legată de sacrificiul următor de pion pe care l-am folosit pentru prima oară, a fost multă vreme considerată ca o răsturnare a mutării 5. a3. Ulterior însă, cîteva noi partide de turneu şi analizele lor au pus la îndoială soliditatea contrajocului negrului. Deoarece această idee m-a preocupat numai în partida de faţă şi de atunci n-am mai încercat-o, nu mă voi mira de loc dacă viitoarele analize vor demonstra definitiv netemeinicia acestui sistem de apărare.

8. e2-e3 ...

La 8. Cf3 e5 9. de Nf5 10. Db3 Ca5 11. Da4+ c6 12. cd D:d5 negrul ar fi obţinut pentru pion o bună compensaţie poziţională.

8. ...	**e6-e5**
9. f2-f3 ?	...

O mutare inofensivă (ca să folosesc un eufemism). Albul ar fi trebuit să intre în varianta principală, începînd cu mutarea 9. cd, care i-ar fi asigurat (e adevărat, după o peregrinare destul de curajoasă a regelui) două figuri uşoare pentru turn şi o poziţie suficient de sigură.

Jocul ar fi putut continua astfel: 9. cd D:d5 10. Nc4 Da5+ 11. b4 ! C:b4 12. D:e4 Cc2+ 13. Re2 De1+ 14. Rf3 C:a1 15. Nb2 Ne6 ! 16. d5 — 0—0—0 17. de fe 18. Rg3 ! după care cele cîteva ameninţări de care mai dispune încă negrul nu-i pot compensa pierderile materiale. După mutarea din partidă negrul obţine avantaj în dezvoltare, fără să sacrifice nimic în schimb.

9. ... **Ce4-f6**

Atacul 9... Dh4+ 10. g3 C:g3 ar fi fost prematur din cauza 11. Df2 Cf5 12. cd, cu avantaj pentru alb.

10. c4:d5	**Dd8:d5**
11. Nf1-c4	...

Acest cîştig de tempo reprezintă o compensaţie insuficientă pentru tot timpul pierdut anterior.

11. ...	**Dd5-d6**
12. d4:e5	**Cc6:e5**
13. Nc1-d2	...

Nemulţumit de rezultatul deschiderii, albul începe să întindă mici curse, care însă se arată inofensive. 13. Ce2 şi apoi 0—0 ar fi fost relativ mai bine decît această dezvoltare artificială.

13. ... **0—0 !**

Negrul ignorează combinaţia adversarului.

14. Nd2-b4 ...

De asemenea 14. Td1 Dd6 ar fi dus la avantaj pentru negru.

14. .... c7-c5
15. Ta1-d1 ...

Desigur că nu se poate juca 15. N:c5 D:c5 16. N:f7+ T:f7 17. D:c5 din cauza 17... Cd3+. Dar nici mutarea intermediară din partidă, pe care se baza în mod evident albul, nu-l ajută prea mult.

15. ... Dd6-c6 !

Acesta este fondul apărării active a negrului. Dacă acum 16. N:c5, atunci 16... C:c4 17. D:c4 b6 cu cîştig de figură. Ţinînd seama de aceasta albul trebuie să retragă nebunul.

16. Nf4-d2 Nc8-f5 ! ?

„Ghinionul" negrului constă în faptul că are prea multe continuări promiţătoare de succes şi de aceea îi este foarte greu să stabilească care din ele este cea mai bună. Este drept că negrul a reuşit, prin manevre tactice interesante, să cîştige mai întîi un pion, iar pînă la urmă calitatea, dar albul a păstrat pînă aproape de sfîrşit excelente şanse de remiză ! Deci negrul n-a ales cel mai bun procedeu pentru realizarea apreciabilului său avantaj poziţional.

Probabil că cea mai justă cale nu constă în încercarea de a valorifica apărarea insuficientă a pionului e3, ci în valorificarea avantajelor deja obţinute : majoritatea de pioni pe flancul damei şi, mai ales, slăbiciunea cîmpurilor albe în lagărul advers.

De aceea mutarea tentantă cu nebunul ar fi trebuit înlocuită cu varianta simplă : 16... C:c4 17. D:c4 Ne6 18. Dc2 Db5 ! după care este îndoielnic dacă albul ar fi reuşit să-şi aducă regele într-un loc sigur.

17. Dc2:f5 Ce5:c4
18. Nd2-c1 Tf8-e8

Nu era convingător 18... Tad8 19. T:d8 T:d8 20. Ce2 Cd5, din cauza 21. Dd3 ! cu ameninţarea 22. e4.

19. Re1-f2 Te8-e6

Negrul pregăteşte manevra următoare, care cîştiga forţat un pion.

20. Cg1-h3 ! ...

Relativ mai bine decît 20. Ce2, deoarece calul poate merge eventual la g5. După o deschidere slab jucată, Vidmar îşi apără poziţia compromisă cu o tenacitate excepţională.

20. ... Cf6-e4+ !
21. Rf2-e1 ...

Desigur, calul nu poate fi luat din cauza 21... Tf6.

21. ... Ce4-d6
22. Df5-d3 ! ...

Dacă 22. Dd5, negrul ar fi evitat, desigur, schimbul damelor prin 22... Db5.

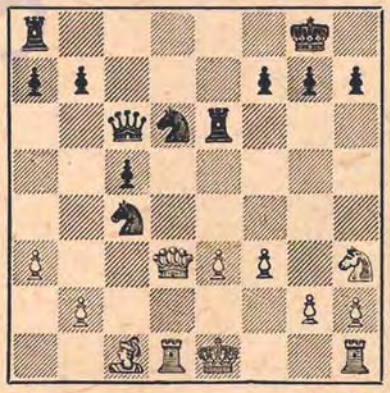

22. ... Cc4:e3 !

Iată sensul mutărilor precedente. Negrul nu urmăreşte să schimbe două turnuri pentru damă, ci pur şi simplu să-şi recîştige figura uşoară pentru a rămîne cu un pion în plus.

Avînd în vedere însă că acum albul va putea să schimbe damele, lupta e departe de a fi încheiată.

23. Nc1:e3	c5-c4 !
24. Dd3-d5	...

Altfel negrul joacă 24... Cf5.

24. ...	Te6:e3+
25. Re1-f2	Dc6:d5

De acum încolo negrul aproape că nu are alegere de-a lungul următoarelor 10—12 mutări, pînă se va ajunge la un final excepțional de greu — turn și doi pioni împotriva cal și trei pioni. E posibil ca o continuare mai promițătoare să fi fost 25... Te6 26. D:c6 (Altfel negrul evită schimbul) 26... bc 27. The1 T:e1 28. R:e1 Cf5 ! și apoi eventual Ce3. Dar în acest stadiu al partidei nu era simplu de hotărît care este continuarea care lasă albului cele mai puține șanse de remiză.

26. Td1:d5	Te3-d3

Desigur că toate acestea au fost calculate din timp. Dacă 26... Te6 27. Tad1 albul ar fi obținut ușor remiza.

27. Td5:d3	c4:d3
28. Th1-d1	Cd6-c4
29. Td1:d3	Cc4:b2
30. Td3-b3	Cb2-c4
31. Tb3:b7	Cc4:a3
32. Ch3-g5	...

In sfîrșit, albul reușește să-și justifice mutarea a 20-a. E clar că negrul nu poate apăra pionul f7, deoarece după 32... f6 manevra Cg5-e6-c7 forțează remiza.

32. ...	a7-a5
33. Cg5:f7	a5-a4

Inutil era 33... Cc4, din cauza 34. Tc7.

34. Cf7-d6	Ca3-c2
35. Tb7-b2	...

Altfel pionul „a" devine damă !

35. ...	a4-a3 !
36. Tb2:c2	a3-a2
37. Tc2:a2 ?	...

E greu de explicat de ce albul ia imediat pionul și nu preferă continuarea 37. Tc1 a1D 38. T:a1, după care ar fi avut la dispoziție alegerea între Rg3 (ca în partidă) și alte mutări. Intr-adevăr, după 38... T:a1 39. g4 ! cîștigul negrului — dacă în general e posibil — ar fi fost și mai dificil decît după mutarea aleasă de alb.

37. ...	Ta8:a2+
38. Rf2-g3	Rg8-f8

Planul negrului trebuie să urmărească limitarea treptată a activității ambelor figuri albe și crearea unor slăbiciuni de pioni în dispozitivul adversarului. Este o altă problemă dacă acest lucru poate fi realizat în cazul unei apărări ireproșabile. N-am întîlnit un final asemănător în literatura asupra finalurilor și mărturisesc, am presupus că adversarul meu va reuși să creeze o poziție defensivă inexpugnabilă.

39. h2-h4	...

E greu de spus precis ce anume trebuie să facă albul pentru a împiedica apropierea treptată a regelui negru însă un considerent pozițional este indiscutabil : pionii albi nu trebuiau mutați fără o nevoie specială, sau fără perspectiva reală a unui schimb apropiat. Deși mutarea din partidă nu poate fi privită ca o greșeală, ea înlesnește totuși aplicarea primei părți a planului negrului, deoarece regele alb va trebui să se îngrijească acum nu numai de pionul g2, ci (eventual) și de pionul h4.

39. ...	Rf8-e7
40. Cd6-e4	h7-h6

Necesar pentru a asigura posibilitatea apropierii regelui.

41. Ce4-f2	Re7-e6
42. Cf2-d3	Re6-f5
43. Cd3-f4	Ta2-a4
44. Cf4-d3	Ta4-c4
45. Cd3-f2	Tc4-c6
46. Cf2-h3	Rf5-e5

Acum negrul amenință să-și aducă regele la f1. De exemplu: 47. Cf4 Rd4 48. Rf2 Tc2+ 49. Rg3 Re3 50. Cd5+ Re2 51. Cf4+ Rf1. După aceea pasul următor trebuie să fie ocuparea cîmpului f2 (prin folosirea zugzwangului) de către regele negru, însă nici aceasta n-ar fi reprezentat sfîrșitul procesului de cîștig! De aceea, vă puteți închipui cît de plăcută a fost pentru negru mutarea următoare a adversarului, care deschide o serie de noi posibilități de atac.

47. h4-h5 ? ...

Ia negrului cîmpul g6. Totuși, după cum se va vedea curînd, controlul asupra cîmpului g5 era mult mai important pentru alb.

47. ...	**Tc6-c2**
48. Ch3-f4	**Tc2-d2!**
49. Cf4-h3	...

Albul nu mai are alegere.

49. ...	**Re5-d4**
50. Ch3-f4	**Rd4-e3**
51. Cf4-e6	...

Nerăbdare sau disperare? Aceasta din urmă era justificată, deoarece retragerea 51.Ch3 duce fără îndoială la pierdere: 51...Ta2! 52.Cf4 Ta5, luînd, pentru început, pionul avansat h5.

51. ... **Td2-d5**

Începutul sfîrșitului, deoarece 52.Rh4 nu ajută din cauza 52...Te5! 53.C:g7 Tg5, urmat de T:g2.

52. f3-f4 **Td5-f5!**

Pionul „f" e mult mai important decît pionul „h", care e oricum sortit să fie pierdut, mai devreme sau mai tîrziu.

53. Rg3-g4 **Tf5-f6!**

Împiedică pe alb să apere pionul „f", prin mutarea g2-g3, care ar fi urmat ca răspuns la 53...Re4.

54. f4-f5 **Tf6-f7**

Nu e calea cea mai scurtă, care consta în 54...Re4 55.C:g7 Tf7 56.Ce6 (Sau 56.Ce8 Re5!) 56...T:f5 57.g3 Te5 58. Cf4 Tg5+ 59.Rh4 Rf3 și negrul cîștigă.

55. g2-g3 ...

Grăbește sfîrșitul. După 55.Cd8! Tf6 56.Ce6 negrul ar fi trecut cu 56...Re4! în varianta indicată mai sus.

55. ...	**Re3-e4**
56. Ce6-c5+	**Re4-d4!**
57. Cc5-b3+	**Rd4-e5**

Albul cedează.

Nr. 170. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN MAROCZY

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Nf8-e7**
5. e2-e3	**Cb8-d7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**

Practica a arătat că mutarea intermediară 7...h6 dă negrului, probabil, mai multe posibilități în lupta pentru centru decît acest așa-zis „sistem de eliberare al lui Capablanca" care nu mai e la modă.

8. Nf1-d3	**d5:c4**
9. Nd3:c4	**Cf6-d5**
10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Cc3-e4	**b7-b6**

O încercare de a rezolva imediat problema dezvoltării nebunului de cîmpuri albe. Deși a fost încununată de succes (cel puțin în deschidere) ea nu poate fi recomandată, deoarece albul ar fi putut juca mai energic.

În locul acestei mutări, ideea lui Lasker 11... C5f6 12.Cg3 e5! (vezi partida nr.211) pare suficientă pentru egalarea jocului.

12. 0—0	**Nc8-b7**
13. Ce4-g3	**c6-c5**
14. e3-e4	**...**

O continuare interesantă era 14.Nb5 pentru a răspunde la 14...cd? cu 15.e4! urmat de Tc7. Negrul ar fi avut obişnuitele dificultăţi care rezultă în această variantă atunci cînd înaintarea pionului „c" nu este pregătită cum trebuie.

14. ...	**Cd5-f6**
15. Tf1-e1	**...**

Mutarea precedentă a albului ar fi fost justificată din punct de vedere logic, dacă el ar fi continuat acum cu 15.d5, de exemplu: 15...ed 16.ed Dd6 17.Cf5 Df4 18.Ce7+ Rh8 19. Nb5! după care pionul d6 ar fi rămas un important atu al albului.

La continuarea liniştită din partidă — a cărei alegere se explică prin faptul că începînd turneul cu cinci victorii consecutive, n-am vrut să risc prea mult în a şasea rundă — albul păstrează un mic avantaj poziţional. Totuşi, împotriva unui cunoscător al finalului de talia lui Maroczy, şansele de cîştig devin problematice.

15. ...	**c5:d4**
16. Nc4-b5!	**...**

Dacă 16.e5, atunci 16...Cg4! 17.D:d4 N:f3 18.gf Cg:e5! 19.T:e5 C:e5 20.D:e5 Tac8 în favoarea negrului.

16. ...	**Tf8-c8**
17. Dd1:d4	**Tc8-c5**
18. Nb5:d7	**Cf6:d7**
19. b2-b4	**Tc5:c1**
20. Tf1:c1	**Ta8-c8**
21. Tc1:c8+	**Nb7:c8**
22. Dd4-c3	**...**

Această poziţie nu e de loc o remiză moartă cum poate să pară la prima vedere. De exemplu, negrul trebuie să piardă timp pentru a para ameninţările albului pe coloana „c".

22. ...	**De7-d8**
23. Cf3-d4	**Nc8-b7**
24. f2-f3	**...**

Unul din avantajele albului constă în aceea că datorită structurii sale de pioni, nebunul adversarului n-are perspective bune.

24. ...	**Cd7-f6**
25. Cg3-f1	**...**

Acest cal nu mai are ce face la g3.

25. ...	**Cf6-e8**
26. Cf1-e3	**a7-a6**

Se pare că Maroczy n-a fost dispus să joace finalul absolut pasiv, pe care l-ar fi putut obţine prin schimbul 26...Dc7 27.D:c7 C:c7 28.Cc4 Ce8! Superioritatea de spaţiu a albului era atunci evidentă dar, deoarece ameninţarea directă 29.Cb5 putea fi parată prin mutarea 29...Na6, rezultatul de remiză ar fi fost cel mai probabil.

După mutarea din partidă negrul nu mai poate propune schimbul damelor din cauza slăbiciunii pionului b6.

27. a2-a4!	**...**

Cu intenţia de a realiza prin a4-a5 un scop dublu: 1) fixarea slăbiciunii la a6; 2) asigurarea cîmpului c5 pentru calul propriu.

27. ...	**h7-h6**
28. h2-h3	**...**

O mutare jucată, desigur, nu pentru deschiderea unei ieşiri regelui. Albul pregăteşte pur şi simplu deplasarea regelui în centru şi de aceea pune pionul „h" pe un cîmp apărat.

28. ...	**h6-h5?**

A 26-a mutare a negrului, deşi n-a fost consecventă (evitarea schimbu-

lui damelor şi crearea unei slăbiciuni la b6) nu i-a compromis în mod serios poziţia. Însă această mutare ciudată de pion, al cărei sens nu este lămurit de jocul ulterior al negrului, creează o nouă slăbiciune (deocamdată, e drept, imperceptibilă) pe cîmpul g5 şi dă albului şanse certe de cîştig.

29. a4-a5	**b6:a5**
30. b4:a5	**Dd8-d6**
31. Cd4-b3	**Nb7-c6**

Dorinţa de a aduce nebunul pe un cîmp mai activ (b5) este rezonabilă. Dar albul obţine imediat posibilitatea de a-şi împinge pionii centrali şi de a limita astfel acţiunea calului advers.

32. e4-e5!	**Dd6-c7**
33. Cb3-c5	**Nc6-b5**
34. f3-f4	...

Mica slăbire a cîmpurilor albe, provocată de această înaintare, nu are însemnătate deoarece nebunul este legat de apărarea pionului a6.

34. ...	**Dc7-d8**
35. f4-f5	...

Singura cale de victorie pentru alb constă în îmbinarea presiunii pe flancul damei cu ameninţările directe împotriva regelui negru.

35. ...	**e6:f5**
36. Ce3:f5	**Dd8-g5**
37. Cf5-d4!	**Ce8-c7**
38. Cd4-f3	...

Acum devine clar pentru negru că mutarea 28... h5 a fost o greşeală.

38. ...	**Dg5-f4**
39. Rg1-f2	...

Aceasta arată că albul nu se mai opune schimbului damelor. Într-adevăr, după 39...Cd5 40.Dd4 D:d4+ 41. C:d4 Nc4 42.Cf5! urmat de Cd6 finalul ar fi fost extrem de periculos, dacă nu lipsit de speranţe pentru negru.

39. ...	**Df4-f5**
40. Dc3-d2	**Rg8-h7**

La 40...Ce6 albul ar fi răspuns 41.Cb7! şi apoi Cd6. Următoarea operaţie de cîştig este foarte instructivă.

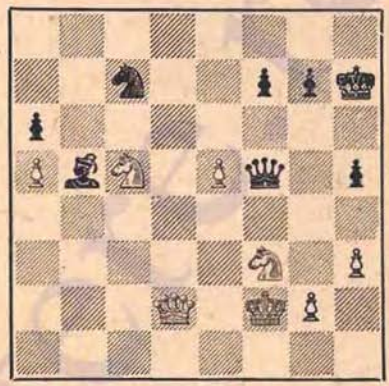

41. Cc5-e4! ...

Dacă acum 41...Ce8, atunci 42.Cg3 Dg6 43.Dd8 cu presiune treptată şi completă. De aceea negrul preferă să sacrifice un pion pentru a scăpa cel puţin de unul din caii inoportuni.

41. ...	**Cc7-e6**
42. Ce4-d6	**Df5-b1**

Dacă 42...Dg6, atunci albul cîştigă cu 43.C:b5 ab 44.a6, deoarece nu merge 44...Cc5 din cauza 45.Cg5+ D:g5 46. D:g5 Ce4+ 47.Re3 C:g5 48.a7.

43. Cd6:f7	**Nb5-c6**
44. Cf7-g5+	**Ce6:g5**
45. Cf3:g5+	**Rh7-g6**
46. h3-h4	...

Aşadar, albul a valorificat la maximum slăbiciunea cîmpului g5!

46. ...	**Rg6-f5**

Ameninţa 47.Dd6+ Rf5 48.De6+, Rf4 49.g3 mat.

47. e5-e6	Db1-b5
48. Dd2-c2+	...

Scopul şahurilor următoare este împiedicarea mutării Dc5+ cu tempo, şi astfel crearea posibilităţii de a înainta pionul liber.

48. ...	Rf5-e5
49. Dc2-c3+	Re5-d6
50. Dc3-g3+	Rd6-d5
51. Dg3-f3+	Rd5-e5
52. Df3-e3+	Re5-f6

Sau 52...Rd6 53.Df4+!

53. De3-c3+	Rf6-g6
54. e6-e7	Db5-f5+
55. Rf2-e3	...

Aici regele se află într-un loc mai sigur decît în flanc (55. Rg1 Db1+).

55. ...	Nc6-e8
56. Dc3-d4	Ne8-b5
57. Dd4-d6+	Df5-f6
58. Cg5-e4 !	Negrul cedează.

Nr. 171. APĂRAREA OLANDEZĂ

ALEHIN TARTAKOWER

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4	e7-e6
2. c2-c4	f7-f5
3. g2-g3	Cg8-f6
4. Nf1-g2	Nf8-b4+
5. Cb1-d2	Cf6-e4

Negrul este gata să schimbe figurile sale abia dezvoltate. Ca să nu folosesc o expresie prea tare, strategia aceasta e cam îndoielnică! 5...0—0 6.a3 Ne7 ar fi corespuns mai mult spiritului deschiderii alese.

6. a2-a3	Ce4:d2
7. Nc1:d2	Nb4:d2+
8. Dd1:d2	0—0
9. Cg1-h3	...

Mai ales pentru a obţine controlul asupra cîmpului d5, dacă negrul va alege continuarea d7-d6 şi e6-e5.

9. ...	d7-d5

Acum cîmpurile negre din lagărul negrului trebuie să devină, mai devreme sau mai tîrziu, foarte slabe şi albul, pentru a folosi această slăbiciune se hotăreşte să lichideze cît mai repede pionii din centru. Deşi în momentul de faţă era greu de prevăzut că negrul va găsi o apărare suficientă împotriva numeroaselor ameninţări, o tactică mai lentă, ca de exemplu 10.Tc1 (în loc de 10...cd) 10...c6 11.0—0 De7 12.De3! urmat de Cf4 ar fi fost mai potrivită pentru folosirea mutărilor a 5-a şi a 7-a ale negrului.

10. c4:d5	e6:d5
11. Ch3-f4	c7-c6
12. 0—0	Dd8-e7
13. b2-b4!	...

Adevăratul scop al acestei mutări (pe lîngă atacul „minorităţii de pioni", care e de asemenea posibil după 14. a4) este de a deschide damei drumul spre cîmpul a2. Evoluţia partidei va arăta importanţa acestei manevre.

13. ...	a7-a6
14. f2-f3	...

Totul în conformitate cu planul început la mutarea a 10-a.

14. ...	Cb8-d7
15. e2-e4	f5:e4
16. f3:e4	d5:e4
17. Dd2-a2+	...

Păcat că nu merge tentanta mutare 17.N:e4 din cauza 17...D:e4 18.Tae1 Df5 19.Ta2+ (Sau 19.Ce6 Dg6 20.C:f8 C:f8) 19...Tf7! 20.Te8+ (Sau Te7) 20...Cf8 şi negrul se salvează.

17. ..	Rg8-h8
18. Cf4-e6	...

Nu este convingător 18.De6, din cauza 18...Te8!

18. ...	Tf8:f1+
19. Ta1:f1	Cd7-f6

20. Ce6-g5 h7-h6
21. Da2-f7! ...

Această mutare tare, care forțează schimbul damelor din cauza amenințării 22.T:f6! trebuia prevăzută atunci cînd albul a început acțiunile în centru. Altfel negrul ar fi obținut chiar un joc mai bun.

21. ... De7:f7
22. Cg5:f7+ Rh8-h7
23. Cf7-d6 ...

Poziția amenințătoare a calului asigură albului recîștigarea pionului sacrificat dar, pe de altă parte, negrul ar fi putut termina în acest timp dezvoltarea și egala jocul.

23. ... Nc8-e6?

Evidentă supraapreciere a pionului central! Corect era 23...a5! 24.C:e4 (Dacă 24.b5, atunci simplu 24...cb) 24...ab 25.C:f6+ (Sau 25.ab Cd5) 25...gf 26.ab Rg7 cu remiză probabilă.

24. Cd6:b7 Ne6-d5
25. Tf1-e1! ...

Altfel negrul ar fi putut să joace în continuare e4-e3.

25. .. Ta8-a7
26. Cb7-c5 a6-a5

Aceasta oferă albului un pion liber, însă turnul nu putea rămîne — bineînțeles — legat de pionul a6.

27. b4:a5 Ta7:a5
28. a3-a4 Ta5-a8

Cu intenția de a ocupa coloana „b" sau (cum s-a întîmplat de altfel în partidă), de a slăbi în oarecare măsură presiunea albului asupra pionului e4.

29. Te1-a1 Ta8-a5
30. Ta1-a3! ...

Din nou cu scopul de a împiedica mutarea e4-e3.

30. ... Rh7-g6

Negrul a sperat că va reuși să efectueze la timp importanta manevră Cf6-e8-d6, însă acest lucru a fost împiedicat — cum s-a exprimat însuși Tartakower — de „miracolul combinativ".

31. h2-h3 Rg6-f5
32. Rg1-f2 Cf6-e8

Evenimentele se desfășoară după planul conceput de negru. Cu 32...h5 el ar fi putut evita surpriza următoare, însă după 33.Re3 legarea tuturor figurilor negre ar fi dus, în orice caz, la pierderi materiale.

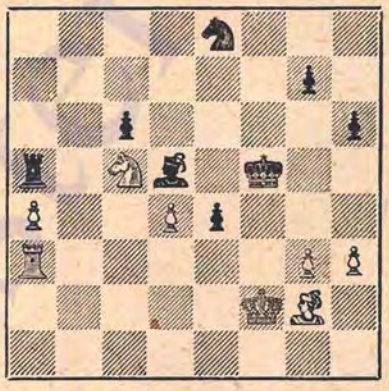

33. Ng2:e4+! ...

La prima vedere albul a inițiat o operație foarte măruntă: 33...N:e4 34.C:e4 R:e4 35.Te3+ R:d4 36.T:e8 T:a4; în realitate însă, el forțează un final de turnuri cu un pion în plus, care se cîștigă ușor.

33. ... Nd5:e4
34. g3-g4+ ...

O mutare simplă, care descoperă miezul combinației foarte neplăcute pentru negru: 34...Rf4 35.Ce6 mat!

34. ... Rf5-f6
35. Cc5:e4+ Rf6-e6
36. Rf2-e3 Ce8-d6
37. Re3-d3 Cd6:e4
38. Rd3:e4 h6-h5

Negrul își dă seama că un joc „liniștit" nu-i lasă nici un fel de șanse de salvare, de exemplu : 38...Rd6 39.Rd3 Rd5 40.Ta1 c5 41.dc R:c5 42.Rc3 (vezi ultima partidă a meciului meu cu Capablanca) ; de aceea el încearcă să creeze obiective de contraatac pe flancul regelui, însă nu face decît să-și grăbească pieirea prin acceptarea următorului sacrificiu de pion.

39. g4-g5 !	**Ta5:g5**

După 39...Rd6 40.h4 poziția negrului ar fi fost și mai rea decît înainte.

40. a4-a5	**Tg5-b5**
41. a5-a6	**Tb5-b8**
42. a6-a7	**Tb8-a8**
43. h3-h4!	**g7-g5**
44. h4:g5	**h5-h4**
45. Ta3-a6	**Re6-f7**
46. Re4-f4	**h4-h3**
47. Rf4-g3	**Rf7-g6**
48. d4-d5!	**Rg6:g5**
49. d5:c6	**Rg5-f5**
50. c6-c7	Negrul cedează.

Nr. 172. DESCHIDEREA COLLE

AHUES — **ALEHIN**

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	**b7-b6**
3. e2-e3	**Nc8-b7**
4. Cb1-d2	**...**

Acest sistem de dezvoltare a fost preferat de Rubinstein și de defunctul campion al Belgiei, Colle. Sistemul nu este prea activ, însă nu e lipsit de „venin" — mai ales dacă albul reușește să deschidă la timp diagonala nebunului cl.

4. ...	**c7-c5**
5. Nf1-d3	**e7-e6**
6. c2-c3	**Nf8-e7**
7. Dd1-e2	**...**

Albul este excesiv de prudent. În spiritul variantei alese era 7.e4, pentru ca numai la 7...d6 să continue cu 8.De2. Acum negrul reușește printr-o manevră originală să împiedice înaintarea pionului „e".

7. ...	**Cf6-d5!**

Cu intenții foarte clare : dacă 8. e4, atunci 8... Cf4 ; dacă 8.c4, atunci 8...Cb4!

8. d4:c5	**...**

Cu acest schimb albul începe o manevră minuțios calculată, al cărei scop final este plasarea nebunului cl pe diagonala a1-h8. De altfel, cu greu i se poate recomanda ceva mai promițător.

8. ...	**b6:c5**
9. Cd2-f1	**...**

Albul nu joacă Cc4, deoarece intenționează să îndepărteze calul d5 prin mutarea c3-c4.

9. ...	**Dd8-c7**
10. Cf1-g3	**Cb8-c6**
11. Nc1-d2	**g7-g5**

O idee îndrăzneață, conținînd într-o variantă un sacrificiu de pion și bazată pe următoarele considerente generale : negrul are pe flancul regelui o masă de pioni elastică, care nu este stînjenită de figurile proprii. De aceea este firesc ca el să încerce să cîștige spațiu prin înaintarea treptată a acestor pioni. Dar cu care să înceapă ? la 11...h5 ar fi urmat 12.h4!, oprind acțiunile următoare pe acest flanc ; pe de altă parte, 11...f5 ar fi fost de asemenea prematur deoarece ar fi permis albului să deschidă poziția prin 12.e4 fe 13.D:e4! Deci, rămîne doar mutarea din partidă care, între altele fie spus, este mai eficace, decît mutarea preliminară 11...0—0 care permite răspunsul 12.a3! urmat de c3-c4.

12. c3-c4	**Cd5-b4**
13. Nd2-c3	**...**

Trebuie să admitem că albul joacă cel puţin logic, pentru că diagonala a1-h8 va fi cîtva timp singura lui contraşansă.

13. ...	Cb4:d3+
14. De2:d3	Cc6-b4
15. Dd3-e2	...

Principala variantă de care a trebuit să ţină seama negrul atunci cînd a jucat 14...g5 este 15.Db1 f6 16. C:g5 (Sau 16.a3 Cc6 17.C:g5 Ce5! în favoarea negrului) 16... N:g2 17.Tg1 Nb7 18.C:h7 0—0—0! cu o compensaţie poziţională mai mult decît suficientă pentru materialul sacrificat.

15. ...	Th8-g8
16. a2-a3	Cb4-c6
17. Cf3-d2	Cc6-e5
18. De2-h5	...

Albul, evident nesatisfăcut de poziţia sa, caută complicaţii. Desigur că şansele negrului ar fi rămas mai bune (mai ales din cauza posibilităţilor pe care le oferă perechea de nebuni) şi după mutarea liniştită 18.f3.

18. ...	0—0—0

Şi mai tare era continuarea 18...N:g2 19.Tg1 Nc6 20.D:h7 0—0—0 în favoarea negrului. După mutarea din partidă albul se hotărăşte să renunţe la această variantă dubioasă (cu preţul a două tempouri!).

19. 0—0	f7-f5

Cu ameninţarea 20...g4.

20. Dh5-e2	h7-h5!

Nu există nici un motiv pentru a da adversarului vreun moment de respiraţie!

21. Cg3:h5	...

Albul este forţat să accepte sacrificiul de pion, deoarece altfel înaintarea lui ar fi fost foarte periculoasă.

21. ...	Tg8-g6

Acum ameninţă 22...Th6 urmat de Tdh8.

22. f2-f4	...

Datorită schimbului propus cu această mutare, calul albului este adus într-o excelentă poziţie defensivă însă, din păcate, pentru un timp scurt. Totuşi, dat fiind că albul nu dispune nici măcar de iluzia unui contrajoc, poziţia regelui său ar fi devenit oricum, foarte curînd, de neapărat.

22. ...	g5:f4
23. Ch5:f4	Tg6-h6
24. h2-h3	Td8-g8

Cu ameninţarea puternică 25...Cg6.

25. Nc3:e5	Dc7:e5
26. Cd2-f3	De5-g7

27. Ta1-d1	...

După aceasta negrul reciştigă pionul şi în acelaşi timp distruge ultimele fortificaţii ale flancului regelui alb. Dar şi apărarea pionului „h" cu mutarea 27.Rh1, ar fi dus la o poziţie fără speranţă după 27... Nd6 28. Df2 Dg4! (Cu ameninţarea 29... N:f4 30. ef T:h3+!) 29. Rg1 T:h3! 30. C:h3 D:h3.

27. . .	e6-e5!
28. Cf4-d5	Th6:h3

29. De2-d2	Nb7:d5
30. c4:d5	e5-e4
31. d5-d6	e4:f3
32. Tf1:f3	Th3:f3
33. d6:e7	Dg7:e7

Albul cedează.

Nr. 173. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN KMOCH

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Nc1-d2	. . .

Unul din cele mai inofensive răspunsuri la mutarea a 3-a a negrului. Această partidă arată că negrul, alegînd pînă şi cele mai simple mutări, poate egala jocul.

4. ...	0—0
5. e2-e3	d7-d5
6. Cg1-f3	c7-c5
7. a2-a3	...

Din nou o mutare pasivă. Jucînd deschiderea acestei partide se vedea că eram „prost dispus". Trebuia jucat mai întîi 7. Dc2 şi numai după 7... Cc6 trebuia continuat cu 8. a3 N:c3 9.N:c3 obţinînd o poziţie cu mai multe perspective.

7. . .	Nb4:c3
8. Nd2:c3	Cf6-e4

Absolut logic, deoarece în această poziţie simplificările sînt favorabile numai negrului.

9. Ta1-c1	. . .

Chiar şi acum 9.Dc2 ar fi fost mai promiţător.

9. ...	Ce4:c3
10. Tc1:c3	c5:d4
11. e3:d4	Cb8-c6 !

Negrul nu se grăbeşte cu mutarea 11... dc, deoarece după 12. c5, el poate începe cu succes atacul în centru, jucînd 12... e5 !

12. Nf1-e2	d5:c4
13. Ne2:c4	. . .

Nu e greu de văzut că deschiderea s-a încheiat mai curînd în favoarea negrului, deoarece pionul izolat al albului nu-i înfrumuseţează poziţia, iar superioritatea de spaţiu nu are deocamdată o mare însemnătate din cauza lipsei de puncte vulnerabile în poziţia adversarului. De aceea singura şansă a albului este încercarea de a organiza un atac pe flancul regelui.

13. ...	Dd8-d6
14. 0—0	Tf8-d8
15. Tc3-d3	Nc8-d7
16. Tf1-e1	...

Cu toată lipsa unor perspective strălucite, albul se decide totuşi să joace la cîştig şi de aceea nu încearcă să schimbe pionul izolat. Altfel el ar fi jucat 16.Dd2, pregătind d4-d5 (Direct nu ar fi fost bine, din cauza răspunsului 16... Ca5 !).

16. . .	Nd7-e8
17. Dd1-d2	Cc6-e7

Şi negrul începe să se arate ambiţios şi deocamdată împiedică mutarea d4-d5.

18. Cf3-g5 !	Ce7-d5

Nu 18... Cf5, din cauza 19. C:e6 ! fe 20.T:e6.

19. Td3-f3	Dd6-e7
20. Tf3-g3	. . .

Albul caută să provoace o mutare de pion, care să slăbească poziţia regelui negru şi de aceea apără calul pentru a avea posibilitatea de a juca Dd3.

20. . .	h7-h6
21. Cg5-f3	. . .

Era greu de decis care retragere a calului e mai bună. In cele din urmă

am respins 21.Ce4 din cauza răspunsului posibil 21... Dh4, deşi şi în acest caz albul, după 22.h3 ! Df4 23. De2, ar fi păstrat excelente posibilităţi de atac.

21. . .	De7-f6
22. Te1-e4	. . .

Apără pionul d4 şi cîmpul f4 şi ameninţă eventual Teg4. Însă manevra următoare a negrului apără din nou totul.

22. . .	Cd5-e7
23. Cf3-e5	Ce7-f5
24. Tg3-d3	. . .

Greşit ar fi fost 24.Tf3 din cauza 24... Nc6 25. C:c6 bc, in favoarea negrului.

24. . .	Ta8-c8
25. h2-h3 !	. . .

Albul foloseşte faptul că adversarul nu are ameninţări serioase pentru a deschide o „ferestruică" regelui. Partea următoare a partidei va arăta întreaga însemnătate a acestei mutări liniştite de pregătire.

25. . .	Cf5-d6 ?

Negrul se agaţă de prima posibilitate de simplificare care însă, de astădată, se dovedeşte a fi pe placul albului. Intr-adevăr, calul era o figură foarte importantă pentru a-l schimba. In loc de aceasta continuarea 25... Nc6 ! ar fi oferit (cel puţin temporar) o apărare suficientă, de exemplu : 26.C:c6 bc (Nu merge 26... T:c6 din cauza 27. d5 !) sau 26.Te1 Nd5.

26. Te4-f4	Cd6:c4
27. Ce5:c4	Df6-g5

Această mutare a fost criticată de toţi ca o pierdere de timp, însă şi după 27... De7 28. Ce5 şansele albului ar fi fost mai bune. Dacă 28... f6, atunci 29.Cg4 ameninţînd eventual sacrificiul la f6 sau h6. In general, acum regele negru nu e apărat suficient.

28. Td3-g3	Dg5-d5
29. Cc4-e3	Dd5-c6
30. Rg1-h2	. . .

Schimbul damelor ar fi produs, desigur, o mare bucurie negrului !

30. . .	Dc6-c1

Negrul speră în 31.Da5 Dc7, însă albul alege cîmpul corect pentru damă.

31. Dd2-b4 !	Dc1-c7

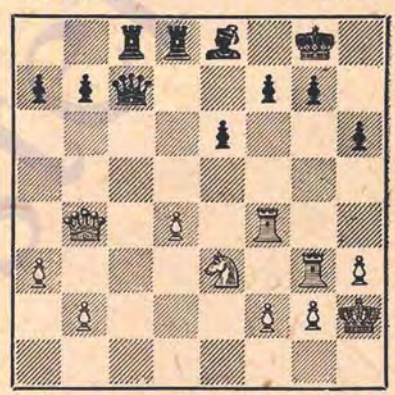

32. d4-d5 !	. . .

O înaintare eficace a acestui pion aparent slab. Dacă e6:d5 (acum sau la mutarea următoare) răspunsul Dd4 ! ar fi dus la zdrobirea rapidă a negrului. Dar şi în apărarea pe care a ales-o el e obligat să dea cel puţin calitatea.

32. ...	a7-a5
33. Db4-e4	...

Desigur, nu 33.Dd4, din cauza 33... e5.

33. ...	Td8-d6 !
34. De4-e5	g7-g6
35. De5-h5 !	. . .

Nimic nu dădea mutarea tentantă 35. Tc4, din cauza 35... Tc6! De asemenea la 35. Cg4 albul — după 35... e4 — ar fi obținut pentru pion doar calitatea.

35. . .	Td6:d5

In loc de a ceda. Eu aș fi preferat continuarea 35... Rh7 36. Cg4!! gh 37.Cf6+ și mat la mutarea următoare.

36. Ce3:d5	e6:d5
37. Dh5:h6	Negrul cedează.

Nr. 174. APĂRAREA NIMZOVICI

STAHLBERG — ALEHIN

„Turneul națiunilor" pe echipe, Hamburg, 1930

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Dd1-b3	c7-c5
5. d4:c5	Cb8-c6
6. Cg1-f3	Cf6-e4
7. Nc1-d2	Ce4:c5

Fără îndoială că această mutare este mai logică decît 7... C:d2 8. C:d2 după care albul făcînd rocada lungă, obține curînd o puternică presiune pe coloana „d".

8. Db3-c2	f7-f5
9. a2-a3	. . .

Acum albul obține — cel puțin temporar — avantajul perechii de nebuni.

9. . .	Nb4:c3
10. Nd2:c3	0—0
11. b2-b4	Cc5-e4
12. e2-e3	b7-b6
13. Nf1-d3	. . .

Albul ar fi putut juca 13.Nb2, fără însă a putea obține avantaje, de exemplu: 13... Nb7 14. Nd3 De7! deoarece continuarea 15. N:e4 fe 16. D:e4 s-ar fi întors în favoarea negrului după 16... C:b4 17.D:b7 Cd3+.

13. ...	Ce4:c3
14. Dc2:c3	Nc8-b7
15. 0—0	Cc6-e7

Desigur că e riscant să se lase fără apărare cîmpurile negre centrale, însă trebuia să întreprind ceva pentru a împiedica intensificarea presiunii albului în centru cu c4-c5.

16. Nd3-e2	. . .

Albul amenință să pună un turn și dama pe coloana „d".

16. . .	Dd8-e8
17. Tf1-d1	Ta8-d8

Nu merge 17... f4, din cauza 18. ef T:f4 19. Dd2.

18. a3-a4	...

Defectul principal al acestei înaintări, justificate din punct de vedere strategic, constă în aceea că necesită prea mult timp, ceea ce permite negrului să creeze un atac instructiv. Fără îndoială că ar fi fost mai bine 18.De5, cu puternica amenințare 19. Dc7. Jocul ar fi continuat astfel: 18... f4! 19. Dc7! (Nu merge 19. ef din cauza 19... Cg6 20. Dc7 C:f4 cu avantaj pentru negru) 19... N:f3 20. N:f3 fe 21.fe Cf5 cu amenințarea dublă C:e3 și Ch4. Deși în această variantă albul n-ar fi avut timp pentru a folosi slăbiciunea flancului damei adverse, el ar fi putut totuși apăra flancul regelui său și aceasta era în momentul de față sarcina cea mai importantă.

18. . .	f5-f4!

Începînd din acest moment și pînă la sfîrșit, toate mutările negrului sînt precis calculate. Nu cred că e posibil să se înlocuiască vreuna din aceste mutări cu alta mai tare.

19.	a4-a5	f4:e3
20.	Dc3:e3	Ce7-f5
21.	De3-c3	d7-d6 !

O apărare simplă, dar puternică, împotriva ameninţării Ta7.

22.	a5:b6	a7:b6
23.	Cf3-e1	. . .

Dacă 23.Ta7, atunci desigur 23... Td7 ameninţînd cîştigul unei figuri prin 24...N:f3.

23.	. .	e6-e5

Asigură cîmpul d4 pentru cal. Se poate observa că slăbiciunea cîmpurilor negre s-a transformat într-o forţă.

24.	Ta1-a7	. . .

Albul speră să complice jocul după 27... Td7 25. c5 prin ameninţarea 26.Nb5. Dar negrul dispune de o importantă mutare intermediară.

24.	. .	Cf5-d4!
25.	Dc3-e3	Td8-d7

Cu ameninţarea 26... Nf3.

26.	Ta7-a2	Td7-f7
27.	f2-f3	. . .

E greu de presupus că pionul f3 care e apărat de un alt pion şi care în caz de nevoie poate fi susţinut de trei-patru figuri, poate deveni obiectul atacului negrului. Şi totuşi pionul f3 va cădea inevitabil. Probabil că tocmai această strategie neobişnuită a negrului i-a determinat pe arbitri să acorde acestei partide premiul de frumuseţe.

27.	. .	Tf7-f4
28.	Ne2-d3	De8-h5

Ameninţă 29... e4 !

29.	Nd3-f1	Dh5-g5!

Cu ameninţarea principală 30... T:f3! care forţează cîştigul damei. Răspunsul albului este forţat.

30.	Ta2-f2	...

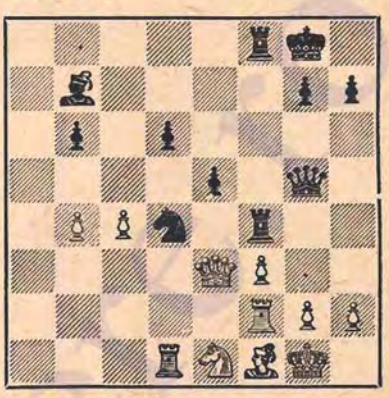

30.	...	h7-h6 !

Cu toată simplitatea ei, această mutare este teribilă pentru alb. Negrul ameninţă să joace 31... T:f3 ! 32. D:g5 T:f2, iar la 31.Dd2 (Relativ cel mai bine) el ar fi jucat 31... N:f3 32.C:f3 C:f3+ 33.T:f3 T:f3 34.D:g5 T:f1+ 35. T:f1 T:f1+ 36. R:f1 hg 37. Re2 Rf7 38.Rf3 Re6 39.Re4 b5! cu un final de pioni cîştigat.

Mutarea următoare a albului nu schimbă, în fond, nimic.

31.	Rg1-h1	Tf4:f3!

Albul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe.

Nr. 175. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

ALEHIN — ANDERSEN

„Turneul naţiunilor" pe echipe, Praga, 1931

1.	d2-d4	Cg8-f6
2.	c2-c4	b7-b6
3.	Cb1-c3	Nc8-b7
4.	Dd1-c2	. . .

Relativ la mutarea 4.f3, vezi partida nr. 164 (Acolo Alehin face o

apreciere principială a deschiderii. V.P.)

4. . . e7-e6?

Această mutare nu corespunde însă ideii cuprinse în mutarea 2... b6. Singura continuare logică este 4... d5 5.cd C:d5 6.Cf3 (Dacă 6.e4, negrul poate juca 6... C:c3 7. bc e5) 6... e6 7. e4 C:c3 8. bc Ne7, apoi Cd7 şi eventual c7-c5.

5. e2-e4 Nf8-b4
6. f2-f3 . . .

Cu scopul de a evita dublarea pionilor pe coloana „c". Acum negrul nu are nici cea mai mică compensaţie pentru dominaţia albului în centru.

6. . . 0—0
7. Nf1-d3 . . .

Ameninţă 8.e5.

7. . . h7-h6
8. Cg1-e2 d7-d5

Negrul trebuie să întreprindă ceva pentru a mări activitatea figurilor sale uşoare, şi calea pe care a ales-o nu e, probabil, mai rea decît oricare alta. Cel puţin negrul obţine o scurtă iluzie de contraatac, care începe cu mutarea c7-c5.

9. c4:d5 e6:d5
10. e4-e5 Cf6-d7
11. 0—0 c7-c5

Dacă 11... Ne7, atunci 12.Cf4 în favoarea albului.

12. a2-a3 Nb4:c3

Dacă 12... Na5, sacrificiul de pion 13.b4! cb 14.Cb5 l-ar fi adus pe negru într-o situaţie disperată.

13. b2:c3 Cb8-c6
14. Nc1-e3 . . .

Destul de tare ar fi fost şi combinaţia care începe cu mutarea 14.e6 urmată de Cf4, însă simpla concentrare a forţelor cu menţinerea structurii de pioni în centru, duce mai repede la cîştig.

14. . . c5:d4
15. c3:d4 Ta8-c8
16. Dc2-d2! . . .

Deoarece răspunsul negrului era evident, această mutare poate fi considerată drept o introducere la combinaţia finală. Cealaltă metodă — pur poziţională şi mai lentă — de realizare a avantajului, constă în 16.Db1 Ca5 17. f4 Cc4 18. Nc1.

16. . . Cc6-a5

Negrul speră să forţeze schimbul unuia din nebuni cu mutarea 17... Cc4.

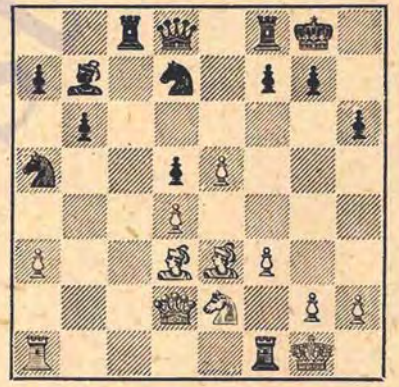

17. Ne3:h6! . . .

Desigur că sacrificiul nu poate fi acceptat. Dar aceasta este la urma urmelor, cea mai uşoară parte a combinaţiei. In schimb complicaţiile care survin la cea mai bună apărare, pe care negrul a şi ales-o în partidă, au necesitat o verificare minuţioasă.

17. ... Ca5-b3
18. Dd2-f4 Tc8-c6!

Dacă 18...C:a1, atunci 19.Dg3 g6 20.N:g6 Rh8 21.Nf5 Tg8 22.Dh3 și albul cîștigă.

19. Nh6-g5 f7-f6

Albul amenință 20.Dh4.

20. e5:f6 Cb3:a1

Ultima șansă a negrului, care va fi lichidată de șahul intermediar care urmează.

21. Nd3-h7+! Rg8-h8

Dacă 21...R:h7, atunci 22.Dh4+ Rg6 (22... Rg8 23. f7+) 23. Cf4+ Rf5 24. g4 mat.

22. Df4-h4 Cd7:f6
23. Ce2-f4 . . .

Dacă acum 23... g6, atunci 24. Dh6 ! și negrul se prăbușește.
Negrul cedează.

Nr. 176. GAMBITUL DAMEI.

ALEHIN WEENINK

„Turneul națiunilor" pe echipe, Praga, 1931

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cg1-f3 Cg8-f6
4. e2-e3 Nc8-f5

După cum a arătat primul meu meci cu Euwe, această mutare este probabil suficientă pentru egalarea jocului și de aceea pentru alb este mai bine să continuie cu 4.Cc3, decît cu 4.e3.

5. c4:d5 Nf5:b1?

Schimbul nebunului abia dezvoltat este cu totul inoportun. E ciudat că această mutare a fost recomandată cu căldură de un mare cunoscător al deschiderilor — Tarrasch, deși neajunsurile schimbului (cedarea centrului și a avantajului perechii de nebuni) sînt evidente.
Destul de bună este continuarea simplă 5...cd 6.Db3 Dc7.

6. Ta1:b1 Dd8:d5
7. a2-a3 ...

De asemenea tentant era sacrificiul de pion: 7.Dc2 D:a2 (7...e6 8.b4!) 8.Nc4 Da5+ 9.Nd2 Dc7 10.e4. Ce rost are însă riscul, cînd o continuare simplă garantează albului un avantaj poziţional indiscutabil ?

7. ... e7-e6
8. Dd1-c2 Nf8-e7

Greșit era 8...c5 din cauza 9.b4!

9. Nf1-d3 h7-h6

Mutarea directă 9...0—0 ar fi fost respinsă prin 10. e4, urmat de 11. e5.

10. e3-e4 Dd5-d8
11. 0—0 Cb8-d7
12. b2-b4! . . .

Nu numai că împiedică pentru multă vreme mutarea c6-c5, dar pregătește următoarea dezvoltare a turnului b1.

12. ... 0—0
13. Dc2-e2 Tf8-e8

Negrul vrea să aibă apărarea Cf8, în eventualitatea în care albul ar juca 14.e5 urmat De4.

14. Tb1-b3 ! ...

Deși acest turn nu va face nici o mișcare, el va juca un rol important în atacul care se pregătește. Mutarea din partidă are și un alt scop — eliberarea cîmpului b1 pentru nebun.

14. . . Dd8-c7
15. Nd3-b1 Cf6-h7

Această mutare determină pe alb să clarifice în sfîrșit situația în centru, deoarece de acum încolo negrul nu va avea timp să-și aducă calul la d5. Dar și demonstrația pe flancul damei prin 15...a5 s-ar fi terminat în favoarea albului 16.Dc2 (Cu amenințarea e4-e5) 16...Cf8 17.b5.

16. e4-e5 f7-f5

Negrul preferă să efectueze imediat această înaintare inevitabilă mai de-

vreme sau mai tîrziu, deoarece dacă de exemplu: 16...Ch8, albul ar fi putut-o împiedica prin 17.g4!

Schimbul următor, deşi oferă temporar o oarecare libertate figurilor negre, slăbeşte pionul e6 şi, în general, cîmpurile albe din lagărul negrului.

17. e5:f6 Ne7:f6
18. De2-e4 . . .

Cu această mutare şi cu următoarele două, dama este adusă, fără pierdere de timp, într-o foarte puternică poziţie de atac.

18. . . Ch7-f8
19. De4-g4 . . .

Ameninţă, desigur, 20.N:h6.

19. . . Rg8-h8
20. Dg4-h5 Cf8-h7

Albul ameninţa să joace 21.N:h6! gh 22. D:h6+ Rg8 23 Cg5 cu cîştig rapid.

21. Tf1-e1 ...

Albul aduce în joc singura lui figură inactivă şi în acelaşi timp împiedică mutarea 21...e5, din cauza răspunsului posibil 22.Nf4!

21. . . Ta8-d8

O astfel de „dezvoltare" este de prea puţin folos, dar poziţia negrului este oricum fără speranţă.

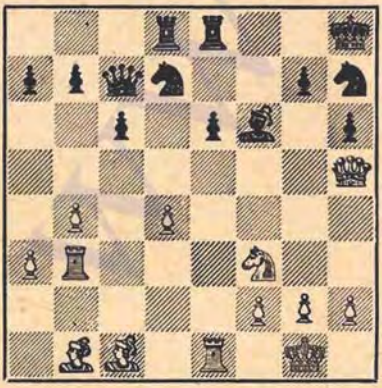

22. g2-g4! . . .

Prin înaintarea sa, pionul ameninţă să arunce în aer reşedinţa regelui negru, şi negrul nu poate împiedica acest lucru.

22. . . Dc7-d6

Negrul speră să pareze mutarea 23.g5 prin 23...Dd5, însă albul are în rezervă o importantă mutare intermediară.

23. Nb1-g6 ! Te8-f8
24. g4-g5 Nf6:d4

Nu exista alegere.

25. g5:h6 Cd7-f6

Albul ameninţa mat în trei mutări.

26. h6:g7+ Rh8:g7
27. Dh5-h6+ Rg7-h8

Sau 27...Rg8 28.C:d4 D:d4 29.Tg3.

28. Cf3:d4 Dd6:d4
29. Nc1-b2! . . .

Dacă acum 29...Dd7 (Singura apărare), atunci 30. Td3! Dg7 31.N:f6! cu mat în trei mutări.

Negrul cedează.

Nr. 177. DESCHIDEREA RETI

ALEHIN A. STEINER
„Turneul naţiunilor" pe echipe, Praga, 1931

1. Cg1-f3 Cg8-f6
2. c2-c4 c7-c5
3. d2-d4 ...

Oarecum prematur. Avînd în vedere că după 3.Cc3 albul n-avea să se teamă de răspunsul 3...d5 (din cauza 4.cd C:d5 5.e4 Cb4 6.Nc4 cu avantaj pentru alb) el ar fi trebuit să aleagă 3.Cc3, pentru a continua la 3...Cc6 cu 4.d4, iar la 3... e6 cu 4.e4.

3. . . c5:d4
4. Cf3:d4 e7-e6
5. a2-a3 . . .

Nu mi-a plăcut faptul că la 5.Cc3 negrul are posibilitatea de a răspunde 5...Nb4 6.Db3 Nc5 şi m-am decis să nu permit pur şi simplu mutarea neplăcută Nb4. Totuşi chiar jucînd cu albul, nimeni nu-şi poate permite să piardă un tempo atît de important în deschidere fără riscul de a pierde iniţiativa. De aceea, deşi mutarea 5. a3 a fost încununată de succes în această partidă, eu pot recomanda categoric cititorului să n-o folosească ci să joace, de exemplu 5 Cc3 Nb4 6. Nd2.

5. . .	**Cf6-e4**

La mutarea excentrică a albului, negrul răspunde cu o altă mutare excentrică, însă inferioară, ceea ce permite albului să preia din nou iniţiativa în lupta pentru cîmpurile centrale.

Corectă era mutarea firească 5...d5 şi dacă 6.cd, atunci 6...Nc5! 7.Cb3 Nb6, apoi ed şi 0—0 cu o excelentă dezvoltare.

6. e2-e3	**f7-f5**
7. Cb1-d2	**Ce4-f6**
8. b2-b3	**Nf8-e7**
9. Nc1-b2	**0—0**
10. Nf1-d3	**. . .**

Cu toată inactiva mutare a 5-a, albul are acum un mare avans de dezvoltare. Este evident că mutarea negrului 5...Ce4 a fost slabă.

10. . .	**Cb8-c6**
11. 0—0	**Cc6-e5**

O manevră complicată pentru a împiedica mutarea albului e3-e4, ceea ce s-ar fi putut întîmpla de exemplu după 11...b6 12.C:c6 dc 13.De2 c5 14. e4 cu avantaj pentru alb.

12. Nd3-c2	**Ce5-g6**

Negrul speră să obţină contraşanse în eventualitatea 13.e4 fe 14.C:e4 d5 15.C:f6+ N:f6. Însă albul are posibilitatea de a intensifica presiunea, fără deschiderea prematură a coloanelor centrale.

13. f2-f4!	**Cf6-g4**

Dacă 13...b6 înaintarea 14.e4 ar fi fost mult mai eficace decît înainte, de exemplu 14...fe 15.C:e4 Nb7 16.Cg5 în favoarea albului.

14. Dd1-e2	**Dd8-c7**
15. h2-h3	**Cg4-h6**

Negrul a reuşit să împiedice mutarea e2-e4, dar cu ce preţ! Ambii lui cai sînt în afară din joc, iar flancul damei nu e dezvoltat nici pînă acum. De aceea nu e de mirare că albul are destul timp pentru a-şi lărgi tot mai mult spaţiul cucerit şi a obţine treptat un avantaj decisiv.

Cititorul poate compara această partidă cu alte exemple de joc „la presiune", cuprinse în această carte; de exemplu partidele împotriva lui Nimzovici şi Yates la San-Remo, Mikenas — la Folkestone, Winter — la Nottingham. În toate aceste partide cei care au pierdut au fost victima jocului lor pasiv, fără un plan anumit în deschidere.

16. g2-g4	**b7-b6**
17. g4-g5	**Ch6-f7**
18. Cd2-f3	**Nc8-b7**
19. h3-h4	**Ne7-c5**

O încercare de a creea complicaţii, în cazul cînd albul ar juca imediat 20.h5, la care ar fi urmat 20...C:f4! 21.ef D:f4 în favoarea negrului. Dar albul nu are de ce să se grăbească.

20. De2-h2!	**Ta8-e8**
21. h4-h5	**Cg6-e7**
22. Ta1-e1	**. . .**

Albul pregăteşte mutarea Cb5, urmată de b3-b4.

22. . .	**Ce7-c6**

Dacă 22...a6, atunci 23.b4 N:d4 24. N:d4 D:c4 25.N:b6 în favoarea albului.

23. Cd4-b5	**Dc7-d8**
24. b3-b4	**Nc5-e7**
25. Dh2-d2!	**. . .**

Acum se manifestă pe neașteptate slăbiciunea catastrofală a punctului g7 — un fenomen frecvent în pozițiile închise.

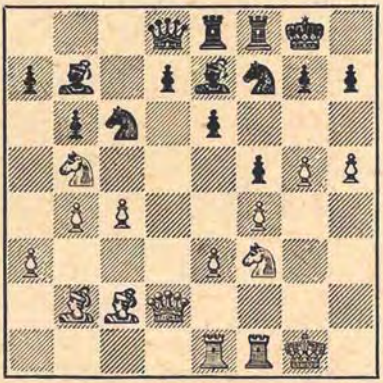

25. . . Ne7:g5

Față de asemenea sacrificii „disperate" trebuie manifestată, de regulă, o mare prudență deoarece ele pot conține mai mult venin decît s-ar părea la prima vedere. Din cauza amenințării 26.Dc3 negrul, de fapt, n-avea de ales: dacă 25...d6, atunci 26. Cbd4 C:d4 27. C:d4 Dd7 28. Dc3 cu avantaj și mai mare pentru alb.

26. f4:g5 Cf7:g5
27. Dd2-g2! . . .

Cea mai convingătoare răsturnare a sacrificiului.

27. . . Cg5:f3+
28. Tf1:f3 Te8-e7
29. Cb5-d6 Nb7-a8
30. e3-e4 . . .

Pentru a termina cu orice fel de atacuri pe diagonala h1-a8.

30. . . Dd8-b8
31. Tf3-g3 e6-e5
32. Cd6:f5 Tf8:f5
33. e4:f5 Cc6-d4
34. Nc2-e4 Cd4:f5
35. Ne4:a8 Cf5:g3
36. Na8-d5+ Negrul cedează.

Nr. 178. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN STOLTZ

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 Cg8-f6
4. Cb1-c3 d5:c4
5. a2-a4 Nc8-f5
6. Cf3-h4 . . .

Principala obiecție împotriva acestei mutări poate fi aceea că albul pierde timp pentru a schimba o figură deja dezvoltată. Totuși ideea de a nimici cu orice preț periculosul nebun negru, nu e atît de antipozițională, așa cum se obișnuiește să se afirme și, în orice caz, ea nu a fost răsturnată în cele cîteva partide în care a fost încercată.

6. . . e7-e6

Firesc și destul de bine. E drept că albul obține perechea de nebuni însă atîta timp cît negrul este în stare să controleze cîmpurile centrale, el nu are de ce să se teamă.

Mai puțin satisfăcător este 6...Nc8 (Cum a jucat împotriva mea Euwe în a 15-a partidă a meciului din 1935). In acest caz albul (bineînțeles în afara posibilității de remiză 7.Cf3) ar fi putut alege între 7.e3 e5 8.N:c4 (Desigur nu 8.de? D:d1+ 9.C:d1 Nb4+ cu avantaj pentru negru, așa cum s-a jucat spre regretul meu, în partida amintită) 8... de 9. ed cu perspective ceva mai bune pentru alb sau 7. e4 e5 8. N:c4! ed 9. e5 ceea ce duce la poziții complicate, asemănătoare aceleia rezultată în partida a 6-a a meciului meu cu Euwe, din 1937. In orice caz aceasta e o temă interesantă pentru cercetări.

7. Ch4:f5 e6:f5
8. e2-e3 Cb8-d7
9. Nf1:c4 Cd7-b6

Calul nu are ce face la b6, însă trebuie întreprins ceva pentru a împiedica mutarea 10.Db3.

10. Nc4-b3	**Nf8-d6**
11. Dd1-f3	**Dd8-d7**

Negrul a pierdut această partidă mai ales pentru că începînd din acest moment el s-a decis să evite mutarea de „slăbire" g7-g6 și a căutat să apere pionul f5 prin procedee artificiale. În realitate nu se poate spune nimic împotriva mutării 11...g6, deoarece 12.e4? ar fi fost răsturnată de 12...C:e4 13.C:e4 De7! iar la 12.a5 ar fi urmat 12...Cbd5 13.C:d5 C:d5.

12. h2-h3! . . .

Amenință 13.Nc2 g6 14.g4 în favoarea albului. Mutarea următoare a negrului parează acest pericol.

12. . .	**Cb6-c8**
13. a4-a5	. . .

Strategia mea preferată este jocul pe ambele flancuri. Acum amenință 14.a6 b6 15.d5!

13. ...	**Cc8-e7**
14. Nc1-d2	...

Albul ar fi putut juca direct 14.g4, însă ar fi scăpat posibilitatea de a dezvolta nebunul. În afară de aceasta nu strică pregătirea, pentru orice eventualitate, a rocadei mari.

14. . .	**Ta8-b8**

Această mutare naturală, făcută în scopul de a slăbi efectul înaintării posibile a5-a6, constituie în fond o pierdere de timp serioasă, dacă nu decisivă. Singura posibilitate de a opune o rezistență dîrză era 11...h5!

15. g2-g4! . . .

Datorită acestei înaintări albul dobîndește cel puțin extrem de importantul cîmp e4.

15. . .	**b7-b5**

Conform stilului său agresiv, Stoltz caută să rezolve această problemă dificilă pe cale pur tactică și astfel flancul damei negre devine curînd foarte slab.

Continuarea 15...fg 16.hg D:g4 17.D:g4 C:g4 18.Tg1 f5 19.f3 Cf6 (Dacă 19...Ch2 20.Re2 calul nu ar fi mers înapoi) 20.T:g7 era de asemenea cu totul nesatisfăcător pentru negru. Dar mutarea liniștită 15... 0—0 (Împotriva căreia mutarea cea mai bună a albului este 16. Tg1!) ar fi lăsat negrului unele posibilități de apărare.

16. g4:f5	...

La 16.g5 ar fi urmat 16...b4! după care caii negri ar fi ocupat cîmpurile centrale.

16. . .	**Dd7:f5**
17. Df3:f5	**Ce7:f5**
18. Nb3-c2!	. . .

Albul reușește să folosească slăbiciunea flancului damei negre înainte

ca adversarul să găsească timp pentru a-şi concentra forţele în vederea apărării. Partea următoare a partidei este convingătoare şi uşor de înţeles.

18. . .	Cf5-h4
19. Re1-e2	0—0
20. Cc3-e4	Cf6:e4
21. Nc2:e4	c6-c5

Schimbul acestui pion foloseşte prea puţin negrului, deoarece slăbiciunea flancului damei nu dispare.

22. d4:c5	Nd6:c5
23. Ta1-c1	Nc5-d6

Sau 23...Tbc8 24.a6 şi albul ameninţă să joace 25.Nb7 urmat de 26.Na5.

24. Tc1-c6	Tb8-d8
25. Tc6-a6	Tf8-e8
26. Ne4-c6	Te8-e7

In momentul de faţă, în poziţia negrului totul e în ordine deoarece continuarea 27.N:b5 Tb7 nu e convenabilă pentru alb. Insă, mutarea imediat următoare a albului, care subliniază energic lipsa de legătură între figurile negre, duce la un sfîrşit rapid al luptei.

27. Th1-d1 !	Ch4-f5

Nebunul nu are un cîmp convenabil de retragere. Dacă de exemplu 27...Nb8, atunci 28.Nb4 T:d1 29.N:e7 ! şi albul cîştigă.

28. Nd2-b4	g7-g6
29. Nb4-c5	. . .

Ameninţă cu capturarea tuturor pionilor de pe flancul damei. In disperare de cauză negrul sacrifică calitatea.

29. . .	Nd6:c5
30. Td1:d8+	Rg8-g7
31. Td8-d5 !	. . .

Greşit era 31.Td7 sau 31.N:b5, din cauza 31...Cd4+.

31. ...	Nc5-d4
32. Td5-d7	...

Acum cînd cîmpul d4 este ocupat de nebun, această mutare este tare.

32. . .	Te7-e5
33. Re2-d3	Nd4:b2
34. Ta6:a7	Te5-c5
35. Td7:f7+	Rg7-h6
36. Tf7:h7+	Rh6-g5
37. Ta7-f7 !	

Cu ameninţarea neplăcută 38.f4 mat. Negrul cedează.

Nr. 179. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN NIMZOVICI

Turneul de la Bled, 1931

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Cg1-e2	. . .

Această mutare care este pe deplin satisfăcătoare în apărarea Mac Cutcheon (1. e4 e6 2. d4 d5 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Nb4 5. Ce2) este cu totul inofensivă în momentul de faţă. Eu am ales-o însă în această partidă deoarece ştiam că într-un caz analog (în partida împotriva lui Thomas, la Marienbad, 1925, Nimzovici a dat dovadă de o „lăcomie" exagerată (jucînd 6... f5) şi n-a primit pedeapsa cuvenită.

4. ...	d5:e4
5. a2-a3	Nb4:c3+

Mutarea 5...Ne7 este de asemenea suficientă pentru egalare.

6. Ce2:c3	f7-f5

Jucat împotriva tuturor principiilor strategiei sănătoase în deschidere, deoarece cîmpurile negre vor deveni foarte slabe, mai ales după schimbarea nebunului de cîmpuri negre.

Răspunsul corect care asigură negrului cel puțin joc egal este 6...Cc6! și dacă 7.Nb5, atunci 7...Ce7 urmat de 0—0.

7. f2-f3 . . .

Sacrificarea celui de al doilea pion este tentantă și, probabil, corectă însă nu obligatorie, deoarece albul poate obține un joc excelent fără nici un risc, jucînd mai întîi 7.Nf4 și dacă 7... Cf6, atunci 8. f3 ef 8. D:f3, după care mutarea 9... D:d4 este respinsă prin 10. Cb5.

7. . . e4:f3
8. Dd1:f3 Dd8:d4

Spre deosebire de părerea teoreticienilor, eu consider că această mutare este tot atît de bună (sau tot atît de slabă) ca și 8... Dh4+ 9. g3 D:d4; în ultimul caz albul joacă 10. Cb5 și negrul nu mai are apărarea 10... Dh4+ 11. g3 De7.

Acum dacă 9.Cb5, negrul are această apărare.

9. Df3-g3! ...

O continuare a atacului care nu era nici pe departe evidentă. Principalele amenințări ale albului sînt 10.Cb5 (10...De4+ 11.Ne2) sau 10.Nf4 (e3).

9. . . Cg8-f6

Această mutare îndrăzneață constituie cea mai bună șansă a negrului. Nu merge 9...Ce7 din cauza 10. Ne3! Df6 11 0—0—0 în favoarea albului.

10. Dg3:g7 Dd4-e5+?

O mutare neconsecventă și care duce deci la pierdere. Pentru a păstra contrașanse, negrul ar fi trebuit să înapoieze pionul c7, deoarece după 10... Tg8 11. D:c7 Cc6 nu cîștigă 12. Cb5, din cauza 12... Dh4+! 13. g3 De4+ 14.Rf2 D:c2+ urmat de Ce4.

Mutarea din partidă permite albului să cîștige un tempo prețios pentru dezvoltare, ceea ce într-o poziție atît de încordată este un factor decisiv.

11. Nf1-e2 Th8-g8
12. Dg7-h6 Tg8-g6
13. Dh6-h4 . . .

Albul nu are de ce să-și apere pionul g2, prin 13.Dh3, deoarece la 13... T:g2, decide 14. Nf4.

13. . . Nc8-d7
14. Nc1-g5 Nd7-c6
15. 0—0—0 Nc6:g2

In condiții normale această luare ar fi putut fi considerată o greșeală, dar ținînd seama de uriașul avans de dezvoltare al albului, trebuie să admitem că negrul nu mai are ce pierde. (Dacă de exemplu 15... Cbd7 atunci albul ar fi răspuns 16. Te1 urmat de mutarea nebunului).

16. Th1-e1 Ng2-e4
17. Ne2-h5 Cf6:h5
18. Td1-d8+ Re8-f7
19. Dh4:h5 . . .

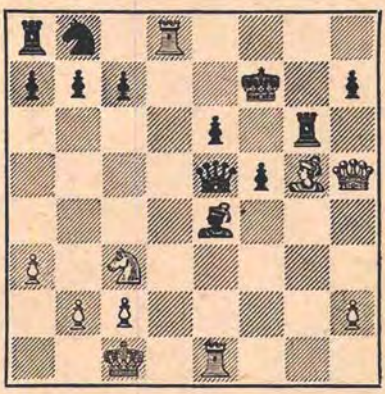

Aici, pe deplin justificat, Nimzovici a cedat, deoarece negrul nu mai are mutări bune. 19... Rg7 ar fi dus la pierderea damei după 20.C:e4 fe 21.

Nh6+. Cred că acesta a fost cel mai rapid dezastru din cariera lui Nimzovici.

Nr. 180. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN VIDMAR

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	**d7-d5**
2. Cg1-f3	**Cg8-f6**
3. c2-c4	**c7-c6**
4. Cb1-c3	**e7-e6**

O inexactitate, deoarece în apărarea ortodoxă, mutarea c7-c6 nu este întotdeauna necesară. Pînă acum (vara anului 1939) nu s-a găsit o cale clară pentru obținerea avantajului de către alb după 4... dc.

5. Nc1-g5 . . .

5.e3 e considerată de asemenea o mutare bună pentru alb.

5. . .	**Nf8-e7**
6. e2-e3	**0—0**
7. Dd1-c2	**Cf6-e4**
8. Ng5:e7	. . .

A încercat oare cineva să joace în această poziție h2-h4 ? Această mutare trebuie avută în vedere.

8. . .	**Dd8:e7**
9. Nf1-d3	**Ce4:c3**

Dacă 9... f5 10. Ce5 Cd7 11. 0—0, schimburile în centru sînt în favoarea albului, deoarece ar fi avut în joc o figură în plus.

10. b2:c3 . . .

In cazul de față, această mutare e mai bună decît 10.D:c3, deoarece negrul este forțat să piardă un tempo pentru apărarea pionului h7.

10. . . **Rg8-h8**

După cum se va vedea mai tîrziu, aceasta este numai o apărare temporară (11.N:h7 ? g6) care înlesnește albului crearea unui plan de atac. Mai puține obligații și-ar fi luat negrul cu 10... h6.

11. c4:d5 ! ...

Un joc logic și în același timp psihologic. Scopul acestui schimb este, în primul rînd, de a-l împiedica pe negru să obțină (prin de urmat de c6-c5 și b7-b6) diagonala a8-h1 pentru nebunul său. În afară de aceasta albul a presupus că, deoarece negrul s-a decis să nu slăbească punctul g6 cu mutarea h7-h6, el va încerca acum să tragă foloase din acest fapt căutînd să aducă nebunul c8 pe cîmpul g6.

Provocînd această manevră albul a considerat în mod just că deschiderea coloanei pe flancul regelui (care survine în cazul cînd pionul h7 ar fi luat de alb) trebuie să fie convenabilă pentru partea mai bine dezvoltată.

11. ...	**e6:d5**
12. 0—0	**Nc8-g4**

Dacă 12...Cd7 albul poate începe un joc foarte promițător în centru cu 13.Tae1 Cf6 14. Ce5 și apoi f2-f4.

13. Cf3-e5	**Ng4-h5**
14. Nd3:h7!	. . .

Acest nebun nu se expune unui pericol mai mare decît colegul său negru.

14. ...	**g7-g6**
15. g2-g4	**Nh5:g4**

In acest fel negrul evită temporar pierderi materiale însă calul lui continuă să rămînă pe loc, iar mutările defensive ale albului servesc în același timp și scopurilor atacului.

16. Ce5:g4	**De7-g5**
17. h2-h3	**Rh8:h7**
18. f2-f4	**Dg5-h4**
19. Rg1-h2	**Cb8-d7**

In sfîrşit!

20. Ta1-b1! . . .

Provocînd un răspuns care slăbeşte pionul c6. După cîteva mutări se va vedea clar cît de important este acest detaliu.

20. . . **b7-b6**
21. Tf1-g1 **Cd7-f6**
22. Cg4-e5 . . .

Cu trei ameninţări: C:g6, C:f7 şi C:c6.

22. . . **Cf6-e4**

Negrul nu numai că parează toate ameninţările (23. C:c6 Tac8) ci se pregăteşte să simplifice poziţia prin Df2+.

23. Tb1-f1 **Rh7-g7**

Ameninţările posibile ale negrului pe coloana „h" nu se pot compara cu atacul albului pe coloanele „f" şi „g".

24. Tg1-g4 **Dh4-h6**

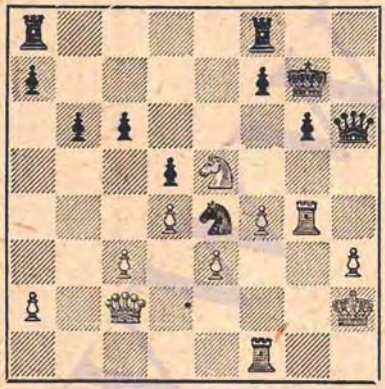

25. f4-f5! . . .

Justificarea tactică a acestei înaintări energice se bazează pe două variante: pe cea survenită în partidă şi pe o alta, care începe cu mutarea 25...g5. La această din urmă mutare n-aveam nici pe departe intenţia de a schimba turnurile pe damă prin 26. f6+ C:f6 27. T:g5+ D:g5 28. Tg1 D:g1+ 29. R:g1 Ce4, ceea ce ar fi constituit de asemenea o continuare bună dar nu decisivă, ci intenţionam să sacrific calitatea prin 26. T:e4! de 27. f6+ Rh8 (g8) 28. D:e4 cu poziţie cîştigătoare.

Vidmar a ales de aceea un plan de apărare mai promiţător.

25. ... **Dh6:e3 !**

In ultima instanţă continuarea aceasta pierde doar calitatea pentru un pion şi duce la un final greu. Se vede că în afară de 25...g5 negrul nu avea altă alegere.

26. Dc2-g2 **De3-d2**

Sau 26...g5 27. f6+ Rh7 28. Th4+! Rg8 29. C:c6 cu consecinţe şi mai triste.

27. f5-f6+ **Rg7-g8**
28. Ce5:c6 ...

O recompensă meritată pentru oportuna mutare a 20-a.

28. ... **Dd2:g2+**
29. Rh2:g2 **Tf8-e8**

O altă apărare eficace împotriva ameninţării de mat în două mutări nu exista.

30. Cc6-e7+ **Te8:e7**

La 30... Rf8 cîştiga 31.C:d5 (Nu merge 31. Th4? C:f6!) cu ameninţările Th4 sau Cc7.

31. f6:e7 **Ta8-e8**

Din nou forţat, deoarece 31... C:c3 pierde repede din cauza 32. Tc1, urmat de Tc7.

32. c3-c4! . . .

Fără această posibilitate, care asigură albului obţinerea unui pion li-

ber, cîştigul ar fi fost destul de îndoielnic.

32. . .	Te8:e7
33. c4:d5	Ce4-c3
34. d5-d6	Te7-d7
35. Tf1-c1	Cc3-b5

Dacă 35... C:a2, albul ar fi forţat cîştigul cu următoarea continuare tăioasă: 36. Tc8+ Rg7 37. d5! (Ameninţînd să cîştige calul) 37... a5 38. Tc7 T:d6 39. Tf4 Tf6 (Altfel albul obţine atac de mat) 40. Rf3 Cb4 41. T:f6 R:f6 42. Re4 şi, cu toată egalitatea materială, negrul pierde deoarece pionii săi de pe flancul damei nu pot rezista prea mult.

36. Tg4-g5!	Cb5:d6

După 36... C:d4 cîştigul ar fi fost mai simplu din punct de vedere tehnic: 37. Td5 Cf5 38. Tc7! T:d6 (Sau 38... Td8 39. d7) 39. T:d6 C:d6 40. T:a7 etc.

37. Tg5-d5!	. . .

Din acest moment începe partea pur tehnică a finalului. Prin jocul combinat al celor două turnuri şi al regelui, albul trebuie să caute sa stoarcă maximum de avantaj din legarea calului negru.

37. . .	Rg8-f8
38. Tc1-e1!	. . .

Nu se poate permite regelui negru să se apropie de centru, atîta timp cît figurile albului n-au ocupat poziţiile cele mai convenabile.

38. ...	Td7-d8
39. Rg2-f3	Td8-d7

Este absolut evident că în cazul schimbului turnurilor, după 39... Cb7, o rezistenţă cît de cît serioasă nu e de conceput.

40. Rf3-f4	Rf8-g7
41. Te1-e8!	. . .

O nouă limitare a mobilităţii figurilor negre.

41. . .	Rg7-f6
42. h3-h4	Rf6-g7
43. a2-a4	Rg7-f6
44. Te8-c8!	. . .

Cu intenţia de a schimba legătura verticală a calului printr-o legătura orizontală, mult mai eficace.

44. . .	Rf6-e6
45. Td5-e5+	Re6-f6
46. Tc8-c6	Td7-d8
47. a4-a5!	b6-b5

Negrul pierde oricum un pion, însă preferă să-l piardă pe această cale deoarece după 47... ba 48. T:a5 Td7 49. Tca6 albul ar fi forţat şi schimbul turnurilor.

48. Te5:b5	Rf6-e6
49. Tb5-e5+	Re6-f6
50. Tc6-a6	Td8-d7
51. Rf4-g4	Td7-d8
52. Rg4-f3 !	...

O mică subtilitate: pentru alb e mai convenabilă înaintarea h4-h5 atunci cînd turnul negru este ţintuit la d8, deoarece el vrea să ia pionul la a7 atunci cînd celălalt turn ocupă cîmpul e5.

52. . .	Td8-d7
53. Rf3-f4	Td7-d8
54. h4-h5	g6:h5
55. Te5:h5	Td8-d7
56. Th5-e5	Td7-d8
57. Ta6:a7	. . .

Albul ia acest pion abia acum, cînd negrul nu mai are la dispoziţie răspunsul Cf5, care era posibil atunci cînd exista pionul g6.

57. ...	Cd6-c4
58. Ta7-a6+	Rf6-g7
59. Te5-g5+	Rg7-f8
60. Rf4-e4	...

Restul este simplu.

60 . . .	Rf8-e7
61. Tg5-c5	Cc4-d6+
62. Re4-d3	Re7-e6
63. Tc5-c6	Re6-d5
64. Tc6:d6+	Td8:d6
65. Ta6:d6+	Rd5:d6
66. a5-a6	Negrul cedează.

Completare la partida Alehin-Vidmar

DOUĂ TURNURI CONTRA TURN ŞI CAL

Finalurile cu două turnuri contra turn şi cal sînt relativ rare şi manualele consacrate finalului nu ne dau exemple convingătoare. In majoritatea cazurilor, partea mai tare trebuie să cîştige, nu însă fără dificultăţi tehnice serioase.

Potrivit părerii generale, în partida împotriva lui Vidmar am reuşit sa găsesc cea mai scurtă şi cea mai instructivă metodă de cîştig. Aceasta realizare o datorez în bună măsură lecţiei practice pe care am primit-o la începutul carierei mele şahiste (Petersburg, 1914) de la marele maestru al finalului, Lasker. Aceasta lecţie m-a costat un punct, deoarece eu am fost „omul cu calul!". Spre uimirea tuturor, Lasker a demonstrat că şi în cazul cînd există doar un singur pion de fiecare parte (şi nu liber), partea mai tare poate forţa schimbul decisiv al turnurilor.

După partida cu Vidmar, am mai avut de două ori prilejul să joc un asemenea final şi în toate cazurile procesul de cîştig a cuprins următoarele etape caracteristice:

1) limitarea mobilităţii calului prin ţintuirea lui pe loc şi, eventual, legarea lui;

2) subminarea treptată a punctelor tari, care se găsesc de obicei în centru;

3) ameninţarea schimbului turnurilor, care înseamnă întotdeauna un pas hotărîtor înainte — mai ales dacă partea mai slabă nu are pioni liberi.

Celelalte procedee tactice, ca neutralizarea regelui, crearea de pioni liberi, etc. sînt desigur comune pentru toate tipurile de finaluri.

N-am comentat pe larg cele două partide prezentate mai jos deoarece, deşi sînt interesante, nici una dintre ele nu poate fi inclusă printre cele mai bune realizări ale mele. Kashdan, fără să bănuiască ceva, a repetat, spre nenorocul lui, pînă la mutarea a 15-a, o variantă cunoscută care duce la pierdere pentru negru încă de pe vremea turneului de la Karlsbad, din 1929. In partida cu Bernstein, în loc să cîştig calitatea, aş fi putut forţa cîştigul unei figuri întregi, obligîndu-l pe adversar să cedeze imediat.

Totuşi consider — în legătură cu cele spuse mai sus — că finalurile acestor partide vor fi utile studiului.

In partida cu Kashdan (negru), Pasadena, 1932, finalul caracteristic a rezultat după mutările:

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 d5 4. Ng5 Cbd7 5. cd ed 6. e3 c6 7. Nd3 Ne7 8. Dc2 0—0 9. Cge2 Te8 10. 0—0—0 Ce4? (Această greşeală a comis-o şi Spielman împotriva lui Nimzovici la Kissingen, în 1928, şi Thomas împotriva lui Spielman la Karlsbad, în 1929) **11. N:e4 de 12. h4! f5 13. Db3+ Rh8 14. Cf4 Cf6 15. h5 h6 16. Df7! Cg8 17. Cg6+ Rh7 18. C:e7 T:e7 (forţat[1]) 19. N:e7 D:e7 20.D:e7 C:e7 21.d5! Nd7 22.dc N:c6 23.Td6 Tc8 24.Thd1 Cg8 25.Td8 Tc7 26.Tf8 Cf6 27.Tdd8 C:h5 28. T:f5 Cf6 29.Rd2 Rg6 30.Tc5 Tf7 31.Td6 Rh7 32.Tf5 Rg6 33. Ta5 a6 34. Cd5 N:d5 35.Ta:d5 Rh7,** după care s-a ajuns la poziţia indicată în diagramă:

[1] La 18... C:e7 ar fi urmat 19. Nf6, iar la 18.. hg 19. h6! — V. P.

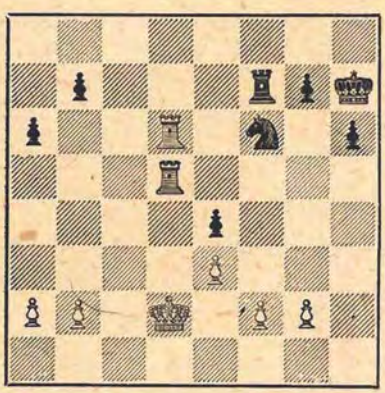

36. Td5-f5 . . .

O legare combinată, verticală și orizontală, asemănătoare cu aceea din partida cu Vidmar.

36. ...	Rh7-g6
37. Tf5-c5	Rg6-h7
38. Rd2-e2	...

Albul vrea să pareze mutarea Cg4 prin f2-f3. Dacă negrul se va menține pasiv, albul împinge pionul pînă la b6 (după schimbul la b5) iar apoi joacă Tc7.

38. . .	g7-g5
39. b2-b4	Rh7-g7
40. a2-a4	Cf6-g4

Singura încercare posibilă.

41. f2-f3	e4:f3+-
42. g2:f3	Cg4-h2
43. f3-f4!	g5:f4
44. e3:f4	Ch2-g4

Continuarea 44... T:f4 ar fi dus imediat la pierdere din cauza 45. Tc7+ cu schimbul turnurilor.

45. Re2-f3	Cg4-f6
46. b4-b5	Cf6-d7
47 Tc5-d5	Cd7-f6
48. Td5-f5 !	...

Din nou legătura, ca metodă pentru cîștigarea unui tempo important.

48. . .	Rg7-g6
49. Tf5-c5	a6:b5
50. Tc5:b5	. . .

In această poziție, mai tare decît 50. ab.

50. . .	Tf7-c7
51. Tb5-b6	Tc7-f7
52. a4-a5	Rg6-g7
53. Tb6-b5	Tf7-c7
54. Td6-b6	Tc7-c3+
55. Rf3-e2	Tc3-c4
56. Tb6:b7+	Rg7-g6
57. f4-f5+	Rg6-g5
58. a5-a6	Tc4-a4
59. a6-a7	Cf6-e4
60. Re2-e3!	. . .

Dacă acum 60... Cd6, atunci 61. f6+! C:b5 62-f7.

Negrul cedează

In partida împotriva lui Bernstein (negru), Zürich, 1934, problema a fost și mai dificilă, deoarece calul lui era plasat într-o poziție puternică, în centru. Finalul care ne interesează a rezultat după mutările:

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 h6 6. Nf4 c6 7.Cf3 Cbd7 8. cd C:d5 9.Ng3 Da5 10.Db3 0—0 11.Ne2 C7f6 12.Cd2! c5 13.Cc4 Dd8 14.dc N:c5 15.Nf3! b6 16.0—0 De7 17.Cb5 a6 18.Cbd6 Nd7 19. e4! b5 20.ed bc 21.C:c4 C:d5 22.Tfe1 Dd8 23.Tad1 Dc8 24.Tc1! Ta7? (Greșeală în poziție deja compromisă) 25.Cd6 Dc6 26.Ce4 Tb7 27.T:c5? (Cîștiga imediat 27. Dd1! Tb5 28. b4) 27... T:b3 28.T:c6 T:f3 29.Td6 T:g3 30. hg Nb5 31.Cc5 Tc8 32.Tc1 g5 33. Cb3 Tb8 34.Cd4 Rg7 35.C:b5 ab.

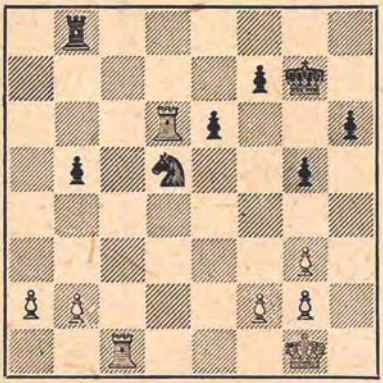

Prima sarcină a albului este de a împiedica regele negru să se apropie de centru. Aceasta se realizează prin următoarea mutare:

36. Tc1-c5! . . .

Astfel şi turnul negru este fixat pe loc pentru o mutare.

36. . . **b5-b4**

Acum albul trebuie să pareze ameninţarea 37... Ta8.

37. Td6-a6 . . .

După această mutare albul are totul pregătit pentru centralizarea regelui, prin care se va putea folosi superioritatea de pioni de pe flancul damei.

37. . . **Cd5-f6**

O încercare de a opri dezvoltarea normală a evenimentelor prin ameninţări tactice.

38. Rg1-f1 **Cf6-e4**
39. Tc5-c7 **Rg7-g6**
40. Rf1-e2 **Tb8-b5**
41. Re2-e3 . . .

Lichidează contraatacul început la mutarea a 37-a a negrului. Dacă acum 41... Te5 ?, atunci 42. f4.

41. . . **Ce4-f6**
42. Tc7-c4 . . .

Parează ambele ameninţări: 42... Cd5+ şi 42... Cg4+.

42. . . **h6-h5**
43. f2-f3 **Rg6-f5**

Acum această înaintare a regelui nu mai are vechea forţă, deoarece şi regele alb se găseşte în centru.

44. Re3-d3 **Cf6-d5**
45. Ta6-a7 **f7-f6**
46. Tc4-e4 . . .

Eliberează locul pentru rege.

46. . . **Tb5-b6**
47. g3-g4+! . . .

Începutul părţii decisive a acestui final. Pentru a obţine libertate de acţiune pe flancul damei, albul trebuie să lichideze unele pericole pe flancul regelui. Mutarea din partidă corespunde acestui scop deoarece împiedică fundamental ameninţarea posibilă a negrului h5-h4 (gh gh urmat de Cf4).

47. . . **Rf5-g6**
48. g4:h5+ **Rg6:h5**
49. g2-g3 **Rh5-g6**
50. Rd3-c4 **f6-f5**

Trebuia întreprins ceva împotriva ameninţării 51.Rc5.

51. Te4-e2 **Rg6-f6**
52. Rc4-c5 . . .

Cu intenţia de a continua cu Ta7-d7-d6.

52. . . **Tb6-b8**
53. Ta7-a6 **Tb8-e8**
54. Ta6-d6! . . .

Ameninţă 55.Te:e6+ T:e6 56.R:d5. Aceasta forţează calul să abandoneze cîmpul central.

54. ...	f5-f4
55. g3:f4	Cd5:f4
56. Te2-d2	...

Forțează fie schimbul turnului, fie cîștigarea pionului b4.

56. . .	Te8-a8
57. b2-b3	Rf6-e5
58. Td6-d8	Ta8-a7
59. Rc5 :b4	Cf4-d5+
60. Rb4-c5	Ta7-c7+
61. Rc5-b5	Tc7-c3
62. Td2-e2+	Re5-f4
63. Td8-f8+	Rf4-g3
64. Te2-e5 !	. . .

Nu merge 64. T:e6? din cauza 64... Cc7+.

64. . .	Cd5-f4
65. Te5:g5+	Rg3:f3
66. Tg5-e5	Tc3-e3
67. Tf8:f4+	Negrul cedează.

Cred că aceste trei exemple, luate în ansamblu, constituie o contribuție destul de importantă la capitolul „Două turnuri contra turn și cal (cu pioni)".

Nr. 181. GAMBITUL SCHARA-HENNIG

PIRC **ALEHIN**

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	c7-c5
4. c4:d5	c5:d4

Un interesant sacrificiu de pion. Totuși verificarea analitică a acestui gambit a arătat că la o apărare corectă, cu tot avansul de dezvoltare al negrului, albul trebuie să iasă din deschidere cu un pion în plus și cu o poziție sigură.

5. Dd1-a4+	. . .

Mai bine decît 5.D:d4 Cc6.

5. . .	Nc8-d7

Aici e greșit 5...Dd7 din cauza 6. Cb5! cu avantaj pentru alb.

6. Da4:d4	e6:d5
7. Dd4:d5	Cb8-c6

Negrul ar fi putut juca și 7...Cf6, după care continuarea 8.D:b7 Cc6 ar fi fost fără îndoială riscantă pentru alb, însă 8.Dd1 urmat de e2-e3, ar fi dus la variante la care s-ar fi putut ajunge ușor și după mutarea din partidă.

8. Nc1-g5	. . .

Ținînd seama de faptul că albul e slab dezvoltat, mai prudent ar fi fost să folosească nebunul pentru apărarea flancului damei continuînd 8.e3 (8...Cf6 9.Dd1). Totuși, mutarea din partidă nu poate fi considerată o greșeală.

8. . .	Cg8-f6
9. Dd5-d2	h7-h6

Această încercare, destul de inofensivă, de a crea (în eventualitatea răspunsului natural 10.Nh4) noi amenințări în legătură cu Nb4, urmat de g7-g5 și Ce4, duce la consecințe neașteptate și plăcute.

10. Ng5:f6	. . .

Desigur că această continuare dă negrului mai multe șanse de atac decît retragerea nebunului, însă ea n-ar fi fost atît de rea pentru alb dacă în urma schimbului s-ar fi decis să ocupe cîmpul d5.

10. ...	Dd8:f6
11. e2-e3	0—0—0
12. 0—0—0 ?	...

Greșeala decisivă care permite negrului să recîștige pionul de gambit și să obțină o presiune îndelungată.

Trebuia jucat 12.Cd5! și dacă 12... Dg6 (Cea mai bună), atunci 13.Ce2 și apoi Cf4 sau C2c3, păstrînd posibilități de apărare.

Negrul are acum ocazia să dea un atac la rege în stil clasic.

12. . .	**Nd7-g4**
13. Cc3-d5	**. . .**

Prea tîrziu!

13. . .	**Td8:d5!**
14. Dd2:d5	**. . .**

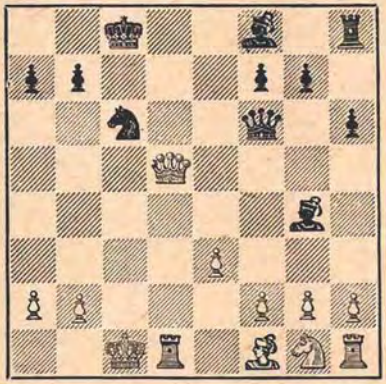

14. . .	**Nf8-a3!**

Dacă 14...N:d1 15.D:d1 D:f2 16. Dg4+ f5 17.De2 D:e2 şi apoi Nc5, negrul ar fi cîştigat probabil numai într-un final prelungit.

15. Dd5-b3	**...**

Albul nu are nimic mai bun, de exemplu:

I. 15.ba Dc3+ 16.Rb1 Td8! 17. D:d8+ C:d8 cu ameninţarea dublă 18... N:d1 şi Nf5+.

II. 15.Td2 N:b2+! 16.T:b2 Dc3+ 17. Rb1 (Sau 17. Tc2 Da1+ 18. Rd2 Td8) 17....De1+ 18.Rc2 Td8 şi negrul cîştigă.

15. . .	**Ng4:d1**
16. Db3:a3	**Df6:f2**
17. Da3-d3	**Nd1-g4!**

Nu merge 17...Td8, din cauza 18. Ch3! Df6 19.Dc3 cu şanse de salvare.

18. Cg1-f3	**Ng4:f3**

Şi aici 18...Td8 ar fi fost nepotrivit din cauza 19.De2.

19. Dd3-f5+	**Rc8-b8**
20. Df5:f3	**Df2-e1+**
21. Rc1-c2	**...**

Dacă albul ar fi dat pionul, lupta n-ar fi fost prea lungă: 21.Dd1 D:e3+ 22.Dd2 De6! 23. Rb1 Td8 24.Df4+ Ra8 cu cîteva ameninţări decisive.

21. . .	**Th8-c8**
22. Df3-g3+	**Cc6-e5+!**
23. Rc2-b3	**De1-d1+**
24. Rb3-a3	**Tc8-c5!**

Acum înfrîngerea rapidă este inevitabilă. De exemplu: 25.b4 Tc3+ 26.Rb2 Dc1 mat, sau 25.b3 Ta5+ 26. Rb4 Dd2 mat, sau 25.Rb4 (Permite cea mai elegantă rezolvare) 25...Dd2+! 26. R:c5 b6+ 27. Rb5 Da5 mat.

Albul cedează.

Nr. 182. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN — FLOHR

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**d5:c4**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. e2-e3	**e7-e6**
5. Nf1:c4	**c7-c5**
6. 0—0	**Cb8-c6**
7. Dd1-e2	**a7-a6**
8. Tf1-d1	**. . .**

E ciudat că această mutare, care nu cuprinde nici o ameninţare reală şi de aceea în momentul de faţă este cel puţin inexactă — ca să nu folosesc un termen mai sever — a fost totuşi aproape în unanimitate aprobată pe vremea cînd s-a jucat această partidă. După ce Euwe a cîştigat împotriva mea a 5-a partidă a meciului din 1937, iar eu am cîştigat la Böök la Margate în 1938, „teoria" va socoti desigur că cea mai bună mutare este mutarea naturală 8. Cc3! folosită în partidele indicate.

8. . .	**b7-b5**
9. d4:c5	**. . .**

Răsturnarea poziţională a mutării 9. d5!? este 9... ed 10. N:d5 C:d5 11. e4 De7! 12. T:d5 Ne6.

9. . .	Dd8-c7
10. Nc4-d3	Nf8:c5
11. a2-a4	. . .

Albul vrea să dezorganizeze flancul damei adverse şi izbuteşte acest lucru datorită răspunsului slab al adversarului.

11. . .	b5-b4?

Acum multe puncte de pe flancul damei sînt insuficient apărate şi, mai mult decît atît, negrul nu are nici o speranţă de a obţine vreun contraatac deoarece poziţia albului este lipsită de slăbiciuni.

Cu totul alta ar fi fost situaţia după răspunsul corect 11... ba! care ar fi dat negrului în compensaţie pentru pionul slab a6, contraatac împotriva pionului b2.

12. Cb1-d2	0—0

Ceva mai bine, deşi nu pe deplin satisfăcător, ar fi fost 12... Ca5 cum a jucat, de exemplu, Flohr într-o partidă de meci împotriva lui Euwe, în 1932.

13. Cd2-b3	Nc5-e7
14. e3-e4	Cf6-d7

Posibilitatea înaintării 15. e5 în legătură cu mutarea următoare De4 era, desigur, neplăcută pentru alb.

15. Nc1-e3	Cd7-e5

Schimbul de cai proiectat de negru nu-i uşurează situaţia deoarece nu ajută la rezolvarea problemei coordonării acţiunii turnurilor negre. Preferabil era 15...Nb7 16. Tac1 Db8.

16. Cf3:e5	Cc6:e5
17. Ta1-c1	Dc7-b8
18. Ne3-c5!	. . .

De acum încolo orice schimb nu face decît să înlesnească folosirea slăbiciunii organice a pionilor, creată prin mutarea a 11-a a negrului.

18. . .	Ne7:c5
19. Cb3:c5	Db8-b6
20. De2-h5!	Ce5-d7

Deoarece calul era singura figură activă a negrului, nu avea sens retragerea lui fără o nevoie specială. Continuînd cu 20...f6 negrul ar fi putut opune o rezistenţă mai mare deşi şi în acest caz avantajul albului, după 21.Nf1 Td8 22. Td4! urmat de Dd1, ar fi rămas apreciabil.

21. Nd3-e2	g7-g6

Cu scopul de a deschide — fără pierdere de timp — o ieşire pentru rege. Insă, după cum se va vedea în viitor, această mutare slăbeşte flancul regelui — mai ales dacă ţinem seama de faptul că albul nu se grăbeşte de loc cu schimbul damelor. Negrul ar fi trebuit să ia imediat calul la c5.

22. Dh5-g5	Cd7:c5
23. Tc1:c5	a6-a5

Una din ameninţările poziţionale ale albului e şi 24.a5.

24. h2-h4	. . .

Sancţiunea pentru 21...g6.

24. . .	Nc8-a6
25. Ne2-f3!	. . .

Nebunul alb e aici mai tare decît cel negru. Acum ameninţările albului sînt numeroase (26.h5, 26.T:a5, 26 Td7 etc.).

25. . .	f7-f6
26. Dg5-e3	. . .

Acum albul nu scapă din vedere faptul că dama neagră nu e apărată!

26. . .	Ta8-d8
27. Td1:d8	Tf8:d8

Sau 27...D:d8 28.e5 f5 29.Tc6 Nc8 30.Dc5 cu poziţie cîştigătoare.

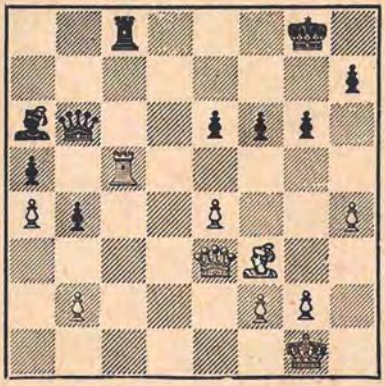

28. e4-e5 ! . . .

Această mutare forțează fie cîștigul unui pion, cu poziție net superioară după 28...fe 29.D:e5 (Poate că e și mai tare la început 29.h5 !), fie continuarea din partidă.

Dacă albul ar fi jucat direct 28.Tc8, negrul ar fi răspuns 28...Dd6.

28. . .	**f6-f5**
29. Tc5-c8 !	. . .

Cîștigă cel puțin un turn.
Negrul cedează.

Nr. 183. PARTIDA SPANIOLA

STOLTZ — **ALEHIN**

Turneul de la Bled, 1931

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**d7-d6**
5. d2-d4	**b7-b5**
6. Na4-b3	**Cc6:d4**
7. Cf3:d4	**e5:d4**
8. Nb3-d5	. . .

Dacă neobișnuita mutare a 5-a a albului are în general vreun sens, atunci numai cu condiția sacrificării unui pion prin 8.c3, deoarece dacă negrul îl acceptă, îl așteaptă o serie de dificultăți în dezvoltare. Dimpotrivă, mutarea cu nebunul — în legătură cu schimbul următor — dă pînă la urmă un avantaj de spațiu negrului.

8. ...	**Ta8-b8**
9. Nd5-c6+	...

Albul se grăbește în mod evident să „simplifice" jocul. Dacă i s-a spus că aceasta este calea cea mai simplă spre remiză, sfatul n-a fost bun.

9. ...	**Nc8-d7**
10. Nc6:d7+	**Dd8:d7**
11. Dd1:d4	**Cg8-f6**
12. Cb1-c3	...

Nimic nu dă 12. Da7, din cauza 12...Dc8.

12. ...	**Nf8-e7**
13. 0—0	**0—0**
14. Nc1-d2	...

Nebunul n-are cîmpuri bune de dezvoltare. Intr-o partidă de antrenament jucată la Paris în 1933, Bernstein a încercat împotriva mea mutarea 14. Ng5, însă după 14...b4 15. Cd5 (15. Ce2 C:e4 pierde un pion) 15...C:d5 a trebuit să cedeze deoarece la 16.D:d5 ar fi urmat 16...Tb5.

14. . .	**Tf8-e8**
15. Dd4-d3	**b5-b4**
16. Cc3-e2	. . .

Neconsecvent, deoarece acum albul ar fi avut mai multe motive să continuie tactica schimburilor. După 16.Cd5 C:d5 17.D:d5 (Sau 17.ed) 17... Db5 negrul ar fi avut doar un final mai bun care, în cazul unui joc corect, s-ar fi putut termina pînă la urmă cu remiză. După mutarea din partidă sarcina albului este mult mai complicată.

16. . .	**Dd7-c6**
17. f2-f3	. . .

La 17.Cg3 ar fi putut urma foarte tare 17...Cg4 urmat de Ce5 sau Nf6. Insă mutarea pionului slăbește cîmpurile negre (Mai ales cîmpul e3) și astfel orientează inițiativa albului asupra unui obiectiv concret.

17. . .	d6-d5 !
18. e4:d5	. . .

Altfel albul ar fi pierdut pionul „e" fără nici o compensație.

18. . .	Cf6:d5
19. Ta1-e1	Ne7-f6
20. c2-c4	. . .

Ar fi fost ceva mai bine 20.c3, însă tot nesatisfăcător din cauza 20...Dc5+ 21.Cd4 Ted8 în favoarea negrului.

20. . .	Dc6-c5+
21. Tf1-f2	Cd5-e3
22. b2-b3	Tb8-d8
23. Nd2:e3	Te8:e3
24. Dd3-c2	. . .

E ușor de văzut că ultimele 3-4 mutări ale albului au fost în fond forțate. Negrul nu numai că stăpînește întreaga tablă, dar poate obține chiar avantaj material. Partea finală a partidei nu este lipsită de o oarecare ascuțime.

24. . .	Nf6-h4 !
25. g2-g3	Te3:f3
26. Te1-f1	Nh4-g5
27. Rg1-g2	Tf3:f2+
28. Tf1:f2	Dc5-c6+
29. Rg2-h3	...

Forțat din cauza amenințărilor negrului: 29... Td2 sau 29... Ne3.

29. . .	Ng5-e3
30. Tf2-f1	. . .

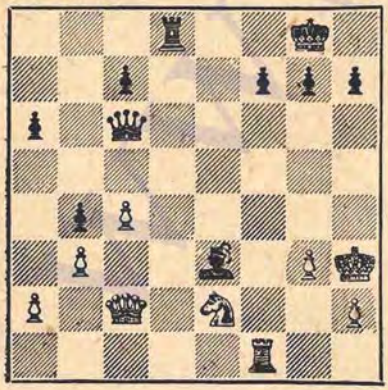

30. . .	Td8-d5 !

Continuările 30...Td6 sau 30...Td2 nu erau încă decisive din cauza 30. Df5 cu contraatac. După mutarea din partidă însă, care aduce în joc și turnul, albul nu mai are apărare.

31. Ce2-f4	Dc6-d7+
32. g3-g4	Td5-d4
33. Dc2-g2	. . .

Albul mai reușește să găsească mutări de apărare, însă e clar că nu pentru multă vreme.

33. . .	c7-c6
34. Cf4-h5	Ne3-g5 !

Acum nu mai există apărare împotriva amenințării 35... g6.

35. Dg2-e2	g7-g6
36. Ch5-g3	h7-h5
37. Cg3-e4	Dd7:g4+!

E doar o aparență faptul că albul trece într-un final de turnuri cu un pion mai puțin; în realitate turnul îl va avea numai negrul.

38. De2:g4	h5:g4+
39. Rh3:g4	Td4:e4+
40. Rg4:g5	Rg8-g7

Amenință 41... f6+! urmat de 42... Te5+.

Albul cedează.

Nr. 184. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN MAROCZY

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	h7-h6
8. Ng5-h4	c7-c6
9. Nf1-d3	a7-a6

O continuare în care negrul nu are într-adevăr de ce să se teamă este

9...dc 10.N:c4 b5 11.Nd3 a6 şi dacă 12.a4 (12.e4? C:e4 este în favoarea negrului, Euwe-Alehin, partida a 28-a a meciului din 1935) atunci simplu 12...ba.

10. 0—0	**d5:c4**
11. Nd3:c4	**c6-c5**

E destul de riscantă încetinirea dezvoltării flancului damei. O bună continuare ar fi fost 11...b5, urmat de Nb7 şi c6-c5.

12. a2-a4 !	**. . .**

Această mutare, în legătură cu izolarea următoare a pionului central, dă partidei un caracter neobişnuit. După 12.Nd3 sau 12.De2 b5 ea s-ar fi dezvoltat pe căi şablon şi, probabil, s-ar fi terminat cu o remiză onorabilă.

12. . .	**Dd8-a5**

Din acest moment Maroczy joacă foarte inventiv, îmbinînd mutările de apărare cu contraatacuri împotriva pionilor slabi a4 şi d4.

13. Dd1-e2	**c5:d4 !**

Tocmai la timp, deoarece 14.C:d4 Ce5 15. Nb3 Cg6 16. Ng3 e5 ar fi fost în favoarea negrului.

14. e3:d4	**Cd7-b6**
15. Nc4-d3 !	**...**

Albul lasă pionul „a" în voia soartei. Este drept că luarea lui în acest moment nu este bună din cauza 16. Ce4 ! cu un atac foarte puternic. Acest pion rămîne slab aproape pînă la finalul dramatic.

15. ...	**Nc8-d7**
16. Cf3-e5	**...**

Ameninţă 17.N:f6 urmat de 18.De4.

16. . .	**Tf8-d8**
17. f2-f4	**. . .**

Încă de la mutarea 12.a4 albul s-a decis să conducă întreaga partidă într-un stil furtunos. Deşi rezultatul a justificat această metodă de acţiune, eu nu sînt nici pe departe convins că aceasta a fost cea mai logică cale pentru valorificarea incontestabilului avantaj de spaţiu al albului. Aici, de exemplu, merita o serioasă atenţie mutarea simplă 17. Df3 deoarece : 1) la 17... C:a4 ar fi putut urma 18.Ce4 ! în favoarea albului ; 2) 17... N:a4 ar fi fost evident nesatisfăcător din cauza 18. D:b7 ; 3) după 17... Nc6 18. C:c6 bc 19. Tfd1 slăbiciunile de pioni ale negrului ar fi fost cel puţin tot atît de vulnerabile ca şi ale albului.

17. ...	**Nd7-e8**
18. Ce5-g4	**...**

Consecinţa logică a mutării precedente. Albul sacrifică pionul d4 deoarece apărarea lui prin 18.Tfd1 sau 18.Nf2 ar fi permis negrului să pareze ameninţări importante prin mutarea Cbd5 sau Cfd5.

18. ...	**Td8:d4**

Negrul nu are nimic mai bun decît să accepte sacrificiul, deoarece în cazul altor mutări atacul albului ar fi rămas tot atît de puternic, menţinînd şi echilibrul material.

19. Nh4:f6	**Ne7:f6**
20. Cg4:f6+	**g7:f6**
21. Cc3-e4	**...**

Acum poziţia negrului este slăbită, mai ales din cauză că nu poate apăra punctul f6 (Dacă 21... Cd7, atunci 22.f5 ! cu atac puternic).

21. . .	**Ta8-d8**

Negrul ar fi putut şi trebuia să salveze pionul f6, continuînd cu 21...f5. La aceasta albul ar fi răspuns cu 22. Cf6+ Rf8 (Sau 22... Rg7 23. Ch5+ urmat de b2-b3) 23.b3 ! după care ar fi încercat să folosească slăbiciunea cîmpurilor negre. Totuşi rezultatul atacului lui ar fi rămas neclar. Contraatacul început cu mutarea din partidă este respins, mai ales pentru că albul reuşeşte să-şi apere nebunul în mod indirect, fără pierdere de timp.

22. Ce4:f6+ Rg8-f8
23. Cf6-h7+! ...

E posibil că Maroczy a subapreciat această mutare. Dacă acum 23... Rg8, atunci 24. Dg4+ Rh8! 25. Dh4! T:d3 26. D:h6 și albul cîștigă.

23. ... Rf8-e7
24. f4-f5 ...

Prima apărare indirectă; dacă 24... T:d3?, atunci 25.f6+ urmat de 26. D:d3+.

24. . . Td8-d6

După această mutare totul pare din nou în ordine, deoarece regele obține un refugiu la d8.

Răspunsul următor al albului, care n-a fost ușor de găsit, schimbă radical situația.

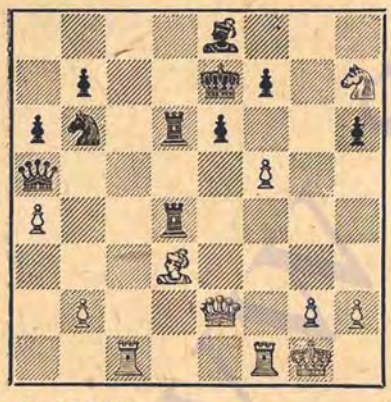

25. b2-b4!! ...

O neașteptată rezolvare a problemei atacului, a cărei idee este următoarea: albul reușește (după 25... T:b4) să joace 26. Dh5! excluzînd posibilitatea răspunsului puternic 26... Dd2! sau (cum s-a întîmplat în partidă), va pătrunde cu dama în poziția adversarului.

25. . . Da5:b4

La un final interesant s-ar fi ajuns prin 25... T:b4 26. Dh5 e5 27. f6+ Rd8 28. D:h6 T:d3 29. Df8 Td7 30.Tc5 D:a4 31.T:e5 și albul cîștigă.

26. De2-e5! . . .

Amenință 27.Df6+ Rd7 28.Cf8 mat.

26. . . Cb6-d7

Negrul apără ambele cîmpuri critice și — aparent — cîștigă nebunul.

27. De5-h8! Td4:d3

Negrul pierde cu o mutare înainte de cea calculată de mine. Cel mai bun răspuns, 27... Db6 l-ar fi obligat pe alb să dezvăluie ultima subtilitate a combinației începute la mutarea a 25-a. Ar fi urmat 28.a5! (Triumful pionului pe care negrul l-a neglijat) cu două variante: 28... D:a5 29. Tc8 sau 28... Da7 29. f6+ și apoi ca în partidă.

28. f5-f6+! . . .

Dacă 28... C:f6, atunci 29. D:f6+ și 30. Cf8 mat. Dacă 28... Rd8, atunci 29. D:e8+! și 30. Tc8 mat.
Negrul cedează.

Nr. 185. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

ALEHIN și un amator — **STOLTZ și un amator**

Partidă prin consultație, Nissa 1931

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**b7-b6**
4. g2-g3	**Nc8-b7**
5. Nf1-g2	**Nf8-e7**
6. 0—0	**0—0**
7. b2-b3	**. . .**

Această mutare duce la poziții mai complicate (sau cel puțin mai puțin studiate) decît mutarea obișnuită 7.Cc3, care — de altfel — este de asemenea favorabilă albului, de exemplu: 7... Ce4 8. Dc2 C:c3 9. D:c3 c5

10. Ne3 şi, în eventualitatea unor schimburi, negrul rămîne întotdeauna cu puncte slabe în centru.

7. . . Dd8-c8

Impotriva lui Euwe (în a 23-a partidă a meciului din 1937) am jucat 7... d5 8. Ce5 c5 obţinînd un joc bogat în posibilităţi pentru ambele părţi. Intenţia negrului de a schimba în centru numai un pion permite albului să folosească coloana deschisă „c", fără ca adversarul să obţină contrajoc.

8. Cb1-c3 d7-d5
9. c4:d5! . . .

La momentul oportun, deoarece după 9... ed albul poate dezvolta avantajos nebunul la f4.

9. . . Cf6:d5
10. Nc1-b2 c7-c5

Poziţional inevitabil, însă începînd din acest moment dama neagră „se va simţi" (cum se exprimă comentatorii moderni) cam prost, fiind pe aceeaşi coloană cu turnul alb.

11. Ta1-c1 . . .

Ameninţă eventual Ca4.

11. . . Cd5:c3
12. Nb2:c3 Tf8-d8

Albul intenţionează să continue cu 13. dc bc lăsînd negrului un pion slab pe o coloană semideschisă. Mutarea negrului parează această posibilitate, însă numai temporar şi, de aceea, ar fi fost mai bine 12... Dd8.

13. Dd1-d2! . . .

Cu scopul (în eventualitatea 13... Cd7, de exemplu) de a aduce dama pe cîmpul b2, însă mutarea următoare a negrului, care dovedeşte intenţia lui de a-şi asigura pentru damă cîmpul corespunzător b7, m-a determinat să găsesc idei mai active.

13. . . Nb7-d5
14. Dd2-f4 Dc8-b7?

Consecvent. Totuşi neglijarea dezvoltării flancului damei duce imediat la pierdere. E drept că şi după 14... Cd7 15.e4 Nb7 16.d5! ed 17.ed Nf6 (Nu merge 17... N:d5 din cauza 18.Cg5) negrul tot ar fi pierdut pînă la urmă.

15. d4:c5 b6:c5

Dacă 15... N:c5, atunci 16. N:g7!

16. e2-e4! Nd5-c6

Sau 16... N:e4 17. Cg5 şi albul cîştigă.

17. Cf3-e5 Nc6-e8

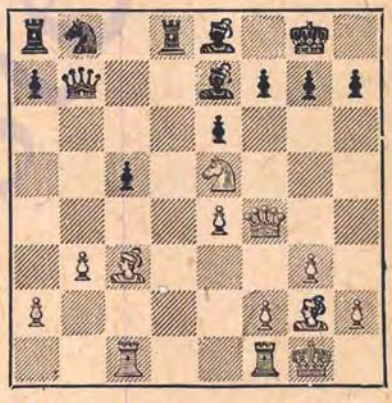

18. Ce5-g4! . . .

Originalitatea acestui atac neaşteptat asupra regelui negru constă în faptul că poziţia de pioni care-l apără nu este slăbită de loc.

18. . . Cb8-a6

Negrul nu mai are decît o alegere redusă de mutări deoarece răspunsul „natural" 18... Cc6 ar fi dus la un dezastru asemănător cu acela care a survenit în partidă: 19.N:g7! R:g7 20. Dh6+ Rg8 (Sau 20... Rh8 21. Cf6)

21. e5 f6 22. Ne4 ! Nf5 23. D:e6+ urmat de D:f5, iar la 18... Nc6 e posibil 19. N:g7 R:g7 20. Dh6+ Rg8 21. T:c5 !

19. Nc3:g7!

Negrul cedează.

Varianta principală : 19... R:g7 20. Dh6+ Rg8 21.e5 Nc6 22.Cf6+ N:f6 23.ef cu mat.

Nr. 186. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN și un amator — FLOHR și un amator

Partidă prin consultație, Nissa, 1931

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. a2-a3	**. . .**

Această mutare nu mai e la modă nu numai pentru că pierde un tempo pentru a provoca un schimb care convine negrului, ci mai ales pentru că pionul de la a3 ocupă un cîmp care poate fi util nebunului cl.

4. . .	**Nb4:c3+**
5. b2:c3	**c7-c5**
6. Dd1-c2	**. . .**

Preîntîmpină mutarea Ce4. Negrul, continuînd cu 6... d5 7. cd D:d5, ar fi putut obține acum o poziție satisfăcătoare, așa cum s-a întîmplat în meciul meu cu Euwe din 1937. Totuși, nici mutarea din partidă nu e slabă.

6. . .	**Cb8-c6**
7. Cg1-f3	**d7-d5**
8. e2-e3	**0—0**
9. c4:d5	**e6:d5**

Negrul apreciază greșit caracterul poziției. Izolarea pionului „d" este un preț prea mare pentru diagonala c8-h3. Dacă negrul ar fi luat cu dama, atunci după 10.c4 Dd6 11.Nb2 ar fi obținut poziția din a 10-a partidă a meciului meu cu Euwe din 1937, pe care unii teoreticieni au considerat-o chiar favorabilă negrului. Fără să mergem atît de departe, trebuie să recunoaștem că s-ar fi ajuns la un joc bogat în diferite posibilități pentru ambele părți.

10. d4:c5 !	**...**

Lichidează speranțele posibile ale negrului în ceea ce privește blocarea jocului prin c5-c4.

10. ...	**Dd8-a5**
11. Nf1-d3	**Cf6-e4**

După acest efort inutil (deoarece pionul c3 oricum nu poate fi luat) poziția negrului devine critică. Mutarea 11... Ng4 ar fi fost de asemenea insuficientă pentru restabilirea echilibrului, deoarece albul ar fi permis schimbul calului său și ar fi răspuns simplu cu 12. Tb1 sau 12. a4. Totuși, negrul ar fi putut și ar fi trebuit să joace 11... D:c5.

12. 0—0	**...**

Desigur că aceasta este mutarea corectă, deoarece negrul nu poate răspunde nici cu 12... D:c3 din cauza 13. N:e4, nici cu 12... C:c3 din cauza 13. Nd2.

12. ...	**Da5:c5**
13. a3-a4 !	**...**

In sfîrșit albul obține posibilitatea de a-și corecta mutarea a 4-a și de a lichida singurul neajuns serios al poziției sale.

13. ...	**Tf8-e8**
14. Nc1-a3	**Dc5-a5**
15. Ta1-b1!	**...**

Dacă acum 15... a6, atunci 16. c4 Cf6 17.Cg5 (Amenințînd mat în două mutări) 17... g6 18. cd D:d5 19. f4 ! (Amenințînd Nc4) cu atac cîștigător. De aceea negrul încearcă să modifice cu orice preț evoluția luptei.

15. . .	Da5:c3
16. Nd3:e4	Dc3:a3
17. Ne4:h7+	Rg8-h8

E de mirare că această mutare, aparent mai naturală decît 17... Rf8, pierde forțat, în timp ce după răspunsul celălalt, mai bun, albul ar fi trebuit să se mulțumească numai cu un avantaj pozițional continuînd 18.Nf5.

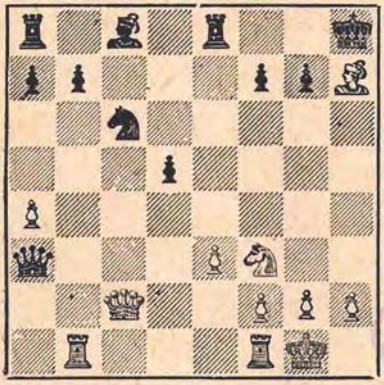

18. Cf3-g5! . . .

Atacul de mat al albului se desfășoară neforțat și este încununat de succes chiar după cîteva mutări. La începutul carierei sale șahiste Flohr a fost uneori puțin cam superficial față de apărarea regelui său.

Acum însă, el a devenit unul din cei mai prudenți șahiști (dacă nu chiar cel mai prudent).

18. . .	g7-g6

Consecințele acestei mutări au fost ușor de calculat atît după 18... Tf8 (19.Ng8!) cît și după 18... Cd8 (19. Nf5!).

Singura variantă complicată ar fi survenit după 18... De7! Finalul a fost următorul: 19.f4! f6 20.Ng8 g6 21.D:g6 fg 22.Nf7 Nf5! 2o.Dh6+ Nh7 24.T:b7! Df8 25.Df6+ Dg7 26.D:g7+ R:g7 27.N:e8+ și apoi N:c6.

19. Nh7:g6	. . .

Desigur!

19. . .	f7:g6
20. Dc2:g6	Te8-e7
21. e3-e4!	

O frumoasă lovitură finală. Dacă acum 21... d4 (Nu există nimic mai bun), atunci 22.Tb5 Ng4 (Din nou singura mutare) 23.Df6+ Tg7 (Sau 23... Rg8 24. Ce6!) 24. T:b7 Df8 25. Tf7 și albul cîștigă.

Negrul cedează.

Nr. 187. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN — WINTER

Turneul de la Londra, 1932

1. e2-e4	c7-c6
2. d2-d4	d7-d5
3. e4:d5	c6:d5
4. c2-c4	. . .

Unul din cele mai bune răspunsuri la apărarea aleasă de negru. Astăzi el nu mai e la modă dar, după părerea mea, fără o justificare serioasă și, probabil, temporar.

4. ...	Cg8-f6
5. Cb1-c3	Cb8-c6
6. Cg1-f3	...

Dacă 6. Ng5 (Mutarea lui Botvinnik), atunci 6... e6 7. Cf3 Ne7 cu o poziție de apărare oarecum înghesuită, însă suficient de solidă.

6. ...	Nc8-g4
7. c4:d5	Cf6:d5
8. Nf1-b5	Dd8-a5

Mutarea aceasta a fost folosită de mine în partida cu Nimzovici (Bled, 1931) în care adversarul meu, după 9. Db3! N:f3 10. gf C:c3, a comis o greșeală curioasă — 11. N:c6+ bc 12. Db7? și după 12... Cd5+ 13. Nd2 Db6! 14. D:a8+ Rd7 15. 0—0 Cc7 a fost forțat să înapoieze figura prin

16. Na5, după care rezistența a devenit inutilă.

Totuși, după cum arată partida de față, mutarea cu dama este foarte riscantă. Continuarea corectă este 8... Tc8 9. h3 N:f3 10. D:f3 e6 cu șanse aproximativ egale.

9. Dd1-b3 !	**Ng4:f3**
10. g2:f3	**Cd5:c3**
11. b2:c3	**e7-e6**

Este drept că negrul a obținut o poziție de pioni mai bună, însă, după cum demonstrează albul printr-un sacrificiu de pion foarte promițător, poziția regelui negru nu e nici pe departe sigură. Partea următoare a partidei este extrem de instructivă, deoarece atacul albului a necesitat un calcul excepțional de precis.

12. d4-d5 !	**...**

Pionul trebuie sacrificat imediat, deoarece după 12 0—0 Td8 negrul obține o poziție satisfăcătoare.

12. ...	**e6:d5**
13. 0—0	**0—0—0**

Singura mutare. Dacă 13... Ne7 14. Te1 legătura pe coloana „e" ar fi decis rezultatul partidei.

14. Nb5:c6	**b7:c6**
15. Ta1-b1	**Da5-c7**

Sau 15...Rd7 16. c4 ! cu atac puternic.

16. Db3-a4	**Td8-d7**
17. Nc1-d2 !	**...**

O mutare grea, mult mai tare decît 17. Nf4 sau Ne3. Cu toată apărarea precisă, negrul nu este în stare să împiedice distrugerea treptată a poziției regelui său.

17. ...	**Nf8-c5**
18. c3-c4	**Rc8-d8**

Din nou relativ cea mai bună mutare. Greșit ar fi fost 18... Nb6 din cauza 19. c5 ! N:c5 20. Da6+ Rd8 21. Na5 Nb6 22. T:b6.

19. Nd2-a5	**Nc5-b6**
20. Na5:b6	**a7:b6**
21. Da4-a8+ !	**...**

Scopurile acestei manevre departe calculate a damei sînt următoarele:

1) dacă albul ar fi jucat direct 21. cd, negrul ar fi putut răspunde 21... T:d5 22. Td1 Re7 ! 23. T:d5 cd 24. Te1+ Rf6 25. Dh4+ Rg6 și albul nu are mai mult decît șah etern; de aceea trebuie să împiedice fuga regelui prin e7;

2) în unele variante importante turnul alb trebuie pus la a4; de aceea dama eliberează acest cîmp.

21. ...	**Dc7-c8**
22. Da8-a3	**Dc8-b8**
23. c4:d5	**c6:d5**

După 23... T:d5 24. Td1 Te8 25. T:d5+ cd 26. Td1 De5 (Sau Te5) 27. f4 negrul nu ar fi avut apărare.

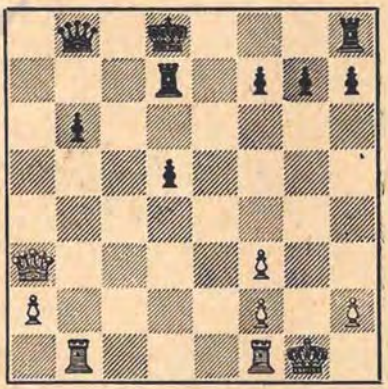

24. Tb1-b4 !	**...**

Mutarea cîștigătoare, deoarece negrul nu apucă să joace 24... Te8 din cauza 25. Ta4.

24. ...	**Db6-d6**
25. Tf1-e1 !	**Td7-c7**

Sau 25... Te7 26. Td1 cu atac imparabil.

26. Da3-b3	**Th8-e8**
27. Te1-d1	**Te8-e5**

Negrul nu poate apăra ambii pioni deodată.

28. Tb4:b6	**Tc7-c6**
29. Tb6:c6	**Te5-g5+**

Forțat (29... D:c6 30. Db8+).

30. Rg1-h1	**Dd6:c6**
31. Td1-e1 !	...

Inceputul atacului final.

31. ...	**Dc6-f6**
32. Db3-b8+	**Rd8-d7**
33. f3-f4	**Tg5-g6**

Aici m-am așteptat la 33... Th5 34. De8+ Rd6 35. Tc1 ! T:h2+ 36. Rg1 ! și albul forțează cîștigul.

34. Db8-e8+	**Rd7-c7**
35. Te1-c1+	**Rc7-b6**
36. Tc1-b1+	**Rb6-c5**
37. De8-b5+	Negrul cedează.

Nr. 188. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

VERA MENCIK — **ALEHIN**

Turneul de la Londra, 1932

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**b7-b6**
4. e2-e3	...

Un sistem de dezvoltare pasiv, însă nici pe departe slab. Negrul nu întîmpină însă dificultăți în deschidere, cu condiția de a nu-și supraaprecia poziția și a-și da seama că, deși are suficiente forțe pentru a controla punctul e4, el nu este destul de dezvoltat pentru a-l ocupa.

4. ...	**Nc8-b7**
5. Nf1-d3	**Nf8-b4+**
6. Nc1-d2	**Nb4:d2+**
7. Cb1:d2	...

Calul nu este plasat prea bine la d2. Mai bine ar fi fost 7. D:d2 și apoi Cc3.

7. ...	**d7-d6**
8. 0—0	**Cb8-d7**
9. Dd1-c2	**Dd8-e7**
10. Tf1-d1	**0—0**
11. Cd2-e4	**g7-g6**

O mutare bună al cărei scop este de a evita schimbul nebunului b7. Negrul are interes să păstreze cît mai multe figuri pe tablă, deoarece poziția lui de pioni este mult mai elastică decît a albului.

12. Td1-d2	**Cf6:e4**
13. Nd3:e4	**c7-c6 !**
14. Dc2-a4	...

Albul a sperat probabil să provoace mutarea 14... b5 pentru a răspunde convenabil cu 15. Db3 !

14. ...	**Tf8-c8**
15. Ne4-d3	**c6-c5**
16. Da4-d1	...

Nici una din figurile albe nu are la dispoziție cîmpuri potrivite. Totuși mai trebuie citva timp pînă cînd negrul va fi în stare să organizeze o inițiativă serioasă.

16. ...	**Cd7-f6**
17. d4:c5	**b6:c5**

Corect, deoarece într-o astfel de poziție, pionul înapoiat d6 se apără foarte ușor.

18. Dd1-e2	**Cf6-h5**
19. Ta1-d1	**Tc8-f8 !**

Negrul pregătește înaintarea pionilor „f" și „e".

20. e3-e4	**Ch5-f4**
21. De2-e3	**e6-e5**
22. Nd3-f1	**Ta8-d8**

Pînă în acest moment tactica negrului a fost ireproșabilă, însă aici 22... Tfd8 urmat de Ce6 și Cd4 ar fi fost mai convingător, deoarece ar fi

împiedicat încercările următoare ale albului.

23. b2-b4 ! ...

Un interesant sacrificiu de pion într-o poziție grea. Dacă acum 23... cb 24. D:a7 Ta8 25. Db6 N:e4, atunci 26. D:d6 D:d6 27. T:d6 N:f3 28. gf T:a2 29. Tb6 cu șanse foarte bune de remiză pentru alb.

23. ...	**Cf4-e6**
24. Td2-b2	**Nb7-a8**
25. b4:c5	**Ce6:c5**
26. Cf3-d2	**f7-f5**
27. e4:f5	**g6:f5**

Prin deschiderea coloanei „g" negrul obține în sfîrșit o bază pentru un atac puternic împotriva regelui advers.

28. f2-f3	**De7-g7**

Amenință 29... f4 și apoi e5-e4.

29. Td1-b1	**Rg8-h8**
30. Cd2-b3	**Cc5-e6**
31. Tb2-d2	**Ce6-g5**
32. Rg1-h1	**Tf8-g8**
33. Td2-f2	...

Singura apărare împotriva 33... C:f3.

33. ...	**Td8-e8 !**
34. Tb1-d1	**Te8-e6**

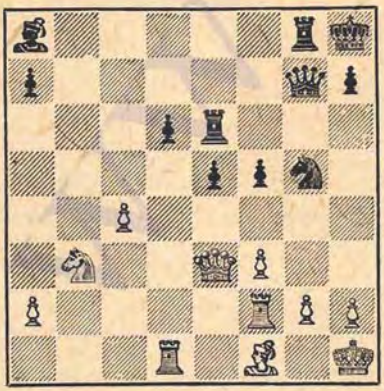

35. f3-f4	...

Albul nu mai are apărări. Negrul amenință 35... Th6 urmat de 36... T:h2+, 37... Dh6+, 38... Ch3+. Dacă 35. c5 d5, negrul ar fi cîștigat înaintînd pionii centrali.

35. ...	**e5:f4**
36. De3-d4	**Te6-e5 !**
37. c4-c5	**d6:c5**
38. Cb3:c5	**Cg5-h3**
39. Tf2-b2	**f4-f3 !**
40. g2-g3	**f3-f2+**

Cel mai „lung" șah cu nebunul pe care l-am dat vreodată în viața mea. Albul cedează.

Nr. 189. APĂRAREA SPANIOLĂ

ALEHIN — KOLTANOVSKI

Turneul de la Londra, 1932

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**d7-d6**
5. Na4:c6+	**b7:c6**
6. d2-d4	**e5:d4**

Schema de apărare obișnuită este 6... f6 și apoi Ce7-g6. Se vede însă că în această partidă negrul a vrut să elibereze diagonala pentru nebunul f8.

7. Cf3:d4	**Nc8-d7**
8. 0—0	**g7-g6**
9. Cb1-c3	...

Albul nu are nimic mai bun decît această dezvoltare liniștită a forțelor, în speranța că slăbiciunea cîmpurilor negre din dispozitivul negrului îi va da, mai devreme sau mai tîrziu, șanse reale.

9. ...	**Nf8-g7**
10. Tf1-e1	**Cg8-e7**
11. Nc1-f4	**0—0**
12. Dd1-d2	**c6-c5**
13. Cd4-b3	...

Nu merge 13. Cf3, din cauza 13... Ng4. Totuşi merita atenţie mutarea 13. Ce2.

13. ...	Ce7-c6
14. Nf4-h6	Nd7-e6
15. Nh6:g7	Rg8:g7
16. Cc3-d5	f7-f6
17. Ta1-d1	Ta8-b8
18. Dd2-c3	Dd8-c8
19. a2-a3	Tf8-f7
20. h2-h3 !	...

Găsirea acestei mutări precum şi a celor următoare n-a fost uşoară deoarece, pregătind combinaţia decisivă, a trebuit să ţin seama în acelaşi timp de posibilitatea simplificării poziţiei prin N:d5.

20. ...	Dc8-b7
21. Te1-e3	Db7-b5

Negrul ar fi trebuit să joace aici 21... N:d5, deşi după 22. ed Cd4 23. C:d4 cd 24. T:d4 D:b2 25. Dd2 albul ar fi păstrat un avantaj poziţional real, deşi nu prea uşor realizabil.

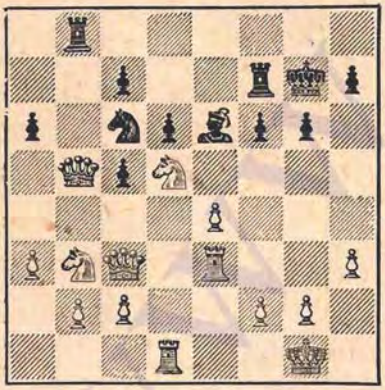

22. Cd5:c7 ! . . .

De obicei aşa-zisele sacrificii „poziţionale" sînt considerate mai dificile şi de aceea sînt apreciate într-o măsură mai mare decît cele bazate exclusiv pe calcularea precisă a posibilităţilor tactice.

Poziţia de faţă este — după părerea mea — o excepţie, deoarece multitudinea şi complexitatea variantelor legate de sacrificiul de cal, au necesitat un efort intelectual mult mai încordat decît orice apreciere generală a posibilităţilor ambelor părţi.

22. . .	Tf7:c7
23. Td1:d6	Ne6-c4

Negrul avea la dispoziţie cîteva răspunsuri, însă toate duceau la pierdere, după cum se vede din următoarele variante:

I. 23... N:b3 ? 24. D:f6+ urmat de 25. T:b3;

II. 23... Cd4 ? 24. C:d4;

III. 23...Dc4 24.C:c5 !;

IV. 23....Cd8 24.Tf3 Tf7 25.C:c5;

V. 23... Nf7 24. T:f6 ! Cd4 25. C:d4 cd 26. D:c7 R:f6 27. Tf3+.

VI. 23... Te8 24. C:c5 Cd8 25. b4 Cf7 26. T:e6;

VII. 23...Rf7 24.Tf3 Re7 25.a4 Db6 (Cel mai bine) 26. T:e6+ R:e6 27. C:c5+ Rd6 (Sau 27... Rf7 28. D:f6+ Rg8 29. Ce6 !) 28. D:f6+ R:c5 29. Tc3+ Rb4 30. Dd6+.

24. a3-a4 !	Db5:a4
25. Cb3:c5	Da4-b5
26. Dc3:f6+	Rg7-g8
27. Cc5-d7 !	Tb8-d8

Sau 27...Te8 28.Dc3.

28. Te3-f3	Db5-b4
29. c2-c3	Db4-b5
30. Cd7-e5 !	Td8-c8
31. Ce5:c6 !	. . .

Dacă acum 31...T:c6 atunci 32.Td8+. Negrul cedează.

Nr. 190. GAMBITUL BUDAPESTA

ALEHIN TARTAKOWER

Turneul de la Londra, 1932

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e5
3. d4:e5	Cf6-e4

Mai puțin folosită și mai slabă decît mutarea 3... Cg4; în legătură cu lupta împotriva acestei mutări am amintiri destul de plăcute (vezi partida Nr. 112 Alehin-I. Rabinovici și Nr. 114 Alehin-Seitz).

4. Cb1-d2	**Ce4-c5**

Dacă 4...Nb4, atunci 5.Cf3 și apoi a2-a3 pentru a obține avantajul perechii de nebuni.

5. Cg1-f3	**Cb8-c6**
6. g2-g3	**Dd8-e7**
7. Nf1-g2	**g7-g6**
8. Cd2-b1 !	**. . .**

Această mutare, uimitoare la prima vedere, este în realitate absolut logică. După ce negrul și-a manifestat clar intenția de a dezvolta nebunul la g7, albul nu mai are de ce să țină seama de posibilitatea unor acțiuni pe diagonala e1-a5. De aceea nu există nici un temei pentru amînarea aducerii calului pe cîmpul dominant d5.

8. . .	**Cc6:e5**
9. 0—0	**Ce5:f3+**
10. e2:f3	**Nf8-g7**
11. Tf1-e1	**Cc5-e6**
12. Cb1-c3	**0—0**
13. Cc3-d5	**De7-d8**
14. f3-f4	**c7-c6**

Vrînd-nevrînd, negrul trebuie să alunge calul alb, creîndu-și astfel o slăbiciune periculoasă la d6. Direct 14...d6 ar fi fost prea periculos din cauza sacrificiului temporar de pion prin mutarea 15.f5.

15. Cd5-c3	**d7-d6**
16. Nc1-e3	**Dd8-c7**
17. Ta1-c1	**Nc8-d7**
18. Dd1-d2	**Ta8-d8**
19. Te1-d1	**Nd7-c8**
20. Cc3-e4	**Ce6-c5**

Acest atac va fi parat printr-o combinație care începe cu mutarea a 24-a a albului.

Ținînd seama de slăbiciunea pionului d6, negrul avea deja un joc greu. Nu mergea, de exemplu, 20... d5 din cauza 21. cd T:d5 22. Cf6+ și 23. N:d5 cu cîștigul calității; sau 20... c5 21. f5! gf 22. Cc3 Cd4 23. Cd5 Db8 24. Ng5 în favoarea albului. După mutarea relativ mai bună 20... b6, albul ar fi putut să-și mărească ușor avantajul de spațiu prin 21. b4.

21. Ce4:d6 !	**Cc5-a4**
22. c4-c5	**Ca4:b2**
23. Td1-e1	**...**

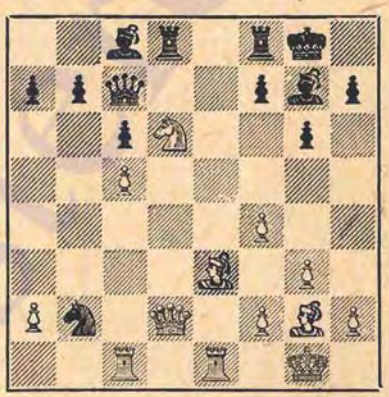

23. ...	**b7-b5**

Acest răspuns, care este consecința logică a celor trei mutări precedente, se dovedește a fi insuficient. Dar negrul nu mai avea căi de salvare.

24. c5:b6 !	**...**

O combinație neașteptată, însă nu prea complicată. Singura dificultate a constat în necesitatea de a prevedea această posibilitate cu cîteva mutări înainte, cînd a fost făcută mutarea 21. C:d6.

24. ...	**Dc7:d6**
25. Dd2:d6	**Td8:d6**
26. b6:a7	**Nc8-b7**
27. Ne3-c5	**Td6-d8**
28. Nc5:f8	**Rg8:f8**

29. Ng2:c6 Nb7:c6
30. Tc1:c6 Td8-a8

Ultimele mutări ale negrului au fost forțate și, văzînd dezastrul poziției sale, el preferă un sfîrșit rapid.

Dacă 30... Nd4, albul cîștigă de asemenea imediat prin mutarea 31. Td6.

31. Tc6-b6 Ta8:a7
32. Tb6-b8 mat.

Nr. 191. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN SULTAN KAHN

Turneul de la Berna, 1932

1. e2-e4 c7-c6
2. d2-d4 d7-d5
3. e4:d5 c6:d5
4. c2-c4 Cg8-f6
5. Cb1-c3 Cb8-c6
6. Cg1-f3 Nc8-g4
7. c4:d5 Cf6:d5
8. Nf1-b5 a7-a6

In ceea ce privește mutarea 8... Da5, vezi partida cu Winter (Nr. 187). Mutarea din partidă, al cărei fond îl constituie un sacrificiu pozițional de pion, nu e atît de ușor de parat în jocul la tablă.

9. Nb5:c6+ b7:c6
10. Dd1-a4! Cd5:c3

Consecința logică a mutării a 8-a a negrului, deoarece 10... Nd7 11. Ce5 ar fi fost evident în favoarea albului.

11. Da4:c6+ Ng4-d7
12. Dc6:c3 Ta8-c8
13. Dc3-e3 Nd7-b5

E clar că negrul are compensație pentru pionul sacrificat — pionul alb d4 este izolat — și, ceea ce este și mai important, pentru a face rocada, albul va fi forțat să-și slăbească flancul damei.

14. a2-a4 Nb5-c4
15. b2-b3 Nc4-d5
16. 0—0 Dd8-b6
17. Nc1-d2! ...

O strategie jalnică ar fi fost apărarea pionului prin mutarea Tb1, după care negrul ar fi reușit să-și încheie dezvoltarea cu 17... e6, 18... Nd6 (e7) și 0—0.

17. ... e7-e6

Dacă 17... D:b3, atunci 18. Tfc1 T:c1+ 19. T:c1 D:e3 20. fe e6 (Sau 20... N:f3 21. gf Rd7 22. Na5) 21. Tc7 urmat de Ta7 cu avantaj pentru alb.

18. Tf1-c1 Tc8-b8

Relativ mai bine decît schimbul turnurilor.

19. Cf3-e5 f7-f6

Negrul subapreciază, probabil, forța răspunsului albului, însă și 19... Ne7 ar fi fost nesatisfăcător, de exemplu: 20. Cc4 D:b3 21. D:b3 T:b3 22. Cd6+! în favoarea albului.

20. Ce5-c6! ...

Scopul manevrei calului este lichidarea presiunii negrului asupra pionului b3.

20. ... Tb8-a8

Singura mutare, deoarece 20... Tc8 este slab din cauza 21. Cb4!

21. Cc6-a5 ...

Cu intenția de a juca 22. Tc6!

21. ... Re8-f7

Această poziție a regelui în stadiul inițial al partidei este pentru Sultan Kahn mai familiară decît pentru șahiștii europeni, deoarece în șahul indian rocada se face prin 3 mutări: 1) regele merge la e7, d7, f7, 2) turnul face o mutare de pe cîmpul său inițial; 3) regele se întoarce printr-o mutare de cal pe orizontala a 8-a (în partea de unde a plecat turnul). Toate acestea cu condiția ca regele să nu fie în șah.

Revenind la partidă, remarcăm că din cauza amenințării 22. Tc6 negrul nu avea efectiv ceva mai bun decît mutarea cu regele.

22. Ca5-c4	**Db6-b7**
23. De3-g3	**Nf8-e7**
24. a4-a5	...

Mutarea inițială a planului decisiv; ocuparea cîmpului b6 cu calul va asigura albului posibilitatea folosirii complete a coloanei „c".

24. ...	**Ta8-d8**
25. Cc4-b6	**Nd5-c6**
26. Tc1-c4 !	...

Această mutare a necesitat un calcul precis din cauza posibilității 26... e5 la care albul era decis să înapoieze pionul în plus pentru a obține un atac puternic la rege, de exemplu : 27. Tac1 ! T:d4 28. T:c6 T:d2 29. Dg4! Thd8 30. De6+ Rf8 31. h3 Td1+ 32. T:d1 T:d1+ 33. Rh2 cu avantaj pentru alb.

26. ...	**Th8-e8**
27. Ta1-c1	**Nc6-b5**
28. Tc4-c7	**Db7-e4**

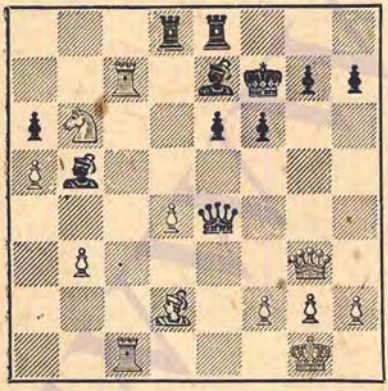

29. d4-d5 !	...

In locul mutării simple 29. Ne3 (Care, la urma urmelor, ar fi fost, probabil, suficientă) albul se decide să obțină victoria printr-o combinație precis calculată. Dacă negrul ar fi folosit șansa sa practică cea mai bună și ar fi jucat 29... ed, atunci ar fi putut surveni următoarea variantă: 30. Te1 Ne2 31. Ca4 ! (Una din mutările principale ale combinației) 31... d4 32. Cc5 Dc2 33. T:e2 Dd1+ 34. Te1 D:d2 35. Rf1 ! și negrul n-are apărare împotriva numeroaselor amenințări : mutările de încheiere ar fi fost probabil : 35... Rg8 36. Ce6 g6 37. C:d8 D:e1+ 38. R:e1 Nd6+ 39. Rd2 N:g3 40. hg T:d8 41. Tc6 Td5 42. b4 după care negrul trebuie să se predea.

29. . .	**Rf7-g8**

Duce la o prăbușire și mai rapidă.

30. Tc1-e1	**De4-f5**
31. Nd2-b4 !	**Td8-d7**

Tot atît de inutil ca și orice altă mutare.

32. Tc7:d7	**Nb5:d7**
33. Nb4:e7	**e6:d5**

Sau 33...T:e7 34.Dd6.

34. Dg3-d6	Negrul cedează.

Nr. 192. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN — GROB

Turneul de la Berna, 1932

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**d7-d6**
6. c2-c3	. . .

Aici merge și 6.N:c6+ bc 7.d4 C:e4 8.De2 f5 9.Cbd2 C:d2 10.C:d2 ! și albul recîștigă pionul cu avantaj, de exemplu : 10...e4 11.f3 d5 12.fe de 13.C:e4 ! în favoarea albului.

6. . .	Nc8-g4[1]
7. d2-d4	b7-b5
8. Na4-b3	Nf8-e7
9. Nc1-e3	. . .

Trebuia jucat 9.a4. Mutarea din partidă duce la o luptă foarte complicată în centru.

9. ...	0—0
10. Cb1-d2	d6-d5 !

In acest moment am simţit că am intrat într-o variantă pregătită dinainte de adversarul meu. Cum s-a întîmplat? In 1925 am dat la Basel un simultan cu ceasuri. In acest simultan s-a jucat o partidă care coincide pînă la mutarea a 10-a a albului inclusiv, cu partida de faţă; datorită atacului instructiv şi finalului elegant, partida a fost publicată în cartea mea „Pe drumul spre titlul de campion mondial" (Vezi partida nr. 287 Alehin-Meck. — V.P.). Meritul maestrului elveţian este că a stabilit precis momentul în care compatriotul său a comis greşeala şi a înlocuit mutarea inofensivă a acestuia din urmă, 10... Ca5, cu o înaintare energică în centru. Totuşi pînă la urmă, întreaga variantă s-a dovedit nesatisfăcătoare, cu toată ameliorarea găsită. Am trecut însă prin cîteva minute de nelinişte pînă am găsit calea care mi-a asigurat avantajul.

11. e4:d5	e5:d4
12. c3:d4	Cf6:d5

[1] După mutarea 6. c3, potrivit cercetărilor maestrului sovietic V. Rauzer, negrul egalează repede jocul prin 6... C:e4 7. d4 Nd7 8. Te1 Cf6 ! 9. N:c6 N:c6 10. de de 11. D:d8+ T:d8 12. C:e5 Ne4!! 13. Cd2 (Dacă 13. f3, atunci 13... Nc5+ 14. Ne3 N:e3+ 15. T:e3 Td1+ 16. Rf2 N:b1! 17. Cg6+ Ce4+!!) 13... Ne7 14. C:e4 C:e4 cum a fost în partida Riumin-Ragozin (Moscova, 1938), de care Alehin se vede că nu ştia în timpul cînd a scris comentariile la partida sa cu Grob. — V. P.

Albul trebuie să rezolve acum o problemă dublă: să elibereze calul f3 de legătura neplăcută şi în acelaşi timp să întreprindă măsurile necesare pentru a combate înaintarea ameninţătoare a pionului f7.

13. Dd1-b1!	. . .

Iată rezolvarea problemei. Albul intenţionează să apere nebunul e3 printr-un contraatac asupra calului d5.

13 . . .	f7-f5

Acesta nu e numai un atac ci şi apărare împotriva ameninţării De4.

14. a2-a3!	. . .

Eliberează cîmpul a2 pentru nebun — în eventualitatea în care negrul ar juca 14...Ca5, sau pentru damă, cum s-a întîmplat în partidă.

14. ...	Rg8-h8
15. Db1-a2	...

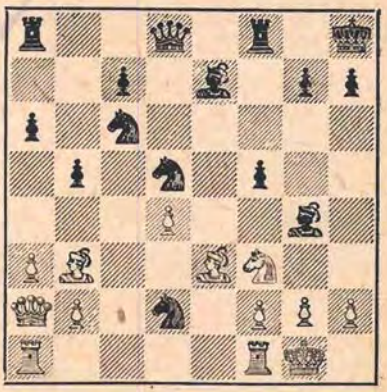

15 . . .	Cd5-b4!?

Negrul continuă să complice jocul, însă curînd va fi forţat să admită că a pierdut bătălia pentru cîmpurile centrale. De asemenea, după 15...Cb6 16.Ne6! urmat de d4-d5, albul ar fi obţinut foarte uşor avantaj.

16. a3:b4	Cc6:b4
17. Da2-b1	f5-f4

Echilibrul material se restabileşte, însă nu pentru multă vreme, deoarece calul albului de la e5 va exercita o presiune colosală.

18. Cf3-e5	Ng4-f5

Sau 18...Nh5 19.De4! fe 20.Ie Nf6 21.Tf5! cu poziţie covîrşitoare.

19. Db1-d1	f4:e3
20. f2:e3	Cb4-d5
21. Ce5-c6!	. . .

Cel mai simplu, deoarece albul cîştigă două figuri uşoare pentru turn, evitînd şi complicaţiile.

Nu este convingător 21.T:f5 T:f5 22.e4 din cauza 22...T:e5. Insă 21. Dh5 g6 (Dacă 21... C:e3, atunci 22. T:f5) 22. C:g6+ N:g6 23. D:d5 ar fi fost de asemenea o continuare plăcută pentru alb.

21. ...	Cd5:e3
22. Cc6:d8	Ce3:d1
23. Cd8-c6	Ne7-g5
24. Tf1:d1 !	...

Oricît ar părea de ciudat, mutarea 24.Ta:d1 ar fi oferit negrului posibilitatea de a se salva prin 24...Ne3+! 25.Rh1 N:d2 26.T:d2 Ne4!

24 . . .	Ng5-e3+
25. Rg1-h1	Nf5-g4
26. Cd2-f1	...

Desigur, nu 26.Cf3? din cauza 26... T:f3!

26. ...	Ng4:d1
27. Ta1:d1	Ne3-f4
28. Nb3-d5 !	...

Impiedică manevra Ta8-e8-e2.

28 . . .	Ta8-e8
29. Nd5-f3	Tf8-f6
30. Rh1-g1	g7-g6

Desigur că aceasta e o pierdere de timp dacă ţinem seama de mutarea următoare însă, în poziţia de faţă, un tempo în plus nu poate influenţa asupra rezultatului partidei. Dacă, de exemplu, 30...g5, atunci 31.h3 Ne3+ 32.C:e3 T:e3 33.d5 Tb3 34.Td2 cu o sarcină tehnică uşoară pentru alb.

31. Td1-a1	g6-g5
32. h2-h3	Nf4-e3+
33. Cf1:e3	. . .

Desigur, nu 33.Rh1 din cauza 33... g4!

33. ...	Te8:e3
34. Ta1:a6	Te3-b3
35. Nf3-d5!	. . .

Începutul atacului de mat.

35. ...	Tb3:b2
36. Ta6-a8+	Rh8-g7
37. Ta8-g8+	Rg7-h6
38. Cc6-e5	Rh6-h5
39. Tg8-g7	Rh5-h4
40. Rg1-h2	h7-h6
41. Nd5-f3	Tb2-d2
42. Tg7-g6!	g5-g4

Evident că negrul uită să cedeze.

43. Tg6:g4+	Rh4-h5
44. Tg4-g3+	Rh5-h4
45. Ce5-g6+	Tf6:g6
46. Tg3:g6	b5-b4
47. Tg6-g4+	Rh4-h5
48. Rh2-g3	Td2-d3
49. Tg4-g7+	Td3:f3+
50. Rg3:f3	Negrul cedează.

Nr. 193. DESCHIDEREA COLLE

ALEHIN — FLOHR

Turneul de la Berna, 1932

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	Cg8-f6
3. e2-e3	. . .

Această mutare liniştită, a cărei idee este de a amîna lupta în centru pînă în momentul în care regele alb va fi dus la un loc sigur, a adus multe victorii strălucite defunctului cam-

pion al Belgiei, Colle. Valoarea reală a mutării 3. e3 a fost pusă la îndoială de varianta 3...Nf5 4. Nd3 e6! introdusă în practică de mine în anul 1930, în partida împotriva lui Colle (turneul de la San-Remo).

Apărarea aleasă de Flohr permite albului să-şi înfăptuiască în totul planul de dezvoltare.

3. . .	e7-e6
4. Nf1-d3	c7-c5
5. c2-c3	Cb8-c6
6. Cb1-d2	Dd8-c7
7. 0—0	Nf8-e7
8. Dd1-e2	0—0
9. e3-e4	. . .

După cum am stabilit mai tîrziu, această mutare, destul de naturală, n-a fost încercată pînă atunci. Dacă aş fi folosit continuarea obişnuită 9. dc N:c5 10.e4, m-aş fi aflat într-o situaţie nu tocmai plăcută deoarece ar fi trebuit să lupt împotriva unei alte inovaţii a mea (partida împotriva lui Gilg, Kecskemet, 1927) şi anume 10...Nd6! 11. Te1 Cg4! cu perspective aproximativ egale.

9. ...	d5:e4

Nu mergea 9...cd din cauza 10.e5! Cd7 (Sau 10...Ch5 11.Cb3 cu ameninţarea g2-g4) 11.cd Cb4 12.Nb5! a6 13. Na4 cu avantaj pentru alb.

10. Cd2:e4	c5:d4
11. Cf3:d4	. . .

Nu însă 11. cd, deoarece interesul albului este de a schimba cît mai multe figuri capabile de a ataca pionul izolat d4.

11. . .	Cc6:d4
12. c3:d4	Cf6:e4

Continuarea 12...Cd5 13.Df3! ar fi dus la o poziţie mai complicată. Totuşi şi mutarea din partidă ar fi trebuit să fie suficientă pentru egalarea jocului.

13. Nd3:e4	f7-f5

Insă, începînd din acest moment, Flohr îşi supraapreciază evident poziţia, ceea ce i se întîmplă foarte rar. După mutarea simplă 12.... Nd7 13. Df3 Nc6 partida s-ar fi terminat probabil remiză.

14. Ne4-f3	Ne7-f6

Această mutare precum şi cea următoare sînt consecinţa logică a încercării nereuşite de a folosi „slăbiciunea" de la d4. Şi acum ar fi fost relativ mai bine 14...Nd7.

15. Tf1-d1	Tf8-d8
16. Nc1-e3	f5-f4?

O greşeală evidentă. Insă, şi după continuarea relativ mai bună 16...g5 17.h3 Dg7 18.Tac1 s-ar fi văzut curînd că pionul d4 poate fi cucerit numai cu preţul unei slăbiri decisive a poziţiei negrului.

17. Ta1-c1	Dc7-d6
18. Ne3-d2	Nf6:d4

După cum arată răspunsul albului, acest pion era intangibil. Insă şi 18... Tb8 19.a3! cu ameninţarea 20.Nb4 ar fi fost fără speranţă pentru negru.

19. Nd2-a5!	Td8-d7

Dacă turnul pleacă de pe coloana „d" atunci cîştigă imediat 20.Dc4!

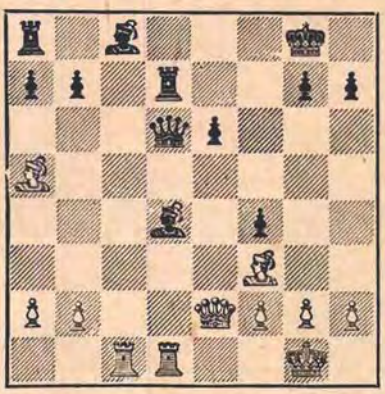

20. Td1:d4 ! ...

O replică convingătoare la goana negrului după cîştig material.

20. . .	**Dd6:d4**
21. De2:e6+	**Td7-f7**

După 21...Rf8 22.Te1 g6 23. Nc3 negrul ar fi pierdut dama.

22. Tc1:c8+	**Ta8:c8**
23. De6:c8+	**Tf7-f8**
24. Dc8:b7	**Tf8-e8**
25. h2-h3	. . .

Nu merge 25. Nc3 din cauza 25.. D:c3 !

25. . .	**Dd4-c5**
26. Na5-c3	**Dc5-e7**
27. Nf3-d5+	**Rg8-h8**
28. Db7:e7	Negrul cedează.

Nr. 194. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN H. JOHNER

Turneul de la Berna, 1932

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**c7-c5**
4. c4:d5	**e6:d5**
5. Cg1-f3	**Cb8-c6**
6. Nc1-g5	. . .

Această mutare, ca şi 6. Nf4, s-a bucurat de o anumită popularitate în primii ani ai folosirii apărării Tarrasch (1903-1908), însă a fost exclusă aproape cu totul din practică de mutarea lui Schlechter 6.g3 (Praga, 1908). Am ales această mutare exclusiv ca o diversiune, căutînd pe cît posibil să-mi pun adversarul în faţa unor probleme de deschidere noi sau uitate.

6. . .	**Nf8-e7**
7. Ng5:e7	**Cg8:e7**
8. e2-e3	. . .

Varianta 8.dc d4 ! ar fi fost în favoarea negrului.

8. . .	**Dd8-b6**

După 8... c4 9. Ne2 0—0 10. 0—0 negrul ar fi trebuit să ţină seama de două posibilităţi de subminare a poziţiei sale de pioni : b2-b3 şi e3-e4, neavînd în schimb un avantaj substanţial în spaţiu şi timp.

9. Cc3-b5	. . .

O altă posibilitate convenabilă era 9. dc D:b2 10. Cb5 0—0 11. Dc1 Db4+ 12. Dc3.

9. . .	**c5:d4**

După această lichidare a tensiunii în centru, negrul poate spera în cel mai bun caz la remiză. In locul negrului eu aş fi ales continuarea 9...c4 10.Cd6+ Rf8 11.C:c8 T:c8 12.Dd2 cu aproximativ aceleaşi şanse, însă cu un joc mult mai uşor decît în partidă.

10. Cf3:d4	**0—0**
11. Dd1-b3 !	. . .

Asigură figurilor sale punctul d4, deoarece după 11...a6 12.Cc3, dama b6 nu este apărată.

11. . .	**Cc6:d4**
12. Cb5:d4	**Db6-a5+**

O încercare de a complica jocul prin mutarea 12... Dg6 ar fi fost paradă convenabil de către alb prin 13.Ce2! şi Cf4.

13. Db3-c3	**Da5:c3+**
14. b2:c3	. . .

In finalul rezultat albul, datorită slăbiciunii pionului d5 (şi ca o consecinţă a acestei slăbiciuni — poziţia ideală a calului d4) precum şi datorită depărtării regelui negru de centru, are un avantaj clar deşi — poate — nedecisiv. In continuare negrul, printr-un joc inexact, contribuie la

pătrunderea adversarului, ceea ce duce neașteptat de repede la pierdere.

14. . . Nc8-d7

Incercarea de simplificare 14...Cf5 n-ar fi dat nici un rezultat din cauza 15.Cb5 !

15. Ta1-b1 Ta8-b8

Neplăcut ar fi fost 15... b6, din cauza 16. Na6.

16. Re1-d2 a7-a6
17. Nf1-e2 b7-b5

Odată și odată negrul trebuie să se elibereze de presiunea asupra punctului b7. La 17... Tfc8 sau 17... Cf5 ar fi urmat 18. Tb6.

18. Tb1-b3 Nd7-f5

O mutare inutilă. Prin 18...Tfd8 19. Thb1 Ta8 negrul ar fi economisit un tempo important.

19. Th1-a1 ! Nf5-d7

Altfel urmează 20.a2-a4.

20. Ta1-b1 Tb8-a8
21. Ne2-f3 Tf8-e8

Ca răspuns la această mutare urmează un sacrificiu de pion decisiv. Turnul ar fi trebuit să mute la d8. Deși și în acest caz albul ar fi continuat cu 22.a4, această mutare nu ar fi dus încă la un cîștig rapid. Jocul ar fi putut să se dezvolte astfel: (21... Tfd8) 22.a4 ba 23.Tb7 a3 24.c4 ! (Ideea mutării a 21-a a albului) 24...a2 25. Ta1 Tab8 26. T:b8 T:b8 27.T:a2 dc 28.T:a6 urmat de Rc3 și eventual Ta8. Negrul n-ar fi putut menține pionul c4 și s-ar fi ajuns la un final cu patru pioni împotriva a trei, cu figuri ușoare, în care pentru cîștig ar fi fost necesară o îndelungată muncă tehnică.

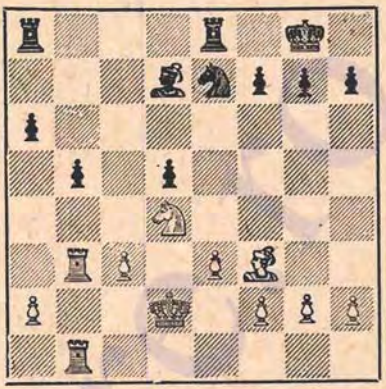

22. a2-a4 ! b5:a4
23. Tb3-b7 Nd7-e6

La 23...Ted8 ar fi fost foarte neplăcut 24.c4 !

24. Nf3-d1 ! . . .

Reciștigă pionul cu o puternică presiune pozițională.

24. . . Rg8-f8
25. Nd1:a4 Te8-d8
26. Tb1-b6 Ne6-c8
27. Tb7-c7 ! . . .

Cîștigarea unui pion prin 27.T:e7 urmat de Cc6+, C:d8 și Td6+ i s-a părut albului o pradă prea neînsemnată într-o poziție atît de covîrșitoare. El intenționează să frîngă rezistența negrului cu ajutorul zugzwangului.

27. . . g7-g6
28. f2-f3 . . .

Cu amenințarea 29. g2-g4.

28. . . h7-h5
29. g2-g3 ! . . .

Mă așteptam aici la continuarea 29...a5 30.h4 Na6 31.Cc6 C:c6 32.N:c6 Tac8 33.T:c8 N:c8 34.Tb8 Re7 35.Ta8 cu cîștigarea importantului pion a5.

29. . . Nc8-h3

In loc de aceasta însă, negrul oferă două figuri uşoare pentru turn, sperînd să folosească într-un fel pionul său „a".

30. Tb6-b7	Nh3-c8
31. Tc7:e7	Nc8:b7
32. Te7:b7	Td8-b8
33. Na4-c6	a6-a5
34. Tb7:b8	Ta8:b8
35. Rd2-c2 !	...

Spulberă ultimele speranţe.

35. ...	Tb8-b6
36. Nc6:d5	Rf8-e7
37. Nd5-b3	f7-f6
38. Nb3-a4	Re7-d6
39. Cd4-b3	Tb6-a6
40. c3-c4	g6-g5
41. Rc2-c3	Ta6-a7
42. c4-c5+	Negrul cedează.

Nr. 195. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN H. STEINER

Turneul de la Pasadena, 1932

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	Nf8-c5

Intr-o vreme (1908—1923) am fost oarecum atras de această mutare dar, din păcate, trebuie să recunosc acum că mutarea 5...Nc5 nu este pe deplin satisfăcătoare, în cazul unui joc exact al albului. Oricum şi mutarea 5...d6 este puţin discreditată; negrul se găseşte practic în faţa vechii alegeri între mutarea tăioasă 5... C:e4 şi mutarea prudentă 5...Ne7.

6. c2-c3	Cf6:e4
7. d2-d4	Nc5-a7
8. Dd1-e2	. . .

M-am decis să urmez aici continuarea folosită împotriva mea de Yates, în 1922 la Hastings. Deşi albul a obţinut în acea partidă numai remiza, am sperat să găsesc la tablă mutări ceva mai bune decît cele făcute de Yates; în realitate însă nu s-au găsit astfel de mutări.

Mult mai bună decît 8.De2 este mutarea 8.Te1 (care e şi mai logică deoarece aduce în luptă o figură nouă) şi dacă 8... f5, atunci 9. Cd2 0—0 10. C:e4 fe 11. Ng5 urmat de 12. T:e4 cu avantaj clar pentru alb[1].

8. . .	f7-f5
9. d4:e5	0—0
10. Na4-b3+	Rg8-h8
11. Cb1-d2	Dd8-e8

O idee interesantă: negrul sacrifică unul sau chiar doi pioni pentru o dezvoltare rapidă, după care poziţia albului pare pentru cîtva timp destul de îndoielnică. Totuşi această încercare poate fi parată şi va fi parată efectiv.

De aceea ar fi fost de preferat (ca în partida de la Hastings mai sus amintită): 11... d5 12. ed C:d6 13. Cc4 f4 ! 14. Cce5 (Sau 14. C:d6 cd ! 15.Td1 Ng4) 14...C:e5 15.C:e5 Dg5 cu perspective bune pentru negru.

12. Cd2:e4	f5:e4
13. De2:e4	d7-d5 !

Sensul primului sacrificiu de pion se lămureşte — negrul îşi dezvoltă nebunul de cîmpuri albe cu tempo.

14. Nb3:d5	. . .

Mai bine decît 14.D:d5 Ng4 15.Cg5 C:e5 cu ameninţări neplăcute.

14. . .	Nc8-f5
15. De4-h4	Cc6:e5
16. Nd5:b7 !	. . .

Singura cale pentru a para cu succes atacul negrului asupra punctului f2. Nesatisfăcător era 16.C:e5 D:e5 17. N:b7 din cauza 17...Nd3 ! 18.N:a8 N:f2+! 19.Rh1 De8! (Mai tare decît

[1] Această continuare a fost recomandată şi jucată cu mult succes de Capablanca, (de exemplu în partida cu Millner Barry, Margate, 1935).

19...N:f1 20.De4 !) cu puternică presiune din partea negrului.

16. . . Ta8-b8
17. Cf3:e5 Tb8:b7

Dacă acum 17...D:e5, atunci 18.N:a6 parînd ameninţarea principală a negrului, Nd3. Acesta e fondul mutării a 16-a a albului.

18. Tf1-e1 ! ...

Negrul nu poate folosi slăbiciunea temporară a punctului f2.

18. . . Tb7-b5
19. Ce5-f3 De8-c8
20. c3-c4 Tb5-b7
21. b2-b3 . . .

Duce mult mai repede la ţintă decît mutarea pasivă 21.h3.

21. . . Nf5-g4
22. Nc1-a3 ! . . .

Forţează un răspuns care pune capăt speranţelor negrului la folosirea diagonalei a7-g1.

22. . . c7-c5

Nu merge desigur 22...Tf6 din cauza 23.D:g4.

23. Cf3-e5 . . .

Acum albul nu mai are dificultăţi.

23. . . Ng4-f5
24. g2-g4 ! . . .

Cu scopul de a forţa nebunul să abandoneze apărarea punctului g6.

24. . . g7-g5

Negrul nu mai are ce pierde.

25. Na3-b2 . . .

O mutare de efect (25...gh 26.Cf7+ Rg8 27.Ch6 mat) însă şi mutarea simplă 25. Dh5 ar fi fost destul de bună. 25.D:g5 Tg7 26.Nb2 nu e atît de convingător din cauza 26...Rg8!

25 . . . Rh8-g8

Negrul speră ca după 26.D:g5+ Tg7 să treacă în varianta indicată mai sus.

26. Dh4-h5 Nf5-e6

27. Ce5-d7 ! . . .

Dacă 27...D:d7, albul forţează cîştigul în felul următor: 28.D:g5+ Rf7 29. Df6+ Rg8 30.Dh8+ ! Rf7 31. D:h7+ Re8 32.Dg6+ Re7 33.Tad1 ! Dc6 34.Dg5+ Rf7 35.Df6+ şi mat în două mutări.

Negrul cedează.

Nr. 196. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

TARTAKOWER şi un amator — **ALEHIN şi un amator**

Partidă prin consultaţie, Paris, 1932

1. d2-d4 Cg8-f6
2. Cg1-f3 b7-b6
3. e2-e3 Nc8-b7
4. Nf1-d3 e7-e6
5. Cb1-d2 c7-c5

Din punct de vedere strategic este important să se echilibreze înaintarea posibilă a pionului la e4.

6. 0—0 Cb8-c6
7. c2-c4 . . .

In locul mutărilor 7. c3 sau 7. a3 urmate, eventual, de b2-b3 și Nb2 albul folosește aici un al treilea plan al cărui neajuns constă în lipsa amenințărilor în centru. Aceasta permite negrului să termine repede dezvoltarea și să obțină joc egal.

7 . . .	Nf8-e7
8. b2-b3	c5:d4

Destul de bună ar fi fost și mutarea simplă 7... 0—0 și apoi d7-d6. Cu mutarea din partidă negrul fixează pionul d4 care poate deveni slab, dar în schimb deschide adversarului coloana „e" și îi cedează cîmpul e4.

9. e3:d4	d7-d5
10. Nc1-b2	Cc6-b4

O mutare care nu e atît de inofensivă pe cît pare. Negrul speră să provoace mutarea a2-a3, după care devine puternică manevra Cb4-c6-a5. In afară de aceasta albul trebuie să țină seama de mutarea Cf6-e4.

11. Nd3-b1	0—0
12. Tf1-e1	Ta8-c8
13. Cf3-e5	Cb4-c6 !

Aceasta nu e nici pe departe o pierdere de timp (dacă o comparăm cu mutarea a 10-a) deoarece ultimele două mutări ale albului au modificat poziția: 1) datorită ieșirii turnului la el nebunul e7 va obține unele perspective pe cîmpul b4; 2) poziția avansată a calului e5 poate fi folosită în mod convenabil de către negru pentru schimbarea lui. Relativ cea mai bună continuare pentru alb era 14. a3, la care negrul ar fi răspuns 14... Dc7 urmat de Tfd8.

14. Cd2-f3	. . .

Albul a presupus probabil că mutarea 14.a3 ar fi justificat, într-o oarecare măsură, manevra cu calul întreprinsă de negru, iar mutarea din partidă îl pedepsește pe adversar pentru jocul lui „neștiințific". Vor mai fi însă necesare doar cîteva mutări pentru a se stabili cine a apreciat mai just poziția.

14 . . .	Ne7-b4
15. Te1-e3?	. . .

Logic, însă prea riscant. Albul ar fi putut obține un joc aproximativ egal prin 15.C:c6 N:c6 16.Te3 Ce4 17. Ce5 Nb7.

15 . . .	Cc6-e7!

Acum, în locul schimbului la e5, acest cal va ocupa puternicul cîmp f5 sau va fi schimbat pentru periculosul nebun b1.

16. Cf3-g5	. . .

Albul amenință să joace 17.N:h7+ C:h7 18.C:h7 R:h7 19.Dh5+ urmat de 20.Th3 și în același timp încearcă să pareze mutarea Ce4.

16 . . .	h7-h6
17. Cg5-h3	. . .

O tristă necesitate: combinația care ar începe cu mutarea 17.Th3 nu merge din cauza răspunsului simplu 17... Cf5 !

17 . . .	Nb4-d6

E interesant de observat cum figurile negre, după ce au folosit cîmpul b4, îl părăsesc fără să fie forțate.

18. Dd1-e2	Ce7-f5

Un moment fericit ales, deoarece turnul nu se poate retrage și nu dispune de cîmpuri sigure pe linia a 3-a.

19. Nb1:f5	e6:f5

Perechea de nebuni a negrului e de mare preț deoarece caii albi nu au cîmpuri solide în centru: negrul poate pregăti oricînd mutarea f7-f6.

20. Ta1-c1	Tc8-c7

Cu scopul de a da mai mult spațiu damei.

21. f2-f3 **Dd8-c8**
22. Te3-c3 **Tf8-e8**

Amenință Cd7 și f7-f6, ceea ce forțează pe alb să recurgă la simplificări chiar cu prețul înrăutățirii poziției sale.

23. c4:d5 **Cf6:d5**
24. Tc3:c7 **Nd6:c7**
25. De2-c4 ...

Albul amenință să joace eventual Cf4 însă această amenințare este evidentă și nu e periculoasă.

25. ... **Dc8-e6**
26. Tc1-e1 **De6-d6 !**

Din acest moment amenințarea f7-f6 devine reală.

27. Dc4-a4 **Nb7-c6**
28. Da4-a3 . . .

O încercare incoloră de a salva partida prin schimbul damelor.

28. ... **Cd5-b4 !**
29. Te1-c1 ...

Albul nu mai are apărări bune.

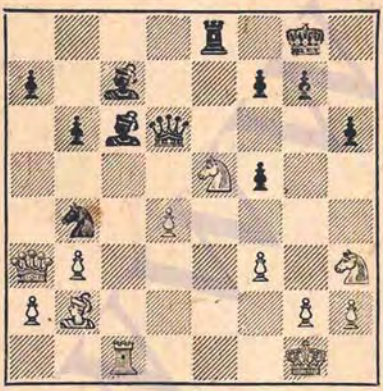

29. ... **f7-f6 !**

In legătură cu aceasta negrul a trebuit să calculeze următoarele variante de cîștig: 30. T:c6 C:c6 31. D:d6 N:d6 32. C:c6 Te1+ 33. Rf2 Tb1 34. Nc3 Tc1, sau 30. C:c6 D:h2+ 31.Rf1 (31. Rf2 Cd3+) 31... Dh1+ 32. Cg1 Nh2. Sacrificiul la care se decide albul, nevăzînd altă soluție, permite de asemenea un final rapid și elegant.

30. f3-f4 **f6:e5**
31. f4:e5 **Te8:e5 !**

Continuarea prozaică 31...De7 32. Cf4 a5 ar fi dus de asemenea la cîștig.

32. d4:e5 **Dd6-d2 !**
33. Ch3-f2 ...

Deoarece 3...T:c6 nu merge din cauza 33...De1 mat, mutarea cu calul e forțată.

33. . . **Cb4-d3!**
34. Tc1-f1 **Cd3:b2**
35. Da3-e7 **Dd2-d5**
36. Cf2-e4 **Nc7:e5!**

Albul cedează.

Nr. 197. DESCHIDERE NEREGULATĂ

ALEHIN MIKENAS

„Turneul națiunilor" pe echipe, Folkestone, 1933

1. e2-e4 **g7-g6**

Această mutare este considerată pe bună dreptate drept slabă, deoarece cedează complet albului controlul asupra cîmpurilor centrale. Insă avantajul de spațiu nu este atît de ușor de transformat într-un avantaj decisiv.

2. d2-d4 **Nf8-g7**
3. Cb1-c3 **d7-d6**
4. Cg1-f3 **Cb8-d7**
5. Nf1-c4 **e7-e6**

Alegînd această structură de pioni, negrul împiedică — strategic — în acest stadiu al partidei înaintarea pionilor albi centrali, deoarece în eventualitatea mutărilor e4-e5, d6-d5

sau d4-d5, e6-e5 negrul poate obține în viitor inițiativa în centru prin c7-c5 sau f7-f5.

De aceea strategia viitoare a albului va consta în micșorarea treptată a sferei de acțiune și așa limitată a figurilor adversarului, centrul rămînînd neatins.

6. 0—0 **Cg8-e7**
7. a2-a4 ! **...**

O mutare importantă în poziții de acest gen, care merită atenție din partea celor care studiază teoria deschiderilor. Scopul ei este de a împiedica fianchetarea nebunului cB (b7-b6, a4-a5 în favoarea albului) și de a-l determina pe negru să mute a7-a5 slăbind astfel cîmpul b5.

7. ... **0—0**
8. Nc1-e3 **h7-h6**

Împiedică mutarea 9.Dd2 urmată de Nh6, care ar fi lichidat singura figură activă a negrului.

9. Dd1-d2 **Rg8-h7**
10. h2-h3 **. . .**

Cu scopul ca după mutarea negrului Cf6 și răspunsul posibil a4-a5, să nu permită răspunsul Cg4.

10. . . **c7-c6**

Această mutare slăbește evident punctul d6 — împrejurare care, e drept nu ar fi trebuit să aibă o importanță decisivă. Dar deja e greu de indicat un plan de dezvoltare convenabil pentru negru.

11. Ne3-f4 **d6-d5**

Nesatisfăcător era și 11...e5 12.de de 13.Ne3 în favoarea albului. Însă prin 11...Cb6 12.Nd3 a5 negrul ar fi putut obține o poziție mai solidă decît după mutarea din partidă.

12. Nc4-d3 **a7-a6 ?**

Negrul nu-și dă seama că trebuie să apere cîmpul d6 cu orice preț. De acum înainte poziția dominantă a nebunului de cîmpuri negre al albului va fi prin ea însăși un avantaj suficient pentru a decide rezultatul partidei. Trebuia jucat 12...Cf6, apoi Ce8 cu poziție destul de bună deși și în acest caz albului nu i-ar fi fost greu să intensifice presiunea — de exemplu cu 13.a5.

13. Nf4-d6 **f7-f5**

Sau 13...Cf6 14.e5 Ce8 15.Na3 urmat de h3-h4 cu un atac care se dezvoltă ușor asupra regelui.

14. e4-e5 **Tf8-g8**

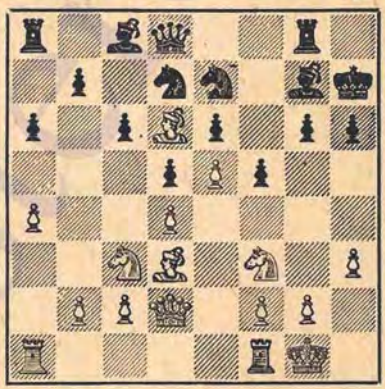

15. h3-h4 **. . .**

Superioritatea pozițională covîrșitoare îi permite albului să aleagă în liniște procedeul de pătrundere în fortăreața slab apărată a negrului.

In afară de mutarea din partidă cu care începe planul de cîștig al albului (menținerea poziției pe flancul regelui, deschiderea unei coloane pe flancul damei), s-ar fi putut începe un atac împotriva regelui cu mutarea de efect 15.Dg5. Însă după răspunsul corect 15...Nf8, ea n-ar fi dat rezultate: dacă 16.Ce2 (Sau 16.Dh4 g5 17. Dh5 Cg6) 16...Tg7 negrul ar fi avut o apărare suficientă, cel puțin la început.

15. ... **b7-b6 !**

Negrul pregăteşte mutarea Cf8, care în momentul de faţă ar fi fost o greşeală din cauza 16. Dg5! Acum la Dg5 urmează 17... Ta7!

16. Cc3-e2	Cd7-f8
17. a4-a5	. . .

Inainte de a începe străpungerea, albul slăbeşte la maximum cîmpurile negre din poziţia negrului.

17. . .	b6-b5
18. g2-g3!	. . .

In legătură cu următoarele două mutări — o manevră de preîntîmpinare cu care albul parează o dată pentru totdeauna încercările negrului de a organiza un atac pe flancul regelui.

18. . .	Tg8-h8
19. Rg1-g2	Rh7-g8
20. Tf1-h1	Rg8-f7

Aici poziţia regelui nu e mai bună decît la h7. Totuşi, deoarece negrul nu e încă dispus să cedeze, el trebuie să facă unele mutări.

21. Ce2-f4	Th8-g8
22. b2-b3	. . .

După aceasta planul strategic al albului este clar — negrul nu mai are apărare împotriva mutării c2-c4 cu deschiderea coloanei „b" sau „c".

22. . .	Cf8-h7
23. c2-c4	Nc8-d7
24. Ta1-c1	Ng7-f8
25. Nd3-e2!	. . .

Eliberează cîmpul d3 pentru cal şi în acelaşi timp împiedică înaintarea pionului „g", de exemplu: 25...g5? 26.hg C:g5 27.C:g5+ hg (Sau 27... T:g5 28.Ch3 şi apoi Nh5+) 28.Nh5+ Rg7 29.C:e6+ N:e6 30.D:g5+ şi mat în două mutări.

25. . .	Ce7-c8
26. c4:d5	. . .

Se întîmplă rareori ca partida să se fi rezolvat strategic mult înainte de primul schimb; aici schimbul marchează nu începutul, ci sfîrşitul luptei.

26. . .	c6:d5

Sau 26... C:d6 27. de+ N:e6 28. C:e6 R:e6 29. T:c6.

27. Nd6:f8	. . .

Nebunul a făcut mai mult decît i s-a cerut şi acum poate să dispară.

27. . .	Ch7:f8
28. Tc1-c5	Cc8-a7
29. Cf4-d3	Rf7-g7
30. Th1-c1	Ta8-c8
31. Tc5:c8	Nd7:c8
32. Dd2-c3	. . .

Toate cîmpurile negre din poziţia negrului sînt deschise pentru figurile adversarului. Nu e de mirare că negrul se decide să iniţieze un contraatac foarte riscant asupra flancului regelui.

32. . .	Rg7-h7
33. Dc3-c5	Tg8-g7
34. Dc5-b6!	. . .

Ajungînd la c5 calul va asigura cîştigul de material.

34. . .	Dd8-e7
35. Cd3-c5	g6-g5
36. h4:g5	h6:g5
37. Cf3-e1!	. . .

Albul vrea să răspundă la 37...f4 cu 38.Ng4! iar la 37...g4 să continue cu 38.Ced3 şi apoi Cf4.

37. . .	Cf8-g6
38. Ce1-d3	f5-f4
39. Tc1-h1+	Rh7-g8
40. Ne2-g4	f4:g3
41. f2:g3	. . .

Concentrarea figurilor pe coloana „g" este destul de aspectuoasă. In locul „sacrificiului" următor negrul ar fi putut să cedeze foarte liniştit.

41. . .	Cg6-h4+
42. g3:h4	g5:h4
43. Cd3-f2	Tg7-f7
44. Cc5:e6	Rg8-h7
45. Db6-d6	Negrul cedează.

Nr. 198. PARTIDA SPANIOLĂ

L. STEINER — ALEHIN

„Turneul naţiunilor" pe echipe, Folkestone, 1933

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. c2-c3	Nc8-d7
6. d2-d4	Cg8-f6
7. Dd1-e2	Nf8-e7
8. 0—0	0—0

Acum ameninţă 8...C:d4.

9. Na4-b3	Dd8-e8

Bună sau nu, această mutare este creaţia mea; una din ideile ei este exercitarea presiunii pe coloana „e", după Nd8. Deoarece pînă acum nu s-a reuşit să se atribuie numele vreunui oraş deosebit de ospitalier sau al vreunui mecena deosebit de darnic (cum s-a întîmplat de exemplu cu mutarea „Kecskemét", Ne8), propun ca ea să fie numită varianta „timbuctu". Aceasta este cel puţin alegerea autorului [1].

10. Cb1-d2	Rg8-h8!

Negrul nu joacă deocamdată 10... Nd8 deoarece mai nutreşte speranţa că va reuşi să-şi plaseze nebunul într-o poziţie mai activă. Cu mutarea din partidă el pregăteşte manevra posibilă Cg8, urmat de Nf6 sau f7-f6.

11. d4:e5	...

Nu merge 11.Cc4 din cauza 11...ed 12.cd d5. Însă relativ mai bună ar fi fost varianta 11.Te1, urmată de Cd2-f1-g3.

11. . .	d6:e5
12. Cd2-c4	Ne7-c5
13. a2-a4	. . .

E interesant că această mutare aparent naturală creează o oarecare slăbiciune la b3.

Era de preferat 13.Nc2 (pregătind mutarea 14.b4) 13...a5 14.Ne3 cu perspective aproximativ egale.

13. . .	a6-a5
14. Nc1-g5	. . .

[1] Alehin ironizează aici cele scrise de H. Kmoch în articolul „Turneul de la Kecskemet şi teoria deschiderilor" (ediţia rusă, pag. 136): „Începem analiza partidelor jucate în deschiderea spaniolă cu varianta Kecskemet care a adus o idee extrem de preţioasă în apărarea grea a partidei spaniole. Creatorul acestei variante este Alehin. Totuşi noi nu atribuim acestei variante numele creatorului ei — acest nume este legat şi acum şi va fi legat şi în viitor de o mulţime de variante — ci o numim în cinstea turneului de la Kecskemet varianta „Kecskemet" urmînd tradiţia în virtutea căreia varianta Cambridge-Springs, nu poartă numele lui Pillsbury, iar varianta de Meran — numele lui Rubinstein".

Trebuie să observăm că ironia lui Alehin este pe deplin justificată. Trecerea sub tăcere a şahiştilor ruşi dinainte de Revoluţie şi a şahiştilor sovietici de astăzi este caracteristică pentru moravurile teoreticienilor străini. Ca exemplu vom da „apărarea indiană veche". Cu această denumire absurdă Tartakower a botezat o deschidere creată de M. I. Cigorin şi elaborată în amănunţime de şahiştii sovietici. În acelaşi timp în manualele străine există „gambitul Rice", „varianta Wertheim", adică deschiderile numite (chiar şi fără folosirea principiului „geografic" ironizat de Alehin) cu numele unor milionari americani ale căror „merite" în domeniul teoriei şahului se reduceau la „mecenat", la cadourile pe care le făceau aneimicei mişcări şahiste americane. — V. P.

O mutare de dezvoltare destul de superficială. Şi acum ar fi fost mai bine 14.Ne3.

14. . . Cf6-h5!

Cu acest răspuns energic (în locul mutării pasive 14...Cg8 pe care probabil a aşteptat-o albul) negrul obţine iniţiativa.

Acum, chiar şi după răspunsul relativ cel mai bun al albului 15.Cf:e5 se ajunge la un final favorabil negrului: 15...C:e5 16.D:h5 (Nu merge 16.C:e5 din cauza 16...D:e5 17.Dh5 f6) 16...C:c4 17.N:c4 şi acum nu 17...D:e4 cum au propus comentatorii, ci 17...f6! 18.D:e8 Tf:e8 19.Ne3 N:e3 20.fe T:e4 cu joc mai slab pentru alb; dacă, de exemplu, 21.Nd5, atunci 21...T:e3 22.N:b7 Tb8 23.Tfd1 Ne8.

Datorită acestor perspective destul de sumbre, nu e de mirare că Steiner alege o continuare riscantă, ale cărei consecinţe sînt greu de prevăzut.

15. Cf3-h4 Ch5-f4
16. De2-f3 . . .

Dacă 16.N:f4 ef 17.Dh5, negrul ar fi avut un răspuns bun: 17...f5!

16. . . f7-f6!

Probabil că tocmai această mutare a fost subapreciată de alb; după schimbul acum forţat, calul albului la h4 va fi expus atacurilor, iar ocuparea punctului e5 de către negru va fi curînd decisivă.

17. Ng5:f4 e5:f4
18. Ch4-f5 g7-g6!

Această mutare cîştigă un tempo important în comparaţie cu mutarea directă 18...g5.

19. Cf5-h6 g6-g5
20. g2-g4 . . .

Negrul ameninţa să joace 20...Dg6 21.Cg4 h5 precum şi (aşa cum s-a întîmplat în partidă) 20...Ne6.

20. . . Nd7-e6

Cu intenţia de a juca 21...N:c4 22.N:c4 Ce5 23.De2 f3.

21. Cc4-d2 Cc6-e5
22. Df3-h3 Ta8-d8
23. Nb3:e6 . . .

Dacă nebunul b3 ar fi fost apărat de pionul a2 (Vezi comentariul de la mutarea a 13-a) albul ar fi avut apărarea 23.Tad1. Acum, la această mutare urmează 23...T:d2.

23. . . De8:e6
24. Cd2-b1 . . .

Dacă 24...Tad1, atunci 24..Td3 urmat de 25...Tfd8 şi cîştigă o figură.

24. . . Td8-d3
25. Dh3-h5 . . .

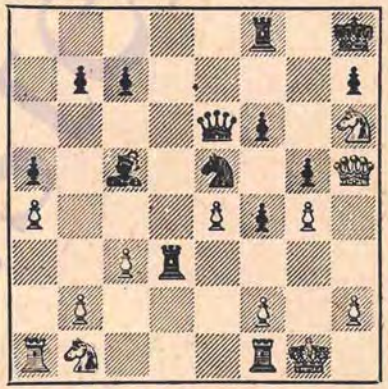

E aproape de necrezut că o asemenea poziţie a putut să apară în partida spaniolă între şahişti moderni.

25. . . Ce5-f3+

Dacă acum 26.Rh1, atunci 26...D:e4 27.Cf7+ T:f7 28.D:f7 Ch4+ 29.f3 D:f3+ şi mat în două mutări.

Albul cedează.

Nr. 199. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CUKIERMAN
Turneul de la Paris, 1933

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6

3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	b7-b6

Această apărare de modă veche nu poate fi considerată satisfăcătoare deoarece negrul nu este în stare să evite slăbiciunile de pioni în centru.

8. c4:d5	e6:d5
9. Nf1-b5	. . .

Cel mai logic procedeu de folosire a slăbiciunii flancului damei negre. In loc de aceasta „jocul la atac" cu mutarea Nd3 ar fi fost nepotrivit deoarece poziția regelui negru este deocamdată sigură.

9. . .	Nc8-b7
10. 0—0	a7-a6
11. Nb5-a4	c7-c5?

Această mutare logică la prima vedere, va fi combătută decisiv. Dar și după mutarea mai prudentă 11...Tc8 12. Nb3! poziția negrului ar fi rămas nesatisfăcătoare.

12. Nb5:d7! . . .

Mult mai precis decît 12.dc C:c5 cu joc bun pentru negru. Dacă acum 12.D:d7, atunci 13.dc bc 14.Ca4! cu avantaj pozițional decisiv.

12. . .	Cf6:d7
13. Ng5:e7	Dd8:e7
14. d4:c5	De7:c5

Pentru a nu pierde un pion, negrul este forțat să-și expună dama pericolelor și, pe lîngă aceasta, poziția nefericită a nebunului b7 permite albului să găsească fără mare greutate drumul spre victorie.

15. Cf3-d4 . . .

Amenință 16.Ccb5 urmat de 17.Tc7.

15. ...	Ta8-c8
16. Cd4-f5	Rg8-h8!

Apărare împotriva amenințării 17. C:d5 și, în același timp, o cursă: dacă 17.C:g7, cu speranța de a cîștiga un pion după 17...R:g7 18.Dg4+, atunci 17...d4! 18.ed Dg5 sau 17...d4! 18. D:d4 D:d4 19. cd Tg8 în favoarea negrului.

17. Cc3-e2! . . .

Cu scopul de a forța schimbul damelor la d4 fără modificarea structurii de pioni. E interesant cît de lipsită de speranțe se dovedește a fi poziția negrului în finalul care începe!

17. . .	Dc5-b4
18. Dd1-d4	Db4:d4
19. Ce2:d4	Tc8:c1

Sau 19...Cc5 20.Cd6 Tb8 21.b4 cu avantaj pentru alb.

20. Tf1:c1 Cd7-c5

Continuarea 20...Tc8 pierde o figură din cauza 21.T:c8+ N:c8 22.Cd6.

21. Cf5-d6	Nb7-a8
22. b2-b4	Cc5-d3
23. Tc1-c7	. . .

Desigur nu mergea 23.C:f7+ din cauza 23... Rg8 în favoarea negrului.

23. . . Rh8-g8

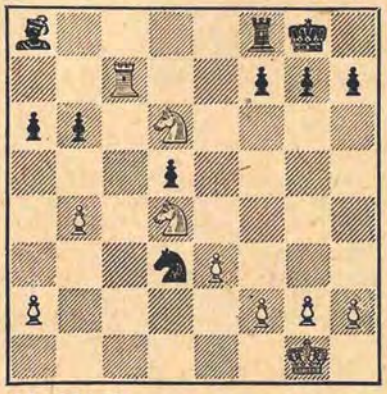

24. Cd6-c8! . . .

Dacă 24.a3, negrul ar fi putut să-şi salveze uşor nebunul cu 24...Ce5 urmat de Cc4, după care ar fi fost posibilă o rezistenţă îndelungată.

Cu mutarea din partidă albul începe atacul împotriva nefericitului nebun care nu-şi va putea evita soarta.

24. . .	Cd3:b4
25. Cc8:b6	. . .

Ameninţă 25. Ta7.

25. . .	Tf8-b8
26. Cb6-d7	. . .

Nu merge 26.Ta7 Nb7 27.Cd7 din cauza 27...Tc8 urmat de 28...Nc6.

26. . .	Tb8-d8
27. a2-a3	Cb4-d3
28. Tc7-a7	Td8-c8
29. Rg1-f1	

După aceasta, mutarea 30.Cb6 este imparabilă.

Negrul cedează.

Nr. 200. PARTIDA SPANIOLA

ZNOSKO-BOROWSKI — ALEHIN

Turneul de la Paris, 1933

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	d7-d6

Mai prudent este întîi 5... Ne7, deoarece după mutarea din partidă albul poate obţine avantaj continuînd 6.N:c6+ bc 7.d4 C:e4 8.Te1 f5 9.de d5 10.Cd4 c5 11.Ce2 şi apoi Cf4.

6. c2-c3	Nc8-d7
7. Tf1-e1	Nf8-e7
8. d2-d4	0—0
9. Cb1-d2	Nd7-e8

Această mutare originală (a cărei idee este de a întări centrul cu Cd7 iar apoi, după f7-f6, de a folosi nebunul pe diagonala e8-h5) a fost făcută pentru prima oară de mine (după mutările 9...Rh8 10.h3) în partida împotriva lui L. Steiner la Kecskemét, în 1927.

Mai tîrziu, această mutare a fost botezată (nu de mine) „varianta Kecskemét". Această denumire nu este logică deoarece mutarea Ne8 este mutarea iniţială a unui sistem şi nu a unei „variante"!

Partida de faţă prezintă un oarecare interes teoretic, deoarece arată că albul, chiar dacă joacă la remiză, nu poate obţine o egalare deplină a şanselor prin lichidarea tensiunii în centru.

10. Na4:c6	Ne8:c6
11. d4:e5	d6:e5
12. Cf3:e5	Nc6:e4
13. Cd2:e4	Dd8:d1 !

Greşit ar fi fost 13...C:e4 din cauza 14.Cd7!

14. Ce4:f6+	...

Dacă 14.T:d1 C:e4, pe tablă ar mai fi rămas destul material pentru complicarea luptei.

După schimbul cailor albul speră să obţină o poziţie moartă de remiză.

14. ...	g7:f6 !

Singurul procedeu absolut sigur de a juca „la cîştig".

15. Te1:d1	f6:e5

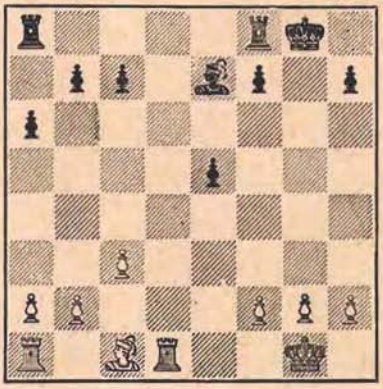

Jocul în acest final nu e nici pe departe atît de simplu cum pare, mai ales pentru alb. Planul negrului, care va fi încununat de succes deplin, cuprinde următoarele părți:

1) schimbarea unei perechi de turnuri;

2) aducerea calului la e6 unde, fiind apărat de pion, va putea împiedica pătrunderea pe cîmpul d7 a turnului alb;

3) operînd cu turnul pe coloana deschisă „g" și împingînd pionul „h", să forțeze deschiderea coloanei „h".

4) după aceea, regele alb și, posibil, nebunul vor fi ținuți pentru apărarea punctelor h1 și h2 împotriva pătrunderii turnului;

5) între timp negrul, înaintînd pionii „a" și „b", va reuși — mai devreme sau mai tîrziu — să deschisă una din coloane și pe flancul damei;

6) deoarece în acest moment regele alb continuă să se afle pe celălalt flanc, albul nu va putea împiedica pătrunderea turnului negru pe prima sau a doua orizontală.

Trebuie să admitem următoarele: dacă albul ar fi ținut seama de la început de faptul că există un pericol real de pierdere a acestui final și dacă ar fi jucat mai circumspect, poate că ar mai fi reușit să salveze partida. S-a întîmplat însă că negrul a jucat după un plan bine stabilit, iar albul — numai cu convingerea că partida trebuie să se termine remiză. Drept urmare s-a ajuns la o serie de procedee și curse tipice mult mai utile pentru cel ce studiază șahul, decît așa-zisele „frumuseți" ale partidelor scurte și nimicitoare.

16. Nc1-h6	**. . .**

Desigur că aceasta nu este o greșeală ci doar o mărturie a faptului că albul nu a sezisat încă fondul poziției. Altfel el nu ar fi căutat atît de mult să forțeze schimbul unei perechi de turnuri, care nu corespunde decît dorinței adversarului.

16. ...	**Tf8-d8**
17. Rg1-f1	**...**

Poate că ar fi fost mai energic 17.g4. Dar și atunci negrul ar fi putut complica poziția prin 17...f6 și Rg8-f7-e6.

17. ...	**f7-f5**
18. Td1:d8+	**Ta8:d8**
19. g2-g3	**...**

Mutarea 19...f4 era o amenințare serioasă.

19. . .	**Rg8-f7**
20. Nh6-e3	**h7-h5**
21. Rf1-e2	**Rf7-e6**
22. Ta1-d1	**Td8-g8!**

Dacă acum 23.h4, atunci 23...Tg4 cu amenințarea puternică 24...f4. De aceea albul este forțat să permită deschiderea coloanei „h".

23. f2-f3	**h5-h4**
24. Ne3-f2	**h4:g3**
25. h2:g3	**Tg8-h8**
26. Nf2-g1	**Ne7-d6**
27. Re2-f1	**. . .**

Albul vrea să răspundă la 27...e4 cu 28.fe fe 29.Rg2.

27. ...	**Th8-g8**
28. Ng1-f2	**b7-b5**

Acum negrul își dă pe față intențiile. Dacă albul nu-și va mișca pionii pe flancul damei, planul de atac va consta în c7-c5-c4 apoi a6-a5 și b5-b4. Dar mutarea următoare a albului înlesnește sarcina negrului.

29. b2:b3?	**a6-a5**
30. Rf1-g2	**a5-a4**
31. Td1-d2	**. . .**

După 31.b4 negrul intenționa să continue cu '31...Tc8 32.Nc5 Ta8 și apoi Ta8-a6-c6.

31. . .	**a4:b3**
32. a2:b3	**Tg8-a8**

Astfel negrul a ajuns în poziția către care a tins la începutul fina-

lului. Avantajul său poziţional trebuie să fie suficient pentru victorie, mai ales pentru că el poate asigura oricînd înaintarea regelui său, ţintuind turnul alb la apărarea unuia din pionii albi slabi.

33. c3-c4	. . .

In esenţă — singura încercare posibilă deoarece 33.b4, de exemplu, ar fi fost imediat fatal din cauza 33...Ta1 34.Td3 Ta3.

33. . .	Ta8-a3!

Continuarea cîştigătoare.

34. c4-c5	Nd6-e7
35. Td2-b2	b5-b4
36. g3-g4	. . .

Una din ultimele resurse. Albul caută să obţină un pion liber care poate deveni o forţă în cazul schimbării nebunilor. Dar negrul nu are de ce să se grăbească cu acest schimb.

36. . .	f5-f4
37. Rg2-f1	Ta3-a1+
38. Rf1-e2	Ta1-c1

Cu intenţia ca prin mutarea 39... Tc3 să paralizeze toate figurile albe. Expediţia imediat următoare a turnului alb este determinată de poziţia fără ieşire a albului.

39. Tb2-a2	Tc1-c3
40. Ta2-a7	Re6-d7
41. Ta7-b7	Tc3:b3
42. Tb7-b8	Tb3-b2+
43. Re2-f1	b4-b3
44. Rf1-g1	Rd7-c6
45. Rg1-f1	Rc6-d5

Desigur nu merge 45...N:c5? din cauza 46.N:c5 R:c5 47.g5 cu şanse de remiză. Totuşi se cîştigă ceva mai rapid prin 45...e4! 46.fe f3.

46. Tb8-b7	e5-e4!
47. f3:e4+	Rd5:e4
48. Tb7:c7	Re4-f3
49. Tc7:e7	Tb2:f2+
50. Rf1-e1	b3-b2
51. Te7-b7	Tf2-c2
52. c5-c6!	. . .

Ultima „şansă" a albului: 52...Tc1+ 53.Rd2 b1D 54.T:b1 T:b1 55.c7. Dar negrul a calculat precis că al doilea pion liber forţează cîştigul.

52. . .	Rf3-g3!
53. c6-c7	f4-f3
54. Re1-d1	Tc2:c7
55. Tb7:b2	f3-f2

Albul cedează.

Nr. 201. PARTIDA SPANIOLĂ

KASHDAN şi un amator — ALEHIN şi un amator

Partidă prin consultaţie, New-York, 1933

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. c2-c3	Nc8-d7
6. d2-d4	Cg8-f6
7. Dd1-e2	Nf8-e7
8. 0—0	0—0
9. d4-d5	. . .

Aici nu prea există ceva mai bun decît această manevră de blocare, deoarece negrul ameninţa cu mutarea C:d4, iar la 9.Nb3 negrul poate răspunde favorabil 9...ed şi apoi Ca5 sau Cb4.

9. . .	Cc6-b8
10. Na4-c2	a6-a5!

Ideea dezvoltării calului la c5, analoagă multor variante ale apărărilor indiene, este tentantă şi justificată din punct de vedere poziţional. Totuşi, pe lîngă aceasta, o posibilitate bună este înaintarea energică 10... c6 pentru a deschide o coloană pe flancul damei încă înainte ca albul să-şi fi terminat dezvoltarea.

11. c3-c4	Cb8-a6
12. Cb1-c3	Ca6-c5

13. Nc1-e3	**b7-b6**
14. h2-h3	**g7-g6**

Negrul proiectează manevra Cf6-h5-f4. Mutările următoare ale albului, chipurile „de atac", sînt făcute în realitate numai pentru a para această posibilitate.

15. Ne3-h6	**Tf8-e8**
16. g2-g4	**Ne7-f8**
17. Nh6:f8	**...**

Dacă 17. Dd2, atunci 17... Ng7 și albul va fi forțat să schimbe nebunii în condiții mai puțin favorabile.

17. . .	**Te8:f8**
18. Cf3-h2	**. . .**

Mutarea pregătitoare f2-f4, care va slăbi și mai mult cîmpurile negre din lagărul albului, trebuie privită din nou ca o apărare indirectă împotriva inițiativei amenințătoare a negrului pe coloana „h". Nenorocirea albului este că el nu are timp destul pentru înaintările b2-b3, a2-a3 și b3-b4, care se impun.

18. . .	**Dd8-e7**

Negrul nu are de ce să se grăbească cu mutarea h7-h5, deoarece albul nu o poate împiedica.

19. De2-e3	**h7-h5**
20. f2-f4 !	**...**

Apărarea pasivă care ar începe cu mutarea 20.f3, s-ar dovedi lipsită de speranțe după 20...Rg7 și Th8, iar sacrificiul de pion pe care albul îl oferă cu mutarea din partidă este justificat din punct de vedere tactic. Dar negrul nu are de ce să accepte acest sacrificiu și pionul g4 rămîne slab!

20. . .	**h5:g4**
21. h3:g4	**e5:f4 !**

După 21...C:g4? 22.C:g4 N:g4 23. Dg3 Nh5 24.f5 albul ar fi obținut atac puternic.

22. De3:f4	**Rg8-g7**
23. Ta1-e1	**Ta8-e8**
24. Rg1-g2	**. . .**

Jucat, probabil, din cauza schimbului posibil al damelor după De5. Totuși, negrul preferă să intensifice la început presiunea prin folosirea coloanei deschise „h" cu atît mai mult cu cît triplul asalt al albului asupra calului f6 poate fi respins cu succes de negru prin contraatac.

24. ...	**Tf8-h8**
25. Te1-e2	**Th8-h4**
26. Te2-f2	**Te8-h8**
27. Rg2-g1	**. . .**

Acum ar putea să pară că presiunea albului asupra punctelor f7 și f6 este mai eficace decît contraamenințările negrului pe coloana „h". Totuși următoarele două mutări vor clarifica situația.

27. . .	**Nd7-e8 !**

Nu numai că apără pionul f7, ci eliberează locul pentru calul c5.

28. Df4-g5	**. . .**

Finalul după 28. D:f6+ ar fi fost în favoarea negrului deoarece ar fi avut la dispoziție puternicul cîmp e5 pentru cal.

28. . .	**Rg7-f8 !**

Cu toată simplitatea ei — cea mai grea mutare a partidei. Apărînd dama, negrul amenință să joace 29....C:g4!

29. Tf2-g2	**Cc5-d7**

Negrul a trebuit să calculeze precis și această retragere care permite răspunsul următor, aparent periculos.

30. Cc3-b5	**...**

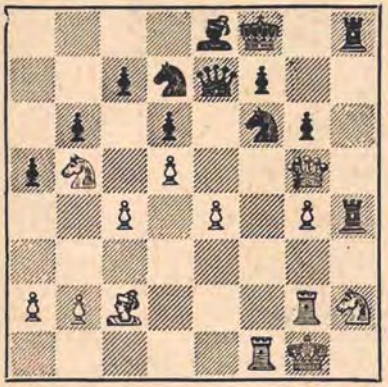

30. . . Cd7-e5 !

Ocuparea acestui cîmp central dominant coincide cu rezolvarea tactică a luptei. Deoarece 31.C:c7 se pareză cu 31...T:h2 ! 32.T:h2 T:h2 33.C:e8 Cf:g4 ! 34. D:e7+ R:e7 35. Na4 T:b2 albul nu are nimic mai bun decît să simplifice jocul şi să spere într-o întîmplare fericită în finalul care începe.

31. Dg5:f6 De7:f6
32. Tf1:f6 Ne8:b5 !

Un schimb intermediar important fără de care albul ar fi avut excelente şanse de remiză.

33. c4:b5 Th4:h2
34. Tg2:h2 Th8:h2
35. Tf6:f7+ . . .

Singurul procedeu pentru evitarea temporară a pierderilor materiale.

35. . . Rf8:f7
36. Rg1:h2 Ce5:g4+
37. Rh2-g3 Cg4-e5

Cu toată egalitatea materială, negrul are o sarcină uşoară, deoarece în în afara pionului liber, el are şi un avantaj evident, concretizat prin dominaţia asupra cîmpurilor negre.

38. b2-b3 Rf7-f6
39. Nc2-d1 Ce5-d3
40. Rg3-f3 Rf6-e5
41. Rf3-e3 Cd3-c5
42. Nd1-f3 g6-g5
43. Nf3-h1 Cc5-d7

Mergea şi direct 43...g4.

44. Nh1-g2 Cd7-f6
45. Ng2-f3 g5-g4
46. Nf3-e2 ...

După 46. Ng2, negrul cîştigă uşor cu 46...Ch5 şi apoi Cf4.

46. . . Cf6:e4
47. Ne2:g4 Ce4-c3
48. Ng4-f3 Cc3:d5+
49. Re3-d2 Re5-d4
50. a2-a3 Cd5-c3
51. Nf3-c6 a5-a4 !
52. Rd2-c2 d6-d5
53. b3:a4 Rd4-c4 !

Albul cedează.

Nr. 202. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 2-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 c7-c6
3. Cb1-c3 d7-d5
4. e2-e3 e7-e6
5. Nf1-d3 Cb8-d7
6. Cg1-f3 d5:c4
7. Nd3:c4 b7-b5
8. Nc4-d3 a7-a6
9. 0—0 ...

Continuarea 9. e4 c5 10. e5 cd 11. C:b5 C:e5 12. C:e5 ab 13. Df3 ! este fără îndoială în favoarea albului. Dar, în 1934, mutarea a 13-a a albului nu era încă destul de studiată.

9. . . c6-c5
10. a2-a4 b5-b4
11. Cc3-e4 Nc8-b7
12. Ce4-d2 ...

După incolora mutare a 9-a a albului, el nu mai are alt mijloc pentru

a provoca complicații favorabile, în afara acestei încercări de a bloca flancul damei negrului.

12. . . Nf8-e7

Negrul nu are de ce să împiedice mutarea următoare a adversarului, deoarece el este suficient dezvoltat pentru a începe aproape imediat contraacțiuni în centru.

13. a4-a5 0—0
14. Cd2-c4 Dd8-c7
15. Dd1-e2 Cf6-g4

Negrul are o poziție excelentă însă, începînd din acest moment el își supraapreciază șansele. În locul mutării riscante din partidă care — deși duce la cîștigarea unui pion — permite în schimb pătrunderea neplăcută a calului la b6, negrul ar fi trebuit mai bine să simplifice poziția, de exemplu cu 15... Ne4.

16. e3-e4 ! ...

O surpriză pentru negru care se aștepta probabil numai la mutarea slabă 16.g3.

16. . . c5:d4
17. h2-h3 Cg4-e5

La 17... Cf6 albul ar fi răspuns 18. Ng5 Cc5 19. Cb6 Tad8 20. Tac1 Db8 21. N:f6 ! gf 22. Tc4 e5 23. Ch4 cu compensație poziționlă suficientă pentru pion.

18. Cf3:e5 Cd7:e5
19. Nc1-f4 Ne7-d6
20. Nf4:e5 Nd6:e5
21. Cc4-b6 ...

Acesta este fondul combinației începute la mutarea 16-a. Din acest moment calul alb paralizează întregul flanc al damei adversarului.

21. ... Ta8-a7

Dacă 21... Tad8 albul nu ar fi luat imediat pionul a6 ci ar fi împiedicat mai întîi înaintarea posibilă a pionului „d" prin 22. Tfd1 ! cu avantaj poziționl net.

22. Ta1-c1 Dc7-d6

Sau 22...Dd8 23.Dd2 ! Nd6 24.f4 în favoarea albului.

23. Tc1-c4 f7-f5 ?

Deschiderea coloanei „e" duce rapid pe negru, datorită numeroaselor sale slăbiciuni, la pierdere. Însă și mutarea mai liniștită 23... Nf4 nu este satisfăcătoare, deoarece după 24. Td1 e5 25. De1 albul cîștigă pionul, menținînd o presiune puternică.

24. e4:f5 e6:f5
25. Tf1-e1 ! . . .

Amenințarea albului de a schimba damele la e6 și de a obține un final ușor cîștigat obligă pe negru să joace „va-banque"; el încearcă să inițieze o complicată combinație de atac care e sortită insuccesului din cauza inacțiunii turnului a7.

25. . . Dd6-g6
26. f2-f3 . . .

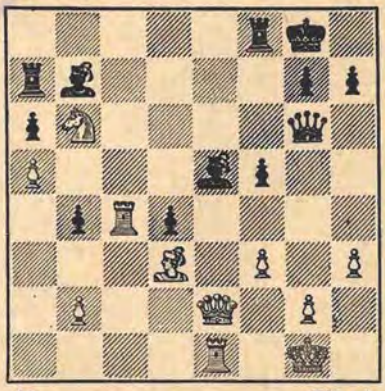

26. . . Tf8-e8

La mutările nebunului sînt posibile următoarele variante:

I. 26... Ng3 27. De6+ Rh8 28.D:g6 hg 29.Te6 Td8 30.T:g6 f4 31.Te6 ;

II. 26... Nf4 27.T:d4 Dg3 28.Nc4+ Rh8 29.De7 — în ambele cazuri cu cîştig pentru alb.

27. f3-f4	Dg6-g3
28. f4:e5	Te3:e5
29. Tc4-c8+ !	. . .

Răsturnarea!

29. . .	Rg8-f7
30. De2-h5+	. . .

Continuarea 30.Tc7+ nu ar fi fost atît de elegantă, însă ar fi dus ceva mai repede la ţintă, de exemplu: 30... Rg6 31. T:g7+! sau 30... Rg8 31.Nc4+ Rh8 32.Tc8+ şi apoi 33.D:e5.

30. . .	g7-g6
31. Dh5:h7+	Rf7-f6
32. Tc8-f8+	Rf6-g5
33. h3-h4+	Rg5-f4
34. Dh7-h6+	g6-g5
35. Tf8:f5+ !	Te5:f5
36. Dh6-d6+	Rf4-g4
37. Nd3:f5+ şi mat în 3 mutări.	

Nr. 208. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 4-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. e2-e3	e7-e6
5. Nf1-d3	Cb8-d7
6. f2-f4	. . .

O idee nu prea bună deoarece permite negrului să declanşeze cu succes acţiuni în centru.

Totuşi albul avea posibilitatea de a egala în continuare jocul.

6. . .	d5:c4

In legătură cu următoarele patru mutări, acesta este un procedeu de dezvoltare bun şi natural.

7. Nd3:c4	b7-b5
8. Nc4-d3	Nc8-b7
9. Cg1-f3	a7-a6
10. a2-a4	. . .

Ideea înaintării acestui pion pînă la a5, analoagă aceleia din partida precedentă, este artificială în această poziţie. Continuarea logică era 10. 0—0 c5 11. f5.

10. . .	b5-b4
11. Cc3-e2	c6-c5
12. 0—0	Nf8-e7
13. a4-a5 ?	. . .

Şi acum 13. f5 ef 14. N:f5 0—0 15. Cg3 ar fi dus la un joc bogat, cu şanse de ambele părţi. După mutarea din partidă, albul poate să spere doar la egalarea partidei printr-un joc atent.

13. ...	0—0
14. Ce2-g3	g7-g6 !

E foarte important să nu se permită 15.f5.

15. Dd1-e2	c5:d4
16. e3:d4	. . .

Izolarea pionului central constituie, desigur, o hotărîre îndrăzneaţă, însă pentru egalarea şanselor ea este mai utilă decît continuarea 16.C:d4 Cc5.

16. . .	Cd7-b8

Negrul ameninţă să cîştige un pion cu 18... Cc6, fără să fie pedepsit.

17. Cf3-e5 !	. . .

Dacă 17.f5?, negrul nu ar fi acceptat sacrificiul de figură, deoarece după 17...ef 18.N:f5 gf 19.C:f5 ameninţările albului ar fi fost prea tari, însă prin 17...N:f3 !S.D:f3 D:d4+ 19.Rh1 Cbd7, cu ameninţarea 20...Ce5 ar fi obţinut un mare avantaj. După mutarea din partidă, dimpotrivă, negrul ar fi intrat într-o serie de dificultăţi dacă ar fi jucat 17... D:d4+, din cauza 18.Ne3 şi apoi 19.Cc4 sau Td1.

17. . . Cb8-c6 !

Fără îndoială un răspuns corect care spulberă cu desăvîrşire speranţele albului de a obţine un atac. Schimbul următor este forţat.

18. Ce5:c6 Nb7:c6
19. Nd3-c4 ? . . .

Aceasta este o mutare peste măsură de optimistă, deoarece după mutarea defensivă naturală a adversarului, albul nu mai are compensaţie pentru slăbiciunea de durată a poziţiei lui în centru.

Pentru remiză era suficient 19.N:a6, care ar fi constituit încheierea logică a manevrelor precedente ale calului Dacă în acest caz 19... T:a6 20.D:a6 D:d4+ 21.Rh1 Dd5, atunci 22.De2 Nb5 23.Df3 N:f1 24.D:d5 C:d5 25.C:f1 şi albul nu are de ce să se teamă. După 19.N:a6 nu sînt periculoase pentru alb nici continuările 19...Ta7, la care ar fi putut juca 20.Tfd1 Da8 21. Nb5 sau 19.Cg4 după care albul obţine chiar contraatac cu 20. D:g4 T:a6 (Sau 20... D:d4+ 21. Rh1 T:a6 22. Te2 şi apoi 23. Ne3) 21. f5 !

19. . . Nc6-b7
20. Nc1-e3 Dd8-d6

In broşura consacrată meciului, Lasker arată că negrul are o poziţie strategic cîştigată. El încearcă de asemenea să demonstreze că există şi un cîştig forţat prin 20... Cd5 şi dă variante care se întind pînă la mutarea a 35-a ! E ciudat totuşi că Lasker nu are în vedere un răspuns simplu la mutarea 20... Cd5 şi anume 21. Ce4 urmat de Cc5.

21. Ta1-d1 Tf8-e8
22. b2-b3 . . .

Deoarece nici nebunul c3 şi nici calul g3 nu au viitor, albul vrea cel puţin să întărească poziţia nebunului său din c4. In afară de aceasta mutarea 22. b3 înlesneşte apărarea pionului a5.

22. . . Ne7-f8
23. Td1-d3 . . .

Din cauza numeroaselor sale slăbiciuni, albul este sortit unei pasivităţi totale. Din fericire pentru el, negrul nu este la înălţime nici din punct de vedere strategic şi nici din punct de vedere tactic.

23. . . Dd6-c7
24. De2-a2 Nf8-d6
25. Ne3-d2 Dc7-c6

Presiunea asupra punctului g2 este extrem de neplăcută pentru alb şi ar fi fost şi mai neplăcută dacă negrul nu şi-ar fi deplasat singur dama din această poziţie puternică (Vezi mutarea a 29-a).

26. Nd2-e1 Ta8-d8
27. Td3-d2 Nd6-e7

O mutare ciudată. De ce nu 27... Nb8 şi apoi 28... Na7 ?

28. Da2-b2 Td8-d7
29. Td2-c2 . . .

O „greşeală tactică" — scrie Lasker. E interesant de ştiut însă care mutare — în această poziţie net pierdută pentru alb — n-ar fi fost o „greşeală tactică" în lumina analizelor ulterioare ?

29. . . Dc6-d6 ?

Mutarea 29... Cg4 ! cîştiga un pion şi menţinea o poziţie net superioară.

Această partidă demonstrează completa inutilitate a organizării acestui meci şi explică jocul meu mediocru într-o serie de partide. Eram convins că Bogoliubov nu mai era în stare să valorifice ocaziile pe care i le-ar fi putut oferi jocul meu şi scorul de 7:1 în favoarea mea după partida a 22-a a meciului a justificat în totul această convingere a mea.

30. Cg3-e2 . . .

In sfîrşit, „calul-slăbănog" începe să participe la apărare, însă perspectivele albului continuă să fie sumbre.

30. . .	Cf6-d5
31. Db1-c1	Ne7-d8
32. Ne1-g3	Dd6-e7

Mai bine 32... Dc6 sau 32... f5. Mutarea din partidă duce în ultimă instanţă la schimbul damelor şi îl eliberează doar pe alb de grijile faţă de punctul g2. O strategie greşită!

33. Tc2-a2	De7-f6
34. Dc1-d2	Df6-f5
35. Nc4-d3	Df5-f6
36. Nd3-c4	Nd8-e7
37. Dd2-d3	Te8-f8
38. Ng3-e1	Df6-f5
39. Dd3-d2	Df5-e4
40. Nc4-d3	De4-e3+
41. Ne1-f2	De3:d2
42. Ta2:d2	...

Poziţia rezultată continuă să fie favorabilă negrului. Dar pentru a cîştiga este nevoie de arta în final a lui Lasker, sau a tînărului Capablanca, chiar dacă în acest moment partida a fost întreruptă. Totuşi, dacă negrului nu-i este uşor să cîştige, cu atît mai greu este de închipuit cum ar putea să piardă.

42. ...	Tf8-c8
43. Nd3-c4	Rg8-g7
44. g2-g3	...

Această mutare de apărare a devenit posibilă numai în urma schimbului damelor.

44. . .	Tc8-d8
45. Tf1-c1	h7-h6

Începutul unui plan periculos... pentru poziţia proprie. In loc de aceasta mutarea 45... Cc3! tot ar mai fi păstrat avantajul.

46. Nc4-d3	f7-f5
47. Td2-c2	g6-g5?

După cum arată răspunsul neaşteptat al albului, această mutare duce, în cel mai bun caz, numai la egalarea şanselor. Dar nici mutarea 47... Rf7 n-ar fi fost suficientă deoarece albul ar fi putut juca, de exemplu, 48.Rf1 şi apoi, eventual, ar fi putut aduce calul prin g1 şi f3 la e5.

48. g3-g4!	. . .

Negrul nu poate accepta sacrificiul de pion propus, de exemplu: 48...fg 49.f5! Rf7 50.fe+ R:e6 51.Cg3 urmat de Te1+ în favoarea albului. Insă el ar fi putut şi ar fi trebuit să joace 48...gf 49.gf Rf7 cu poziţie aproximativ egală.

48 . .	Cd5:f4?

Acest schimb prin care negrul dă o figură excelent plasată în schimbul „calului-slăbănog" e2, strică definitiv poziţia negrului. E interesant de urmărit acum triumfala trezire la viaţă a tuturor figurilor albe.

49. Ce2:f4	g5:f4
50. g4:f5	e6-e5

In speranţa inutilă că albul se va mulţumi cu nebuni de culori diferite, după 51. de urmat de 52.f6+.

51. Tc1-e1!	e5:d4

Negrul nu prevede combinaţia elegantă care urmează. Singura lui şansă de salvare era 51...Nf6, la care albul ar fi răspuns cu 52.Tc4! ed 53. T:b4 cu perspective mult mai bune.

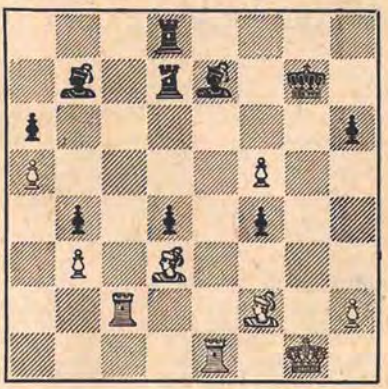

52. Te1:e7+ ! . . .

Fondul acestui schimb neașteptat și inofensiv la prima vedere constă în transformarea inevitabilă a pionului „f" în damă. Toate mutările următoare ale negrului sînt forțate.

52. ...	**Td7:e7**
53. Nf2-h4	**Rg7-f7**

Altfel 54.f6+.

54. Nh4:e7	**Rf7:e7**
55. Tc2-c7+	**Td8-d7**
56. f5-f6+	**Re7-e8**
57. Nd3-g6+	**. . .**

Mai precis decît 57. f7+ T:f7 58. Ng6 Nd5.

57. . .	**Re8-d8**
58. f6-f7	**Rd8:c7**
59. f7-f8D	**f4-f3**
60. Df8:b4	**Td7-d6**
61. Ng6-d3	Negrul cedează.

Nr. 204. APĂRAREA BENONI

BOGOLIUBOV **ALEHIN**

A 9-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4	**c7-c5**

Socotesc că această mutare (care după partida de față a căpătat o oarecare popularitate) este unul din păcatele mele șahiste. Deoarece chiar dacă un campion mondial, fiind doar un om, nu poate să se abțină uneori de la mutări de deschidere slabe, el trebuie cel puțin să le evite pe cele pe care le considera el însuși nesatisfăcătoare.

2. d4-d5	**e7-e5**
3. e2-e4	**d7-d6**
4. f2-f4	**. . .**

Un atac evident prematur. Aici continuarea naturală este 4. Cc3 și dacă 4... a6, atunci 5. a4 urmat de aducerea calului g1 pe cîmpul c4, ceea ce ar fi asigurat albului inițiativa pentru multă vreme.

4. . .	**e5:f4**
5. Nc1:f4	**Dd8-h4+**

Nu mai era cazul să se piardă un tempo pentru a se provoca mutarea de slăbire g2-g3. Mutarea simplă 5... Ce7 armată de Cg6 ar fi intensificat controlul asupra punctului e5 și ar fi dat negrului un joc excelent.

6. g2-g3	**. . .**

Sacrificiul de pion 6. Ng3 ar fi fost greșit din cauza 6... D:e4+ 7. Ne2 Nf5.

6. . .	**Dh4-e7**
7. Cb1-c3?	**. . .**

Trebuia împiedicată mutarea următoare a negrului prin 7. Cf3! după care continuarea 7... D:e4+ 8. Rf2 ar fi fost prea riscantă. Negrul ar fi putut răspunde 7... Ng4 8. Cc3 a6 și apoi Cd7 cu șanse aproximativ egale.

7. ...	**g7-g5 !**

Poziția puternică a nebunului la g7 asigură negrului un joc ușor și plăcut.

8. Nf4-e3	**Cb8-d7**
9. Cg1-f3	**h7-h6**
10. Dd1-d2	**...**

Inutil ar fi fost 10. Cb5 din cauza 10... Rd8!

10. . .	**Cg8-f6**
11. 0—0—0	**Cf6-g4**
12. Nf1-e2	**...**

Mutarea 12.Nh3, după 12... C:e3 13. D:e3 Ng7, nu l-ar fi scutit nici ea pe alb de dificultăți.

12. . . .	**Nf8-g7**
13. Th1-f1	**Cg4:e3**

Desigur că era foarte tentant ca la avantajul existent să se mai adauge și avantajul perechii de nebuni. Dar, deoarece calul stătea bine la g4, iar nebunul e3 era foarte inofensiv, 13... a6 ar fi fost mai consecvent.

14. Dd2:e3	a7-a6
15. Cf3-g1	b7-b5
16. Td1-e1	Nc8-b7
17. Cc3-d1	. . .

Calul trebuie adus la f5 — singurul punct puternic în poziția albului.

17. ...	0—0—0
18. Ne2-g4	...

Deoarece nebunul nu are perspective, schimbarea lui cu periculosul cal al negrului nu poate fi condamnată.

18. ...	Rc8-b8
19. Ng4:d7	Td8:d7
20. De3-d2	...

Consecința firească a manevrei începute la mutarea a 17-a.

20 . . .	g5-g4 !

Scoate din joc calul și asigură damei importantul cîmp e5.

21. Cd1-e3	De7-e5
22. c2-c3	h6-h5
23. Ce3-f5	Ng7-f6

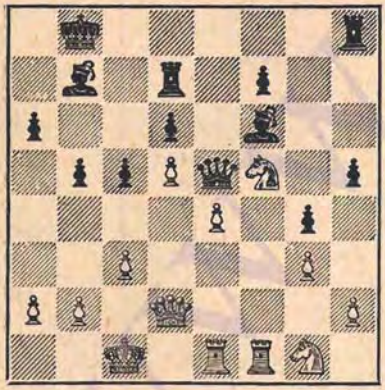

24. Dd2-f4?	. . .

Schimbul damelor transformă poziția dificilă, dar nici pe departe lipsită de speranțe, a albului, într-o poziție pierdută. Trebuia jucat 24. Rb1.

E interesant că la Bogoliubov se observă în general o înclinație spre acest gen de greșeli, pe care le-a comis și în alte partide ale meciului împotriva mea.

E ciudat că și un alt adversar al meu de meci — Euwe, în unele întîlniri ale noastre, a schimbat damele în momente nepotrivite.

Remarc acest lucru nu pentru a-i condamna pe adversarii mei, ci pentru a aminti jucătorului de forță mijlocie despre dificultățile specifice care apar uneori la schimbul damelor și despre atenția pe care o merită această problemă. Dacă adeseori marii maeștri nu-și pot aprecia just șansele în final, atunci la ce ne putem aștepta de la șahiștii de o forță mai mică?

24 . . .	De5:f4
25. g3:f4	Td7-d8!

Negrul amenință să alunge calul de pe cîmpul f5, a cărui poziție este slăbită de apariția pionului de la f4 (închiderea coloanei). Pe lîngă alte avantaje, negrul a obținut de asemenea o superioritate de pioni pe flancul regelui. Din punct de vedere strategic, partida este rezolvată.

26. c3-c4	. . .

Această încercare de a găsi un alt cîmp sigur pentru cal (c4) este respinsă de mutarea a 27-a a negrului. In cazul altor mutări, albul pierde după 25... Nc8.

26 . . .	b5:c4
27. Cf5-e3	c4-c3!
28. b2-b3	Nf6-d4
29. Ce3-c4	f7-f5 !

In sfîrșit intră în joc al doilea nebun al negrului, după care albul poate să cedeze.

30. e4-e5	d6:e5
31. f4:e5	Nb7:d5
32. Tf1:f5	Td8-f8
33. Tf5:f8+	Th8:f8

34. e5-e6	Tf8-e8
35. e6-e7	Nd5:c4
36. b3:c4	Nd4:g1
37. Te1:g1	Te8:e7
38. h2-h3	g4:h3
39. Rc1-c2	h3-h2
40. Tg1-b1+	Te7-b7
41. Tb1-h1	Tb7-b2+
42. Rc2:c3	Tb2:a2
43. Rc3-d3	Rb8-c7
44. Rd3-e4	Rc7-c6
45. Re4-f5	a6-a5
46. Rf5-g5	a5-a4

Albul cedează.

Nr. 205. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 16-a partidă a meciului, 1934

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. Na4:c6	d7:c6

Posibil ca 5... bc să fie un răspuns şi mai convingător la mutarea oarecum bizară (a 5-a) a albului.

6. Cb1-c3	Nf8-d6
7. d2-d3	c6-c5
8. h2-h3	Nc8-e6
9. Nc1-e3	h7-h6
10. a2-a4 !	...

Dacă direct 10.Cd2, atunci 10...b5 11.a4 c6. Acum albul „ameninţă" să obţină o poziţie absolut sigură cu Cf3-d2-c4.

10 . . .	c5-c4 ?

Deschizînd poziţia în centru negrul nu face decît să mărească activitatea figurilor. O manevră judicioasă ar fi fost Cd7-b8-c6.

11. d3-d4	e5:d4

Dacă 11...Nb4, atunci 12.d5 în favoarea albului.

12. Ne3:d4	Nd6-b4
13. 0—0	c7-c6 ?

O mutare ciudată, care slăbeşte cîmpul b6, fără să fie nevoie. Negrul ar fi trebuit să facă rocada şi după 14.e5 N:c3 15.N:c3 Cd5 16.Dd2 ar fi obţinut, probabil, remiza.

14. e4-e5	Cf6-d5

Acum această mutare e forţată deoarece continuarea 14...N:c3 15.e! N:d4 16.C:d4 D:f6 17.C:e6 fe 18. Dh5+ ! şi apoi 19.Dc5 este net în favoarea albului.

15. Cc3-e4	Cd5-f4

Un rău mai mic ar fi fost 15...0—0.

16. Nd4-c5 !	. . .

Folosirea logică a slăbiciunii cîmpurilor negre din poziţia negrului.

16 . . .	Nb4:c5
17. Dd1:d8+	Ta8:d8
18. Ce4:c5	b7-b6 ?

Greşeală. Trebuia jucat 18...Tb8, deşi şi în acest caz după 19.C:e6 C:e6 20.a5 ! (Cu ameninţarea 21. Ta4 sau 21.Cd2) poziţia negrului nu ar fi fost din cele plăcute.

19. Cc5-b7 ?	...

Luarea pionului ar fi decis rapid partida. De exemplu : 19. C:a6 Nc8 20.Cc7+ Rd7 21.Ca8 (Această mutare am omis-o) 21...Cd5 22.a5 ba 23. T:a5 Nb7 24.Ta7 Tb8 25.Te1 ! c5 26. e6+ şi negrul nu reuşeşte să prindă calul a8.

19 . . .	Td8-d7
20. Cb7-d6+	Re8-e7
21. Cf3-d4	Ne6-d5
22. g2-g3!	. . .

Importanţa acestei mutări curajoase (Cu care albul după ce a scăpat cîştigul la mutarea a 19-a, tinde numai spre remiză) a fost interpretată greşit de Lasker şi Nimzovici şi de alţi critici, care au afirmat că albul a riscat fără nici un motiv şi

ar fi trebuit să ajungă într-o situație dificilă.

In realitate însă:

a) toate încercările de apărare a pionului g2 ar fi fost nesatisfăcătoare deoarece la 22.f3 ar fi urmat 22...g6! cu amenințarea 23...c5 sau 23...f6; după 22.C6f5+ Rf8 negrul amenință din nou cu mutarea 23...c5; după 22.C4f5+ negrul ar fi putut juca 22...Re6! 23.C:g7+ R:e5 și dacă 24. Cde8, atunci simplu 24...C:g2! cu avantaj pentru negru;

b) după acceptarea sacrificiului de către negru, chiar în cazul unei apărări corecte a adversarului, albul n-ar fi avut greutăți în obținerea remizei.

22 . . .	Cf4:h3+
23. Rg1-h2	Ch3-g5
24. f2-f4	Cg5-e4
25. Cd6-f5+	Re7-d8?

Negrul joacă la contraatac și scapă din vedere interesanta mutare a 27-a a albului. Trebuia jucat 25... Rf8, la care albul ar fi răspuns 26. Ce3 Rg8 27.f5 Rh7 28.e6 cu suficientă compensație pentru pionul sacrificat.

26. Cf5:g7	f7-f6
27. Ta1-d1!	. . .

Tempoul cîștigat în acest fel (27... T:g7? 28.Ce6+) asigură albului un avantaj indiscutabil chiar dacă nu e decisiv.

27 . . .	Rd8-c8
28. Cd4-f5	f6:e5

Continuarea 28...Tg8 ar fi oferit de asemenea șanse mai bune în final albului. De exemplu: 29.Ch5 fe 30.fe Te8 31.Cf6! C:f6 32.ef Te2+ 33.Rh3 și acum, atît în eventualitatea 33...Ne6 34.g4 N:f5 35.gf, cît și după 33...Ng2+ 34.Rg4 N:f1 35.T:d7 R:d7 36.f7 Te8 37.feD+ R:e8 38.c3! urmat de C:h6, poziția albului este mai bună.

29. f4:e5	Th8-g8?

După schimbul pionilor această mutare este o greșeală decisivă. In locul ei, 29...Cg5 30.T:d5! T:d5 (Mai bine decît 30...cd 31.e6 cu avantaj pentru alb) 31.Ce7+ Rd7 32.C:d5 cd 33.Tf6 Tg8 ar mai fi dat șanse de salvare.

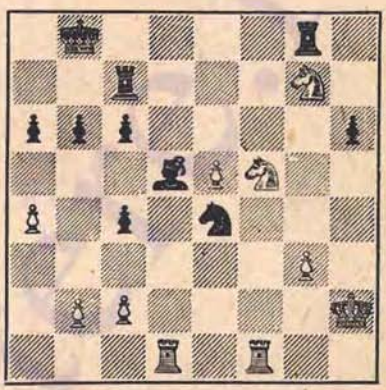

30. e5-e6!	. . .

O combinație tăioasă și scurtă, al cărei fond este transformarea pionului, același pion care a încununat atacul final din partida a 4-a a meciului.

30 . . .	Td7:g7
31. Cf5:g7	Tg8:g7
32. Td1:d5!	. . .

Trebuia nimicit nebunul care apăra punctul f7.

32 . . .	c6:d5
33. Tf1-f8+	Rc8-c7
34. Tf8-f7+	Rc7-d6

O tristă necesitate, deoarece după 34...T:f7 35.ef pionul nu mai poate fi oprit.

35. Tf7:g7	Rd6:e6
36. Tg7-g6+	Re6-e5
37. Rh2-g2	. . .

Pionii negri nu fug!

37 . . .	b6-b5
38. a4-a5	d5-d4
39. Tg6:a6	b5-b4
40. Rg2-f3	c4-c3
41. b2:c3	b4:c3
42. Ta6-e6+ !	Re5:e6
43. Rf3:e4	Negrul cedează.

Nr. 206. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

BOGOLIUBOV — ALEHIN

A 17-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	d5:c4
3. Cg1-f8	Cg8-f6
4. Cb1-c3	. . .

O mutare neobișnuită, dar posibilă. Mai logică este recîștigarea imediată a pionului de gambit (4.e3 și apoi 5.N:c4).

4 . . .	a7-a6
5. e2-e4 ?	. . .

Aceasta este pur și simplu o aventură pe care o putea întreprinde numai cineva care nu mai are ce pierde. (In acest moment scorul meciului era 5:1 în favoarea mea). Trebuia jucat 5. a4 urmat de 6. e3.

5 . . .	b7-b5

Natural. Deoarece în poziția negrului nu există puncte slabe, atacurile următoare ale albului se parează ușor.

6. e4-e5	Cf6-d5
7. Cf3-g5	e7-e6
8. Dd1-f3	...

Ar fi fost de asemenea inofensivă 8.Dh5 din cauza 8...De7.

8 . . .	Dd8-d7
9. Cc3:d5	e6:d5
10. a2-a3	. . .

E foarte neplăcut, desigur, să faci mutări de apărare forțate cînd adversarul are avantaj material. Totuși amenințarea 10...Nb4+ era foarte puternică.

10 . . .	Cb8-c6
11. Nc1-e3	Cc6-d8

Această mutare eliberează dama de necesitatea de a apăra pionul d5.

12. Nf1-e2	Dd7-f5 !

După 13.D:d5 ? Nb7 se pierde dama.

13. Df3-g3	h7-h6
14. Cg5-h3	. . .

Sau 14.Cf3 Dg4.

14 . . .	c7-c6

Negrul pregătește o combinație care va fi efectuată cu succes.

15. f2-f4	Df5-c2 !
16. Dg3-f2	. . .

Acum s-ar părea că totul e apărat deoarece 16... D:b2 17. 0—0 sau 16... c3 17. b4 ! e periculos pentru negru. Dar pe alb îl așteaptă o surpriză.

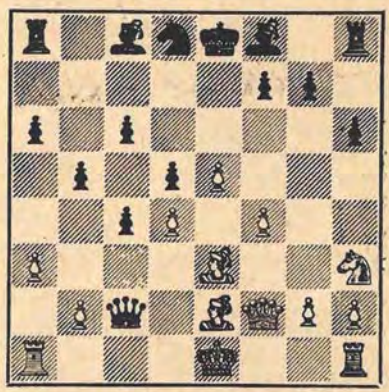

16 . . .	Nf8:a3 !

E din ce în ce mai greu să găsești combinații originale, mai ales în stadiul inițial al partidei. Combinația de față este, după părerea mea, una din ele. Deși această mutare cu ne-

bunul s-a mai făcut în poziții analoage, ea nu s-a legat niciodată de ideea prinderii turnului.

17. 0—0 ...

Nu există alegere, deoarece după 17.T:a3 D:b2 18.Ta5 Db4+ 19.Nd2 c3 se pierde rapid.

17 . . . Na3:b2
18. Ta1-e1 Nc8-f5

Ideea de a pune nebunul la e4 și de a face rocada lungă este fără îndoială destul de bună. Dar, dată fiind marea superioritate materială a negrului (trei pioni!), el avea toate motivele să simplifice jocul: 18...N:h3 19.gh Ce6 și dacă 20.f5, atunci 20... Cg5. Probabil că deznodământul s-ar fi produs mai repede.

19. g2-g4 Nf5-e4
20. f4-f5 Cd8-b7
21. Ch3-f4 ...

La mutarea 21.Dh4, care împiedică rocada negrului, ar fi urmat foarte tare 21...c5!

21. ... 0—0—0!
22. Df2-g3 g7-g5

Una din căile cele mai simple, deoarece activitatea albului pe coloana „f" va fi paralizată rapid prin contraatacul c6-c5.

23. f5:g6 f7:g6
24. Ne2-d1 Dc2-c3
25. Cf4-e6 Td8-e8
26. Tf1-f6 Te8-e7
27. Te1-f1 Th8-e8
28. Ce6-f4 . . .

După 28.Cc5 C:c5 29.T:c6+ Rb7 30.T:c5 sacrificiul de damă 30...D:d4! ar fi decis rezultatul luptei.

28 . . . Cb7-d8
29. Dg3-f2 . . .

Sau 29. C:g6 N:g6 30. T:g6 c5!

29 . . . Dc3-a3
30. Nd1-f3 Ne4:f3
31. Df2:f3 g6-g5
32. Cf4-e2 Te7-e6
33. Tf6-f5 Da3-d3
34. h2-h4 Te6-g6
35. h4-h5 Tg6-e6
36. Df3-f2 c6-c5!

In sfîrșit!

37. Tf5-f3 Dd3-c2
38. Df2-e1 Cd8-c6
39. Tf1-f2 Dc2-e4
40. Ce2-g3 De4:g4
41. Rg1-g2 Nb2:d4

Albul cedează.

Nr. 207. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

BOGOLIUBOV **ALEHIN**

A 25-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cg1-f3 d5:c4

O continuare neobișnuită (în loc de 3...Cf6), care fără îndoială n-a fost combătută în această partidă.

4. e2-e3 Nc8-g4
5. Nf1:c4 e7-e6
6. Cb1-c3 . . .

După 6.Db3 Db6 7.Ce5 Nf5 8.Cc3 Cf6 9.f3 Cfd7! negrul ar fi egalat șansele.

6 . . . Cb8-d7
7. h2-h3 Ng4-h5
8. a2-a3 . . .

Prea lent; deoarece însă negrul nu pregătește acțiuni în centru, aceste mutări prevenitoare nu trebuie condamnate.

8 . . . Cg8-f6
9. e3-e4 Nf8-e7
10. 0—0 0—0
11. Nc1-f4 a7-a5

Deoarece albul este deocamdată mai tare în centru, negrul atacă pe flancul damei. Rezultatul acestui atac

va fi schimbul unei perechi de figuri, ceea ce va ușura poziția oarecum înghesuită a negrului.

12. Nc4-a2	Dd8-b6
13. g2-g4	Nh5-g6
14. Dd1-e2	Db6-a6 !
15. De2-e3	. . .

Schimbul damelor ar fi luat albului speranțele de cîștig.

15. ...	b7-b5
16. Cf3-e5	Cd7:e5

Era probabil de asemenea 16...b4 17.C:g6 hg 18.Ce2 c5 însă nu mi-a plăcut varianta 19.e5 Cd5 20.N:d5 ed 21.Ng3 și apoi f2-f4; în afară de aceasta am avut încredere în viitorul nebunului meu g6, temporar închis.

17. Nf4:e5	b5-b4
18. Ne5:f6	Ne7:f6
19. Cc3-e2	. . .

După aceasta negrul preia inițiativa, pe care o va păstra pînă la sfîrșit. Și în cazul cînd s-ar fi jucat 19. Ca4 ba 20.ba e5 ! 21.d5 Ne7 perspectivele sale ar fi fost de asemenea bune.

19 . . .	b4:a3
20. b2:a3	c6-c5
21. Ta1-c1	c5:d4
22. Ce2:d4	Nf6:d4 !

Schimbul nebunului activ pare neașteptat, dar în realitate acest schimb oferă negrului cele mai mari posibilități pentru folosirea punctelor slabe ale poziției albului în centru și pe flancul regelui.

23. De3:d4	Tf8-d8
24. Dd4-c4 !	Da6-b7

Interesanta variantă 24...D:c4 25. T:c4 Td3 26.f4 ! T:a3 27.Tf2 T:h3 28. f5 Tg3+ 29.Rh2 T:g4 30.fg T:g6 ar fi dat negrului patru pioni pentru o figură însă fără șanse reale de cîștig.

25. f2-f3	h7-h5

Fără o „ferestruică" pentru rege, negrul nu poate visa să înceapă o ofensivă serioasă. In același timp însă, această mutare este primul pas spre eliberarea prizonierului de la g6.

26. Dc4-e2	Td8-d4
27. De2-e3	. . .

In locul acestei mutări Lasker propune 27.Tfd1, ceea ce ar fi dus însă, după schimbul turnurilor, aproximativ la aceeași poziție la care s-a ajuns după mutarea a 33-a.

27 . . .	Td4-d7

Dacă 27...Tad8, albul ar fi forțat schimbul damelor cu 28.Nd5 Db2 29. Tb1.

28. g4:h5	. . .

Albul speră să obțină contraatac pe coloana „c" și, pentru a cîștiga un tempo în vederea dublării turnurilor, eliberează întrucîtva nebunul negru. După 28.Tfd1 Tad8 29.T:d7 T:d7 30. Nc4 a4 ! și apoi h5-h4, cîmpurile negre din poziția albului ar fi rămas foarte slabe.

28 . . .	Ng6:h5
29. Tc1-c5	Nh5-g6
30. Tf1-c1	Ta8-d8 !
31. Na2-c4	. . .

Albul nu poate lua pionul „a" din cauza 31...Db2 !

31 . . .	Td7-d1+
32. Nc4-f1	Td1:c1
33. Tc5:c1	a5-a4 !

Deși acest pion nu poate fi susținut deocamdată de nebun, el nu este nici pe departe slab, deoarece negrul poate să-l apere prin contraamenințare.

34. Tc1-c4	Td8-d1
35. Tc4-b4	. . .

Nu mergea 35. T:a4 din cauza 35... T:f1+ și 36... Db5+.

35. . . Db7-c7

Amenință mat în 3 mutări.

36. f3-f4 Dc7-d8 !
37. De3-f2 . . .

Mutarea 37. T:a4 se parează prin 37... T:f1+ și 38... Dd1+. Deznodământul se apropie.

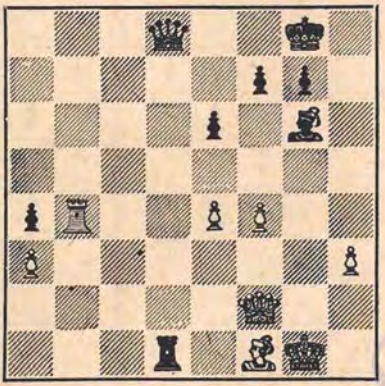

37. . . f7-f5!

Reînvierea nebunului trebuie să contribuie nu numai la apărarea pionului „a", ci și la cea mai eficace folosire a slăbiciunilor de pe flancul regelui alb.

38. e4-e5 Ng6-e8
39. Tb4-b6 Dd8-c8
40. Tb6-d6 . . .

Dacă 40. Rh2, atunci 40... Dc3 ! și negrul cîștigă.

40. . . Td1-c1
41. Df2-d4 . . .

Nu mai există apărare. Dacă, de exemplu, 41. Rh2 atunci 41... Tc2 42. Td2 T:d2 43. D:d2 Dc5 ! cîștigînd un pion și partida.

41. . . Rg8-h7

Pentru a răspunde la 42. Td8 cu 42... Da6!

42. Rg1-f2 Dc8-c2+
43. Dd4-d2 . . .

Sau 43. Ne2 Nb5 44. Dd2 N:e2 ! 45. D:e2 Dc5+.

43. ... Dc2-c5+
44. Dd2-e3 ...

Dacă 44. Dd4, atunci 44... D:a3.

44. . . Tc1:f1+

Albul cedează.

Nr. 208. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN ROSSELLI

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 d7-d5
2. Cg1-f3 Cg8-f6
3. e2-e3 e7-e6

Desigur că aceasta nu este o greșeală, însă 3... Nf5 4. Nd3 e6 ! ar fi rezolvat fără greutăți problema — la drept vorbind dificilă — a dezvoltării nebunului c8.

4. Nf1-d3 c7-c5
5. b2-b3 . . .

O metodă de dezvoltare veche și inofensivă, în locul căreia sistemul Colle — care începe cu mutarea b. c3 oferă albului mai multe posibilități de atac. In partida de față această mutare duce — e drept — la succes, însă numai pentrucă negrul simplifică nejustificat poziția în centru.

5. . . c5:d4?

E uimitor că acest schimb, care deschide albului coloana „e" fără vreo compensație pentru negru (deoarece acesta nu are ce face pe coloana „c"), este făcut adeseori chiar și de jucători foarte experimentați. Desfășurarea acestei partide ilustrează caracterul eronat al acestei strategii.

6. e3:d4	Nf8-d6
7. 0—0	0—0
8. Nc1-b2	Cb8-c6
9. a2-a3	. . .

Mai exact decît mutarea directă 9. Cdb2, deoarece după 9... Dc7! s-ar fi amenințat atît 10... Cb4 cît și 10... e5.

9. . .	b7-b6
10. Cb1-d2	Nc8-b7
11. Dd1-e2	Dd8-c7
12. Cf3-e5	Cc6-e7
13. f2-f4	Ta8-c8
14. Ta1-c1	. . .

Cu scopul de adăuga avantajului deja existent (spațiul mai mare în centru și șanse pe flancul regelui) încă o posibilitate — înaintarea pionului „c".

Insă situația generală după schimbul greșit de la mutarea a 5-a e atît de favorabilă albului, încît atacul împotriva regelui putea să se desfășoare și fără înaintarea pionului „c". Un exemplu caracteristic de atac de acest fel este partida mea împotriva lui Assgierson (negru) din „Turneul națiunilor" de la Folkestone din 1933 care, cu o mică intervertire de mutări, a intrat curînd într-o poziție asemănătoare: 1. d4 Cf6 2. Cf3 e6 3. e3 c5 4. Nd3 Cc6 5. a3 cd 6. ed d5 7. 0—0 Nd7 8. b3 Nd6 9. Te1 Tc8 10. Nb2 0—0 11. Ce5 Nb8 12. Cd2 g6 13. Df3 Ch5 14. De3 Cg7 15. Dh6 Ce7 16. g4 Rh8 17. Cdf3 Cg8 18. Dh3 Ne8 19. Nc1 Nd6 20. Cg5 h5 21. gh C:h5 22. Cg:f7+ N:f7 23. N:g6 N:g6 24. C:g6+ Rg7 25. C:f8 D:f8 26. Dg4+ negrul cedează.

14. ...	g7-g6

Această mutare, ca și următoarele două, este insuficientă pentru a para înaintarea pionului „g". Dar tot atît de infructuoasă ar fi fost și încercarea negrului de a-și pune calul la e4, de exemplu: 14... Db8 15. Tf2 Da8 16. Te1 și apoi g2-g4 în favoarea albului.

15. g2-g4	h7-h5
16. h2-h3	Rg8-g7

Aceasta nu face decît să înlesnească înaintarea pionului „c".

17. c2-c4	Dc7-d8

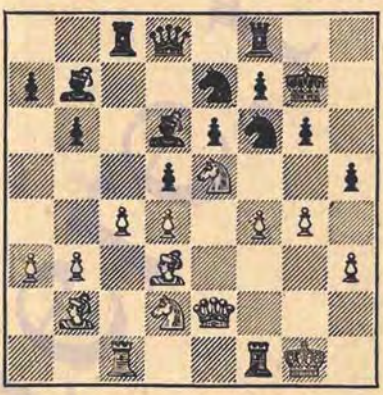

18. c4-c5!	. . .

Această mutare decide din punct de vedere strategic rezultatul luptei, deoarece albul obține un pion liber apărat pe flancul damei, fără să-și slăbească presiunea pe celălalt flanc. Acum negrul nu poate să joace 18... bc 19. dc N:c5+, din cauza 20. T:c5! urmat de 21. g5.

18. . .	Nd6:e5
19. f4:e5	Cf6-d7
20. b3-b4	h5:g4
21. h3:g4	Tf8-h8

Ocuparea acestei coloane nu are însemnătate, deoarece figurile ușoare ale negrului sînt scoase din joc.

22. Cd2-f3	b6:c5
23. b4:c5	Ce7-c6
24. De2-e3!	...

Amenință 25. Cg5.

24. ...	Dd8-e7
25. Rg1-g2	...

Acum amenință 26. Th1! urmat de Tcf1 și Nc1. Aceasta forțează pe negru să întreprindă acțiuni disperate în centru.

25. . .	f7-f5
26. e5:f6+	Cd7:f6
27. De3-g5	Th8-h6
28. Tf1-h1	Tc8-h8
29. Th1:h6	Th8:h6
30. Tc1-e1!	. . .

Această mutare e chiar mai tare decît 30. Th1, care cîștigă numai un pion.

30. . .	Cc6-d8
31. Cf3-e5	Cf6-g8

Sau 31... Cf7 32. C:f7 urmat de 33. De5 cu cîștig ușor.

32. Nb2-c1 !	...

Iată una din finețile mutării 30. Te1.

32. . .	De7-e8
33. Te1-f1	Nd7-c6
34. Tf1-f6!	Cg8:f6
35. Dg5:h6+	Rg7-g8
36. Nc1-g5	Negrul cedează.

Nr. 209. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN — H. JOHNER

Turneul de la Zürich, 1934

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	d7-d6
6. c2-c3	Nc8-d7
7. d2-d4	Nf8-e7
8. d4-d5	...

Particularitatea acestei manevre de blocadă constă în faptul că de obicei duce la o luptă pozițională lentă și utilă.

8. . .	Cc6-b8
9. Na4-c2	Nd7-g4

La „Turneul națiunilor" pe echipe de la Varșovia din 1935, Keres a încercat împotriva mea o continuare **mai tăioasă, legată de renunțarea la** rocadă, care începe cu mutarea 9...h6. **Însă varianta** 10.c4 Dc8 11.Ce1 g5 12.Cc3 Ch5 13.Ce2! (Nu merge 13.D:h5 din cauza 13...Ng4) 13...Cf4 14.Cg3 c6 15.Cf5 cd 16.N:f4 gf 17.cd N:f5 18. ef s-a arătat favorabilă albului, care folosind coloana „c" a **obținut victoria** la mutarea a 37-a.

În ceea ce privește mutarea a6-a5!, în legătură cu manevra Cb8-a6-c5, **vezi partida mea în consultație** împotriva lui Kashdan (Nr. 201).

10. c3-c4	Cb8-d7
11. h2-h3 !	. . .

Mai slab este 11.Cc3 Cf8 12.h3, deoarece în acest caz nebunul se va putea retrage la d7.

11. . .	Ng4-h5
12. Cb1-c3	**0—0**
13. g2-g4	Nh5-g6
14. Dd1-e2	. . .

Pregătire pentru mutarea Ch4, care nu putea fi jucată direct din cauza 14... N:e4.

14. . .	Cf6-e8
15. Nc1-d2	**h7-h6**

La mutarea aparent mai energică 15...h5, albul ar fi putut efectua manevra convenabilă Cc3-d1-e3-f5.

16. Rg1-g2	Ng6-h7
17. Tf1-h1	g7-g5 !

Crelnd această baricadă de pioni, negrul elimină cel puțin pericolele directe care îi amenință regele.

18. h3-h4	f7-f6
19. Cc3-d1	Tf8-f7
20. Cd1-e3	. . .

Acest cal trebuie schimbat pe cîmpul f5, înainte ca negrul să iz-

butească să-şi aducă calul prin g6 la f4.

20. ...	Cd7-f8
21. Ce3-f5	Nh7:f5
22. g4:f5	Tf7-h7

Trebuie să recunosc că negrul se apără logic. Acum el reuşeşte să-şi aducă calul la f4 pe altă cale (prin g7 şi h5). Din păcate însă, celelalte figuri ale sale sînt plasate prea rău pentru o rezistenţă dîrză.

23. Ta1-g1	Ce8-g7
24. Rg2-f1	Dd8-e8
25. Cf3-h2	Cg7-h5
26. Ch2-g4	Ch5-f4
27. De2-f3 !	. . .

Cu ameninţarea 28. N:f4 ef 29. D:f4 gf 30. C:h6+ Rh8 31. Tg8 mat.

27. . .	Rg8-g7 !

Singura mutare. Pierde repede 27...Rh8 din cauza 28.C:h6 T:h6 29.hg.

28. h4:g5	h6:g5
29. Th1:h7+	Cf8:h7
30. Tg1-h1	Rg7-h8
31. Th1-h6	De8-f7
32. Nc2-d1	Ta8-g8
33. Df3-b3 !	...

Deoarece toate figurile negrului sînt ocupate pe flancul regelui, dama albă face o plimbare pe celălalt flanc — ca să ia ceva ce nu este prea bine apărat. Acest cîştig de material nu este întîmplător, ci constituie consecinţa logică a iniţiativei prelungite a albului, care n-a dat adversarului posibilitatea de a apăra în acelaşi timp toate punctele vulnerabile ale poziţiei sale.

33. . .	b7-b6
34. Db3-a4	Ne7-f8

Dacă 34...a5, atunci 35.Dd7 cu cîştig rapid.

35. Da4:a6	Nf8:h6
36. Cg4:h6	Df7-g7
37. Ch6:g8	Rh8:g8
38. Da6-c8+	Ch7-f8
39. Nd2:f4	e5:f4
40. Dc8-e8	. . .

După obţinerea avantajului material, atacul (aşa cum se întîmpiă foarte des) s-a epuizat şi acum albul trebuie să joace cu multă băgare de seamă, luînd în considerare contraatacul posibil al negrului. O ameninţare puternică ar fi fost de exemplu, 40...De7 urmat de De5.

40. ...	g5-g4 !
41. De8-h5	f4-f3
42. Nd1-a4	Cf8-h7
43. Na4-c2	. . .

Necesar pentru pregătirea unei străpungeri neaşteptate în centru.

43. . .	Ch7-f8

După 43... Cg5 albul ar fi cîştigat cu 44. D:g4 Dh6 45. Rg1 !, de exemplu :

1) 45...Rf8 46.Nd1 Ch3+ 47.Rf1 Dd2 48.D:f3 sau

2) 45... Dg7 46. Dg3, în ambele cazuri cu un final cîştigător.

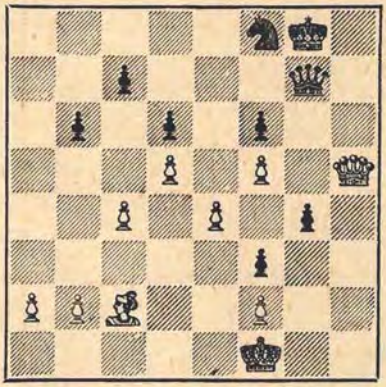

44. e4-e5 . . .

Mutarea dată în plic, care transformă finalul dificil din punct de vedere tehnic, într-un cîştig fără şi scurt.

44. . . d6:e5

Sau 44...fe 45.f6! D:f6 46.D:g4+ şi apoi 47.Ne4.

45. d5-d6! c7-c5

Dacă 45...cd, victoria se realizează rapid printr-un al treilea sacrificiu: 46.c5! cu ameninţarea Nb3+

46. Nc2-e4 Dg7-d7
47. Dh5-h6! Negrul cedează.

Nr. 210. APĂRAREA BENONI

GIGLY — ALEHIN
Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 c7-c5
2. d4-d5 e7-e5
3. e2-e4 d7-d6
4. g2-g3 . . .

O metodă de dezvoltare artificială, care nu poate provoca mari dificultăţi negrului. După părerea mea, în această deschidere, albul trebuie să încerce să îmbine două idei strategice:

1) Ocuparea cîmpului c4 cu calul şi asigurarea acestei poziţii;

2) Pregătirea înaintării f2-f4; în acest caz deschiderea poziţiei în centru trebuie să fie întotdeauna favorabilă părţii care are avantaj de spaţiu.

4. . . f7-f5
5. Cb1-c3 Cg8-f6
6. Nf1-g2 Nf8-e7

Era de considerat şi mutarea directă 6...b5 (7.C:b5 C:e4). Deoarece negrul n-a folosit această posibilitate, albul ar fi trebuit s-o împiedice acum, jucînd 7.a4!

7. Cg1-e2 b7-b5!

Consecinţele tactice ale acestei mutări, perfect justificată din punct de vedere poziţional, au trebuit să fie calculate foarte precis.

8. e4:f5 b5-b4
9. Cc3-e4 Nc8:f5
10. Ce4:c5 . . .

O combinaţie atrăgătoare dar nesatisfăcătoare deoarece nu contribuie decît la desfăşurarea forţelor adversarului. O continuare pasivă n-ar fi făcut însă decît să sublinieze jocul slab al albului în deschidere.

10. . . d6:c5
11. d5-d6 e5-e4!

Nu merge 11...Ne4 din cauza 12.N:e4 C:e4 13.Dd5 în favoarea albului.

12. d6:e7 Dd8:d1+
13. Re1:d1 Re8:e7
14. Nc1-e3 Cb8-d7

Poziţia rezultată este favorabilă negrului, mai ales din cauza poziţiei necorespunzătoare a regelui alb care împiedică acţiunile coordonate ale turnurilor sale.

15. h2-h3 h7-h5
16. a2-a3 a7-a5
17. a3:b4 a5:b4
18. Rd1-d2 Re7-f7!

O mutare importantă care parează posibilitatea luării pionului c5 cu şah, în eventualitatea Ce5.

19. Ce2-f4? . . .

Aceasta se arată o pierdere de timp serioasă şi poate decisivă, şi se explică probabil printr-o eroare tactică. După 19.b3 albul ar fi avut un joc acceptabil, deşi mai slab.

19. . . g7-g5
20. Cf4-e2 . . .

Probabil că albul intenționa să joace 20.T:a8 T:a8 21.C:h5 însă a văzut că aceasta duce la o poziție lipsită de speranță după 21...C:h5 22.g4 Cf4 23.N:f4 gf 24. gf f3 25. Nf1 Rf6.

20. . .	Cd7-e5 !

Cu amenințările Cc4+ sau Cf3+, care nu pot fi parate simultan.

21. Ta1:a8	Th8:a8
22. Th1-d1	Ce5-f3+

Și mai convingător decît 22...Cc4+ 23.Re1 C:b2 24.Tb1.

23. Ng2:f3	e4:f3
24. Ce2-c1	c5-c4 !

Aceasta pune calul într-o poziție de pat, în care va rămîne pînă la sfîrșitul partidei.

25. Rd2-e1	g5-g4

Negrul nu are de ce să se grăbească cu luarea pionului c2, deoarece răspunsul albului este forțat: dacă 26. hg? atunci 26.... hg urmat de 27...Th8 și Ce4 cu atac de mat.

26. h3-h4	Nf5:c2
27. Td1-d4	. . .

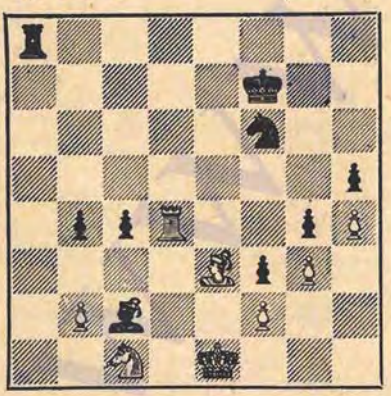

27. . .	c4-c3 !

Negrul își creează un puternic pion liber și, în același timp, încheie încercuirea regelui advers. Albul nu poate juca 28.T:b4 din cauza 28...Td8 29.Nd4 T:d4 ! 30.T:d4 cb.

28. b2:c3	b4:c3
29. Td4-f4	Rf7-e6
30. Tf4-c4	Cf6-d5
31. Ne3-g5	Re6-d6
32. Ng5-h6	. . .

La dispoziția albului rămîn tot mai puține mutări.

32. . .	Ta8-e8+
33. Re1-f1	Nc2-d1 !
34. Tc4-d4	Nd1-e2+
35. Rf1-e1	. . .

Sau 35.Rg1 Nb5 ! urmat de Te1+, Nf1, Ng2 și Th1 mat.

35. ...	Rd6-c6
36. Nh6-g5	Ne2-c4+
37. Re1-d1	Rc6-c5 !

Turnul este prins în centrul tablei !

38. Td4:d5+	Rc5:d5
39. Rd1-c2	Te8-e2+ !
40. Rc2:c3	Te2:f2

Albul cedează.

Nr. 211. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **EM. LASKER**

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Cg1-f3	Nf8-e7
5. Nc1-g5	Cb8-d7
6. e2-e3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	d5:c4

După cum am mai arătat, acest schimb dă negrului mai multe resurse de apărare, dacă se joacă în prealabil 8...h6 9.Nh4.

9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Cc3-e4	. . .

Această mutare (creația mea) este tot atît de bună ca și mutarea mai răspîndită 11. 0—0, însă probabil că nu e mai bună. In ambele cazuri albul obține avantaj de spațiu și poate să nu se neliniștească la perspectiva unei eventuale pierderi.

11. . .	Cd5-f6
12. Ce4-g3	e6-e5

O interesantă încercare a lui Lasker de a rezolva rapid problema dezvoltării flancului damei. In meciul cu mine, Capablanca a jucat cu regularitate 12...Db4+ și apoi, după schimbul damelor, a obținut remiza, deși nu fără dificultăți.

13. 0—0	e5:d4
14. Cg3-f5	. . .

Această mutare, tăioasă la prima vedere, nu e în realitate atît de energică ca mutarea directă 14.ed care, datorită coloanei deschise „e", ar fi creat negrului serioase dificultăți în dezvoltare, de exemplu: 14... Cb6 15.Te1 Dd6 16.Nb3 și dacă 16...Ng4, atunci 17.h3 N:f3 18.D:f3 oferind un sacrificiu — pionul d4 — în schimbul unui atac puternic.

După mutarea din partidă albul va fi forțat să ia la d4 cu o figură și, ca urmare, să permită simplificări nedorite.

14. . .	De7-d8
15. Cf3:d4	. . .

La 15. D:d4 sau 15. ed urmează 15...Cb6.

15. ...	Cd7-e5
16. Nc4-b3	Nc8:f5
17. Cd4:f5	Dd8-b6 ?

Negrul subapreciază sau omite răspunsul următor care dă albului un atac puternic și, probabil, imparabil. Mutarea corectă, suficientă pentru egalare, este 17...g6 cum a jucat Flohr împotriva lui Euwe la Nottingham în 1956, după care nici 18.Dd6 (Te8!), nici 18.Cd6 (De7) nu dau avantaj albului.

18. Dd1-d6 !	Ce5-d7

Nici 18...Cg6 19.Ch6+ gh 20.D:f6 Dd8 21.Dc3 nu ar fi fost o continuare bună pentru negru.

19. Tf1-d1	Ta8-d8
20. Dd6-g3	g7-g6
21. Dg3-g5 !	. . .

Acum amenințarea principală este 22.Td6. Negrul nu mai are apărare satisfăcătoare.

21. . .	Rg8-h8
22. Cf5-d6	Rh8-g7
23. e3-e4 !	. . .

Nu numai pentru a folosi acest pion pentru atac, ci și pentru a elibera orizontala a 3-a pentru turn.

23. . .	Cf6-g8
24. Td1-d3	f7-f6

Mutarea 24...h6 ar fi dus la o variantă asemănătoare cu cea din partidă: 25. Cf5+ Rh7 26. C:h6! f6 27. Cf5 fg 28. Th3+ și mat la mutarea următoare.

25. Cd6-f5+	Rg7-h8

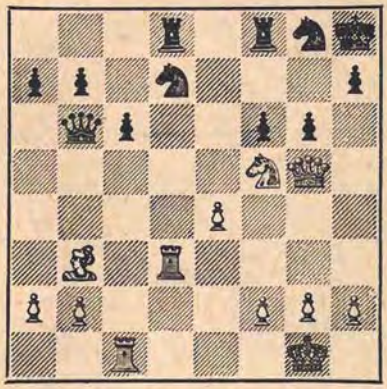

26. Dg5:g6 !	**. . .**

O încununare frumoasă a atacului, care nu s-ar fi putut desfăşura mai bine după superficiala mutare a 17-a a negrului.

Negrul cedează.

Nr. 212. APĂRAREA SICILIANĂ

HENNEBERGER — **ALEHIN**

Turneul de la Zürich, 1934

1. e2-e4	**c7-c5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5 ?	**g7-g6**

La mutarea a 3-a a albului e bun aproape orice răspuns.

4. 0—0	**Nf8-g7**
5. Cb1-c3	**a7-a6**

Negrul putea să nu se grăbească cu această mutare, deoarece punctul b6 se slăbeşte în oarecare măsură.

6. Nb5:c6	**b7:c6**
7. d2-d3	**d7-d6**
8. Dd1-e2	**e7-e5**

Negrul se obligă strategic să joace g6-g5. Eu am presupus însă că această structură îmi va aduce mai multe avantaje decît dezavantaje.

9. Cf3-d2	**g6-g5**

Trebuia parată mutarea f2-f4.

10. Cd2-c4	**h7-h6**
11. Nc1-d2	**Nc8-e6**

Aici negrul ar fi trebuit să ţină seama de posibilitatea 12.Ca4. La aceasta el intenţiona să răspundă 12... Ce7 13. Na5 Db8 14. Cab6 Ta7.

12. Ta1-e1	**Cg8-e7**
13. De2-h5	**Ce7-g6**
14. g2-g3	**. . .**

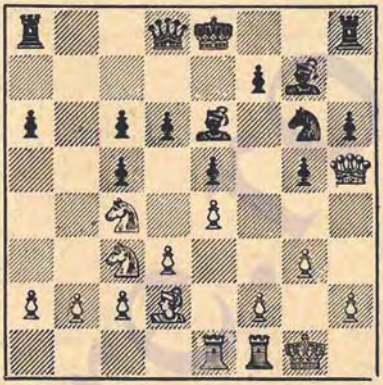

14. ...	**d6-d5 !**

Pe această cale negrul obţine avantaj în toate cazurile, deoarece la 15.Ca3 urmează 15... Dd7 16. f3 Nf8 ! cu diferite ameninţări pe flancul damei şi în centru. De aceea albul se decide să sacrifice o figură, a cărei acceptare nu prezintă deplină siguranţă pentru adversar.

15. Cc4-e3	**d5-d4**
16. Ce3-f5	**Ne6:f5**
17. e4:f5	**d4:c3**
18. Nd2:c3	**Cg6-e7**
19. Nc3:e5	**Ng7:e5**
20. Te1:e5	**Re8-f8 !**

Cu această mutare şi cu cele următoare, negrul asigură o poziţie sigură regelui său. Totuşi, folosirea de către negru a avantajului său material necesită subtilităţi tehnice.

21. Tf1-e1	**Ce7-d5**
22. c2-c4	**Cd5-f6**
23. Dh5-f3	**Dd8-d6**
24. Df3-e3	**Rf8-g7**
25. De3:c5	**Dd6:d3**
26. Te5-e3	**Dd3-d8 !**
27. Dc5:c6	**Dd8-a5 !**

O manevră de cîştig care nu era de loc evidentă.

28. Te3-e7	Da5:f5
29. Dc6-b7	Th8-f8
30. b2-b3	. . .

După 30.T:f7+ T:f7 31.D:a8 decide mutarea 31...Cg4.

30. . .	Ta8-d8 !
31. Db7:a6	Td8-d2
32. Te1-f1	Df5-h3 !
33. Da6-b7	Td2:a2
34. Db7-f3	Cf6-g4

Cea mai simplă, deoarece după schimbul damelor negrul cîştigă încă un pion.

35. Df3-g2	Dh3:g2+
36. Rg1:g2	Tf8-b8
37. h2-h3	Cg4-f6
38. Tf1-b1	Ta2-c2
39. Te7-e1	Tc2-c3
40. Te1-e3	Tc3:c4
41. Tb1-d1	Tc4-c2
42. Te3-f3	Tb8-b6
43. Td1-d3	Tc2-b2
44. Tf3-e3	Tb6-c6
45. Te3-e7	Rg7-g6
46. Td3-f3	Tb2-b1
47. Te7-b7	h6-h5
48. g3-g4	h5:g4
49. h3:g4	Tc6-c1
50. Tf3-f5	Tc1-g1+
51. Rg2-f3	Cf6:g4
52. Tf5-a5	Tb1-e1

Albul cedează.

Nr. 213. APĂRAREA OLANDEZĂ

STAHLBERG — **ALEHIN**

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4	e7-e6
2. c2-c4	f7-f5
3. g2-g3	Cg8-f6
4. Nf1-g2	Nf8-b4+
5. Nc1-d2	Nb4:d2+
6. Dd1:d2	0—0
7. Cb1-c3	d7-d5

O continuare care este probabil suficientă pentru egalarea jocului. Mai elastică este mutarea 7...dö.

8. Cg1-f3	Cb8-c6
9. c4:d5	e6:d5
10. Cf3-e5	. . .

Pare să fie foarte bine. Totuşi, ofensiva următoare a pionilor de pe flancul damei se respinge uşor de către negru.

10. . .	Cc6-e7
11. 0—0	c7-c6
12. Ta1-c1	Dd8-e8
13. b2-b4	Ce7-g6
14. Ce5:g6?	. . .

Prea optimist: cîmpurile negre din poziţia adversarului pot fi apărate fără greutate. Un joc egal dădea continuarea 14. f4.

14. . .	De8:g6
15. b4-b5	Nc8-d7
16. Dd2-f4	Ta8-c8

Punctul c7 trebuie să fie apărat.

17. Df4-d6	Dg6-f7
18. b5:c6 ?	...

In orice caz se putea aştepta cu efectuarea acestui schimb, jucînd în prealabil 18.a4.

18. . .	Nd7:c6
19. Dd6-b4	Df7-d7

Preîntîmpină 20. Cb5.

20. e2-e3	Cf6-e4
21. Tf1-e1	b7-b6 !

Această mutare modestă este foarte utilă; cîmpul c5 trebuia luat, în orice caz, adversarului.

22. f2-f3	Ce4:c3
23. Tc1:c3	Nc6-b5

Ameninţarea 24... Nc4 obligă pe alb să cedeze coloana „c".

24. Ng2-f1	Nb5:f1
25. Rg1:f1	Tc8:c3
26. Db4:c3	Tf8-c8
27. Dc3-d3	g7-g6

Eliberează dama de grija pionului f5. E important că aici 28.e4 nu merge din cauza schimbului dublu la e4, Df7+ şi D:a2.

28. Rf1-f2	Dd7-a4
29. Te1-e2	Tc8-c1
30. Te2-b2	Rg8-g7
31. Dd3-b3	Da4-c6
32. Db3-d3	h7-h5
33. Rf2-g2	Tc1-c3
34. Dd3-e2	Dc6-a4

Negrul îşi întăreşte aproape pe nesimţite poziţia în mod decisiv; albul nu mai are mutări. Mutarea lui următoare este o încercare riscantă de eliberare, care este imediat combătută.

35. g3-g4 . . .

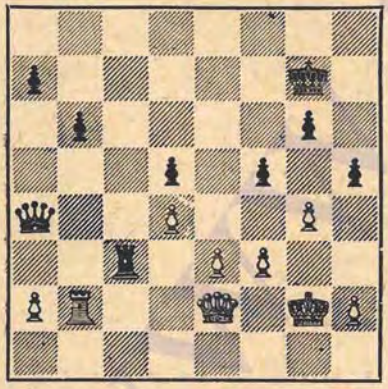

35. . . Da4-e8

Această mutare asigură victoria negrului.

36. Tb2-b3	Tc3:b3
37. a2:b3	h5:g4
38. f3:g4	De8-e4+
39. Rg2-f2	. . .

La 39.Df3 ar fi urmat 39...D:g4+ cu un final de pion cîştigător pentru negru.

39. . .	f5:g4
40. De2-e1	De4-c2+
41. Rf2-g3	Dc2:b3
42. Rg3-h4	Db3-c2
43. De1-g3	Dc2-f5
44. Dg3-c7+	Rg7-h6

Albul cedează.

O partidă fără complicaţii, însă interesantă tocmai datorită simplităţii ei.

Nr. 214. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN NIMZOVICI

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4	Cg8-f6
2. Cg1-f3	d7-d5
3. c2-c4	e7-e6
4. Cb1-c3	c7-c6
5. Nc1-g5	Cb8-d7
6. e2-e3	Dd8-a5
7. c4:d5	. . .

Am vrut să joc neapărat nu 7.Cd2, ci ceva mai puţin obişnuit.

7. . .	Cf6:d5
8. Dd1-d2	Nf8-b4
9. Ta1-c1	h7-h6

Teoreticienii afirmă că aici 9...C5b6 este suficient pentru egalare.

10. Ng5-h4	0—0

Mutarea 10...e5 ar fi fost mai consecventă.

11. Nf1-c4	Cd5:c3
12. b2:c3	Nb4-a3
13. Tc1-b1	e6-e5
14. Nh4-g3 !	...

In urma mutărilor a 9-a şi a 10-a ale adversarului albul are acum ceva mai mult spaţiu. Rămîne de văzut dacă continuarea 14...e4 15.Ce5 C:e5 16.N:e5 e mai bună decît continuarea din partidă.

14. . .	e5:d4
15. c3:d4	Da5:d2+
16. Cf3:d2	Cd7-b6
17. Nc4-b3	Nc8-f5

Aici însă negrul ar fi trebuit să joace 17...Cd5! (cu amenințarea Cc3) după care albul nu ar fi avut un avantaj palpabil. Manevra din partidă este legată de pierdere de timp și e slabă din punct de vedere pozițional.

18. e3-e4	Ta8-e8
19. f2-f3	Nf5-c8
20. Re1-e2?	. . .

Jucînd acum sau la mutarea următoare, Nb8 albul ar fi putut să scoată și mai mult la iveală lipsurile mutării a 17-a a negrului. M-a tentat însă, poate inutil, combinația cu sacrificiul calității.

20. . .	Rg8-h8
21. Ng3-c7	Cb6-d5
22. Nb3:d5	c6:d5
23. Re2-d3	b7-b6
24. Tb1-b3	Na3-e7

In defavoarea sa negrul se angajează în combinația propusă. Deși continuarea 24... de+ 25. fe Ne7 care creează albului un pion liber nu ar fi deosebit de plăcută, totuși ar fi fost mai bună.

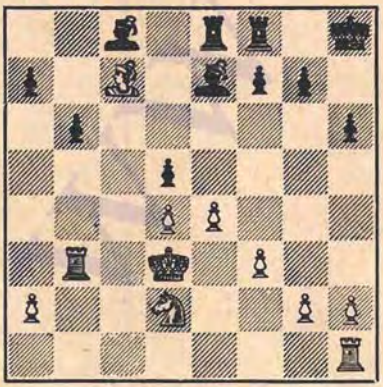

25. e4:d5!	. . .

După acest sacrificiu de calitate negrul păstrează doar oarecari șanse de remiză, pe care însă nu le va folosi ulterior.

25. . .	Nc8-a6+
26. Rd3-c2	Te8-c8
27. Tb3-c3	Ne7-b4
28. d5-d6	Nb4:c3
29. Rc2:c3	Na6-b5?

In continuare negrul n-a mai avut ocazia să dea înapoi calitatea în mod convenabil. Nimzovici s-a temut nejustificat de varianta 29...T:c7 30.dc Tc8 31.d5 T:c7+ 32.Rd4 Tc2 33.Ce4.

30. Cd2-c4!	f7-f6

Pentru alb varianta 30...T:c7 31.dc Tc8 32.Rb4 ar fi fost mult mai convenabilă decît cea examinată în comentariul precedent.

31. a2-a4!	Nb5-d7

Nu este bine 31...N:a4 din cauza 32.Ta1 b5 33.Cb2.

32. a4-a5!	b6:a5
33. Cc4:a5	Tf8-f7

Dacă 33...Tfe8, pentru a evita posibilitatea sacrificiului invers al calității la b3, aș fi adus calul la c5 nu prin b3 ci prin b7.

34. Ca5-b3	Nd7-b5
35. Rc3-b4	a7-a6
36. d4-d5!	Rh8-g8

Acum sacrificiul de calitate la c7 ar fi fost fără speranță: 36...Tc:c7 37.dc T:c7 38.Cc5.

37. Cb3-d4	Nb5-e8
38. Th1-a1	Tc8-a8
39. Rb4-a5	Tf7-d7
40. Ra5-b6	Td7-f7
41. Rb6-b7	Ta8-d8
42. Ta1:a6	...

De acum încolo totul e ușor.

42. ...	**Td8-d7**
43. Rb7-b6	...

Nu merge 43.Ta8? T:d6 cu șanse de remiză pentru negru.

43. ...	**Tf7-f8**
44. Cd4-e6	**Ne8-f7**
45. Ce6-c5 !	**Nf7-e8**
46. Ta6-a8	**Rg8-f7**

Dacă 46...Tdf7, atunci simplu 47.T:e8.

47. Cc5:d7 !	**Ne8:d7**
48. Nc7-d8	**Rf7-g6**
49. Rb6-c7	**Nd7-b5**
50. Ta8-a5	**Nb5-e8**
51. Nd8-e7	Negrul cedează.

Nr. 215. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — LUNDIN

Turneul de la Oerebro, 1935

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. Cg1-f3	**c7-c6**
6. e2-e4	...

Această mutare veche (care constituie un mijloc radical pentru evitarea apărării Cambridge-Springs) am folosit-o de multe ori și cu succes.

Calitatea ei principală este aceea că asigură imediat cîștigul unui spațiu oarecare în centru; neajunsul ei constă în aceea că permite schimbul timpuriu al figurilor ușoare, ușurînd dezvoltarea forțelor adversarului.

6. ...	**d5:e4**
7. Cc3:e4	**Nf8-e7**

In afara acestei mutări de dezvoltare simple, negrul dispune de încă trei continuări, fiecare din ele fiind legată de un plan original de dezvoltare.

I. 7... Db6. Scopul acestui contraatac este cîștigul rapid de material, chiar cu prețul pierderii de timp și chiar de spațiu. Aceasta este — după părerea mea — o idee riscantă și „antișahistă" care totuși se parează greu. In a 11-a partidă a meciului meu cu Bogoliubov, am continuat prea prudent 8.C:f6+ gf 9.Nc1 și am obținut rapid un atac cîștigător, însă numai datorită adversarului meu care, cu încrederea în sine care îl caracterizează, a jucat 9...e5? în loc de 9...Dc7, deschizînd poziția încă înainte de terminarea dezvoltării. Continuarea a fost 10.Nd3 ed 11.0—0 Ne7 12.Te1 Cf8 13.Ch4 ! Ne6 14.Cf5 Nb4 15.Cg7+ Rd7 16.Te4 ! Tg8, după care albul ar fi putut să cîștige rapid cu mutarea 17.Cf5 ! cu amenințarea T:d4+.

Tot atît de încununată de succes, însă nu pe deplin convingătoare a fost o altă încercare a mea în partida împotriva lui Colle (Bled, 1931) în care ca răspuns la 7...Db6 am jucat 8.Nd3. Adversarul meu a hotărît să accepte sacrificiul de pion, însă n-a făcut-o în modul cel mai potrivit. In loc de 8...C:e4 9.N:e4 Db4+ ! (așa cum a jucat cu succes Euwe împotriva lui Flohr într-o partidă în consultație), el a jucat 8...D:b2 permițînd albului să-și ducă regele într-un loc sigur. Atacul pe care l-a dezvoltat albul după acest schimb (bazîndu-se la început pe avantajul său de spațiu, iar mai tîrziu pe avantajul perechii de nebuni) este tipic și instructiv. Partida a continuat: 9.0—0 C:e4 10.N:e4 Cf6 11.Nd3 Db6 12.Te1 Ne7 13.Dc2 h6 14.Nd2 c5 15.Nc3 cd 16.C:d4 0—0 17.Cf5 ! Dd8 18.C:e7+ D:e7 19. Tab1 Td8 20.Te3 b6 21.De2 ! Nb7 22.Tg3 Ce8 23.Te1 Rf8 24.Db2 f6 25.Nb4 Cd6 26.Tge3 Rf7 27. f4 ! Dd7 28. De2 Te8 29.Dh5+ ! Rg8 30.Dg6 f5 31.N:d6 D:d6 32.N:f5 D:f4 33.Dh7+ Rf8 34.Ng6 Dd4 35.N:e8 T:e8 36.Rh1

Df6 37.Dh8+ Rf7 38. D:e8+! negrul cedează.

Deoarece niciuna din aceste încercări nu poate fi considerată satisfăcătoare din punct de vedere teoretic, după 7...Db6 albul trebuie să-şi termine dezvoltarea în aşa fel încît să nu permită schimbul de figuri pe care nu-l doreşte. Pentru realizarea acestui scop eu aş fi recomandat o continuare uitată: 8.c5! D:b2 şi abia acum 9. Nd3 urmat de 10. 0—0 cu compensaţie poziţională suficientă pentru un pion.

II. 7...Nb4+. Negrul caută să valorifice slăbiciunea temporară a diagonalei e1-a5 şi pregăteşte în centru înaintarea e6-e5. Totuşi această mutare este bizară şi necesită prea mult timp; de aceea nu poate avea succes.

Partida următoare pe care am jucat-o în „Turneul naţiunilor" de la Varşovia în 1935, ilustrează viu posibilităţile albului în această variantă. Cu negrele juca H. Silberman (Romînia): 8.Cc3 Da5 9.Nd2 Dc7 10.Nd3 e5 11.de C:e5 12.De2 Cfd7 13. 0—0 0—0 14. Cd5 (O combinaţie originală care duce la cîştigarea calităţii pentru un pion) 14...cd 15.N:b4 C:d3 16.D:d3 dc 17.De3! Db6 (Dacă 17... Td8, atunci 18. De7 cu o poziţie cîştigată) 18. N:f8 D:e3 19. fe R:f8 20.Tad1 Re7 21.Td5 f6 22.Tfd1 b6 23.Td6 Cc5 24.Td8 Nb7 25.T:a8 N:a8 26.Cd4 Ne4 27.Tc1 Nd5 28.Cf5+ Re6 29.C:g7+ Re5 30.Ch5! Nf7 31.Cf4 Ce4 32.a3 b5 33. Td1 Cc5 34.Td8 a6 35.Rf2 Ca4 36.Td7 Ng6 37.Td5+ Re4 38. Td2 Nf5 39.h3 c3 (Această înaintare tentantă este respinsă cu o ameninţare de mat, ceea ce decide deodată partida) 40.Td4+ Re5 41.Rf3! Cb6 42.bc Nd7 43.Cd3+ Rf5 44.Td6 negrul cedează.

III. 7... h6! Această mutare forţează în fond schimbul nebunului. Deşi după 8.N:f6 C:f6 9.Cc3 b6 urmat de Nb7 figurile albe sînt plasate mai activ, şansele negrului sînt pe deplin satisfăcătoare. Tocmai de aceea am renunţat în ultimul timp la mutarea 6-e4, acceptabilă în celelalte variante.

8. Ce4-c3	**0—0**
9. Dd1-c2	. . .

Această mutare, în legătură cu 0—0—0, a fost folosită pentru prima oară de mine în anul 1929. Mai înainte, împotriva lui Spielman, Gilg a jucat 9. Nd3 şi apoi 0—0, după care negrul poate egala jocul cu uşurinţă prin mutarea c6-c5.

9. . .	**e6-e5!**

O nouă şi interesantă încercare de eliberare a nebunului c8, care îl forţează pe alb să joace foarte circumspect pentru a-şi păstra avantajul de spaţiu.

Prea pasiv e 9... b6 0—0—0 cum dovedesc următoarele două partide:

I. Alehin-Bogoliubov (Partida a 19-a a meciului 1929): 10...Nb7 11.h4 Dc7 12.Nd3 Tfe8 13.Rb1 Cf8 14.N:f6! N:f6 15.Ce4 c5 16.C:f6+ gf 17.Dd2 Cg6 18.h5 Cf4 19.Th4 N:f3 20.gf e5 21.d5 Dd6 22.h6! Rh8 23.Dc2 C:d3 24.D:d3 Tg8 25.f4! Tg6 26. Df5 a6 27. Te1 ef 28. T:f4! (Sacrificînd un pion, albul ocupă coloana „e" şi creează un atac imparabil la rege) 28...T:h6 29.Tfe4 Tg8 30.Te7 Tf8 31.a4! Th4 32.Te8 T:e8 33.T:e8+ Rg7 34.Dc8 Rh6 35.Tg8! De7 36.Ra2 b5 37.Tg3! f5 38.D:f5 f6 39.Te3 Df7. Aici am jucat 40.Te6 şi pînă la urmă am cîştigat la mutarea a 77-a, însă mutarea 40.De6! ar fi forţat aproape imediat pe adversar să cedeze.

II. Alehin-Vasquez (Turneul din Mexico, 1932): 10...c5 11.h4 Dc7 12.d5 ed 13.cd a6 14.Nd3 h6 15.Nh7+ Rh8 16.Ce4! Nd6 17.Nf5 C:e4 18.D:e4 Ce5 19.C:e5 N:e5 20.d6! N:d6 21.D:a8 N:f5 22.Df3 Ng5 23.h5 Nh7 24.N:h6! Ne5 25.Ng5 f5 26. h6 f4 27.Dd5! f3 28.hg+ D:g7 29.T:h7+! R:h7 30.Th1+ Rg6 31.Nh6 Nf4+

32.N:f4 T:f4 33.gf Dd4 34.Dg8+ Rf6 35.Th6+ Re7 36.Te6+ negrul cedează.

10. 0—0—0 ...

Acceptarea sacrificiului ar fi fost favorabilă negrului, de exemplu: 10.de Cg4 11.Nf4 Nc5 12.Ce4 Nb4+ sau 10.C:e5 C:e5 11.de Cd7 12.N:e7 D:e7 13.f4 f6 — în ambele cazuri cu compensație suficientă pentru pion.

10. . . e5:d4
11. Cf3:d4 Dd8-a5
12. h2-h4 . . .

Din partidele reproduse mai sus, cititorul a putut trage concluzia că această mutare constituie o verigă importantă a planului legat de mutarea 9.Dc2.

12. . . Cd7-c5
13. Rc1-b1 Tf8-d8

După 13...Ne6, albul n-ar fi schimbat acest nebun imediat, ci ar fi încheiat înainte de toate dezvoltarea prin 14.Ne2.

14. Nf1-e2 Da5-c7
15. Ne2-f3 ! . . .

Albul renunță în mod corect la încercarea tentantă de a alunga calul prin 15.b4, deoarece după 15...Ce6 16.a3 c5 ! negrul ar fi obținut un contraatac la care nu se poate gîndi după mutarea poziționlă din partidă.

15. . . a7-a5
16. Th1-e1 . . .

In acest moment turnul este mai util în centru, mai ales pentru că atacul asupra regelui se dezvoltă foarte lent datorită oportunei manevre de apărare a negrului.

16. . . g7-g6

Aproape forțat, dacă negrul vrea să îndepărteze calul d4 prin Ce6. In afară de aceasta, mutarea cuprinde și amenințarea directă 17...T:d4 urmat de 18...Nf5.

17. g2-g4 Cc5-e6
18. Cd4:e6 Nc8:e6
19. h4-h5 ! . . .

Cu amenințarea 20.hg hg 21.T:e6 ! Albul nu se neliniștește pentru pionul c4, deoarece la 19...N:c4 urmează 20.T:e7 ! D:e7 21.Ce4 T:d1+ 22.D:d1 cu avantaj suficient pentru cîștig.

19. ... Td8:d1+
20. Cc3:d1 Cf6-e8

Negrul împiedică sacrificiul de turn. la e6.

21. Ng5-h6 Ne7-f6
22. h5:g6 h7:g6

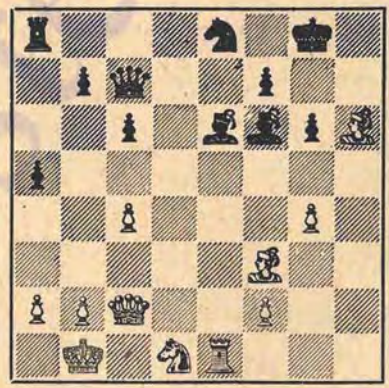

23. Cd1-c3 ! . . .

Socotesc că acest sacrificiu de pion este una din combinațiile mele cele mai complicate, deoarece a fost neobișnuit de greu de stabilit că materialul neînsemnat care va rămîne pe tablă în varianta principală va fi suficient pentru a mări presiunea în mod decisiv. Ori eu trebuia să cîștig neapărat, deoarece atît eu, cît și adversarul meu aveam cîte $7\frac{1}{2}$ puncte din 8 și aceasta era ultima rundă !

23. . . Ne6:c4

Astfel, după 24.Ce4 albul ar fi avut de desfăşurat un atac uşor.

24. Cc3-e4 Dc7-e5

Acest contraatac este respins de cele două mutări următoare ale albului.

Varianta principală mai sus amintită ar fi survenit după 24...Nd5 şi dificultatea ei constă în aceea că după 25.C:f6+ C:f6 26.Dc3 Dd6 27.N:d5 cd trebuie găsite următoarele două mutări „liniştite": 28.Th1 De6 (Dacă 28...d4, atunci 29.Dh3) 29. f3! cu ameninţarea principală Dc3-d2-h2, după care coloana deschisă „g" ar fi trebuit să asigure — mai devreme sau mai tîrziu — victoria.

25. g4-g5! . . .

Nebunul atacat nu poate să se retragă din cauza 26.Cf6+.

25. . . De5-b5

Aici trebuie căutat fondul mutării precedente — figura e temporar salvată. Totuşi negrul se prăbuşeşte din cauza slăbiciunii punctului g7.

26. Ce4:f6+ Ce8:f6
27. Dc2-c3! Ta8-e8
28. Te1-c1 . . .

Nu merge 28.gf din cauza 28...Df5+ 29. Ra1 T:e1+ şi apoi 30... D:f3.

28. . . Db5-f5+
29. Rb1-a1 Rg8-h7
30. Dc3:c4 Negrul cedează.

MECIURILE ÎMPOTRIVA LUI EUWE DIN ANII 1935 ŞI 1937 ŞI TURNEELE DIN ANII 1936—1939

Nr. 216. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — EUWE

Partida 1-a a meciului, 1935

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**c7-c6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. Cb1-c3	**d5:c4**
5. a2-a4	**Nc8-f5**
6. Cf3-e5	. . .

Cel de al 2-lea meci al meu cu Euwe a dovedit că această mutare energică, care a fost la modă aproape 10 ani, dă albului mult mai puţine posibilităţi decît mutarea naturală 6.e3. Ceà mai bună ripostă a negrului la această mutare nu este însă 6... Cbd7, ci 6...e6 şi dacă 7.Ng5 Nb4 8.f3, atunci 8...h6 (A 11-a partidă a meciului, 1937).

6. . .	**Cb8-d7**
7. Ce5:c4	**Dd8-c7**
8. g2-g3	**e7-e5**
9. d4:e5	**Cd7:e5**
10. Nc1-f4	**Cf6-d7**
11. Nf1-g2	**Nf5-e6**

Negrul n-are de ce să cedeze cîmpul c2 damei albe, dar după cum a arătat în mod convingător partida l-a a meciului, în 1937, chiar în cazul unei continuări mai bune 11...f6 12. 0—0 Td8 13.Dc1 Ne6 albul obţine un clar avantaj poziţional prin 14.Ce4!

12. Cc4:e5	**Cd7:e5**
13. 0—0	**Nf8-e7**

Negrul caută să evite în viitor mutarea f7-f6, care slăbeşte cîmpul e6, şi ajunge treptat într-o situaţie dificilă din cauza apărării insuficiente a calului.

14. Dd1-c2	. . .

Cu ameninţarea Cd5 sau Cc3-b5-d4. Negrul cu greu şi-ar putea păstra ambii nebuni.

14. . .	**Ta8-d8**

De asemenea 14...Da5 15.Cb5! ar fi fost în avantajul albului.

15. Tf1-d1	**0—0**
16. Cc3-b5	**Td8:d1+**

Dacă ar fi urmat imediat 16...Da5, atunci 17.T:d8 T:d8 18.N:e5 cb 19. N:b7 Td2 20.Dc6 cu avantaj pentru alb.

17. Ta1:d1	**Dc7-a5**
18. Cb5-d4	**Ne6-c8**

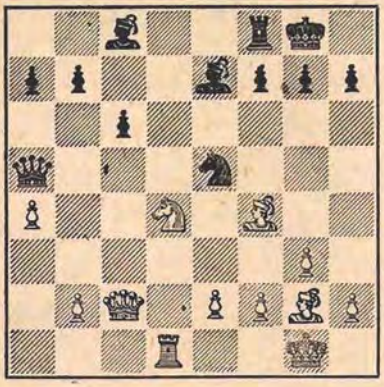

19. b2-b4! . . .

Un început spectaculos al atacului „minorității pionilor", al cărui rezultat direct este cucerirea importantului cîmp d5.

Justificarea tactică a acestei mutări constă în varianta: 19...N:b4 20. Cb3 Dc7 21. De4 Nc3 (Sau 21...Nd6 22. Dd4) 22. Tc1 Nb2 (Sau 22... f5 23. Dc2) 23. Tc2 f5 24. Db4! cu poziție de cîștig.

19. . .	**Da5-c7**
20. b4-b5	**c6-c5**
21. Cd4-f5	**f7-f6**

Slăbirea cîmpurilor în tabăra negrului asigură victoria albului. Dar și după 21...Nf6 22.Cd6 Td8 23.Cc4! realizarea avantajului poziționat al albului ar fi fost doar o chestiune de timp.

22. Cf5-e3	**Nc8-e6**
23. Ng2-d5!	**. . .**

Mai tare decît 23.Cd5.

23. . .	**Ne6:d5**
24. Td1:d5	**Dc7-a5**

Negrul n-are cum să se apere. Dacă, de exemplu, 24...Td8, atunci simplu 25.N:e5 fe 26.Df5 cu un cîștig ușor pentru alb.

25. Ce3-f5	**Da5-e1+**
26. Rg1-g2	**Ne7-d8**
27. Nf4:e5	**f6:e5**
28. Td5-d7!	**. . .**

Albul încheie partida cu un atac de mat.

28. ...	**Nd8-f6**
29. Cf5-h6+	**Rg8-h8**
30. Dc2:c5	**...**

Dacă acum 30...Te8, atunci 31.Dd5! gh 32. Df7 Ne7 33. T:e7 cu mat inevitabil.

Negrul cedează.

Nr. 217. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN EUWE

A 3-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. a2-a3	**...**

Această mutare rar folosită este fără îndoială mai bună decît renumele pe care-l are. Ea n-a fost de loc răsturnată nu numai de această partidă, dar nici de analizele ulterioare.

Mai puțin recomandabilă este, cu tot succesul practic obținut, continuarea 4.Dg4, folosită de mine în partida a 9-a a aceluiași meci (Vezi partida Nr. 220).

4. . .	**Nb4:c3+**
5. b2:c3	**d5:e4**
6. Dd1-g4	**Cg8-f6**

Mai prudent ar fi fost 6...Rf8 7. D:e4 Cd7 urmat de Cdf6. După mutarea din partidă cîmpurile negre din poziția negrului devin slabe.

7. Dg4:g7	**Th8-g8**
8. Dg7-h6	**c7-c5**
9. Cg1-e2	**Cb8-d7**

Cu scopul de a elibera dama de apărarea calului. La 9... Cc6 cel mai simplu răspuns al albului ar fi fost mutarea 10. dc! dar și 10. Ng5, cum a jucat Romanovski împotriva lui Botvinnik în semifinala campionatu-

lui U.R.S.S. din 1938, este suficientă pentru egalare; albul a fost învins în această partidă numai pentru că fost depăşit într-un stadiu ulterior.

10. Ce2-g3 Tg8-g6?

După această pierdere de timp, negrul capătă o partidă grea.

Relativ mai bună ar fi fost continuarea jocului la complicaţii prin 10... Da5 cu toate că şi în acest caz perspectivele albului ar fi rămas mai favorabile după 11.Nd2 Da4 12.dc!

11. Dh6-e3 Cf6-d5

Negrul trebuie să caute acum o compensaţie pentru pionul e4, sortit pierderii.

12. De3:e4 Cd5:c3
13. De4-d3 Cc3-d5

Nesatisfăcător ar fi fost de asemenea 13...cd 14.D:d4 Df6 15.D:f6 C:f6 16.Nd3 Tg7 17.Nb2. Este îndoielnic dacă partida negrului, după imprudenta mutare a 10-a, s-ar mai putea salva.

14. Nf1-e2 Dd8-f6
15. c2-c3 c5:d4
16. c3:d4 Cd7-b6

Schimbul celei mai bine situate piese a negrului prin mutarea 16...Cf4 17. N:f4 D:f4 18. 0—0 ar fi uşurat numai sarcina albului.

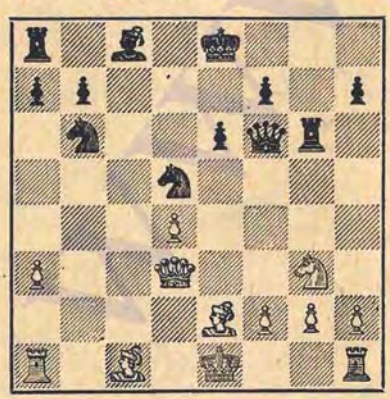

17. Ne2-h5! . . .

Această manevră cu nebunul, care constă din patru mutări succesive, forţează o slăbire hotărîtoare a poziţiei pionilor negri. In continuare, jocul pe ambele flancuri este foarte instructiv şi, după cum presupun, caracteristic pentru stilul meu.

17. . . Tg6-g7
18. Nh5-f3 . . .

Ameninţă 19.Ch5.

18. . . Df6-g6
19. Nf3-e4! f7-f5
20. Ne4-f3 Re8-f8
21. a3-a4! . . .

Pe diagonala a3-f8 nebunul va fi mai activ.

21. ... Tg7-c7
22. 0—0 Nc8-d7
23. Nc1-a3+ Rf8-g8
24. a4-a5 Tc7-c3

Aceasta duce la pierderea unui pion fără vreo îmbunătăţire a poziţiei negrului. Insă, nici mutarea aparent mai bună 24... Cc4 n-ar fi salvat situaţia. Ar fi urmat 25. Nc5! (mai tare decît 25. C:f5 Rh8!) 25... Ce5 26. de T:c5 27. Tfc1 Tac8 28. T:c5 T:c5 29. Dd4! cîştigînd în cel mai rău caz pionul a7 cu o poziţie net superioară.

Partea finală a partidei, cu toate eforturile disperate ale negrului de a se salva cu ajutorul vreunui truc oarecare, este destul de uşoară.

25. Dd3-b1! Cb6-a4
26. Nf3:d5 e6:d5
27. Db1:b7 Dg6-c6
28. a5-a6! . . .

Dacă acum 28...D:b7 29.ab Tb8, atunci 30.Tfb1 Cb6 31.Nb4 urmat de T:a7.

28. ... Ca4-b6
29. Na3-c5 f5-f4
30. Cg3-f5! ...

Mai precis decît 30.Ce2, ceea ce ar fi fost de asemenea bine.

30. . .	Rg8-h8
31. Cf5-e7	Dc6-e6
32. Nc5:b6	Nd7-c6
33. Ce7:c6	Ta8-g8

Cu amenințare de șah etern după 34...T:g2+.

34. Cc6-e5!	Tg8-g7
35. Db7-b8+?	...

Ca și în multe partide ale acestui meci nefericit pentru mine eu, după ce partida fusese hotărîtă deja practic, am jucat prea pripit. E adevărat că în cazul de față aceasta n-a influențat rezultatul. Mutarea 35.N:a7! ar fi silit pe negru să cedeze imediat.

35. . .	Tc3-c8
36. Ce5-g6+	Tg7:g6
37. Db8:f4	De6:b6
38. Df4-e5+	Tg6-g7
39. De5:d5	Tc8-d8
40. Dd5-e5	Db6:d4
41. De5:d4	Negrul cedează.

Nr. 218. APĂRAREA GRÜNFELD

EUWE — ALEHIN

A 4-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Dd1-b3	...

Această mutare este mai puțin tare decît 4. Nf4 Ng7 5. e3 0—0 6. Db3 c6 7. Cf3 cu un avantaj incontestabil de spațiu pentru alb.

4. . .	d5:c4
5. Db3:c4	Nf8-g7

Este posibil de asemenea 5...Ne6 6. Db5+ Cc6 7.Cf3 dar acum nu 7...Tb8 (ca în partida a 2-a a meciului, 1935) ci 7... Cd5! cu admirabile contrașanse.

6. Nc1-f4	c7-c6
7. Ta1-d1?	. . .

O mutare nenaturală și inutilă, în locul căreia ar fi fost mai bine 7.Cf3 0—0 8. e4. Acum negrul poate obține cel puțin un joc egal.

7. . .	Dd8-a5

Cu amenințarea 8...Ne6.

8. Nf4-d2	b7-b5?

În timpul primului meu meci cu Euwe (1935) am făcut uneori astfel de mutări, pe care acum nu sînt nici măcar în stare să le înțeleg. Nicicînd anterior sau mai tîrziu jocul meu n-a fost atît de nesănătos, mai ales în deschideri! De exemplu, această stricare a poziției pionilor nu poate nici măcar fi justificată prin lipsa unor alte continuări promițătoare, deoarece mutarea simplă 8...Db6 9.Nc1 Nf5 cu continuarea 0—0, ar fi asigurat negrului o superioritate netă de dezvoltare.

9. Dc4-b3	b5-b4

Această mutare are, față de altele, avantajul că este cel puțin consecventă: negrul împiedică mutarea e2-e4, dar cu ce preț!

10. Cc3-a4	Cb8-a6
11. e2-e3	Nc8-e6

Negrul ar fi putut juca dintr-o dată 11... 0—0, deoarece 12. N:a6 N:a6 13. D:b4 Dd5 sau 13. N:b4 Db5, ar fi fost favorabil pentru el, dar nu i-a plăcut răspunsul 12. Nc4.

12. Db3-c2	0—0
13. b2-b3	...

Dacă 13. D:c6, atunci 13... Cc7 cu amenințările 14... Nd7 sau 14... N:a2.

13. ...	Ta8-b8
14. Nf1-d3	...

Albul întîrziind întrucîtva cu dezvoltarea, se decide să nu ia pionul c6 — foarte just — deoarece după 14. D:c6 Nc8! coloana „c" ar fi devenit o armă puternică în mîinile negrului, de exemplu: 15. Cf3 Nb7 16.

Dc2 Tfc8 17. Db1 Ce4 urmat de Cc3.

14. ...	**Tf8-c8**
15. Cg1-e2	**...**

Evident că albul a subapreciat importanţa următorului sacrificiu de pion, altfel ar fi continuat cu 15. N:a6 D:a6 16. Cc5 Db5 17. Cf3! (Dar nu 17. C:e6 deoarece după 17... fe şi apoi e6-e5 negrul are joc bun) 17... Cd7 18. Tc1 cu perspective mai bune în final. Această posibilitate dovedeşte clar că mutările a 8-a şi a 10-a ale negrului au fost slabe.

15. ...	**c6-c5!**

O combinaţie corectă, care în cazul celei mai bune apărări a albului ar fi permis negrului să egaleze uşor jocul.

Dar, din fericire pentru mine, adversarul meu a subapreciat primejdia.

16. Nd3:a6	**Da5:a6**
17. Ca4:c5	**Da6-b5**
18. Ce2-f4 ?	**...**

Aceasta permite negrului să deschidă centrul şi să submineze poziţia adversarului. Apărarea corectă era 18. e4! Cd7 19. Ne3 N:d4 20. C:d4 D:c5 21. D:c5 C:c5 cu remiză probabilă [1].

18. ...	**Ne6-g4!**
19. f2-f3	**...**

După 19. Tc1 răspunsul 19... e5 ar fi fost de asemenea tare.

19. ...	**e7-e5!**
20. Cf4-d3	**...**

[1] Lasker a arătat că jucînd în varianta arătată 21. Dd2! în loc de 21.D : c5 albul cîştigă o piesă. De aceea la 18. e4 negrul nu trebuie să joace 18... Cd7, ci 18...Ng4 19. Ne3 (19.f3 e5!) 19... C:e4! — V. P.

Tot atît de nesatisfăcător pentru alb era 20. fg ef.

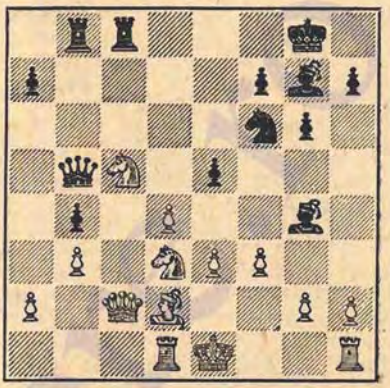

20. ...	**e5:d4**

Un sacrificiu de piesă frumos şi precis calculat, pe care albul e nevoit să-l primească, deoarece 21. ed Cd5! sau 21. e4 Cd7 îi lăsau şi mai puţine şanse de salvare.

21. f3:g4	**d4:e3**
22. Nd2:e3	**...**

Mai dificilă pentru negru era varianta 22. N:b4 Cd5 23. a3 a5 24. Dc4! ab! 25. D:d5 ba 26. Tf1 (Sau 26. b4 Nc3+ cu mutarea următoare N:b4) 26... a2! 27. T:f7 Nc3+ 28. Re2 T:c5 şi negrul cîştigă.

22. ...	**Cf6:g4**
23. Ne3-f4	**...**

Alte continuări sînt de asemenea nesatisfăcătoare de exemplu: 23. Ng1 Nc3+ 24. Rf1 Tb6 sau 23. Nf2 Nc3+ 24. Rf1 Tc6! 25. Rg1 C:f2 26. D:f2 Td8 cu poziţie de cîştig pentru negru.

23. ...	**Ng7-c3+**
24. Td1-d2	**...**

Forţat.

24. ...	**Tc8:c5**
25. Cd3:c5	**...**

După 25. N:b8 cîştiga imediat 25... De8+!

25. ...	**Db5:c5**

Negrul a ieşit cu bine din complicaţii şi alege o variantă care îi asigură un mic avantaj material (dama şi un pion contra două turnuri) păstrînd în acelaşi timp atacul. Ar fi fost totuşi mai scurtă următoarea cale spre victorie: 25... Te8+! 26. Ce4 f5 27. Rd1 T:e4 28. Td8+ Rf7 29. Ng5 f4! 30. Rc1 Te2 31. Dd3 D:g5!

26. Nf4:b8	**Dc5-e7+**
27. Re1-d1	**Cg4-e3+**
28. Rd1-c1	**Ce3:c2**
29. Td2:c2	**h7-h5!**

Pregătirea necesară pentru mutarea următoare.

30. Th1-d1	**Nc3-g7**
31. h2-h3	**a7-a5**

Avantajele negrului, care îi asigură cîştigul sînt: situaţia nesigură a regelui alb şi poziţia neapărată a nebunului b8 pentru care nu se poate găsi un cîmp sigur. Partida rămîne interesantă şi instructivă pînă la sfîrşit.

32. Nb8-f4	**De7-e4**
33. Nf4-c7	**De4-e3+**
34. Rc1-b1	**a5-a4!**

Această străpungere, care putea fi împiedicată, cîştigă cel puţin calitatea.

35. b3:a4	**b4-b3**
36. a2:b3	**De3:b3+**
37. Rb1-c1	**Ng7-h6+**
38. Td1-d2	**Db3:a4**
39. Nc7-e5	**...**

Albul ar fi putut prelungi jocul prin mutarea 39. Rd1, după care negrul ar fi trebuit să împingă întîi regele alb pe flancul damei prin 39... N:d2 40. R:d2 De4! 41. Rc1 De1+ şi apoi să avanseze treptat pionii de pe flancul regelui cu sprijinul regelui.

39. ...	**Rg8-h7**
40. Ne5-c3	**Da4-b5!**

Impiedică mutarea 41. Rd1.

41. Nc3-d4	**...**

Albul nu mai are mutări satisfăcătoare. Dacă, de exemplu, 41. Na1 atunci 41... Df1+ şi apoi Ng7+.

41. ...	**Db5-e2!**
42. g2-g4	**De2-e1+**
43. Rc1-b2	**Nh6:d2**
44. Tc2-c8	**Nd2-c1+!**

Albul cedează.

Nr. 219. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — EUWE

A 7-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Cg1-e2	**d5:e4**
5. a2-a3	**Nb4-e7**

Şi mai convingător ar fi fost 5... N:c3+ 6. C:c3 Cc6 cu joc cel puţin egal. Tocmai această posibilitate combate a 4-a mutare a albului.

6. Cc3:e4	**Cb8-c6**

Şi acum această mutare este destul de bună.

In a 5-a partidă a meciului am încercat aici 7. Ne3 (Dacă 7. c3, atunci 7... e5) dar după 7... Cf6 8. C2c3 0—0 (Ameninţă deja C:e4 şi apoi f7-f5) am obţinut doar joc egal.

De aceea în partida de faţă am hotărît să încerc următoarea mutare de pion, paradoxală la prima vedere, a cărei idee evidentă este de a îmbina dezvoltarea pe flanc a nebunului cu posibilitatea unui asalt de pioni pe flancul regelui.

7. g2-g4!?	**b7-b6**

Această mutare nu constituie o încercare de răsturnare şi în curînd albul obţine poziţia spre care tindea.

E adevărat că răspunsul mai natural 7... e5 ar fi fost de asemenea neconvingător din cauza 8. d5 Cd4 9. C2c3 (Dar nu 9. C:d4 din cauza 9... D:d5!) şi dacă 9... f5, atunci 10. gf N:f5 11. Ne3 cu şanse excelente pentru alb. Dar 7... Cf6! 8. C:f6+ N:f6 9. Ne3 Dd5 ar fi asigurat negrului o dezvoltare comodă şi ar fi demonstrat lipsa de fond a mutării a 7-a a albului.

8. Nf1-g2	**Nc8-b7**
9. c2-c3	**Cg8-f6**
10. Ce2-g3	**0—0?**

Chiar dacă s-ar putea dovedi că negrul are o apărare suficientă împotriva atacului albului pe flancul regelui, această mutare ar trebui condamnată deoarece îl expune pe negru la pericole fără nici o necesitate sau avantaj.

După mutarea simplă 10... Dd7 urmată de 0—0—0, albul ar fi rămas cu un avantaj de spaţiu fără mare însemnătate şi fără şanse reale de atac.

11. g4-g5	**Cf6:e4**
12. Cg3:e4	**Rg8-h8**

Pregătire pentru mutarea f7-f5 pe care albul o previne prin următoarea mutare tare:

13. Dd1-h5! ...

Dacă acum 13... f5, atunci desigur 14. g6.

13. ... **Dd8-e8**

Aceasta reînvie ameninţarea f7-f5, dar permite următoarea combinaţie foarte promiţătoare. Mai prudentă ar fi fost 13... Ca5, deoarece varianta 14. b4 Cb3 15. Cf6 gf 16. N:b7 f5! nu este periculoasă pentru negru. După 13... Ca5 albul şi-ar fi intensificat presiunea, încheindu-şi dezvoltarea prin mutările 14. Nf4 şi, în caz de nevoie, 0—0—0.

14. Ce4-f6! ...

Un sacrificiu de pion corect, care asigură albului un atac puternic şi, probabil, imposibil de respins.

14. ... **Ne7:f6**

La 14... gf ar fi urmat 15. gf Ca5 (Nu se poate 15... N:f6? din cauza 16. Ne4) 16. fe D:e7 17. N:b7 C:b7 18. Ng5 f6 19. Nh6 Tg8 20. 0—0—0 Cd6 21. The1 cu un avantaj evident pentru alb.

15. g5:f6	**g7:f6**
16. Dh5-h4	**De8-d8**

Forţat, deoarece 16... De7 ar fi dus la pierderea unei piese după 17. Ne4!

17. Nc1-f4! ...

Această continuare a atacului, a cărei raţiune constă în retragerea ulterioară a nebunului n-a fost uşor de găsit.

Relativ cea mai bună şansă pentru negru ar fi fost înapoierea pionului în plus prin 17... f5, cu toate că după 18. D:d8 Ta:d8 19. N:c7 Td7 20. Nf4 Ca5 21. Tg1! şi avantajul albului este evident.

17. ... e6-e5
18. Nf4-g3 f6-f5

E îndoielnic că negrul ar avea ceva mai bun.

Dacă, de exemplu, 18... ed, atunci 19. 0—0—0! cu un atac care se dezvoltă ușor.

19. d4:e5 ...

Și aici era tare 19. 0—0—0. Totuși, simpla recuperare a materialului sacrificat, ținînd seama de puternicele posibilități de atac ale albului, este suficient de convingătoare.

19. ... Tf8-g8
20. Ng2-f3? ...

Această mutare imprecisă permite însă începerea unui contraatac salvator.

Partida ar fi fost decisă de mutarea 20. Dh3!, după care 20... Dd3 se combate prin 21. Nh4!, iar la 20... Tg4 ar fi fost posibil 21. 0—0!, cu amenințarea cîștigării de material prin f2-f3, păstrînd atacul.

20. ... Dd8-d3!

O resursă ingenioasă. După cum se va vedea însă din cele ce urmează, negrul nu și-a dat seama ce multe posibilități interesante i se deschid datorită acestei mutări.

21. Nf3-e2 ...

Albul n-are altceva mai bun, deoarece 21. N:c6? duce la pierdere din cauza 21... Na6! 22. Dh5 Tg4!

21. ... Dd3-e4?

Duce la un final pierdut. Păcat că negrul a evitat complicațiile fantastice care ar fi survenit după 21... Dc2! Această mutare îi asigura remiza. Iată varianta principală și unele alternative ale acesteia:

22. Df6+ Tg7 23. Tg1! a) 23... D:b2 24. e6! D:a1+ 25. Nd1 Cd4!; b) 26. D:g7+!; c) 26... R:g7 27. Nh4+ Rh6!; d) 28. Ng5+! Rg7 29. Nh4+ șah etern.

a) Este proastă continuarea naturală 23. e6 din cauza 23... Te8! 24. Tg1! Na6! (24... T:e6 25. Ne5!) 25. N:a6 T:e6+ 26. Ne5 De4+ 27. Rf1 D:e5 cu avantaj pentru negru;

b) Nu se poate 25... Td8 sau 25... Db1, din cauza 26. Nd6!!;

c) Albul n-are șanse de cîștig nici după 26. D:d4;

d) Nu se poate 27... Rf8 din cauza 28. e7+ Re8 29. Tg8+ Rd7 30. Td8+ și albul cîștigă.

22. Dh4:e4 f5:e4
23. Ng3-h4 ...

Mutarea cîștigătoare pe care negrul, probabil n-a observat-o.

După 23. 0—0—0 negrul ar fi obținut șanse excelente de remiză, continuînd cu 23... T:g3! 24. hg C:e5.

23. ... h7-h6
24. 0—0—0 Ta8-e8
25. Nh4-f6+ Rh8-h7
26. f2-f4! e4:f3
27. Ne2:f3 ...

Desigur că această mutare este mai bună decît cîștigarea calității pentru un pion prin 27. Nd3+. Acum nebunul albului domină întreaga tablă și negrul nu poate împiedica pătrunderea turnurilor albe pe linia a 7-a.

27. ... Cc6-a5
28. Nf3:b7 Ca5:b7
29. Td1-d7 ...

Începutul sfîrșitului.

29. ... Cb7-c5
30. Td7:f7+ Rh7-g6
31. Tf7:c7 Cc5-d3+
32. Rc1-b1 ...

Ar fi fost mai bine 32. Rc2.

32. ... Re6-f5
33. Th1-d1 Cd3:e5
34. Td1-f1+ Rf5-e4
35. Tc7:a7 Ce5-c4

Sau 35... Cf3 36. Ta4+ Re3 37. Nd4+ cu poziție disperată pentru negru.

36. Ta7-d7	**Re4-e3**
37. Tf1-e1+	**Re3-f3**
38. Te1:e8	**Tg8:e8**
39. Td7-d4	**Cc4-e3**
40. Td4-h4	**Ce3-f5**
41. Th4-b4	Negrul cedează.

Nr. 220. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN EUWE

A 9-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Dd1-g4	**...**

Albul încearcă să cîştige un tempo în comparaţie cu varianta 4. a3, folosită în cea de a 3-a partidă a meciului. Dar prezenţa nebunului la b4 trebuia să asigure negrului un contrajoc bun.

4. ...	**Cg8-f6**

La 4... Rf8 merită atenţie 5. ed ed (5... Cf6 6. Ng5) 6. Dg3.

5. Dg4:g7	**Th8-g8**
6. Dg7-h6	**Tg8-g6**
7. Dh6-e3	**Cf6:e4 ?**

Ca răspuns la această mutare, albul reuşeşte să obţină un anumit avantaj de dezvoltare. Tot atît de puţin convingătoare este aci ispititoarea mutare 7... e5 din cauza 8. Nd2, de exemplu: 8... ed 9. D:d4 c5 10. De5+ şi 11. ed. Dar prin 7... c5! negrul putea începe o contraofensivă periculoasă; dacă în acest caz 8. Nd2, atunci 8... Cg4 9. Dd3 Cc6 şi albul e pe marginea prăpastiei.

8. Nf1-d3 !	**f7-f5**

Negrul e nevoit să întîrzie cu dezvoltarea flancului damei şi să slăbească şi mai mult poziţia regelui său. La 8... C:c3 albul ia la g6.

9. Cg1-e2	**c7-c5**
10. Nd3:e4	**...**

Important era să se înlăture tocmai în acest moment calul incomod. Varianta 10.0—0 (10. f3? Dh4+) 10... Cc6 este mult mai puţin clară.

10. ...	**f5:e4**

Criticii au condamnat degeaba luarea cu pionul „f", deoarece după 10... de 11. dc urmată de Dh3 şi Ne3 ar fi fost în favoarea albului.

11. De3-h3 ! !	**...**

O puternică mutare de atac, sub a cărei influienţă negrul se hotărăşte la un contrajoc riscant în centru.

11. ...	**Cb8-c6**

Negrul ar fi trebuit să încerce cu orice preţ să menţină echilibrul material, de exemplu prin 11... De7 şi dacă 12. Cf4, atunci 12... Tg5! (Altfel 13. C:d5) 13. 0—0 Cc6 14. C:e6! D:e6 15. D:e6+ N:e6 16. N:g5 cd 17. Cb5 Rd7 cu şanse mai mari de remiză decît în continuarea din partidă.

12. Dh3:h7	**Dd8-f6**

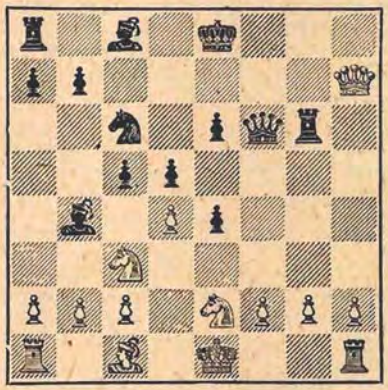

13. Ce2-f4 !	**...**

Albul cîştigă calitatea, fără să piardă cu aceasta iniţiativa. Turnul nu are mutări: dacă 13... Tg7 (Th6,

Tg5) atunci 14. Ch5!, iar la 13... Tg4 urmează 14. Dh5+ !

13. ...	c5:d4
14. Cf4:g6 !	...

Schimbul damelor (pe care negrul în general nu-l mai poate evita) ar fi fost prematur aici, de exemplu: 14. D:g6+ D:g6 15. C:g6 dc 16. b3 Rf7 17. Cf4 Cd4 cu cîştigarea pionului „c", deoarece nu se poate 18. Rd1 din cauza 18... e5.

14. ...	d4:c3
15. b2-b3	Cc6-e7

La 15... Cd4 albul ar fi răspuns 16. 0—0! şi dacă 16... C:c2, atunci 17. Dg8+ Rd7 18. Ng5 cu un atac hotărîtor.

16. Cg6:e7	Nb4:e7
17. h2-h4	...

Obligă la schimbul damelor.

17. ...	Df6-f7
18. Dh7-h8+	Df7-f8
19. Dh8:f8+	Re8:f8
20. Nc1-g5	...

Era bine şi 20.Nh6+ Rf7 21. 0—0—0, pentru a îngreuia înaintarea e6-e5, dar mutarea din partidă trebuia să asigure şi mai repede victoria.

20. ...	e6-e5
21. f2-f3!	...

O mutare intermediară necesară. La 21.N:e7+ R:e7 22.f3 negrul ar fi putut răspunde 22...e3 urmat de d5-d4.

21. ...	e4:f3
22. g2:f3?	...

Albul uită de intenţia sa de a schimba în prealabil nebunii. In varianta 22. N:e7+ R:e7 23. gf urmat de 0—0—0 şi înaintarea pionului „h", negrul n-ar fi avut nici un fel de şanse de remiză.

22. ...	Ne7-a3!

Ameninţarea care se creează prin acţiunea comună a nebunilor adverşi, îl forţează acum pe alb să caute un mijloc comod de a înapoia calitatea.

23. f3-f4!	Nc8-f5

Nu însă 23...e4, din cauza 24.Td1 Ne6 25.f5.

24. f4:e5	Nf5:c2
25. 0—0+	Rf8-g8
26. Ta1-c1 !	...

Acesta este sensul manevrei începute prin mutarea 23-a. Imediat ce albul va lua pe c3, pionii liberi trebuie să-i asigure victoria cu toată prezenţa nebunilor de culori diferite.

26. ...	Na3:c1
27. Tf1:c1	Nc2-f5
28. Tc1:c3	Ta8-c8
29. Tc3-f3	...

Şi după schimbul de turnuri albului îi rămîneau şanse de cîştig, totuşi variantele care surveneau erau greu de calculat pînă la capăt.

29. ...	Tc8-f8

Nu este mai bună nici continuarea 29...Ne4 30.Tf6 d4 31.Td6 d3 32.e6 sau 29... Ne6 30. Tf6 Tc6 31. Ne3 cu apropierea ulterioară a regelui alb.

30. Ng5-f6	Nf5-e4
31. Tf3-g3+	Rg8-f7
32. h4-h5	Tf8-c8

Dacă 32...Tg8, atunci 33.e6+.

33. Tg3-g7+	Rf7-e6
34. h5-h6!	d5-d4

Dacă 34...Tc1+ 35.Rf2 Th1, cîştigă 36.Te7+ Rf5 37.h7.

35. h6-h7	Tc8-c1+
36. Rg1-f2	Tc1-c2+
37. Rf2-g3	Ne4:h7
38. Tg7:h7	Tc2:a2
39. Rg3-f4	b7-b5
40. Rf4-e4	Ta2-e2+
41. Re4:d4	Negrul cedează.

Nr. 221. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **EUWE**

A 19-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**c7-c6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. Cb1-c3	**d5:c4**
5. a2-a4	**e7-e6**

Luarea pionului c4 este potrivită numai în legătură cu dezvoltarea nebunului la f5. După această mutare albul, sacrificînd pionul, obţine o iniţiativă de lungă durată, care compensează cu prisosinţă materialul sacrificat.

6. e2-e4	**Nf8-b4**
7. e4-e5	**Cf6-e4**

In avantajul albului este şi 7...Cd5 8.Nd2 N:c3 9.bc b5 10.Cg5!

8. Dd1-c2	**Dd8-d5**
9. Nf1-e2	**c6-c5**

La 9...b5 ar fi urmat 10.0—0 N:c3 11.bc 0—0 12. Ce1! Siguranţa şi rapiditatea cu care făcea mutările adversarul meu, de obicei atît de precaut, m-a convins de faptul că întreaga variantă fusese pregătită de el dinainte. Spre norocul meu (aici se poate vorbi într-adevăr de noroc) în analiza lui Euwe s-au dovedit a fi „goluri".

10. 0—0	**Ce4:c3**
11. b2:c3	**c5:d4**
12. c3:d4	**...**

In legătură cu mutarea următoare, continuarea cea mai naturală, totuşi foarte promiţătoare pentru alb era şi continuarea 12.C:d4 Ne7 (Sau 12... Nc5 13. Cf3 sau 12... D:e5 13. cb D:d4 14.Nb2).

12. ...	**c4-c3**
13. Nc1-d2	**...**

Recîştigă pionul cu avantaj de dezvoltare.

13. ...	**Dd5-a5?**

O pierdere de tempo care înrăutăţeşte situaţia dificilă a negrului.

14. Nd2:c3	**Nb4:c3**
15. Ta1-a3	**Cb8-c6**

Pentru aprecierea poziţiei rezultate este esenţial faptul că negrul nu putea juca aici 15...Nd7 16.T:c3 N:a4; la aceasta ar fi urmat nu 17. Tc8+? Rd7 18.Nb5+ Cc6! ci imediat 17.Nb5+ ! ! cu cîştig rapid.

16. Ta3:c3	**Nc8-d7**

Dacă 16...0—0, atunci 17.Tb1 (ameninţă 18.T:c6) 17...Dc7 18.Cg5 cu atac de mat.

17. Tf1-b1	**0—0?**

Sacrificiul de pion este greşit. După 17...Tb8, albul, cu tot avantajul poziţional, nu avea încă nimic decisiv, cu toate că ar fi păstrat un puternic atac prin 18.Tc5 Dd8 19. De4.

18. Tc3-c5	**...**

Din punct de vedere tehnic, mai simplu decît 18. T:b7 Cb4 19.Tc5 C:c2 20.T:a5 Nc6 21.Tb:a7 Tab8.

18. ...	**Da5-d8**

La 18... Dc7 ar fi urmat acum 19.Cg5, în timp ce cu o mutare în urmă, adică atunci cînd dama neagră se afla la a5, negrul avea la 18.Cg5 răspunsul 18...f5!

19. Tb1:b7	**Nd7-c8**
20. Tb7-b1	**Cc6:d4**

Şi după 20... Ce7 21. Cg5 Cg6 22. Nf3 şi negrul pierde calitatea.

21. Cf3:d4	**Dd8:d4**
22. Ne2-f3	**Nc8-d7**
23. Nf3:a8	**Tf8:a8**
24. a4-a5	**...**

Această mutare permite încă o lungă rezistenţă. Euwe foloseşte cu o

surprinzătoare inventivitate şansele sale insignifiante de salvare. După 24.Td1 D:a4 25.D:a4 N:a4 26. Tdc1 negrul ar fi putut să cedeze liniştit.

24. ...	**g7-g6**
25. Tb1-d1	**Dd4-b4!**
26. Dc2-c4	**Ta8-b8**
27. Dc4:b4	**Tb8:b4**
28. h2-h3	**...**

Mai precis ar fi fost 28.Tc7 Na4 29.Td8+ Rg7 30. h3 a6 31.Ta8 Nb5 32.T8a7 Tf4 33.g3 Tf5 34.f4.

28. ...	**Nd7-b5**
29. Tc5-c8+	**Rg8-g7**
30. Td1-d8	**Tb4-b1+**
31. Rg1-h2	**Tb1-b2**
32. Rh2-g3	**...**

Tentant, dar îndoielnic dacă mai bună decît continuarea din partidă ar fi fost mutarea 32.g4 (32...T:f2+? 33. Rg3 urmat de g4-g5) deoarece negrul ar fi răspuns prin 32...g5!

32. ...	**Tb2-b3+**
33. f2-f3	**Tb3-b2**

Acum albului nu-i vine uşor să apere pionul g2 şi el trebuie să joace precis pentru a nu da adversarului şanse de remiză.

34. Td8-g8+	**Rg7-h6**
35. Tc8-c7	**Nb5-f1**
36. Tc7:f7	**Tb2:g2+**

La 36...g5 albul avea pregătit răspunsul 37.f4! care ar fi dus repede la victorie.

37. Rg3-f4	**g6-g5+**
38. Rf4-e3	**Tg2-e2+**
39. Re3-d4	**Te2-d2+**
40. Rd4-e3	**...**

Cu scopul de a cîştiga timp.

40. ...	**Td2-e2+**
41. Re3-d4	**Te2-d2+**
42. Rd4-c3	**Td2-d3+**
43. Rc3-c2	**Td3-a3**

Era posibilă varianta 43...Td5 44.T:a7 N:h3 45.a6 Ta5 46.Rb3 Nf1 47. Tc7! N:a6 48. Tc1 şi albul cîştigă.

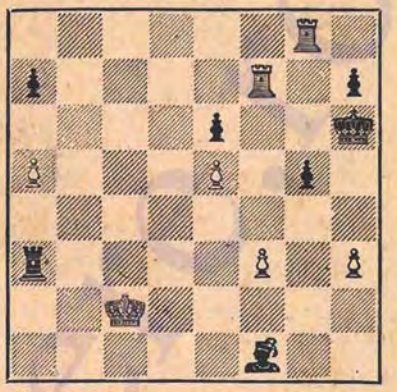

44. f3-f4!	**...**

Albul începe să pregătească matul. În cazul unei alte continuări el ar fi avut destule greutăţi tehnice.

44. ...	**g5:f4**
45. Tf7:f4	**Nf1-e2**

Nu se poate juca 45... Nd3+ din cauza 46.Rb2.

46. Tf4-f6+	**Rh6-h5**
47. Rc2-d2!	**Ne2-c4**

Acum nu se poate juca 47... Nd3 din cauza 48. Tf3.

48. Tg8-g7	**h7-h6**
49. Tg7-g6	**Ta3-d3+**

La 49...T:a5 ar fi urmat un final elegant: 50. T:h6+ Rg5 51.Tfg6+ Rf5 52. Tg4 şi albul cîştigă şi nebunul.

50. Rd2-c2	**Td3-d7**
51. Tg6:h6+	**Rh5-g5**
52. Rc2-c3	**Nc4-d5**
53. Rc3-d4!	**Nd5-h1+**
54. Rd4-e3	**Nh1-d5**
55. Th6-g6+	**Rg5-h5**
56. Re3-f4	**Td7-h7**
57. h3-h4	**...**

Cu amenințarea imparabilă 58.Rg3. Negrul cedează.

Nr. 222. APĂRAREA OLANDEZĂ

EUWE — ALEHIN

A 24-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	**e7-e6**
2. c2-c4	**f7-f5**
3. g2-g3	**Nf8-b4+**
4. Nc1-d2	**Nb4-e7**

Scopul acestei manevre este dublu: 1) să ia calului cîmpul d2; 2) să întrerupă acțiunea damei pe coloana „d". De aceea ea este incontestabil mai tare decît dezvoltarea imediată a nebunului pe e7.

5. Nf1-g2	**Cg8-f6**
6. Cb1-c3	**0—0**
7. Cg1-f3	**...**

Ar fi fost preferabil să fi jucat 7.Ch3, deoarece mutarea următoare a negrului îi asigură cel puțin joc egal.

7. ...	**Cf6-e4**

Dacă nebunul s-ar fi găsit încă la c1, atunci albul ar fi putut să răspundă acum 8.C:e4 fe 9.Cd2.

8. 0—0	**Ne7-f6**

Şi mai tare ar fi fost 8... b6!

9. Cc3:e4	**...**

Albul trebuie să lupte acum pentru egalarea jocului. De aceea mai bună ar fi fost continuarea 9.Dc2 C:d2 10. D:d2; faptul că negrul ar fi avut perechea de nebuni n-ar fi avut o însemnătate esențială din cauza oarecarei întîrzieri în dezvoltare.

9. ...	**f5:e4**
10. Cf3-e1	**Nf6:d4**

Această mutare pare prea îndrăzneață, dar în realitate reprezintă singurul mijloc de a ascuți jocul, fără un risc prea mare. După 10... d5 11.Nc3 urmat de Cc2 şi f2-f3, albul ar fi obținut o aşezare armonioasă a pieselor.

11. Ng2:e4	**Nd4:b2**

Tentant, dar dezavantajos pentru negru ar fi fost 11... d5 din cauza 12.cd ed 13.Db3!

12. Ne4:h7+	**Rg8:h7**
13. Dd1-c2+	**Rh7-g8**
14. Dc2:b2	**Cb8-c6**
15. Ce1-f3	**...**

Albul trebuie să obțină acum neapărat un atac asupra poziției slăbite a regelui inamic. Negrul are de ales: sau să încerce să respingă atacul adversarului prin schimburi, adoptînd o tactică pasivă, sau să înceapă el însuşi un contraatac în centru, sau chiar pe flancul regelui. Intrucît pionul c4 nu reprezintă un ornament al poziției albului, şansele negrului sînt mai bune.

In afară de mutarea din partidă, mai merită atenție continuarea 15.Nc3 De7 16.f4, la care negrul ar fi răspuns 16...d6 17.Cf3 e5! 18.fe de 19.C:e5 Nh3.

15. ...	**d7-d6**

Ar fi fost bine şi 15...b6, dar negrul nu voia după 16.Ce5 şi schimbul de cai — inevitabil în desfăşurarea jocului — să ajungă la o poziție cu nebuni de culori diferite.

16. c4-c5!	**...**

Acest sacrificiu de pion (din punct de vedere strategic aproape inevitabil pentru prevenirea mutării e6-e5) este într-adevăr cea mai bună şansă de a obține joc egal.

16. ...	**d6:c5**
17. Nd2-c3	**Dd8-e7**
18. Ta1-d1	**b7-b6**
19. Db2-c2	**Nc8-b7**

Negrul a reuşit în sfîrşit să-şi dezvolte nebunul. Acum îi rămîne doar

să respingă mica amenințare asupra flancului regelui său. Următoarea mutare a adversarului îi ușurează această sarcină.

20. Dc2-g6? ...

Mutarea 20.h4 oferea albului mult mai multe șanse. Negrul ar fi avut atunci posibilitatea să aleagă între un mult promițător sacrificiu de calitate după 20...Tf5 21.Cg5 Te8 22.g4 (22.Db3 Cd8) 22...T:g5, și continuarea 20...Cb4 21.N:b4 N:f3 22.N:c5 bc 23.ef T:f3 24. De4 Taf8, care-i asigură un avantaj clar, deși greu realizabil.

20. ... De7-f7
21. Dg6-g5 ...

Cea mai bună. Continuarea 21.Dg4 Tad8 22. Cg5? ar fi dus după 22... D:f2+! la pierdere rapidă.

21. ... Ta8-d8
22. h2-h4 ...

Dacă 22.Ce5, atunci 22...Df5.

22. ... Td8:d1
23. Tf1:d1 ...

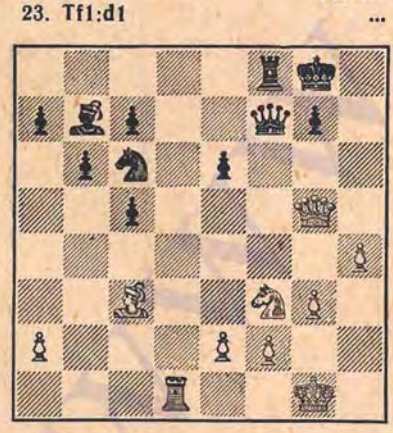

23. ... Cc6-d4

Calea cea mai scurtă spre simplificare ar fi fost mutarea 23...e5! Dacă 24.h5, atunci nu 24...e4? din cauza 25. h6 g6 26.Td7 și albul cîștigă, ci 24...Cd4; la 24.N:e5 ar fi urmat 24...C:e5 25.D:e5 Te8 26.Db2 N:f3. În ambele variante negrul obține ușor victoria, în timp ce după mutarea jucată în partidă, ea devine mult mai greu de obținut.

24. Nc3:d4 c5:d4?

După această mutare albul poate obține forțat remiza. Ar fi fost necesar 24...N:f3 25.N:c5 bc 26.ef D:f3 27. Td2 c4! cu șanse de cîștig.

25. Td1:d4 Nb7:f3
26. Td4-f4 Df7-h5
27. Tf4:f8+? ...

Negrul aștepta tocmai această mutare și a apreciat în mod just finalul de pioni care se obține în felul acesta, ca fiind cîștigat. Ambii adversari au scăpat din vedere că varianta 27.T:f3! D:g5 28.T:f8+ R:f8 29. hg b5 30. f4 a5 31. Rf2 a4 32. Re3 c5 33. Rd3 Re7 34. e4 Rd6 35. g4 urmat de f4-f5 duce la remiză. Deosebirea față de continuarea jucată în partidă consta în faptul că albul reușește să preîntîmpine pătrunderea hotărîtoare a regelui negru pe flancul damei.

27. ... Rg8:f8
28. Dg5-f4+ Dh5-f7
29. Df4:f3 Df7:f3
30. e2:f3 e6-e5!

Mutarea care duce la victorie, deoarece negrul previne înaintarea f3-f4.

31. Rg1-f1 b6-b5
32. Rf1-e2 c7-c5??

O lipsă de atenție nemaipomenită. Negrul a făcut această mutare fulgerător, presupunînd că albul va răspunde prin 33.Rd3. După 32...a5 albul ar fi putut să cedeze, deoarece negrul cîștigă ușor: 33.Rd3 a4 34.Rc3 c5 35.g4 Re7 36.Rd3 (în cazul cînd 36.g5, regele atacă h5, dacă însă 36.h5, atunci regele trece la f4,

după care hotărăşte mutarea e5-e4) 36...Rd6 37.Rc3 Rd5 38.a3 Re6 39.Rd3 Rd6 40.Rc3 Rd5 41.Rd3 b4 42.ab cb 43.Rc2 Rc4 44.Rb2 (44.h5 Rd5) 44...a3+ 45.Ra2 Rc3.

Această greşeală grosolană s-a reflectat asupra jocului meu în ultimele şase partide ale meciului.

33. Re2-e3!

Acum negrul nu poate împiedica mutarea 34.f4. Remiză.

Nr. 223. PARTIDA VIENEZĂ

ALEHIN — EUWE

A 27-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cb1-c3	**Cg8-f6**
3. Nf1-c4	**Cf6:e4**
4. Dd1-h5	**Ce4-d6**
5. Nc4-b3	**...**

La joc egal duce 5.D:e5+ De7.

Fiind nevoit să joc cu orice preţ la cîştig, m-am hotărît să permit negrului să sacrifice calitatea, ceea ce de zeci de ani se consideră că dă negrului şanse excelente de atac: 5...Cc6! 6.Cb5 g6 7.Df3 f5 8.Dd5 Df6 9.C:c7+ Rd8 10.C:a8 b6 (sau 10...b5) şi apoi Nb7, după care albul ar fi trebuit să se muncească un timp oarecare.

Totuşi, din punct de vedere psihologic, este clar că Euwe, avînd două puncte în plus, n-a vrut să rişte.

5. ...	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**Cb8-c6**

Ar fi fost prematur 6...0—0 din cauza 7.h4.

7. Cf3:e5	**Cc6:e5?**

O greşeală instructivă de deschidere.

Negrul a subapreciat puterea ascunsă a nebunului b3 pe care l-ar fi putut schimba continuînd 7...0—0 8.Cd5 Cd4! 9.0—0 C:b3 10.ab Ce8 cu şanse aproximativ egale. După mutarea jucată în partidă albul reuşeşte să frîneze pentru un timp destul de lung dezvoltarea flancului damei negrului şi să creeze treptat o presiune crescîndă.

8. Dh5:e5	**0—0**
9. Cc3-d5!	**...**

Era importantă împiedicarea mutării 9...Nf6.

9. ...	**Tf8-e8**
10. 0—0	**Ne7-f8**
11. De5-f4	**c7-c6**

Deoarece negrul nu reuşeşte să joace d7-d5, această mutare nu-i uşurează jocul. Merita atenţie 11... b6, deoarece 12.C:c7 (12...Dc7? 13.N:f7+) e greşit din cauza 12...Te4!

12. Cd5-e3	**Dd8-a5**
13. d2-d4	**...**

Jucat pentru a nu permite mutarea 13...De5. Faptul că negrul controlează temporar punctul e4, nu este atît de important.

13. ...	**Da5-h5**

Desigur nu se putea juca 13...Te4 din cauza 14.N:f7+.

14. c2-c3	**Cd6-e4**

Dacă 14...Cb5, atunci 15.a4 Nd6 16.D:f7+ D:f7 17.N:f7+ urmat de 18.ab cu avantaj pentru alb.

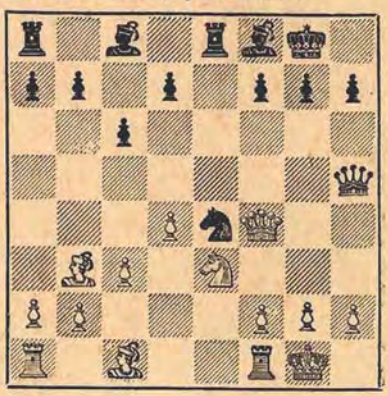

15. f2-f3! ...

Mulțumită acestei mutări intermediare importante, albul forțează izolarea pionului „d" al negrului și obține un avantaj prețios pentru final.

15. ... Ce4-g5

Nu exista nimic mai bun. Dacă, de exemplu, 15...Nd6, atunci 16.D:f7+ !, dacă însă 15...Cf6, atunci 16.Cg4 ! de asemenea cu mare avantaj pentru alb.

16. d4-d5! ...

Amenință desigur 17.h4 !

16. ... c6:d5
17. Ce3:d5 Cg5-e6
18. Df4-g4 ...

Continuarea aparent mai energică 18.Dg3 Dg6 19.f4 n-ar fi fost atît de clară din cauza 19...Nc5+ 20.Rh1 D:g3 21.hg Tb8 22.f5 Cf8.

18. ... Dh5-g6
19. Nc1-e3 b7-b6
20. Ta1-d1 Nc8-b7
21. Dg4:g6 ...

Acum, cînd albul și-a terminat dezvoltarea pieselor, a venit momentul de a intra în final, unde slăbiciunile de pioni ale negrului vor deveni mai concrete.

21. ... h7:g6
22. Tf1-e1 Ta8-c8
23. Rg1-f2 Nf8-c5

Cum trebuie să joace negrul ? Dacă, de exemplu, 23...Cc5, atunci 24.Nc2 urmat de dublarea turnurilor pe coloana „d".

24. Ne3:c5 Nb7:d5

Dacă 24... bc, atunci 25. Ce3 urmat de Cc4 și Cd6 cu mare avantaj. După 24...T:c5 însă, negrul ar fi putut, probabil, să opună o rezistență mai dîrză.

25. Nb3:d5 Ce6:c5
26. Te1:e8+ Tc8:e8
27. b2-b4! ...

Acesta este sensul schimburilor precedente. Albul apreciază în mod just că în finalul de turnuri care urmează, superioritatea lui de pioni pe flancul damei, susținută de regele propriu și întărită de faptul că regele advers este în afara jocului, va fi hotărîtoare. Negrul nu poate evita schimbul calului pentru nebun, deoarece mutarea 27...Ca4 este proastă din cauza 28.Nb3 urmat de 29.T:d7.

27. ... Cc5-e6
28. Nd5:e6 d7:e6
29. Td1-d7 ...

După 29.c4 Tc8 30.Tc1 Rf8 avantajul albului ar fi fost insuficient pentru cîștig.

29. ... Te8-c8
30. Td7:a7 Tc8:c3
31. Ta7-a8+ Rg8-h7
32. a2-a4? ...

Această greșeală destul de evidentă, într-o poziție cîștigată din punct de vedere tehnic, n-a fost menționată după cîte știu, de niciunul din criticii care au consacrat destule pagini analizei posibilităților care se ascund în acest final.

Principala lipsă a acestei mutări constă în faptul că ea lasă la dispoziția turnului negru cîmpurile a3 și b3. De aceea turnul poate fi forțat să plece acum de pe orizontala a 3-a numai cu prețul pierderii unui timp prețios.

Corect și suficient ar fi fost simplu 32.Re2 ! Turnul negru sau era împins într-o poziție pasivă prin mutarea 33. Rd2, sau ar fi trebuit să întreprindă imediat contraatacul 33... Tc2+ și, în urmă, după 33. Rd3 T:g2 34. Rc4 ! nici n-ar fi avut nevoie să se numere timpii pentru a stabili că pionii liberi ai albului, susținuți în caz de nevoie de rege, vor ajunge să se transforme în damă mult mai repede decît cei negri.

Faptul că am lăsat să-mi scape o victorie simplă, meritată prin întreaga luptă poziţională grea susţinută pînă atunci, arată încă o dată în ce formă proastă eram în anul 1935. În meciul din 1937 am folosit cu succes, în mod regulat şi fără ezitări, astfel de posibilităţi.

32. ...	Tc3-b3

Zadarnic ar fi fost 32...Tc2+ din cauza 33.Re3 urmat de marşul regelui pe flancul damei. Însă, după 32...e5! (desigur o mutare greu de găsit la tablă) albul, conform afirmaţiilor maeştrilor sovietici, n-ar fi existat un cîştig forţat. Chiar dacă este aşa (iar unele din variantele date de ei nu sînt convingătoare), aceasta dovedeşte doar că scăparea albului la mutarea precedentă a fost o greşeală şi mai mare decît s-ar fi părut la început. Aceste analize nu schimbă însă aprecierea generală a caracterului finalului de turnuri care survine după a 28-a mutare a negrului.

33. b4-b5	g6-g5
34. Rf2-e2	...

Mulţumită faptului că negrul a pierdut un tempo la mutarea a 32-a, această deplasare a regelui are succes chiar şi acum.

34. ...	e6-e5
35. Re2-d2	f7-f6
36. Rd2-c2	Tb3-b4
37. Rc2-c3	Tb4-d4

Negrul a reuşit să împiedice obţinerea de către alb a doi pioni liberi, dar spre nenorocirea lui, pentru cîştig este cu totul suficient şi un singur pion, susţinut de rege.

38. Ta8-a6	Rh7-g6
39. Ta6:b6	Td4:a4
40. Tb6-a6	Ta4-d4
41. b5-b6	Negrul cedează.

Nr. 224. GAMBITUL DAMEI

EUWE — ALEHIN

A 28-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	h7-h6

Varianta 8...dc 9.N:c4 Cd5 10.N:e7 D:e7 11. 0—0 C:c3 12.T:c3 e5 se foloseşte tot mai rar din cauza continuărilor 13.Dc2, sau 13.Nb3.

9. Ng5-h4	d5:c4
10. Nd3:c4	b7-b5
11. Nc4-d3	a7-a6
12. e3-e4?	...

Această mutare ar fi fost foarte bună dacă negrul n-ar fi jucat deja h7-h6; aici ea însă e greşită, deoarece negrul obţine un contrajoc puternic. De altfel şi mutarea naturală 12.a4 este dezavantajoasă pentru alb. E interesantă varianta: 12...ba 13.D:a4 Tb8 14.D:c6 T:b2 şi dacă 15.N:a6? atunci negrul cîştigă prin mutarea 15...Na3!!

12. ...	Cf6:e4!
13. Nd3:e4	...

Şi mai rău este 13...N:e7 14.C:c3.

13. ...	Ne7:h4
14. Ne4:c6	Ta8-a7
15. 0—0	Cd7-b6!

După această mutare tare, care preîntîmpină înaintarea 16.d5 prin răspunsul posibil 16...b4 şi exercită în acelaşi timp presiune asupra unor cîmpuri albe, devine clar că albul nu are compensaţie pentru pionul izolat. Dar, în loc de a căuta să egaleze şansele, el încearcă să complice jocul şi ajunge într-o poziţie de pierdere.

16. Cc3-e4	...

Ar fi fost mai bine să fi terminat dezvoltarea prin 16. Dc2 urmat de Tfd1.

16. ... Nh4-e7
17. Cf3-e5 Ta7-c7
18. Dd1-d3 ...

Şi la 18.Cc5 ar fi putut urma, cu avantaj pentru negru, 18... Cc4.

18. ... Cb6-c4!

Forţează schimbul calului alb activ.

19. Ce5:c4 Tc7:c6
20. Cc4-e5 Tc6:c1
21. Tf1:c1 Nc8-b7

Acum negrul stăpîneşte întreaga tablă. Chiar dacă albul schimbă unul din nebunii adverşi, nebunul rămas va fi mai tare decît calul.

22. Ce4-c5 ...

După această mutare albul capătă o evidentă poziţie de pierdere, dar şi după 22. Cc6 perspectivele sale nu erau de loc roze, de exemplu: 22...N:c6 23.T:c6 Da5 24.Cc3 Td8 urmat de Nf6.

22. ... Ne7:c5
23. Tc1:c5 ...

Silit, deoarece 23.dc nu merge din cauza 23...Dg5.

23. ... Dd8-d6

Acum albul nu mai are apărare împotriva ameninţării 24...Td8.

24. a2-a4 ...

O soluţie ingenioasă, dictată de conştiinţa inevitabilităţii înfrîngerii în cazul unui joc liniştit.

24. ... b5:a4

O continuare logică. S-a exprimat părerea că negrul ar fi trebuit să joace 24...Td8. Aceasta nu este just deoarece albul ar fi continuat 25.ab şi dacă 25...f6 (25...ab 26. D:b5), atunci 26.Cc6 D:c5 27.C:d8.

25. Ce5-c4 ...

Cu toate că astfel calul a căpătat mai multă libertate, acest lucru nu compensează pionul pierdut.

25. ... Dd6-f4

Negrul îşi creează prin aceasta greutăţi inutile. Ar fi fost mai bine 25... Dd8!, păstrînd controlul asupra punctului b6 şi a pionului d4.

26. Dd3-e3 Df4-g4
27. f2-f3 Dg4-g6

Iar aici jocul albului ar fi fost paralizat de mutarea 27...Dh4! Ameninţarea pătrunderii damei pe b1 nu este periculoasă pentru alb.

28. Cc4-d6 Nb7-d5
29. De3-c3 Rg8-h7!

Cu ameninţarea ca după 30.Tc8 T:c8 31.C:c8 să cîştige prin 31...N:f3! 32.D:f3 Db1+ 33.Df1 D:b2.

30. Dc3-c2 ...

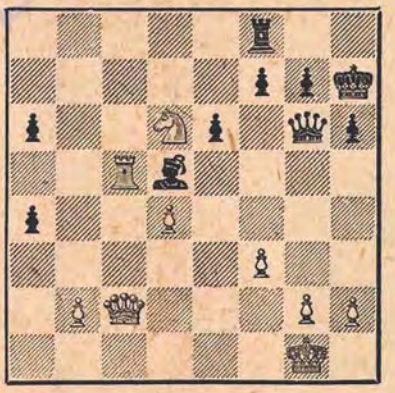

30. ... Dg6:c2?

Finalul la care se ajunge, cu nebun contra cal, probabil că nu se poate cîştiga împotriva celei mai bune apărări a albului. În schimb mutarea 30... f5, care se cerea imperios să fie făcută, ar fi lăsat negrului po-

sibilitatea de a obţine victoria. Am renunţat la această mutare din cauza răspunsului 31.Cc4 (31... N:f3 32.Ce5), dar cu totul nejustificat. Prin 31...Dg5 negrul cîştiga înainte de toate un tempo important, iar apoi după Tb8, ar fi început presiunea asupra punctelor b2 şi d4.

După schimbul damelor Euwe joacă finalul în mod exemplar.

31. Tc5:c2	**Rh7-g6**

Incercarea de a evita schimbul turnurilor ar fi necesitat sacrificiul pionului f7. După 31...Tb8 32.C:f7 Tb4 33.Td2 Tb3 34.Ce5 a3 35.ba T:a3 negrul tot ar mai fi păstrat avantaj. Dar în poziţia la care se ajunge este îndoielnic că se poate demonstra victoria negrului, deoarece îi vine greu să-şi utilizeze regele.

32. Tc2-c8	**Tf8:c8**
33. Cd6:c8	**Rg6-f6**
34. Rg1-f2	**g7-g5**
35. Cc8-b6	**Nd5-c6**
36. Cb6-c4	**Rf6-e7**
37. Cc4-e3	**Re7-d6**
38. Rf2-e2	**f7-f5**

După înaintarea pionului „f", poziţia de pioni a negrului îşi pierde elasticitatea, ceea ce convine părţii care are calul. Mai multe dificultăţi tehnice ar fi provocat albului continuarea 38...h5 39. g3 Nb5+ 40. Rd2 e5 ! 41.Rc3 f6.

39. g2-g3	**Nc6-b5+**
40. Re2-d2	**f5-f4**

Altfel albul joacă f3-f4.

41. g3:f4	**g5:f4**
42. Ce3-g2	**...**

Cea mai simplă. Totuşi albul nu pierdea nici după 42.Cg4, deoarece după 42...Rd5 43.Rc3 Ne2 44.Ce5 sacrificiul nebunului nu dă cîştig, de exemplu : 44...N:f3 45.C:f3 Re4 46.Ce5 h5 ! 47.Cd7 ! h4 48.Cf6+ Re3 (48...Rf5 49.Ce8) 49.d5 !

42. ...	**e6-e5**
43. d4:e5+	**Rd6:e5**
44. Rd2-c3	**...**

Acum situaţia este clară : după inevitabila, la urma urmelor, dispariţie a pionilor de pe coloana „f", albul, pentru a obţine remiza, trebuie doar să dea calul pentru pionul „h".

44. ...	**Nb5-f1**
45. Cg2-e1	**Re5-d5**
46. Ce1-c2	**Rd5-c5**
47. Cc2-d4	**Nf1-h3**
48. Cd4-e2	**Nh3-g2**
49. Ce2:f4	**Ng2:f3**
50. Cf4-d3+	**Rc5-b5**
51. Cd3-e5	**Nf3-h5**
52. Ce5-c4	**...**

Şi mai simplu era 52.h4 Rc5 53.Cd7+ şi negrul nu poate împiedica sacrificiul calului pentru pionul „h".

52...Nh5-g4 53.Cc4-d6+ Rb5-c5 54.Cd6-f7 h6-h5 55.Cf7-e5 Ng4-f5 56.Ce5-c4 Nf5-e4 57.Cc4-d2 Ne4-g2 58.h2-h4 Rc5-d5 59.Cd2-c4 Rd5-e4 60.Cc4-d6+ Re4-d5 61.Cd6-e8 Rd5-c5 62.Ce8-f6 Ng2-f3 63.b2-b3. Remiză.

Nr. 225. APĂRAREA ALEHIN

ALEHIN — EUWE

A 29-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	**Cg8-f6**
2. e4-e5	**Cf6-d5**
3. d2-d4	**d7-d6**
4. c2-c4	**Cd5-b6**
5. Cg1-f3	**...**

Am renunţat la continuarea 5.f4 — mai logică, după părerea mea — pentru a evita vreo continuare nouă, special pregătită. După mutarea jucată în partidă este îndoielnic dacă albul mai păstrează avantajul deschiderii.

5. ...	**Nc8-g4**
6. Nf1-e2	**...**

După aceasta negrul este pus în faţa unor anumite probleme. Alte

continuări, ca de exemplu 6.h3 sau 6.ed, sînt inofensive pentru negru sau pur şi simplu dezavantajoase pentru alb.

6. ...	**d6:e5**
7. c4-c5!	**...**

Iată în ce constă ideea! Albul vrea să folosească lipsa de apărare a punctului b7!

7. ...	**e5-e4**
8. c5:b6	**...**

Merita atenţie şi continuarea 8.Cg5 N:e2 9. D:e2 Cd5 10.0—0 Cc6 11.Td1; era însă greu de stabilit care din ele va duce la un joc mai complicat. Numai acest fapt avea importanţă, deoarece remiza era pentru mine echivalentă cu o pierdere.

8. ...	**e4:f3**
9. Ne2:f3	**Ng4:f3**
10. Dd1:f3	**a7:b6**

Criticii au condamnat această mutare dar, după părerea mea, au făcut-o nejustificat, deoarece ea dă negrului şanse mai bune de remiză, decît mutarea 10...Cc6 cu continuarea 11. 0—0 C:d4 (Sau 11...ab 12.d5 Ce5 13.De4) 12.D:b7 ab 13.Ne3. E adevărat că după mutarea din partidă, albul are o superioritate de durată, dar ea nu este hotărîtoare.

11. Df3:b7	**Cb8-d7**
12. Nc1-f4	**...**

Aceasta permite negrului să ofere un sacrificiu de pion, dar şi după 12.0—0 e6 13.Nf4 Nd6 sau 12.Dc6 e6 13. Nf4 Nb4+ 14.Cc3 Ta7 15.0—0 N:c3 cu continuarea 0—0, negrul păstra suficiente posibilităţi de apărare.

12. ...	**e7-e5!**
13. Nf4:e5	**...**

După 13. de Nb4+ 14. Cc3 N:c3+ 15. bc 0—0 16. 0—0 (16. Td1 Cc5) 16... Cc5 17. Df3 Ta3 albului îi rămîneau şanse de cîştig şi mai mici.

13. ..	**Cd7:e5**
14. d4:e5	**Nf8-b4+**
15. Cb1-c3	**Nb4:c3+**
16. b2:c3	**0—0**
17. 0—0	**Dd8-e7**

Rezultatele sacrificiului de pion s-au arătat acum. Pionii a2 şi c3 au nevoie de apărare şi negrul are perspective bune ca o dată cu scurgerea timpului să cîştige unul din ei.

18. Tf1-e1	**De7-c5**
19. Te1-e3	**Ta8-a3**
20. Db7-f3	**Tf8-e8**
21. h2-h3!	**Ta3-a5**

După 21... T:e5 22. Td1 h6 23. Td7 Tf5 24.De4 albul obţine o puternică poziţie de atac.

22. Ta1-d1	**Dc5-e7**

Dacă 22...T:a2, atunci 23.Td7 Tf8 24.Dg4! cu un atac puternic pentru alb.

23. Df3-c6!	**...**

Pe această cale albul păstrează avantajul material, dar e nevoit să admită schimbul damelor. Sensul mutării constă în aceea că negrul nu poate lua pionul „e": 23...T:e5? 24.D:e8+! D:e8 25.T:e5 Df8 (c8, b8, a8) 26.Ted5 şi albul cîştigă.

23. ...	**Ta5-c5**

Unica apărare împotriva ameninţării 27.Td7.

24. Dc6-d7	**...**

Dacă 24.Da4, atunci 24...Ta5, iar la 24.De4 e posibil 24...f6!

24. ...	**g7-g6**
25. f2-f4	**Tc5-c4!**
26. Dd7:e7	**Te8:e7**
27. Td1-d4	**Tc4-c5**

Slăbiciunile albului rămase la a2 şi c3 asigură negrului şanse bune de remiză.

28. Rg1-f2	c7-c6
29. a2-a4	Te7-a7
30. Td4-b4	b6-b5

Cea mai simplă.

31. a4:b5	c6:b5
32. Rf2-f3	Ta7-c7

Această mutare inconsecventă creează din nou pericole pentru negru. După 32...Ta3 33.Rg4 (sau 33.Re4 Tc:c3 34.T:c3 T:c3 35.T:b5 Tg3) 33...Tc:c3 34.T:c3 T:c3 35.T:b5 Rg7 albul n-ar fi putut cîştiga.

33. Tb4-b3 Rg8-f8

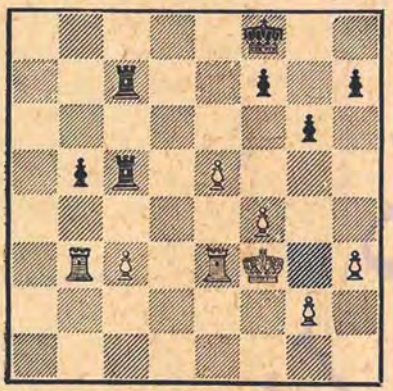

34. g2-g4? ...

Planul corect de cîştig al albului consta în aducerea regelui, după 34.g3, pe flancul damei prin Rf3-e2-d2, pentru a elibera turnul de apărarea pionului c3. După aceasta, obţinerea cîştigului ar fi fost legată încă de dificultăţi tehnice, dar ele ar fi putut fi învinse, întrucît negrul nu avea contrajoc. Mutarea făcută în grabă în partidă duce doar la schimb de pioni şi la remiză inevitabilă.

34. ...	Rf8-e7
35. f4-f5	...

Planul de cîştig arătat mai sus nu mai poate fi realizat, deoarece după Re6 şi Tc4 pionul f4 ar fi avut nevoie să fie apărat.

35. ...	g6:f5
36. g4:f5	f7-f6
37. Rf3-f4	f6:e5+
38. Te3:e5+	Tc5:e5
39. Rf4:e5	Tc7-c5+
40. Re5-e4	Re7-f6
41. Tb3-a3	Tc5-c4+

Ar fi fost mai bine 41...Te5+.

42. Re4-d3	Tc4-h4
43. Ta3-b3	Rf6:f5
44. Tb3:b5+	Rf5-e6
45. c3-c4	Th4:h3+
46. Rd3-d4	Re6-d6
47. Tb5-b6+	Rd6-c7
48. Tb6-f6	Th3-h5
49. Rd4-c3	Rc7-b7
50. Rc3-b4	Rb7-c7

Remiză.

Nr. 226. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

AHUES — ALEHIN

Turneul de la Bad Nauheim, 1936

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	d5:c4
3. Cg1-f3	a7-a6

Această mutare, legată de următoarea, am folosit-o în a 3-a partidă a meciului cu Bogoliubov, din 1934. Chiar dacă s-ar putea dovedi că dezvoltarea ulterioară a nebunului pe g4 nu este bună pentru negru, mutarea din partidă poate fi folosită pentru a se evita variantele cu mutarea Da4+.

4. a2-a4 ...

Albul n-are de ce să se opună mutării b7-b5, deoarece varianta 4.e3 b5 5.a4 Nb7 6.ab ab 7.T:a8 N:a8 8.b3 îi este favorabilă. Afară de pierderea de timp, mutarea 4.a4 mai slăbeşte cîmpul b4 şi de aceea trebuie condamnată.

Următoarele două partide poziţionale ne dau o imagine asupra posibilităţilor negrului după 4.e3 Ng4. Caracterul luptei este determinat de

faptul dacă albul lasă neschimbată structura pionilor din centru (prima partidă) sau începe acțiuni active în centru (a 2-a partidă).

I. Zinner-Alehin (Podebrady, 1936).

4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.h3 Nh5 7.Db3 Ta7 (sau 7...N:f3 8.gf b5) 8.a4 Cc6 9.Nd2 Cf6 10.Nc3 Cd5 11.Cbd2 C:c3 12.bc Ca5 13.Da2 C:c4 14.D:c4 Nd6 15.Tb1 0—0 16.0—0 Ng6 17. Tb2 c6 18. Db3 b5 19. c4 Tb7 20. Ta1 Tb8 21.Taa2 Nc7 22.Dd1 Nd3 23.cb cb 24.Ce1 Ng6 25.De2 Dd6 26.Cdf3 b4 27.Cd3 Ne4 28.Cc5 Nd5 29.Cb3 Tfc8 30.Ta1 a5 31.Tc1 Nb6 32.Tbc2 T:c2 33.D:c2 Dd7 34.e4 N:b3 35.D:b3 Tc8 36.Tc4 T:c4 37.D:c4 h6 38.d5 D:a4 39. Dc8+ Rh7 40.Db7 Nd8 41.D:f7 Da1+ 42.Rh2 Df6 43.Dd7 b3 44.h4 b2 45.Db5 ed și albul cedează.

II. Axelson-Alehin (Oerebro, 1935):

4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.h3 Nh5 7.0—0 Cf6 8.Cc3 Cc6 9.Ne2 Nd6 10.b3 0—0 11.Nb2 De7 12.e4 N:f3 13.N:f3 Tad8 14.Ce2 Nc5 15.Tc1 Nb6 16.Dc2 e5 17.d5 Cb4 18.Na3 a5 19.Dc4 Ce8 20. Tfd1 Dh4 21.N:b4 D:f2+ 22.Rh2 ab 23.D:b4 Cd6 24.a4 Ta8 25.Tf1 Dh4 26.Dd2 g6 27.g3 De7 28. Cc3 f5 29.ef gf 30. Tce1 Dg7 31.b4 e4 32.Nd1 Cc4 33.Dc1 Ce5 34.Ne2 c6 35.dc bc 36. Td1 Rh8 37.a5 Tg8 38.Df4 Nc7 39.Df2 Cd3 și albul cedează.

4. ...	**Cg8-f6**
5. e2-e3	**Nc8-g4**
6. Nf1:c4	**e7-e6**
7. Cb1-c3	**Cb8-c6**

După cum se vede din partidele prezentate mai sus, această dezvoltare a calului face parte din sistemul bazat pe mutarea Ng4. În poziția aceasta mutarea calului pe c6 este cu atît mai potrivită cu cît negrul are la dispoziție, în caz de nevoie, cîmpul b4.

8. Nc4-e2	**Nf8-b4**
9. 0—0	**0—0**
10. Cf3-d2	**...**

Albul arde de dorința de a simplifica poziția și admite, spre dezavantajul său, înaintarea e6-e5. Mutarea liniștită 10.Nd2 îi dădea mai multe șanse de egalare a jocului.

10. ...	**Ng4:e2**
11. Cc3:e2	**e6-e5!**

Intrucît deschiderea coloanelor centrale prin d:e5 ar fi fost, aici sau la mutările următoare, în avantajul părții mai bine dezvoltate, albul e nevoit să admită înaintarea pionului „e", după care activitatea nebunului său va fi redusă la zero.

12. Cd2-f3	**Tf8-e8**
13. Nc1-d2	**Nb4-d6**

Schimbul piesei celei mai pasive a adversarului ar fi fost, desigur, o serioasă greșeală strategică.

14. Ce2-g3	**e5-e4**
15. Cf3-e1	**Nd6:g3!**

După acest schimb structura pionilor albului pe flancul regelui nu va putea împiedica următoarea acțiune de atac a negrului: Cg4 și Df5 (Sau Dh5). Neînsemnatul contrajoc pe care albul îl va întreprinde pe coloana „c" va fi ușor respins de negru.

16. h2:g3	**Cc6-e7**

Cîmpul d5 ocupat de negru constituie cheia poziției.

17. b2-b4	**Dd8-d7**
18. Ce1-c2	**Ce7-d5**
19. Cc2-a3	**b7-b5!**

Limitează mobilitatea calului.

20. a4:b5	**a6:b5**
21. Dd1-e2	**c7-c6**

Acest pion ar fi putut deveni slab, dacă negrul n-ar fi pregătit deja planul unui atac imparabil de mat.

22. Ca3-c2	**Dd7-f5**

Albul nu poate juca nici măcar f2-f3, deoarece calul c2 nu este apărat.

23. Tf1-c1	**h7-h6**

O prevedere folositoare — cu atît mai mult cu cît albul are oricum posibilităţi restrînse în ceea ce priveşte alegerea mutărilor.

24. Ta1-a5	**Ta8-c8**
25. Cc2-a1	...

Aducerea calului pe cîmpul c5 este deja tîrzie.

25. ...	**Cf6-g4**

Cu puternica ameninţare 26... Dh5.

26. Rg1-f1	...

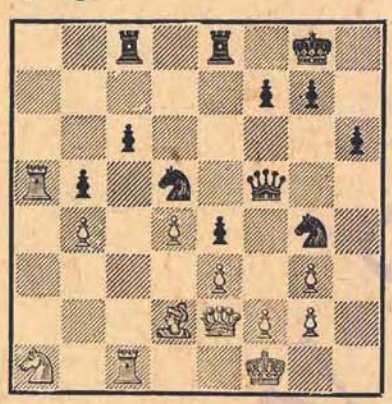

26. ...	**Te8-e6 !**

Cu preţul sacrificiului temporar al unui pion, negrul îşi aduce turnul pentru atacul decisiv asupra regelui advers.

27. Ta5:b5	**Te6-f6**
28. Tb5-c5	**Cg4:f2**
29. Rf1-e1	...

Sau 29. Rg1 Cg4 urmat de Dh5.

29. ...	**Cf2-d3+**
30. Re1-d1	**Df5-f1+**
31. Nd2-e1	**Tf6-f2 !**

După 32. D:f1, negrul are de ales între Cb2 mat sau C:e3 mat.
Albul cedează.

Nr. 227. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **BOGOLIUBOV**

Turneul de la Bad Nauheim, 1936

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**c7-c6**
6. Cg1-f3	**Dd8-a5**
7. Cf3-d2	...

Răspunsul cel mai logic deoarece reduce la minimum posibilităţile negrului pe diagonala a5-e1.

7. ...	**Nf8-b4**
8. Dd1-c2	**d5:c4**

Negrul obţine avantajul perechii de nebuni, dar este îndoielnic dacă aceasta constituie o compensaţie suficientă pentru cedarea centrului; vechile continuări 8... 0—0, sau 8... Ce4 promit mai mult.

9. Ng5:f6	**Cd7:f6**
10. Cd2:c4	**Da5-c7**
11. g2-g3	**0—0**

Inutil este 11... c5, din cauza 12. Ng2, după care la 12... cd ar fi urmat 13. Da4+.

12. Nf1-g2	**Nc8-d7**

Nici acum nu dădea nimic 12... c5 din cauza 13. 0—0 cd 14. Cb5. După mutarea jucată în partidă albul trebuie să ţină seama de posibilitatea înaintării pionului c6.

13. a2-a3	**Nb4-e7**
14. b2-b4	**Cf6-d5**
15. 0—0	...

Merită atenţie mutarea 15. Ce4, dar am considerat că avantajul albului după schimbul de cai va fi suficient de convingător şi nu e nevoie să se creeze complicaţii pentru a evita acest schimb.

15. ...	**Cd5:c3**
16. Dc2:c3	**Tf8-d8**
17. Ta1-c1	...

Corecta aşezare a turnurilor pe coloanele semideschise constituie adesea o grea problemă. Aici, de exemplu, este clar că un turn trebuie ţinut pe coloana „c", pentru a îngreuia şi mai mult înaintarea c6-c5, dar unde ar trebui aşezat al doilea turn: pe b1 sau d1? După cum va vedea cititorul, eu n-am ales metoda cea mai bună de aşezare a turnurilor şi prin aceasta am dat adversarului posibilitatea de a egala jocul. Schema corectă era: Tfc1 şi Tab1.

17. ...	**Nd7-e8**
18. Tf1-d1	**Ta8-c8**
19. Cc4-a5	**...**

Albul încearcă să provoace prin ameninţarea b4-b5 următoarea mutare a negrului, dar şi aici ar fi fost mai tare 19. Tb1! b6 20. Tdc1 împiedicînd mutarea eliberatoare c6-c5.

19. ...	**a7-a6**
20. Ca5-c4	**b7-b6**
21. Tc1-b1	**...**

Prea tîrziu!

21. ...	**Ne7-f6**

Negrul tot mai pregăteşte încă c6-c5, fără să vadă că el poate şi trebuie să joace această mutare imediat; deoarece albul nu obţine nici un fel de avantaj nici cu 22. C:b6!? cb! 23. D:c7 T:c7 24. ab Tb8 25. Ca8 Ta7, nici după 22. bc bc 23. Tb7 cd 24. T:d4 T:d4 25. T:c7 Td1+ urmat de 26... T:c7 el n-ar fi avut nimic mai bun decît 22. bc bc 23. d5! ed 24. N:d5 Na4 25. Td3 Nf6 26. Dd2 Nb5 cu remiză probabilă, datorită nebunilor de culori diferite. Acum însă albul foloseşte posibilitatea care i s-a oferit.

22. Td1-c1	**...**

Apără încă o dată calul şi face posibilă după 22.... c5? manevra 23. bc bc 24. Tb7.

22. ...	**Dc7-a7**
23. Dc3-c2!	**...**

Impiedică definitiv mutarea c6-c5 şi ameninţă înaintarea pionului „a" pentru a cuceri cîmpul b6 pentru cal.

23. ...	**Tc8-c7**
24. a3-a4	**Nf6-e7**

Dacă 24... c5, atunci 25. a5!

25. a4-a5	**b6:a5**
26. b4:a5	**c6-c5**

Acum această mutare nu mai are forţa de mai înainte, deoarece piesele albe au reuşit să ocupe punctele cheie. Este instructiv cît de puţin înseamnă avantajul perechii de nebuni în această poziţie.

27. Cc4-b6	**Ne8-b5**
28. d4-d5	**e6:d5**
29. Ng2:d5!	**...**

Mai mult tare decît 29. C:d5, deoarece e nevoie de nebun pe c4, pentru a bloca pionul liber.

29. ...	**Ne7-f8**
30. Tc1-d1	**Td8-d6**
31. Nd5-c4	**...**

In timp ce turnul albului ocupă coloana „d", calul său puternic împiedică manevrele turnului şi damei adversarului. Negrul plăteşte pentru mutarea a 21-a.

31. ...	**Td6:d1+**
32. Tb1:d1	**Da7-b8**
33. Dc2-d3	**Db8-e8**
34. Dd3-d8	**...**

Simplificarea este în avantajul albului.

34. ...	**Tc7-e7**
35. Dd8:e8	**Nb5:e8**

Dacă 35... T:e8, albul cîştiga repede prin 36. N:b5 ab 37. a6 c4

38. a7 c3 39. Td7! Nc5 40. a8D T:a8 41. C:a8 urmat de 42. Td8+ şi 43. Tc8.

36. Td1-d8 Ne8-c6

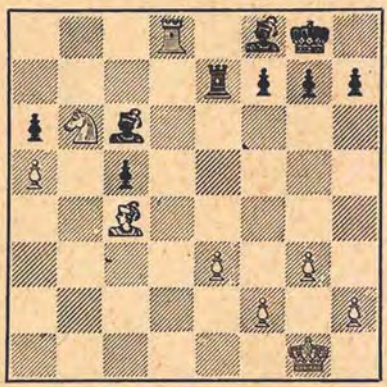

37. Nc4:a6 ...

Această primă achiziţie materială se dovedeşte hotărîtoare. Negrul nu poate nici măcar să încerce să obţină o compensaţie prin 37... Ta7, din cauza 38. Cc8! Cu toate impreciziunile de la mutările a 17-a şi a 19-a, partida constituie o bună ilustrare a variantei Cambridge-Springs din Gambitul damei.

37. ...	**g7-g6**
38. Na6-c4	**Te7-b7**
39. Rg1-f1	**Rg8-g7**
40. Rf1-e2	**Nf8-e7**
41. Td8-c8	**Nc6-g2**
42. f2-f3	**h7-h5**
43. e3-e4	**Ng2-h3**
44. Tc8-e8	**Ne7-f8**
45. a5-a6	**Tb7-c7**
46. e4-e5!	...

Albul nu permite mutarea Nd6 şi ameninţă să joace 47. Tb8 urmat de Tb7.

46. ...	**Nh3-d7**
47. Cb6:d7	**Tc7:d7**
48. Te8-b8	Negrul cedează.

Nr. 228. DESCHIDEREA CELOR TREI CAI

ALEHIN . BOGOLIUBOV

Turneul de la Dresda, 1936

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Cb1-c3	**g7-g6**

O variantă evident dezavantajoasă pentru negru.

4. d2-d4	**e5:d4**
5. Cc3-d5!	**Nf8-g7**
6. Nc1-g5	**Cc6-e7**

Această mutare nenaturală la prima vedere este unică, deoarece dacă 6... f6 7. Nf4 d6 slăbirea diagonalei a2-g8 ar fi dus pe negru la o poziţie dificilă.

7. e4-e5 ...

Albul avea de ales între această mutare (care doar aparent este energică, iar în realitate duce doar la un final mai bun) şi continuarea simplă 7. C:d4 cu perspective excelente în jocul de mijloc după 7... c6 8. C:e7 C:e7 9. Dd2 şi 0—0—0. Probabil ca această cale ar fi fost şi mai logică.

7. ... **h7-h6!**

Altfel era foarte tare 8. Cf6+.

8. Ng5:e7 ...

Sacrificiul unui pion prin 8. Nf6 N:f6 9. C:f6+ C:f6 10. ef Cg8 urmat de D:f6 n-ar fi dat nimic albului.

8. ...	**Cg8:e7**
9. Dd1:d4	**Ce7:d5**
10. Dd4:d5	...

Superioritatea de spaţiu a albului începe să devină ameninţătoare şi sileşte pe negru să tindă la schimbul damelor pentru a evita un atac imparabil asupra regelui.

10. ... **c7-c6**

Dacă 10... d6, atunci 11. 0—0—0 Ne6 12. Db5+! cu avantaj pentru alb.

11. Dd5-d6	**Ng7-f8**
12. Dd6-d4	**Dd8-b6**
13. 0—0—0!	**...**

Sacrificînd pionul f2, albul cîştigă un important tempo de dezvoltare. Negrul respinge în mod just acest sacrificiu, deoarece după 13... Nc5 14. Dc3 N:f2 15. Cd4! poziţia sa se destramă repede.

13. ...	**Db6:d4**
14. Cf3:d4	**...**

Un moment interesant şi dificil Albul se decide să nu împiedice deschiderea centrului cu eliberarea nebunului c8, deoarece considera că dominaţia celor două turnuri ale sale pe cele două coloane centrale îi va asigura superioritatea.

Urmările continuării 14. T:d4 Ng7 15. Te4 b5 şi apoi Nb7 şi 0—0—0 sînt neclare şi afară de asta, iniţiativa deschiderii poziţiei ar fi aparţinut negrului.

14. ...	**d7-d5**

Aproape forţat, deoarece albul — afară de toate celelalte — ameninţa şi f2-f4-f5.

15. e5:d6	**Nf8:d6**
16. Nf1-c4	**0—0**
17. Th1-e1	**...**

Poziţiile pieselor albe sînt excelente, în timp ce negrul trebuie să mai găsească un cîmp potrivit pentru nebunul c8. Mutarea care urmează este cea mai bună dovadă a dificultăţilor care stau în faţa negrului.

17. ...	**Nc8-g4**
18. f2-f3	**Ng4-c8**
19. g2-g3	**...**

Apără cîmpul f4 şi creează ameninţarea 20. C:c6.

19. ...	**Nd6-c5**
20. Cd4-b3	**...**

Începutul unei interesante manevre cu calul, al cărei scop este de a intensifica presiunea asupra punctului f7. Ar fi fost bine de asemenea 20. g4 urmat de h2-h4-h5.

20. ...	**Nc5-b6**
21. Cb3-d2	**...**

Dacă 21. Te7, atunci 21... Rg7 şi, dacă e nevoie, Rf6.

21. ...	**Nc8-h3**
22. Cd2-e4	**Nb6-a5**

Cu scopul de a salva pionul „b" prin mutarea b7-b5.

23. c2-c3	**Ta8-d8**
24. Ce4-d6	**...**

Dacă 24.T:d8, atunci nu 24...T:d8 25.Cf2! urmat de 26.Te7 în avantajul albului, ci 24...N:d8 25.Cd6 b5 26.Nb3 Nf6 cu joc egal.

24. ...	**b7-b5**
25. Nc4-b3	**Td8-d7**

Apără pentru un timp oarecare punctele vulnerabile.

26. Cd6-e8	**...**

Ar fi fost bine şi 26.Ce4 T:d1+ 27.T:d1, cu toate că după aceasta negrul ar fi avut apărarea 27...Rg7. Mutarea jucată în partidă este legată de un sacrificiu temporar de pion şi duce, în cazul unei apărări optime, cel puţin la cîştigarea pionului f7.

26. ...	**Td7:d1+**
27. Rc1:d1	**Nh3-g2**

Acest atac constituie cea mai bună şansă a negrului. Dacă, de exemplu 27...Nd8, albul ar fi intensificat fără dificultăţi presiunea prin 28.Cd6 Nf6 29.Re2.

28. Ce8-f6+	**...**

Albul ia în consideraţie faptul că poziţia regelui negru pe h8 nu va

fi în nici un caz mai bună decît pe g8, şi se foloseşte de posibilitatea de a repeta mutările pentru a cîştiga timp. Dacă la mutarea a 29-a negrul ar fi jucat Rg8, aş fi continuat (ca în partidă) 30.Rc2 N:f3 31. Cd6, ceea ce duce la variantele analizate mai jos.

28. ...	**Rg8-g7**
29. Cf6-e8+	**Rg7-h8**
30. Rd1-c2!	**Ng2:f3**
31. Ce8-d6	**Nf3-d5?**

Pînă acum negrul s-a apărat foarte dîrz şi această greşită apreciere a poziţiei pare pur şi simplu de necrezut, deoarece după schimbul pe d5, albul ia adversarului superioritatea perechii de nebuni, capătă superioritate de pioni pe flancul damei, cîmpul d4 pentru calul său, joc împotriva pionului izolat d5 şi posibilitatea pătrunderii turnurilor prin cîmpurile e7 sau e8. Oricare din aceste considerente ar fi trebuit să-l reţină pe negru de la mutarea 31...Nd5.

De altfel, prin 31...Rg7 negrul ar fi putut să-şi pună adversarul în faţa unei probleme dificile. Aveam intenţia să continui cu 32.Te7 şi dacă 32...Nb6, atunci 33.N:f7 Nc5 34. Nb3+ Rh8 35.Cf7+ Rg7 (dar nu 35...Rh7 36.Cg5+) 36.Tb7! Ne4+ 37.Rd1 Rf6 38.C:h6 Td8+ 39.Re2 şi negrul nu are compensaţie pentru pionul pierdut. Totuşi ar fi fost o oarecare luptă. Acum însă victoria este o chestiune de tehnică.

32. Nb3:d5	**c6:d5**
33. Cd6:b5	**Na5-b6**
34. Rc2-d3	**Rh8-g7**
35. b2-b4	**Tf8-d8**
36. a2-a4	**a7-a6**
37. Cb5-d4	**Td8-d6**
38. Te1-e8	**h6-h5**

La 38...Tf6 albul ar fi jucat 39.a5.

39. Te8-a8	**Td6-f6**

Negrul, într-o situaţie disperată, întinde o cursă.

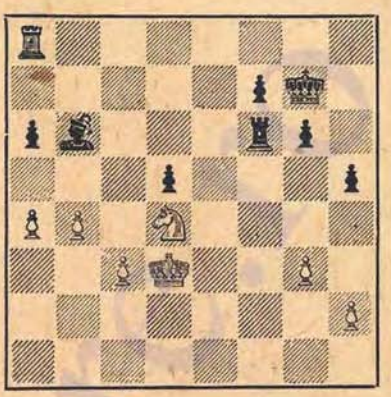

40. Ta8:a6 !	**...**

Albul „cade" în cursă şi demonstrează că ea constituie calea cea mai rapidă spre victorie.

40. ...	**Nb6:d4**
41. Ta6:f6	**Nd4:f6**
42. a4-a5	**...**

Nebunul nu poate opri pionii liberi. Dacă, de exemplu, 42...Nd8, atunci simplu 43.Rd4 urmat de R:d5 şi Rc6.

42. ...	**Nf6-e5**
43. b4-b5!	**h5-h4**

Sau 43...Nc7 44.b6 Nd8 45.Rd4.

44. a5-a6	Negrul cedează.

Nr. 229. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — HELLING

Turneul de la Dresda, 1936

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**c7-c6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. Cb1-c3	**d5:c4**
5. a2-a4	**e7-e6**

Această apărare au încercat-o fără succes împotriva mea Bogoliubov (în prima partidă a meciului, 1929) şi

Euwe (în a 18-a partidă a meciului, 1935).

6. e2-e4	**Nf8-b4**

Această mutare, făcută și de Euwe în partida mai sus amintită, este după părerea mea greșită. Singura continuare logică este aici 6...c5.

7. e4-e5	**Cf6-e4**
8. Dd1-c2	**Dd8-d5**
9. Nf1-e2	**0—0**

Euwe a continuat aici cu 9...c5 10.0—0 C:c3 11. bc cd 12.cd c3 ajungînd după 13.Nd2! într-o situație foarte dificilă. Mutarea jucată în partidă nu este nici mai bună, nici mai proastă decît 9...c5.

10. 0—0	**Ce4:c3**
11. b2:c3	**Nb4-e7**
12. Cf3-d2	**...**

Cel mai simplu. Albul recîștigă pionul și își păstrează superioritatea de dezvoltare.

12. ...	**c6-c5**
13. Ne2:c4	**Dd5-d8**
14. Dc2-e4!	**...**

Cu intenția de a provoca prin Nd3 răspunsul g7-g6, care slăbește poziția adversarului și de a folosi pe urmă slăbiciunea cîmpurilor negre.

14. ...	**c5:d4**
15. c3:d4	**Nc8-d7**

Negrul vrea să aibă cel puțin o piesă bine dezvoltată — nebunul pe c6. Dar calul rămîne neglijat pînă la sfîrșitul partidei.

16. Nc4-d3	**g7-g6**
17. Nc1-a3!	**...**

Un moment esențial în planul strategic al albului este schimbul nebunului de cîmpuri negre al adversarului.

17. ...	**Nd7-c6**
18. De4-g4	**Tf8-e8**
19. Cd2-c4	**...**

La prima vedere această mutare pare inconsecventă deoarece permite negrului să facă cîteva mutări de atac. Dar nu voiam să dau adversarului posibilitatea de a sacrifica calitatea în varianta 19.N:e7 T:e7 20.Cc4 Td7 21.Cd6 T:d6.

19. ...	**h7-h5**

In condițiile create, această mutare este cea mai bună.

20. Dg4-f4	**Ne7-g5**
21. Df4-g3	**Ng5-h4**

Dacă 21...D:d4, atunci 22.N:g6!, de exemplu:

I. 22...Nf4 (h4) 23.N:f7+ R:f7 24.Cd6+ Rf8 25.C:e8+ R:e8 26. Dg6+ și 27.Td1;

II. 22...fg 23.D:g5 D:c4 24.D:g6+ Rh8 25. D:h5+ Rg7 26.Dg5+ Rh7 27.Nc1 cu amenințarea decisivă Ta3.

22. Dg3-e3	**Dd8-d5?**

Această mutare duce rapid la pierdere. Singura continuare era 22...Dg5 23.g3! D:e3 24.fe Ng5 25.Rf2! urmat de Cd6 dar și în final albul ar fi avut o superioritate covîrșitoare.

23. f2-f3	**Nh4-d8**
24. Cc4-d6	**Te8-e7**
25. Na3-c5	**...**

Manevra de încheiere.

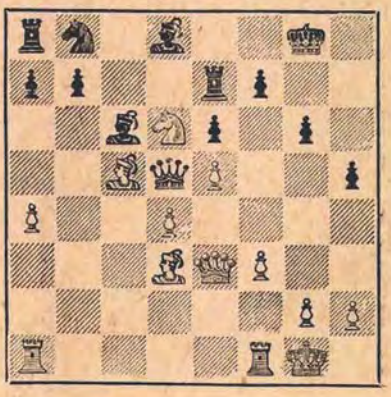

Poziţia damei negre, înconjurată de piesele adverse este neobişnuită şi amuzantă.

25. ...	b7-b6

Cu scopul de a obţine pentru damă două piese uşoare. Albul este de acord cu un astfel de schimb, dar îşi păstrează nebunul de pe cîmpul negru, pentru ca schimbîndu-l mai tîrziu cu nebunul adversarului, să termine partida printr-un atac de mat.

26. Nc5-b4	a7-a5
27. Nb4-d2	Te7-d7
28. Nd3-c4	Td7:d6
29. Nc4:d5	Td6:d5
30. Tf1-c1	Ta8-a7
31. Tc1-c4	Ta7-d7
32. Ta1-c1	Td7-c7

Sau 32...Nb7 33.Tc8! N:c8 34.T:c8, de exemplu: 34...T:d4 35.Nc3 Td1+ 36.Rf2 Ca6 37.D:b6 Cb4 38.D:a5; sau 34...Ca6 35.Dh6! T:d4 36.Ng5.

33. De3-h6	Nd8-e7
34. g2-g4!	...

Continuarea 34.Ng5 Nf8 ar fi fost întrucîtva „prematură".

34. ...	h5-h4
35. Nd2-g5	Ne7:g5
36. Dh6:g5	Td5-d7
37. f3-f4	h4-h3
38. f4-f5	e6:f5
39. g4:f5	f7-f6
40. e5:f6	Negrul cedează.

Nr. 230. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN — ELISKASES

Turneul de la Podebrady, 1936

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	Nf8-e7
6. Tf1-e1	b7-b5
7. Na4-b3	d7-d6
8. c2-c3	Cc6-a5
9. Nb3-c2	c7-c5
10. d2-d3	...

Mai des se joacă 10.d4, ceea ce permite albului — dacă doreşte — să blocheze poziţia în centru prin d4-d5, pentru a obţine un atac — care de altfel nu e prea promiţător — pe flancul regelui.

Scopul mutării jucate în partidă este de a încheia mai întîi dezvoltarea flancului damei şi numai după aceea de a juca d3-d4, cînd (şi dacă) aceasta va fi potrivit.

10. ...	Ca5-c6
11. Cb1-d2	0—0
12. Cd2-f1	Tf8-e8

Un plan cu totul aplicabil, dacă ar fi fost conceput numai pentru apărare. Un alt mijloc natural de a încheia dezvoltarea fără mari impedimente constă în 12...Ne6 13.Ce3 h6 urmat de Dc7 şi Tad8.

13. Cf1-e3	d6-d5?

O greşeală tipică: negrul se grăbeşte să-l „pedepsească" pe alb pentru că acesta n-a jucat dintr-odată d4, şi începe să acţioneze el însuşi în centru, dar într-un moment foarte nepotrivit.

Logic ar fi fost 13...Nf8 — mai ales dacă ţinem seama că în acest caz negrul nu trebuie să se teamă de mutarea 14.Cd5, din cauza 14...C:d5 15.ed Ce7 16.d4 ed 17.cd c4! şi şansele ambelor părţi sînt aproximativ egale.

14. e4:d5	Cf6:d5
15. Ce3:d5	Dd8:d5
16. d3-d4!	...

Răsturnarea! Albul deschide centrul într-un moment cînd adversarul n-a reuşit încă să-şi termine dezvoltarea şi ca urmare el reuşeşte să utilizeze pe deplin diferitele puncte insuficient apărate din tabăra negrului (în primul rînd punctul c6).

16. ... e5:d4
17. Nc2-e4 Dd5-d7

Sau 17...Dd6 18.Nf4.

18. c3:d4 Ne7-f6

Altfel înaintarea pionului „d" ar fi dus la o poziție zdrobitoare, de exemplu: 18...Nb7 19.d5 Cd8 20.Ce5 Dd6 21.Nf4.

19. Nc1-g5! ...

Ideea fundamentală a acestei mutări este explicată de următoarea variantă scurtă: 19...N:d4 20.Nf5! T:e1+ 21.D:e1 Dd6 22.De8+ Df8 23.N:h7+ cu cîștigul damei. Și, întrucît 19... N:g5 20.C:g5 g6 21.dc îl duce pe negru la un final fără speranțe, el este obligat acum — vrînd-nevrînd — să sacrifice calitatea.

19. ... Te8:e4!
20. Te1:e4 Nf6:d4
21. Cf3:d4 Cc6:d4

Dacă negrul ar fi găsit timp pentru a termina dezvoltarea flancului damei, atunci mica superioritate a albului ar fi fost foarte greu de realizat. De aceea albul trebuie să acționeze cu cea mai mare energie.

22. Dd1-h5! ...

Ideea acestei mutări de atac destul de dificilă se vede din varianta 22...Nb7 23.Th4! h6 24.N:h6 Cf5 25. N:g7! și dacă 25...R:g7 urmează mat în 2 mutări.

22. ... Nc8-b7

Insuficient ar fi fost, de asemenea, 22...Dc6, din cauza 23.Tae1 Ne6 24.Th4 Nf5 25.Ne7!

23. Te4-h4 Dd7-f5

Negrul nu are altă mutare.

24. Ng5-e3! ...

O altă idee neașteptată a manevrei de atac: albul forțează schimbul damelor și în același timp înlătură calul de pe poziția puternică din centru. După mutările „normale" 24...D:h5 25.T:h5 Cc2 26.Td1! C:e3 27.fe c4 28.Tc5 și apoi Td7, albul ar fi cîștigat ușor. De aceea următoarea greșeală a negrului scurtează doar rezistența!

24. ... Ta8-d8?
25. Th4:d4 Negrul cedează.

Nr. 231. APĂRAREA SICILIANA

ALEHIN P. FRYDMAN
Turneul de la Podebrady, 1936

1. e2-e4 c7-c5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. d2-d4 c5:d4
4. Cf3:d4 Cg8-f6
5. Cb1-c3 d7-d6
6. Nc1-g5 ...

Continuînd astfel, albul exclude posibilitatea mutărilor g7-g6 și Ng7 (varianta dragonului) și în fond obligă pe negru să joace așa numita variantă Scheveningen, care are ca particularitate caracteristică pionul d6 slăbit, pe o coloană deschisă.

Ar fi însă greșit să se creadă că după aceasta albul poate sconta pe o serioasă superioritate în deschidere. Eu personal, cu tot succesul sută la sută pe care l-am obținut în partidele cu mutarea 6.Ng5, sînt foarte departe de o asemenea iluzie.

6. ...	e7-e6
7. Cd4-b3	...

Această retragere nevinovată, tipică pentru multe variante ale partidei siciliene, conţine (după cum arată, pe lîngă altele, şi partida de faţă) mai mult venin decît s-ar presupune.

În legătură cu mutarea 7.Nb5, vezi partida contra lui Foltys, jucată la Margate (Nr. 244).

7. ...	Nf8-e7
8. Dd1-d2	...

Această încercare de a intensifica presiunea asupra pionului d6 trebuie parată prin 8...h6! pentru ca abia după 9.Nh4 să se continuie cu 9...0—0, cu ameninţarea 10...C:e4, egalînd uşor jocul. De aceea albul trebuie să joace 9.Ne3 (în loc de 9.Nh4), dar atunci negrul, cel puţin pentru moment, nu trebuie să se îngrijoreze pentru apărarea pionului d6.

8. ...	0—0?

E destul de ciudat că această mutare naturală constituie o greşeală hotărîtoare, deoarece de acum încolo negrul va avea de ales doar între diferite neplăceri.

9. 0—0—0	...

Ameninţă 10.N:f6 N:f6 (Dacă 10...gf, albul are după 11.Dh6 un atac cîştigător) 11.D:d6. De aceea negrul nu are timp nici pentru mutarea profilactică a7-a6, nici pentru mutarea de simplificare h7-h6.

9. ...	Cc6-a5

Negrul speră să obţină după 10.N:f6 C:b3+ 11. ab N:f6 12. D:d6 un contraatac prin 12...Da5. Dar următoarea mutare tare a albului spulberă aceste speranţe.

10. Rc1-b1 !	Ca5:b3
11. a2:b3	...

Esenţa mutării a 10-a a albului constă în faptul că negrul nu poate juca 11...Da5 din cauza 12.Cd5, iar 11... Db6 ar fi dus de asemenea la un dezastru rapid, după 12.N:f6 N:f6 13.D:d6 D:f2 14.e5 Ng5 15.h4! Nf4 16.Nb5! cu ameninţarea 17.D:f8+ şi mat în 2 mutări. De aceea mutarea următoare a negrului constituie singura încercare, dacă nu de a salva partida, cel puţin de a prelungi lupta.

11. . .	Cf6-e8
12. Ng5:e7	Dd8:e7
13. Cc3-b5	Nc8-d7

Negrul speră — nu fără o anumită bază — că pionul dublat al albului îi va îngreuia cîştigul din punct de vedere tehnic.

14. Cb5:d6	Ce8:d6
15. Dd2:d6	De7:d6
16. Td1:d6	Nd7-c6
17. f2-f3	Tf8-d8
18. Td6:d8+	Ta8:d8
19. Nf1-d3	...

Finalul care urmează este extrem de plin de învăţăminte. În primul rînd albul are intenţia să folosească pe deplin acea superioritate pe care o are deja : coloana deschisă „a" şi, în special, importantul cîmp a5.

19. . .	e6-e5

Negrul îşi măreşte posibilităţile în centru şi se pregăteşte să folosească în caz de nevoie linia a 6-a pentru acţiunile turnului.

20. Rb1-c1	Rg8-f8
21. Rc1-d2	Rf8-e7
22. Th1-a1	a7-a6
23. Rd2-e3	Td8-d6
24. Ta1-a5 !	. . .

Exact la timp : necesitatea apărării pionului e5 va stînjeni manevrele turnului.

24. . .	f7-f6
25. b3-b4	Re7-d7
26. g2-g3 !	. . .

Desigur, 26.b5 ab 27.N:b5 ar fi fost prematur din cauza 27...Td1. Înaintarea în centru, pregătită prin mutarea jucată în partidă, va sili turnul negru să părăsească coloana deschisă.

26. . .	g7-g5
27. f3-f4	g5:f4+
28. g3:f4	Td6-e6

Dacă 28...ef+ 29.R:f4 şi apoi 30.Th5, sarcina albului ar fi fost mai uşoară.

29. f4-f5 !	Te6-e7

Dacă 29...Td6 atunci Ta5-a1-g1 şi turnul alb ar fi avut un joc uşor pe flancul regelui. Însă după mutarea jucată în partidă, albul poate scăpa de pionul dublu.

30. b4-b5 !	a6:b5
31. Nd3:b5	Te7-g7
32. Nb5:c6+	Rd7:c6
33. Ta5-a8	Tg7-g2

Acest contraatac constituie unica şansă a negrului deoarece mutarea 33...Tf7 ducea la pierdere după 34.Te8 şi 35.Te6+.

34. Ta8-f8	Tg2:h2
35. Tf8:f6+	Rc6-c5

Cu ameninţarea 36...Th3+ şi 36...Rd4.

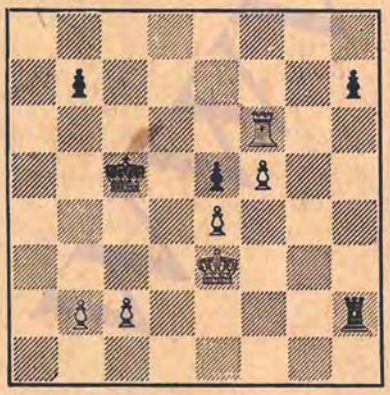

36. b2-b4+ !	. . .

Prima verigă a combinaţiei de încheiere: albul cucereşte cîmpul d6 pentru turn.

36. . .	Rc5-c4 !

In caz că 36...R:b4, cîştiga uşor mutarea 37.Te6.

37. Tf6-d6	. . .

Ameninţă 38.Td5, mutare pe care totuşi negrul încearcă s-o împiedice printr-o manevră ingenioasă.

37. . .	Th2-h3+
38. Re3-e2	Th3-h4
39. Re2-f3	h7-h5 !

Negrul depune toate eforturile pentru a complica jocul şi această încercare este încununată de un oarecare succes „moral". Jucînd 39...h5 negrul a creat impresia că 40.Td5 nu cîştigă — şi albul a crezut aceasta.

40. Td6-e6	. . .

Cu greu s-ar putea numi greşeală această mutare, deoarece ea cîştigă forţat şi, afară de aceasta, e legată de o idee frumoasă.

Totuşi, prin 40.Td5 !, albul ar fi putut dovedi adversarului că această cursă a lui nu este de loc valabilă! Continuarea ar fi fost 40...Tf4+ 41.Re3 T:f5 42.ef R:d5 43.c4+ Rd6 44.b5 b6 (Sau 44...h4 45.Rf3) 45.f6 Re6 46.c5 şi albul cîştigă. Fondul acestui final de pioni constă în faptul că între cei doi pioni liberi ai negrului sînt doar două coloane şi de aceea ei pot fi opriţi de regele alb, în timp ce albul poate obţine pioni liberi la o distanţă de trei coloane între ei. Acest exemplu merită să fie memorat.

40. . .	Th4-f4+

Dacă 40...Rd4, atunci 41.c3+ (A doilea sacrificiu pentru deplasarea adversarului) şi apoi 42.T:e5.

41. Rf3-e3	h5-h4
42. Te6:e5	h4-h3 !

Foarte elegant, dar superioritatea materială a albului îi asigură o apărare sigură împotriva trucurilor tactice de acest fel.

43. Te5-d5	Tf4-h4
44. Td5-d4+ !	Rc4-c3
45. Td4-d1	h3-h2
46. Td1-h1	Th4-h3+
47. Re3-f4	Th3-h4+
48. Rf4-e5	Rc3-d2
49. f5-f6	Rd2-e3
50. Re5-d6 !	Th4:e4
51. Th1:h2	Te4-d4+
52. Rd6-e6	Negrul cedează.

Nr. 232. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — FOLTYS

Turneul de la Podebrady, 1936

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0—0
7. Dd1-c2	. . .

Această mutare la modă, care timp de un sfert de secol a fost neglijată din motive necunoscute, permite negrului să înceapă un contraatac în centru prin 7...c5. Totuşi, deoarece el nu poate fi susţinut de turnuri, deschiderea coloanelor trebuie să se întoarcă în folosul albului. De aceea, după părerea mea, aici merită atenţie, următorul sistem : 7...c6 8.a3 (Împiedicînd mutarea 8...Ce4) 8...h6 9.Nh4 Ce8 10.N:e7 (Sau 10.Ng3 Cd6) 10...D:e7 urmat de Cd6.

7. . .	c7-c5
8. Ta1-d1	. . .

Această mutare e suficientă doar pentru egalarea jocului. De aceea este bine aşa cum am jucat în două partide din meciul contra lui Capablanca: 8.cd C:d5 9.N:e7 D:e7 10.C:d5 ed 11.dc urmat de Ne2 şi 0—0 şi albul are un mic avantaj.

8. ...	Dd8-a5
9. Nf1-d3	h7-h6
10. Ng5-h4	Cd7-b6

O mutare bună care-l obligă pe alb să clarifice situaţia în centru încă înainte de rocadă.

11. c4:d5	c5:d4

Cu toate că această mutare intermediară nu este rea, ea nu poate fi recomandată deoarece permite albului să creeze, fără un risc prea mare, oarecari complicaţii. Energică şi destul de bună pentru egalarea jocului era continuarea 11...Cb:d5 cu ameninţarea 12... Cb4.

12. d5-d6 !	. . .

Această mutare n-ar fi trebuit să aducă albului multe avantaje, dar ea permite să se păsească şablonul căilor „teoretice". Acum adversarul va fi nevoit să găsească el însuşi cele mai bune răspunsuri.

12. . .	Ne7:d6

Mai bine decît 12... dc 13. de cb+ 14.Td2 Te8 15.N:f6 gf 16.D:b2 cu avantaj pentru alb.

13. Nh4:f6	g7:f6 ?

Desigur că nu era nevoie să se slăbească flancul regelui. După 13...dc 14.N:c3 Nb4 ! 15.N:b4 D:b4+ 16.Dd2 avantajul poziţional al albului ar fi fost neînsemnat.

14. Cf3:d4	Nd6-b4

Poziţia nebunului la d6 nu era suficient de sigură şi, afară de aceasta, schimbul care va urma va da negrului o oarecare compensaţie pentru dezorganizarea flancului regelui său.

15. 0—0	Nb4:c3
16. b2:c3	Nc8-d7
17. c3-c4 !	. . .

Pionul pe c4 este tot atît de slab

ca şi pe c3, dar acum cel puţin importantul cîmp d5 este inaccesibil calului negru.

17. . .	Nd7-a4
18. Cd4-b3	Da5-b4
19. Dc2-e2 !	. . .

O mutare de atac şi în acelaşi timp de apărare. Dacă acum 19...N:b3, atunci 20.Tb1.

19. . .	TfS-c8
20. Td1-b1	Cb6:c4

Pare foarte periculoasă, dar în realitate duce la pierdere. Avînd în vedere însă că regele negru fusese părăsit în voia soartei de către toate piesele sale, în acest moment o apărare pasivă ar fi întîrziat evident. Dacă de exemplu, 20. N:b3, atunci 21. T:b3 De7 (Sau 21... Df8 22. Df3) 22. Dg4+ Rf8 23. Dh4 Rg7 24. f4 cu un atac uşor de condus.

21. Cb3-d4	Db4-c5

Cînd negrul, la mutarea precedentă, a luat pionul, el sconta probabil că va găsi o apărare împotriva răspunsului natural 22.T:b7. In realitate însă şi după 22.T:b7 poziţia negrului ar fi fost nesigură, mai ales datorită ameninţării 23. C:e6 ceea ce ar fi cîştigat repede, de exemplu după 22...Tc7 sau 22...Cd6, sau 22...Ne8. Mutarea 22... Ce5 pierdea de asemenea repede după 23.Dh5 Df8 24.f4 C:d3 25.C:e6. Totuşi continuarea 22.T:b7 Dd5 (pentru ca la 23.C:e6 ? să răspundă 23...D:e6, iar la 23.Tb4 să continue cu 23...Cb6) dădea negrului posibilitatea de a prelungi lupta. De aceea următoarea combinaţie a albului constituie calea cea mai convingătoare pentru obţinerea forţată a unei superiorităţi decisive.

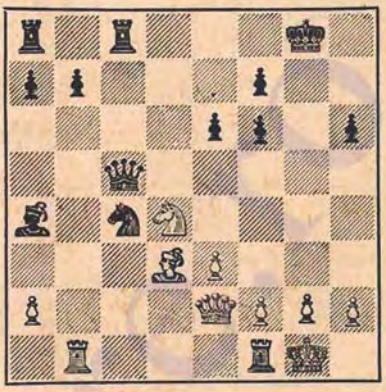

22. Cd4:e6 !	. . .

In ultima analiză, în felul acesta se cîştiga „doar" un pion, dar mutarea permite, datorită slăbirii flancului regelui, înfăptuirea unor schimburi avantajoase, ceea ce se dovedeşte a fi suficient pentru victorie.

22. . .	f7:e6
23. De2-g4+	Rg8-h8

Dacă 23... Rf8, negrul ar fi pierdut mai repede: 24. T:b7 Dg5 25. D:e6 Ce5 26. f4 !

24. Tb1:b7	. . .

Ameninţă mat pe g7 şi pe h7.

24. . .	Tc8-c7
25. Tb7:c7	Dc5:c7
26. Nd3:c4	e6-e5
27. Dg4-h4	Dc7-g7
28. Nc4-d5	. . .

Avînd în vedere că regele negru este suficient apărat, albul procedează just hotărîndu-se să simplifice jocul.

28. . .	Ta8-d8
29. Dh4:a4	Td8:d5
30. Da4-c6!	. . .

Este important să nu se permită dublarea figurilor negre pe coloana centrală.

30. . .	Dg7-f7
31. h2-h3	. . .

Cu scopul de a face activ şi turnul.

31. ...	Rh8-g7
32. Tf1-b1	Td5-d7
33. a2-a4!	. . .

Acest pion ameninţă acum să ajungă la a6, după care mutarea Tb7 va fi hotărîtoare. Negrul e nevoit să propună schimbul damelor.

33. ...	Td7-c7
34. Dc6-b5	Df7-d7
35. Db5:d7+	Tc7:d7
36. Tb1-b5!	. . .

Finalul se cîştigă uşor, în primul rînd datorită poziţiei dominante a turnului alb.

36. ...	Rg7-g6
37. g2-g4	h6-h5
38. Rg1-g2	h5:g4
39. h3:g4	Td7-d6
40. Tb5-a5	a7-a6
41. Rg2-g3	Td6-c6
42. f2-f4!	e5:f4+
43. e3:f4	Tc6-b6
44. Ta5-c5!	. . .

Acum turnul se va dovedi mai folositor pe linia a 7-a. Dacă 44... Tb4, atunci simplu 45. Tc6 T:a4 46. g5 şi albul cîştigă.

44. . .	Rg6-g7
45. Tc5-c7+	Rg7-h6
46. Tc7-a7	Tb6-b3+
47. Rg3-h4	Tb3-b4

Sau 47... Tb6 48. a5 Tc6 49. T17! Rg6 50. Tb7 urmat de 51. Tb6 şi albul cîştigă.

48. Ta7:a6	Negrul cedează.

La 48... T:f4 urmează 49. T:f6+!

Nr. 233. APĂRAREA INCORECTĂ

VERA MENCIK — ALEHIN

Turneul de la Podebrady, 1936

1. d2-d4	Cg8-f6
2. Cg1-f3	b7-b5

Intr-un stadiu atît de puţin avansat al partidei, este un principiu sănătos de a nu pune la dispoziţia adversarului astfel de obiective de atac ca acesta. O asemenea acţiune poate să fie încununată de succes, cum s-a întîmplat în cazul de faţă, dar numai atunci cînd adversarul continuă dezvoltarea figurilor sale, fără a încerca să folosească caracterul neobişnuit al situaţiei. In locul dezvoltării pe flancuri a nebunilor, făcută de campioana mondială, ar fi fost bine, de exemplu, 3. Nf4 Nb7 4. e3 a6 5. a4 b4 6. c4 şi, indiferent dacă negrul ia pionul sau nu, poziţia lui este ceva mai proastă.

3. g2-g3	Nc8-b7
4. Nf1-g2	e7-e6
5. 0—0	Nf8-e7
6. Cb1-d2	...

Ca rezultat al planului de dezvoltare ales de alb, plan lipsit de finalitate, el n-a obţinut avantaj în deschidere. Mutarea jucată în partidă, care pregăteşte schimbul pionului avansat b5, nu este mai rea decît 6. a4 (6... a6) şi, desigur mai bună decît 6. b3 (6... b4!).

6. ...	Dd8-c8!

Negrul apără nebunul, pentru ca la 7. Te1 să poată răspunde prin 7... Ce4! iar dacă 7. c4, să deschidă pentru damă un cîmp larg de activitate pe flancul damei.

7. c2-c4	b5:c4
8. Cd2:c4	0—0
9. b2-b3	. . .

Cum se întîmplă adesea în apărarea indiană nouă, albului îi vine greu să găsească un cîmp potrivit

pentru nebunul cl. Relativ mai bine, față de mutarea din partidă, care slăbește flancul damei, ar fi fost 9. Cfe5, pentru a putea clarifica cît mai repede situația pe diagonala a8-h1.

9. . . a7-a5!

Nu numai că împiedică o dată pentru totdeauna posibilitatea mutării Ca5 (la mutarea anterioară negrul ar fi răspuns la aceasta prin Ndb), dar amenință de asemenea cu o eventuală înaintare a5-a4.

10. a2-a3? . . .

O greșeală strategică decisivă, într-o poziție care cerea o tratare subtilă. Albul ar fi trebuit să profite de faptul că mutarea a5-a4 nu se amenință încă direct și să propună schimbul nebunilor prin 10. Na3. După 10... N:a3 11. C:a3 Cc6 urmat eventual de Cb4, poziția negrului e într-adevăr mai bună, dar nu era de loc simplu de a face ca acest avantaj să fie hotărîtor. Mutarea din partidă creează însă o slăbiciune incurabilă pe b3.

10. . . Nb7-d5
11. Dd1-c2 Dc8-b7
12. Nc1-b2 . . .

Acum albului îi rămîne doar să aleagă între cîteva neplăceri, de exemplu, după 12. Nd2 Cc6 negrul ar fi amenințat deja 13... C:d4.

12. . . Cb8-c6
13. Cf3-e1 Ta8-b8
14. Ng2:d5 . . .

Singurul mijloc de a apăra temporar pionul.

14. . . e6:d5!

Mult mai tare decît 14... C:d5. Sensul acestei mutări va ieși la iveală după următoarea mutare.

15. Cc4-d2 . . .

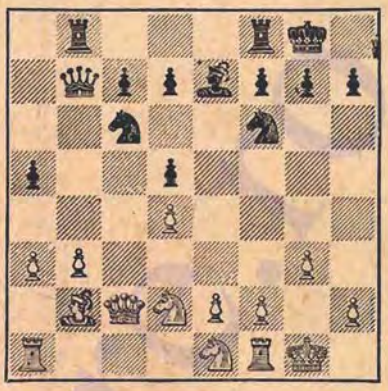

15. ... Cf6-e4!

Negrul ocupă centrul. Pionul b3, cu toate că nu cade dintr-odată, rămîne totuși condamnat. Această luptă pur pozițională merită atenție, după părerea mea, datorită metodelor cu ajutorul cărora negrul și-a folosit superioritatea din deschidere. Aceste metode, neobișnuite la prima vedere, sînt în realitate cu totul simple.

16. Ce1-f3 . . .

Dacă 16. C:e4, atunci se înțelege, 16... D:b3!

16. . . f7-f5
17. Tf1-b1 Db7-b5!

Dacă acum 18. e3 (relativ mai bună decît altele) atunci 18... De2 19. Tf1 g5! 20. Tae1 Db5 21. C:e4 de 22. Cd2 d5 23. Tc1 Tb6 și albul ar fi fost supus în cele din urmă unui atac decisiv pe flancul regelui. Dar Vera Mencik preferă să ascută jocul.

18. Cd2:e4 f5:e4
19. Cf3-e5 Cc6:e5

Cel mai simplu. Continuarea 19... D:b3 ar fi cîștigat probabil și ea, dar după 20. Dc1 albul ar fi putut să opună o rezistență mai dîrză decît în finalul pe care negrul îl impune acum.

20. d4:e5	Db5-c5

Brutal, dar corect.

21. Dc2:c5	Ne7:c5
22. e2-e3	Tb8:b3
23. Nb2-d4	Nc5:d4
24. e3:d4	Tf8-f3!

Cîştigă forţat un al doilea pion.

25. Tb1:b3	Tf3:b3
26. Ta1-c1	c7-c6
27. e5-e6	d7:e6
28. Tc1:c6	Rg8-f7
29. Tc6-c7+	Rf7-f6
30. g3-g4	h7-h6
31. h2-h4	Tb3:a3

Albul cedează.

Nr. 234. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — EUWE

Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. e4-e5	. . .

Am ales această mutare favorită a lui Nimzovici pentru prima dată în viaţa mea, pornind de la presupunerea că Euwe, după insuccesele sale din partidele meciului din 1936, în care s-a jucat varianta 3.Cc3 Nb4, a studiat deosebit de minuţios în lunile trecute această variantă.

Cu toate că deschiderea în această partidă s-a soldat în favoarea mea, este îndoielnic că am să mai repet vreodată o experienţă care permite negrului să obţină chiar de la început o oarecare iniţiativă şi-i oferă posibilitatea dezvoltării libere a pieselor (e adevărat, în dauna structurii pionilor săi).

3. . .	c7-c5
4. Cg1-f3	. . .

Nimzovici prefera mutarea originală 4.Dg4, dorind să folosească imediat superioritatea în spaţiu pe flancul regelui.

Această idee este însă legată de o serie de incomodităţi, cum arată de exemplu, următoarea partidă scurtă din turneul de la Montevideo în care am jucat cu negrul (cu albele jucînd Canepa) şi am obţinut victoria pe o cale caracteristică pentru acest sistem.

4...Cc6 5.Cf3 Cge7 (Dacă această mutare nu se făcea înainte, faptul nu constituie decît încă o demonstrare a miopiei de care suferea doamna Teorie, deoarece problema dezvoltării calului g8 — una dintre cele mai dificile în această variantă — trebuie rezolvată chiar la prima posibilitate) 6.c3 Cf5 7.Nd3 cd ! 8.0—0 Nd7 9.Te1 dc 10.C:c3 g6 11.Ng5 Ne7 12.Df4 Ccd4! 13.Nf6 C:f3+ 14.gf Tg8 15.Rh1 Nc6 16.N:f5 gf 17.N:e7 D:e7 18.Ce2 d4! 19.C:d4! Db4! 20.Tg1 T:g1+ 21. T:g1 0—0—0 22.Td1 D:b2 23.Td2 T:d4! 24.T:d4 D:f2 şi albul cedează.

4. . .	Cb8-c6
5. Nf1-d3	. . .

Pionul se sacrifică doar temporar, totuşi pentru recuperarea lui albul va trebui să cheltuiască timp preţios. De aceea întreaga variantă nu poate duce, probabil, la ceva mai mult decît o poziţie egală.

5. ...	c5:d4
6. 0—0	f7-f6

Dacă 6...Db6, albul ar fi putut transforma partida într-un adevărat gambit prin 7.c3 dc 8.C:c3, cu oarecari şanse de reuşită.

7. Nd3-b5	. . .

Nu există nimic mai bun decît restabilirea pe această cale a echilibrului material. Dacă de exemplu 7.Nf4, atunci 7...g5 urmat de g5-g4.

7. . .	Nc8-d7
8. Nb5:c6	b7:c6
9. Dd1:d4	f6:e5
10. Dd4:e5	. . .

Nu este uşor de hotărît care mutare este mai bună : 10.D:e5 sau 10.C:e5. Alegerea mea a fost determinată de următorul raţionament: în cazul luării

cu calul trebuia, în majoritatea variantelor, să-l schimb cu nebunul „slab" d7. După mutarea din partidă însă, speram să „vînez" nebunul f8.

10. . . Cg8-f6
11. Nc1-f4 . . .

Nu permite mutarea Db8 şi pregăteşte apărarea punctului f2 prin Ng3.

11. . . Nf8-c5
12. Cb1-c3 0—0
13. Nf4-g3 . . .

Uşoara superioritate a albului (controlul asupra punctului e5) este foarte greu de folosit, mai ales din cauză că negrul are perechea de nebuni şi două coloane deschise pentru turnuri.

In partea care urmează a partidei însă, micinul dintre adversari n-a realizat în întregime posibilităţile existente.

13. . . Dd8-e7

De exemplu, 13...De8, pentru a răspunde la 14.Ca4 cu 14...Ne7 era, fără îndoială, mai bine.

14. a2-a3? . . .

Albul ar fi trebuit să atace imediat nebunul c5 prin 14.Ca4, de exemplu: 14...Nb6 (Artificială ar fi fost continuarea 14...Nb4 15.a3 Na5 16.b4 Nd8 17.Cc5) 15.C:b6 ab 16.Dc7! în avantajul albului. Mutarea din partidă permite negrului să-şi păstreze nebunul.

14. . . a7-a5
15. Tf1-e1 . . .

N-am ocupat cu celălalt turn coloana deschisă din cauza răspunsului posibil 15...Nc8, care însă nu era periculos: 15.Tae1 Nc8 16.Td1! urmat de Tfe1 cu avantaj pentru alb.

15. . . Ta8-a7?

Relativ mai bine ar fi fost 15...Nb6 pentru a răspunde la 16.Ca4 cu 16... Nd8.

16. Cc3-a4 Ta7-b7

O greşeală ar fi fost 16...Ce4 din cauza 17. C:c5 C:c5 (17... D:c5 18. T:e4) 18.Dd6! şi albul cîştigă.

17. De5-c3 . . .

Chiar şi această manevră destul de riscantă şi complicată, se întoarce pînă la urmă în favoarea albului. Totuşi mai convingător ar fi fost simplu 17.C:c5 D:c5 18.Te2 cu folosirea ulterioară a slăbiciunii cîmpurilor negre.

17. . . Nc5-a7
18. Dc3:a5 . . .

Avînd în vedere contraatacul asupra punctului f2 cîştigarea acestui pion este doar temporară.

18. . . Cf6-e4
19. Da5-a6! . . .

Dacă n-ar fi existat această mutare intermediară, albul ar fi avut dificultăţi, deoarece negrul ameninţa cu mutarea Ta8.

19. . . Nd7-e8
20. b2-b4 . . .

Pregăteşte următorul contrasacrificiu, care pune capăt tuturor ameninţărilor negrului.

20. . . g7-g5?

Nu fără motiv a fost supusă criticii această mutare. In curînd negrul va regreta slăbirea flancului regelui. Dar majoritatea comentatorilor au greşit presupunînd că după 20...e5 situaţia negrului ar fi fost nu numai satisfăcătoare dar chiar mai bună. In acest caz aveam de gînd să sacrific calitatea, obţinînd excelente şanse de cîştig, de exemplu: 21.T:e4! de 22. Dc4+ Nf7 23.D:e4 Nd5 24.D:e5 N:f3 25.D:e7 T:e7 26. gf T:f3 27. Rg2 Tf8 28.c4 Nd4 29.Td1 cu avantaj pentru alb.

De aceea relativ cea mai bună contraşansă pentru negru era 20...Nh5 21.

Cc5! (Dar nu 21.D:c6 din cauza 21... Ne8! 22.Da6 Nb5 23.Da5 De8 în avantajul negrului) 21...N:f3 22.gf N:c5 23.bc T:f3 24.D:c6 C:c5 şi negrul poate să opună rezistenţă.

Este necesar să menţionăm totuşi, că şi după mutarea slabă din partidă, negrul a mai păstrat încă mult timp şanse practice de salvare.

21. Ca4-c5!	**. . .**

Punînd în aplicare planul elaborat. Acum nebunul cel mai puternic al negrului va fi schimbat.

21. . .	**Na7:c5**

Nu însă 21...C:c5 22.bc N:c5, din cauza 23.T:e6!

22. b4:c5	**Ce4:c5**
23. Da6-e2	**Cc5-e4**
24. De2-e3	**...**

Superioritatea albului este evidentă. Pionii săi sînt mai bine plasaţi, el continuă să controleze cîmpul e5, ceea ce este caracteristic pentru varianta respectivă, în sfîrşit — încă ceva important — el deţine un puternic pion liber a3.

24...	**Ne8-g6**

După mutarea ceva mai bună 24...c5 albul şi-ar fi păstrat avantajul prin simpla avansare a pionului „a". Schimbul a două piese uşoare, care devine posibil după mutarea din partidă, uşurează sarcina albului.

25. Cf3-e5!	**c6-c5**
26. Ce5:g6	**h7:g6**
27. f2-f3	**Ce4:g3**
28. h2:g3	**Rg8-f7**
29. a3-a4 !	**...**

Pentru a folosi slăbiciunile negrului în centru şi de pe flancul regelui, albul întreprinde întîi o demonstraţie pe celălalt flanc, silindu-l pe adversar să slăbească apărarea unor puncte vulnerabile.

29. . .	**Tf8-a8**
30. Rg1-f2	**. . .**

Cu ameninţarea neaşteptată a unui atac de mat, care începe cu mutarea Th1.

30. . .	**Tb7-b2**
31. Te1-e2	**c5-c4**

Avînd în vedere situaţia, aceasta este continuarea cea mai bună, deşi nu pe deplin satisfăcătoare. De fapt este imposibil să fie apărate concomitent: 1) coloana „a"; 2) coloana „h"; 3) pionul „c"; 4) pionul „e"; 5) pionul de pe coloana „g"; 6) cîmpul e5. Asta ar fi, într-adevăr, cam prea mult!

32. Ta1-h1	**Rf7-g8**

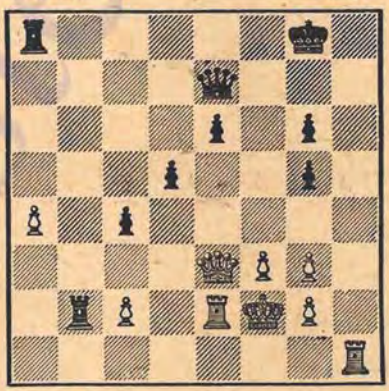

33. De3-e5!	**. . .**

Începînd din acest moment, ambii parteneri demonstrează (spre deosebire de prima parte a partidei) un joc într-adevăr de mare clasă. Este deosebit de interesant mijlocul prin care Euwe evită un dezastru rapid şi prezintă interes şansele pe care el reuşeşte să le obţină, cu toată pierderea inevitabilă a doi pioni.

33. . .	**De7-a7+**
34. Rf2-f1	**Tb2-b1+**
35. Te2-e1	**Tb1:e1+**
36. Rf1:e1	**Da7-g7 !**

Bineînțeles, unica mutare după care albul trebuie să joace extrem de atent, dacă vrea să obțină victoria.

37. De5:e6+ Rg8-f8
38. De6:d5 ! . . .

Continuarea 38. Dd6+ De7+ ar fi dus numai la remiză. Dar acum regele alb este aparent într-un pericol mai mare chiar decît regele negru.

38. . . Dg7-c3+

Era posibil și 38... Te8+ 39. Rd2! (Nu 39. Rf2 din cauza 39... Da7+ 40. Rf1 Rg7! cu amenințarea De3) 39... Df6 40. Th7! după care 40... Td8 pierde imediat din cauza 41. Th8+.

39. Re1-f2! Ta8-e8

Fără speranțe pentru negru era 39... D:c2+ 40. Rg1 Db1+ 41. Rh2 Db8 42. D:c4.

40. g3-g4 ...

Șahurile pe d6 și apoi pe d7 ar fi fost inutile. Cel mai bine este ca dama să fie lăsată în centru.

40. . . Dc3-e3+
41. Rf2-g3 De3-f4+
42. Rg3-h3 Te8-e7

Dacă 42... Rg7, atunci 43. Dd7+.

43. Dd5-c5 . . .

Mutarea corectă. După 43. g3 De3 cîștigul ar fi fost îndoielnic.

43. . . Df4-f6
44. g2-g3 . . .

Nu se poate juca 44. Te1 din cauza 44... Dh8+ 45. Rg3 Dh4 mat.

44. ... Df6-h8+

Dacă 44... D:f3, atunci 45. Te1 și albul cîștigă.

45. Rh3-g2 Dh8-c3
46. Th1-h7 Dc3:c2+
47. Rg2-h3 Dc2-e2
48. Th7:e7 De2:e7
49. Dc5:c4 . . .

In finalul de dame dificil care urmează, șansele negrului de a obține remiza se bazează, în primul rînd, pe faptul că regelui alb nu i se poate asigura un loc lipsit de pericol. Dacă pionul alb nu s-ar fi aflat pe g4, ci pe f2, negrul ar fi trebuit să cedeze. Dar nu e vorba numai de asta. Din pură întîmplare, în anumite împrejurări (de exemplu dacă albul ajunge cu pionul pînă la a7) negrul poate juca la pat, aducîndu-și regele pe h6.

Nu este de mirare că partida a mai durat încă peste 30 de mutări, și fără inexactitatea negrului la mutarea 61-a, ar fi durat probabil și mai mult.

49. . . De7-e1
50. Dc4-c5+ Rf8-f7
51. Rh3-g2 De1-a1
52. Dc5-c2 Rf7-f6
53. Dc2-b3 Rf6-e5 ?

Amîndoi eram în criză de timp, fapt prin care se explică și mutarea din partidă și răspunsul — cu nimic mai bun — al albului. Desigur, regele trebuia să se înapoieze pe g7.

54. Rg2-f2 ? . . .

Ultima mutare înainte de control, în locul căreia 54. Db8+ Rd5 (Sau 54... Re6 55. De8+) 55. Dg8+ cu cîștigarea ambilor pioni „g" pentru pionul „a", ar fi asigurat albului o victorie rapidă.

54. . . Re5-f6
55. Db3-b6+ Rf6-g7
56. Db6-b4 . . .

Aici partida s-a întrerupt a doua oară și albul a trecut la rezolvarea serioasei probleme a finalului. Planul lui consta în: 1) a juca cît mai repede posibil a4-a5 și 2) a lichida după aceasta, o dată pentru totdeauna, posibilitatea combinațiilor de pat, jucînd f3-f4.

56. ...	Da1-h1
57. Db4-e1	Dh1-h2+
58. Rf2-e3	Rg7-h7
59. a4-a5	Dh2-a2
60. De1-d2	Da2-a1
61. Re3-e2	Rh7-h6

Cea mai bună şansă a negrului, care-i dădea posibilitatea unei apărări de lungă durată, era 61... Dh1. După mutarea din partidă albul realizează înaintarea f3-f4 într-o conjunctură mai favorabilă. Călătoria finală a regelui alb decurge fără dificultăţi şi lupta împotriva pionului „a" devine lipsită de sens pentru negru.

62. f3-f4!	g5:f4
63. g3:f4	Da1-a4
64. Re2-f2!	...

Pentru a juca g4-g5 într-un moment cînd negrul nu va putea răspunde la aceasta prin mutarea regelui pe h5.

64...	Rh6-h7
65. g4-g5	Da4-a3
66. Dd2-d7+	Rh7-h8
67. Dd7-c8+	Rh8-h7
68. Dc8-c7+	...

Acum dama apără ambii pioni (a5 şi f4) şi regele alb este gata pentru călătoria finală.

68. ..	Rh7-h8
69. Rf2-e2	Da3-a2+
70. Re2-e3	Da2-b3+
71. Re3-d4	Db3-b4+
72. Rd4-d5	Db4-b5+
73. Rd5-d4	...

Aci partida s-a întrerupt a treia oară. Albul mai putea juca deasemenea şi 73. Re6 Df5+ 74. Re7 Df8+! 75. Rd7.

73. ..	Db5-a6
74. Dc7-b6	Da6-c8
75. Db6-d6!	...

Cel mai simplu plan.

75. ...	Dc8-c2
76. a5-a6	Dc2-d2+
77. Rd4-e5	Dd2-c3+
78. Re5-e6	Dc3-c8+
79. Re6-e7	Rh8-h7
80. Dd6-d7!	Dc8-c3
81. Re7-e6+	Negrul cedează.

Schimbul damelor este inevitabil.

Nr. 235. APĂRAREA FRANCEZĂ

WINTER — **ALEHIN**

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	e7-e6
2. e2-e4	d7-d5
3. e4:d5	...

Alegerea acestei mutări arată deobicei că albul joacă numai la remiză. Dar, în fond, negrul nu are în cazul de faţă mai puţine posibilităţi de a complica jocul (dacă doreşte acest lucru) decît în majoritatea altor variante ale apărării franceze.

3. ..	e6:d5
4. Nf1-d3	Cb8-c6
5. Cg1-e2	Nf8-d6
6. c2-c3	...

Oferă negrului posibilitatea dorită de a lua iniţiativa. Continuarea 6. Cbc3 Cb4 ducea la schimbul nebunului d3 sau la retragerea lui după 7. Nb5+ c6 pe un cîmp neavantajos.

6. ..	Dd8-h4!

Important este să se împiedice mutarea 7. Nf4.

7. Cb1-d2	Nc8-g4!

Un sacrificiu corect de pion. După 8. Db3 0—0—0 9. D:d5 Cf6 urmat de The8, negrul are o superioritate zdrobitoare.

8. Dd1-c2	0—0—0
9. Cd2-f1	...

La 9. Nf5+ negrul ar fi răspuns simplu 9... Rb8.

9. . . g7-g6

Negrul pregăteşte schimbul nebunului „bun" d3, după care cîmpurile albe din poziţia albului vor fi întrucîtva slăbite.

10. Nc1-e3 Cg8-e7
11. 0—0—0 Ng4-f5
12. Cf1-g3 Nf5:d3
13. Dc2:d3 h7-h6

Pentru a asigura poziţia damei, care ar fi putut deveni incomodă după Dd2.

14. f2-f4? . . .

Această mutare, care slăbeşte tără nici o compensaţie cîmpuri importante pe coloana „e", poate fi considerată ca o greşală strategică decisivă. Relativ mai bine ar fi fost 14. Rb1 şi apoi Cc1, cu o poziţie destul de stînjenită, dar totuşi cu posibilităţi de apărare.

14. . . Dh4-g4

Negrul încearcă (şi va reuşi) să menţină controlul asupra punctului f5. Cît de important este acest lucru se va vedea în a doua jumătate a partidei.

15. h2-h3 Dg4-d7
16. Th1-f1 h6-h5 !

Dacă acum 17.f5, atunci 17...h4 18.f6 Cg8 19.Ch1 Te8 şi pionul f6 e pierdut.

17. Ce2-g1 h5-h4
18. Cg3-e2 Ce7-f5
19. Cg1-f3 f7-f6

De acum înainte piesele albe vor suferi de lipsă de spaţiu şi nu vor putea împiedica intensificarea presiunii negrului pe coloana „e".

20. Cf3-h2 Td8-e8
21. Ne3-d2 Te8-e6
22. Ch2-g4 Th8-e8
23. Td1-e1 Te8-e7
24. Rc1-d1 Dd7-e8
25. Dd3-f3 . . .

Cu scopul de a pleca cu calul de pe cîmpul e2; imediat, aceasta ar fi fost rău din cauza 25...T:e1+ cu cîştigarea pionului f4.

25. . . Cc6-a5 !

Prin această manevră negrul obţine repede o superioritate materială hotărîtoare. Albul nu poate juca acum 26.D:d5 din cauza 26...T:e2 27.T:e2 T:e2 28. D:a5 Cg3 29. Tf3 De4 ! şi negrul cîştigă.

26. b2-b3 . . .

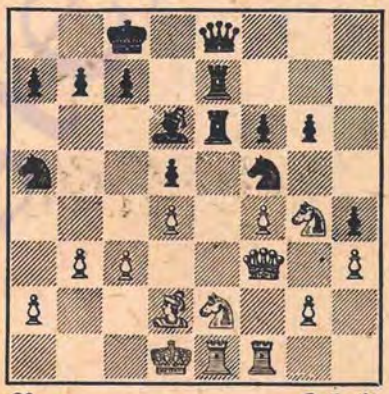

26. ... Ca5-c4!

O lovitură puternică. Dacă 27. bc atunci 27... Da4+ 28.Rc1 Na3+ 29.Rb1 Tb6+ 30.Ra1 Dc2 şi mat în 2 mutări.

27. Nd2-c1 Cc4-e3+
28. Nc1:e3 Cf5:e3+'
29. Cg4:e3 Te6:e3
30. Df3-f2 De8-b5!

Cu ameninţarea 31...Dd3+ şi 32... Na3 mat. Din cauza aceasta albul e nevoit să dea un pion.

31. Ce2-c1 Te3:c3
32. Te1:e7 Nd6:e7
33. Df2-e1 Rc8-d7

La D:c3, acum sau la mutarea următoare, negrul răspunde prin D:f1+ urmat de D:f4 sau D:g2.

34. f4-f5	**Tc3-e3!**
35. De1-f2	**g6-g5**
36. Tf1-e1	**Te3-e4**
37. Te1:e4	**...**

Acest schimb, care oferă negrului un puternic pion liber, grăbeşte deznodămîntul, dar albul era oricum neputincios.

37. ...	**d5:e4**
38. Rd1-d2	**Ne7-d6**

Cu ameninţarea 39... e3+!

39. Rd2-c2	**Nd6-f4**

Albul cedează.

Nr. 236. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

ALEHIN — ALEXANDER

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**Nf8-b4+**
4. Cb1-d2	**...**

De obicei aici se joacă 4.Nd2, pentru ca după schimbul de nebuni să se dezvolte calul pe cîmpul mai natural c3. Evitînd schimbul, albul încearcă să complice jocul, fără ca prin aceasta să rişte prea mult.

4. ...	**b7-b6**
5. g2-g3	**Nc8-b7**
6. Nf1-g2	**0—0**
7. 0—0	**Nb4:d2?**

În locul acestui schimb care, fără a fi nevoie, oferă albului superioritatea perechii de nebuni, negrul ar fi putut juca 7...d5 (Rubinstein-Alehin, Semmering, 1926) sau chiar 7...Ne7 urmat de d7-d6 şi Cbd7. În ambele cazuri el ar fi avut perspective mai bune de egalare a jocului, decît în partidă.

8. Dd1:d2	**...**

Răspunsul corect, deoarece albul vrea să pună nebunul pe diagonala a1-h8.

8. ...	**d7-d6**
9. b2-b3	**Cb8-d7**
10. Nc1-b2	**Ta8-b8**

Negrul îşi dezvăluie prea devreme planul. Scopul evident al mutării din partidă este de a juca Ce4 urmat de f7-f5; tocmai pentru aceasta nebunul trebuie să fie apărat, din cauza răspunsului posibil Cg5.

Aceeaşi idee se putea pune însă în legătură cu terminarea dezvoltării, jucînd 10...De7, 11...Tad8 şi, în caz de nevoie, Na8.

11. Ta1-d1!	**...**

O metodă interesantă şi tare de a combate planul negrului. Nebunul b2 trebuie să joace în acţiunile care vor urma, un rol important şi, în fond, hotărîtor.

11. ...	**Cf6-e4**

Dacă 11...De7, atunci 12.De3 (12. Ce4 13.d5).

12. Dd2-e3	**f7-f5**
13. d4-d5!	

Acest pion este doar în aparenţă slab, deoarece albul poate să-l apere uşor prin contraameninţări.

13. ...	**e6:d5**

Mutarea 13...e5 pierdea un pion după 14.Ch4!

14. c4:d5	**Cd7-f6**
15. Cf3-h4	**Dd8-d7**

Dacă 15...C:d5, atunci 16.T:d5! N:d5 17.Dd4, cîştigînd două piese pentru turn.

16. Ng2-h3	**...**

Impiedică din nou mutarea C:d5, de data aceasta prin 17.D:e4.

16. ... g7-g6
17. f2-f3 Ce4-c5
18. De3-g5 ...

Acum amenință nu numai 19.N:f6, dar și 19.N:f5 (Sau 19.C:f5); dacă însă 18...C:d5, atunci 19.C:g6. Răspunsul negrului este silit.

18. ... Dd7-g7
19. b3-b4 Cc5-d7

Tot atît de lipsit de speranță este și 19... Ca4 20. Na1.

20. e2-e4! ...

Începutul combinației decisive, cu sacrificii.

20. ... Cf6:e4

Negrul și-a pus în mod evident ultimele sale speranțe în această mutare spirituală. Dacă acum 21. N:g7 C:g5 22. N:f8, atunci 22... C:h3+ 23. Rg2 T:f8 24. R:h3 Cf6 și apoi C:d5 cu șanse bune pentru negru.

21. Dg5-c1! ...

Mult mai tare decît 21. fe D:b2 22. ef Df6.

21. ... Ce4-f6

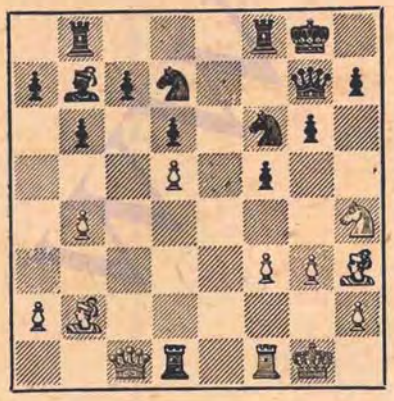

22. Nh3:f5! ...

O continuare neașteptată a combinației începute cu mutarea 20. e4. După 22... gf 23. C:f5 negrul pierde dama sau e făcut mat (23... Dh8 24. Ch6+ Rg7 25. Dg5 mat.

22. ... Rg8-h8
23. Nf5-e6 ...

In sfîrșit, pionul d5 este bine apărat.

23. ... Nb7-a6
24. Tf1-e1 Cd7-e5
25. f3-f4! ...

Cea mai simplă metodă de a obliga pe adversar să cedeze.

25. ... Ce5-d3
26. Td1:d3 Na6:d3
27. g3-g4 Negrul cedează.

Impotriva mutării g4-g5 nu există apărare.

Partida a fost distinsă cu un premiu special (pentru cel mai bun atac pe flancul regelui).

Nr. 237. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cg1-f3 Cg8-f6
4. Cb1-c3 d5:c4
5. a2-a4 e7-e6?

De trei ori în decursul unui an am avut plăcerea să mă întîlnesc cu această mutare mediocră și să trag foloase de pe urma ei. Ar fi fost mult mai bine, desigur, 5.. Nf5.

6. e2-e4 Nf8-b4
7. e4-e5 ...

Promițătoare este de asemenea continuarea 7. Dc2 b5 8. Ne2 și 9.

0—0 cu o compensaţie mai mult decît suficientă pentru pion.

7. ...	Cf6-e4
8. Dd1-c2	Dd8-d5
9. Nf1-e2	c6-c5
10. 0—0	Ce4:c3
11. b2:c3	c5:d4
12. Cf3:d4	...

In a 19-a partidă a meciului meu cu Euwe din 1935, am jucat aici 12. cd (vezi partida Nr. 221). Luînd pionul cu calul, am vrut să mă conving dacă această continuare este mai tare decît cea încercată în partida cu Euwe. După cum arată partida de faţă, albul reciştigă şi aici pionul pierdut, păstrînd admirabile şanse de atac. De aceea problema, care dintre cele două mutări dă albului un avantaj mai mare are, în fond, o însemnătate teoretică şi nu practică.

12. ...	Nb4-c5
13. Cd4-f3 !	Cb8-d7
14. Tf1-d1	Dd5-c6
15. Ne2:c4	0—0

După 15... N:f2+ 16. D:f2 D:c4 17. Na3 negrul ar fi pierdut repede.

16. Cf3-g5	...

Forţează slăbirea flancului regelui negru.

16. ...	g7-g6
17. Nc4-b5	Dc6-c7
18. Cg5-e4	Nc5-e7

Desigur, nu 18... C:e5 din cauza 19. C:c5 urmat de Na3.

19. f2-f4	...

Aceasta nu este cea mai tare continuare a atacului. Planul corect de folosire a poziţiei strîmtorate a negrului constă în schimbul nebunului e7 prin 19. Nh6 Td8 20. f4 urmat de Ng5, după care slăbiciunea cîmpurilor negre ar fi fost fatală pentru negru.

Mutarea jucată în partidă se bazează pe o oarecare subapreciere a posibilităţilor de atac ale albului în poziţia care survine după mutarea a 21-a.

19. ...	Cd7-c5
20. Ce4-f6+	...

Aceasta promite mai mult decît mutarea 20. Cd6 care de altfel era şi ea posibilă.

20. ...	Ne7:f6
21. e5:f6	Nc8-d7
22. Nc1-e3 ?	...

Am făcut această mutare instantaneu, deoarece calculasem întreaga variantă la mutarea a 19-a. Continuînd cu 22. Na3 ! Tfd8 23. Td4, albul ar fi păstrat superioritatea de spaţiu fără vreun sacrificiu material.

22. ...	Nd7:b5
23. a4:b5	Cc5-d7 !
24. g2-g3	...

Relativ cea mai bună, deoarece după 24. Nd4 D:f4 25. Tf1 Dg4 negrul ar fi obţinut în afară de avantajul material, oarecari perspective de atac (e6-e5).

24. ...	Cd7:f6
25. Ne3-d4	...

Albul a observat la timp că la luarea 25... T:a7, pe care o avusese în vedere cu cîteva mutări înainte, ar fi urmat nu 25... T:a7 26. b6 în avantajul albului, ci 25... Cd5 ! 26. T:a8 C:e3 27. T:f8+ R:f8 29. Dd3 C:d1 29. D:d1 Dc5+ cu un final de dame mai bun pentru negru.

După mutarea din partidă albul, datorită nebunului puternic, capătă o suficientă compensaţie pentru pion, dar nu mai mult. In viitor negrul ar fi putut forţa simplificări, după care partida s-ar fi terminat, probabil, remiză.

25. ...	Cf6-d7
26. Dc2-f2	b7-b6
27. Td1-e1	...

Previne posibilitatea mutărilor 27... f6 urmat de e6-e5.

27. ...	**Dc7-c4**
28. Ta1-b1	**Ta8-c8**
29. Df2-e3	**Tf8-e8**
30. De3-f3	**f7-f6**

Negrul începe să se joace cu focul. Acum, sau la mutarea următoare, el ar fi trebuit să propună schimbul damelor prin Dd5, după care ar fi fost în stare să apere pionul său înaintat a7. Varianta 30... Dd5 37. D:d5 ed 32. T:e8+ T:e8 33. Ta1 Ta8 ar fi dus, probabil, la remiză.

După mutarea din partidă și cea următoare, albul reușește să dezlănțuie un atac amenințător.

31. Tb1-h4	**Dc4-c7 ?**
32. Tb4-b2 !	**...**

Acum și pionul „e" devine slab.

32. ...	**Te8-e7**
33. Tb2-e2	**Rg8-f7**
34. g3-g4	**Tc8-e8**
35. g4-g5 !	**...**

Cu o amenințare ascunsă pe care negrul n-o observă.

35. ...	**f6:g5**

Singura șansă de salvare consta în mutarea 35... f5, dar și în acest caz albului îi mai rămîneau șanse excelente de cîștig în legătură cu înaintarea h2-h4-h5.

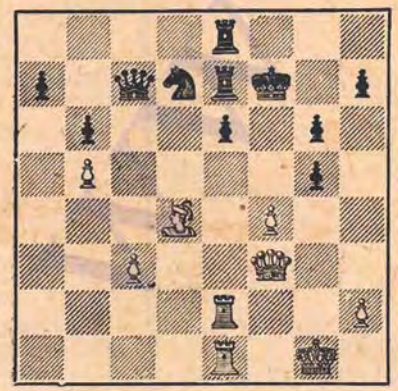

36. f4-f5 ! !	**...**

O mutare de problemă care forțează cîștigul în toate variantele. Afară de continuarea din partidă, au trebuit să fie luate în considerare și următoarele posibilități. 36... ef 37.Dd5+ Rf8 38.Ng7+ ! sau 36... gf 37. Dh5+ Rf8 38. Dh6+ Rg8 39.D:g5+, sau 36...e5 37.Dd5+ Rf8 [1] 38.Dc6 ! D:c6 39.bc ed 40.T:e7 T:e7 41.T:e7 R:e7 42.c7.

36. ...	**Dc7-f4**
37. f5:e6+	**Te7:e6**
38. Df3-d5	**...**

O altă posibilitate era 38.Dh3 Dh4 39.Tf1+ Rg8 40.T:e6 ! și albul cîștigă.

38. ... ,	**Cd7-f6**

Albul amenință și 39.Tf1.

39. Nd4:f6	**Df4-g4+**
40. Te2-g2	**Dg4-f5**
41. Nf6-e5	**...**

Nu însă 41.Dc4 !, deoarece după 41...Dc5+ ! negrul cîștigă chiar !

41. ...	**Rf7-g8**
42. Tg2-f2	**Df5-g4+**
43. Rg1-h1	**h7-h5**
44. Te1-g1	**Dg4-h4**
45. Tf2-f6	**Rg8-h7**
46. Tf6:e6	**Te8:e6**
47. Dd5-d7+	Negrul cedează.

Nr. 238. DESCHIDEREA CATALANA

TARTAKOWER **ALEHIN**

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. g2-g3	**c7-c5**

Negrul intenționează ca la 3.d5 să joace 3...g7-g6. Dar la neobișnuita

[1] După cum a arătat Botvinnik, după 36...e5 37. Dd5+, negrul trebuia să joace 37...Rg7 38. Dc6 Dd8! cu remiză probabilă. V. P.

mutare a 2-a a albului, un răspuns mai natural ar fi fost 2...d5.

3. Cg1-f3	d7-d5
4. Nf1-g2	..

Această mutare cedează negrului dominaţia în centru. Mai puţin primejdios ar fi fost 4.c3, trecînd la varianta Schlechter a apărării slave, cu un tempo în plus pentru alb.

4. ...	c5:d4
5. 0—0	Nc8-g4

Nu însă 5...Cc6 6.C:d4 e5 7.C:c6 bc 8.c4 cu şanse mai bune pentru alb.

6. Cf3:d4 ?	...

Aceasta corespunde dorinţelor negrului. Corect ar fi fost 6.Ce5 !, menţinînd echilibrul poziţional, deoarece dacă 6...Nh5 7.D:d4 cîştigul de pion 7...N:e2 ar fi fost fără îndoială foarte riscat din cauza 8.Te1 Nh5 (sau 8...Na6) 9. c4 cu avantaj pentru alb.

6. ...	e7-e5
7. Cd4-f3	Cb8-c6
8. h2-h3	Ng4-f5

Mai precis ar fi fost 8...Nd7 (Nu 8...Ne6 din cauza 9.Cg5) după care la 9.c4 negrul ar fi putut să răspundă avantajos şi simplu 9...dc.

9. c2-c4 !	d5-d4
10. Dd1-b3	Dd8-c7 ?

După această mutare albul capătă posibilitatea de a egala şansele. Mutarea naturală 10...Dd7 (Nu însă 10...Dc8 din cauza 11.C:e5 !) ar fi fost mai bună. Dacă 11. e3, atunci 11...Ne7 12.ed ed şi apoi 0—0 cu avantaj evident pentru negru.

11. e2-e3	Nf8-e7

Negrul trebuie să-şi ducă regele cît mai repede într-un loc sigur.

12. e3:d4	e5:d4
13. Nc1-f4	...

Acest extrem de important cîştig de tempo este o urmare a mutării a 10-a neprecise a negrului.

13. ...	Dc7-c8
14. Tf1-d1	0—0

Din fericire pentru negru, el nu trebuie să se îngrijească de pionul său central, deoarece pierderea lui se compensează prin luarea pionului h3. Dacă acum 15.g4, atunci 15... Ne4 ! 16.Cbd2 Ng6 cu joc complicat, dar nu defavorabil pentru negru.

15. Cf3:d4	Ng5:h3
16. Cd4:c6	b7:c6
17. Ng2:h3 ?	...

Albul face cîteva mutări mediocre care îi strică repede poziţia, deocamdată pe deplin apărabilă. Este o lipsă evidentă de prudenţă de a permite damei negrului să ocupe o puternică poziţie de atac. Albul ar fi trebuit să-şi termine dezvoltarea prin 17.Cc3.

17. ...	Dc8:h3
18. Db3-f3	Cf6-g4
19. Cb1-c3	...

Albul subapreciază din nou posibilităţile de atac ale adversarului. Mai bine ar fi fost 19.Cd2 şi dacă 19...f5, atunci 20.Cf1.

19. ...	f7-f5 !

Cu puternica ameninţare 20...Nc5, ceea ce imediat ar fi fost prematur din cauza 20.Ce4. Începînd cu această mutare negrul conduce atacul ireproşabil, ceea ce explică de altfel faptul că această partidă interesantă a fost premiată ca cea mai bună din runda a 14-a.

20. Df3-g2	Dh3-h5
21. Td1-e1	...

Nesatisfăcător era 21.Nd6 din cauza 21...N:d6 22.T:d6 f4 cu avantaj pentru negru.

21. ... Ne7-c5
22. Cc3-d1 g7-g5
23. Nf4-e5 ...

Şi după 23. Ne3 N:e3 24. C:e3 Ce5 urmat de f5-f4 negrul ar fi avut un atac uşor de desfăşurat.

23. ... Ta8-d8

Albul nu mai are acum apărare împotriva ameninţării T:d1.

24. Ne5-c3 Td8:d1 !

Această mutare nu cîştigă numai un pion, ci distruge şi ultimele întărituri din jurul regelui alb.

25. Ta1:d1 Ne5:f2+
26. Rg1-f1 Nf2:e1

Tentant, dar mai puţin convingător ar fi fost 26...Ne3 din cauza 27.Re2 !

27. Td1:e1 f5-f4
28. g3:f4 ...

Insuficientă s-ar fi dovedit ultima şansă 28.Te7 din cauza 28...Ce3+ 29.Rg1 Dd1+ 30.Rh2 fg+.

28. ... Tf8:f4+
29. Rf1-g1 ...

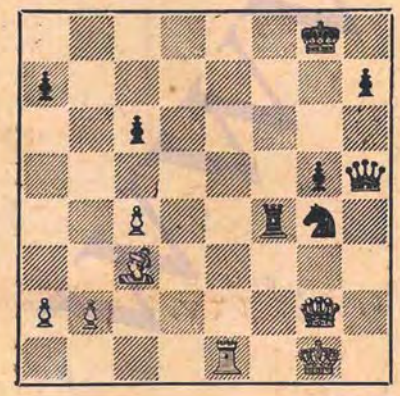

29. ... Cg4-h2 !

Lovitura hotărîtoare. Dacă 30.D:h2, atunci 30...Tg4+ 31.Rh1 Th4. Albul alege o altă continuare, care duce de asemenea la pierderea damei, dar în curînd se convinge de inutilitatea de a continua rezistenţa.

30. Te1-e3 Tf4-f1+
31. Dg2:f1 Ch2:f1
32. Rg1:f1 Dh5-f7+
33. Rf1-g2 Df7:c4
34. Te3-e7 Dc4-d5+
35. Rg2-h3 h7-g5

Albul cedează.

Nr. 239. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN FLOHR

Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. Nc1-d2 ...

O inversare maşinală de mutări. Aveam de gînd să joc 4.e5 şi 5.Nd2 ca în partida împotriva lui Nimzovici, la San Remo în 1930, dar din greşeală am făcut întîi mutarea cu nebunul.

4. ... d5:e4
5. Cc3:e4 ? ...

După 5.Dg4 D:d4 6.Cf3, sau 5... Cf6 6.D:g7 Tg8 7.Dh6 D:d4 8.0—0—0 albul ar fi obţinut pentru pionul sacrificat o compensaţie poziţională suficientă. Dar sacrificiul de pion legat de mutarea jucată în partidă este, fără îndoială, greşit.

5. ... Dd8:d4
6. Nf1-d3 ...

Este îndoielnic dacă ar fi fost mai atrăgător 6.Cc3 N:c3 7.bc De5+, urmat de Cf6.

6. ... Nb4:d2+
7. Dd1:d2 Dd4-d8 ?

Refuzul de a lua pionul b2 se bazează pe o apreciere complet greşită a poziţiei. După retragerea damei, albul capătă posibilitatea de

a-şi duce regele într-un loc sigur, ba chiar cu cîştig de tempo, obţinînd în felul acesta un avantaj de dezvoltare, care compensează pe deplin uşoara lui pierdere materială. În schimb după 7...D:b2 8.Td1 Cd7 negrul ar fi avut toate motivele să spere că printr-un joc atent va reuşi să-şi valorifice pe deplin cei doi pioni în plus.

8. 0—0—0	Dd8-e7

Dacă imediat 8...Cf6, atunci 9. Nb5+.

9. Cg1-f3	Cg8-f6
10. Th1-e1	...

N-a fost de loc uşor de hotărît dacă aici este mai tare această mobilizare rapidă a tuturor forţelor existente, sau 10.Cg3, ameninţînd eventual cu The1 şi Cf5. Fiecare din aceste planuri îşi avea avantajul lui, dar cel ales s-a părut mai simplu.

10. ...	Cf6:e4
11. Te1:e4	Cb8-d7
12. Te4-g4 !	...

Cu scopul de a-l determina pe negru fie să facă rocada, la care albul ar fi răspuns cu 13.Te1, cu ameninţarea 14.Dh6, fie, aşa cum s-a întîmplat în partidă, să-şi slăbească poziţia pionilor săi.

12. ...	f7-f5
13. Tg4-f4	...

Cu ameninţarea 14.N:f5.

13. ...	Cd7-f6
14. Td1-e1	Nc8-d7 ?

Întrucît negrul rămîne oricum cu o poziţie mai proastă, el ar fi trebuit să încerce cel puţin să păstreze cît se poate de mult avantajul material. De aceea mai bună era mutarea naturală de apărare 14...g6. În acest caz, albul ar fi continuat atacul prin 15.h3 urmat de g2-g4.

15. Tf4:f5	0—0—0
16. Tf5-a5	...

Ar fi fost mai bine ca turnul să fie lăsat în centru, deoarece alte piese ale albului nu sînt pregătite pentru atacul flancului damei. Simpla mutare 16.Tfe5 ar fi permis albului să organizeze atacul asupra pionului înapoiat e6.

16. ...	Rc8-b8
17. Cf3-e5	Nd7-e8
18. g2-g3 !	...

Albul ţine seama de faptul că un atac direct nu are şanse serioase de succes (dacă, de exemplu, 18.De3, atunci simplu 18...b6, urmat de Cd5) şi se hotărăşte să schimbe damele, după care folosirea slăbiciunii e6 poate fi încununată de succes.

18. ...	Cf6-d5
19. Te1-e4	...

Albul nu se opune mutării Cb4 prin 19.a3, deoarece cîmpul a3 trebuie păstrat pentru turn.

19. ...	Cd5-b6
20. Dd2-e3	...

Ameninţă 21.Cc4.

20. ...	Td8-d5
21. Ta5-a3	De7-c5

Altfel va urma 22.c4.

22. De3:c5	Td5:c5
23. f2-f4	...

Ameninţă 24.c4, ceea ce imediat n-ar fi fost eficace din cauza 24... Cd7.

23. ...	Tc5-d5

Negrul încearcă să evite varianta 23...h6 24.c4 a5 25.Td4 Nc6 26.Tc3 urmat de b2-b3, a2-a3 şi b3-b4. Dar după mutarea jucată în partidă, el pierde un pion fără a-şi îmbunătăţi cu aceasta poziţia.

24. Ce5-f3 !	Ne8-d7
25. Cf3-g5	Th8-e8

Negrul nu putea să apere ambii pioni, dar păstrînd pionul „e", el speră să joace mai tîrziu e6-e5, scăpînd în felul acesta de principala sa

grijă. Scopul mutărilor imediat următoare ale albului este de a împiedica această posibilitate.

26. c2-c4	Td5-f5
27. Te4-d4	Tf5-f8
28. c4-c5	...

Nu imediat 28.N:h7 din cauza 28... e5.

28. ...	Cb6-d5
29. Nd3:h7	Nd7-c6
30. Nh7-g6	Te8-e7
31. Cg5-f3	...

Planul albului este evident. El încearcă să îmbunătățească la maximum poziția pieselor sale, cu scopul de a susține înaintarea hotărîtoare a pionilor pe flancul regelui.

31. ...	Cd5-f6
32. Cf3-e5	Nc6-d5
33. Ta3-e3	Tf8-h8
34. h2-h4	c7-c6
35. Ng6-c2	Th8-d8
36. Nc2-b3	Te7-c7
37. Ce5-f3	...

Mai corect era direct 37.Nc4.

37. ...	Td8-e8
38. Cf3-e5	Te8-c8
39. Nb3-c4	...

Este important să existe posibilitatea de a juca b2-b4 ca răspuns la b7-b6.

39. ...	Rb8-a8
40. b2-b4	Tc8-b8

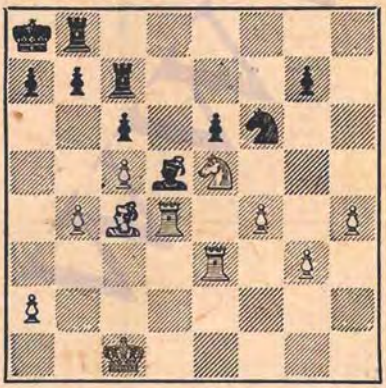

41. g3-g4 !	...

Începutul sfîrșitului. Justificarea tactică a acestei mutări este varianta 41...N:c4 42.C:c4 C:g4 43.Cb6+ și 44.Ta3 mat.

41. ...	b7-b6
42. g4-g5	b6:c5
43. b4:c5	Cf6-d7
44. Ce5:d7	Tc7:d7
45. h4-h5	Td7-f7

Dacă 45...Tdb7, atunci 46.Nb3.

46. Te3:e6	...

Una din acele combinații pe care un șahist cu experiență nu trebuie s-o calculeze pînă la sfîrșit. El știe că în împrejurările survenite, pionii de pe flancul regelui trebuie să-și manifeste forța.

46. ...	Nd5:e6
47. Nc4:e6	Tf7-b7
48. Ne6-b3	Tb8-e8

Următoarea mutare a albului ar fi urmat și ca răspuns la 48...Tb5.

49. h5-h6	g7:h6
50. g5-g6	Tb7-g7

Sau 50...Tf8 51.f5 T:f5 52.Td8+ urmat de schimbul de turnuri și g6-g7.

51. f4-f5	Te8-f8
52. Nb3-c2	h6-h5
53. Td4-d6	Tg7-e7
54. f5-f6	Te7-e1+
55. Rc1-d2	Te1-f1
56. f6-f7	h5-h4
57. Td6-d7	Negrul cedează.

Nr. 240. APĂRAREA SICILIANĂ

ALEHIN BOTVINNIK

Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4	c7-c5
2. Cg1-f3	d7-d6
3. d2-d4	...

În alte împrejurări e posibil să fi jucat 3.b4, deoarece pentru acest sa-

crificiu albul are în această poziţie, după părerea mea, o justificare strategică suficientă. Dar întîlnindumă pentru prima oară cu campionul sovietic, despre al cărui joc aveam cea mai bună părere, n-am vrut să fiu învinuit că aş fi încrezut, că aş avea prea multă îndrăzneală (indiferent de rezultatul partidei) sau de „subapreciere", de „bravadă" etc.

3. ...	**c5:d4**
4. Cf3:d4	**Cg8-f6**
5. Cb1-c3	**g7-g6**
6. Nf1-e2	**Nf8-g7**
7. Nc1-e3	**...**

Albul pregăteşte înaintarea pionului „f"; altfel el ar fi jucat întîi 7.0—0 şi apoi Cb3.

7. ...	**Cb8-c6**
8. Cd4-b3	**Nc8-e6**
9. f2-f4	**...**

Cu scopul de a răspunde la 9...d5 prin 10.e5.

9. ...	**0—0**
10. g2-g4	**...**

Am văzut pentru prima oară această mutare interesantă într-o partidă a talentatului maestru cehoslovac Foltys la turneul de la Podebrady (1936), dar nu ştiam că s-a mai jucat aşa şi în turneul internaţional de la Moscova. După cum demonstrează partida de faţă, această mutare permite albului să forţeze o remiză rapidă, dar nimic mai mult.

10. ...	**d6-d5 !**

Botvinnik a jucat la fel în partida împotriva lui Levenfiş (Moscova, 1936) în care a urmat 11.e5 d4! 12.C:d4 C:d4 13.N:d4 C:g4 14.Dd3 a6 15.0—0—0 cu şanse aproximativ egale.

11. f4-f5	**Ne6-c8**
12. e4:d5	**Cc6-b4**
13. d5-d6	**...**

Fără îndoială, cea mai bună mutare. Dacă 13.fg hg 14.Nf3, atunci 14...C:g4 15.N:g4 N:g4 16.D:g4 C:c2+ 17.Re2 C:a1 18.T:a1 N:c3 19.bc D:d5 şi negrul are un turn şi doi pioni pentru două piese uşoare.

13. ...	**Dd8:d6**

Desigur nu 13...ed din cauza 14.g5 urmat de f5-f6.

14. Ne3-c5	**...**

Continuarea 14.D:d6 ed 15.0—0—0 gf nu este periculoasă pentru negru.

14. ...	**Dd6-f4 !**

Din nou singura mutare, deoarece după 14... D:d1+ 15.T:d1! Cc6 (15...C:c2+ 16.Rd2) 16.g5 şi 17.f6 albul are un avantaj evident.

15. Th1-f1	**...**

Nici albul nu are nimic mai bun decît să accepte sacrificiul piesei oferite.

15. ...	**Df4:h2**
16. Nc5:b4	**...**

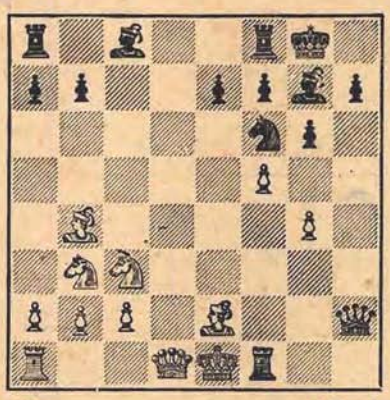

16. ...	**Cf6:g4**

Acest al doilea sacrificiu forţează şahul etern.

17. Ne2:g4	**Dh2-g3+**
18. Tf1-f2	**...**

Desigur nu 18.Rd2, din cauza 18... Nh6+ şi negrul cîştigă.

18. ...	**Dg3-g1+**
19. Tf2-f1	**Dg1-g3+**
20. Tf1-f2	**Dg3-g1+**

Remiză.

O partidă scurtă dar încordată şi bine jucată.

Nr. 241. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN VIDMAR

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Cb8-d7**
5. e2-e3	**Nf8-e7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Dd1-c2	**...**

In momentul de faţă această mutare a lui Rubinstein este considerată destul de inofensivă din cauza răspunsului 8...Ce4 ! Dar întrucît pentru Vidmar această mutare (într-o poziţie absolut analoagă) este legată de amintiri neplăcute despre partida noastră jucată la Bled (vezi partida Nr. 180) el alege o apărare mai veche şi mai complicată.

8. ...	**a7-a6**
9. c4:d5	**...**

Cu toate că în această poziţie se joacă rar aşa, acest schimb este în deplină concordanţă cu stilul modern; la răspunsul cel mai natural 9...ed albul organizează „atacul minorităţii de pioni" pe flancul damei.

9. ...	**Cf6:d5**

După această mutare însă, se obţine o poziţie caracteristică pentru aşa-numita apărare Capablanca, dar cu diferenţa esenţială (avantajoasă pentru alb) că negrul are dificultăţi cu înaintarea eliberatoare e6-e5.

10. Ng5:e7	**Dd8:e7**
11. Nf1-c4	**...**

Desigur nu 11.Nd3, din cauza 11...Cb4, dar merita atenţie mutarea 11.a3.

11. ...	**Cd5:c3**
12. Dc2:c3	**c6-c5**

Intrucît la 12...Te8 (cu scopul de a juca e6-e5) este foarte tare 13. Td1 ! negrul se hotărăşte să înceapă operaţiile pe flancul damei. După mutarea din partidă ameninţă desigur 13...b5 cu joc pe deplin satisfăcător.

13. d4:c5	**...**

Cu toată simplitatea ei, mutarea aceasta este dificilă. Albul cedează temporar spaţiu pentru a-l recuceri ulterior cu oarecari avantaje suplimentare. N-ar fi fost pe deplin convingător 13. Ne2 cd 14. C:d4 Cf6 sau 14.D:d4 e5, şi negrul are mai multe şanse de a egala jocul decît în partidă.

13. ...	**De7:c5**

Intrucît negrul se pregătea să evite schimbul de dame, mai logică ar fi fost continuarea 13...C:c5 14. Ne2 Ce4 15.Dd4 Cf6 16.0—0 şi albul are doar un mic avantaj.

14. Nc4-b3 !	**b7-b6**

Desigur, finalul după 14...D:c3 15. T:c3 oferea negrului puţine speranţe de salvare din cauza pătrunderii turnului alb pe linia a 7-a şi a poziţiei centrale a regelui alb. Dar acum albul urmăreşte dama neagră pînă cînd obţine avantaj material.

15. Dc3-d2	**De5-h5**

Şi mai rău este 15...De7 din cauza 16.Tc7.

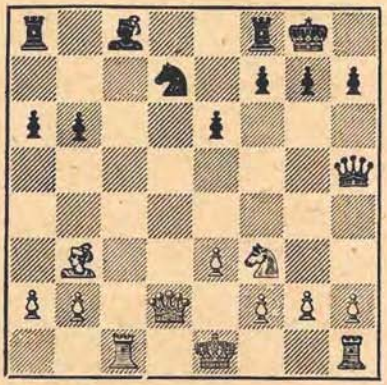

16. Nb3-d1 ! ...

Această retragere, modestă la prima vedere, decide în fond partida. Albul nu numai că ameninţă să joace 17.T:c8 urmat de 18.D:d7 (Imediat această mutare ar fi fost greşită din cauza 18...Tfd8 19.De7 Tc1+ 20.Re2 Db5+ şi mat la mutarea următoare) dar se pregăteşte ca în caz de nevoie să alunge dama prin Cd4 şi după aceasta să ocupe, prin mutarea Nf3, diagonala mare cu ameninţări imparabile.

De aceea negrul este nevoit să întreprindă manevra următoare cu calul, manevră care ia mult timp şi duce la pierderea unui pion.

16. ... Cd7-c5
17. b2-b4 ! ...

Nu însă 17.Cd4 din cauza 17... Dg6 cu ameninţarea 18... Cd3+.

17. ... Cc5-e4
18. Dd2-d4 Nc8-b7

Vidmar încearcă, cum face de obicei în poziţiile în care se clatină, să complice lupta. Dacă albul joacă acum 19.D:b6, atunci negrul poate obţine un oarecare contrajoc prin 19...Nd5 20.a3 Dg6! (21.0—0? Cd2). Dar experienţa mea de 25 de ani de întîlniri cu Vidmar (vezi de exemplu partida mea cu el la Karlsbad, 1911) m-a învăţat să fiu extrem de atent, tocmai atunci cînd din punct de vedere strategic l-am depăşit. Şi într-adevăr, următoarea mea mutare, deşi simplă, nu-i lasă speranţe pentru posibilitatea vreunui truc.

19. 0—0 b6-b5

Fără speranţe era 19...Nd5 din cauza 20.Cd2 Dg6 21.Nc2 f5 22.C:e4 fe 23.f3 !

20. Cf3-e5 Dh5-h6
21. Ce5-c6 ...

Forţează schimbul, după care nebunul va deveni mai puternic decît calul atît în jocul de mijloc cît şi în final.

21. ... Nb7:c6
22. Tc1:c6 Ce4-f6
23. Nd1-f3 ...

S-a ajuns la acel tip de poziţie pe care am vrut să-l obţin cînd am jucat 16.Nd1. E clar că dama negrului nu va putea să ia parte la apărarea flancului damei, care se află sub ameninţare.

23. ... Ta8-d8
24. Tc6-d6 ...

Albul se află în acea situaţie plăcută în care se pot aplica cele mai simple metode de joc. Aceasta este recompensa pentru înfăptuirea unui plan strategic corect.

24. ... Td8:d6
25. Dd4:d6 Dh6-h4
26. a2-a3 ...

Pionul a6 este condamnat şi negrul, pentru a evita alte pierderi, trebuie să accepte schimbul damelor. Finalul care se obţine, cu toate că teoretic este cîştigat de alb, necesită totuşi un joc precis şi este în acelaşi timp foarte bogat în învăţăminte, deoarece negrul se apără extrem de atent şi inventiv.

26. ...	Dh4-c4
27. Dd6:a6	Cf6-d5
28. a3-a4 !	Cd5-c7

Dacă 28...D:b4 29. N:d5 ed 30.D:b5 albul cîştigă repede.

29. Da6-c6	Dc4:c6
30. Nf3:c6	b5:a4
31. Tf1-a1	Tf8-b8
32. Ta1:a4	Rg8-f8
33. g3-g4 !	...

Planul de cîştig al albului este uşor de explicat, dar destul de greu de înfăptuit. Albul foloseşte faptul că piesele negrului de pe flancul damei sînt ocupate, pentru a crea prin înaintarea treptată a pionilor şi prin schimbul lor, puncte vulnerabile şi pe flancul regelui negru. Numai după această manevră premergătoare se poate începe asaltul decisiv.

33. ...	Rf8-e7
34. b4-b5 !	...

Ultima posibilitate de a asigura acestui pion o poziţie de nădejde.

34. ...	e6-e5

Desigur, nu 34....C:b5? din cauza 35.Tb4.

35. f2-f4 !	...

Negrul este nevoit să aleagă între renunţarea la controlul punctului d4 şi izolarea pionului „e".

35. ...	f7-f6
36. f4:e5	f6:e5
37. Ta4-a2	...

Răpeşte negrului posibilitatea mutării 37...Rd6 din cauza 38.Td2+.

37. ...	Tb8-b6
38. Ta2-b2	h7-h6
39. Rg1-f2	Re7-e6
40. Rf2-f3	Cc7-d5
41. h2-h4	...

Schimbul pieselor uşoare, acum sau în următoarele două mutări, ar fi mărit, bineînţeles, şansele negrului de a obţine remiza.

41. ...	Cd5-e7
42. Nc6-e4	Ce7-d5
43. Tb2-b3	Re6-d6
44. g4-g5 !	...

Nu permite efectuarea mutării Cf6 şi limitează mobilitatea pionului g7. Momentul hotărîtor se apropie.

44. ...	h6:g5
45. h4:g5	Rd6-e6
46. Ne4-d3	...

Turnul capătă treptat libertate de manevră.

46. ...	Re6-d6
47. Tb3-a3	Cd5-c7
48. Ta3-a7	Tb6-b8
49. Rf3-e4	...

Ameninţă 50.Rf5, ceea ce forţează o mutare de pion care slăbeşte poziţia.

49. ...	g7-g6
50. Ta7-a3 !	...

A venit timpul de a alunga regele de pe cîmpul d6.

50. ...	Tb8-b6
51. Nd3-c4	Tb6-b8
52. Ta3-d3+	Rd6-c5
53. Td3-d7 !	...

După peste douăzeci de mutări pregătitoare, turnul pătrunde cu un efect decisiv în tabăra adversă. Rezistenţa următoare a negrului este în fond inutilă, deoarece el nu mai poate accepta schimbul pieselor uşoare, fără a pierde ambii pioni rămaşi.

53. ...	Cc7-e8
54. Nc4-f7	Ce8-d6+
55. Re4:d5	Tb8-b6
56. e3-e4	...

Desigur, nu 56.N:g6? din cauza 56...Cc4+ 57.Rf5 C:e3+.

56. ...	Cd6:b5

Acest pion nu are importanţă, deoarece bătălia se hotărăşte pe celălalt flanc.

57.	Td7-d5+ !	Rc5-b4
58.	Td5-d8	Cb5-a7
59.	Td8-d6	Ca7-c6+
60.	Re5-d5	Cc6-e7+
61.	Rd5-e6	Ce7-c6
62.	Re6-f6	Rb4-c5
63.	Td6-d5+	Rc5-b4
64.	e4-e5 !	Rb4-c4
65.	Td5-d1+	Rc4-c5
66.	Td1-c1+	Rc5-d4
67.	e5-e6	Rd4-e3
68.	Nf7:g6	Cc6-d4
69.	Ng6-f7	Cd4-e2
70.	Tc1-e1	Re3-f2
71.	Te1:e2+	Negrul cedează.

Nr. 242. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN FINE

Turneul de la Hastings, 1936—37

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Cg1-f3	Cb8-c6
3.	Nf1-c5	a7-a6
4.	Nb5-a4	Cg8-f6
5.	0—0	Nf8-e7
6.	Tf1-e1	b7-b5
7.	Na4-b3	d7-d6
8.	c2-c3	Cc6-a5
9.	Nb3-c2	c7-c5
10.	d2-d4	Dd8-c7
11.	Cb1-d2	0—0

De obicei aici se juca 11...Cc6, silindu-l pe alb să clarifice situaţia în centru. În acest caz, continuarea cea mai promiţătoare pentru alb este 12.a4 Tb8 13.ab ab 14. dc dc 15.Cf1 urmat de Ce3 [1].

12. Cd2-f1 Nc8-g4

Prezenta partidă demonstrează în mod convingător că schimbul acestui nebun, făcut devreme, dă albului un atac promiţător pe flancul regelui. Dar nu este uşor de găsit un plan de joc satisfăcător pentru negru. Mai logic pare 12...Nd7 urmat de Tfc8 şi Nf8.

13. Cf1-e3 ! ...

[1] Acest atac a fost inventat de maestrul sovietic V. Rauzer. — V. P.

Răspunsul cel mai tare, care nici măcar nu-l obligă pe alb să sacrifice ceva la mutarea următoare, dacă nu doreşte aceasta.

13. ... Ng4:f3
14. Dd1:f3 ! ...

După mutarea simplă 14.gf albul ar fi avut perechea de nebuni şi unele şanse de atac pe coloana deschisă „g". Dar mutarea jucată în partidă, care păstrează structura pionilor intactă, este mai precisă şi mai tare.

14. ... c5:d4

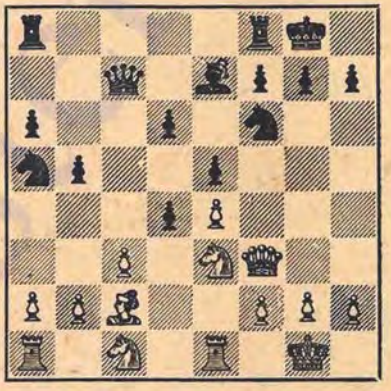

15. Ce3-f5 ? ...

Acest sacrificiu riscat nu poate fi însă recomandat, cu toate că albul păstrează după el o iniţiativă îndelungată.

Corect ar fi fost 15.cd !, deoarece după 15...ed 16.Cf5 D:c2 17.C:e7+ Rh8 18.Cf5 ! (Cu ameninţarea 19. C:g7 ! R:g7 20.Nh6+) albul ar fi obţinut un avantaj hotărîtor. De asemenea 15.cd ! Cc6 16.d5 ! Cd4 17.Dd1 C:c2 18.C:c2 (Cu ameninţarea 19.Cb4) 18...a5 19.Nd2 şi apoi Tc1 ar fi fost în favoarea albului.

15. ... d4:c3
16. Df3:c3 ! Tf8-c8 !

Apără calul a5 prin atacul asupra nebunului c2.

17. Dc3-g3 Ne7-f8
18. Nc2-d3 ...

Dacă 18.Ng5, atunci simplu 18... D:c2 19.N:f6 g6.

18. ... Ca5-c6
19. Nc1-g5 Cf6-e8
20. Ta1-c1 ? ...

Intrucît schimbul de turnuri este favorabil negrului, n-are rost să se aşeze turnul pe coloana deschisă.

Corect ar fi fost imediat 20.Tad1, urmat de a2-a3 şi Nd3-b1-a2. Un tempo în plus ar fi avut o mare însemnătate. Acum însă negrul are o apărare relativ uşoară.

20. ... Dc7-b7
21. a2-a3 ...

Manevra Nd3-b1-a2-d5, pe care are de gînd albul s-o facă, determină pe negru să înceapă un contrajoc pe flancul damei; pentru aceasta el trebuie să forţeze schimbul calului f5.

21. ... g7-g6
22. Cf5-h6+ Nf8:h6
23. Ng5:h6 ...

Negrul are, într-o oarecare măsură, slăbite cîmpurile negre, dar calul său de pe e8 este un apărător de nădejde.

23. ... Cc6-d4
24. Tc1-d1 b5-b4
25. f2-f4 ! ...

Deschiderea acestei coloane promite albului egalarea şanselor dar, la o apărare corectă a negrului — nimic mai mult decît atît.

25. ... e5:f4

La 25...f6 albul ar fi putut răspunde 26.f5 ! cu avantaj.

26. Dg3:f4 b4:a3
27. b2:a3 Tc8-c3 !

O combinaţie ingenioasă de remiză: dacă 28.e5 atunci 28...T:d3 ! 29.T:d3 Ce2+ 30.T:e2 Db1+ 31.Rf2 D:d3 32.e6 ! Df5 33.D:f5 gf 34.e7 f6 35.Re3 ! şi apropierea regelui de flancul damei exclude pentru alb posibilitatea pierderii.

Dar întrucît trebuia să cîştig neapărat această partidă pentru a lua premiul I, nici n-am stat să analizez această variantă.

28. Df4-f2 Cd4-e6 ?

Incepînd din acest moment rezistenţa lui Fine începe să slăbească. Partida nu s-a desfăşurat în conformitate cu aşteptările lui (de exemplu, la mutarea a 28-a el n-a reuşit să simplifice jocul). După mutarea naturală 28...Cc6 29.Nc1 ! Ce5 30.Nf1 (30...Cg4 31.Dd4) el ar fi avut contraşanse, cu toate că cei doi nebuni ai albului ar fi echilibrat aproape pionul în plus al negrului.

29. a3-a4 ...

Acest pion, care pare atît de neînsemnat, va susţine în mod foarte eficace ameninţările albului.

29. ... Ta8-c8

Din nou o mutare nepotrivită, deoarece este evident că pionul a6 are nevoie de apărare suplimentară. Era necesar ca turnul să se înapoieze de la c3 la c8.

30. Te1-f1 ...

Ameninţă 31...N:a6.

30. ... Tc3-c7
31. Td1-b1 Db7-c6
32. a4-a5 ! ...

Neverosimil, dar totuşi real: albul a obţinut pe neaşteptate o puternică presiune pe flancul damei. Un efect destul de neaşteptat al manevrelor negrului în această parte a tablei.

32. ... Ce6-c5 ?

Deplasările acestui cal au fost greşite: după această ultimă mutare, negrul nu se mai poate salva. Relativ mai bine ar fi fost 32...Ta8, după care albul şi-ar fi mărit avantajul său poziţional prin 33.Tbc1 şi apoi 34.Nc4.

33. Nd3-c4 ...

Dacă acum 33...C:e4, atunci 34. N:f7+ Rh8 35.Dd4+ şi albul cîştigă. Răspunsul negrului este forţat.

33. ...	**Dc6-d7**
34. Df2-a2 !	**Cc5:e4**

Sau 34...Ce6 35.N:e6.

35. Tf1:f7	**Dd7:f7**
36. Nc4:f7+	**Tc7:f7**
37. Da2-e6 !	Negrul cedează.

Nr. 243. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN TYLOR

Turneul de la Margate, 1937

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Nf8-e7**
6. Dd1-e2	**0—0 ?**

O greşeală destul de răspîndită. Albul nu ameninţa nimic în momentul de faţă (de exemplu 7.N:c6 dc 8.C:e5 Dd4 9.Cf3 D:e4, egalînd uşor jocul), de aceea negrul crede că are timp pentru rocadă, uitînd că tocmai după această mutare albul poate cîştiga un pion, deoarece nebunul de pe e7 nu mai e apărat de rege! Mutarea corectă este aci, desigur, 6...d6.

7. c2-c3 ? ...

Încrederea exagerată în cunoştinţele adversarilor a fost totdeauna punctul meu vulnerabil în desfăşurarea deschiderilor; de exemplu, la San-Remo, în 1930, n-am luat un pion lăsat fără apărare de Rubinstein la mutarea a 10-a, într-un mod mult mai evident decît în partida de faţă.

Este absolut clar că albul putea juca 7.N:c6 dc 8.C:e5, deoarece continuarea 8...Dd4 9.Cf3 D:e4? îl costă pe negru o figură după 10.D:e4 urmat de 11.Te1. Uşorul avantaj de dezvoltare pe care negrul l-ar fi putut obţine după 8...Te8 9.d3 Nc5 10.Cf3 Ng4, n-ar fi compensat pierderea pionului. După mutarea şablon jucată în partidă survine o poziţie bine cunoscută.

7. ...	**d7-d6**
8. d2-d4	**Nc8-d7**
9. d4-d5	**Cc6-b8**
10. Na4-c2	**Cf6-e8**

Manevra 10...a5 urmată de Cb8-a6-c5, cum am jucat într-o partidă în consultaţie contra lui Kashdan (vezi partida Nr. 201), s-a dovedit foarte reuşită. Dar şi mutarea din partidă, al cărei scop este un contraatac rapid în centru, cred că nu poate fi criticată.

11. c3-c4	**f7-f5**

Era mai bine ca această înaintare să fi fost pregătită prin mutările g7-g6 şi Cg7, pentru a nu ceda albului controlul asupra punctului e4. Acum albul capătă un evident avantaj poziţional, pe care-l va folosi pînă la un anumit moment într-un mod ireproşabil.

12. e4:f5	**Nd7:f5**
13. Nc2:f5	**Tf8:f5**
14. Cb1-c3	**Cb8-d7**
15. Cc3-e4	**Cd7-f8 !**

Începînd din acest moment Tylor îşi apără excepţional de bine dificila sa poziţie — pînă la mutarea a 35-a. In această poziţie albul nu obţine nimic prin 16. g4 Tf7 17. Cfg5 N:g5 18. C:g5 Te7 (Sau 18. N:g5 Dd7).

16. Nc1-e3	**Cf8-g6**
17. g2-g3	**h7-h6**

Împiedică mutarea Cg5, care ar fi putut urma după Dd7 sau Cf6.

18. Cf3-d2 ...

Cu amenințarea 19. Dg4.

18. ... Rg8-h7
19. De2-d3 Dd8-d7

Negrul pregătește un atac pe flancul regelui, care începe cu mutările Th5 și Dh3. De aceea albul nu mai are timp pentru continuarea logică b2-b4 și c4-c5.

20. f2-f4 ...

Albul a calculat bine că pe această cale va cuceri cîmpul e5 pentru calul său și că pătrunderea damei negre pe flancul regelui nu va îmbunătăți prea mult șansele adversarului.

20. ... Rh7-h8

Se amenință 21. f3 C:e5 22. Cg5+.

21. Cd2-f3 ! ...

O importantă mutare intermediară, care permite lichidarea tensiunii în centru fără a pune la dispoziția calului negru cîmpul e5.

21. ... e5:f4
22. Cf3-d4 Tf5-f7

Inutil ar fi fost 22... Ce5 23. Dc2.

23. Ne3:f4 ? ...

O mică greșeală strategică, care ia albului posibilitatea de a folosi pe deplin poziția sa puternică. Două considerente pledează în favoarea luării la f4 cu pionul: 1) întrucît poziția negrului este întrucîtva strîmtorată, albul trebuie să evite schimburile; 2) nebunul era extrem de util pentru apărarea cîmpurilor negre. Și într-adevăr, asupra întregii desfășurări a partidei (pînă la mutarea 32-a) se resfrînge puterea nebunului negru care nu are adversar.

23. ... Cg6:f4
24. g3:f4 ...

E greu de spus dacă trebuia provocat schimbul unei perechi de turnuri prin 24. T:f4. Desigur că turnul pe f7 joacă un rol însemnat în apărare, dar păreau ispititoare și perspectivele jocului cu două turnuri pe coloanele deschise.

24. ... Dd7-g4+
25. Rg1-h1 ! ...

Albul a avut în vedere acest sacrificiu de pion încă la mutarea a 20-a, cînd a jucat f2-f4. Desigur, era posibilă și mutarea 25. Dg3 cu un final bun.

25. ... Ce8-f6 !

Negrul renunță corect la acest „dar", deoarece 25... T:f4 26. T:f4 D:f4 27. Tf1 ar fi dus la urmări catastrofale pentru negru: 27... De5 28. Tf5; sau 27... Dh4 28. Cf5, sau 27... Dg4 28. Tf7! Dh4 29. Cf3 cu un cîștig ușor pentru alb, în toate cazurile.

26. Ce4-f2 ...

O mutare artificială, care ar fi trebuit să ducă la joc egal. Ar fi fost bine 26. Tae1 sau direct 26. Ce6. In acest din urmă caz ar fi putut rezulta o variantă curioasă: 26... Df5 27. Tae1 c6 28. Tg1! cd 29. C:d6! D:d3 30. C:f7+ și mat la mutarea următoare.

26. ... Dg4-h5

Mutarea precedentă a albului s-ar fi dovedit tare numai după 26... D:f4 27. Ce6 Dh4 28. Ch3! cu amenințarea Cf4 și apoi Cg6+.

27. Tf1-g1 ...

Acum 27. Ce6 nu dă nimic din cauza răspunsului simplu 27... c6.

27. ... Cf6-d7 !

Iarăşi o manevră foarte bună, care forţează schimbul de cai dorit de negru.

28. Ce4-d6 Cd7-c5
29. Dd3-e3 ...

Prin 29. Dg3 albul ar fi putut împiedica schimbul imediat la e6, dar atunci negrul ar fi avut mutarea Nf6.

29. ... Cc5:e6
30. d5:e6 ...

Avantajul de spaţiu care i-a rămas albului îşi pierde din valoare prin faptul că pionii e6 şi f4 vor avea nevoie de apărare permanentă. Şansele ambelor părţi sînt aproximativ egale.

30. ... Tf7-f6
31. Ta1-e1 Ta8-f8

De acest turn este nevoie pentru apărarea pionului g7 şi de aceea trebuia jucat direct Tg8. Totuşi mutarea din partidă nu strică deocamdată nimic.

32. De3-g3 g7-g5 ?

O greşeală, de altfel scuzabilă, deoarece atacul următor al albului era foarte greu de prevăzut. Lupta trebuia continuată prin 32... Tg8 33. Te4 Df5, la care ar fi urmat 34. De3 şi apoi Cd3.

33. Cf2-h3 ...

Cu toate că această mutare nu conţine o ameninţare directă (34. fg ? Tf3), jocul negrului devine foarte dificil, în speţă el nu poate nici măcar visa la atacarea pionului e6.

33. ... Tf6-f5
34. Dg3-g2 ! ...

O mutare pregătitoare subtilă în vederea următoarei manevre a turnului, împotriva căreia negrul nu are o bună apărare.

34. ... c7-c6
35. Te1-e3 ! ...

Abia după această mutare albul începe să ameninţe. Negrul trebuie să găsească acum ceva împotriva ameninţării 36. C:g5 ! N:g5 37. Th3 ! urmată de 38. fg.

35. .. Rh8-g7 !

O mutare care pare paradoxală, dar care asigură deocamdată o apărare suficientă.

36. Te3-g3 ...

Mutarea aceasta, ca şi majoritatea celor precedente pare destul de inofensivă. Intr-adevăr, după 37. fg hg 38. C:g5 N:g5 39. T:g5+ T:g5 40. D:g5+ D:g5 41. T:g5+ Rf6 partida s-ar fi terminat remiză. Şi numai următoarea mutare liniştită dă însemnătate întregului plan de atac al albului.

36. ... d6-d5
37. Dg2-d2 ! Ne7-d6

După 37... Nc5 38. Te1 (cea mai simplă) albul ciştigă uşor.

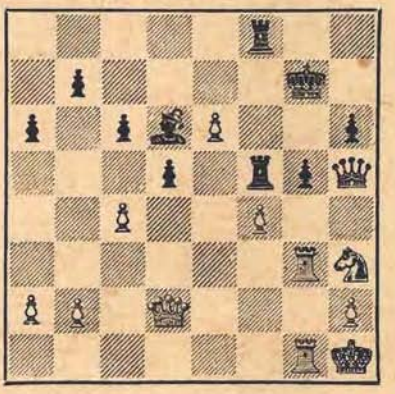

38. Ch3:g5 ! ...

Scopul direct al acestui pseudo-sacrificiu este evident: negrul nu poate lua calul deoarece pierde dama. Totuşi complicaţiile care sur-

vin după răspunsul negrului erau greu de calculat, aşa cum se întîmplă adesea cînd există mai multe posibilităţi de şah prin descoperire.

38. ... Nd6:f4 !
39. Dd2-c3+ ...

Prima subtilitate: albul amînă să dea şah prin descoperire şi renunţă la mutarea ispititoare 39. e7, care după 39... N:d2 40. Ce6++ Rh8! s-ar fi dovedit o simplă halucinaţie.

39. ... Tf8-f6

Dacă 39... Ne5, atunci 40. Cf3+.

40. Cg5-e4+! Nf4:g3
41. Tg1:g3+ Rg7-h8

Sau 41... Rf8 42. Db4+! şi mat în cîteva mutări.

42. Dc3:f6+ ! ...

Ultima subtilitate, care aminteşte de unele finaluri ale lui Greco şi Stamma.

42. ... Tf5:f6
43. Tg3-g8+ ! ...

După 43... R:g8 44. C:f6+ Rf8 45. C:h5 dc 46. Rg2 albul poate, chiar fără ajutorul calului, să oprească pionii de pe flancul damei negrului.

Negrul cedează.

Nr. 244. APĂRAREA SICILIANĂ

ALEHIN FOLTYS

Turneul de la Margate, 1937

1. e2-e4 c7-c5
2. Cg1-f3 Cb8-c6

In cazul cînd doreşte să joace varianta dragonului, pentru negru e mai bine să răspundă 2... d6, deoarece în acest caz albul nu mai are posibilitatea să joace Ng5, înainte de g7-g6, de exemplu: 3. d4 cd 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 g6.

3. d2-d4 c5:d4
4. Cf3:d4 Cg8-f6
5. Cb1-c3 d7-d6

Aici nu-şi are locul 5... g6 din cauza 6. C:c6 urmat de e4-e5.

6. Nc1-g5 e7-e6

Negrul poate să mai aştepte de fapt cu această mutare jucînd de exemplu 6... Nd7, deoarece continuarea 7. N:f6 gf îşi are avantajele şi dezavantajele sale.

7. Nf1-b5 ...

Scopul albului este de a provoca răspunsul Nd7 şi de a exclude prin aceasta posibilitatea dezvoltării în fiancheto a nebunului. Acest sistem de joc merită cel puţin tot atîta atenţie ca şi 7. Cb3, în legătură cu Dd2 (Vezi partida mea cu P. Frydman, Nr. 231).

7. ... Nc8-d7
8. 0—0 h7-h6
9. Ng5-h4 ...

Prezenta partidă arată că această retragere, cu toate că pare logică, nu e lipsită de oarecari pericole. Intrucît scopul fundamental al mutării 6. Ng5 — înlăturarea variantei dragonului — a fost atins, suficient de bine ar fi fost 9. Ne3.

9. ... a7-a6
10. Nb5-e2 Nf8-e7
11. Cd4-b3 ...

Albul încearcă să folosească slăbiciunea punctului d6 aproximativ în acelaşi fel ca în partida cu Frydman, dar maestrul cehoslovac, care luase parte la turneul de la Podebrady, cunoştea şi el această partidă şi trăsese învăţăminte din ea.

11. ... Dd8-c7
12. f2-f4 ...

Intensificarea presiunii asupra punctului d6 s-ar fi dovedit fără efect, de exemplu: 12. Dd2 Td8!

(Nu însă 12... 0—0 13. Tad1 C:e4 14. C:e4 N:h4 15. D:d6 cu avantaj pentru alb) 13. Tad1 Nc8 cu o poziţie puternică pentru negru.

De aceea albul se decide să pregătească atacul asupra regelui, contînd în primul rînd pe 12... 0-0 13. De1! b5 14. Nf3 şi eventual g2-g4 cu perspective bune.

Următoarea mutare a negrului imprimă însă luptei cu totul alt caracter.

12. ... g7-g5!

Îndrăzneţ şi tare, deoarece prin această mutare negrul obţine pentru calul său puternicul cîmp central e5. Este interesant de remarcat că această mutare — numai pentru că negrul a pierdut pînă la urmă — a primit o apreciere nejustă din partea criticilor. Astfel, de exemplu, unul din comentatorii cunoscuţi a scris: „Această mutare are în special o valoare psihologică. Intrucît lui Alehin, după cum se ştie, nu-i place să se apere, era prea puţin probabil ca el să fi putut alege varianta 13. fg hg 14. N:g5! d5 15. h3 etc.".

Trebuie să spun că am refuzat să accept sacrificiul de pion nu din cauza aşa-zisului meu dezgust faţă de poziţiile în care trebuie să te aperi, ci pur şi simplu pentru că nu-mi place să mi se dea mat; această neplăcere m-ar fi atins însă în mod sigur după 15... T:h3! Ingrată treabă mai sînt şi „încursiunile" acestea în psihologia unui alt maestru!

13. Nh4-g3! ...

Singura metodă de a păstra echilibrul poziţiei. Albul capătă acum o oarecare presiune pe coloana „f" ca o compensaţie pentru puternica poziţie a calului său.

13. ... g5:f4
14. Tf1:f4 Cc6-e5
15. Dd1-f1 Cf6-h7
16. Tf4-f2! ...

Albul ameninţă 17. N:e5 urmat de T:f7, ceea ce aproape că-l obligă pe negru la rocadă. Dar faptul că propriul rege se află pe flancul regelui, îl împiedică pe negru să desfăşoare aici iniţiativa.

16. ... 0—0
17. Ne2-h5 f7-f6

Din nou o mutare aproape silită, dar nu prea nefavorabilă pentru negru, deoarece slăbirea punctului e6 se compensează prin întărirea poziţiei calului.

18. Ng3-f4 Rg8-g7
19. Ta1-e1 ...

Albul scontează să creeze serioase dificultăţi regelui advers după 20. Te3 şi Tg3+, dar negrul, printr-o metodă simplă şi sigură, previne această intenţie.

19. ... Dc7-c4!

Cu ameninţarea de a schimba damele şi de a obţine un final favorabil datorită centrului bine apărat. Cel mai puţin primejdios pentru alb ar fi fost repetarea mutărilor: 20. Ne2 Dc7 21. Nh5. El preferă însă riscul complicaţiilor cu două tăişuri care urmează, bazîndu-se nu atît pe forţa poziţiei sale, cît pe marea sa experienţă.

20. Te1-e2 Nd7-e8
21. Nh5:e8 Ta8:e8
22. Df1-c1 Ch7-g5
23. h2-h3 Rg7-h7
24. Rg1-h1 Tf8-g8

Regele negru se află acum în afară de pericol. Coloana deschisă „g" este a doua împrejurare favorabilă negrului şi chiar pe flancul damei el are unele perspective de obţinere a iniţiativei datorită faptului că stăpîneşte coloana „c". Foltys a condus foarte bine partida pînă în acest moment şi la un joc corect n-ar fi trebuit să piardă.

25. Dc1-e3 **Tg8-g7**
26. Cb3-d4 **Td8-g8?**

Această neglijență permite albului să obțină o serioasă inițiativă. Negrul văzuse fără îndoială că b2-b3 nu constituia o amenințare directă deoarece dama poate apăra pionul e6 de pe cîmpul c8, dar el a subapreciat însemnătatea mutării 28. Ca4! Dacă în loc de 26... Tg8 negrul ar fi jucat 26... b5! șansele ar fi rămas aproximativ egale.

27. b2-b3 **Dc4-c8**

Altfel ar fi urmat 28. N:g5 și 29. C:e6.

28. Cc3-a4! ...

Cu puternica amenințare 29. N:g5 iar apoi 30. Cb6 și 31. C:e6.

28. ... **Ne7-d8**
29. c2-c4 ...

Albul a reușit să cucerească un spațiu considerabil în centru și acum amenință să-și îmbunătățească și mai mult poziția prin 30. Tc2, urmat de c4-c5. Următoarea mutare a negrului ușurează realizarea acestui plan.

29. ... **Dc8-d7**
30. c4-c5! ...

Dacă acum 30... dc, atunci 31. C:c5 De7 32. N:g5 și apoi, în funcție de răspunsul negrului, 33. C:e6 sau 33. N:h6.

30. ... **d6-d5**
31. Nf4:g5 **Tg7:g5**

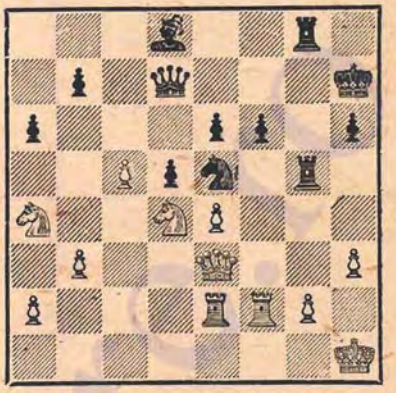

32. c5-c6! ...

Aceasta asigură pătrunderea amenințătoare a cailor în dispozitivul adversarului. Afară de acțiunea sa strategică întreaga manevră produce și un considerabil efect psihologic (în zilele noastre „psihologia" în șah a devenit ceva la modă): impresionat de completa schimbare a situației, negrul nu mai opune în continuare o rezistență dîrză.

32. ... **b7:c6**
33. Ca4-c5 **Dd7-d6**
34. Cc5:e6 **Tg5-g3**

Aceasta duce la un final în care caii albului „dublați" într-un mod original pe linia a 6-a, pun repede capăt rezistenței adversarului. Dar și după continuarea mai bună 34... T5g6 35. ed cd 36. C:d8 T:d8 37. Tc2 Te8 38. Df4 albul trebuie să cîștige datorită numeroaselor slăbiciuni din poziția adversă.

35. De3:h6+! ...

Aici nu este atît de important cîștigul de pion cît posibilitatea pătrunderii celui de al doilea cal.

35. ... **Rh7:h6**
36. Cd4-f5+ **Rh6-h7**
37. Cf5:d6 **Ce5-d3**
38. Tf2-f1 **d5:e4**

Pierderea unui al doilea pion este inevitabilă pentru negru.

39. Cd6:e4	Tg3-g6
40. Ce6:d8	Negrul cedează.

Nr. 245. APĂRAREA LUI ALEHIN

ALEHIN — RESHEVSKI

Turneul de la Kemeri, 1937

1. e2-e4	Cg8-f6
2. e4-e5	Cf6-d5
3. Cg1-f3	d7-d6
4. d2-d4	Nc8-g4
5. c2-c4	...

Nu e nici o grabă pentru alungarea calului. Mutarea 5. Ne2 permite albului, în eventualitatea 3... de, să ia la e5 cu calul fără sacrificiul pionului d4.

5. ...	Cd5-b6
6. Nf1-e2	d6:e5
7. Cf3:e5	...

Tocmai aceasta am avut în vedere jucînd 5. c4. Totuşi, deşi albul trebuie să capete o oarecare compensaţie pentru pionul sacrificat, nu este prea înţelept să trebuiască să întreprinzi mari sforţări pentru a obţine numai joc egal.

In partida a 29-a a primului meu meci cu Euwe, am continuat aici 7. c5 şi am obţinut avantaj în deschidere, dar numai pentru că după 7... e4 8. cb ef 9. N:f3 N:f3 19. D:f3 adversarul meu în loc de 10... Cc6! a ales mutarea slabă 10... ab.

7. ...	Ng4:e2
8. Dd1:e2	Dd8:d4
9. 0—0	...

Această mutare permite schimbul calului central şi uşurează totodată apărarea negrului. In spiritul poziţiei era 9. Ca3! C8d7 10. Cf3 sau 9... e6 10. Cc2 în ambele cazuri albul ar fi păstrat trei piese uşoare pentru atac.

9. ...	Cb8-d7
10. Ce5:d7	...

Sacrificiul pionului c4 prin 10 Cf3 ar fi fost lipsit de scop.

10. ...	Cb6:d7 ?

Este curios că Reshevski a ales acest răspuns, care nu este cel mai bun, după o minuţioasă studiere a poziţiei. Pe de altă parte, mutarea 10... D:d7 putea fi făcută, după cît se pare, automat, pe baza consideraţiilor generale, întrucît poziţia damei în centrul tablei permite albului să obţină, cîştigînd tempouri, o compensaţie reală pentru pion. Dacă negrul ar fi luat cu dama, aveam intenţia să continui cu 11. a4! Dc6 (Nu 11... C:a4 din cauza 12. Df3!) 12. Ca3 e6 13. a5 Cd7 14. Cb5, după care negrul nu are de loc o apărare uşoară.

Mutarea din partidă expune pe negru pericolelor şi numai prudenţa excepţională a lui Reshevski l-a salvat de la o distrugere rapidă.

11. Cb1-c3	c7-c6

Ameninţarea 12. Cb5 era prea puternică.

12. Nc1-e3	Dd4-e5
13. Ta1-d1	e7-e6
14. De2-f3 !	...

O mutare importantă care-l forţează pe negru să dea înapoi pionul său în plus, deoarece regele negru trebuie îndepărtat cu orice preţ din centru. N-ar fi fost suficient, de exemplu, 14... Nd6 din cauza 15. g5, sau 14... Ne7 din cauza 15. T:d7! urmat de 16. D:f7, sau 14... Cf6 din cauza 15. Cb5! cu atac cîştigător.

14. ...	0—0—0
15. Ne3:a7	. . .

Ar fi fost o greşeală grosolană dacă în locul acestei mutări s-ar fi jucat 15. D:f7, din cauza 15... Nd6 urmat de 16... Tf8.

Acum însă, restabilind echilibrul material, albul menţine avantajul său poziţional evident, deoarece situaţia

regelui negru nu poate fi considerată în nici un caz sigură.

15. ... De5-a5
16. Na7-d4 ...

Preîntîmpină mutarea 16... Ce5.

16. ... Da5-f5

Negrul se străduieşte să dea cea mai bună întrebuinţare acestei piese care nu-şi găseşte rostul. După schimbul damelor, finalul ar fi arătat desigur jalnic pentru negru, dar totuşi nu lipsit de speranţe.

17. Df3-g3 ...

O hotărîre a unui ex-campion... Pînă în 1935 şi în momentul de faţă [1], aş fi ales fără îndoială planul simplu de joc care începe cu mutarea 17. D:f5; aş fi avut de fapt un pion în plus pe flancul damei, fără o umbră de pericol. Dar în decursul întregii perioade care a precedat meciul revanşă, eu nu m-am putut baza pur şi simplu pe răbdarea şi nervii mei şi, desigur că aş fi avut nevoie de ei pentru a cîştiga finalul care ar fi survenit în acest caz.

17. ... e6-e5
18. Nd4-e3 Nf8-b4
19. Cc3-a4 ...

Cea mai bună şansă de atac a albului deoarece calul de pe cîmpul a4 controlează punctele b6 şi c5. Dar manevra următoare a negrului asigură regelui său (cel puţin temporar) o apărare suficientă şi aproape egalează şansele.

19. ... Nb4-a5 !
20. f2-f4 ! ...

Altfel negrul ar fi obţinut chiar iniţiativa după 20... Nc7 şi e5-e4.

[1] Alehin a scris acest comentariu în 1938, după ce îşi recîştigase titlul de campion mondial. — V. P.

20. ... Na5-c7
21. b2-b3 ...

Era esenţial ca negrul să fie lipsit de posibilitatea de a juca Dc2 cu tempo.

21. ... f7-f6
22. f4:e5 Df5-e6

Desigur, nu 22. D:e5 din cauza 23. Nf4.

23. h2-h3 ...

O bună mutare poziţională, despre care totuşi nu se poate spune că a fost deosebit de profundă sau greu de găsit. Principalul ei scop este ca după 23... C:e5 24. Cc5 să prevină mutarea 24... Dg4. De asemenea şi în alte cîteva variante apărarea cîmpului g4 era esenţială. Am fost destul de mirat citind numeroasele laude ale criticilor cu privire la această mutare modestă, precum şi atunci cînd am fost întrebat cu toată seriozitatea la sfîrşitul partidei dacă într-adevăr, făcînd mutarea 23. h3, am avut în vedere manevra Dh2 la a 33-a mutare.

23. ... Th8-g8

In acest moment pionul g7 nu se afla încă în pericol, dar după schimbul unei perechi de turnuri pe coloana „d", el ar fi putut fi luat la momentul potrivit.

24. Ne3-d4 ...

Cu intenţia vădită de a slăbi încordarea în centru prin 25. De3 sau Dc3.

24. ... Cd7:e5

Pare destul de promiţător, întrucît la 25. Cc5 e posibil răspunsul 25... De7, iar la 25. Cb6+ Rb8 26. Dc3? urmează 26... c5. Totuşi o mică inversare a mutărilor modifică total situaţia în favoarea albului.

Relativ mai bine ar fi fost 24... fe 25. De3 e4 26. c5 Tde8, după care pionul liber al negrului ar fi servit într-o anumită măsură ca o contrapondere la ameninţările albului pe flancul damei.

25. Dg3-c3 ! ...

Acum se ameninţă atît 25. Cc5 cît şi 26. Cb6+. Răspunsul negrului este forţat, deoarece după 25... Rb8 26. Cc5 Dd6 27. Db4 ! ameninţările albului sînt foarte puternice.

25. ... Ce5-d7
26. c4-c5 ! ...

Acest pion îndeplineşte în faza următoare a partidei unele funcţii ale nebunului care, începînd din acest moment, devine doar un observator al desfăşurării evenimentelor.

26. ... Tg8-e8
27. b3-b4 ! ...

Albul oferă adversarului un pion. Ideea sacrificiului constă în 27... D:a2 28. Ta1 De6 (Sau 28... Dd5 29. Tfd1) 29. b5 ! ameninţînd prin 30. Cb6+ cu un atac foarte puternic.

27. ... Cd7-b8

Şi după această retragere albul obţine o poziţie de cîştig, dar nu atît datorită atacului direct cît din cauza faptului că în urma schimbului forţat care urmează, nebunul albului devine mult mai puternic decît calul negru. De altfel, negrul nu mai avea o apărare satisfăcătoare. Greşeala lui hotărîtoare, dar de loc evidentă, a fost, cel mai probabil, mutarea 24... C:e5.

28. Ca4-b6+ Nc7:b6
29. c5:b6 De6:a2

După ce contraşahurile negrului pe diagonala b8-h2 au dispărut, el îşi dă în mod just seama că singura lui şansă neînsemnată de salvare constă într-un eroism lipsit de raţiune. In orice caz trebuie să recunosc că în momentul de faţă nici nu luasem în considerare posibilitatea luării pionului.

30. Dc3-g3 ! ...

Mai precis decît 30. Ta1 Dd5.

30. ... Td8-d7

Sau 30... Df7 31. Ta1 ! T:d4 32. Ta8 Te5 33. D:e5.

31. Nd4-c5 ...

Destul de bine, dar mai simplu ar fi fost 31. N:f6 ! Dacă 31... gf, atunci 32. T:d7 R:d7 33. Dc7+ Re6 34. Te1+ şi albul cîştigă.

31. ... Da2-f7
32. Td1-a1 Df7-g6
33. Dg3-h2 ! ...

După aceasta negrul nu mai poate împiedica pătrunderea turnului pe a8.

33. ... Te8-e5

Sau :

1) 33... Dg5 34. Ta8 De5 35. Nf2 ! D:h2+ 36. R:h2 şi după Ng3 negrul pierde calitatea într-o poziţie disperată ;

2) 33... Ca6 34. b5 ! Dg5 35. Tfc1 ! şi albul cîştigă.

34. Ta1-a8 Td7-d2

Negrul scapă din vedere principala ameninţare. Dar şi după vreo mutare de apărare în genul lui 34... De8 albul cîştigă repede prin 35. Dg3 urmat de 36. Da3.

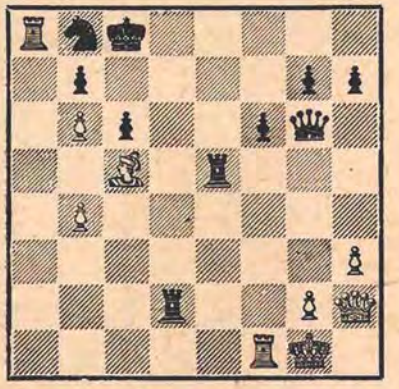

35. Ta8:b8+! **Rc8:b8**
36. Dh2:e5+ ! şi mat în 3 mutări.

Cu toate că, din punct de vedere obiectiv, trebuie să-mi condamn mutarea a 17-a (în cartea turneului ea este însoţită de altfel de un semn de exclamare), totuşi trebuie să constat că atacul final în această partidă mi-a făcut mie (şi sper că şi cititorilor) mult mai multă plăcere decît mi-ar fi putut procura o folosire corectă din punct de vedere ştiinţific, dar de fapt pur tehnică, a superiorităţii de pioni pe flancul damei. La urma urmelor, jocul de şah nu este numai cunoaştere şi logică !

Nr. 246. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN FINE

Turneul de la Kemeri, 1937

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**d5:c4**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. Dd1-a4+	...

Această mutare cu dama este mai tare aici decît în sistemul catalan (după g2-g3), deoarece în unele variante este preferabilă dezvoltarea nebunului pe diagonala f1-a6. Dar şi după mutarea mai răspîndită 4. e3, şansele albului sînt considerate ca mult mai bune, ceea ce se explică prin tratarea modernă de către alb a gambitului damei acceptat, care consta în avansarea la prima posibilitate ivită a pionilor săi centrali, fie chiar şi cu preţul jertfelor.

Din practica mea din ultimul timp merită atenţie ca exemple care ilustrează aceste noi tendinţe ale albului, partida Nr. 260, Alehin—Böok şi următoarea partidă :

Alehin—Letelier (Montevideo, 1938): 4. e3 e6 5. N:c4 c5 6. 0—0 a6 7. De2 b5 8. Nb3 Nb7 9. Cc3 Cbd7 10. Td1 Ne7 11. e4 ! b4 12. e5 bc 13. ef C:f6 14. Na4+ Rf8 15. dc Da5 16. c6 D:a4 17. cb Tb8 18. bc T:b7 19. Ce5 De4 20. D:a6 Tc7 21. Na3 ! g6 22. N:e7+ T:e7 23. Dd6 Rg7 24. D:e7 D:e5 25. Db4 şi negrul cedează.

4. ...	**Dd8-d7**

Intrucît dama albă nu este prea periculoasă aflîndu-se pe c4, nu e-rau motive să se irosească atîtea eforturi pentru a forţa acest schimb. O continuare normală o constituie 4... c6 5. D:c4 Nf5.

5. Da4:c4	**Dd7-c6**
6. Cb1-a3	...

Aproape că nu există diferenţă între această mutare şi 6. Cbd2, deoarece negrul nu are, pentru a-şi justifica manevra anterioară, nimic mai bun decît schimbul damelor.

6. ...	**Dc6:c4**
7. Ca3:c4	**e7-e6**
8. a2-a3	...

Este foarte important de a nu admite şahul pe b4.

8. ...	**c7-c5?**

O mutare dogmatică după care albul reuşeşte să obţină un clar avantaj poziţional. Grăbindu-se să contraatace în centru, negrul uită însemnătatea cîmpului d6.

Un plan curajos, dar nu antipoziţional, ar fi fost 8... a5 (neadmiţînd b2-b4) şi dacă 9. Nf4, atunci 9... b5 urmat de Nd6. Cel puţin albul n-ar fi reuşit să obţină atît de uşor avantajul perechii de nebuni.

9. Nc1-f4	**Cb8-c6**

Ceva mai bine ar fi fost 9... Cbd7 10. Cd6+ N:d6 11. N:d6 Ce4 12. Nc7 b6 urmat de Nb7; totuşi cîmpurile negre rămîneau oricum slabe.

10. d4:c5	**Nf8:c5**
11. b2-b4	**Nc5-e7**
12. b4-b5	**Cc6-b8**
13. Ce4-d6+	**Ne7:d6**
14. Nf4:d6	**Cf6-e4**
15. Nd6-c7 !	**...**

Deocamdată acest nebun constituie singura şansă de cîştig pentru alb, şi el trebuie să joace extrem de circumspect pentru a-l feri de schimb. Primejdios ar fi fost 15. Nb4 a5 ! 16. ba C:a6 sau 15. Nf4 f6 ! şi apoi e6-e5 cu joc aproximativ egal.

15. ...	**Cb8-d7**
16. Cf3-d4 !	**...**

Din nou o mutare importantă al cărei scop constă în construirea lanţului de pioni e4, f3, g2. Ea nu era uşor de găsit din cauza existenţei altor două continuări: 16. e3 şi 16. g3, care ofereau şi ele posibilităţi interesante.

16. ...	**Cd7-b6**
17. f2-f3	**Cb6-d5**
18. Nc7-a5	**Ce4-f6**

O altă variantă era aici: 18... Cd6 19. e4 (Nu 19. Cc2 din cauza 19... Cc4) 19... Ce3 20. Nb4 ! e5 21. N:d6 ed 22. Nd3 ! C:g2+ 23. Rf2 Ce3 24. Ne5 cu avantaj pentru alb.

19. Cd4-c2 !	**...**

Acesta este sensul manevrei începute prin mutarea 16. Cd4. Calul negrului nu poate pătrunde pe e3 şi e nevoit să joace de acum înainte un rol pur pasiv.

19. ...	**Nc8-d7**
20. e2-e4	**Ta8-c8**

Nici această mutare intermediară nu este periculoasă, deoarece piesele negrului fiind prost plasate nu vor putea să alarmeze serios regele alb aflat la d2.

21. Re1-d2 !	**Cd5-b6**
22. Cc2-e3	**0—0**
23. a3-a4 !	**...**

Mult mai tare decît mutarea şablon 23. Nd3, care ar fi permis negrului să înfăptuiască manevra de eliberare Cb6-a4-c5.

23. ...	**Tf8-d8**
24. Nf1-d3	**e6-e5**

După această slăbire a cîmpurilor d5 şi f5 partida negrului cu greu ar mai putea fi salvată. Singura şansă, deşi modestă, a negrului constă în mutarea 24... Ne8, urmată eventual de Cfd7. Tactica albului ar fi rămas în acest caz aproximativ aceeaşi: schimbul unei perechi de turnuri, retragerea nebunului de pe cîmpul a5 şi alungarea calului b6.

25. Th1-c1	**Nd7-e6**
26. Tc1:c8	**Td8:c8**
27. Na5-b4	**...**

Albul preîntîmpină apropierea regelui advers de centru şi ameninţă, în caz de nevoie, să joace Nd6.

27. ...	**Cf6-e8**
28. a4-a5	**Cb6-d7**
29. Ce3-d5 !	**...**

Această mutare trebuia precis calculată, deoarece pionul liber care se obţine după schimbul pe d5 este cam slab. Din cauza ameninţării 30. Ce7+ negrul trebuie acum să ia calul.

29. ... Ne6:d5
30. e4:d5 Cd7-c5

„Mica combinație" care începe cu această mutare este în mod convingător combătută prin mutarea a 32-a a albului. Dar ce să facă negrul? Mutarea recomandată în cartea turneului, 30... g6, se dovedește fără speranță pentru negru după 31. d6 f5 32. Nb1! Rg7 33. Na2 Rf6 (Sau 33... Cef6 34. Te1) 34. Nd5.

31. Nd3-f5! Tc8-d8

Sau 31... Cb3+ 32. Rd3 Cc1+ 33. Re3 Tc4 34. d6 și albul cîștigă.

32. Rd2-c3! ...

Această frumoasă mutare lichidează ambele amenințări ale negrului: 32... Cb3+ și 32... T:d5+, ultima din cauza 33. Rc4! Avantajul covîrșitor al albului în spațiu decide acum lupta în cîteva mutări.

32. ... b7-b6

Sau 32... Cd7 33. Ne7 și albul cîștigă.

33. a5:b6 a7:b6
34. Nb4:c5! ...

Nebunul a făcut mai mult decît i se cerea și acum este inutil, deoarece pionul liber „b" poate fi oprit doar cu prețul unor pierderi grele.

34. ... b6:c5
35. b5-b6 Cc8-d6
36. Nf5-d7! Td8:d7

In loc de a ceda.

37. Ta1-a8+ și mat în 2 mutări.

Această partidă s-ar părea că este cea mai bună realizare pur poziționlă a mea din ultimii ani.

Nr. 247. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — BOGOLIUBOV

Turneul de la Bad Nauheim, 1937

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Cg8-f6
4. Nc1-g5 Nf8-e7
5. Cg1-f3 h7-h6
6. Ng5-h4 0—0
7. e2-e3 b7-b6

Acest sistem de deschidere a fost aplicat destul de des și cu succes de către Tartakower[1]. Albul are cîteva mijloace de luptă împotriva lui, dar nici unul dintre ele nu constituie o răsturnare absolut convingătoare.

In partida de față m-am decis să permit negrului să-și înfăptuiască planul său de dezvoltare sau, mai precis, prima parte a acestui plan, constînd din mutările Nb7, Cbd7, c7-c5 și apoi să încerc să trag foloase numai dintr-un detaliu al poziției și anume din faptul că dama neagră nu are la dispoziție diagonala a5-d8 și de aceea nu va fi ușor de găsit pentru ea un cîmp potrivit. Desfășurarea partidei va arăta în ce măsură înfăptuirea acestei idei a avut succes. Partida prin ea

[1] In U.R.S.S. acest sistem a fost studiat amănunțit de către Bondarevski și Makogonov. — V. P.

însăşi este lipsită de subtilităţi tactice şi momente emoţionante, totuşi nu este de loc plicticoasă, iar celor care studiază teoria, le va fi de folos.

8. Ta1-c1	Nc8-b7
9. Nf1-e2	...

Negrului i se oferă posibilitatea să cîştige un tempo prin schimb de pioni.

9. ...	d5:c4
10. Ne2:c4	c7-c5
11. 0—0	Cb8-d7

Dacă 11... Cc6, atunci 12. dc D:d1 13. Tf:d1 şi negrul ar fi avut dificultăţi în legătură cu pătrunderea posibilă a damei pe linia a 7-a.

12. Dd1-e2	Cf6-e4

Presupun că această mutare ar fi ales-o mulţi maeştri deoarece, forţînd schimbul a două piese uşoare, ea face jocul negrului mai liber, şi asigură un cîmp sigur pentru damă. Totuşi, rămîne sub un semn de întrebare dacă continuarea mai complicată 12... a6 13. Tfd1 b5 nu dă perspective mai bune de egalare a jocului. In continuarea aleasă de negru, după schimbul nebunului b7 se face curînd simţită slăbiciunea cîmpurilor albe pe flancul damei.

13. Cc3:e4	Ne7:h4

Sau 13... N:e4 14. Ng3!

14. Ce4-c3!	...

Această retragere simplă este mai eficace decît continuarea 15. Cd6 N:f3 16. D:f3 Ne7 care-l sileşte pe alb să piardă timp inutil sau 15. Nd3 Nf6 după care negrul evită schimbul nebunului său de cîmpuri albe.

14. ...	Nh4-f6
15. Tf1-d1	Dd8-e7

In sfîrşit, legătura dintre turnuri a fost stabilită dar acum urmează încheierea manevrei albului.

16. Nc4-a6	Ta8-b8
17. Na6:b7	Tb8:b7
18. Cc3-e4!	...

In interesul cuceririi complete a coloanei „c" albul admite izolarea pionului d4 care de altfel, după cum arată desfăşurarea ulterioară a partidei, nu este de loc slab.

18. ...	c5:d4
19. e3:d4	...

Continuarea 19. C:d4 N:d4 20. T:d4 Cf6 ar fi fost bună numai pentru o remiză comodă.

19. ...	Tf8-d8

Situaţia negrului a devenit dificilă. După 19... Cb8 20. Ce5! el ar fi putut să evite, cel puţin temporar, înrăutăţirea poziţiei sale de pioni pe flancul regelui, dar găsirea unui plan satisfăcător pentru jocul ulterior ar fi fost tot atît de grea ca şi după mutarea aleasă în partidă.

20. De2-a6!	Cd7-b8

După 20... Tdb8 ar fi fost tare 21. Tc8+, iar după 20... Cf8 21. C:f6+ cîmpul c6 ar fi rămas neapărat.

21. Ce4:f6+	g7:f6
22. Da6-e2	...

Albul are acum două avantaje importante — coloana deschisă „c" şi flancul regelui negru slab. In cazul unui joc corect ele trebuie să se dovedească ca fiind suficiente pentru cîştig.

22. ...	Tb7-d7
23. Td1-d3	Td7-d5
24. Td3-c3	...

Intrucît pentru apărarea pionului d4 este nevoie doar de un cal, turnurile pot şi trebuie să fie folosite pentru a exercita o presiune puternică pe coloana „c".

24. ...	Rg8-h7
25. h2-h3	a7-a5

Slăbește pionul b6, dar la alte continuări pionul a7 ar fi avut nevoie de o apărare permanentă.

26. a2-a3 ...

Intrucît adversarul nu mai dispune de mutări utile, albul poate să corecteze în liniște micile lipsuri în poziția pionilor săi.

26. ...	Td8-g8
27. Tc3-c7	Cb8-d7
28. Tc1-c6	De7-f8
29. De2-c2+!	...

Mai precis decît 29. Tc8 Dg7! 30. Dc2+, deoarece negrul ar fi avut răspunsul 30... Dg6.

29. ... f6-f5

Altfel mutarea 30. Tc8 ar fi fost și mai eficace.

30. Tc7-c8	Df8-e7
31. Tc8:g8	...

Turnul g8 trebuie schimbat pentru a preîntîmpina atacul posibil al damei pe flancul regelui.

31. ...	Rh7:g8
32. Dc2-c1	Rg8-g7
33. Dc1-f4	...

Cu amenințarea 34. Dg3+ și 33. Tc8+.

33. ...	De7-d8
34. a3-a4!	...

Albul preîntîmpină o dată pentru totdeauna mutarea Tb5 și-l aduce pe negru într-o situație originală de zugzwang.

34. ... b6-b5

Această mutare aparent naturală, duce repede la pierdere. Relativ mai bine ar fi fost 34... Rh7, după care albul ar fi decis în sfîrșit partida prin aducerea damei pe flancul celălalt: Df4-c1-c4-a6.

35. Df4-g3+ Rg7-f8

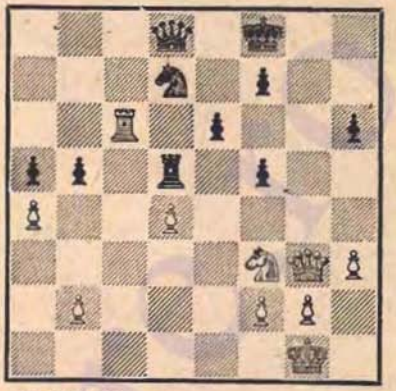

36. Tc6-d6! ...

Cîștigă cel puțin un pion și de fapt forțează schimbul damelor, după care finalul nu trebuie să prezinte dificultăți însemnate, deoarece în poziția negrului rămîn multe slăbiciuni, care pot fi folosite, de exemplu pionul h6.

36. ... Dd8-a8

Tot atît de lipsit de speranță ar fi fost 36... ba 37.T:d5 ed 38.Dd6+ De7 39.D:d5.

37. a4:b5	Da8-b7
38. Td6:d5	Db7:d5
39. b5-b6!	Dd5-c6
40. Dg3-c7	Dc6:c7
41. b6:c7	Cd7-b6
42. Cf3-e5	Rf8-e7
43. Ce5-c4	...

După aceasta pionul liber „b" încătușează cel puțin o piesă a negrului pe flancul damei, iar între timp regele alb devine stăpîn pe situație pe partea cealaltă a tablei.

43. ...	Cb6-c8
44. Cc4:a5	Re7-d7
45. Rg1-h2	Rd7:c7
46. Rh2-g3	Rc7-d6
47. Rg3-h4	Rd6-d5
48. Rh4-h5	Rd5:d4
49. Rh5:h6	e6-e5
50. Rh6-g5	f5-f4
51. h3-h4	f7-f6+

Ultima „tentativă", pe care albul o parează în modul cel mai simplu.

52. Rg5:f6	**e5-e4**
53. Ca5-b3+ !	**Rd4-d5**

Sau 53...Rd3 (c4) 54.Cc5(d2)+ urmat de 55.C:e4 R:e4 56.h5 şi albul cîştigă.

54. h4-h5	**e4-e3**
55. f2:e3	**f4:e3**
56. Cb3-c1	Negrul cedează.

Nr. 248. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN SĂMISCH

Turneul de la Bad Nauheim, 1937

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Nf8-e7**
6. Dd1-e2	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d6**
8. c2-c3	**0—0**

Mai puţin periculoasă este continuarea 8...Ca5 9.Nc2 c5, ca în varianta care începe cu mutarea 6.Te1.

9. a2-a4 !	**Nc8-g4**

Această continuare este relativ mai bună decît 9...b4 10.a5 sau 9....Tb8 10.ab ab 11.d4 cu avantaj pentru alb, dar totuşi ea are defectul că nebunul rămîne afară din joc dacă albul nu acceptă sacrificiul pe b5, ca în partida de faţă.

10. h2-h3	...

Mai des se joacă Td1 şi d2-d4 Mutarea din partidă constituie începutul unui plan de joc cu totul diferit, al cărui scop este reducerea la minimum a activităţii nebunului de cîmpuri albe al negrului.

N-ar fi fost bine 10.ab ab 11.T:a8 D:a8 12.D:b5 din cauza 12...Ca7! după care negrul recîştigă pionul şi obţine o poziţie bună.

10. ...	**Ng4-h5**
11. g2-g4	...

Ca obiecţii împotriva acestei înaintări în poziţii analoage se ridică de obicei: 1) posibilitatea sacrificării calului pe g4 şi 2) dezorganizarea structurii de pioni a albului prin h7-h5. Întrucît însă aici nu avem a ne teme de nici una din aceste posibilităţi (de exemplu 11...C:g4 12.hg N:g4 13.De3, sau 11...Ng6 12.d3 h5 13.Ch4, cu avantaj pentru alb) nu existau motive pentru amînarea închiderii nebunului.

11. ...	**Ch5-g6**
12. d2-d3	**Cc6-a5**
13. Nb3-c2	**Cf6-d7**

Aprecierea sistemului de joc adoptat de alb ar fi devenit posibilă numai dacă negrul ar fi construit o poziţie clasică de apărare prin 13...c5 şi Dc7. Mutarea inconsecventă din partidă, dictată probabil de o teamă exagerată în faţa manevrei Ch4, oferă albului libertatea de acţiune în centru şi pe flancul damei. Prima jertfă a acestei strategii greşite cade calul a5, care este alungat imediat într-o poziţie complet pasivă şi în faza următoare a partidei joacă doar rolul unei ţinte în combinaţiile înfăptuite de alb.

14. b2-b4	**Ca5-b7**
15. Cb1-a3	**c7-c6**
16. Nc2-b3	**Cd7-b6**

Albul ameninţă să joace în caz de nevoie c3-c4 ceea ce ar fi silit pe negru să schimbe pionul b5 şi prin aceasta să-şi slăbească şi mai mult poziţia pe flancul damei. De aceea nu este cazul să condamnăm mutarea din partidă, prin care negrul preîntîmpină acest pericol cu preţul unui tempo.

17. a4-a5	**Cb6-d7**
18. Nc1-e3	...

Făcînd această ultimă mutare pre-

gătitoare înainte de înaintarea proiectată a pionilor pe flancul damei, albul a trebuit să țină seama de contramanevra posibilă 18...d5!? 19. ed c5; el a hotărît să răspundă la aceasta prin 20.d6! N:d6 21. Nd5 sau 20... C:d6 21. bc — în ambele cazuri cu avantaj pentru alb.

18. ... Rg8-h8

Mai devreme sau mai tîrziu acest lucru este necesar pentru a aduce în joc nebunul g6.

19. c3-c4! ...

După cum se va vedea în curînd, tactica următoare a albului se bazează pe poziția proastă a calului b7.

19. ... Cd7-f6

Negrul pregătește un contraatac spiritual, deși nu pe deplin suficient. E adevărat însă că el aproape nu mai are alegere.

20. c4:b5 a6:b5

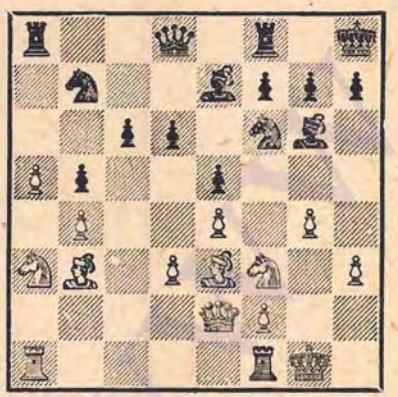

21. Ca3:b5! ...

Un sacrificiu pur pozițional sau mai bine zis o combinație de schimb a cărei variantă principală s-ar fi dezvoltat în felul următor: 21...cb 22.a6 Dd7 23.ab D:b7 24.g5! T:a1 25.T:a1 Cd7 (Altfel 26.Ta7) 26.Ch4 Ta8 27.Ta5 și negrul pierde pînă la urmă, în primul rînd din cauza nebunului său neputincios de la g6.

De aceea nu este cu nimic uimitor faptul că Sämisch preferă să pregătească un contraatac împotriva pionilor avansați de pe flancul regelui alb și pentru a cîștiga un tempo important lasă calul b5 sub atac.

21. ... Dd8-d7!
22. a5-a6 Cb7-d8
23. Cb5-c3 Cf6:g4!

Un moment interesant în apărarea activă a negrului. Totuși această lovitură se dovedește relativ inofensivă și albul poate să continuie în liniște să se ocupe de „treburile" sale pe flancul celălalt.

24. b4-b5! ...

Dacă în loc de aceasta 24.hg D:g4+ 25.Rh1, atunci 25...Nh5! și negrului îi este asigurată cel puțin remiza. Acum însă jocul devine pentru el foarte dificil din cauza amenințării puternice b5-b6 sau a posibilității Nd5, în eventualitatea cb.

24. ... Cg4:e3
25. f2:e3 ...

După acest schimb forțat poziția regelui devine din nou cu totul sigură.

25. ... c6:b5
26. Nb3-d5 Cd8-e6

Continuarea 26...Cc6 27.C:b5 nu este desigur mai bună pentru negru, iar dacă 26...Ta7 27.Tfb1 Dc8 28. C:b5 T:a6 29.Ca7! el pierdea oricum calitatea.

27. Nd5:a8 Tf8:a8
28. De2-b2 Ce6-c7
29. Rg1-g2 f7-f6

Cedarea pionului b5 pentru pionul a6 (acum sau la mutarea următoare), ar fi însemnat, desigur, înfrîn-

gerea cu toate că ar mai fi opus o rezistenţă destul de lungă.

30. Db2-b3 ! ...

Albul ia sub control cîmpul d5 şi în acelaşi timp împiedică mutarea Nf7.

30. ...	**Ng6-e8**
31. a6-a7	**g7-g6**
32. Ta1-a5	**Rh8-g7**
33. Tf1-a1	**Ne8-f7**
34. Cc3-d5 !	...

Astfel negrul obţine unele contraşanse după d6-d5. Acum însă el e aproape nevoit să schimbe pe d5, deoarece la 34...Dc6 urmează 35.C:e7, iar dacă 34...Nd8, atunci 35.Cb6! Dc6 36.C:a8!

34. ...	**Cc7:d5**
35. e4:d5	**Nf7-e8**
36. e3-e4	**f6-f5**

Ultimele sforţări slabe ale negrului sînt prea repede lichidate cu ajutorul energicei combinaţii finale.

37. Ta5-a6	**g6-g5**
38. Db3-c3 !	**g5-g4**

Aceasta ar părea o oarecare realizare, dacă n-ar urma o lovitură distrugătoare.

39. Cf3:e5 ! ...

In această luptă caii s-au afirmat, fără îndoială, sub aspectul lor optim: unul a contribuit la zdrobirea flancului damei negrului, celălalt se sacrifică deschizînd drumul spre inima poziţiei adverse. Ceea ce urmează este simplu.

39. ...	**d6:e5**
40. Dc3:e5+	**Rg7-g8**
41. d5-d6 !	...

Acum ameninţă 42.Dd5+.

41. ...	**Dd7-c8**
42. d6:e7	**Dc8-c2+**
43. Rg2-h1	**Dc2-f2**
44. De5:f5	Negrul cedează.

Nr. 249. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — **EUWE**

A 2-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**c7-c6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. Cb1-c3	**d5:c4**
5. a2-a4	**Nc8-f5**
6. Cf3-e5	...

Constatarea faptului că această mutare nu este suficientă pentru a asigura albului avantaj în deschidere, a constituit una din realizările teoretice ale meciului.

6. ... **e7-e6**

Aşa a jucat de două ori împotriva mea Bogoliubov în meciul din 1929. Intrucît experienţa n-a fost încununată de succes (el a obţinut cu mare greutate remiza într-una din partide şi a pierdut-o pe a doua), mutarea 6...e6 a dispărut din practica turneelor. Totuşi, după cum a dovedit în special partida a 11-a a meciului cu Euwe, mutarea 6...e6 este mult mai sigură decît varianta 6...Cbd7, în legătură cu Dc7 şi e7-e5.

7. Nc1-g5 ...

Intrucît după 7.f3 Nb4 mutarea 8.e4? permite negrului o jertfă absolut corectă: 8...C:e4!, albul nu trebuie să se grăbească cu formarea centrului de pioni. Totuşi, după răspunsul următor, el nu are o mutare mai bună decît 8.f3.

7. ... **Nf8-b4**

Mult mai logic decît 7... Ne7.

8. Ce5:c4 ...

O mutare inofensivă, la care negrul, în locul variantei complicate pe care a ales-o, putea să răspundă simplu 8...h6 şi dacă 9.Nh4, atunci 9...g5 10.Ng3 Ce4 11.Tc1 (sau 11. Db3 Ca6) 11...c5 cu perspective cel puţin egale.

8. ... Dd8-d5

Şi aceasta este o mutare bună, care după o luptă scurtă şi ascuţită, duce la o egalare aproape completă a şanselor.

9. Ng5:f6 ...

Posibilitatea 9.Ce3 Da5 10.C:f5 D:f5 se prezenta mai puţin promiţătoare. Dacă însă 9.Db3, atunci 9...Ca6 cu avantaj pentru negru.

9. ... Dd5:c4

Mai tare decît 9...gf 10.Ce3 Da5 11.Db3 cu perspective ceva mai bune pentru alb.

10. Dd1-d2 ...

Singura mutare deoarece 10.Tc1? nu merge din cauza 10...gf 11.e4 Da2!

10. ... g7:f6

Promitea mai mult 10...Db3! 11. N:g7 Tg8 12.Nh6 Cd7 cu puternic contrajoc pentru pion.

11. e2-e4 Dc4-b3
12. e4:f5 Cb8-d7
13. f5:e6 f7:e6
14. Nf1-e2 0—0—0
15. 0—0 ...

Ultimele cîteva mutări au fost de fapt silite. Poziţia obţinută oferă adversarilor posibilităţi de atac aproximativ egale.

15. ... e6-e5

Această mutare logică, care dă posibilitatea aducerii calului pe o poziţie puternică şi deschide totodată coloana „d" în avantajul negrului, a fost supusă unei critici nemeritate, după părerea mea.

În orice caz, continuarea recomandată în locul ei, anume 15...Cb6, l-ar fi pus pe negru doar în faţa unor ameninţări periculoase, după 16.a5 Ca4 17.De3 C:b2 18.Tfc1.

16. d4:e5 Cd7:e5
17. Dd2-c1 Nb4:c3

Întrucît mutarea 18.Ce4 nu constituie în realitate o ameninţare puternică, acest schimb ar fi fost mai bine să fie amînat pînă la un moment mai potrivit. Negrul ar fi trebuit să joace 17...Thg8 şi dacă 18. Ce4, atunci 18...Cf3+ 19.N:f3 D:f3 20.Cg3 Dg4 cu o poziţie cu totul satisfăcătoare.

După mutarea din partidă albul obţine şanse mai bune: nebunul devine mai puternic decît calul, de îndată ce acesta va fi dislocat de pe cîmpul e5.

18. b2:c3 Th8-g8
19. Dc1-e3 Rc8-b8

Această mutare nu era absolut necesară, deoarece negrul putea apăra pionul a7 indirect, continuînd cu 19... Dd5 20.g3 Dd2. E adevărat că după 21.D:d2 T:d2 22.Tfe1 (22...Cd3 23.Tad1!) şansele albului în final ar fi fost totuşi preferabile.

20. g2-g3 ...

Întrucît această mutare era oricum inevitabilă, este mai bine ca ea să fie făcută imediat.

20. ... Td8-d7
21. Ta1-b1 Db3-c2
22. Tf1-e1! ...

Cea mai subtilă mutare din partidă! Pe calea aceasta albul pregăteşte importanta înaintare f2-f4. Imediat 22.f4 ar fi fost respinsă prin 22...Td2! 23.Tfe1 Cd3.

22. ... Dc2-d2
23. De2:d2 Td7:d2
24. f2-f4 Ce5-g6
25. Ne2-c4 Tg8-d8

Sau 25...Tg7 26.Te8+ Rc7 27.Rh1! cu avantaj pentru alb.

26. Te1-e6! ...

Cu scopul de a schimba o pereche de turnuri. Trebuie menţionat că negrul nu poate juca 26...Tc2 din cauza 27.Na6 b6 28.T:c6.

26. ...	Td8-d6
27. Tb1-e1	Rb8-c7
28. Te6:d6	Td2:d6

Dacă 28...R:d6, atunci 29.Ng8 cu dubla ameninţare N:h7 şi Te6+.

29. h2-h4	...

Pregătindu-se să joace Rf2, albul înlătură piedica pe care ar fi putut-o constitui şahul cu turnul pe linia a 2-a.

29. ...	Rc7-d7
30. Rg1-f2	Cg6-e7
31. Rf2-f3	Ce7-d5 ?

Aceasta permite regelui alb să atace cu succes pionul h6. Totuşi este mult mai îndoielnic ca şi mutarea relativ mai bună 31...f5 să fi putut salva partida. Albul n-ar fi jucat în acest caz imediat 32.g4 din cauza 32...fg+ 33.R:g4 Tg6+ urmat de Cf5 cu contraşanse suficiente, ci întîi 32.h5! Numai după această mutare pregătitoare albul ar fi continuat cu g3-g4, eliberînd calea pionului f5, cu mari şanse de cîştig.

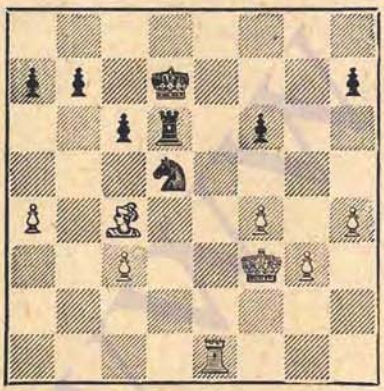

32. Nc4-d3 !	...

Manevra decisivă, care forţează o nouă slăbire a pionilor de pe flancul regelui negru. Pierderea posibilă a pionilor de pe celălalt flanc nu mai are o importanţă esenţială întrucît poziţia pasivă a pieselor negre îl împiedică să creeze un contrajoc serios.

32. ...	h7-h6
33. Nd3-f5+	Rd7-d8
34. Rf3-g4 !	...

Dacă acum 34... C:c3, atunci 35. Rh5 C:a4 36. R:h6 cu cîştig uşor.

34. ...	Cd5-e7
35. Nf5-b1	Rd8-e8

Sau 35...Td5 36.f5.

36. Rg4-h5	Re8-f7
37. Nb1-a2+	Rf7-f8
38. Rh5:h6	Td6-d2

Varianta principală este 30...Cf5+ 39.Rg6 C:g3 40.f5 cu înaintarea pionului „h".

39. Na2-e6	Td2-d3
40. g3-g4	Td3:c3
41. g4-g5	...

Mai simplu decît 41.Td1 Cd5. Dacă acum 41...fg, atunci 42.fg. Negrul cedează.

Nr. 250. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — EUWE

A 6-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cb1-c3	...

După părerea mea această mutare dă albului mai multe şanse de a obţine avantaj în deschidere decît 3.Cf3 şi iată de ce: 1) riscurile continuării 3...dc în legătură cu 4...e5 sînt ilustrate clar de partida de faţă; 2) contragambitul lui Winawer, 3...e5, poate fi respins simplu şi convingător prin 4.cd cd 5.e4! şi dacă 5... de, atunci 6. Nb5+ în avantajul albului; 3) ca răspuns la 3...Cf6 4.e3 g6 eu recomand 5.f3 ceea ce după 5...Ng7 6.e4 de 7.de e5! 8.d5 0—0 9.Cf3 duce, e adevărat, la o poziţie destul de complicată, dar totuşi favorabilă albului.

3. ... d5:c4
4. e2-e4 ! ...

Aproape de necrezut, dar această mutare absolut naturală n-a fost analizată de aşa-zişii teoreticieni. Albul obţine acum un avantaj considerabil de dezvoltare, indiferent cum ar răspunde negrul.

4. ... e7-e5

Dacă 4...b5 5.a4 e5 (Sau 5.. b4 6.Ca2 Cf6 7.e5 Cd5 8.N:c4 spre avantajul albului) 6. ab ed 7. N:c4 ! Nb4 ! 8.Ta4 a5 9.ba albul rămîne cu un pion în plus.

5. Nf1:e4 ...

Această combinaţie de sacrificiu, este fără îndoială, foarte ispititoare şi foarte greu de răsturnat, mai ales în faţa tablei de joc. Totuşi ea nu constituie în nici un caz o urmare necesară a mutării precedente a albului, care îşi păstrează valoarea independent de justeţea sacrificiului de figură oferit.

Utilizarea poziţională a avantajului de spaţiu obţinut de alb constă în 5.Cf3 ! ed 6.D:d4 D:d4 7.C:d4 după care, dacă negrul încearcă să apere pionul de gambit, întîmpină noi dificultăţi, de exemplu 7... b5 8a4 b4 9.Cd1 Na6 10.Ne3 Cf6 11.f3, apoi Tc1 şi N:c4 cu avantaj evident poziţional.

5. ... e5:d4

La remiză ducea continuarea 5.. D:d4 din cauza 6.Db3 Dd7 7.Ng5 ! cu atac de cîştig.

6. Cg1-f3 ...

Pune înaintea negrului o problemă practică extrem de dificilă.

6. ... b7-b5 ?

Negrul nu numai că nu reuşeşte să rezolve problema dar alege o mutare care îi înrăutăţeşte dintr-odată şi hotărîtor poziţia.

In realitate sacrificiul de cal putea fi acceptat, deoarece negrul avea la dispoziţie o apărare mai eficace decît cea pe care am analizat-o eu cînd am propus sacrificiul.

Principala mea variantă era : 6...dc 7.N:f7+ Re7 8.Db3 Cf6 9.e5 Ce4 10.0—0 ! Db6 (Sau 10...Ca6 11.Dc4 ! Cac5 12.Ng5+ ! C:g5 13.C:g5 cu atac de cîştig) 11.Dc4 ! cb 12.N:b2 D:b2 13.D:e4 R:f7 14.Cg5+ Re8 15.Dc4 Ne7 16.Df7+ Rd8 17.Tad1+ Nd7 18.Ce6+ Rc8 19.D:e7 D:e5 20.Tfe1 Df6 21.T:d7 D:e7 (21...C:d7 22.Dd6) 22.T:e7 cu poziţie de cîştig.

Dar în loc de Cf6 negrul ar fi putut juca 8...cb 9.N:b2 Db6 ! 10.N:g8 T:g8 11.D:g8 (sau 11.Na3+ c5) 11... Db4+ 12.Cd2 D:b2 [1], după care şansele lui în jocul de mijloc, cu tot echilibrul material aproximativ, trebuie apreciate indiscutabil ca superioare posibilităţilor de atac direct care rămîn albului.

Deci, dacă în ultima variantă nu se va găsi o întărire pentru alb, sacrificiul calului nu va găsi probabil imitatori, cel puţin în practica serioasă.

7. Cc3:b5 ! ...

După cum a recunoscut Euwe, el n-a observat pur şi simplu această mutare. De data aceasta calul nu mai poate fi luat din cauza răspunsului 8.Nd5.

7. ... Nc8-a6
8. Dd1-b3 ! ...

Mutare importantă prin care albul apără concomitent nebunul, preîntîmpină şahul pe b4 şi atacă punctul f7.

8. ... Dd8-e7

Dacă 8...N:b5, atunci 9.N:h7+ Rd7 10.C:d4 (Dar nu 10.N:g8 T:g8) cu un cîştig uşor pentru alb.

[1] Varianta aceasta a fost găsită şi publicată pentru prima dată de şahistul sovietic I. Goncearov. — V. P.

9. 0—0	Na6:b5
10. Nc4:b5	Cg8-f6

Desigur, nu 10...cb din cauza 11.Dd5.

11. Nb5-c4	Cb8-d7
12. Cf3:d4	...

Aici era posibilă şi o altă cale spre cîştig: 12.e5 C:e5 (Dacă 12... Ce4, atunci 13.Db7) 13.C:e5 D:e5 14.Db7 Tb8 15.D:f7+ Rd8 16.D:a7, însă după 16... Nd6 negrul ar fi putut opune cel puţin aceeaşi rezistenţă ca şi după mutarea simplă din partidă.

12. ...	Ta8-b8
13.Db3-c2	De7-c5

De acum înainte albul, pentru a obţine victoria, trebuie să evite doar cîteva mici curse.

14. Cd4-f5	...

Aici, de exemplu, ar fi fost greşit 14.C:c6 din cauza 14...Tc8!

14. ...	Cd7-e5
15. Nc1-f4	...

Iar acum, după mutarea ispititoare 15.C:g7+ ar fi urmat Rd8! (Nu 15...N:g7? 16.N:f7+) 16.Td1+ Rc7 şi două figuri ale albului s-ar fi găsit sub atac.

15. ...	Cf6-h5

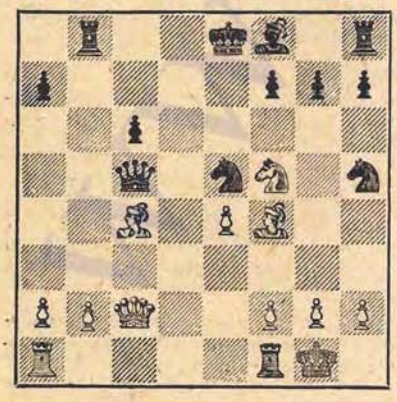

16. Nc4:f7+ !	...

O simplificare avantajoasă. Mai puţin convingător ar fi fost 16.N:e5 D:e5 17.Ne2 Dc5 18.D:c5 N:c5 19. N:h5 g6 etc.

16. ...	Re8:f7
17. Dc2:c5	Nf8:c5
18. Nf4:e5	Tb8-b5
19. Ne5-d6	...

Cu ameninţarea 20.a4.

19. ...	Nc5-b6
20. b2-b4 !	...

Acum turnul este în pericol. Negrul nu poate evita noi pierderi.

20. ...	Th8-d8
21. Ta1-d1	c6-c5
22. b4:c5	Nb6:c5
23. Td1-d5 !	

Albul mai cîştigă cel puţin calitatea.

Negrul cedează.

Nr. 251. GAMBITUL DAMEI

EUWE — **ALEHIN**

A 7-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	d5:c4
5. a2-a4	Nc8-f5
6. e2-e3	...

Meciul de faţă a dovedit destul de convingător că această mutare, care pare desigur şi cea mai naturală, este mai bună decît 6.Ce5.

6. ...	e7-e6
7. Nf1:c4	Cb8-d7

Această mutare (în legătură cu dezvoltarea nebunului f8 la d6) nu este cu totul satisfăcătoare, cum ar fi trebuit să demonstreze continuarea partidei.

Totuşi şi mutarea mai folosită 7...Nb4, urmată de rocadă, pare

îndoielnică. O contribuție importantă la teoria ultimei variante o constituie sacrificiul de pion propus de Euwe în a 17-a partidă a meciului (după 7...Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Ce4 10.Nd3 N:c3 11.bc! — V. P.).

8. 0—0	**Nf8-d6**
9. Dd1-e2	**Cf6-e4**

Negrul are alegerea limitată. Dacă, de exemplu, 9...Ng4, atunci 10.h3 Nh5 11.e4 e5 12.g4 în avantajul albului.

10. Cc3:e4	...

După acest schimb și mutarea următoare a albului, negrul capătă un ușor avantaj în dezvoltare, deoarece nebunul cl al albului rămîne temporar pe loc.

Ar fi fost mai bine 10. Cd2, după care negrului îi rămînea o neplăcută alegere între: 1) 10...C:c3 care întărea centrul de pioni al albului; 2) 10...C:d2, care dezvolta nebunul cl sau 3) 10...Cdf6, care permitea albului să înceapă înaintarea în centru prin 11.f3 cu cîștig de tempo.

10. ...	**Nf5:e4**
11. Cf3-d2	**Ne4-g6**
12. e3-e4	**Nd6-c7!**

Negrul amenință să obțină avantajul perechii de nebuni prin 13... Cb6. Răspunsul albului, pe care criticii în general nu l-au înțeles, preîntîmpină această amenințare.

13. Nc4-b3[1]	**0—0**
14. f2-f4?	...

O scăpare din vedere, după care albul menține totuși o partidă acceptabilă deoarece capătă în schimbul pionului o oarecare inițiativă.

Continuarea normală ar fi fost 14.Cf3 h6, după care negrul ar fi dezvoltat jocul prin De7 și Tad8 cu șanse aproximativ egale.

[1] Botvinik consideră că mutarea 12...Nc6 n-a fost cea mai bună și recomandă pentru alb 13.d5, cu complicații favorabile.

14. ...	**Cd7-f6**
15. Nb3-c2	...

Întrucît pionul nu poate fi salvat (negrul amenința de asemenea Nb6) albul încearcă să facă tot ce e posibil în împrejurările create.

15. ...	**Dd8:d4+**
16. Rg1-h1	**Dd4-b4**

M-am hotărît să previn neplăcuta mutare 17.Cf3 și tot odată m-am gîndit la sacrificiul nebunului, care de fapt a și avut loc în partidă.

Dacă în locul mutării din partidă ar fi urmat 16...Nh5, atunci albul ar fi răspuns 17.Cf3 Db4 18.e5 Cd5 19.g4! N:g5 20.N:h7+ Rh8 21.Tg1 și dacă 21...N:f3+ 22.D:f3 R:h7 ar fi putut forța remiza prin șah etern (23. Dh5+ Rg8 24. T:g7+).

17. g2-g4	...

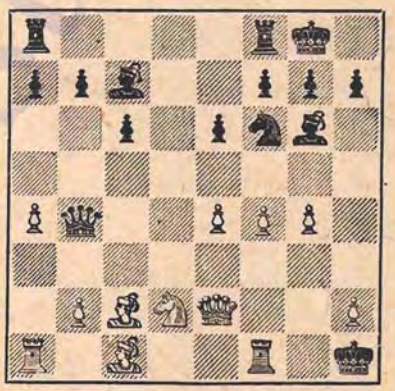

17. ...	**Ta8-d8!**

Acest sacrificiu pur pozițional este bazat pe considerente generale, deoarece nu există nici o posibilitate de a se calcula toate complicațiile care survin, mai ales după schimbul inevitabil al damelor. După cum a arătat desfășurarea luptei, negrul n-a fost amenințat nici o clipă de a pierde și în același timp el putea obține o poziție de cîștig în cazul

celei mai mici inexactităţi a adversarului.

Pe de altă parte, dacă negrul ar fi jucat 17...h6 atunci după 18.Dg2 urmat de Ta3 şi eventual f4-f5, albul ar fi obţinut un atac periculos al cărui deznodămînt nu putea fi prevăzut.

18. f4-f5	**e6:f5**
19. e4:f5	**Tf8-e8**
20. De2-g2	**Db4:g4**
21. f5:g6	**h7:g6**
22. Nc2-d1	...

Albul găseşte cea mai bună apărare; dacă 22. Cf3, atunci 22... D:g2+ 23.R:g2 Cg4! 24.Nd1 T:d1 25.T:d1 Te2+ 26.Rg1 Nb6+ şi albul cîştigă.

22. ...	**Dg4:g2+**
23. Rh1:g2	**Td8-d4**

Trebuie menţionat că începînd din acest moment, negrul operează pînă la sfîrşitul partidei numai cu turnurile.

Din cauza ameninţării 24...Ted8 albul n-are un răspuns mai bun decît mutarea din partidă; dacă 24. Cb3, atunci 24...Th4 25.h3 Cd5 în avantajul negrului.

24. Cd2-f3	**Td4-g4**
25. Rg2-h3	...

De asemenea după 25.Rh1 Cd5 poziţia negrului rămîne foarte puternică.

25. ...	**Te8-d8!**

Cu ameninţarea 26...Td5 şi Th5+.

26. Nc1-g5	**Tg4-b4**
27. Ng5-d2	**Tb4-e4**

Nu 27...T:b2? din cauza 28.Nc3 Tb6 29.Na5.

28. Nd1-b3?	...

După aceasta albul pierde repede; de altfel poziţia lui deşi nu era disperată, era foarte greu de apărat. Într-adevăr, aproape toate piesele albului sînt legate de necesitatea apărării punctelor importante, iar la mutările recomandate de critici după terminarea partidei: 28.Rg2 sau 28.Ta3, este posibil răspunsul puternic 28...Cg4!, cu ameninţarea 29... C:h2.

Poziţia este deosebit de interesantă şi putem regreta desigur că partida a ajuns la un sfîrşit prematur din cauza unei mutări greşite.

28. ...	**Te4-e2!**

Cu dubla ameninţare Td:d2 şi Td3.

29. Nd2-c3	**Td8-d3**
30. Rh3-h4	...

Dacă 30.N:f6 gf 31.Nc4, atunci 31...T:h2+ 32.Rg4 f5+ 33.Rg5 Rg7! (Cu ameninţarea f6 mat sau Th5 mat) 34.C:h2 Td4! 35.T:f5 Nd8! şi mat la mutarea următoare.

30. ...	**Td3:f3!**
31. Tf1:f3	**Te2:h2+**
32. Tf3-h3	**g6-g5+**
33. Rh4:g5	**Th2:h3**
34. Nb3-d1	**Cf6-e4+**

Albul cedează.

Nr. 252. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN — EUWE

A 8-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Dd1-c2	...

Consider că această mutare este cea mai logică dintre toate continuările posibile (4.Db3, 4.a3, 4.Nd2, 4.e3, 4.Cf3, 4.g3 sau chiar 4.Nf4), deoarece cu ajutorul ei se realizează două scopuri importante: albul ia sub control cîmpul e4 şi evită dublarea pionilor pe coloana „c".

4. ... d7-d5
5. c4:d5 ...

Dacă 5.a3 N:c3+ 6.D:c3 Ce4 7.Dc2 c5 8.dc Cc6 9.e3 negrul obține joc egal, continuînd cu 9...Da5+ 10.Nd2 C:d2 11.D:d2 dc! și dacă 12.D:a5 C:a5 13.Tc1, atunci 13...b5! 14.cb Nb7!

5. ... Dd8:d5
6. e2-e3 ...

Dacă 6.Cf3, atunci 6...c5 7.Nd2 N:c3 8.N:c3 cd 9.C:d4 e5! (Levenfiș-Botvinnik, a 7-a partidă a meciului, 1937).

6. ... c7-c5
7. a2-a3 Nb4:c3+
8. b2:c3 Cb8-d7

Nu era nici o grabă cu această dezvoltare a calului. Mai potrivit pentru egalare mi se pare 8... 0—0 9.Cf3 b6! și dacă 10.Ne2, atunci 10...cd 11.cd Na6! cum am jucat, de exemplu, cu negrul împotriva lui Grau, la Montevideo, 1938.

9. f2-f3 ...

O schemă strategică sănătoasă: albul se pregătește să respingă mutarea posibilă e6-e5 prin contrainaintarea e3-e4.

Totuși, mai precis era întîi 9.Ce2, deoarece atunci 9...cd 10.cd Cb6 ar fi fost nesatisfăcător, din cauza 11.Cc3.

9. ... c5:d4
10. c3:d4 Cd7-b6
11. Cg1-e2 Nc8-d7
12. Ce2-f4 ...

Cu scopul de a obține un final ceva mai bun după 12...Dc6 13.D:c6. Dacă, în loc de aceasta, 12.Cc3, atunci 12...Dc6 cu joc pe deplin satisfăcător.

12. ... Dd5-d6
13. Nc1-d2 Ta8-c8
14. Dc2-b2 Cf6-d5

Fără îndoială, cea mai bună mutare, deoarece exclude orice amenințare directă în centru.

15. Cf4:d5 e6:d5
16. Nd2-b4 Dd6-e6

Dacă 16...Dg6, atunci 17.Tc1.

17. Re1-f2 ...

Prima mutare a rocadei „indiene" (vezi partida mea cu Sultan Kahn, Nr. 191). De fapt poziția regelui pe f2 este foarte comodă.

17. ... Cb6-a4

Prima deviere de la drumul logic. Șanse de remiză mult mai bune dădea continuarea 17...Cc4 (Nu însă 17...f5 18.Nc5! în avantajul albului) 18.N:c4 T:c4, în care caz se obțineau nebuni de culori diferite; dacă de exemplu, 19. Tac1, atunci 19...T:c1 20. T:c1 Nc6 21. Dc3[1] f6 22. Dc5 a6 23.Db6 Dd7 cu apărare suficientă pentru negru.

18. Db2-d2 b7-b6?

Greșeala hotărîtoare care permite albului să obțină forțat victoria. Ar fi fost necesar 18...f5, cu toate că după 19.Nd3, 20.Te1 și apoi eventual e3-e4, avantajul albului devenea evident.

19. Nf1-a6! Tc8-b8

După cum arată continuarea partidei, amenințarea de a bloca nebunul prin b6-b5 nu era reală, dar tot atît de lipsit de speranțe era și 19...Tc7 20.Tac1.

20. e3-e4 ...

Această simplă deschidere a centrului nu lasă negrului nici o posibilitate de apărare.

[1] Botvinnik consideră că după 21. e4 albul putea obține o inițiativă primejdioasă și de aceea în loc de 17... Cc4 recomandă să se joace 17... f5 18. Nc5 Rf7. — V.P.

20. ... b6-b5

Dacă 20. f6 atunci 21. ed D:d5 22.De2+ ! De6 23.The1 D:e2+ 24. T:e1+ Rd8 25.Ne7+ Rc7 26.Tc1+ şi albul cîştigă.

21. Dd2-f4 ! ...

Această puternică mutare intermediară răpeşte negrului ultimele speranţe de a cîştiga nebunul a6. Dacă acum 21...Td8, atunci 22.ed D:d5 23.The1+ Ne6 24.Te5 D:d4+ 25. D:d4 T:d4 26.N:b5+.

21. ... Tb8-b6
22. e4:d5 ...

Mai precis decît 22.The1, care permite răspunsul 22...Cb2 !

22. ... De6:d5
23. Th1-e1+ Nd7-e6
24. Ta1-c1 ...

Cu puternica ameninţare 25.Te8+.

24. ... f7-f6
25. Tc1-c7 ! ...

Mai convingător decît cîştigarea calităţii prin 25. Tc8+.

25. ... Re8-d8
26. Tc7:a7

Matul în cîteva mutări este inevitabil.

Negrul cedează.

Nr. 253. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN — EUWE

A 10-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Nf8-b4**
4. Dd1-c2	**d7-d5**
5. c4:d5	**Dd8:d5**
6. e2-e3	**c7-c5**
7. a2-a3	**Nb4:c3+**
8. b2:c3	**Cb8-c6**

După cum dovedeşte partida de faţă, această mutare cu calul nu este de loc mai bună decît continuarea 8...Cbd7, folosită în a 8-a partidă a meciului.

Întrucît rocada este oricum necesară, ar fi fost logic să se facă această mutare dintr-odată, cum a şi jucat negrul în a 12-a partidă a meciului.

9. Cg1-f3 ...

În această poziţie mutarea 9.f3 (prin analogie cu a 8-a partidă a meciului) ar fi fost nelalocul ei din cauza 9...cd 10.cd e5.

9. ...	**0—0**
10. c3-c4	**Dd5-d6**
11. Nc1-b2	**c5:d4**
12. e3:d4	**b7-b6**
13. Nf1-d3	**...**

În situaţii asemănătoare se folosea de obicei mutarea Ne2. Dar poziţia nebunului pe d3 este mai activă şi totodată mai naturală decît la e2. Şi de fapt albul ar fi obţinut o poziţie mult mai bună dacă ar fi preîntîmpinat ulterior schimbul acestei piese.

13. ...	**Nc8-b7**
14. 0—0	**Ta8-c8**
15. Dc2-e2	**...**

„Dama nu se simte în largul ei aflîndu-se pe aceeaşi coloană cu turnul advers" — a încercat să explice această mutare unul dintre „comentatori".

Trebuie să mărturisesc că am scăpat din vedere să întreb dama referitor la ceea ce „simțea" ea cu adevărat și am mutat-o la e2 dintr-o cauză absolut concretă. Fapt este că planul albului, dictat de poziție, consta în 15.Tad1 și 16.Ce5; dar în momentul de față această succesiune consecventă a mutărilor ar fi fost defavorabilă: 15.Tad1 Ca5 16.Ce5 C:c4! 17.C:c4 (Sau 17.N:c4 b5) 17...Dd5 18.f3 b5 cu avantaj pentru negru. De aici neplăcuta necesitate de a pierde un tempo pentru deplasarea damei.

15. ... Dd6-f4

O expediție destul de riscată, al cărei scop precis nu este dezvăluit de desfășurarea ulterioară a partidei.

În locul acestei mutări, n-ar fi fost o idee rea 15...Ch5 (16.g3 Cf6) căutînd să provoace slăbirea flancului regelui alb.

16. Ta1-d1 Tf8-e8

Din nou o mutare artificială (în locul mutării naturale 16...Tfd8); scopul ei, după cum a explicat Euwe însuși, era de a nu permite mutarea d4-d5, ca răspuns la Dg4. Dar întrucît această mutare a damei poate fi ușor parată prin h2-h3 și De3, se poate presupune că negrul în acel moment urmărea niște fantome.

17. h2-h3? ...

La rîndul său albul scapă din vedere mutarea mai bună, anume 17.Tfe1, care apără odată mai mult cîmpul e4. După 17...Ca5 18.Ce5 negrul n-ar fi putut schimba nebunii, iar la 18...Dg5 ar fi urmat 19.g3 cu mare avantaj de spațiu pentru alb.

Acum negrul are posibilitatea să echilibreze jocul.

17. ... Cc6-a5
18. Cf3-e5 Nb7-e4
19. Tf1-e1 Ne4:d3
20. De2:d3 ...

Din păcate, nu merge 20.T:d3 C:c4 21.Tf3 din cauza 21...Dd2!

20. ... Te8-d8

Cu intenția de a alunga calul e5, după 21...Cd7.

21. Nb2-c1 Df4-h4

Mai simplu și mai bine ar fi fost să fi propus schimbul damelor, după care jocul s-ar fi terminat probabil remiză. Calea cea mai simplă pentru alb de a obține acest rezultat după 21...Df5 este următoarea: 22. D:f5 ef 23.Ng5 C:c4 24.C:c4 T:c4 25.N:f6 gf 26.Te7. Dar albul ar fi putut încerca fără nici un risc să complice lupta prin 23.d5, întrucît 23...C:c4? ar fi fost greșit din cauza 24.Cc6, iar la 23...Ce4 e posibil răspunsul 24.g4.

După mutarea din partidă poziția damei negre devine îndoielnică.

22. Dd3-e2! ...

Cea mai dificilă mutare din partidă, care-l pune pe adversar în fața unor complicate probleme tactice.

Înainte de toate, la mutarea 22... Cd7, intenționată de negru, ar fi urmat sacrificiul 23.C:f7, ale cărui consecințe ar fi fost extrem de neplăcute, de exemplu: 23...R:f7 24.D:e6+ Rf8 25.Nd2! Cc6 26.d5 Cd4 27.Nb4+ Cc5 28.T:d4 D:d4 29.Te3 și apoi Tf3+. Pe urmă, la 22...Cc6, în urma căreia negrul renunță la presiunea asupra pionului c4, este posibilă legarea neplăcută 23.Cf3 Dh5 24.Ng5.

Din această cauză, precum și în scopul eliberării cîmpului h7 pentru cal, negrul ar fi trebuit să joace 22...h6.

În loc de aceasta, negrul atrage asupra sa prin mutarea următoare, mari primejdii.

22. ... Td8-e8?

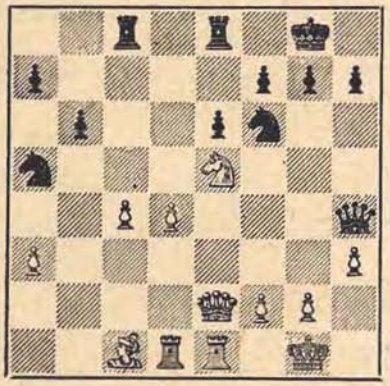

23. g3-g4 ! ...

O mutare de atac foarte tare care, în împrejurările create, măreşte considerabil avantajul de spaţiu al albului.

Ameninţarea directă (pe care negrul a scăpat-o din vedere şi din această cauză a pierdut repede) consta în 24.Rg2 urmat de 25.Cf3.

Totodată este evident că negrul nu poate juca 23...D:h3 din cauza 24.Td3 Dh4 25.Rg2 şi apoi 26.Th1. El trebuie să se decidă să mute 23...h5 sau 23...h6. În primul caz ar fi urmat 24.Rg2 Ch7 25.gh, în avantajul albului, în al doilea caz 24.Rg2 Ch7 25.d5 ! ed 26.cd, după care nu se poate juca 26...f6 din cauza 27.Cf3 ! T:e2 28.T:e2 cu cîştigarea calităţii şi pionul liber al albului ar fi jucat, după toate probabilităţile, un rol hotărîtor [1].

23. ... **Ca5-c6 ?**

Aceasta duce la pierderea unei figuri fără nici o compensaţie, după care lupta este terminată.

24. Rg1-g2 !	**Cc6:e5**
25. d4:e5	**Cf6-h5**
26. g4:h5	**Tc8:c4**
27. De2-f3	**Te8-f8**
28. h5-h6	**f4-f5**
29. Df3-g3	...

Sau, ceea ce este şi mai simplu, 29.ef T:f6 30.Td8+.

29. ...	**Dh4:g3+**
30. f2:g3	**Tf8-c8**
31. h6:g7	**Tc4-c2+**
32. Rg2-f3	**Tc2-c3+**
33. Nc1-e3	**Tc3:a3**
34. Td1-d7	**Tc8-c4**
35. Rf3-f2	**Tc4-c2+**
36. Te1-e2	**Ta3-a2**
37. Te2:c2	**Ta2:c2+**
38. Rf2-f3	**a7-a5**
39. Ne3-h6	**Tc2-c8**
40. Td7-e7	Negrul cedează.

Nr. 254. DESCHIDEREA CATALANA

ALEHIN EUWE

A 14-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. g2-g3	**d7-d5**

Marele maestru sovietic Levenfiş, într-una din partidele celui de a X-lea campionat al U.R.S.S. (Tbilisi, 1937) a continuat cu 3...Nb4+ 4.Nd2 N:d2+ 5.D:d2 Ce4 6.Dc2 d5 7.Ng2 De7 8.a3 f5 cu o bună poziţie pen-

[1] Botvinik în cartea sa consacrată meciului Alehin—Euwe, face o apreciere contrară mutării 23. g2—g4, alăturîndu-i un semn de întrebare şi însoţind-o de următoarea analiză: o dăm în formă prescurtată: „Ca idee, absolut corect dar ca realizare greşit. Acum negrul ar fi putut prin 23...h6 24.Rg2 Ch7 25.f4 (Sau 25.d5 ed 26.cd Cc4!) 25...De7 să obţină o poziţie perfect apărabilă. Cum trebuia în realitate albul să continuie? Dacă albul ar fi jucat 23.Df1 ! ! Euwe ar fi putut să depună liniştit armele. Avantajul mutării 23.Df1 constă în aceea că după 23...h6 (Nimic mai bun nu e de găsit) 24. g3 Dh5 25. g4 Dh4 26. Cf3 pionul alb „g" ar fi înaintat cu tempo; albul cîştiga un tempo şi în această variantă rezultatul este evident — dama neagră e prinsă. Desigur negrul ar fi putut să-şi salveze dama, dar cu preţul altor pierderi materiale". — V. P.

tru negru. Mutarea aleasă de Euwe în partida de față, în legătură cu cea următoare, duce la una din variantele gambitului damei acceptat, avantajoasă albului.

4. Cg1-f3 ...

Albul n-are de ce să evite schimbul damelor prin Ng2, deoarece după 4...dc 5.Da4+ Dd7 6.D:c4 Dc6 7.Cbd2 el ar fi obținut avantaj, atît de spațiu cît și de dezvoltare.

4. ... d5:c4
5. Dd1-a4+ Cb8-d7
6. Da4:c4 ...

Amînarea acestei luări nu dă albului avantaj; dacă de exemplu 6.Ng2 a6 7. Cc3, atunci 7...Tb8! 8.D:c4 b5 și negrul obține cel puțin egalarea jocului.

6. ... c7-c5

Dacă în loc de aceasta 6...a6, atunci 7.Dc2! pentru a răspunde la 7...b5 cu 8.a4. Aceeași manevră urmează dacă negrul joacă a7-a6 la mutarea a 7-a.

7. Nf1-g2 Cd7-b6

Acest sistem de joc are defectul că nu rezolvă problema dezvoltării nebunului c8. De aceea este mai bine întîi 7...cd și dacă 8.C:d4, atunci 8...Cb6 urmat de 9...Nb4+; dacă însă 8.D:d4, atunci 8...Nc5 9.Dh4 Ne7, continuînd urmărirea damei.

8. Dc4-d3 c5:d4
9. 0—0! ...

Cu scopul de a preveni 9...Nb4+, ceea ce ar fi fost posibil, de exemplu, după 9.C:d4. Negrul nu poate apăra pionul d4: dacă 9...Nc5, atunci 10.b4!

9. ... Nf8-e7
10. Cf3:d4 0—0

Desigur, nu 10...e5 din cauza 11. Db5+ Cd7 12.Cf5 cu avantaj evident pentru alb.

11. Cb1-c3 e6-e5

Dublul schimb pe care-l întreprinde negrul este întrucîtva riscat, deoarece înrăutățirea ușoară a poziției pionilor albului pe flancul damei este mai mult decît compensată de avantajul perechii de nebuni pe care l obține.

O încercare interesantă ar fi fost 11...Dd7, avînd în vedere atît 12...e5, cît și 12...Td8.

12. Cd4-f5 Ne7-b4
13. Dd3-c2! Nb4:c3
14. b2:c3 Nc8:f5?

Acest schimb era desigur necesar, mai devreme sau mai tîrziu, dar pentru ce această grabă? Avînd în vedere că negrul s-a decis să joace Dc7, era mai bine să fi făcut aceasta imediat, fără a-i oferi albului o alegere atît de mare de mutări de atac.

15. Dc2:f5 Dd8-c7
16. Nc1-h6 ...

Scopul fundamental al acestei mutări destul de dificile constă în prevenirea mutării calului la d5, care ar fi fost posibilă, de exemplu, după 16.Ng5. Dacă însă acum 16...Cfd5, atunci 17.Ne4! g6 18.Df3 Tfd8 19. Tfd1 în avantajul albului.

16. ... Cb6-d7
17. Df5-g5? ...

Lăsîndu-și nebunul într-o poziție atît de primejdioasă, albul complică fără nici o necesitate situația. Simplu și tare ar fi fost 17.Ne3 și dacă 17...g6, atunci 18.Dg5 cu un considerabil avantaj pozițional.

17. ... Cf6-e8
18. Ta1-b1 ...

Era posibil de asemenea 18.Nh3. Această mutare mă gîndeam s-o fac

mai tîrziu, ca răspuns, de exemplu, la 18...Tb8.

18. ... Cd7-c5

După ispititoarea mutare 18...Cb6 ar fi urmat 19.a4 ! şi dacă 19...f6, atunci 20.Df5 ! gh[1] 21. a5 Dd7 22. Dh5 şi negrul s-ar fi găsit în faţa unor dificultăţi serioase dacă ar fi încercat să păstreze o piesă în plus.

19. Dg5-g4 Ta8-d8

Este îndoielnic că ar fi fost o politică înţeleaptă să se forţeze schimbul damelor prin 19...Dc8, deoarece după 20.D:c8 T:c8 21.Ng5 f6 22. Nd5+ şi apoi 23. Ne3 nebunii ar fi jucat, fără îndoială, un rol hotărîtor în final.

20. Nh6-g5 Td8-d6
21. Dg4-c4 ...

Albul pregăteşte înaintarea pionului „f", care în momentul de faţă ar fi fost încă prematură, de exemplu, 21.f4 h6 22.fe ? Tg6.

21. ... b7-b6

Ameninţă 22.N:b7.

22. f2-f4 Td6-g6 !

Cu ajutorul acestei mutări şi a cîtorva mutări următoare puternice, negrul lichidează toate ameninţările directe.

23. Tb1-d1 ...

Cu ameninţarea 24.Nd8 şi apoi 25.f5.

23. ... e5-e4

Negrul înlătură ameninţarea, deoarece continuarea 24.Nd8 Cd6 ! 25. N:c7 C:c4 s-ar fi dovedit acum în avantajul negrului[2].

24. Ng5-h4 ! ...

După această retragere făcută la momentul oportun, poziţia negrului începe să pară nesigură ; astfel, de exemplu, continuarea 24...Cd6 25.Dd5 Cb5 26. Tc1 Td6 27. Dc4 ar fi fost în avantajul albului. Cu ajutorul următorului sacrificiu interesant de pion, negrul reuşeşte să aducă dama albă într-o poziţie mai puţin activă, dar cu preţul unei slăbiri serioase a poziţiei calului său.

24. ... b6-b5 ! ?
25. Dc4-b4 ! ...

Singurul răspuns corect, deoarece mutarea 25.D:b5 ar fi permis negrului să-şi aducă calul e8 pe f5 (prin d6), după care ameninţările C:h4 sau Ce6 i-ar fi asigurat o iniţiativă promiţătoare.

25. ... a7-a5
26. Db4-a3 ...

Nu însă 26.Db2 sau Db1 din cauza 26...Ca4.

26. ... f7-f5 ?

Dorinţa de a preîntîmpina înaintarea f4-f5 şi de a întări în acelaşi timp pionul e4 este cu totul justificată. Dar această mutare are seriosul defect că poziţia negrului în centru devine şi mai sigură decît înainte.

De altfel o continuare satisfăcătoare pentru negru ar fi fost aproape imposibil de găsit. Dacă, de exemplu, 26...Td6 (pe care Becker a recomandat-o ca dînd chiar avantaj negrului), atunci 27.Ne7 ! T:d1 (Sau 21...D:e7 28.D:c5 în avantajul albului) 28.N:c5 ! T:f1+ 29.R:f1, du-

[1] Botvinnik recomandă continuarea 20... Cd6 ! 21. De6+ Rh8 22. a5 Cbc4 23. Nc1 C:a5, prin care negrul cîştiga un pion. — V. P.

[2] Botvinnik consideră că continuarea 23... Cd6! 24.Dd5 Cf5 duce în toate variantele la avantajul negrului. — V. P.

pă care pentru negru pierderile materiale sînt inevitabile.

De asemenea după mutarea relativ mai bună 26...Cd6 albul ar fi obținut avantaj poziţional datorită importantei mutări intermediare 27. Td5 !

27. Nh4-d8 ! ...

O lovitură extrem de neplăcută. Albul împiedică pe această cale cooperarea armonioasă a pieselor negre.

27. ... Dc7-a7
28. Rg1-h1 Tg6-a6
29. Td1-d5 ...

Dominaţia turnurilor pe coloana centrală se va dovedi în curînd decisivă datorită numeroaselor slăbiciuni pe care negrul şi le-a creat prin mutarea a 26-a.

29. ... Cc5-e6
30. Tf1-d1 Ce6:d8

La 30...De3 urmează simplu 31.Db2 şi ameninţările albului îşi păstrează puterea.

31. Td5:d8 Da7-f7
32. Td1-d5 ...

Mai tare decît 32.Tld7.

32. ... Ta6-c6
33. Td5:b5 Df7-c4

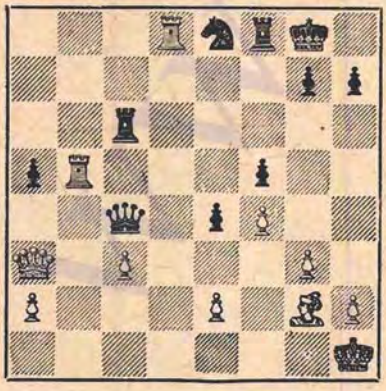

34. Tb5:f5 ...

Aceasta încheie lupta, întrucît 34... T:f5 35. T:e8+ Rf7 36.De7+ Rg6 37.N:e4 ar fi fost cu totul fără speranţe pentru negru.

34. ... Tc6-f6
35. Tf5:f6 g7:f6
36. Td8-d4 ? ...

Grabă tipică, cauzată de criza de timp. Eram bucuros că am găsit o serie forţată de mutări, care îmi permiteau să trec fără prejudicii peste mutarea a 40-a de control şi n-am acordat atenţie mutării simple 36.Db3 care forţează un final cu doi pioni în plus, ceea ce l-ar fi determinat pe negru, probabil, să cedeze imediat.

36. ... Dc4:e2
37. Da3-b3+ Rg8-h8
38. Td4:e4 De2-d2
39. Db3-b1 ! ...

Mai simplu decît 39.h3 Dd3, după care negrului îi mai rămîn unele posibilităţi de rezistenţă.

39. ... Dd2:c3
40. Db1-e1 Dc3:e1+

Sau 40...Dc8 41.D:a5.

41. Te4:e1 ...

Finalul se cîştigă uşor, deoarece în afară de pionul în plus albul are un nebun foarte puternic contra un cal lipsit de cîmpuri sigure în centrul tablei.

41. ... Ce8-d6
42. Ng2-c6 ! ...

Fixează calul pe loc (ţinînd seama de ameninţarea schimbului de turnuri prin Te8) şi preîntîmpină înaintarea pionului a5.

42. ... Tf8-b8

Sau 42...Tc8 43.Na4.

43. Te1-e6	Tb8-b1+
44. Rh1-g2	Tb1-b2+
45. Rg2-h3	Cd6-f5
46. Te6:f6	Cf5-e7
47. Nc6-e4	Rh8-g7
48. Tf6-e6	Rg7-f7
49. Te6-h6	Tb2:a2
50. Th6:h7+	Rf7-f6
51. Th7-h6+	Rf6-f7
52. Th6-a6	Negrul cedează.

Nr. 255. APĂRAREA INDIANĂ NOUĂ

EUWE — **ALEHIN**

A 21-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	b7-b6
4. g2-g3	Nc8-b7
5. Nf1-g2	Nf8-b4+
6. Nc1-d2	Nb4-e7

După cîte ştiu eu, această mutare n-a mai fost folosită înainte niciodată. Totuşi idei asemănătoare au fost încercate în apărarea olandeză pentru prima dată de şahiştii sovietici, iar mai tîrziu şi de către mine, de cele mai multe ori cu rezultate satisfăcătoare, cel puţin în ceea ce priveşte deschiderea. Ideea manevrei nebunului constă în încercarea de a folosi poziţia oarecum neobişnuită a nebunului alb pe d2.

Totuşi, după această partidă, am ajuns la concluzia că vechea continuare 5...Ne7 pe care am aplicat-o în partida a 23-a este cel puţin tot atît de bună ca şi manevra folosită în această întîlnire.

7. Cb1-c3	Cf6-e4

Aceasta permite albului să obţină un uşor avantaj în spaţiu. Mai prudent ar fi fost 7...0—0 8.0—0 d5 şi dacă 9.Ce5, atunci 9...Dc8 cu joc aproximativ egal.

8. 0—0	...

Albul ar fi putut juca şi dintr-odată d4-d5.

8. ...	0—0
9. d4-d5 !	Ce4:d2
10. Dd1:d2	...

Ar fi fost mai bine şi 10.C:d2 deoarece negrului nu-i rămînea, se pare, nimic mai bun decît 10...Dc8 pentru a para ameninţarea 11.d6 !

10. ...	Ne7-f6
11. Ta1-d1	...

Albul pierde timp preţios. După 11.Cd4 jocul lui ar fi fost în mod sigur preferabil.

11. ...	d7-d6
12. d5:e6	...

Acum, la 12.Cd4 ar fi urmat 12... N:d4 şi apoi e6-e5 cu joc satisfăcător pentru negru. Schimbul din partidă duce de asemenea numai la echilibrarea şanselor, deoarece negrul poate apăra uşor pionul e6.

12. ...	f7:e6
13. Cf3-d4	Nb7:g2
14. Rg1:g2	...

Desigur, nu 14.C:e6 ? din cauza 14...De7 15.C:f8 N:c3 16.bc (16.D:c3 N:f1) 16...Nb7 ! rămînînd cu două figuri uşoare pentru turn.

14. ...	Dd8-c8

Negrul se pregăteşte să folosească în unele variante cîmpul b7, de exemplu 15.f4 Cc6 ! 16.C:c6 Db7 spre avantajul său.

15. Dd2-e3	Nf6:d4
16. Td1:d4	Cb8-c6
17. Td4-e4	...

Începutul unui plan cu totul greşit, care transformă repede poziţia acceptabilă a albului într-o poziţie de pierdere. O mutare de nădejde ar fi fost 17.Td2, iar şi mai simplu 17.Tf4, deoarece după schimbul turnurilor şansele negrului de a ataca se reduc la minimum.

17. ...	Tf8-f6
18. f2-f4 ?	...

Aduce turnul într-o poziție de pat. Corect mai era însă și acum 18.Tf4.

18. ...	Dc8-d7
19. g3-g4	...

Slăbește pionul f4 și totodată mărește dificultățile albului. Continuarea 19.Td1 i-ar fi dat oarecari șanse de salvare.

19. ...	Ta8-f8
20. g4-g5	...

Inutil, după cum arată răspunsul negrului. Dar partida albului era deja pierdută strategic.

20. ...	Tf6-f5 !

Negrul nu are de ce să apere pionul deoarece la 21.T:e6 răspunsul 21....Ce5 duce la cîștigarea calității.

21. h2-h4	Dd7-f7
22. Tf1-f3	Rg8-h8 !

O importantă mutare pregătitoare pentru înaintarea în centru proiectată de negru.

Imediat 22...d5 ar fi fost ceva cam prematur din cauza 23.T:e6 d4 24. De4 dc 25. bc Cd8 26. Te7 cu oarecari șanse practice pentru alb.

Întrucît 22...e5 este la fel de neconvingător din cauza 23.Cd5 Cd4 24.Ce7+ D:e7 25.T:d4, am hotărît să mă abțin de la înaintarea pionilor centrali pînă cînd ea nu va fi hotărîtoare.

23. De3-d3 [1]	d6-d5 !

Acum a sosit momentul, deoarece 24.cd e4 25.Ta4 d4 ar fi fost absolut fără speranță pentru alb.

24. Te4:e6	Cc6-b4 !

Aceasta este evident mai tare ca 24...D:e6.

25. Dd3-e3	Cb4-c2

[1] Botvinnik arată că era necesar să se joace Cd1. — V. P.

În cazul cînd 25...d4 26.De4 dc 27.bc albul ar fi putut opune o rezistență mai de durată.

26. De3-d2	Df7:e6
27. c4:d5	De6-f7

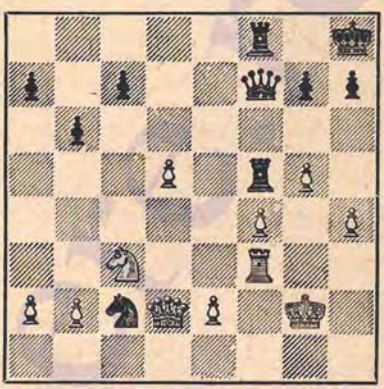

28. Dd2:c2	...

După aceasta negrul cîștigă ușor prin atac direct. Așteptam o mutare mai subtilă, 28.Rg3, (cu amenințarea 29.e4) după care ar fi survenit următoarea variantă uimitoare: 28... Ce1 ! 29.Tf2 Cg2 ! 30.e3 (mai apărînd încă pionul f4) 30...C:h4 • 31. R:h4 h6 ! cu amenințări hotărîtoare.

28. ...	Tf5 :f4
29. Dc2-d3	Df7-h5
30. Tf3:f4	Tf8:f4
31. Dd3-h3	Tf4-g4+
32. Rg2-f2	h7-h6 !

Dacă acum 33. gh, atunci 33... Df5+ și după șahul cu turnul, negrul cîștigă dama.

Albul cedează.

Nr. 256. DESCHIDEREA RETI

ALEHIN EUWE

A 22-a partidă a meciului, 1937

1. Cg1-f3	d7-d5
2. c2-c4	d5-d4
3. e2-e3	...

Ca răspuns la 3. b4 negrul ar fi putut juca 3...f6 urmat de e7-e5 cu perspective bune.

Mutarea aleasă de alb preîntîmpină această posibilitate, deoarece la 3...c5 4.C4f6 poate urma 5.ed (Dar nu 5.bc e5! cu şanse aproximativ egale) 5...cd 6.c5! (Această mutare tare a fost găsită de mine în timpul cînd mă pregăteam pentru meci), după care slăbiciunea diagonalei a2-g8 ar fi creat negrului dificultăţi considerabile. La 6...e5 albul răspunde prin 7.Nc4; dacă 6...Dd5, atunci 7.Dc2 în avantajul albului; dacă însă 6...a5, atunci 7.Da4+ Nd7 8.b5 e5 9.Nc4 şi negrul nu poate juca 9...N:c5 din cauza 10.N:g8 urmat de 11.Dc4.

3. ...	**Cb8-c6**

După această mutare albului îi este foarte greu (dacă în general este posibil) să obţină avantaj în deschidere.

4. e3:d4	**Cc6:d4**
5. Cf3:d4	**Dd8:d4**
6. Cb1-c3	**Cg8-f6**

Şi mai simplu este imediat 6...e5 dar întrucît negrul poate înfăptui această înaintare prin următoarea sa mutare, mutarea din partidă nu strică încă nimic.

7. d2-d3	**...**

Inutil ar fi fost 7.Cb5 Db6 8.d4 Ce4! 9.c5 Dc6 10.Cc3 a6.

7. ...	**c7-c6?**

O serioasă pierdere de timp în locul căreia era absolut suficient 7... e5. Dacă 8.Ne3, atunci simplu 8... Dd8 9.d4 Cg4 sau 9.Ne2 c5 (Şi mai solid este 9...Ne7 cu joc aproximativ egal).

8. Nc1-e3	**Dd4-e7**

Cu intenţia de a fiancheta nebunii. Dar avantajul de spaţiu al albului devine evident după numai cîteva mutări.

9. d3-d4	**g7-g6**
10. Nf1-e2	**Nf8-g7**

Cu ameninţarea Cg4 (Imediat 10... Cg4 ar fi fost inutil din cauza 11.Nf4 urmat de h2-h3).

11. h2-h3	**0—0**
12. 0—0	**b7-b6**
13. Ne2-f3	**Nc8-b7**
14. a2-a4!	**...**

Încercînd să mărească eficacitatea pătrunderii în centru, albul caută întîi să slăbească pionul b6. Desfăşurarea ulterioară a partidei confirmă justeţea acestei scheme.

14. ...	**Ta8-d8**

Ţinînd seama de mutarea a 18-a a negrului, aceasta pare o pierdere de timp, dar în realitate constituie aproape o tristă necesitate deoarece după a4-a5 negrul trebuie să ţină seama de ameninţarea a5-a6. Însă după schimbul pe b6 (în loc de a5-a6) negrul va fi nevoit să se înapoieze cu turnul pe a8, oferind schimbul a cel puţin o pereche de turnuri.

15. a4-a5	**Dd7-c7**

Această mutare şi cea următoare a negrului sînt necesare pentru a asigura o apărare suficientă a pionului slab b6.

16. Dd1-b3	**Cf6-d7**
17. a5:b6	**a7:b6**
18. Ta1-a7	**Td8-a8**

Principala ameninţare a albului era 19.d5.

19. Tf1-a1	**e7-e6**

Altfel inevitabila înaintare d4-d5 ar fi fost şi mai neplăcută decît s-a dovedit în partidă.

20. Ta7:a8	**Nb7:a8**

Această mutare a fost supusă unei critici nemeritate. După 20... T:a8 21. T:a8 N:a8 22.Da3 Nb7 23.b4 albul ar fi trebuit să rezolve o problemă tehnică mai uşoară decît în partidă.

21. d4-d5 ! ...

O hotărîre care n-a fost de loc uşoară, deoarece îmi dădeam seama că schimburile care survin pun la dispoziţia negrului importante cîmpuri în centru. Totuşi, era necesar să se întreprindă ceva tocmai în acest moment, deoarece: 1) albul nu are nici un fel de mijloace de a întări excelenta poziţie a pieselor sale; 2) negrul, dimpotrivă, poate, dacă vrea, să încerce organizarea unui atac asupra pionului d4, atac care începe cu mutarea Td8; 3) mutarea 21.d5 este unica posibilitate de a folosi punctul slab b6, creat prin deplasarea pionului „a".

21. ... c6:d5
22. c4:d5 Cd7-c5

Justificarea tactică a mutării 21.d5 constă în varianta 22...N:c3 23.d6 ! D:d6 24.D:c3 N:f3 25.Nh6 ! cu cîştigarea calităţii. Dacă însă 22...Ce5, atunci 23.Ne4, menţinînd ameninţarea d5-d6 [1].

23. Db3-c4 ...

Dacă 23.N:c5 D:c5 24.de, atunci 24...N:f3 25.ef+ T:f7 26.gf N:c3 27. Ta7 Dg5+ cu şah etern.

23. ... e6:d5
24. Nf3:d5 Na8:d5
25. Cc3:d5 Dc7-e5

Negrul alege o continuare tăioasă care, desigur, promite mai mult decît pasiva 25...Db7 26.Tb1 Cd7 27. Db5 ! cu avantaj de spaţiu evident pentru alb.

[1] Botvinnik consideră că negrul ar fi trebuit să încerce obţinerea remizei prin 22... ed ! 23. N:d5 N:c3 24. bc N:d5 25. D:d5 D:c3 26. Tc1 Cf6 27. Dd6 Db2 .—V.P.

26. Ta1-b1 Cc5-a4 !

Un mijloc spiritual de a păstra, deşi temporar, pionul condamnat b6. Acum ambii adversari trebuie să joace foarte precis.

27. b2-b3 Ca4-b2
28. Dc4-c6 b6-b5 !

Acesta este sensul manevrei precedente a calului. Pionul nu poate fi luat din cauza 29...Td8.

29. Ne3-f4 ! De5-e6

După aceasta albul poate lua pionul. Singura apărare acceptabilă o constituia mutarea 29...De2 ! la care ar fi urmat 30.Tf1 ! şi negrului îi rămîn următoarele dezavantaje: pionul slab b5, cîmpul f6 neapărat şi — ceea ce are de asemenea importanţă — poziţia nesigură a calului.

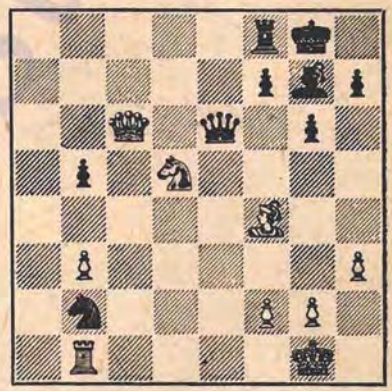

30. Dc6:b5 ! ...

Această luare care pare riscată asigură albului un avantaj material pe care el reuşeşte să-l menţină pînă la sfîrşit. Dacă acum 30...Td8, atunci 31.Tc1 ! T:d5 32.Db8+ (Iată de ce era necesară mutarea 29. Nf4) 32...Nf8 33.Nh6 Dd6 (Sau 33... De7 34.Tc8) 34.D:d6 T:d6 35.Tc8 şi albul cîştigă.

30. ... De6-e4
31. Tb1-c1 Cb2-d3

Sau 31...Td8 32.Ng5 cu variante asemănătoare celor arătate mai sus.

32. Db5-c4 ! ...

Iarăşi singura mutare dar absolut suficientă pentru menţinerea avantajului.

32. ... De4-e2

O greşeală grosolană ar fi fost 32...Nd4 din cauza 33.Cf6+.

33. Tc1-f1 Cd3:f4

Negrul în mod practic nu are ce să aleagă, deoarece 33...Te8 (Cu ameninţarea 34...D:f1+) se poate para prin 34.Ne3.

34. Dc4:f4 ...

Nu însă 34.C:f4 din cauza 34... D:c4 35.bc Tc8 36.Tc1 Nh6 cu remiză probabilă.

34. ... De2-b5
35. Df4-f3 ! ...

Albul trebuie să joace încă precaut. Aici, de exemplu, mutarea „naturală" 35.Dc4 ar fi dus la o remiză rapidă după 35...Tb8.

35. ... Tf8-b8
36. Tf1-b1 Db5-a6
37. Tb1-d1 ...

Încercarea albului de a repeta mutările, determinată de criza crescîndă de timp, duce la complicaţii interesante.

După mutarea simplă 37. b4, albului nu i-ar fi fost prea dificil să obţină avantaj datorită pionului său liber. Era posibilă, de exemplu, varianta 37... Dc4 38. Ce7+ Rf8 39 Cc6 Tb6 40. b5! T:b5 41. Da3+ şi albul cîştigă.

37. ... Da6-a3
38. Td1-b1 Da3-a2
39. Df3-d3 Ng7-d4

Acest contraatac stabileşte doar poziţia regelui negru. Totuşi era greu de găsit o continuare satisfăcătoare pentru negru, deoarece albul ameninţă să-şi împingă pur şi simplu înainte pionul său liber.

40. Tb1-f1 Da2-b2

Nesatisfăcător pentru negru era 40... Da7 din cauza 41. b4.

41. Cd5-e7+! ...

Mutarea din plic cu care se începe atacul final şi care, după vreo zece mutări, duce la cîştigarea forţată a damei pentru două piese.

41. ... Rg8-f8

Singura mutare. Fără speranţă ar fi fost 41... Rg7 din cauza 42. Cf5+! gf 43. Dg3+ şi D:b8 sau 41... Rh8 din cauza 42. Cc6 N:f2+ 43. T:f2 Dc1+ 44. Rh2 D:c6 45. T:f7.

42. Ce7-c6 Nd4:f2+
43. Rg1-h2 ! ...

Ideea acestui sacrificiu de pion (în loc de 43. T:f2 Dc1+ 44. Df1 D:c6 45. T:f7+ Rg8 46. Tf3 cu şanse problematice de cîştig) devine evidentă doar după a 48-a mutare a albului. Următoarele manevre cu calul sînt foarte elegante.

43. ... Tb8-e8

Dacă 43... Tb7, atunci 44. Df3 Nb6 (Sau 44.... Nc5 45. Dd5) 45. Cd8! cîştigînd cel puţin calitatea.

44. Dd3-f3 Te8-e2

Din nou singura mutare, la fel ca şi mutarea următoare. Se poate observa că în cazul cînd regele alb s-ar fi deplasat la mutarea a 43-a la h1, negrul s-ar fi salvat imediat prin 44... Te1.

45. Cc6-d4 ! Te2-d2
46. Cd4-e6+ Rf8-e7
47. Ce6-f4 ...

Cu amenințarea 48. Cd3.

47. ... Db2-d4

Sau 47... Dc2 48. Ta1 și regele negru neapărat n-ar fi putut rezista atacului combinat a trei piese albe.

48. Rh2-h1 ! ...

Doar această mutare „liniștită" care trebuia să fie calculată cu mult înainte de înfăptuirea ei, justifică atacul început prin 43. Rh2.

Albul amenință acum 49. Ce2 și dacă negrul încearcă să preîntîmpine aceasta prin 48... Nh4, el pierde în felul următor: 49. Db7+ Dd7 50. Db4+ Re8 51. Ce6! (Mai tare decît 51. C:g6 hg 52. D:h4 Td1!) 51... Ne7 52. Db8+ Nd8 53. C:d8 D:d8 54. De5+ De7 55. Dh8+ Rd7 56. D:h7 Tf2 57. Td1+ Rc7 58. Dh8 etc.

48. ... Td2-a2

Sau 48... h5 49. Ce2 Td1, ceea ce se deosebea foarte puțin de continuarea din partidă.

49. Cf4-e2 Ta2-a1
50. Df3-b7+ ...

Desigur nu 50. C:d4 din cauza 50... T:f1+ urmat de Ng1+ și negrul își recîștigă dama.

50. ... Re7-f6 ?

Partida era pierdută pentru negru oricum, dar 50... Rf8 permitea o rezistență mai îndelungată, de exemplu: 51. C:d4 T:f1+ 52. Rh2 Ng1+ 53. Rg3 Nf2+ 54. Rf3 N:d4+ 55. Re4 Nf6 sau 55. Re2 Tf2+ 56. Re1 Rg7! In această variantă albul, pentru a obține victoria, ar fi trebuit să folosească rezerva sa, pionul liber „b".

51. Ce2:d4 Ta1:f1+
52. Rh1-h2 Nf2-g1+
53. Rh2-g3 Ng1-f2+
54. Rg3-f3 Nf2:d4+
55. Rf3-e4 Td1-d1

Forțat, deoarece amenință 56. Da6+.

56. Db7-d5 ? ...

Desigur, nu era nevoie să mă obosesc cu calcularea unui final de pioni cîștigător, după 56... Te1+ 57. R:d4 Td1+ 58. Rc5 T:d5+ 59. T:d5 Re7 60. Rc6 întrucît mutarea simplă 56. Dc6+ și 57. Dc2 cîștiga imediat! Aceasta este singura scăpare din vedere (din fericire neesențială) admisă de mine în această partidă neobișnuit de dificilă.

56. ... Rf6-e7
57. g2-g4 h7-h5
58. g4:h5 f7-f5+
59. Re4-f3 Td1-d3+
60. Rf3-e2 Td3-e3+
61. Re2-d2 Te3-e4
62. h5:g6 Negrul cedează.

Nr. 257. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN EUWE

A 24-a partidă a meciului, 1937

1. Cg1-f3 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. d2-d4 Cg8-f6
4. Cb1-c3 c7-c5
5. c4:d5 Cf6:d5
6. g2-g3 ...

O deviere inofensivă de la varianta obișnuită cu mutarea 6. e4. In ambele cazuri negrul are puține dificultăți cu dezvoltarea pieselor.

6. ... c5:d4

Suficient de bine este de asemenea 6... Cc6 7. Ng2 C:d4 8. C:d4 C:c3 9. bc cd 10. D:d4 D:d4 11. cd Nd6 12. a4 Re7 cu egalarea jocului, cum s-a jucat în ultima dintre partidele demonstrative organizate după meci.

7. Cc3:d5 Dd8:d5
8. Dd1:d4 Dd5:d4
9. Cf3:d4 Nf8-b4+

Impotriva acestui şah şi a schimbului care urmează nu se poate spune nimic.

10. Nc1-d2	**Nb4:d2+**
11. Re1:d2	**Re8-e7?**

Neglijarea dezvoltării pieselor flancului damei devine din acest moment cauza tuturor dificultăţilor negrului. Cerinţelor poziţiei îi corespunde continuarea 11... Nd7 12. Ng2 Cc6 13. C:c6 N:c6 14. N:c6 bc 15. Tac1 0—0—0+ 16. Re3 Rc7 cu o apărare uşoară în finalul de turnuri.

12. Nf1-g2	**Th8-d8**
13. Rd2-e3	**Cb8-a6**

In mod practic forţat deoarece cîmpul c7 avea nevoie să fie apărat. Dar calul pe a6 nu numai că se găseşte în afara jocului, dar după cum se va vedea, este supus unor ameninţări periculoase.

Partea imediat următoare a partidei, care se termină pentru alb cu cîştigarea unui pion, este uşor de înţeles, dar cu atît mai mult este instructivă.

14. Ta1-c1	**Ta8-b8**
15. a2-a3	**...**

Inutil ar fi fost 15. Cb5 din cauza 15... Nd7 (16. C:a7? Ta8).

15. ...	**Nc8-d7**

Cu ameninţarea 16... e5, pe care albul o previne prin mutarea sa următoare.

16. f2-f4	**f7-f6**

Această mutare a fost supusă criticii, după părerea mea, fără motive suficiente, deoarece negrul pînă la urmă nu putea evita pierderea pionului. Dacă, de exemplu, 16... Ne8, atunci 17. b4 Td7 18. Cb5 Ta8 19. Tc3 urmat de 20. Thc1 şi 21. Tc8 sau 21. Cc7. Prin continuarea din partidă negrul cu toată pierderea unui pion, mai păstrează încă unele şanse de remiză.

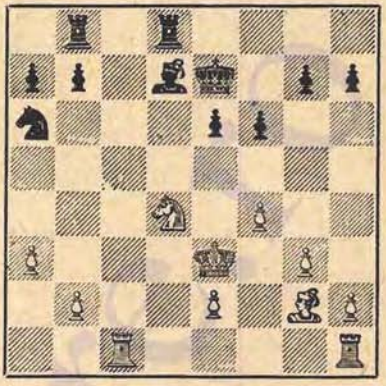

17. Ng2-e4!	**...**

Albul nu atacă numai pionul h7, dar ameninţă de asemenea în unele variante cu Nd3 şi în fine (ceea ce este mai important) împiedică înaintarea 17... e5, deoarece la aceasta ar urma 18. fe fe 19. Cf3 cu cîştigarea unui pion.

17. ...	**Nd7-e8**

Negrul preîntîmpină posibilitatea mutării 18. N:h7, deoarece ar obţine contraşanse suficiente datorită răspunsului 18... g6.

Cu ajutorul următoarelor două mutări, albul reuşeşte însă să folosească slăbiciunea cîmpului e6.

18. b2-b4!	**Td8-d7**
19. f4-f5!	**Ca6-c7**

Relativ mai bine decît 19... e5 20. Ce6, sau 19... ef 20. N:f5 Td5 21. N:h7 — în ambele cazuri cu avantaj considerabil pentru alb.

20. f5:e6	**Cc7:e6**
21. Cd4:e6	**Re7:e6**
22. Ne4:h7	**...**

Albul a obţinut în felul acesta avantaj material dar în acelaşi timp avantajul lui poziţional aproape a dispărut şi negrul reuşeşte chiar să obţină o oarecare presiune pe coloana „e".

22. ...	f6-f5
23. Tc1-c5 !	...

Pregăteşte schimbul nebunilor pe d5.

23. ...	g7-g6
24. Nh7-g8+	Re6-f6
25. Th1-c1	Td7-e7+
26. Re3-f2	Ne8-c6
27. Ng8-d5	Tb8-e8
28. Tc1-e1 !	...

In ultima instanţă, cea mai bună, deoarece 28. T1c2 Na4 29. Td2 b6 30. Tc3 Td8 ar fi dus la o legare neplăcută.

28. ...	Nc6:d5
29. Tc5:d5	g6-g5
30. Td5-d6+	Rf6-e5 ?

După această ieşire imprudentă partida negrului ajunge repede deznădăjduită. Natural ar fi fost 30... Rf7 31. h4 gh 32. gh Th8 33. Td4 şi albul mai trebuie să învingă unele dificultăţi tehnice pentru a obţine victoria.

31. Te1-d1	g5-g4

Tot atît de fără speranţe ar fi fost continuarea 31... Te6 32. Td7 Tbe7 33. h4 etc.

32. Td1-d5+	Re5-e4
33. Td5-d4+	Re4-e5
34. Rf2-e3	...

Era posibilă de asemenea 34. e4, ceea ce ar fi dus la cîştigarea a încă unui pion dar ar fi permis negrului să opună o rezistenţă mai îndelungată decît cea din partidă, de exemplu: 34... Tc8! 35. T6d5+ Re6 36. ef+ Rf6. Calea aleasă este destul de simplă.

34. ...	Te7-e6

Sau 34... f4+ 35. Rd3! tot mai ameninţînd să dea mat.

35. Td4-d5+	Re5-f6+
36. Re3-f4	Rf6-g6
37. Td6:e6+	Te8:e6
38. Td5-e5	Te6-a6

Dacă 38... Tf6, atunci 38. e4 fe+ 40. R:g4 Tf2 41. h4 cu o victorie rapidă.

39. Te5:f5	Ta6:a3
40. Tf5-b5 !	...

Luarea imediată 40. R:g4 cîştiga probabil de asemenea, dar mutarea jucată este mai precisă.

40. ...	b7-b6
41. Rf4:g4	...

Dacă acum 41... Te3, atunci 42. Tg5+ Rh6 43. b5! (Acesta este sensul mutării a 40-a a albului) 43... T:e2, 44. h4, după care negrului nu-i rămîn nici un fel de şanse practice.

Negrul cedează.

Nr. 258. APĂRAREA NIMZOVICI

EUWE — ALEHIN

A 25-a (ultima) partidă a meciului 1937

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e2-e3	0—0
5. Cg1-e2	...

Latura slabă a acestui sistem inventat de marele cunoscător al deschiderilor, Rubinştein, este faptul că pe acest cal nu-l aşteaptă un mare viitor nici la f4, nici la g3, iar negrul, făcînd mutările cele mai simple, obţine un uşor avantaj de dezvoltare.

De aceea este preferabil să se joace întîi 5. Nd3 şi dacă 5... b6, atunci 6. Ce2 (Sau chiar 6. Df3); dacă însă 5... d5, atunci 6. Cf3 cu perspective bune.

5. ...	d7-d5
6. a2-a3	Nb4-e7
7. c4:d5	...

Intrucît albul se pregăteşte să joace Cg3, ar fi fost mai bine pentru el să se abţină de la acest schimb. Intr-adevăr după 7. Cg3 c5 8. dc N:c5 9. b4 mutarea 9... d4 s-ar fi dovedit greşită din cauza 10. Cce4 iar dacă 10... Nb6, atunci 11. c5. Prin urmare negrul ar fi trebuit să-şi modifice planul de dezvoltare.

7. ... e6:d5
8. Ce2-g3 ...

Rubinstein juca de obicei aici 8. Cf4, probabil cu scopul de a împiedica următoarea mutare a negrului după care el nu mai întîmpină nici un fel de dificultăţi în deschidere.

8. ... c7-c5
9. d4:c5 ...

Pregătirea pentru greşeala de la mutarea următoare. Intrucît albul nu trebuia să se teamă de mutarea c5-c4 calea logică consta în continuarea 9. Nd3 Cc6 10. dc N:c5 11. 0—0.

9. ... Ne7:c5
10. b2-b4? ...

Este evident că albul nu prevede răspunsul adversarului, altfel ar fi jucat 10. Nd3.

10. ... d5-d4!

Ideea acestei mutări interesante constă în aceea că albul nu poate s-o pareze cu succes prin 11. Ca4 din cauza 11... de! 12. D:d8 (Dacă 12. C:c5?, sau 12. bc?, atunci 12... ef+ 13. Re2 Ng4+) 12... ef+ 13. Re2 Ng4+! şi, cînd regele alb va merge pe coloana „d", negrul retrage dama cu şah, obţinînd posibilitatea de a salva nebunul c5.

Intrucît şi continuarea 11. Ce4 C:e4 12. C:e4 Nb6 ar fi fost în avantajul negrului, mutarea următoare a albului este relativ cea mai bună.

11. b4:c5 d4:c3
12. Dd1-c2 ...

Albul este prea optimist şi subapreciază ameninţările adversarului. Altfel el ar fi încercat să simplifice poziţia prin 12. D:d8 T:d8 13. Ce2 Ce4 14. f3 C:c5 15. C:c3 Cc6, după care negrului îi mai rămîne, e adevărat, un oarecare avantaj datorită superiorităţii pionilor pe flancul damei şi dezvoltării mai bune.

12. ... Dd8-a5
13. Ta1-b1 ...

Acum ar fi fost insuficient 13. Ce2 din cauza 13... Cd5 14. e4 Cb4! cu cîştigarea calităţii.

13. ... Nc8-d7

Acum ameninţarea 14... Na4 este greu de respins. Dacă, de exemplu, 14. Nc4 Na4 15. Nb3, atunci 15... Nb5; dacă însă 14. Tb4 (ceea ce a fost recomandat de mulţi comentatori) atunci 14...Ca6! 15.N:a6 D:a6 16. e4 Tfe8 şi albul nu poate face rocada şi nu poate lua pionul c3 din cauza răspunsului Cd5.

Hotărîrea albului de a da calitatea pentru un pion, pentru a termina cel puţin dezvoltarea pieselor sale, este de aceea mai înţeleaptă.

14. Tb1-b3 Nd7-a4
15. Dc2:c3 Da5-d8!

Acesta este sensul celei de a 13-a mutări a negrului. Cu tot avantajul material, negrului nu-i va fi de loc uşor să obţină victoria. Partea imediat următoare a partidei este plină de învăţăminte în primul rînd din punct de vedere tactic.

16. Nf1-c4 Cb8-a6!

Continuarea 16... N:b3 17. D:b3 Ca6 18. D:b7 C:c5 19. Db5 i-ar fi permis albului să-şi păstreze perechea de nebuni.

17. Nc4:a6 b7:a6

Nu însă 17... N:b3 din cauza 18. Nd3! cu contraşanse comparativ mai bune decît în partidă.

18. 0—0 **Na4:b3**
19. Dc3:b3 **Ta8-b8**

In curînd coloana „b" va începe să joace un rol important. După mutarea tentantă 19... Dd5, albul, continuînd 20. D:d5 C:d5 21. e4 ar fi avut oarecari şanse de salvare.

20. Db3-c2 **Dd8-d5**
21. e3-e4 **Dd5-b3**
22. Dc2-e2 ...

Acum, dimpotrivă, finalul după 22. D:b3 T:b3 ar fi fost fără speranţă pentru alb din cauza slăbiciunii pionului a3.

22. ... **Db3-b5 !**
23. De2-f3 ...

Aceasta este relativ mai bine decît 23. De3 Cd7. Dacă albul vrea să evite schimbul damelor, el trebuie să uite de existenţa pionului c5.

23. ... **Db5:c5**
24. Cg3-f5 ? ...

Aici însă, cea mai bună şansă practică ar fi fost mutarea 24. Nf4, care preîntîmpina legarea care urmează. In acest caz cea mai bună continuare pentru negru ar fi fost 24... Tbe8 şi dacă 25. e5 (25. Tc1 Db5 ! 26. Nd6 Tc8), atunci 25... Cd7 26. Ce4 Dc2 27. Tc1 Db2 menţinîndu-şi superioritatea materială.

24. ... **Tb8-b1**
25. Df3-f4 ...

Sau 25. Dg3 Ch5 26. Dg5 Rh8 ! şi negrul se apără fără greutate. Dar acum albul ameninţă 26. Dg5 cu cîştigul damei.

25. ... **Cf6:e4**

S-ar fi putut crede că o dată cu cîştigarea acestui important pion, lupta ar fi trebuit să se termine repede. Totuşi albul reuşeşte să găsească noi şi noi mutări de atac.

26. h2-h4 **Tf8-e8**

Mai rău ar fi fost 26... C:f2 din cauza 27. Rh2 !

27. Tf1-e1 **Dc5-c3**
28. Te1-d1 ...

Cu ameninţarea 29. D:e4.

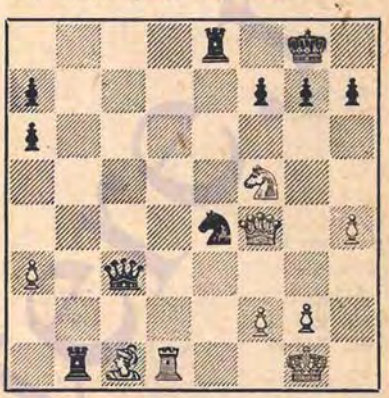

28. ... **Ce4-d2 !**

Această mutare elegantă forţează noi simplificări, atît de dorite de negru, după care lupta de fapt încetează.

29. Td1:d2 **Tb1:c1+**

Nu însă 29... D:c1+ 30. Rh2 Tb2 ? din cauza 31. De5 ! şi albul cîştigă.

30. Rg1-h2 **Dc3-c7**
31. Td2-d6 **Tc1-c5**
32. g2-g3 ! ...

O idee spirituală, demnă de o soarţă mai bună. Dacă negrul îşi aduce la îndeplinire ameninţarea (32... T:f5) el ar fi nevoit după 33. Te6 ! ! să dea dama pentru două turnuri (33... fe 34. D:c7 T:f2+ 35. Rh3 e5) şi albul poate opune o rezistenţă dîrză.

32. ... **Te8-f8 !**

Acest răspuns simplu răpeşte însă albului ultimele speranţe de salvare.

33. g3-g4 ...

Nu mergea 33. C:g7 R:g7 34. Df6+ Rg8 35. Td4 din cauza 35... h5.

33. ... **f7-f6**
34. Rh2-h3 **h7-h5**

Inceputul contraatacului.

35. Df4-d2 **h5:g4+**
36. Rh3:g4 **Dc7-f7**
37. h4-h5 **Tc5:f5!**

In sfîrşit, acest cal (cel mai odios dintre caii întregului meci!) poate fi înlăturat şi negrul obţine repede, ca adaos la cei doi pioni în plus, un atac de mat. A fost o luptă emoţionantă!

38. Rg4:f5 **Df7:h5+**
39. Rf5-f4 **Dh5-h4+**
40. Rf4-f3 ...

La 40. Rf5 ar fi urmat mat în patru mutări: 40... g6+ 41. Re6 (41. R:g6 Dh7 mat) 41... De4+ 42. Rd7 Db7+ 43. Re6 Df7_mat.

40. ... **Dh4-h3+**
41. Rf3-e4 ...

Sau 41. Rf4 Te8 cu ameninţarea imposibil de respins 42... g5 mat.

41. ... **Tf8-e8+**
42. Re4-d5 **Dh3-b3+**
43. Rd5-d4 **Db3:a3**

Albul cedează.

Nr. 259. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN GOLOMBEK

Turneul de la Margate, 1938
(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4 **Cg8-f6**
2. c2-c4 **e7-e6**
3. Cb1-c3 **Nf8-b4**
4. g2-g3 ...

Cu acest sistem de dezvoltare albul are mai puţine şanse de a obţine avantaj de deschidere, dar în schimb el îl abate pe adversar de la căile teoretice mai bine studiate.

4. ... **d7-d5**
5. Nf1-g2 **0—0**
6. Cg1-f3 **c7-c5**
7. c4:d5 **Cf6:d5**
8. Nc1-d2 **Cb8-c6**
9. a2-a3 **Cb5:c3**

La 9... Na5 ar fi urmat 10. C:d5 în avantajul albului.

10. b2:c3 **Nb4-a5**
11. 0—0 **c5:d4**

Negrul tinde spre simplificarea maximă a jocului pe calea schimburilor, presupunînd în mod greşit că aceasta este calea cea mai scurtă spre remiză într-o partidă împotriva campionului mondial. Dar în urma acestui fapt albul obţine un avantaj poziţional neînsemnat, dar stabil, sub forma unui nebun de cîmpuri albe, mai activ şi a slăbiciunii pionilor flancului damei negre. In locul mutării din partidă ar fi fost mai bine 11... De7 urmat de Td8 şi Nd7.

12. c3:d4 **Na5:d2**
13. Dd1:d2 **Dd8-e7**
14. Dd2-b2! ...

Albul împiedică concomitent înaintarea e6-e5 şi mutarea Nd7.

14. ... **Tf8-d8**

O mutare şablon într-o poziţie care e departe de a fi simplă. Negrul ar fi trebuit să se gîndească la încheierea dezvoltării flancului damei, şi să joace 14... Tb8 şi 15... Nd7.

15. Tf1-c1 **De7-d6**

Acum mutarea 15... Tb8 ar fi o greşeală gravă, din cauza răspunsului 16. T:c6.

16. e2-e3 **Ta8-b8**
17. Cf3-g5 ...

Alehin îmbină atacul —care distrage atenţia — pe flancul damei cu ameninţări tactice pe flancul regelui.

17. ... **Nc8-d7**
18. Db2-c2! **f7-f5?**

Trebuia să fi jucat 18... g6, după care albul își menținea avantajul prin 19. Ce4 De7 20. Db2.

După mutarea aparent naturală din partidă urmează o combinație cu totul neașteptată, profund gîndită, pur alehiniană.

19. d4-d5 ! !	**Cc6-e7**

Luarea pionului l-ar fi dus pe negru la o înfrîngere imediată: 19... ed 20. N:d5+! ! D:d5 21. Tcd1 (mutare „liniștită") și dama negrului trebuie să părăsească diagonala a2-g8, după care este decisiv 22. Da2+.

20. d5:e6	**Nd7:e6**
21. Tc1-d1	**Dd6-e5**

Dacă 21... Da6, atunci 22. Dc7 Cd5 23. De5!

22. Ng2:b7 !	**...**

Poanta întregii combinații! Nu se poate juca 22... T:d1+ 23. T:d1 T:b7 din cauza Td8 mat. Albul rămîne acum cu un pion în plus pe lîngă nebunul puternic, ceea ce îi asigură victoria. Dar sfîrșitul partidei mai conține cîteva momente frumoase.

22. ...	**h7-h6**
23. Cg5:e6	**De5:e6**
24. Dc2-c7	**Td8:d1+**
25. Ta1:d1	**Tb8-e8**
26. Nb7-f3	**...**

Nebunul alb ocupă o poziție ideală și totodată este amenințat pionul a7.

26. ...	**a7-a6**
27. Td1-d6	**De6-e5**
28. Dc7-c4+	**Rg8-h7**
29. Td6:a6	**Te8-d8**
30. Dc4-f7	**Td8-d1+**
31. Rg1-g2	Negrul cedează.

In afara a doi pioni în plus, albul mai amenință mat în 2 mutări prin 32. T:h6+! O partidă strălucită!

Nr. 260. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN BOOK

Turneul de la Margate, 1938

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**d5:c4**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. e2-e3	**e7-e6**
5. Nf1:c4	**c7-c5**
6. 0—0	**Cb8-c6**
7. Dd1-e2	**a7-a6**

Dezvoltarea prematură a nebunului c8 la b7 pe care eu însumi am aplicat-o — spre nenorocirea mea — împotriva lui Euwe în a 5-a partidă a meciului din 1937, este cel puțin îndoielnică. Sistemul mai vechi de dezvoltare 7... cd 8. Td1 Ne7 9. ed 0—0 este în mod sigur mai prudent.

8. Cb1-c3	**b7-b5**
9. Nc4-b3	**b5-b4**

O încercare nouă (cel puțin pentru mine) de a preveni acțiunile energice ale albului în centru. Totuși, după cum arată rezultatul partidei, nebunul alb devine prea puternic. Nesatisfăcător este și 9... Ne7, cum am jucat în partida mai sus amintită, din cauza 10. dc urmat de 11. e4. Continuarea 9... Nb7 permite,

după 10. Td1 Db6, răspunsul neplăcut 11. d5.

10. d4-d5 ! ...

Mutarea inițială a unei combinații complicate, care duce la legarea totală a tuturor pieselor negre — e adevărat — cu prețul damei !

10. ... **Cc6-a5**

Cu totul natural, deoarece 10... ed 11. C:d5 C:d5 12. Td1 şi apoi e3-e4 dădea albului avantaj poziţional fără nici o jertfă.

11. Nb3-a4+ **Nc8-d7**
12. d5:e6 **f7:e6**
13. Tf1-d1 ! ...

Singura mutare, deoarece dacă 13. N:d7+ D:d7 14. Td1 Dc6 ! 15. Cb1 Ne7, negrul ar fi menținut şanse cel puțin egale.

13. ... **b4:c3**

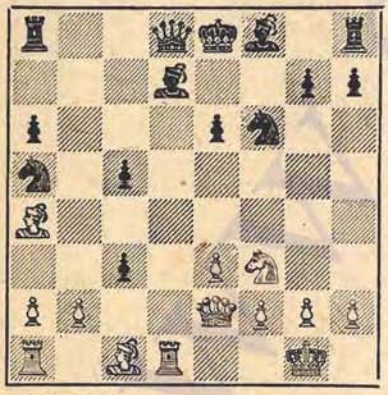

14. Td1:d7 ! ...

Aceasta este poanta combinației. Cauza principală datorită căreia atacul albului trebuie să fie încununat de succes constă în aceea că calul a5 nu va putea lua parte la luptă. Cu toată lipsa de material, albul are o superioritate temporară de forțe în sectorul în care se decide lupta.

14. ... **Cf6:d7**
15. Cf3-e5 **Ta8-a7**
16. b2:c3 **Re8-e7**

O altă posibilitate o constituie mutarea 16... Nd6. In acest caz albul ar fi continuat cu 17. Dh5+ (Nu însă 17. C:d7 T:d7 18. D:a6 din cauza 18... 0—0 ! 19. N:d7 D:d7 20. D:a5 Nc7 ! şi negrul cîştigă) 17.... g6 18. C:g6 hg 19. D:h8+ Nf8 20. e4 şi el are doi pioni pentru o piesă şi o puternică presiune ; dacă, de exemplu, 20... De7 (ce altceva ?) atunci 21. Nh6 Cc4 22. Tb1 cu amenințări hotărîtoare. Jucînd 16... Re7, negrul încearcă să-şi păstreze avantajul său material.

17. e3-e4 ! ...

Cu amenințarea principală 18. C:d7 T:d7 19. Ng5+.

17. ... **Cd7-f6**
18. Nc1-g5 ...

Acum negrul trebuie să se apere împotriva amenințării 19. Dh5.

18. ... **Dd8-c7**
19. Ng5-f4 ...

Dacă în continuare negrul ar fi încercat să dea dama pentru două figuri uşoare, el ar fi pierdut pînă la urmă din cauza imposibilității de a obține un joc coordonat al pieselor sale. De exemplu 19... Rd8 20. Cc6+ şi apoi fie 20... D:c6 21. N:c6 C:c6 22. Td1+ Cd7 23. e5, fie 20... C:c6 21. N:c7+ R:c7 22. e5 Cd7 23. f4. In ambele cazuri negrul şi-ar fi pierdut repede pionii de pe flancul regelui, iar regele său ar fi rămas fără nici o apărare. De aceea negrul trebuie să tindă să-şi mențină cu orice preț avantajul material.

19. ... **Dc7-b6**

Din păcate, maestrul de şah, spre deosebire de maeştrii celorlalte arte, este lipsit adesea de satisfacția de

a-şi încheia creaţia cu loviturile spectaculoase pe care le intenţiona, deoarece înfăptuirea planurilor sale creatoare depinde de măsura în care adversarul său se apără logic. In această poziţie, de exemplu, mă aşteptam la mutarea naturală 19... Db7 cu atac asupra pionului e4 şi pregătisem următoarea încheiere: 20. De3! Rd8 (20... C:e4 21. Ng5+) 21. Dd3+! Rc8 22. Tb1 D:e4 23. Cf7!! şi negrul nu are o apărare satisfăcătoare împotriva ameninţării matului pe b8 sau d8. După mutarea din partidă, sfîrşitul vine aproape tot atît de repede, dar mai puţin spectaculos.

20. Ta1-d1	**g7-g6**
21. Nf4-g5!	**Nf8-g7**
22. Ce5-d7	**Ta7:d7**
23. Td1:d7+	**Re7-f8**
24. Ng5:f6	**Ng7:f6**
25. e4-e5!	Negrul cedează.

Nr. 261. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN CAPABLANCA

Turneul de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-d2	**Cg8-f6**

Psihologic este uşor de înţeles că Capablanca, pierzînd în acelaşi turneu o partidă împotriva lui Keres în varianta 3... c5, renunţă în partida de faţă la această mutare care nu i-a adus succes. E straniu totuşi că el alege o continuare de multă vreme condamnată de teorie şi de practică.

4. e4-e5	**Cf6-d7**

In poziţia aceasta mai multă atenţie merită mutarea 4... Cg8.

5. Nf1-d3	**c7-c5**
6. c2-c3	**Cb8-c6**
7. Cg1-e2	**Dd8-b6**
8. Cd2-f3	**c5:d4**
9. c3:d4	**Nf8-b4+**
10. Re1-f1!	...

Cu aceasta se termină teoria, care apreciază în mod just această poziţie ca fiind favorabilă albului. Cu toate că negrul şi-a lipsit adversarul de dreptul de a face rocada, totuşi toate piesele lui sînt situate foarte rău, dezvoltarea nebunului c8 este mult îngreuiată iar în cazul rocadei mici el se expune unui puternic atac de figuri.

10. ...	**Nb4-e7**

Intr-una din partidele meciului dintre Spielman şi Stoltz, negrul a jucat aici 10... f6, dar albul după 11. Cf4 fe 12. C:e6 e4 13. Nf4 a obţinut un atac imparabil. Rocada în momentul acesta nu este nici ea bună din cauza 11. N:h7+! R:h7 12. Cg5+ Rg8 13. Dd3 cu atac imparabil.

11. a2-a3	**Cd7-f8**

Mutarea 11... a5 este nesatisfăcătoare din cauza slăbirii punctului important b5. Mai tare este aici, probabil, 11... f5 şi dacă 12. ef, atunci 12... C:f6 13. Cg5 e5, sau 13. Cf4 0—0 cu joc egal. Dacă însă la 11... f5 albul nu ia pe f6 ci joacă 12. b4 atunci 12... Cf8 13. Ne3 Nd7 şi 14... Tc8.

La 11... 0—0 ar fi urmat 12. h4! şi apoi 13. Cg5 cu atac puternic pentru alb.

12. b2-b3	**Nc8-d7**
13. Nc1-e3	**Cc6-d8?**

O încercare prea directă de simplificare. Trebuia jucat 13... Tc8, după care nu se putea răspunde 14. Cc3 din cauza 14... C:b4. Dacă însă 14. Tc1, atunci 14... a5 15. b5 Ca7 16. a4 Nb4 cu şanse mai bune de apărare decît după mutarea din partidă, care pe deasupra ia damei un cîmp necesar de retragere.

14. Ce2-c3 a7-a5

Situaţia negrului a devenit dificilă şi e greu de găsit pentru el o continuare pe deplin satisfăcătoare. De exemplu: 14... Cg6 15. h4 0—0 16. h5 Ch8 17. Dc2 şi albul cîştigă, sau 14... a6 15. Ca4 N:a4 16. D:a4+ Cd7 (16... Cc6? 17. b5) 17. Tc1 cu o poziţie covîrşitoare a albului. Sau 14... Tc8 15. Ca4 Dc7 16. Re2 f6 17. Db3 şi negrul n-are ce muta.

15. Cc3-a4 Db6-a7

După aceasta dama iese pentru mult timp din joc. Nu era mai bine, de altfel, nici 15... N:a4 16. D:a4+ Cc6 17. Re2! Cd7 (17... Cg6 18. h4 0—0 19. b5! Cd8 20. Dc2) 18. Thb1 cu o superioritate poziţională hotărîtoare pentru alb.

16. b4-b5 h7-b6

Se înţelege că nu trebuie permis 17. b6 cu definitiva blocare a damei şi turnului.

17. g2-g3 f7-f5

Negrul încearcă să organizeze un contraatac de pioni pe flancul regelui. Rău este 17... Cg6 din cauza 18. h4. Dacă 17... f6, atunci 18. Rg2. Dacă 17... Tc8, atunci tot 18. Rg2 ocupînd apoi coloana „c".

18. Rf1-g2 Cd8-f7
19. Dd1-d2! ...

Desigur, albul nu trebuie să permită mutarea g7-g5, după care negrul ar fi obţinut contraşanse.

19. ... h7-h6
20. h2-h4 Cf8-h7

Poate că ar fi fost mai bine 20... g6, care nu lăsa la dispoziţia pieselor albe punctul g6. Atunci la h4-h5 negrul ar fi putut răspunde g6-g5.

21. h4-h5! ...

Prin această mutare se lichidează definitiv contraşansele negrului şi apare o nouă slăbiciune esenţială, dar acum pe flancul regelui — diagonala b1-h7.

21. ... Cf7-g5

După 21... 0—0 22. Ch4 N:h4 23. T:h4 Cfg5 negrul ar fi avut mult mai multe şanse de apărare. De aceea, probabil, este mai bine pentru alb să răspundă la 21... 0—0 cu 22. Cc3 cu itinerariul următor: Cc3-e2-f4-g6.

22. Cf3-h4 Cg5-e4
23. Dd2-b2 Re8-f7

E de neînţeles pentru ce negrul evită cu dîrzenie rocada, după care în orice caz n-ar fi stat mai rău decît după mutarea din partidă. Acum Alehin găseşte posibilitatea unei străpungeri strălucite pe flancul regelui.

24. f2-f3 Ce4-g5
25. g3-g4 f5:g4

Mutare forţată.

26. Nd3-g6+! ...

Acum negrul nu mai reuşeşte să-şi dezvolte turnul h8.

26. ... Rf7-g8

La 26... Rf8 albul decide partida prin 27. Thf1!! gf+ 28. C:f3 Rg8 29. C:g5 C:g5 30. N:g5 N:g5 31. C:b6!! şi dacă 31... D:b6, atunci 32. Df2. Sau 27. Thf1 g3 28. f4 Ce4 29. f5! N:h4 30. fe+.

27. f3-f4! Cg5-f3?

Capablanca n-a presupus că calul său se va încurca în tabăra albului. Nu era bine nici 27... Ch3, din cauza aceluiaşi răspuns şi nici 27... Ce4 din cauza 28. N:e4 cîştigînd cel puţin calitatea, deoarece nu se poate 28... N:h4 din cauza 29. N:h7+ Dar şi după mutarea mai bună

27... Cf7, albul, jucînd simplu 28. Nd3 N:h4 29. T:h4 cu ulterioara dublare a turnurilor pe coloana „g", ar fi obținut un atac imparabil.

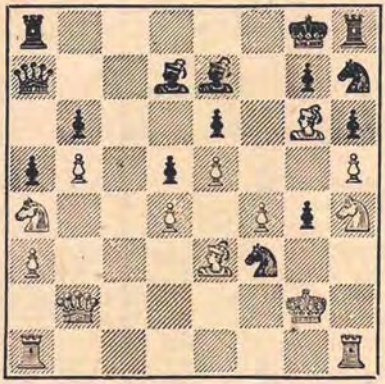

28. Ng6:h7+!	**Th8:h7**

Dacă 28... R:h7, atunci 29. Db1+ Rg8 30. Cg6.

29. Ch4-g6	**Ne7-d8**

Albul amenință acum să joace Rg3 și R:g4 cu cîștigarea calului. O situație rară pentru un mijloc de partidă: calul nu se poate apăra împotriva atacului regelui!

30. Ta1-c1	**...**

Albul nu se grăbește cu cîștigarea calului, deoarece negrul nu-și poate întări poziția sa.

30. ...	**Nd7-e8**
31. Rg2-g3	**Da7-f7**
32. Rg3:g4	**Cf3-h4**

Rău este și 32... Cg5 33. fg Df5+ 34. Rg3 N:g5 din cauza 35. Tcf1.

33. Cg6:h4	**Rf7:h5+**
34. Rg4-g3	**Dh5-f7**
35. Ch4-f3	**h6-h5**

In această poziție deznădăjduită, negrul a depășit timpul de gîndire.

Nr. 262. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — EUWE

Turneul de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**c7-c6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. c4:d5	**c6:d5**

Această variantă de schimb duce de obicei la o luptă aridă, de manevre, cu un avantaj minim pentru alb. Euwe a fost desigur mirat că Alehin a ales împotriva lui o continuare atît de incoloră, dar după cîteva mutări această uimire a devenit, probabil, și mai mare văzînd cît de original și neașteptat a știut Alehin să ascută jocul.

5. Cb1-c3	**Cb8-c6**
6. Nc1-f4	**Nc8-f5**

După cum atît de convingător a arătat această partidă, dezvoltarea nebunului este riscată pentru negru. Trebuia jucat 6... e6 urmat de Nd6.

7. e2-e3	**a7-a6**

Acum, la 7... e6 albul ar fi putut juca 8. Db3! și negrul ar fi avut dificultăți serioase, deoarece nu e bine 8... Ca5 din cauza 9. Da4+, nici 8... Dc8 din cauza 9. Tc1. Și mutarea din partidă frînează însă dezvoltarea negrului. Probabil că el ar fi trebuit să joace 7... Db6.

8. Cf3-e5!	**Ta8-c8**
9. g2-g4!	**...**

In această poziție o noutate, deși mutări asemănătoare au mai fost întîlnite în poziții analoage.

9. ...	**Nf5-d7**

Relativ cea mai bună mutare. Continuările 9... C:e5 10. g7 Cc4 11. Da4+ Dd7 12. D:d7+ R:d7 13. Ca4!, sau 9... Ng6 10. h4 C:e5 (10... h6 11. C:g6 fg 12. Nd3) 11.

de Ce4 12. Da4+ Dd7 13. D:d7+ R:d7 14. C:d5 Tc5 15. Td1 sînt evident mai avantajoase pentru alb.

10. Nf1-g2 e7-e6
11. 0—0 ...

La 11. g5 negrul ar fi putut să ofere un sacrificiu foarte promiţător de pion prin 11... Ce4 12. C:e4 de 13. N:e4 C:e5 14. dc Nb4+ 15. Rf1 Nb5+ 16. Rg2 De7 cu o poziţie excelentă.

11. ... h7-h6
12. Nf4-g3 h6-h5 ?

Negrul speră să creeze un contrajoc după 13. g5 ? h4 ! 14. Nf4 Ch5 sau 14. gf hg 15. fg gf 16. C:d7 R:d7 ! dar albul găseşte o răsturnare convingătoare a mutării din partidă. Dar şi după 12... Ne7 albul ar fi păstrat perspective excelente pentru un atac pe flancul regelui.

13. Ce5:d7 ! Cf6:d7

Acum însă, după 13... D:d7 14. g5 hg albul ar fi cîştigat un pion după 15. gf hg 16. fg. Nu e bine nici 13...D:d7 14. g5 Cg8 din cauza 15. e4 ! de 16. d5 ! cu atac puternic pentru alb.

14. g4:h5 ...

Aparent acest pion dublat nu prezintă valoare, dar în realitate el este o pîrghie cu ajutorul căreia albul distruge flancul regelui advers.

14. ... Cd7-f6
15. Ng2-f3 Nf8-b4
16. Ta1-c1 Re8-f8

Această renunţare de bună voie la rocadă este uşor de înţeles deoarece după 16... 0—0 17. Rh1 urmat de Tg1 flancul regelui negru nu mai putea fi apărat.

17. a2-a3 Nb4:c3
18. Tc1:c3 Cc6-e7

Dacă 18...Ce4, atunci 19.N:e4 de 20.f3 şi albul obţine un atac imparabil.

19. Dd1-b3 Tc8:c3

Altfel albul îşi dublează turnurile.

20. b2:c3 Dd8-d7

La 20...b5 ar fi urmat 21.a4.

21. Db3-b6 ...

Un atac avînd ca scop distragerea atenţiei adversarului, tipic pentru Alehin, — cu trecerea luptei de pe un flanc pe celălalt. Se ameninţă 22. Tb1 cu pătrunderea figurilor grele ale albului. Mutarea de răspuns a negrului este silită.

21. ... Ce7-c8
22. Db6-c5+ Rf8-g8
23. Tf1-b1 b7-b5

Ameninţă 24.c4.

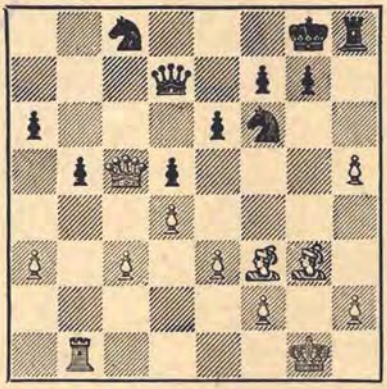

24. h5-h6 ! ...

Începutul unei serii întregi de sacrificii poziţionale de pioni, mulţumită cărora se deschid liniile pentru atacul decisiv al pieselor albe.

24. ... g7:h6

Dacă 24...T:h6, atunci 25.a4 şi nu se poate juca 25...ba din cauza 26. Tb8 cu cîştigarea calului, iar după 25...Ca7, urmează 26.Db6 cu cîştigarea ambilor pioni negri şi pătrunderea turnului.

25. Ng3-e5	**Rg8-g7**
26. a3-a4 !	**b5:a4**
27. c3-c4 !	**Cc8-e7**

Nu se poate juca 27...dc din cauza 28.N:f6+ R:f6 29.De5+.

28. c4:d5	**Ce7:d5**

Sau 28...ed 29.Tb6 Ceg8 şi toate piesele negrului sînt încătuşate.

29. Rg1-h1	...

Albului nu-i convine să joace imediat 29.N:d5 ed 30.Tb6 din cauza 30...Dg4+.

29. ...	**Th8-c8**
30. Tb1-g1+	**Rg7-h7**
31. Dc5-a3	...

Atacul a trecut din nou pe flancul regelui! Calul f6 este legat ca şi înainte, deoarece la 31...Ce4 urmează 32. Ng7+, iar la 31...Ce8 decide mutarea 32.Df8. Negrul nu se poate apăra împotriva ameninţării 32.Dd3+ Rh8 33.N:d5 D:d5+ 34.e4 cu cîştigarea calului. Nu-l salvează nici mutarea din partidă.

Restul e clar.

31. ...	**Tc8-g8**
32. e3-e4	**Tg8:g1+**
33. Rh1:g1	**Dd7-b5**
34. e4:d5	**Db5-b1+**
35. Rg1-g2	**Db1-g6+**
36. Rg2-f1	**Dg6-b1+**
37. Rf1-g2	**Db1-g6+**
38. Ne5-g3	**Cf6:d5**
39. Nf3:d5	**e6:d5**
40. Da3:a4	**h6-h5**
41. h2-h4	Negrul cedează.

Nr. 263. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN — **FLOHR**

Turneul de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Nf8-e7**
6. Tf1-e1	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d6**
8. c2-c3	**Cc6-a5**
9. Nb3-c2	**c7-c5**
10. d2-d4	**Dd8-c7**
11. Cb1-d2	**0—0**

Comentariile lui Alehin cu privire la această mutare şi la cea următoare sînt date la partida nr. 242.

12. Cd2-f1	**Nc8-g4**
13. d4:e5	**d6:e5**
14. Cf1-e3	**Ng4-e6**
15. Dd1-e2	...

Dezavantajos pentru alb era 15.Cd5 din cauza 15...C:d5 16.ed Tad8 şi dacă 17.T:e5, atunci 17...Nf6 18.Th5 g6 şi negrul recîştigă pionul.

15. ...	**Tf8-e8**
16. Cf3-g5	...

Dacă 16.Cf5, atunci 16...Nf8 17. Ng5 Cd7 cu poziţie bună pentru negru.

16. ...	**c5-c4**

Negrului nu-i convine să joace 16...Nd7 din cauza 17.Cd5 şi albul după 17...C:d5 18.ed N:g5 19.N:g5 obţine avantajul perechii de nebuni cu diagonala b1-h7 deschisă.

17. b2-b4 !	...

Prin această mutare albul preîntîmpină manevra proiectată de negru Ca5-b7-c5-d3. Fără îndoială, mutarea 17.b4 este cea mai tare continuare în poziţia de faţă, deoarece

la 17.Cd5 ar fi urmat 17...N:d5 18.ed h6 iar mai tîrziu 19...C:d5; la 17. Cf5 negrul putea să joace 17...N:f5 18.ef Cb7 şi acum mutarea 19.b4 este proastă din cauza răspunsului 19...a5!

17. ...	**c4:b3**

Şi în cazul retragerii calului albul ar fi păstrat o iniţiativă de durată.

18. Cg5:e6	**f7:e6**
19. a2:b3	**b5-b4**

Negrul speră să obţină contrajoc pe flancul damei, dar posibilităţile albului, datorită puternicului nebun de cîmpuri albe care i-a rămas, sînt mult mai bune.

20. c3:b4!	**...**

Cel mai tare deoarece acum se manifestă repede slăbiciunea pionilor negri a6, e5, e6. La 20.c4 ar fi urmat 20...Cc6 şi calul negru pătrunde pe punctul d4.

Dacă 24.Cc4 atunci 24...Dd4 cu joc bun pentru negru.

20. ...	**Ne7:b4**
21. Nc1-d2	**Nb4:d2**
22. De2:d2	**Ca5-c6**
23. Dd2-c3	**Dc7-b6**
24. Nc2-d3	**...**

Era necesar să se joace 24...a5! scoţînd pionul de sub bătaia nebunului şi controlînd cîmpul b4. După 24...a5! 25.Cc2 Cd4 26.Nc4 C:c2 27.D:c2 Rf7 negrul, din cauza materialului neînsemnat care rămîne pe tablă, ar fi păstrat şanse de remiză.

24. ...	**Cc6-d4?**
25. b3-b4!	**Te8-c8**
26. Ce3-c4	**Ta8-b8**
27. Ta1-a5!	**...**

Desigur, slab ar fi fost 27.Teb1 din cauza 27...C:e4 şi dacă 28.N:e4, atunci 28...Ce2+. Prin mutarea din partidă albul cîştigă pionul e5, ţinînd seama că pionul „a" este oricum imposibil de apărat.

27. ...	**Db6:b4**

Nu se poate juca 27...Cd7 din cauza 28.C:b6.

28. Dc3:b4	**Tb8:b4**
29. Cc4:e5	**Cd4-b3**

Negrul încearcă să schimbe nebunul periculos al albului, după care, cu tot pionul în minus, ar fi avut şanse de remiză. Dar albul găseşte un răspuns bun (mutarea a 31-a). De aceea era mai bine să fi jucat 29.Tb6, schimbînd după 30. T:a6 unul din turnuri, deoarece nu merge 30.N:a6 din cauza 30...Ta8.

30. Ta5:a6	**Cb3-c5**

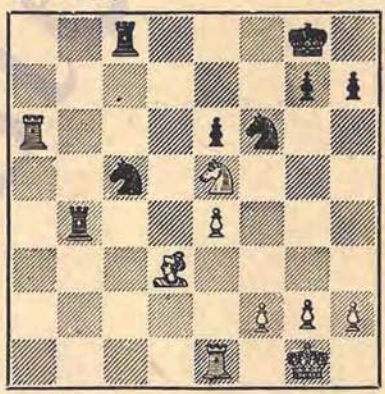

31. Te1-c1!	**...**

Mutarea aceasta a fost subapreciată de negru. La 31...Cf:e4 urmează 32.f3! Cf6 33.T:c5! şi albul cîştigă.

31. ...	**Tb4-b8**
32. Nd3-c4!	**Rg8-h8**

Dacă 32...C:a6, atunci 33.N:e6+ Rf8 34.T:c8+ T:c8 35.N:c8 Cc5 36.f3 şi albul are doi pioni în plus. Negrul păstrează unele şanse de remiză doar după 32...Rf8! 33.Tc6 Cc:e4 34.N:e6 T:c6.

33. Ce5-f7+	**Rh8-g8**
34. Cf7-d6	**Tc8-c7**
35. Ta6-a1	**Rg8-f8**
36. e4-e5	**Cf6-g4**

Sau 36...Cd5 37.N:d5 ed 38.f4 şi albul are o poziţie mult superioară.

37. Tc1-e1	**g7-g5**

Negrul împiedică mutarea f2-f4, dar slăbeşte şi mai mult flancul regelui, fapt de care albul profită imediat.

38. Ta1-a3 !	**Cg4-h6**

O rezistenţă ceva mai mare s-ar fi putut opune jucînd 38...h5.

39. Ta3-h3	**Rf8-g7**

La 39...Cg8 foarte tare ar fi fost 40.f4 gf 41.Tf1.

40. Th3-g3	**g5-g4**
41. h2-h3	**Rg7-h8**

Aici partida a fost întreruptă şi Flohr a cedat fără a mai relua jocul.

Un final plin de învăţăminte în care Alehin a folosit excelent procedeul legării pieselor adversarului pentru obţinerea unui avantaj decisiv.

Nr. 264. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN ELISKASES

„Turneul naţiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939

1. e2-e4	**c7-c6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. e4:d5	**c6:d5**
4. c2-c4	**Cg8-f6**
5. Cb1-c3	**e7-e6**

Întrucît după 5...Cc6 6.Ng5 negrul nu are un răspuns mai bun decît 6...e6 (La 6...dc urmează sacrificiul 7.N:c4 !) imediat 5...e6 oferă negrului o mai mare libertate de alegere a jocului ulterior.

6. Cg1-f3	**Nf8-e7**
7. c4:d5	**...**

Albul se mulţumeşte cu un avantaj minim de dezvoltare în varianta principală în care pionii centrali ocupă poziţii simetrice, de exemplu: 7...ed 8.Nb5+ Cc6 9.Ce5, sau 8...Nd7 9.N:d7+ Cb:d7 10.0—0 0—0 11.Nf4

7. ...	**Cf6:d5**
8. Nf1-b5+	**Nc8-d7**

La 8...Cc6 intenţionam să continui pur şi simplu dezvoltarea pieselor prin 9.0—0 0—0 10.Te1 cu posibilităţi multiple, bazate pe stăpînirea unui spaţiu mai mare.

9. Nb5:d7	**Cb8:d7**

Un joc mai viu s-ar fi obţinut după 9...D:d7 10.Ce5 C:c3 11.bc (aici este slabă mutarea 11.Df3, propusă de Euwe şi reprodusă de vreo duzină de reviste de şah, din cauza 11...D:d4 12.D:f7 Rd8 şi din cauza ameninţării matului pe d1 albul nu are resurse pentru continuarea atacului început prin sacrificiul de cal) 11...Db5 12.c4 Da5+ 13.Nd2 Nb4 14.Tb1 sau 11...Dd5 12.0—0 Cc6 13. Te1, şi albul capătă superioritate de spaţiu deşi cu preţul slăbirii poziţiei sale în centru.

10. Cc3:d5	**e6:d5**
11. Dd1-b3	**Cd7-b6**

După 11...0—0 n-aş fi acceptat sacrificiul de pion, ci aş fi jucat simplu 12.0—0, ceea ce în mod practic forţează revenirea la continuarea din partidă.

12. 0—0	**0—0**
13. Nc1-f4	**Ne7-d6**

Dorinţa negrului de a schimba nebunul f4, care ocupă o poziţie bună, este uşor de înţeles şi nu constituie de loc cauza greşelilor ulterioare. Greşeala a fost făcută de negru mai tîrziu.

14. Nf4:d6 Dd8:d6
15. Tf1-e1 ! ...

Cu intenţia de a răspunde la 15...Cc4 prin 16.Ce5.

15. ... Ta8-c8
16. Ta1-c1 h7-h6 ?

Aceasta nu numai că nu împiedică mutarea Ce5, dar mai slăbeşte şi cîmpul g6. Lăsînd la o parte unele consideraţii care nu pledau în favoarea mutării hotărîte 16...f6 (de exemplu, slăbiciunea pe e6) această continuare care — trebuie s-o spun — nu a fost propusă de nici un comentator, ar fi permis negrului să păstreze temporar echilibrul. Aş fi răspuns, probabil, prin 17.g3, urmat de Ch4.

17. Cf3-e5 Tc8-c7

Acum acesta este unicul mijloc de a elibera calul de apărarea „mecanică" a pionului b7.

18. g2-g3 ! ...

După cum se va lămuri în curînd, structura de pioni f2, g3, h2 (sau h4) este mult mai favorabilă decît structura f2, g2, h2 în legătură cu lupta turnurilor pe flancul damei.

18. ... Tf8-c8
19. Tc1:c7 Tc8:c7

După 19...D:c7, răspunsul 20.Da3 ! ar fi limitat şi mai mult posibilităţile negrului.

20. Db3-b5 ...

Prin această mutare m-am pregătit pentru continuarea naturală 20... Te7, considerînd că după 21.Da5 ! f6 22.Cg6 aş fi putut juca la cîştig, cu toată reducerea materialului.

20. ... Cb6-d7

Negrul înlătură calul indezirabil e5, dar cu preţul pierderii coloanei „e" şi diminuării siguranţei regelui său. Este extrem de îndoielnic dacă după această mutare negrul se mai poate salva, chiar în cazul celei mai bune apărări.

21. Ce5:d7 Tc7:d7
22. Te1-e8+ Rg8-h7
23. h2-h4 ! ...

Întrucît de pe cîmpul b5 dama atacă o serie de puncte importante, ea îl va părăsi numai dacă va fi silită.

23. ... a7-a6

În ciuda părerii comentatorilor, aici nu este bună continuarea 23...h5 (în general vorbind, naturală), din cauza 24.Ta8 şi dacă 24...a6, atunci 25.De2 cu ameninţările 26.De8 şi 26.D:h5+.

24. Db5-e2 Td7-d8
25. Te8-e7 Td8-d7
26. Te7-e5 g7-g6

Mai puţin promiţător pentru negru ar fi fost 26...Dg6 27.h5 Db1+ 28. Rg2.

27. h4-h5 Dd6-f6
28. De2-e3 ...

Albul plănuieşte atacul Db3 şi, eventual, mutarea Te8.

28. ... Td7-d6

Cu scopul de a răspunde la 29. Te8 cu 29...Tc6.

29. De3-b3 Td6-b6
30. h5:g6+ ...

Negrul este acum nevoit să ia la g6 cu dama, deoarece după 30...fg 31.D:d5 nu merge 31...T:b2 din cauza 32.Dd7+ !

30. ... Df6:g6
31. Db3:d5 Tb6:b2
32. Te5-f5 ! Tb2-b5 ?

După aceasta albul trece într-un final uşor de turnuri. Nici continuarea 32...Rg7 n-ar fi provocat albului dificultăţi deosebite, întrucît prin

De5+ el ar fi cîştigat tempoul necesar pentru mutarea d4-d5. Dar singurul răspuns bun, 32...Rg8! ar fi pus pe alb în faţa unor probleme tehnice neclare. Rezolvarea lor ar fi început cu mutarea 33.Tf4, care apără pionul d4 şi eliberează dama pentru diverse atacuri. Finalul acestei partide bine jucate ar fi promis în acest caz să fie tot atît de plin de învăţăminte ca şi partea precedentă, dificilă a partidei.

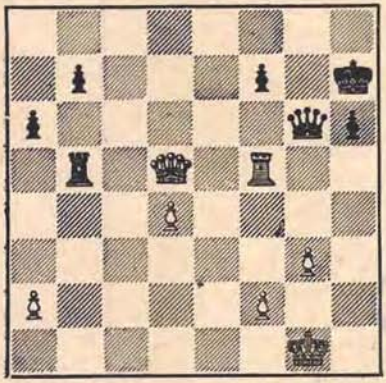

33. Tf5:f7+! ...

Negrul se aştepta după cît se pare, la continuarea 33. D:f7+ D:f7 34.T:f7+ Rg6, ceea ce ar fi dus la remiză.

33. ...	Rh7-g8
34. Tf7-f6+	Tb5:d5
35. Tf6:g6+	Rg8-h7
36. Tg6-b6	Td5:d4

Şi după 36... Td7 finalul rămînea fără speranţe pentru negru din cauza puternicei poziţii a turnului alb.

37. Tb6:b7+	Rh7-g8
38. Tb7-b6	Td4-a4
39. Tb6:h6	Ta4:a2
40. Rg1-g2	a6-a5
41. Th6-a6	a5-a4
42. Ta6-a7	a4-a3
43. g3-g4	Rg8-f8
44. g4-g5	Rf8-g8
45. Rg2-g3	Ta2-a1
46. Rg3-g4	Ta1-g1+
47. Rg4-f5	Tg1-g2
48. f2-f4	a3-a2
49. Rf5-f6	Negrul cedează.

Nr. 265. APĂRAREA SICILIANA

ALEHIN ZWETKOV

„Turneul naţiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939

1. e2-e4	c7-c5
2. Cg1-f3	d7-d6
3. c2-c3	...

Ideea acestei mutări neobişnuite este de a crea un centru de pioni prin d2-d4 în cazul cînd negrul nu joacă imediat 3...Cf6. După mutarea calului la f6 albul însă poate obţine o poziţie favorabilă prin 4.e5 — cu atît mai mult cu cît această continuare nu a fost analizată în aceeaşi măsură ca celelalte variante ale apărării siciliene.

3. ...	Cg8-f6
4. e4-e5	d6:e5
5. Cf3:e5	Cb8-c6!

Negrul consimte la înrăutăţirea poziţiei pionilor săi, numai pentru a înlătura singura piesă dezvoltată a adversarului.

6. Ce5:c6	b7:c6
7. Nf1-c4	Nc8-f5

Jocul împotriva pionului înapoiat „d" compensează pe deplin slăbiciunile de pe flancul damei negre.

8. d2-d3	e7-e6
9. Dd1-f3	Dd8-d7
10. h2-h3	...

Albul intenţionează să răspundă la 10...Nd6 prin 11.Cd2 urmat de Ce4 sau Cb3, iar la 10...Td8 să continuie cu 11.0—0. Dacă imediat 10.0—0, atunci negrul ar fi răspuns 10...Nd6 şi eventual mai tîrziu Cg4.

10. ...	Nf8-e7
11. Cb1-d2	...

Deşi albul capătă în urma schimburilor care urmează un final ceva mai bun, ar fi fost mai promiţător, probabil, să fi continuat cu 11.0—0 Td8 12.Td1 Cd5 13.Ne3 şi apoi Cb1-d2-e4.

11. ...	Ta8-d8
12. 0—0	...

Nu însă 12.Ce4 din cauza 12...C:e4 13.de N:e4 !

12. ...	Nf5:d3
13. Nc4:d3	Dd7:d3
14. Df3:c6+	Dd3-d7
15. Dc6-a6 ?	...

Continuarea simplă 15.D:d7+ T:d7 16.Cc4, ar fi întărit avantajul obţinut de alb în partidă. Mutarea 15. Da6 nu este consecventă deoarece acum, în jocul de mijloc, adversarii au şanse egale.

15. ...	0—0
16. Cd2-c4	Dd7-c7
17. Da6-a5	...

Albul încearcă să îndrepte nereuşita sa mutare cu dama.

17. ...	Dc7:a5

Din fericire, negrul dă dovadă de nehotărîre şi de lipsă de iniţiativă. Eschivîndu-se de la schimbul damelor el ar fi obţinut un joc egal şi poate că ar fi obţinut un alt rezultat în partidă, de exemplu : 17... Db7 18.Ne3 Cd5 19.N:c5 Cf4 şi avantajul de dezvoltare compensează slăbiciunea flancului damei negre.

Finalul care se obţine acum, cu toată simplitatea aparentă a mijloacelor folosite de alb, este extrem de plin de învăţăminte, el constituind un exemplu tipic de folosire consecventă a slăbiciunii a doi pioni izolaţi, situaţi pe acelaşi flanc.

18. Cc4:a5	Td8-d6
19. Nc1-e3	Td6-a6
20. Ca5-b3	...

Albul nu are de ce să împiedice mutarea 20...c4, deoarece mai tîrziu el va putea schimba avantajos acest pion, de exemplu : 20...c4 21.Cd2 Tc8 22.b3 Cd5 23.Nd4 Nf6 24.C:c4 C:c3 25.N:c3 N:c3 26.Tac1 rămînînd cu un cal puternic şi majoritate de pioni pe flancul damei.

20. ...	Tf8-c8
21. c3-c4 !	...

Această mutare ia calului f6 cîmpul lui cel mai bun — d5. Acum este interesant de urmărit felul cum negrul, fără să facă vreo greşeală evidentă, ajunge întîi într-o stare de completă pasivitate, iar apoi la pierderi materiale, fără a avea nici o posibilitate de a întreprinde ceva.

21. ...	Rg8-f8
22. Tf1-d1	Ta6-d6

Reducerea materialului este avantajoasă pentru partea stînjenită în mişcări, în cazul de faţă pentru negru, ale cărui piese sînt legate de apărarea pionului c5. De altfel după cum se va vedea din cele ce urmează, îmbinarea acţiunilor a trei figuri (turn, cal şi nebun), susţinute mai tîrziu şi de rege, este tot ce-i trebuie albului pentru a crea o presiune hotărîtoare asupra flancului damei adverse.

23. Td1:d6	Ne7:d6
24. Ta1-d1	Rf8-e7
25. Cb3-a5	Nd6-e5

Se ameninţa 26.Cb7.

26. Td1-d3 !	...

Poziţia negrului devine cu încetul critică, tocmai pentru că albul poate manevra activ turnul ; la 26.Td2 Ce4, sau 26.b3 Nc3, negrul ar fi avut un joc pe deplin satisfăcător.

26. ...	Tc8-c7

Nu însă 26...N:b2 27.Tb3 Ne5 28. Tb7+ Tc7 din cauza 29.Cc6+ cu cîştigarea unei piese.

27. Td3-b3	Cf6-d7
28. f2-f4	...

Jucat la momentul oportun, deoarece dacă 28... Nd4 negrul pierde un pion după 29.N:d4 cd 30.Td3; dacă însă 28...Nf6, atunci nebunul este distras de la apărarea flancului damei.

28. ...	Ne5-d6
29. Rg1-f2	Cd7-b6
30. Rf2-f3	Re7-d7
31. Tb3-d3	...

Imediat 31.Tb5 ar fi cîştigat probabil mai repede, dar întrucît negrul, începînd din acest moment, este sortit unei pasivităţi totale, albul nu are în fond de ce să se grăbească.

31. ...	Rd7-e7
32. g2-g4	...

Scopul acestei mutări, ca şi al mutărilor următoare de pioni, este evident: albul pregăteşte situaţia cea mai favorabilă pe flancul regelui pentru momentul pătrunderii pe celălalt flanc.

32. ...	f7-f6
33. h3-h4	Cb6-a4
34. Td3-b3	Ca4-b6
35. Tb3-b5	Re7-d7
36. h4-h5	Rd7-e7
37. a2-a3	Re7-d7

38. Rf3-e4	...

Mutarea iniţială a planului de cîştig plănuit de alb: regele alb va apăra temporar pionul c4, iar aceasta va permite să se treacă calul a5 pe cîmpul b5 cu efect decisiv.

38. ...	Rd7-e7
39. Re4-d3	Re7-d7
40. Ca5-b3	Cb6-a4
41. Cb3-d2	Rd7-c6

Fără speranţă pentru negru este şi 41...a6 42.Tb8.

42. b2-b3	Ca4-b6
43. Cd2-e4	Cb6-d7
44. Tb5-a5	Nd6-e7

Negrul şi-a apărat suficient pionul c5, dar acum se pune problema pionului a7!

45. Ce4-c3!	Tc7-b7
46. Cc3-b5	Rc6-b6
47. b3-b4	a7-a6
48. Cb5-c3	Rb6-c7

Din cauza ameninţării 49.Ca4+ pionul nu poate fi apărat.

49. Ta5:a6	c5:b4
50. Cc3-b5+	Rc7-d8
51. a3:b4	Ne7:b4
52. Ta6:e6	Nb4-c5
53. Ne3-d2!	...

Albul ameninţă să forţeze simplificarea decisivă a jocului prin 54. Na5+ Nb6 (54...Cb6 55.Tc6) 55. T:b6 T:b6 (55...C:b6 56.c5) 56.Rd4!

53. ...	Cd7-f8
54. Te6-c6	Cf8-d7
55. Rd3-e4!	...

Slăbiciunea pe e6 permite regelui alb să ia parte la atacul de mat şi pe calea aceasta să decidă partida mai repede decît în cazul altor mijloace de folosire a avantajului material.

55. ...	Rd8-e7
56. Re4-d5	Nc5-g1
57. Nd2-b4+	Re7-d8
58. Rd5-e6	...

Acum ameninţă 59.Ne7+ cu mat la mutarea următoare.
Negrul cedează.

Nr. 266. DESCHIDEREA ENGLEZA

CZERNIAK — ALEHIN

„Turneul naţiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939

1. c2-c4	Cg8-f6
2. Cb1-c3	e7-e5
3. g2-g3	d7-d5
4. c4:d5	Cf6:d5
5. Nf1-g2	Cd5-b6

Începînd (cu culorile inversate şi cu un tempo în minus) lupta împotriva variantei „dragonului" din apărarea siciliană, am pornit de la convingerea că lipsa unui tempo nu este încă o bază suficientă pentru ca o linie de joc favorabilă să se transforme într-una proastă. Şi într-adevăr această partidă, ca şi oricare alta din ultimul timp, ne duce la o concluzie clară: în această variantă negrul nu trebuie să se teamă că nu va reuşi să obţină egalarea jocului.

6. Cg1-f3	Cb8-c6
7. 0—0	Nf8-e7
8. d2-d3	0—0
9. Nc1-e3	f7-f5

Ideea acestei înaintări este de a-l determina pe alb să înceapă lupta pentru cîmpul c5 înainte ca el să fi dorit acest lucru. Continuarea obişnuită 9...f6 ar fi oferit adversarului mai multe posibilităţi de alegere.

10. Cc3-a4	f5-f4
11. Ne3-c5	Nc8-g4
12. Ta1-c1	Ne7-d6

Această manevră constituie o verigă esenţială în planul strategic al negrului; altfel ar fi urmat 13.N:e7 D:e7 14.Cc5 cu o presiune cam neplăcută asupra pionului b7.

13. Tf1-e1 ...

In urma acestei mutări albul va pierde mai devreme sau mai tîrziu controlul asupra cîmpului d4, unde va ocupa o poziţie foarte puternică calul negru.

13. ...	Dd8-e7
14. Cf3-d2	Rg8-h8 !

Cu scopul de a juca 15...C:a4, ceea ce imediat ar fi fost încă prematur din cauza răspunsului simplu 15.D:a4, şi dacă 15...N:c5, atunci 16.Dc4+ etc.

15. Cd2-e4 ...

Nesatisfăcătoare ar fi fost încercarea de a cîştiga un pion prin 15.N:d6 cd. 16.C:b6 ab 17.N:c6 bc 18.T:c6 T:a2 19.T:b6 din cauza 19... d5 ! şi negrul ameninţă 20...fg urmat de 21...Dc5 (Sau mai întîi 20...Dc5).

15. ... Nd6:c5

După acest schimb ameninţarea asupra pionului b7 devine mai puţin eficace decît presiunea negrului în centru.

16. Ca4:c5 Cc6-d4

Cu puternica ameninţare 17...f3 ! împotriva căreia albul găseşte, totuşi, unicul răspuns suficient.

17. Cc5-b3 ! ...

Acum nici una din variante nu asigură negrului un avantaj hotărîtor, de exemplu:

I. 17...f3 18.C:d4 fg 19.Cf3;

II. 17...C:e2+ 18.T:e2 f3 ? 19.Te1;

III. 17...N:e2 18.T:e2 f3 ? 19.C:d4;

IV. 17...C:b3 18.D:b3 f3 19.ef N:f3 20.N:f3 T:f3 21.Te3 cu şanse egale.

17. ... c7-c6

Negrul alege o continuare poziţională liniştită. Totuşi, întrucit mutarea Tad8 era în orice caz necesară pentru apărarea punctului d4, ea trebuia făcută în primul rînd. Dacă 18. C:d4 ed 19.Dd2, atunci 19...Cd5 20. Da5 b6 21.D:a7 Db4 cu o compensaţie absolut suficientă pentru pion. După 17...c6 albul reuşeşte să obţină o poziţie egală.

18. Cb3:d4	**e5:d4**
19. Dd1-d2	**Cb6-d5**
20. Tc1-c4	**De7-e5**
21. b2-b4	...

Cu ameninţarea de a cîştiga un pion prin 22.Db2; albul a obţinut un oarecare contrajoc.

21. ...	**Ta8-d8**
22. Dd2-b2	**Cd5-b6**
23. Tc4-c5	**Td8-d5**

Acum ameninţă 24...Ca4!

24. Db2-a3	**Cb6-d7**

Prin această mutare negrul a apărat şi turnul f8, ceea ce în viitor se va dovedi foarte important.

25. Tc5:d5?	...

Făcînd cîteva mutări de atac, albul devine prea optimist şi în urma acestui fapt îşi înrăutăţeşte poziţia într-un mod decisiv. Mai bună ar fi fost continuarea modestă 25.Tcc1 (25.Ta5 a6 26.Cc5 era combătută la fel ca şi în partidă, prin mutarea 26...f3!); dacă 25.Tcc1, nu mergea 25...a5 din cauza 26.Cc5.

25. ...	**c6:d5**

După această mutare, retragerea forţată a calului alb permite în sfîrşit negrului să înfăptuiască cu mare efect ameninţarea ascunsă f4-f3.

26. Ce4-c5	...

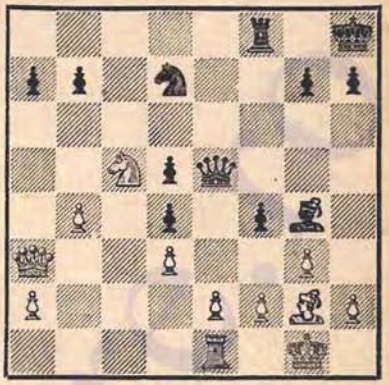

26. ...	**f4-f3**

Deosebit de interesant s-ar fi dovedit atacul dacă albul ar fi găsit acum cea mai bună apărare: 27. C:d7 N:d7 28.Nf1! Nu însă 28.b5 din cauza 28...Rg8! şi pionul b5 e pierdut). Ar fi putut urma: 28...h5 29.Dc1 (Cu scopul de a împiedica mutarea 29...h4, care crea ameninţarea 30...hg 31.hg D:g3+!) 29...Te8 30.e3 h4 cu puternica ameninţare Te8-e6-h6. În loc de această mutarea naturală pe care o alege acum albul permite un deznodămînt mai rapid şi mai convingător.

27. h2-h3	**f3:g2!**
28. h3:g4	**Cd7-f6!**

Dacă acum 29.C:b7, atunci 29... C:g4 cîştigînd imediat.

29. b4-b5	...

Albul respinge ameninţarea 29... C:g4 (La aceasta urmează 30.Cd7 şi cîştigă), dar nu poate salva partida.

29. ...	**De5-e7!**

Sărmanul cal este ţintuit pe loc. Acum este inutil 30.Dc1 din cauza noii legări 30...Tc8, iar la 30.D:a7 urmează 30...C:g4.

30. Da3-b4	...

Salvează regele (30...C:g4 31.D:d4), dar duce la pierderea inevitabilă a calului.

30. ...	**Cf6-d7**
31. Db4:d4	**...**

Fără speranţă este şi 31.Ca6 din cauza 31...Df6!

31. ...	**Cd7:c5**

Din punct de vedere tehnic, această continuare este mai simplă decît 31...D:c5 32.D:c5 C:c5 33.Tc1 urmat de 34.R:g2.

32. Dd4:d5	**...**

Sau 32.R:g2 b6 33.D:d5 Td8 34. Df3 C:d3.

32. ...	**Tf8-d8**
33. Dd5-f3	**Td8:d3**

Nu însă 33...C:d3 din cauza 34.Td1 Ce5 35.T:d8+ urmat de 36.D:b7.

34. e2:d3	**De7:e1+**
35. Rg1:g2	**De1-e7**
36. d3-d4	**Cc5-e4**
37. Df3-e3	**De7-e8**
38. f2-f3	**Ce4-f6**
39. De3-e5	**...**

Se întîlnesc partide în care este într-adevăr greu să stabileşti momentul just pentru a ceda. Întrucît albul n-a făcut-o înainte, nu-i mai rămîne acum decît să joace pînă la capăt.

39. ...	**Rh8-g8**
40. g4-g5	**De8:e5**
41. d4:e5	**Cf6-d5**
42. f3-f4	**Cd5-c3**
43. Rg2-f3	**Cc3:a2**
44. f4-f5	**Ca2-c3**
45. b5-b6	**a7-a5**
46. Rf3-e3	**Cc3-d5+**
47. Re3-d4	**Cd5:b6**
48. e5-e6	**a5-a4**
49. f5-f6	**g7:f6**

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 49...h6? atunci pierdea după 50.e7 Rf7 51.fg.

50. g5:f6	**a4-a3**

Albul cedează.

Nr. 267. APĂRAREA FRANCEZĂ

APSCHENEEK **ALEHIN**

„Turneul naţiunilor" pe echipe Buenos-Aires, 1939

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. e4:d5	**e6:d5**
4. Nf1-d3	**Cb8-c6**
5. c2-c3	**Nf8-d6**
6. Cg1-e2	**Dd8-h4**

Am folosit această mutare împotriva lui Winter în 1936 (Vezi partida Nr. 235), care a răspuns 7.Cd2 şi după 7...Ng4 a avut de luptat cu anumite dificultăţi în încercările sale de a echilibra jocul. Răspunsul lui Apscheneek este mai conform cu ideea de bază a mutării a 3-a. În urma acestui fapt el a obţinut după cîteva mutări o poziţie cu totul satisfăcătoare şi am fost nevoit să caut diferite căi poziţionale pentru a crea o oarecare luptă în partidă.

7. g2-g3	**Dh4-h5**

După 7...De7 ameninţările albului pe coloana deschisă „e" ar fi compensat slăbiciunea uşoară a poziţiei regelui său.

8. Ce2-f4	**Dh5:d1+**
9. Re1:d1	**Cg8-f6**

Mai promiţătoare pare continuarea naturală 9...Ng4+ 10.Rc2 0—0—0 sau 10.Ce2 Cf6. Alegînd mutarea din partidă am subapreciat manevra de dezvoltare a albului la mutarea 12 şi 13.

10. Th1-e1+	Cc6-e7
11. f2-f3	Nc8-d7
12. b2-b3 !	0—0—0
13. Nc1-a3	Ce7-f5
14. Na3:d6	Cf5:d6
15. Cb1-d2	...

Albul a obținut o poziție absolut egală și încercările negrului de a ascuți într-o oarecare măsură jocul, nu sînt în stare să tulbure echilibrul.

15. ...	g7-g5

Străduindu-se să obțină controlul asupra coloanei „e" negrul este de acord să cedeze adversarului coloana „f", pe care se va găsi pionul izolat f7 — fără îndoială o concesie apreciabilă !

16. Cf4-g2	g5-g4
17. Cg2-h4	...

Și după 17.f4 Cde4 18.N:e4 de 19.Ce3 ! (Nu însă 19.C:e4 din cauza 19...C:e4 urmat de 20...Nc6 și negrul ciștigă) șansele albului nu sînt mai slabe.

17. ...	g4:f3
18. Cd2:f3	Cf6-e4
19. Rd1-c2	f7-f6 !

Ocuparea cîmpului e4 și controlarea cîmpului e5, în aceasta a constat la început ideea negrului. Dar din păcate el nu poate evita schimbul care urmează curînd.

20. Te1-e3	Ce4-f2
21. Nd3-f1	Td8-e8
22. Ta1-e1	Te8-e4
23. Cf3-d2	Te4:e3
24. Te1:e3	Cf2-g4
25. Te3-e2	Nd7-b5

Tot atît de fără rezultat ca și încercarea 25...Cf5 26.C:f5 N:f5+ 27. Rc1. Poziția este evident aridă !

26. Te2-e6	Nb5-d7
27. Te6-e2	Th8-g8
28. Nf1-h3	Rc8-d8
29. Nh3:g4	Nd7:g4
30. Te2-e1	h7-h5
31. c3-c4	c7-c6
32. Te1-f1	Rd8-e7
33. c4-c5	Cd6-b5
34. Rc2-d3	Cb5-c7
35. Ch4-f5+ ?	...

Mai potrivită ar fi fost blocada prealabilă a flancului damei prin b3-b4 și a2-a4. Această propunere prematură de schimb oferă, în sfîrșit, negrului posibilitatea mult așteptată.

35. ...	Ng4:f5+
36. Tf1:f5	...

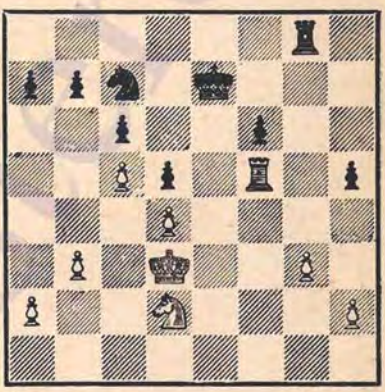

36. ...	h5-h4 !

Negrul scapă de propria slăbiciune, creează o slăbiciune în poziția adversarului și, afară de aceasta, deschide turnului său o coloană extrem de importantă. Oare se poate cere mai mult unei modeste mutări de pion, mai ales în final !

37. Cd2-f1	...

Continuarea 37.gh ar fi fost în avantajul negrului din cauza 37...Ce6 38.Cf3 Cg7 39.Tf4 Ch5 40.Tf5 Th8 cu amenințarea Re6.

37. ...	Tg8-h8
38. Cf1-e3	h4:g3
39. h2:g3	Cc7-e6
40. Tf5-f1	Th8-h3 !

Dar nu imediat 40...Th2 din cauza 41.T:f6. Albul oricum nu va putea evita pătrunderea turnului negru pe linia 1-a sau a 2-a!

41. Ce3-f5+	**Re7-d7**
42. Rd3-e3	**Th3-h2**
43. Tf1-f2	**Th2-h1**

Sarcina imediată a negrului constă acum în a pregăti atacul asupra pionilor adverşi, fără a oferi în acelaşi timp turnului alb posibilitatea pătrunderii active prin cîmpul h2.

44. Re3-d2	**b7-b6!**

Cu dublu scop: de a curăţa de pioni linia a 7-a şi de a provoca deplasarea pionului b3 într-o poziţie vulnerabilă.

45. b3-b4	**Th1-b1**

Mutarea regelui alb, forţată pe această cale, va permite negrului să cîştige în viitor un tempo important.

46. Rd3-c3	**Tb1-g1!**
47. Tf2-h2	**...**

Singurul contrajoc posibil.

47. ...	**Ce6-g5**
48. Th2-h8	**Rd7-e6!**

Pregătirea necesară în vederea cîştigării pionului g3. Ar fi fost prematur 48...Ce4+ 49.Rd3 C:g3 din cauza 50.Th7+ Re6 51.Ce3.

49. Cf5-g7+	**Re6-f7**
50. Cg7-h5	**...**

Fără îndoială că aceasta nu este mai bine decît răspunsul natural 50.Cf5, la care mă aşteptam. În acest caz ar fi urmat 50...Ce4+ 51. Rd3 bc! (Tocmai în momentul în care albul nu poate răspunde 52.dc din cauza 52...a5!) 52.bc C:g3 53. Cd6+ Re6 54.Te8+ Rd7 55.Ta8 f5 56.T:a7+ Re6 57.Tc7 f4 urmat de marşul victorios al pionului liber.

50. ...	**Cg5-e4+**
51. Rc3-d3	**b6:c5**
52. b4:c5	**Ce4:g3**
53. Ch5-f4	**...**

Finalul de turnuri ar fi fost evident fără speranţe pentru alb.

53. ...	**Tg1-f1?**

Nu se întîmplă adesea ca eu să cad în astfel de curse tactice. Continuarea 53...Td1+ 54.Rc2 (Sau 54. Rc3 Ce4+ 55.Rc2 T:d4 56.Th7+ Rg8 57.Tg7+ R:g7 58.Ce6+ Rf7 59.C:d4 C:c5 60.C:c6 a6 şi negrul cîştigă) 54...T:d4 55.Th7+ Rg8 56. Tg7+ Rh8 ar fi decis repede partida în favoarea negrului.

54. Cf4:d5!	**...**

Ca răspuns la acest pseudosacrificiu sînt neatrăgătoare pentru negru următoarele două variante: 54...cd 55.c6 Cf5 (Este evident rău 55...Tc1 din cauza 56.c7) 56.c7 Cd7 57.Td8 Tc1 cu remiză; sau 54...Rg7 55.Ce3 R:h8 56.C:f1 C:f1? 57.d5 şi albul cîştigă.

Calea aleasă de negru constituie singura posibilitate de a juca la cîştig.

54. ...	**Tf1-d1+**
55. Rd3-c2	**Td1:d4**
56. Cd5-b6!	**...**

Această nouă mutare neaşteptată cu calul este mult mai tare decît 56.Ce3 la care ar fi urmat 56...Ta4) şi în cazul unei continuări corecte ar fi putut salva partida.

56. ...	**Cg3-e4**

Alte mutări sînt mai proaste, de exemplu: 56...Re6 57.Te8+ Rf5 58. Rc3; sau 56....Rg7 57.Tc8 ab 58.cb Tb4 59.T:c6 iar apoi 56...ab? 57.cb Tb4 58.b7 şi albul cîştigă chiar.

Continuarea din partidă permite negrului să-şi menţină avantajul material.

57. Th8-h7+	Rf7-e6
58. Th7:a7	Ce4:c5
59. a2-a4	Cc5-d7 !

Finalul de turnuri îl pune pe alb în fața celor mai mari dificultăți tehnice.

60. Cb6:d7	Td4:d7
61. Ta7-a8	f7-f6
62. a4-a5	Re6-d5
63. a5-a6	Td7-f7
64. Rc2-d3	f5-f4
65. Rd3-e2	Rd5-c4
66. Re2-f3 ?	...

Aici însă albul a subapreciat ultima mutare a adversarului. El ar fi putut obține remiza prin 66.Tb8 ! Ta7 67.Tf7 T:a6 68.T:f4+ Rc3 69. Tf3+ Rc2 70.Tf6 ! după care negrul nu poate înainta pionul fără sprijinul regelui, iar aceasta permite regelui alb să ocupe coloana „c" și să obțină o poziție teoretică de remiză.

66. ...	Rc4-b5 !

Acum albul ajunge într-o situație fără ieșire.

67. Ta8-c8	Rb5-b6
68. Tc8-a8	...

La 68. a7 negrul ar fi răspuns 68... T:a7 69. R:f4 Te7.

68. ...	Tf7-f6
69. Rf3-e2	f4-f3+
70. Re2-f2	Rb6-a5 !

Folosirea „triunghiului" pentru a cîștiga un tempo.

71. Ta8-a7	Ra5-b5 !
72. Ta7-a8	Rb5-b6
73. a6-a7	Rb6-b7
74. Ta8-b8+	Rb7:a7
75. Tb8-b1	Ra7-a6
76. Tb1-a1+	Ra6-b5
77. Ta1-b1+	Rb5-c4
78. Tb1-c1+	Rc4-d3
79. Tc1-c5	Rd3-d4
80. Tc5-a5	c6-c5

Albul cedează.

WWW.SAHIST.RO

PARTIDE DIN ULTIMA PERIOADĂ A VIEȚII LUI ALEHIN

Nr. 268. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

LEPIN — ALEHIN

Turneul din 1941[1]

1. c2-c4	e7-e5
2. Cb1-c3	Cg8-f6
3. g2-g3	d7-d5
4. c4:d5	Cf6:d5
5. Nf1-g2	Cd5-b6
6. a2-a4	...

Nu se poate recomanda această mutare într-un stadiu atît de inițial al partidei. Albul nu realizează nimic aici, în timp ce negrul ocupă punctul b4.

6. ...	a7-a5
7. d2-d3	Nf8-b4

Prima urmare a mutării premature a 6-a a albului. Deobicei nebunul negru ocupă o poziție pasivă pe cîmpul e7.

8. Cg1-f3	Cb8-c6
9. 0—0	0—0
10. Nc1-e3	Nc8-g4
11. Ta1-c1	...

[1] Disputat la München (N.R.).

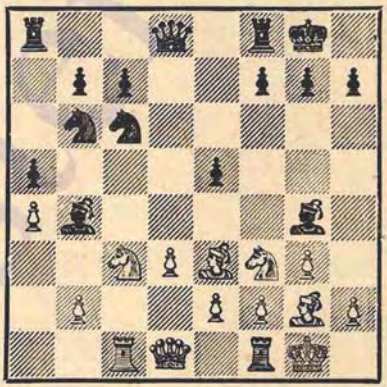

11. ...	f7-f5 !

Un sacrificiu de pion calculat cu precizie, a cărui acceptare l-ar fi dus imediat pe alb la pierdere. La orice altă mutare albul ar fi putut, prin 12. Ce4, să provoace complicații interesante.

12. Cf3-g5	...

Acum a survenit amenințarea mult promițătoare 13. Db3+ urmată de Ce6, dar răspunsul negrului îndreaptă partida pe un alt făgaș.

12. ...	f5-f4
13. Ne3:b6	Dd8:g5
14. Nb6:c7	Dg5-h5 !

Mult mai forțat decît 14... Cd4, la care albul avea răspunsul 15. f3. Acum însă la 15. f3 ar fi urmat 15... Nc5+ și negrul cîștigă.

15. Ng2:c6	**b7:c6**
16. Tc1-c2	...

Dacă 16. Te1, atunci 16... fg 17. hg T:f2! 18. R:f2 Nc5+.

16. ...	**Nb4:c3**

Cel mai precis. Ca răspuns la 16... f3 albul jucînd 17. h4 N:c3 18. T:c3 fe 19. Db3+ urmat de 20. Te1, ar fi evitat amenințările directe de mat.

17. Tc2:c3	...

La 17. bc decide imediat 17... f3.

17. ...	**Ng4:e2**
18. Dd1-b3+	**Rg8-h8**
19. Tf1-e1	**Dh5-h3!**

Acesta este sensul manevrei începute prin mutarea a 16-a.

La singurul răspuns logic 20. f3, era pregătit un mat frumos în 8 mutări: 20... fg 21. T:e2 T:f2! 22. Tc1 Taf8 23. Dd1 (La 23. Tg2 urmează 23... gh+ cu mat în 3 mutări) 23... Tf2! 24. T:f2 gf+ 25. Rh1 f1D+ 26. D:f1 T:f1+ 27. T:f1 D:f1 mat.

In loc de aceasta, adversarul meu jucînd:

20. Nc7:e5	...

m-a pus în fața unei alegeri dificile, de a da mat prin 21... f3 sau 21... Nf3. După ce am ales prima mutare, el a cedat.

Această partidă are însemnătate teoretică.

Nr. 269. DESCHIDEREA CALULUI

ALEHIN — G. RETHY

Turneul din 1941

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Nf1-c4	**Cg8-f6**
3. d2-d3	**Cb8-c6**

Așteptam mutarea mai tăioasă 3... c6 și voiam să încerc varianta 4. De2 Ne7 5. Cc3 d5 6. Nb3 0—0 7. Ng5.

4. Cb1-c3	**Nf8-e7**

Duce la o poziție strîmtorată. Mutările 4... Nc5 sau 4... Nb4 dau mai multe perspective de a obține un joc bun.

5. f2-f4	**d7-d6**
6. Cg1-f3	**Nc8-g4**

Manevra proiectată în legătură cu această mutare are drept scop să descopere poziția regelui alb, dar ea întărește doar centrul albului, fără să dea negrului șanse reale de atac. De preferat era 6... Ne6.

7. 0—0	**Cc6-d4**
8. f4:e5	**Ng4:f3**
9. g2:f3	**d6:e5**
10. f3-f4	**Ne7-d6**
11. Nc1-e3	**Cd4-c6**

Jucat din nou prea pasiv. După 11... Dd7 12. f5 h5 13. h3 c6 14. a4 albul ar fi trebuit să joace foarte precis pentru a nu pierde avantajul obținut.

12. d3-d4!?	...

Din punct de vedere tactic, această mutare este acceptabilă, deoarece după 12... ef 13. N:f4 N:f4 14. T:f4 luarea pe d4 (Cu sau fără schimbul damelor) duce după e4-e5 la pierderea unei figuri, dar din punct de vedere pozițional această mutare trebuie recunoscută ca discutabilă, deoarece oferă adversarului puncte foarte importante. In schimb după 12. Cb5! Dd7 13. C:d6+ cd 14. fe de 15. a3 negrul n-ar fi avut nici o compensație pentru avantajul perechii de nebuni pe care-l are adversarul.

12. ...	**e5:d4**
13. Ne3:d4	**Cc6:d4!**
14. Dd1:d4	**Dd8-e7**

Acum albul este nevoit să facă cîteva mutări de apărare.

15. Rg1-h1	**Nd6-c5**
16. Dd4-d3	**Ta8-d8**

Dacă 16... c6, atunci 17. Tae1, urmate de Dg3 sau Dh3.

17. Dd3-e2	**h7-h5**
18. Tf1-f3 !	**...**

Albul vrea să joace (de exemplu, ca răspuns la 18... c6) 19. e5 Cg4 20. Ce4.

18. ...	**Nc5-d4**

Această mutare parează amenințarea menționată dar cu prețul schimbului unei piese bine situate.

19. e4-e5	**Nd4:c3**
20. b2:c3	**...**

Albul consimte la înrăutățirea neesențială a poziției sale de pioni, în schimb cîștigă timp prețios pentru mobilizarea forțelor sale.

20. ...	**Cf6-d5**
21. Ta1-g1	**Re8-f8**
22. f4-f5	**...**

Cu amenințarea evidentă 23. T:g7.

22. ...	**f7-f6**
23. e5-e6	**h5-h4**

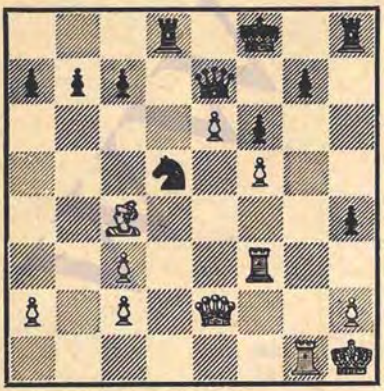

24. De2-e4 !	**...**

Începutul manevrei decisive. După înlăturarea calului d5 negrul nu va putea să găsească o apărare împotriva pătrunderii albului pe cîmpul d7.

24. ...	**c7-c6**
25. Tg1-d1	**g7-g5**
26. Tf3-d3	**Rf8-g7**
27. Nc4:d5	**c6:d5**
28. Td3:d5	**Td8:d5**
29. De4:d5	**Th8-c8**
30. Dd5-d7	**Tc8-e8**

Sau 30... Tc7 31. D:c7 !

31. Dd7-a4	**...**

Nu însă 31. D:e7+ T:e1 32. Td7, deoarece după 32... Rf8 ! și schimbul de turnuri, finalul de pioni ar fi dus la remiză.

31. ...	**Te8-d8**

De asemenea absolut fără speranță pentru negru este și continuarea 31... Rh6 32. D:a7.

32. Td1:d8 Negrul cedează.

Nr. 270. PARTIDA SPANIOLĂ

KIENINGER **ALEHIN**

Turneul din 1941

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**Nf8-c5**

Un sistem rar jucat, dar tot atît de aplicabil ca și majoritatea altor apărări „spaniole". E adevărat că folosirea acestei mutări necesită o cunoaștere temeinică a tuturor variantelor principale.

4. c2-c3	**Dd8-f6**

In egală măsură este posibilă și mutarea 4... Cge7, de exemplu: 5. d4 ed 6. cd Nb4+ 7. Nd2 N:d2+ 8. D:d2 d5 9. ed C:d5 10. N:c6+

bc 11. 0—0 0—0 cu joc aproximativ egal.

5. 0—0	**Cg8-e7**
6. d2-d3	**...**

Varianta recomandată aici de către manuale ca fiind favorabilă albului 6. d4 ed 7. Ng5 Dg6 8. N:e7 C:e7 9. cd Nb6 10. Cc3 0—0 11. Nd3, după părerea mea, după 11... d6 12. e5 Dh5 nu provoacă negrului dificultăți de lungă durată.

6. ...	**h7-h6**
7. Cb1-d2	**0—0**
8. Cd2-c4	**Ce7-g6**
9. d3-d4	**...**

După aceasta negrul își termină cu succes dezvoltarea și obține avantaj evident de spațiu. Albul ar fi trebuit să joace 9. b4 Nb6 (Dacă 9... Ne7, atunci 10. Ce3!) 10. a4 a6 11. C:b6 cb 12. Nc4 d6 13. Ne3 Cf4! după care însă nu trebuie să alerge după cîștigarea unui pion prin 14. N:b6? din cauza 14... Nh3! 15. Ce1 Dg6 16. Df3? Ng4.

9. ...	**e5:d4**
10. Nb5:c6	**d7:c6!**
11. Cf3:d4	**...**

Necesar, deoarece la 11... cd ar fi fost extrem de neplăcută dubla legare 11... Td8 12. Ne3 Ng4.

11. ...	**Tf8-e8!**

Atacarea punctului e4 este mai eficace aici decît mutarea șablon 11... Td8.

12. Cd4-b3	**...**

Încă o mică neplăcere pentru negru. Acum pierde 12... T:e4 din cauza 13. Dd3! Dar după mutarea din partidă caii albi stau rău.

12. ...	**Nc5-f8**
13. Dd1-c2	**...**

Ca răspuns la mutarea naturală 13. f3, ar fi urmat simplu 13... Ne6 14. Ce3 Tad8 15. Dc2 Ch4 16. Cd4 Nc8! și figurile negrului cooperează armonios. Prin mutarea din partidă albul vrea să pregătească înaintarea f2-f4, dar negrul reușește să frîneze dezvoltarea flancului damei albe.

13. ...	**Df6-e6!**
14. Cc4-d2	**Cg6-h4**
15. f2-f3	**c6-c5!**

Continuările 15... Dg6 16. Cc4, sau 15... Nd6 (Cu amenințarea 16... C:g2) 16. Cd4! urmat de Cc4, nu duceau la rezolvarea problemei. Continuarea din partidă pregătește atît mutarea Nd6 cît și mutarea Td8, cu ocuparea ulterioară a punctului d3.

16. Tf1-d1	**...**

Această mutare, în mod practic necesară pentru deplasarea calului, a fost utilizată de negru pentru un sacrificiu pozițional de figură exact calculat.

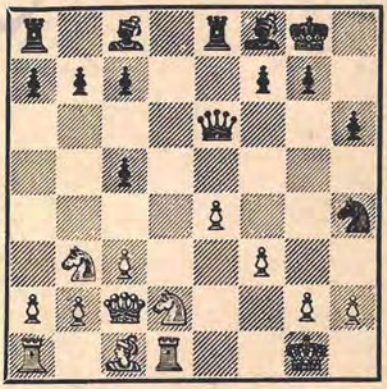

16. ...	**Ch4:g2!**

Cu acest sacrificiu nu se poate întîrzia, deoarece altfel albul intensifică apărarea prin 17. Cf1.

17. Rg1:g2	**De6-h3+**
18. Rg2-g1	**...**

La 18. Rh1 Nd6 19. f4 era pregătită lovitura frumoasă 19... Nf5! 20. Te1 (20. ef Te2) 20... N:f4 21. Cf1 T:e4! în timp ce la 19... N:f4 albul ar fi căutat salvarea prin 20. Cf1 Df3+ 21. Dg2 D:d1 22. N:f4.

18. ...	**Nf8-d6!**

Albul ar fi scăpat ieftin după 18... Te6 19. Cf1 Tg6+ 20. Cg3 h5 21. Dg2 D:g2+ 22. R:g2 h4 23. Nf4.

19. Cd2-f1	**...**

După 19. Cc4 negrul, jucînd 19... Te6 ar fi forțat sacrificiul calității 20. T:d6 și după 20... cd 21. Df2 Tg6+ 22. Rh1 f5! ar fi continuat atacul cu aceeași forță ca și în partidă.

19. ...	**Dh3:f3**
20. Td1-d3	**...**

Albul nu poate ocupa acest cîmp cu dama, deoarece după schimbul damelor survine „furculița" c5-c4.

20. ...	**Df3:e4**
21. Td3-d2	**De4-h4!**
22. Td2-g2	**Nc8-h3**
23. Dc2-f2	**Dh4-e4!**

Prin această mutare negrul își asigură un suficient avantaj material în finalul care urmează. E adevărat că acum turnurile lui trebuie să dezvolte o activitate într-adevăr febrilă.

24. Nc1-d2	**De4:g2+**
25. Df2:g2	**Nh3:g2**
26. Rg1:g2	**Te8-e2+**
27. Rg2-f3	**Ta8-e8**

Cu tot schimbul damelor, negrul și-a păstrat poziția de atac.

28. Ta1-d1	**b7-b6**
29. Cb3-c1	**Te2-e6**
30. b2-b3	**...**

Această încercare de a întări poziția este din nou combătută de negru.

30. ...	**c5-c4!**
31. b3:c4	**Te6-f6+**
32. Rf3-g2	**Te8-e4**
33. Cf1-e3	**Nd6-c5**
34. Td1-e1	**Nc5:e3**
35. Te1:e3	**Te4-g4+**
36. Te3-g3	**Tg4:c4**
37. Tg3-f3	**Tf6-d6**
38. Nd2-f4	**...**

Negrul cîștiga ușor și după 38. Tf2, continuînd cu 38... b5, cu amenințarea b5-b4.

38. ...	**Td6-d1**
39. Cc1-e2	**Td1-a1**
40. Rg2-g3	**c7-c5**
41. Tf3-e3	**Ta1:a2**
42. h2-h4	**b6-b5**
43. h4-h5	**...**

Albul a cedat în același timp fără să mai aștepte răspunsul negrului, deoarece după 43... b4 pionii flancului damei se transformă fără nici o piedică.

Rezultatul acestei partide reabilitează vechea și buna apărare, pe nedrept condamnată, 3... Nc5.

Nr. 271. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN — ROHACEK

Turneul din 1941

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**b7-b5**
6. Na4-b3	**Cf6:e4**
7. d2-d4	**d7-d5**
8. d4:e5	**Nc8-e6**
9. c2-c3	**Nf8-e7**
10. a2-a4	**...**

Albul pregătește sacrificiul de pion care urmează și care-i asigură un atac de lungă durată.

10. ...	**Ta8-b8**

Dacă în loc de aceasta 10... b4, atunci 11. Cd4 C:e5 12. f4 Ng4 13.

Dc2 c5 14. fe cd 15. cd apoi Ne3 şi Cd2 cu joc mai bun pentru alb.

11. a4:b5 **a6:b5**
12. Cf3-d4 ! ...

Aceeaşi mutare ca şi în varianta citată mai sus, dar ideea ei este cu totul alta.

12. ... **Cc6:e5**
13. f2-f3 ...

Continuarea 13. f4 nu este avantajoasă pentru alb din cauza 13... Ng4 14. Dc2 Cc4 !

13. ... **Ce4-c5**
14. Nb3-c2 ...

Incercarea de a cîştiga calitatea l-ar fi dus pe alb la pierdere. De exemplu : 14. f4 C:b3 15. D:b3 Cd3 16. Cc6 (16. f5 Nd7 deşi recîştigă pionul, lasă adversarului avantajul perechii de nebuni) 16... Nc5+ 17. Rh1 Dh4 18. C:b8 Cf2+ 19. T:f2 D:f2 20. D:b5+ Re7 21. Cc6+ Rf6 şi negrul cîştigă. Acum însă ameninţarea 15. f4 este reală.

14. ... **Ne6-d7**
15. b2-b4 **Cc5-b7**

La 15... Ce6 ar fi urmat 16. Cf5.

16. Dd1-e2 **Ce5-c4**
17. Tf1-e1 ...

Astfel albul a şi obţinut ceva, lipsindu-l pe negru de posibilitatea de a face rocada.

17. ... **Re8-f8**
18. Nc1-f4 **Cb7-d6**

Se ameninţa 19. N:c7.

19. Cb1-d2 **g7-g5 !**

In acest contraatac este mai mult venin decît se pare la prima vedere. E adevărat că albul va trebui să sacrifice calitatea, dar în schimb va obţine contrajoc pe cîmpurile negre. Printr-o continuare calmă albul şi-a întărit fără dificultăţi poziţia. Dacă, de exemplu, 19... C:d2 20. D:d2 Cc4 21. De2 Nf6, atunci 22. Ta7 ! Tc8 23. Nd3 ! c5 24. N:c4 ! cd 25. N:d5 dc 26. Nd6+ Rg8 27. N:f7+ ! R:f7 28. De6+ Rg6 29. T:d7 Db6+ 30. Rh1 cu ameninţări decisive din partea albului.

20. Cd2:c4 ! **g5:f4**

Evident că acest lucru a fost plănuit încă de la mutarea precedentă. Dezavantajos era atît 20...C:c4 21.N:c7, cît şi 20...dc sau 20...bc din cauza 21.Ne5 !

21. Cc4-e5 ! ...

După această mutare negrul nu poate să apere satisfăcător punctul c6, de exemplu : 21...Tb6 ? 22.Ta8 ! şi albul cîştigă.

21. ... **Ne7-f6 !**

In situaţia creată, o hotărîre cu totul justă.

22. Cd4-c6 **Nd7:c6**
23. Ce5:c6 **Dd8-c8**
24. Cc6:b8 **Dc8:b8**

Acum negrul ameninţă să răspundă, de exemplu la 25.Dd3, întărindu-şi poziţia prin 25...c6, după care cîştigul pentru alb este extrem de dificil, dacă în general e posibil. De aceea albul tinde cu totul justificat să rezolve problema poziţională pe cale combinativă.

25. De2-d2 ! ...

Inceputul unor complicaţii extrem de greu de calculat. Punctul f4 trebuia cucerit cu orice preţ !

25. ... **Dd8-b6+**
26. Rg1-h1 **Db6-c6**
27. Nc2-b3 ! ...

Pe cale directă nu se poate apăra punctul c3. Mutarea din partidă este legată în varianta principală de un sacrificiu neaşteptat de turn.

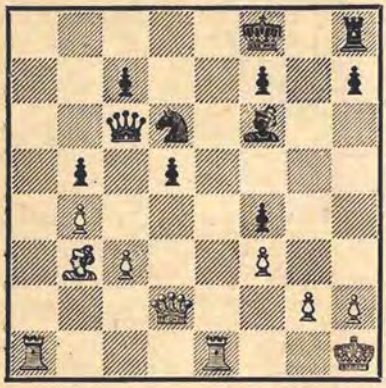

27. ... Nf6:c3
28. Dd2-c1 ! ! ...

Greșit ar fi fost aici 28.Tec1 N:d2 29. T:c6 d4 ! cu șanse bune de remiză pentru negru. Prin mutarea din partidă albul, amenințînd să joace 28.N:d5, forțează înaintarea pionului „d", care taie nebunul negru de flancul regelui.

28. ... d5-d4

Dacă 28...Cf5 29.N:d5 Cg3+ 30. hg Dh6+, regele alb se strecoară prin cîmpul e2.

29. Dc1:f4 ! ...

Intrînd în această combinație cu cu sacrificii, a trebuit să calculez următoarele variante:

I. 29...Cc4 30.N:c4 ! bc 31.De5 ! Tg8 32.b5 ! Db7 33.Dc5+ ! Rg7 34.Dg5+ Rf8 35.Dh6+ Tg7 36.Da6 ! ! D:a6 37.ba Tg8 ! 38.a7 Rg7 39.Teb1 urmat de Tb8 și albul cîștigă;

II. Sau 29...N:a1 30.Df6 Tg8 31. N:f7 ! d3 32.T:a1 și albul cîștigă;

III. 29...N:e1 ! 30.T:e1 ! Dc3 31. De5 Tg8 32.Nd5 cu atac cîștigător; astfel, dacă 32...D:b4, atunci 33.De7+ Rg7 34.N:f7 !, iar la 32...Dc2 decide 33.g4 ! d3 34.Ta1.

29. ... d4-d3

După aceasta albul păstrează avantajul, continuînd în același timp atacul, deoarece frumoasa eliberare de legătură plănuită de negru nu reușește.

30. Te1-c1 ! d3-d2
31. Tc1-c2 Dc6-a6 !
32. Ta1-d1 ! Nc3-g7
33. Tc2:c7 Negrul cedează.

O partidă interesantă din punct de vedere teoretic, cu un joc emoționant în încheiere.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 272. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN BARCZA

Turneul din 1942[1]

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0—0 Nf8-e7
6. Cb1-c3 b7-b5
7. Na4-b3 d7-d6
8. Cc3-d5 ! Nc8-g4

Răspunsul cel mai bun, care oferă albului doar un ușor avantaj de spațiu, este 8...Ca5 cu continuarea 9.C:e7 D:e7 10.d4 ! Mutările 8...Ng4 sau 8...0—0 nu sînt însă întru totul bune, în primul rînd pentru că albul poate să nu se neliniștească deocamdată de apărarea pionului e4.

9. c2-c3 0—0

Dacă 9...C:e4, atunci 10.d4 ! și la recîștigarea pionului albul își asigură cel puțin avantajul perechii de nebuni.

10. h2-h3 ! ...

Acest lucru este important mai ales acum, deoarece 10...Nh5 permite stînjenirea nebunului prin 11.

[1] Disputat la München (N.R.).

d3! urmat (ceva mai tîrziu) de g2-g4.

10. ...	**Ng4-e6**
11. d2-d4	**...**

Amenință 12.C:f6+ urmat de 13.d5.

11. ...	**Rg8-h8**

Interesantul atac 12.C:e7 se parează acum prin 12...N:b3 13.C:c6 N:d1 14.C:d8 N:f3.

12. Tf1-e1	**Cf6-d7**

Nu e mai bine nici 12...Ca5 din cauza 13.C:e7! după care negrul e nevoit să accepte 13...D:e7 14.Nc2, deoarece 13...N:b3 14.ab, sau 13...C:b3 14.Cc6! Dd7 15.ab D:c6 16.d5 ar fi dus la pierderea unei figuri.

13. Nb3-c2	**...**

Amenință din nou C:e7 și d4-d5.

13. ...	**f7-f6**
14. a2-a4!	**...**

Această deschidere tipică a coloanei „a" este aici foarte puternică, deoarece răspunsul natural 14...Tb8 este imposibil din cauza 15.ab ab 16. Ta6 și dacă 16...Cb6, atunci 17.C:b6 T:b6 18.T:b6 cb 19.d5.

14. ...	**Cc6-a7**
15. a4:b5	**a6:b5**
16. Nc1-e3	**...**

Albul își încheie dezvoltarea cu cîștig de tempo, deoarece negrul se găsește din nou sub amenințarea pierderii unei figuri după C:e7 și d4-d5.

16. ...	**c7-c5**
17. d4:c5	**d6:c5**
18. Ta1-a6!	**...**

Silește schimbul pe d5 din cauza amenințării 19.Da1.

18. ...	**Ne6:d5**
19. e4:d5	**...**

Mult mai tare decît 19.D:d5 la care ar fi urmat 19...Dc7 și negrul ar fi putut să se apere cu dîrzenie.

19. ...	**Dd8-c8**
20. Dd1-a1	**Dc8-b7**

21. b2-b4!	**...**

Imediat 21.d6 ar fi fost puțin eficace din cauza 21...Nd8 urmat de Nb6. Acum însă amenințarea înaintării d5-d6 nu mai poate fi înlăturată, de exemplu: 21...Tfc8 22.d6 N:d8 23.bc C:c5 24.N:c5 T:c5 25.Ne4 și albul cîștigă.

21. ...	**Tf8-b8**
22. d5-d6	**Ne7-d8**
23. b4:c5	**Tb8-c8**
24. Ta6-a2	**e5-e4**
25. Nc2:e4!	**Db7:e4**
26. Ne3-d4	**De4-g6**
27. Ta2:a7	**Ta8:a7**
28. Da1:a7	**Cd7-e5**
29. Nd4:e5	Negrul cedează.

Nr. 273. DESCHIDEREA CATALANĂ

ALEHIN RABAR

Turneul din 1942

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. g2-g3	**d7-d5**
4. Nf1-g2	**d5:c4**

5. Dd1-a4+	**Nc8-d7**
6. Da4:c4	**Nd7-c6**
7. Cg1-f3	**Nc6-d5**

Negrul pierde mult timp pentru mutările nebunului. Ar fi fost mai bine 7...Cd7 8.Cc3 Cb6 9.Dd3 Nb4, cum am jucat împotriva lui Junge (Vezi partida Nr. 275).

8. Dc4-d3	**c7-c5**
9. Cb1-c3	**Nd5-c6**

Dacă 9...cd, atunci 10.C:d5 D:d5 11.0—0 cu puternica amenințare C:d4.

10. 0—0	**Cb8-d7**
11. Tf1-d1	**c5:d4**

La 11...Ne7 ar fi urmat 12.e4 și albul, amenințînd d4-d5 ar fi silit schimbul pe d4, care îi asigură avantajul perechii de nebuni.

12. Cf3:d4	**Nc6:g2**
13. Rg1:g2	**Nf8-e7**
14. Dd3-f3 !	**...**

Începutul unei puternice presiuni asupra flancului damei negrului.

14. ...	**Dd8-b6**

Această mutare constituie motivul combinațiilor care urmează. Dar și 14...Dc8 15.Cb3 urmat de Nf4 ar fi dus de asemenea la avantaj pentru alb.

15. Nc1-e3 !	**...**

Nu este greu de prevăzut urmările care decurg din această mutare, dar este interesant că din acest moment negrul nu mai are o apărare bună. La 15...D:b2 albul răspunde 16.Ccb5 iar la 15...Ce5 ar urma 16.Cdb5 !

15. ...	**0—0**
16. Cd4-f5	**Ne7-c5**

Această mutare, care la prima vedere salvează partida negrului, este răsturnată de o combinație destul de ascunsă. O altă posibilitate era 16...Dd8, la care ar fi urmat 17.C:e7+ D:e7 18.D:b7 Tfb8 19.Dc7 T:b2 20.Nd4 și albul are o poziție de cîștig.

17. Cc3-a4	**Db6-a5**
18. Ca4:c5	**Cd7:c5**

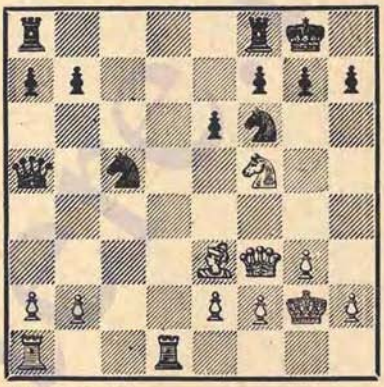

19. Cf5:g7 !	**...**

Această mutare cîștigă cel puțin un pion și asigură albului o victorie simplă. Afară de mutarea din partidă, — negrul mai avea răspunsul 19...Cce4, după care albul ar fi silit dama neagră să părăsească linia a 5-a și apoi ar fi ocupat cu nebunul diagonala a1-h8 cu un efect decisiv. De exemplu, 19...Cce4 20.b4 ! De5 21.Nf4 Db5 (Sau 21...Dc3 22.Ch5 !) 22.a4 ! D:b4 23.Ne5.

19. ...	**Rg8:g7**
20. Ne3-d4 !	**...**

Forța acestei mutări este că la 20...Cd7 albul răspunde 21.Nc3 cu amenințarea imparabilă T:d7. Nu dădea nimic 20.Nh6+ din cauza 20...Rg6 !

20. ...	**Cc5-e4**
21. Df3:e4	**Da5-f5**
22. De4:f5	**...**

Finalul care se obține este ușor de cîștigat de către alb.

22. ...	e6:f5
23. Ta1-c1	Tf8-e8
24. Tc1-c7 !	Te8:e2
25. Tc7:b7	Rg7-g6
26. Nd4:f6	Rg6:f6
27. Td1-d6+ !	Negrul cedează.

Dacă 27...Rg7, atunci 28.T:d7 Tf8 29.Rf3 Tc2 30.Tdc7 Td2 31.Re3 şi albul cîştigă al doilea pion.

Nr. 274. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN RICHTER

Turneul din 1942

1. e2-e4	d7-d5
2. e4:d5	Cg8-f6
3. c2-c4	c7-c6
4. d2-d4	...

După 4.dc C:c6 5.Cf3 e5 urmat de Nf8-c5 negrul ar fi obţinut un joc foarte promiţător. De aceea hotărîrea albului de a transforma deschiderea într-o variantă bună a apărării Caro-Kann este uşor de înţeles.

4. ...	c6:d5
5. Cb1-c3	Cb8-c6
6. Nc1-g5	...

O mutare bună, dar nu mai bună decît 6.Cf3.

6. ...	e7-e6 !

Dacă 6...d5, în afara continuării obişnuite 7. d5, albul poate juca în stil de gambit 7.N:c4 ! De exemplu : 7...D:d4 8.D:d4 C:d4 9.0—0—0 sau 7... C:d4 8. Cf3 C:f3+ 9. D:f3 şi in ambele variante albul are un avantaj de dezvoltare care compensează pierderea materială.

7. Cg1-f3	Nf8-e7
8. Nf1-d3	...

Încercarea de a bloca poziţia negrului prin mutarea c4-c5 era o armă cu două tăişuri, de exemplu : 8...0—0 9.Nb5 Ce4 ! 10.N:e7 C:e7 11.0—0 Cg6 cu şanse egale. Continuarea aleasă de alb în partidă duce la una din poziţiile gambitului damei acceptat, în care albul are, ca de obicei, un pion izolat în centru.

8. ...	d5:c4
9. Nd3:c4	0—0
10. 0—0	b7-b6
11. a2-a3	...

Albul previne mutarea Cb4.

11. ...	Nc8-b7
12. Dd1-d3 !	...

Acum albul ameninţă să joace Tad1 şi apoi prin manevra Nc4-a2-b1 să înceapă atacul asupra flancului regelui negru. Este dezavantajos pentru negru să joace acum 12...Ca5 la care urmează totuşi 13.Na2 şi dacă 13...N:f3 14.D:f3 D:d4 ? 15.b4 Cc4 16.Tad1 albul cîştigă. De aceea mutarea următoare a negrului, care forţează simplificarea poziţiei printr-o serie de schimburi, este, în general vorbind, cu totul de înţeles, dar totuşi negrul nu reuşeşte să obţină egalarea jocului.

12. ...	Cf6-d5
13. Nc4:d5 !	Ne7:g5

După 13...ed 14.N:e7 C:e7 15.Tfe1 poziţia albului ar fi fost de preferat din cauza lipsei de perspective a nebunului negru. Dar după mutarea din partidă negrul va fi nevoit să slăbească punctul e6, lucru pe care voia să-l compenseze prin slăbirea corespunzătoare a punctului d4. Lupta capătă acum un caracter ascuţit.

14. Nd5-e4	f7-f5

Afară de această mutare care pare mai energică, negrul mai are alte două continuări : 14...g6 15. Db5 ! Nf6 16.N:c6 a6 17.Dc4 (Mai tare decît 17.Da4 b5) 17...Tac8 18. Ce5 N:e5 19.de T:c6 20.Df4 Tc7 21. Tad1 Td7 22.Td6 sau 14...h6 15.Tad1 şi dacă 15...f5, atunci 16. C:g5 D:g5 17.Nf3, iar la 16...hg ar fi urmat 17.N:c6 N:c6 18.Tfe1 şi în

toate variantele albul obține avantaj.

15. Cf3:g5	Dd8:g5
16. Ne4-f3	Rg8-h8

Aici negrul a scăpat posibilitatea de a întinde o cursă frumoasă prin mutarea 16...Tad8. Dacă albul, după aceasta și-ar fi înfăptuit amenințarea, care consta în 17.Dc4 Rh8 18. N:c6 Tc8 19.D:e6, atunci negrul ar fi cîștigat în mod strălucit prin 19... T:c6 20.Dd7 D:g2+ ! ! 21.R:g2 Tg6+ 22.Rh3 Ng2+ 23.Rh4 Tg4+ 24.Rh5 Nf3 și albul nu are apărare împotriva șahului prin descoperire cu turnul pe linia a 5-a și, după mutările 26.Rg5 h6+ 27.Rg6 ar fi fost făcut mat.

Dar albul la 16...Tad8 ar fi răspuns simplu 17.De3 ! evitînd primejdiile și păstrînd un ușor avantaj pozițional.

17. Tf1-e1	...

Rău ar fi fost 17.Dc4 din cauza 17...Ce5 ! Prin mutarea din partidă albul pregătește următoarea manevră neașteptată a damei.

17. ...	Ta8-d8

Negrul amenință nu numai să ia pionul d4 dar să joace și e6-e5. Dacă 18.T:e6 T:d4 albul cîștigă calitatea. La prima vedere, situația albului este critică.

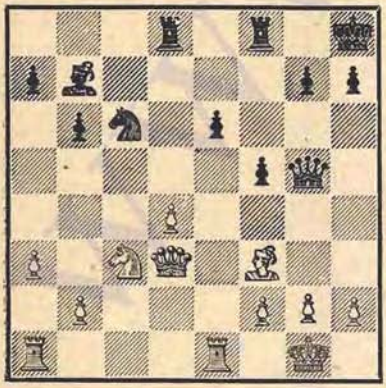

18. Dd3-f1 ! !	...

Ideea acestei mutări este de a sili pe negru să ocupe punctul d4 nu cu calul ci cu turnul, pentru a înfăptui mutarea de atac Db5. Imediat 18.Db5 ? ar fi fost greșit din cauza 18...C:d4. Dacă însă negrul nu ia acum pionul d4, atunci albul joacă 19.Tad1 păstrînd presiunea pe coloana „e" cu joc excelent.

18. ...	Td8:d4
19. Df1-b5 !	Td4-d6

Negrul nu se decide pentru varianta 19...Cd8 20.N:b7 C:b7 21.T:e6 Cc5 22.Te8, după care, cu toată poziția evident mai proastă, ar fi păstrat totuși posibilități de apărare. Făcîndu-și iluzii, negrul preferă continuarea complicată din partidă, care va fi răsturnată de sacrificiul decisiv al damei albe. Finalul care a urmat prezintă numai dificultăți tehnice, deoarece toată sarcina albului se reduce la menținerea avantajului său material.

20. Cc3-e4	Dg5-g6
21. Ce4:d6 !	...

Aici era tentantă mutarea 21.Nh5, deoarece varianta 21...D:h5 22.C:d6 Cd4 23.Dd3 Cf3+ 24.gf N:f3 25. Te3 nu era primejdioasă pentru alb. Dar, jucînd ca răspuns la 21.Nh5 Td5 ! negrul după 22.D:d5 ed 23.N:g6 f3 24.Nh5 Ce5 ar fi obținut contrașanse admirabile, avînd un pion pentru calitate și o poziție preponderentă în centru.

21. ...	Cc6-d4
22. Nf3:b7	Cd4:b5
23. Cd6:b5	Dg6-f6 !

Figurile ușoare ale albului au ieșit temporar din joc și negrul folosește aceasta pentru înaintarea pionului „e".

24. Cb5-c3	e6-e5
25. Ta1-d1	e5-e4
26. Td1-d7 !	h7-h5

Negrul avea de gînd să schimbe turnul său care joacă un rol pur pasiv, dar din nefericire pentru el, mutarea 26...Td8 ar fi dus la pierdere după 27.Cd5 Dg5 28.T:d8 D:d8 29. Tc1.

27. h2-h3	**h5-h4**

Nici acum nu se putea juca 27... Td8 din cauza 28.Cd5 Dg5 29:h4 D:h4 30.Ce7 !

28. Te1-d1	**Rh8-h7**
29. Nb7-a6	**Tf8-f7**
30. Td7-d6	**Df6-g5**
31. Td6-d5	**Dg5-f4**
32. Cc3-e2	**Df4-g5**
33. Ce2-d4 !	**Tf7-f6**
34. Na6-e2 !	**...**

Cu scopul de a răspunde la 34... Tg6 prin 35.Ng4.

34. ...	**Rh7-h6**
35. Cd4-c2	**Tf6-f7**
36. Cc2-e3	**g7-g6**
37. Ne2-c4	**Dg5-f4**
38. Td5-d6	**Tf7-c7**
39. b2-b3	**Rh6-h7**
40. a3-a4	**Df4-e5**
41. Td6-e6	**De5-c3**
42. Ce3-d5	**Dc3-c2**
43. Td1-f1	**Tc7-g7**
44. f2-f3 !	**e4:f3**
45. Tf1:f3	**Rh7-h6**

Sau 45...Dc1+ 46.Rh2 Dg5 47.Cf4 urmat de Nc4-b5-e8.

46. Cd5-e3	Negrul cedează.

Nr. 275. DESCHIDERERA CATALANA

JUNGE **ALEHIN**

Turneul din 1942

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. g2-g3	**d7-d5**
4. Nf1-g2	**d5:c4**
5. Dd1-a4+	**Nc8-d7**
6. Da4:c4	**Nd7-c6**
7. Cg1-f3	**Cb8-d7**

Dacă 7...Nd5, atunci 8.Dd3 şi apoi Cc3 în avantajul albului.

8. Cb1-c3	**Cd7-b6**
9. Dc4-d3	**Nf8-b4**
10. 0—0	**0—0**

Acum albul are de ales: să forţeze schimbul prin c3 prin a2-a3, obţinînd avantajul perechii de nebuni, dar în schimb oferind adversarului o superioritate evidentă pe cîmpurile albe, sau să lupte pentru ocuparea cîmpurilor centrale, dînd el însuşi negrului avantajul a doi nebuni. El alege cel de al doilea plan, dar obţine prin aceasta doar joc egal.

11. Nc1-g5	**h7-h6**
12. Ng5:f6	**Dd8:f6**
13. e2-e4	**Tf8-d8**
14. Ta1-d1	**Nc6-e8 !**

Negrul se abţine de la atacul Ce5 şi pregăteşte mutarea c7-c5. Această contralovitură constituie în general leit-motivul întregii faze următoare a partidei.

15. a2-a3	**Nb4-f8**
16. Dd3-e3	**Ta8-c8**
17. Ng2-h3	**...**

Apărare indirectă: dacă 17...c5, atunci 18.d5.

17. ...	**Tc8-b8**

In curînd se va vedea că turnul a ocupat o poziţie foarte bună.

18. Tf1-e1	**Cb6-a4**

Pentru mai buna utilizare a perechii de nebuni este bine să se înlăture singura figură uşoară a albului de pe flancul damei.

19. e4-e5	**...**

Dacă imediat 19.C:a4 N:a4 20.Tc1, atunci 20...c5 în avantajul negrului.

19. ...	**Df6-e7**
20. Cc3:a4	**Ne8:a4**
21. Td1-c1	**b7-b6 !**

Incomparabil mai tare decît, de exemplu, manevra șablon Na4-c6-d5. Negrul înfăptuiește cu hotărîre intenția sa (c7-c5) și obține avantaj evident, poate chiar decisiv.

22. Nh3-f1	...

La 22.b4 ar fi urmat bineînțeles 22...a5.

22. ...	**c7-c5**
23. b2-b3	**Na4-c6**
24. d4:c5	**b6:c5**

Dezvoltarea consecventă a planului strategic proiectat prin mutarea pregătitoare 17...Tb8. Aici era posibilă și rezolvarea tactică a problemei poziționale și anume: 24...Db7 25.Cd4 N:c5 și în toate variantele negrul cîștigă un pion pe flancul damei, e adevărat, cu nebuni de culori diferite.

25. Nf1-c4	**De7-b7**
26. Tc1-c3	**Td8-d7**
27. Te1-c1	...

Eliberează locul pentru cal.

27. ...	**Tb8-d8**
28. Cf3-e1	**Td7-d4**
29. f2-f3	**Nf8-e7**
30. Tc3-d3	...

30. ...	**Db7-b6**

O abatere surprinzătoare de la drumul drept, care consta în manevra simplă plănuită inițial 30...Ng5 31.f4 Ne7 cu amenințarea Ne4. După mutarea damei, al cărei scop este un joc complicat pentru folosirea slăbiciunii punctului a3, posibilitățile de apărare ale albului cresc.

31. Tc1-d1	**Db6-a5**
32. Ce1-c2	**Ne7-g5**
33. De3-e2	...

Mutarea naturală, dar nu cea mai bună. După 33.f4 T:d3 34.T:d3 Ne7 avantajul negrului ar fi fost indiscutabil, dar pînă la victorie ar mai fi fost mult.

33. ...	**Td4:d3**
34. Td1:d3	**Ng5-c1**

Acest nebun devine acum foarte activ.

35. De2-d1	**Td8:d3**
36. Dd1:d3	**Nc1-b2 !**

Insuficient ar fi fost 36...N:a3 37. C:a3 D:a3 din cauza 38.Dd8+ Rh7 39.Nd3+ g6 40.N:g6+ ! cu remiză. După mutarea din partidă se forțează slăbirea diagonalei a8-h1 și, afară de aceasta, negrul cîștigă un pion într-un mod neașteptat.

37. f3-f4	**Nb2:a3** [1]
38. Cc2:a3	**Da5-e1+ !**
39. Dd3-f1	**De1-e3+**
40. Df1-f2	**De3-c1+**
41. Df2-f1	**Dc1:a3**
42. f4-f5	...

Fără îndoială, singura contrașansă.

42. ...	**Nc6-d5**

Și pentru negru aceasta este singura posibilitate de realizare a avantajului său material.

[1] Mutarea 37... N:a3 este îndoielnică, întrucît albul în loc de 38. C:a3? ar fi putut juca 38. f5 ! crеînd contrașanse primejdioase, deoarece dama și nebunul negrului s-au „împotmolit" pe flancul damei.—V.P.

43. Nc4:d5 ...

Lipsită de perspective ar fi fost continuarea 43.fe N:e6.

43. ...	**e6:d5**
44. e5-e6	**Da3:b3**
45. Df1-e1	...

După aceasta negrul are un joc uşor. După 45.De2 ! Rf8 46.Da6 ! drumul spre victorie n-ar fi fost de loc uşor. Iată varianta principală : 46... De3+ 47.Rg2 fe 48.fe Re7 49.Dc6 ! Rf6 ! 50.D:d5 De2+ 51.Rg2 D:e6 52. D:c5 Db6 şi negrul cîştigă.

45. ...	**Rg8-f8**
46. e6:f7	**Db3-b8**
47. Rg1-g2	**d5-d4**
48. De1-e6	**Db8-d8**
49. De6-c4	**Dd8-d6**
50. Dc4-a4	**Dd6-d5+**
51. Rg2-g1	**Dd5:d7**
52. Da4-c6	**Dd7:f5**
53. Dc6-a8+	**Rf8-f7**
54. Da8:a7+	**Rf7-g6**
55. h2-h3	...

Cu scopul ca după 55...D:h3 56. Db6+ ! să mai încerce să pescuiască în apă tulbure.

55. ...	**Df5-b1+**
56. Rg1-g2	**Db1-c2+**
57. Rg2-f3	**d4-d3**
58. Da7-a1	**d3-d2**

Albul cedează.

Nr. 276. PARTIDA SPANIOLĂ

STOLTZ — ALEHIN

Turneul din 1942

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Nf8-e7**
6. Tf1-e1	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d6**
8. c2-c3	**0—0**
9. h2-h3	**Cc6-a5**
10. Nb3-c2	**c7-c5**
11. d2-d4	**Dd8-c7**
12. Cb1-d2	**Ca5-c6**
13. d4-d5	**Cc6-a5**

Cu scopul de a preîntîmpina totala blocare a flancului damei, care ar fi survenit, de exemplu, după 13... Cd8 14.a4 Tb8 15.c4. Dar prin mutarea din partidă este discutabil dacă negrul ar fi putut obţine contrasanse serioase.

14. Cd2-f1 ...

Mai precis ar fi fost 14.b3 ! pentru ca la 14...c4 să răspundă 15.b4 Cb7 16.a4 Nd7 17.a5.

14. ...	**Nc8-d7**
15. g2-g4 ?	...

Fără îndoială o încercare prematură de atac, care va fi răsturnată strategic în mod convingător chiar de următoarea mutare a negrului. Întrucît dezvoltarea albului nu este încă complet terminată iar poziţia inamicului nu prezintă slăbiciuni, albul ar fi trebuit înainte de toate să-şi termine dezvoltarea cel puţin prin b2-b3 urmat de Ne3. Şi, în orice caz, mutarea g2-g4 ar fi putut fi pregătită prin C3h2.

15. ... **h7-h5 !**

Cu conştiinţa faptului că deschiderea liniilor va fi avantajoasă pentru partea mai bine dezvoltată.

16. Cf3-h2 ...

La 16.gh ar fi urmat, desigur, 16...N:h3.

16. ... **Dc7-c8**

Foarte tare ar fi fost continuarea simplă 16...hg 17.hg Ch7.

17. g4-g5	**Cf6-h7**
18. h3-h4	...

Aceasta arată clar intenţia albului de a efectua cu orice preţ stră-

pungerea următoare. Mai precaut ar fi fost 18.D:h5 N:h3 19.Cg3, cu toate că și în acest caz negrul ar fi obținut o poziție bună prin 19...g6 20.Dh6 Te8, de exemplu: 21.f4 Nf8 22.Dh4 ef 23.N:f4 Cc4.

18. ... g7-g6

Cu puternica amenințare pozițională 18...f6. Din cauza aceasta albul merge la orice risc.

19. f2-f4 e5:f4
20. e4-e5 ...

Sau 20.N:f4 Cc4 21.b3 Ce5 22.N:e5 de 23.d6 Nd8 și atacul albului s-ar fi dezumflat.

20. ... Nd7-f5 !

O importantă mutare de apărare. La alegerea ei negrul a trebuit să analizeze precis posibilitățile care survin după mutarea a 23-a.

21. e5-e6 f7:e6
22. Nc2:f5 Tf8:f5
23. Te1:e6 Rg8-f7 !

Apără ambele puncte slabe (g6 și e7) și creează, în cazul răspunsului natural 24. Te4, amenințarea unui sacrificiu pozițional decisiv 24...N:g5 25.hg C:g5. Aceasta îl determină pe alb să facă un sacrificiu de figură prea riscant.

24. Ch2-g4 ...

Această combinație, deși conține cîteva momente frumoase, nu este corectă. Dar hotărîrea albului este cu atît mai de înțeles cu cît la toate celelalte mutări (în afară de 24.Te4) răspunsul negrului 24...Db7 ar fi subliniat dintr-o dată slăbiciunea punctului d5. Pe scurt, partida albului este oricum pierdută.

24. ... h5:g4
25. h4-h5 Ch7-f8

Negrul plănuiește să respingă atacul sacrificînd dama. Mai puțin elegantă, dar mai simplă era rezolvarea 25...C:g5 26.hg+ Rf8 ! 27.D:g4 T:d5 28.Df4+ (Sau 28.g7+ Rf7) 28...Rg8 și, datorită amenințării Ch3+, negrul rămîne cu o figură în plus.

26. h5:g6+ Cf8:g6
27. Dd1-c2 ! ...

Lipsa de apărare a punctului h7 îl silește acum pe negru să fie precaut. Dacă, de exemplu, 27...T:g5 28.N:f4 ! albul ar fi obținut șanse reale de atac.

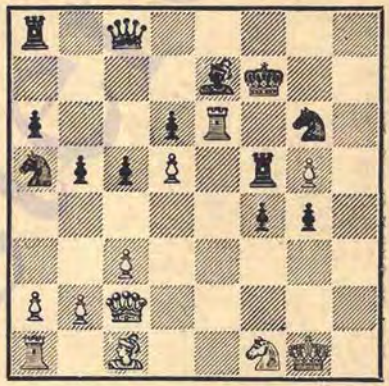

27. ... Cg6-h4 !

Începutul contraatacului victorios.

28. Nc1:f4 Dc8-h8 !

Dacă acum 29.Th6, atunci 29...T:f4! 30.Th7+ Dg7 ! 31.Cg3 Th8 ! 32. T:g7+ R:g7 cu amenințări decisive.

29. Dc2-e4 Ne7:g5
30. Nf4:g5 Ch4-f3+
31. Rg1-f2 Tf5:g5
32. Te6-e7+ Rf7-f8
33. De4-e6 Dh8-h4+ !

Albul cedează, deoarece pierde dama, de exemplu: 34.Rg2 Dh3+ 35. Rf2 g3+ 36.R:f3 Tf5+ urmat de Te5+.

Nr. 277. APĂRAREA SICILIANĂ

ALEHIN PODGORNY

Turneul din 1942[1]

1. e2-e4	**c7-c5**
2. c2-c3	**...**

O variantă rar întîlnită, deşi ea nu este cu nimic mai slabă decît alte sisteme de luptă împotriva apărării siciliene. La mutarea din partidă sînt posibile următoarele continuări: 2...e6 3.d4 d5 4.ed, sau 2...d6 3.d4, sau 2...Cf6 3.e5 Cd5 4.d4, din care rezultă poziţii caracteristice apărării Alehin. După continuarea din partidă albul rămîne cu un pion izolat în centru, dar în schimb se creează posibilităţi interesante de complicaţii tactice, iar dama negrului poate, eventual, să ajungă într-o situaţie dificilă.

2. ...	**d7-d5**
3. e4:d5	**Dd8:d5**
4. d2-d4	**Cb8-c6**
5. Cg1-f3	**...**

Se putea juca 5.dc D:c5 6.Ne3 dar albul nu tinde să preîntîmpine izolarea pionului său central, deoarece vrea să dovedească că negrul nu va avea timp să folosească această slăbiciune.

5. ...	**Nc8-g4**
6. Nf1-e2	**c5:d4**

Dacă 6...e6, atunci 7.h3 Nh5 8.c4 şi apoi d4-d5 cu avantaj pentru alb.

7. c3:d4	**e7-e6**
8. Cb1-c3	**Nf8-b4**
9. 0—0	**Dd5-a5**

O poziţie critică. Albul are un oarecare avantaj de dezvoltare datorită faptului că regele său se află în deplină siguranţă, în timp ce situaţia regelui negru este cu totul alta. Dar dacă albul nu va găsi în această poziţie o continuare corectă, slăbiciunea pionului său izolat îi poate crea în viitor serioase dificultăţi. Dacă albul joacă aici 10.Nd2 Cf6 11.a3, atunci continuarea 11... N:c3 12.bc Ce4 13.Ne1! este în avantajul lui, dar dacă negrul în loc de 11...N:c3 răspunde 11...Ne7 12. Cb5 Dd8 urmat de rocadă, atunci albul nu are nimic concret. Ispititoare este, la prima vedere, mutarea 10.d5 cu scopul de a răspunde la 10...0—0—0 cu 11.Cg5! dar negrul poate juca 10...Td8 şi la 11.Cg5 Nf5! cu o poziţie cu două tăişuri. Afară de aceasta negrul poate răspunde la 10.d5 şi simplu 10...ed 11. D:d5 (11.C:d5 0—0—0) 11...D:d5 (Sau chiar 11...N:c3 12.De4+ Ne6 13.bc Cf6) 12.C:d5 Nd6 cu joc satisfăcător.

Prin urmare, albul trebuie în această poziţie critică, să găsească o soluţie pur combinativă, care să ducă la mari complicaţii. El trebuie să folosească în primul rînd situaţia regelui negru şi, în al doilea rînd, situaţia damei negre. Mutarea următoare a necesitat un calcul precis.

10. a2-a3!	**...**

Greutatea acestei mutări constă în aceea că aparent ea nu crează nici o ameninţare şi parcă permite negrului să-şi termine fără nici o piedică dezvoltarea. Afară de aceasta, ea nu numai că nu preîntîmpină posibilitatea cîştigării de către negru a unui pion, prin 10...N:c3 etc., dar îl invită chiar s-o facă.

10. ...	**Cg8-f6**

Dacă 10...N:c3 11.bc D:c3, atunci 12.Tb1! Cge7 (Sau 12...0—0—0 13. Da4 N:f3 prevenind ameninţarea d4-d5, 14.N:f3 Cge7 15.Db5 Td7 16.Nf4 cu o poziţie covîrşitoare din cauza ameninţării de a juca după 16...D:d4 17.N:c6 C:c6 18.D:c6+!) 13.T:b7 0—0 14.Da4! şi nu se vede cum ar putea negrul să respingă ameninţările albului.

[1] Disputat la Praga. (N.R.).

11. d4-d5 ! ...

Numai această mutare pregătește încheierea combinației începute prin mutarea precedentă a albului, în timp ce după 11.ab D:a1 12.Db3 (Cu amenințarea de a prinde dama) 12... N:f3 13.Ne3 D:f1+ 14.N:f1 Nd5 15. C:d5 C:d5 16.b5 Cce7 urmat de rocadă, negrul se mai poate apăra.

11. ... **e6:d5**

Afară de acest răspuns, albul trebuia să prevadă și următoarele: 11...Td7 (Sau 11...0—0—0), la care ar fi urmat 12.Db3 cu amenințarea 13.ab D:a1 14.Ne3, și la 11...C:d5 la care ar fi urmat 12.C:d5 ed 13.ab D:a1 14.Db4 N:f3 15.Ng5! D:f1+ 16.N:f1 Ne4 17.f3 cu cîștig pentru alb din cauza dispersării figurilor negre.

După mutarea din partidă albul întreprinde însă o combinație care forțează obținerea unui avantaj material hotărîtor.

12. a3:b4 ! **Da5:a1**
13. Cf3-d2 ...

Întrucît albul amenință cu mutarea 14.Cb3 să cîștige dama, schimbul care urmează este forțat.

13. ... **Ng4:e2**
14. Dd1:e2+ ...

Acum se vede clar însemnătatea sacrificiului de pion de la mutarea a 11-a.

14. ... **Cc6-e7**

Dacă 14...Rf8, atunci 15.Cb3 Da6 16.b5 Db6 17.Ca4 Cd4 18.Dd1 și albul cîștigă.

15. Tf1-e1 ...

Mai tentantă dar mai puțin tare era mutarea 15.Db5+ Cd7 16.Te1, din cauza amenințării 16...Rd8!

15. ... **0—0**

Evident că aceasta este singura posibilitate de a preîntîmpina pierderea imediată.

16. Cd2-b3 **Da1-a6**
17. De2:a6 **b7:a6**
18. Te1:e7 **Ta8-b8**

Și după 18...Tfb8 19.Ca2 Te8 20. T:e8+ T:e8 21.h3 avantajul material al albului s-ar fi afirmat treptat.

19. b4-b5 ...

Această înaintare împiedică unul din turnurile negre să pătrundă în poziția adversarului. Restul este clar.

19. ... **a6:b5**
20. Te7:a7 **b5-b4**
21. Cc3-e2 **Tf8-c8**
22. f2-f3 **Tb8-a8**
23. Ta7:a8 **Tc8:a8**
24. Rg1-f2 **Cf6-d7**
25. Ce2-f4 **Cd7-b6**
26. Rf2-e3 **Ta8-c8**
27. Re3-d3 **g7-g5**

O încercare neașteptată dar explicabilă: negrul nu are apărare împotriva manevrei 28.Ne3 Cc4 29.Nd4.

28. Cf4-h5 Negrul cedează.

După 28...h6 29.Ne3 Cc4 30.Cf6+ Rf8 31.Nc5+ Rg7 32.Nd4 poziția negrului se prăbușește imediat.

Nr. 278. DESCHIDEREA CATALANĂ

ALEHIN JUNGE

Turneul din 1942

(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cg1-f3	**Cg8-f6**
4. g2-g3	**d5:c4**
5. Dd1-a4+	**Cb8-d7**

Referitor la răspunsul 5...Nd7, vezi comentariile la partida Nr. 275.

6. Nf1-g2	**a7-a6**
7. Da4:c4	**b7-b5**
8. Dc4-c6	**...**

Ideea acestei mutări, care aparent duce la pierderea unui tempo, constă în aceea că albul sileşte dama neagră fie să părăsească coloana „a", fie să se retragă pe cîmpul nefavorabil a7, după care în ambele cazuri mutarea a2-a4 cîştigă în forţă.

8. ...	**Ta8-b8**
9. 0—0	**Nc8-b7**
10. Dc6-c2	**c7-c5**
11. a2-a4 !	**...**

Un sacrificiu poziţional de pion, interesant şi profund.

11. ...	**Nb7:f3**

Negrul primeşte provocarea, probabil ispitit nu numai de posibilitatea de a obţine avantaj material, ci şi de a-şi forma un puternic centru de pioni. În cazul respingerii sacrificiului, albul după 11... b4 12. Td1 sau 11...Ne7 12.ab ab 13.Nf4 ar fi obţinut o poziţie mai bună.

12. Ng2:f3	**c5:d4**
13. a4:b5	**a6:b5**
14. Tf1-d1	**Dd8-b6**

La 14...Nc5 ar fi urmat 15.Nf4 Tc8 (Sau 15...e5 16.N:e5 C:e5 17.D:c5 şi albul cîştigă cel puţin un pion) 16.Nb7 d3 17.D:d3 N:f2+ 18.Rf1 cu cîştig pentru alb. Naturală părea de asemenea mutarea 14...e5, la care albul ar fi putut continua cu 15.Nc6, sau direct 15.e3 cu un atac puternic.

15. Cb1-d2	**e6-e5**

Dacă 15...Ce5, cu scopul de a schimba primejdiosul nebun de cîmpuri albe, atunci 16.Cb3 şi albul după 16... C:f3+ 17. ef, în cel mai rău caz recîştigă pionul, păstrînd avantajul poziţional deoarece la 17...e5 urmează 18.f4, iar la 17...Td7 decide imediat 18.C:d4 ! T:d4 19.Ta8+ Re7 20.Ne3 ! !

16. Cd2-b3	**Cd7-c5 ?**

Această mutare şi cele următoare dau albului posibilitatea de a face o combinaţie strălucită, care forţează victoria. Trebuia jucat 16...Ne7! deşi şi atunci după 17.e3 de 18.N:e3 De6 19.Ca5 ! 0—0 20.Cc6 Tbc8 21. C:e7+ T:e7 22.Db3 albul păstra o poziţie puternică, care compensează pe deplin lipsa pionului.

17. Cb3:c5	**Nf8:c5 ?**

Acum era relativ mai bine 17... D:c5 consimţind ca albul, după 18. Nc6+ Cd7 19.D:c5 N:c5 20.Ta5 (Sau după 18. Nc6+ Rd8 19. D:c5 N:c5 20.N:b5 să recîştige pionul, păstrîndu-şi avantajul.

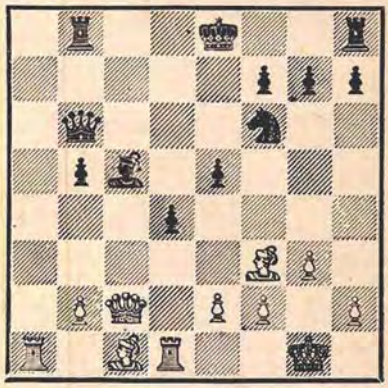

18. Ta1-a6 ! ! ...

Un sacrificiu neașteptat, de distragere, a cărui forță constă în aceea că nu poate fi refuzat.

18. ... Db6:a6
19. Dc2:c5 Da6-e6

Nu e bine nici 19...Td8 din cauza 20.Nc6+ Cd7 21.D:e5+ Rf8 22.Dd6+ Rg8 23.De7 sau 19...Cd7 20.Nc6 f6 21.Dd6 cu o serie de amenințări imparabile.

20. Nf3-c6+ Cf6-d7

După 20...Rd8 albul cîștigă, continuînd cu 21.Nd2 b4 22.Ta1 ! (Cu amenințarea 23.N:b4 T:b4 24.Ta8+), de exemplu : 22...Tc8 23.Db6+ Re7 24.N:b4+, sau 22...Cd7 23.N:d7 D:d7 24.Ta7.

21. Nc6:d7+ Re8:d7

Forțat deoarece la 21...D:d7 ar fi urmat 22.D:e5+ și 23.D:b8+.

22. Dc5-a7+ Rd7-c6

La 22...Rc8 decidea același răspuns.

23. Nc1-d2 ! Th8-c8
24. e2-e4 ! ...

Prin două mutări „liniștite" albul a încheiat împletirea rețelei de mat în jurul regelui negru.

24. ... De6-b3

Nu era mai bine 24...de din cauza 25.N:e3. Prin mutarea din partidă negrul preîntîmpină varianta 25. Tc1+ Rd6 26.Nb4+.

25. Td1-a1 ! ...

Toate aceste ultime mutări ale albului, care sînt departe de a fi ușor de prevăzut, demonstrează cît de precis și subtil fusese calculată combinația lui Alehin, începută la mutarea a 18-a. Acum urmează un final elegant de mat.

25. ... b5-b4
26. Ta1-a6+ Rc6-b5
27. Ta6-a5+ Rb5-c6
28. Da7-c5+ Rc6-d7
29. Ta5-a7+ Negrul cedează.

Nr. 279. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN BARTOCEK

Turneul din 1943[1]

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Cb1-d2 c7-c5
4. Cg1-f3 Cb8-c6
5. Nf1-b5 Nc8-d7

Alegînd o variantă neobișnuită, albul caută să păstreze cît mai mult încordarea în centru. Mutarea aparent naturală a negrului este de fapt o greșeală. Relativ mai bine ar fi fost 5...cd, la care albul ar fi răspuns prin rocadă, întrucît negrul tot nu este în stare să apere cu succes pionul său central în plus.

6. e4:d5 e6:d5

Slab ar fi fost 6...C:d4 7.C:d4 cd din cauza 8.de ! N:b5 9.Dh5 și albul cîștigă.

7. 0—0 Cc6:d4

Se vede că negrul nu va reuși să facă rocada mică. De aceea el se decide să pregătească prin schimburi rocada mare, care constituie relativ cea mai bună șansă de apărare.

8. Cf3:d4 c5:d4
9. Dd1-e2+ Nf8-e7
10. Cd2-f3 Nd7:b5
11. De2:b5+ Dd8-d7
12. Db5-e2 0—0—0

La 12...Cf6 ar fi urmat desigur 13.Te1 și regele negru ar fi fost silit să rămînă în centru.

[1] Disputat la Praga (N.R.).

13. Nc1-f4 ...

Această mutare sileşte schimbul nebunilor de cîmpuri negre, în urma căruia negrul este lipsit de o figură preţioasă pentru apărare.

13. ...	**Ne7-d6**
14. Nf4:d6	**Dd7:d6**
15. Cf3:d4	**Cg8-f6**

Pentru alb nu e atît de simplu să organizeze atacul. Continuările 16.Cf5 Df4!, sau 16.Cb5 Db6 nu-i aduc nici un avantaj. Pe de altă parte, dacă negrul reuşeşte să ocupe cu turnurile sale singura coloană deschisă „e", el obţine şanse de contraatac. De aceea următoarea mutare a albului constituie singura posibilitate de a păstra iniţiativa.

16. De2-f3! ...

Acum ameninţările 17.Cf5 sau 17. Cb5 sînt pe deplin reale.

16. ...	**Dd6-b6**
17. Tf1-d1	**Th8-e8**

Desigur, luarea pionului b2 după 18.Tab1 D:a2 19.Ta1 Dc4 20.T:a7 ar fi dus pe negru la o pierdere rapidă.

18. a2-a4	**Te8-e4**
19. a4-a5	**Db6-c5**

La 19...D:b2 ar fi urmat 20.c3!

20. c2-c3	**Td8-e8**
21. h2-h3!	**...**

Albul foloseşte ocazia pentru a deschide o „portiţă" pentru rege — mutare necesară care se întîlneşte des în partidele mele, în poziţii analoage.

21. ...	**Dc5-c7**
22. a5-a6	**b7-b6**

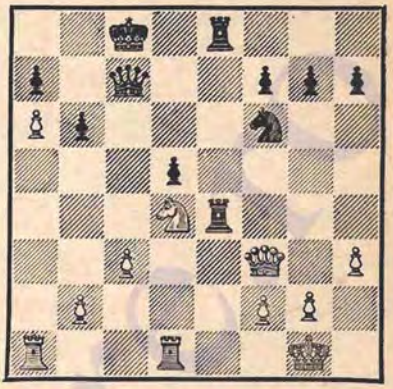

23. c3-c4! ...

Rău ar fi fost să fi jucat imediat 23.Cb5 Dc5 24.C:a7+? din cauza 24...Rb8. Acum însă la 23...dc, mutarea 24.Cb5 duce la cîştigarea calităţii.

23. ...	**Dc7-c5**
24. Cd4-f5	**...**

Acum albul ameninţă 25.C:g7, împotriva căreia nu există o apărare satisfăcătoare.

24. ...	**Dc5-b4**
25. c4:d5	**Te4-f4**
26. Df3-d3	**Te8-e5**
27. Ta1-c1+	**Re8-d7**

La 27...Rb8 decide înaintarea pionului liber.

28. Cf5-e3	**Cf6-e4**
29. Ce3-g4	**Te5-e8**
30. g2-g3	**...**

Această mutare duce cel puţin la cîştigarea calităţii, deoarece turnul nu se poate retrage din cauza răspunsului 31.Tc4, şi dacă 31...Db5, atunci 32.Tc7+. Ar fi fost însă greşit să fi jucat imediat 30.Tc4, din cauza răspunsului 30...C:f2!

30. ... Ce4-c5

Duce la pierdere imediată. Prelungea rezistența mutarea 30...T:g4.

31. Tc1:c5	Te8-e1+
32. Td1:e1	Db4:e1+
33. Rg1-g2	Tf4:g4
34. Dd3-f5+	

Negrul a cedat din cauză că urma mat în cîteva mutări.

Nr. 280. DESCHIDEREA RETI

SAJTAR — ALEHIN

Turneul din 1943

1. Cg1-f3	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. b2-b3	c7-c5
4. Nc1-b2	Cb8-c6
5. e2-e3	d7-d5
6. d2-d4	...

Pentru a-și încheia rapid dezvoltarea, albul consimte la slăbirea diagonalei e1-a5, deoarece altfel negrul ar fi jucat d5-d4.

6. ...	c5:d4
7. Cf3:d4	...

După 7...ed negrul ar fi luat inițiativa prin 7...Nb4+ 8.Nc3 N:c3+ 9.C:c3 Ce4.

7. ...	Nf8-b4+
8. Nb2-c3	...

Relativ mai bine decît 8.Cc3 Ce4.

8. ...	Nb4:c3+
9. Cb1:c3	e6-e5
10. Cd4:c6	b7:c6
11. c4:d5	c6:d5
12. Nf1-b5+	Nc8-d7
13. Nb5:d7+	Dd8:d7

Negrul a obținut aproximativ aceeași poziție pe care o obține albul după 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c5 5.cd C:d5 6.e4 C:c3 7.bc cd 8.cd Nb4+ 9.Nd2 N:d2+ 10.D:d2. În poziția survenită în partida de față, șansele albului se bazează pe avantajul său de pioni pe flancul damei, care în final poate deveni primejdios pentru negru. Șansele negrului însă constau în înaintarea la momentul potrivit a pionului său central „d", care va putea exercita o presiune serioasă asupra poziției adversarului în jocul de mijloc. Prin urmare, în timp ce albul trebuie să tindă la simplificarea jocului, tactica negrului trebuie să conste în preîntîmpinarea schimburilor.

14. 0—0	0—0
15. Dd1-d3	Tf8-d8
16. Tf1-d1	Ta8-c8
17. Ta1-c1	Tc8-c6
18. h2-h3	h7-h6
19. Cc3-e2	Tc6-d6 !

Cedînd adversarului coloana „c", negrul presupune nu fără temei, că amenințările sale pe flancul regelui nu vor lăsa albului timp pentru folosirea acestei coloane deschise.

20. Tc1-c2	...

La 20.Cg3 ar fi urmat același răspuns.

20. ...	Cf6-e4
21. f2-f3	...

Negrul amenință deja cu mutarea 21...Tg6.

21. ...	Ce4-g5

Acum a survenit o altă amenințare evidentă: 22...C:h3+ 23.gh D:h3 24.Rf2 e4 cu cîștig pentru negru. Această primejdie poate fi ușor parată, dar în timpul cheltuit de alb pentru înlăturarea amenințării, negrul reușește să pregătească străpungerea în centru.

22. Rg1-h2	Dd7-e7
23. Ce2-g1	...

Adversarul meu, un tînăr și talentat șahist ceh, se apără admirabil. Mutarea din partidă preîntîmpină amenințarea 23...e4, la care albul ar fi răspuns acum 24.Dd4.

23. ... d5-d4
24. Td1-e1 ...

Iarăşi unica mutare. Evident că după 24.e4 Ce6 negrul, datorită pionului său liber şi apărat din centru, ar fi avut o partidă strategic cîştigată. Acum însă negrul trebuie să rezolve o dificilă problemă tactică: sau să-l silească pe adversar să lichideze încordarea din centru prin schimbul e3:d4, sau să forţeze înaintarea e3-e4. Nu dă nimic negrului mutarea aparent energică 24...e4 din cauza 25.fe De5+ 26.Rh1 C:e4 27.Df3 Df5 28.Rg1!

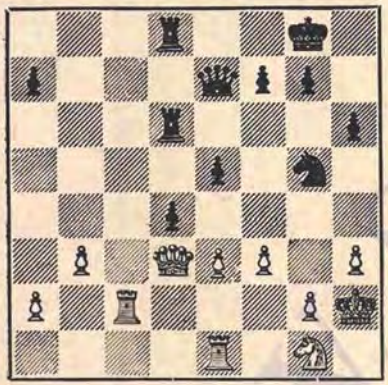

24. ... Td6-g6!!

Această mutare neaşteptată a fost făcută nu atît pentru atacul direct asupra regelui alb, cît pentru rezolvarea problemei menţionată în comentariul anterior. Principala variantă a combinaţiei plănuite este următoarea: 25.Rh1 e4! 26.fe C:e4 27.Cf3 Tc6! şi dacă 28.C:d4? atunci 28...Tc2 29.D:c2 T:d4 30.ed Cg3+ 31.Rh2 D:e1.

25. e3:d4 ...

In lipsă de altceva mai bun, albul alege continuarea cea mai naturală.

25. ... De7-d6!

Evident, urmarea logică a mutării precedente a negrului. Acum el obţine un pion liber, deoarece se înţelege că albul nu poate juca 26.T:e5? din cauza 26...D:e5+. Viitoarea problemă a negrului, după mutarea din partidă, este de a împiedica pe alb să blocheze pionul liber d4.

26. Rh2-h1 e5:d4
27. Cg1-e2 Cg5-e6
28. Te1-c1 ...

Schimbul unei perechi de turnuri, pe care-l plănuieşte albul, nu poate fi împiedicat de negru, deşi aceasta dă albului unele contraşanse pe flancul damei.

28. ... Dd6-e5
29. Tc2-c8 Td8:c8
30. Tc1:c8+ Rg8-h7
31. Tc8-c1 ...

La 31.Tc2 negrul ar fi răspuns 31...Da5 (Cu ameninţarea 32...De1+) şi dacă 32.Dd2, atunci 32...Df5.

31. ... Ce6-c5

Ideea manevrei care urmează este de a sprijini înaintarea pionului liber cu dama.

32. Dd3-d2 Tg6-d6

Ar fi fost prematur să se joace 32...d3 din cauza 33.Cf4 Td6 34.b4.

33. b3-b4 Cc5-e6
34. Dd2-d3+ g7-g6
35. a2-a4 Rh7-g7

Trebuia apărat pionul f7 pentru manevra a7-a5, b4-b5, Ce6-c5, Dd3-c4 şi în eventualitatea variantei survenite în partidă.

36. a4-a5 a7-a6
37. Tc1-d1 Td6-d5!

Cu intenţia de a aduce dama pe cîmpul d6. Albul nu poate juca acum 38.Cc3? din cauza 38...dc! 39. D:d5 D:d5 40.T:d5 c2 şi negrul cîştigă. Dacă 38.D:a6, ar fi urmat 38... d3 39.Cg1 Cf4 (Cu ameninţarea 39...

Db2) 40.Dc4 Td4 41.Dc3 Ch5 42. g4 Cg3+ 43.Rg2 Ce2 44.C:e2 de! și nu se poate juca 45.Te1 din cauza 45...T:g4+.

38. Dd3-e4 ...

Albul încearcă să înlăture primejdia prin schimbul damelor dar prin răspunsul său negrul nimicește posibilitatea rezistenței.

38. ... De5-d6!

Acum negrul amenință să joace 39...Te5, sau 39...d3.

39. f3-f4	**d4-d3**
40. Ce2-c3	**Td5-d4**
41. De4-e5+	**Dd6:e5**
42. f4:e5	**Ce6-f4**

Aceasta nu este calea cea mai simplă de cîștig (care consta în continuarea 42...T:b4 43.T:d3 Tb3 urmat de Tb3-a3:a5 și realizarea pionului liber), dar fără îndoială, cea mai elegantă, fapt pentru care am și ales-o.

43. b4-b5	**Cf4-e2**
44. Cc3-b1	**...**

Mutare forțată, deoarece e clar că în cazul cînd albul ar fi luat calul, pionul negrului s-ar fi transformat imediat în damă, iar la 44.ba ar fi urmat 44...C:c3 45.a7 C:d1! (Dar nu 45...Td8? din cauza 46.T:d3!) 46. a8D d2 și negrul cîștigă.

44. ...	**a6:b5**
45. a5-a6	**Td4-a4**

Nu 45...Cf4 din cauza 46.Cc3! Acum însă cîștigul este o chestiune de tehnică.

46. Td1:d3	**Ta4:a6**
47. Td3-d2	**Ce2-g3+!**
48. Rh1-g1	**b5-b4**
49. Td2-d3	**Cg3-e2+**
50. Rg1-f2	**Ce2-f4**
51. Td3-d4	**Ta6-a2+**
52. Rf2-f3	**Cf4:g2**
53. Td4:b4	**Cg2-e1+!**

Scopul manevrelor precedente. Acum negrul mai cîștiga și pionul e5, de exemplu: 54.Rg4 Tg2+ 55.Rf4 Cd3+ 56.Rf3 Tf2+ 57.Re3 C:b4 58. R:f2 Cd3+.

54. Rf3-e4	**Ta2-e2+**
55. Re4-d5	**Te2:e5+**

Albul cedează.

Nr. 281. PARTIDA SPANIOLĂ

SÄMISCH **ALEHIN**

Turneul din 1943

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**d7-d6**
6. Tf1-e1	**...**

Era mai bine aici 6.N:c6+ urmat de 7.d4.

6. ...	**b7-b5**
7. Na4-b3	**Cc6-a5**

Schimbul nebunului b3 oferă negrului șanse mai sigure pentru obținerea unui joc egal.

8. d2-d4	**Ca5:b3**
9. a2:b3	**Cf6-d7**

Se întîlnește mai des, și se pare că e de preferat, mutarea 9... Nb7. Dar mutarea din partidă, în orice caz, pune și ea în fața albului o problemă care nu e atît de ușor de rezolvat.

10. d4:e5 ...

După 45 (!) minute de gîndire Sämisch, complet descurajat, se hotărăște pentru o simplificare care oferă negrului un joc complet liniștit! Aici era corect 10.Nd2! urmat de 11.Na5 și negrul trebuie să facă eforturi considerabile pentru a obține egalarea jocului.

10. ... Cd7:e5

Nu 10... de din cauza 11. Dd5.

11. Cf3:e5	**d6:e5**
12. Dd1:d8+	**Re8:d8**

Avantajul perechii de nebuni oferă negrului unele perspective în viitor. Dar folosirea acestui avantaj nu este de loc o chestiune uşoară.

13. Nc1-e3	**Nc8-b7**
14. Cb1-d2	**...**

Mai simplu era 14. Cc3.

14. ...	**Nf8-d6**
15. f2-f3	**Rd8-e7**
16. Ne3-f2	**Re7-e6**
17. Cd2-f1	**g7-g6**

Se înţelege că negrul trebuie să tindă la deschiderea jocului, pentru a elibera diagonalele pentru nebunii săi.

18. c2-c3	**a7-a5**

Previne mutarea 19. b4 urmată de Cf1-d2-b3-c5.

19. Ta1-a2	**...**

Această încercare rămîne fără succes, dar acum este greu de indicat un plan bun de apărare pentru alb.

19. ...	**Ta8-a6**
20. Cf1-e3	**f7-f5**
21. e4:f5+	**g6:f5**
22. Ce3-c2	**Re6-f7 !**

Negrul previne atacul 23. Cd4+. Cîmpul f7 în această poziţie este locul cel mai bun pentru rege.

23. b3-b4	**...**

După eforturi considerabile, albul reuşeşte să schimbe unul din nebuni. Dar în acest timp negrul obţine alte avantaje.

23. ...	**a5-a4**
24. Nf2-c5	**Th8-g8**
25. Rg1-f2	**...**

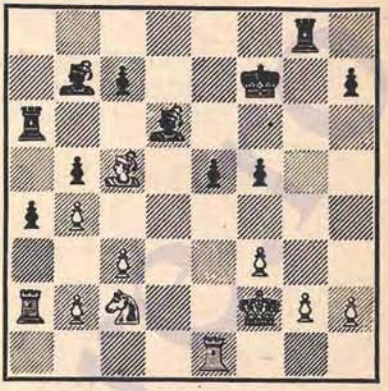

25. ...	**Ta6-c6 !**

Această mutare îl forţează pe alb să ia o hotărîre: să pună la dispoziţia adversarului stăpînirea coloanei deschise „d", sau să consimtă la limitarea viitoare a mobilităţii figurilor sale după 26. Ne3 f4. In cazul din urmă negrul tot ar fi păstrat şanse excelente pentru cîştig.

26. Nc5:d6	**Tc6:d6**
27. Te1-e2 ?	**...**

Pierde imediat. Dar chiar dacă albul ar fi jucat 27. g3 (Desigur, nu 27. T:e5? din cauza 27.... Td2+ 28. Te2 T:g2+! cu cîştigarea unei figuri), el tot n-ar fi reuşit să salveze partida, de exemplu: 27... Nd5 28. Ta1 Nc4 29. Td1 Tgd8 30. T:d6 T:d6 şi pătrunderea turnului pe linia a 2-a se dovedeşte hotărîtoare.

27. ...	**Nb7-d5**

Albul pierde calitatea după 28. Ta1 Nc4 şi lupta devine lipsită de speranţe pentru el.

Albul cedează.

*
* *

Următoarele 3 partide au fost jucate de Alehin în Spania, în ultimii ani ai vieţii sale. In ele n-a fost

.o luptă prea încordată din cauza clasei scăzute a jocului maeștrilor spanioli dar, totuși, aceste partide arată că Alehin, cu toată boala și mizeria prin care trecea, a păstrat pînă la moarte prospețimea ideilor strategice, strălucirea fanteziei și perfecțiunea tehnică a jocului. — V. P.

Nr. 282. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN — REY ARDID

Meci, 1944

(Această partidă, jucată de Alehin într-un mic meci cu Rey Ardid — fost campion al Spaniei de numeroase ori — care s-a terminat cu scorul +1 =3 —0 în favoarea campionului lumii, este interesantă prin poziția sa finală originală. — V. P.).

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Cg1-f3	Cb8-c6
3.	Nf1-b5	a7-a6
4.	Nb5-a4	Cg8-f6
5.	0—0	Nf8-e7
6.	Dd1-e2	b7-b5
7.	Na4-b3	d7-d6
8.	c2-c3	Cc6-a5
9.	d2-d4	...

Această continuare n-a fost aplicată în practică și nici n-a fost analizată de manuale. Deși în partida de față inovația mea a fost încununată de succes și a stîrnit laudele presei și ale adversarului meu, eu n-am totuși de gînd să repet experiența, deoarece după o analiză minuțioasă am ajuns la concluzia că negrul egalează ușor jocul și obține perspective admirabile. Dacă Rey în această partidă a ajuns într-o poziție mai proastă, aceasta se datorește numai faptului că s-a apropiat insuficient de critic de noua continuare folosită de mine. Principiul după care trebuie să se conducă un șahist, constă în renunțarea la convingerea preconceptă că orice noutate este în mod obligatoriu bună.

Mutarea îndeobște folosită 9. Nc2, este fără îndoială mai precisă decît 9. d4.

9.	...	Ca5:b3

Aceasta nu este cea mai bună mutare, deși nu e un răspuns rău. Mai tare ar fi fost 9... ed 10. C:d4 c5 11. Cf3 C:b3 12. ab Nb7.

10.	a2:b3	Cf6-d7

Negrul caută să păstreze centrul. Acum continuarea 10... ed ar fi fost avantajoasă pentru alb, deoarece după 11.C:d4 el amenință 12. Cf5, sau 12. Cc6.

(Trebuia jucat 10... Nb7 și dacă 11. de, atunci 11... C:e4. — V. P.).

11.	Tf1-d1	Ne7-f6
12.	d4:e5	d6:e5

După 12... C:e5 13. C:e5 N:e5 14. f4 Nf6 15. e5 Ne7 16. ed cd 17. Te1 Ta7 18. Ne3 Td7 19. Cd2 poziția albului este evident mai bună.

13.	Cb1-a3	c7-c6

Dacă negrul ar fi respins amenințarea 14. C:b5 prin mutarea 13... Tb8, atunci albul putea continua cu Ca3-c2-b4.

14.	Ca3-c2	0—0
15.	b3-b4	...

Albul fixează slăbiciunile de pioni ale negrului pe flancul damei.

15.	...	Dd8-e7
16.	h2-h3 !	...

Cea mai grea mutare din întreaga partidă ! Albul a obținut o situație mai bună dar problema e cum să-și întărească poziția. La 16. Ce3 ar fi putut urma 16... Cb6, iar la 16. Ne3 negrul ar fi răspuns 16... c5, lichidînd slăbiciunea de pioni pe flancul damei și deschizînd diagonala nebunului. Continuarea din partidă pregătește manevra Cf3-h2-g4, drept răspuns la care negrul e nevoit să-și

slăbească flancul regelui pentru a nu-şi pierde avantajul perechii de nebuni, care compensează într-o anumită măsură slăbiciunile poziţiei sale

16. ... Tf8-e8
17. Cf3-h2 De7-c6

Negrul caută să împiedice schimbul nebunului, dar acum cîmpul f5 devine accesibil pentru calul alb.

18. Cc2-e3 g7-g6
19. Ch2-f3 ! ...

Albul încearcă din nou să forţeze schimbul nebunului, ameninţînd cu mutările 20. Cg4 şi 21. Cg5 (Sau 21. Ch6+. — V. P.).

19. ... Nf6-d8

Ideea acestei mutări de apărare nu e rea, dar negrul nu o duce pînă la sfîrşit.

20. Ce3-g4 f7-f5 ?

Greşeala care duce la pierdere. Negrul sconta pe varianta 21. ef gf 22. Cg:e5 Nf6 cu cîştigarea calităţii datorită răspunsului silit 23 T:d7, dar a uitat că punctul d6 este insuficient apărat. Trebuia jucat 20... f6 21. Ce1 a5 22. ba T:a5 23. T:a5 N:a5 24. b4 Nc7 cu şanse bune de apărare.

21. Cg4-h6+ ...

Tot atît de tare este continuarea 21. ef gf 22. Ch6+ Rf8 23. g4 ! şi albul ocupă punctul f5.

21. ... Rg8-g7 ?

După 21... Rf8 22. ef se obţinea varianta avantajoasă pentru alb, arătată în comentariul precedent. La 21... Rh8 ar fi urmat 22. ef gf 23. Td6 cu cîştig uşor pentru alb.

22. e4:f5 De6-c4

Negrul tinde la schimbul damelor care i-ar fi dat oarecari şanse de salvare. După 22... gf rezultatul luptei era decis de mutarea 23. Td6 !

23. De2-c2 ! ...

In această poziţie negrul a cedat şi hotărîrea aceasta este pe deplin justificată. Albul ameninţă să cîştige dama prin 24. b3. Negrul ar fi putut încerca să prelungească rezistenţa prin mutarea 23... Cf6 (Pentru ca la 24. b3 să răspundă 24. De4) după care surveneau următoarele variante, care duceau la cîştig pentru alb: 23... Cf6 24. Ng5 Cd5 ! 25. N:d8 R:h6 (Dacă 25... T:d8 albul cîştigă în mod prozaic prin 26. C:e5 Df4 27. C:c6 Td6 28. Cg4 N:f5 29. Dd2) 26. T:d5 ! cd 27. Nf6 ! (Cu ameninţarea 28. Dd2+) 27... gf (Dacă 27... e4, atunci 28. Dd2+ e3 29. ef De4 30. Cg5 ! D:e3+ 31. D:e3 T:e3 32. Cf7+ Rh5 33. g4 mat) 28. Dd2+ f4 29. C:e5 şi albul cîştigă.

Nr. 283. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN — LOPEZ

Turneul din 1945[1]

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Cb1-d2 d5:e4

[1] Disputat la Almeria (N.R.).

Această variantă duce de obicei la un joc liniștit cu un mic avantaj pentru alb.

4. Cd2:e4	**Cb8-d7**
5. Cg1-f3	**Cg8-f6**
6. Nf1-d3	**Nf8-e7**
7. 0—0	**0—0**
8. c2-c3	**b7-b6**
9. Dd1-e2	**Nc8-b7**
10. Tf1-d1	**...**

O idee nouă în această situație des întîlnită. In locul mutărilor 10. Nd2 și Tad1, albul împiedică contralovitura obișnuită în această poziție: c7-c5.

10. ...	**Tf8-e8**
11. Cf3-e5	**h7-h6 ?**

O mutare care dovedește neînțelegerea de către negru a spiritului sistemului ales de el și care ușurează doar albului crearea unui atac pe flancul regelui. La simplificarea jocului, la care se vede că spera negrul alegînd varianta de schimb, ducea continuarea 11... C:e4 12. N:e4 N:e4 13. D:e4 C:e5 14. D:e5 Dd5.

12. Nc1-f4	**Cf6-d5**

Acum schimbul general al figurilor ușoare nu mai este favorabil negrului. De exemplu: 12... C:e4 13. N:e4 N:e4 14. D:e4 C:e5 15. de! Dc8 16. Td3! și albul începe un atac periculos pe flancul regelui.

13. Nf4-g3	**Dd8-c8**

Scopul acestei mutări care îndepărtează dama de flancul regelui, este greu de înțeles. Probabil că negrul nu știa ce să întreprindă, deoarece „cursa" plănuită de el la mutarea precedentă se întoarce în favoarea albului: 13... f5 14. Cd2 f4 15. De4 C7f6 16. Dg6 Tf8 (Dacă 16... fg, atunci 17. Df7+ Rh8 18. Cg6+ Rh7 19. C:e7+ Rh8 20. Cg6+ Rh7 21. fg și negrul este neputincios) 17. Nh4 De8 18. Ce4 D:g6 19. C:g6 Tfe8 20. c4! și albul cîștigă un pion.

14. De2-h5	**Te8-f8**
15. Ce5-g4	**f7-f5**

După 15... C5f6 (Sau 15... C7f6) 16. C:h6+ gh (Dacă 16... Rh8 17. C:f7++ Rg8, atunci 18. Ceg5!!) 17. C:f6+ C:f6 18. D:h6 Ce4 (18... Ne4 19. Ne5) 19. Ne5 f6 20. Dg6+ Rh8 21. Nf4! albul cîștigă ușor.

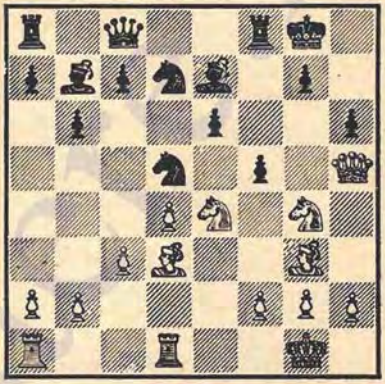

16. Cg4:h6+!	**g7:h6**
17. Dh5-g6+	**Rg8-h8**
18. Dg6:h6+	**Rh8-g8**
19. Dh6:e6+	**Rg8-h8**

Prin această mutare negrul de fapt încetează rezistența. Trebuia jucat 19... Rg7, după care cel mai bine pentru alb era să continuie atacul prin mutarea 20. c4! cu continuări ca de exemplu: 20... fe (Dacă 20... C7f6, atunci 21. Cg5!) 21. D:e4 (Mai puțin clară este varianta 21. cd ed 22. D:e7+ Tf7 23. Dg5+) 21... C5f6 (Mutarea cu unul din cai pe cîmpul f6 este obligatorie, deoarece amenință mat în cîteva mutări. Dacă 21... C7f6, atunci 22. Dg6+ Rh8 23. Ne5!) 22. D:e7+ Tf7 23. De3 și albul are pentru o figură patru pioni și păstrează atacul asupra regelui negru descoperit.

20. Dg6-h6+	**Rh8-g8**
21. Dh6-g6+	**Rg8-h8**
22. Ng3-e5+	**Cd7:e5**

Un schimb silit, deoarece la 22... Nf6 ar fi urmat 23. Cg5.

23. d4:e5	**Dc8-e8**

Nu se poate lua calul din cauza matului inevitabil.

24. Dg6-h6+	**Rh8-g8**
25. Ce4-g5	**Ne7:g5**
26. Dh6:g5+	**Rg8-h8**

Dacă 26... Rf7, atunci 27. N:f5.

27. Nd3:f5	**De8-f7**

Pierde imediat. Dar şi după 27... T:f5 28. D:f5 albul păstrează avantaj material şi un puternic atac.

28. Dg5-h6+	**Rh8-g8**
29. Nf5-e6	**Cd5-e7**
30. Td1-d3	**Ce7-f5**

Albul a anunţat mat în 4 mutări: 31. Dg6+ Cg7 32. Tg3! sau 31... Rh8 32. Th3+.

Nr. 284. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

MARTINEZ — **ALEHIN**

Turneul din 1945[1]
(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4	**Cg8-f6**
2. Cg1-f3	**b7-b6**
3. c2-c4	**Nc8-b7**
4. Cb1-d2	**...**

Albul alege un plan greşit de dezvoltare, care permite negrului să preia repede iniţiativa şi să obţină avantaj. Trebuia jucat 4. Cc3 sau 4. Nf4.

4. ...	**e7-e6**
5. g2-g3	**...**

Trebuia continuat 5. e3 c5 6. Nd3 Cc6 7. a3 d5 deşi şi atunci negrul are o poziţie excelentă.

5. ...	**c7-c5**
6. e2-e3?	**...**

[1] Disputat la Almeria (N.R.).

Albul joacă toată deschiderea neconsecvent şi timid. Mai bine era 6. dc N:c5 7. Ng2.

6. ...	**c5:d4**
7. e3:d4	**Cb8-c6**
8. Cd2-b3	**...**

Dacă 8. Ng2? atunci 8... C:d4.

8. ...	**d7-d5**
9. c4:d5	**Dd8:d5**
10. Nf1-g2	**Nf8-b4+**
11. Nc1-d2	**Dd5-e4+**

La 11... Na6 ar fi urmat desigur 12. Ch4.

12. Dd1-e2	**...**

Mai multe şanse de salvare dădea mutarea 12. Rf1.

12. ...	**Nb4:d2+**
13. Re1:d2	**...**

Mutare silită, deoarece dacă 13. Cb:d2, atunci 13... D:e2+ 14. R:e2 C:d4+.

13. ...	**0—0**
14. Cf3-h4	**...**

Sau 14. D:e4 C:e4+ 15. Re3 Cd6 şi negrul începe un atac imparabil asupra pionului d4.

14. ...	**De4:e2+**
15. Rd2:e2	**Ta8-d8**
16. Ta1-d1	**...**

Prea puţin schimba situaţia mutarea 17. Thd1. In ambele cazuri regele alb ajunge sub un puternic atac al figurilor negre.

16. ...	**Nb7-a6+**
17. Re2-e3	**...**

Dacă 17. Re1, atunci tot 17... Cb4 cu cîştig de pion.

17. ...	**Cc6-b4**
18. f2-f4	**...**

Cu scopul de a elibera locul pentru retragerea regelui. Dacă 18. a3, atunci 18... Cc2+.

18. ... Cb4-c2+

Negrul nu se mulțumește cu pionul a2, ci dezvoltă un atac de mat.

19. Re3-f2 ...

Dacă 19. Rf3, atunci 19... h6 și albul este oricum nevoit să se retragă cu regele la f2 din cauza amenințării g7-g5.

19. ... Cf6-g4+
20. Rf2-f3 ...

Relativ mai bine ar fi fost 20. Rg1, dar și atunci negrul prin mutarea 20... Nc4 ar fi cîștigat un pion cu o poziție covîrșitoare.

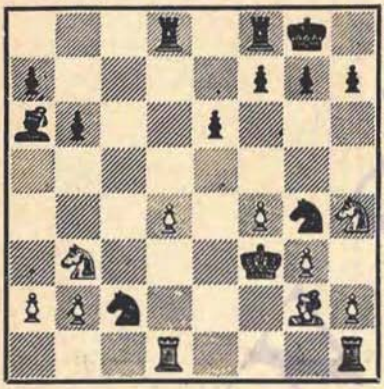

20. ... Cc2-e3
21. Td1-g1 ...

Astfel, după 21... Nb7+ se pierde nebunul alb.

21. ... Td8-c8
22. h2-h3 Na6-b7+
23. Rf3-e2 Tc8-c2+
24. Re2-e1 ...

La 24. Cd2 ar fi urmat 24... Na6+ 25. Rf3 T:d2 26. hg C:g2 27. C:g2 Nb7+ cu cîștigul unei figuri. Iar dacă 24. Rd3, atunci 24... Na6+ 25. Re4 f5+ 26. Rf3 Tf2 mat.

24. ... Cg4-f2

Amenințînd mat. Cîștigarea calității prin 24... C:g2+ ar fi fost o realizare prea neînsemnată pentru negru.

25. Cb3-d2 Ce3:g2+
26. Tg1:g2 ...

Pierdea de asemenea și 26. R:f2 T:e2+ 27. Rf1 Na6 mat.

26. ... Cf2:h1

Albul cedează.

Partea a II-a

PARTIDE JUCATE ÎN SIMULTANE ȘI „A L'AVEUGLE"

www.steee.ro

www.stere.ro

DESPRE PARTIDELE DE SIMULTAN ALE LUI ALEHIN

In ultima parte a acestui volum sînt cuprinse 16 partide alese ale lui Alehin jucate în simultane, dintre care jumătate sînt jucate în simultane de joc „a l'aveugle“ [1].

Desigur, în comparaţie cu partidele lui Alehin din turnee sau meciuri jucate împotriva unor şahişti de clasă înaltă, partidele de simultan de tip obişnuit pot fi privite doar ca o „formă minoră“ a creaţiei şahiste, ca un „gen uşor“ în felul său. Dar, cu toate acestea partidele selecţionate din simultanele de tip obişnuit prezintă un interes incontestabil — atît din punctul de vedere al atacurilor frumoase pe care le conţin, cît şi pentru că ele au constituit un cîmp pentru experimentarea deschiderilor. In partidele de simultan Alehin a încercat adeseori unele sisteme de deschidere pe care datorită caracterului lor discutabil nu se hotăra să le aplice direct în partide importante.

Un mare interes prezintă şi cele mai bune partide ale lui Alehin, jucate „a l'aveugle“. In U.R.S.S. acest gen de manifestări şahiste este categoric interzis, şi pe bună dreptate, deoarece el duce la o supraîncordare nesănătoasă a sistemului nervos al şahistului care joacă „a l'aveugle“, mai ales dacă acesta nu joacă o partidă ci dă un simultan. Simultanul „a l'aveugle“ este un fel de „bluff“ în care accentul se pune pe efectul exterior produs nu atît asupra şahistilor calificaţi, cît asupra neşahiştilor sau a şahiştilor slabi, care nu şi-au însuşit încă adevărata artă a jocului.

Scopul simultanului „orb“ este de a uimi pe cel care urmăreşte jocul, nu prin conţinutul creator al luptei care se desfăşoară, ca în partidele de tip obişnuit, ci prin însuşi faptul că campionul joacă fără a privi tabla, cu un număr mare de adversari tari. Nu întîmplător simultanele de joc „orb“ au un deosebit succes în S.U.A., unde cultura şahistă este slab dezvoltată şi unde, pentru a se atrage atenţia obştească asupra şahului, trebuie să se recurgă la trucuri care uimesc imaginaţia. Trebuie arătat că toate ultimele recorduri mondiale ale lui Alehin în jocul „a l'aveugle“ au fost stabilite tocmai în S.U.A.; ultimul simultan de joc „a l'aveugle“ cu un număr maxim de participanţi a fost dat de Alehin la Chicago [2], împotriva a 32 de şahişti cu experienţă.

[1] Această expresie franceză s-a încetăţenit în limbajul şahist internaţional. Este vorba despre simultanele „oarbe“, în care cel care dă simultanul susţine un număr de partide fără a vedea tablele de şah.

[2] In 1932 (N.R.).

Alehin însuşi subliniază în articolul său (pag. 636) că jocul „a l'aveugle" nu are o valoare creatoare serioasă, că jucătorul joacă „orb" mai prost decît în faţa tablei şi dovedeşte aceasta în mod convingător în comentariile făcute la cele mai bune partide ale sale de acest fel.

Totuşi, trebuie menţionat că aptitudinea de a juca „a l'aveugle" şi a cîştiga cîteva zeci de partide împotriva unor parteneri puternici nu constituie o aptitudine şahistă obişnuită, ci este într-adevăr o aptitudine neobişnuită. Nu orice maestru sau mare maestru este capabil să joace „a l'aveugle" (şi să joace bine!) cu un mare număr de adversari. Capablanca, caracterizîndu-l pe Alehin, scria: „In partidele simultane „a l'aveugle" Alehin nu are egal printre maeştrii din trecut şi de astăzi. Este absolut imposibil să-l imiţi în acest domeniu. Pentru aceasta trebuie să ai surprinzătoarea memorie şahistă a lui Alehin, îmbinată cu capacitatea lui extraordinară pentru o muncă intelectuală încordată".

Cuvintele lui Capablanca devin şi mai convingătoare dacă ne aducem aminte că pionierul jocului „a l'aveugle", renumitul campion francez Philidor (1726—1795) juca simultan cel mult trei partide, dar şi această cifră a stîrnit o astfel de admiraţie a contemporanilor săi, încît D'Alambert şi Diderot au pomenit despre aceasta în „Enciclopedia" lor.

Deci, indiferent de atitudinea noastră negativă faţă de această formă de manifestări şahiste dăunătoare sănătăţii, nu putem să nu recunoaştem că jocul „a l'aveugle" caracterizează într-o anumită măsură puterea intelectuală a şahistului şi forţa memoriei lui. Prin urmare şi în acest domeniu se vede superioritatea absolută a lui Alehin asupra tuturor contemporanilor săi din străinătate.

Partidele alese ale lui Alehin date mai jos, jucate în simultane „a l'aveugle", încununate cu combinaţii dintre cele mai complicate, departe calculate, conţinînd şi manevre profunde şi mutări „liniştite", arată că Alehin privea creator această formă a activităţii sale, căutînd şi în simultanele „a l'aveugle" realizări artistice.

Nr. 285. APĂRAREA CIGORIN

ALEHIN	PRAT
Jucată într-un simultan la Paris, 1913	
1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. c2-c4	e7-e6

Apărarea lui Cigorin are sens numai în legătură cu manevra 3... Ng4. Mutarea din partidă, care blochează nebunul, nu poate să dea negrului decît dificultăţi.

4. Cb1-c3	d5:c4

In plus, negrul mai cedează şi centrul. Nu e de mirare că albul, numai după cîteva mutări, obţine o poziţie extrem de puternică.

5. e2-e3	Cg8-f6
6. Nf1:c4	Nf8-b4
7. 0—0	Nb4:c3
8. b2:c3	0—0
9. Dd1-c2	Cc6-e7
10. Nc1-a3	c7-c6
11. e3-e4	h7-h6

Inlătură ameninţarea 12. e5 urmată de 13. Cg5, dar cu preţul slăbirii considerabile a poziţiei rocadei.

12. Ta1-d1	Nc8-d7
13. Cf3-e5	Tf8-e8

Cu scopul de a elibera dama de necesitatea apărării calului. Dar acum se apropie catastrofa pe punctul f7.

14. f2-f4	Dd8-c7
15. f4-f5	Ta8-d8
16. Ce5:f7 !	...

Aceasta se poate numi cu greu un sacrificiu, deoarece albul îşi recîştigă figura cu o poziţie mai bună; mai curînd aceasta este mutarea iniţială a unei elegante combinaţii decisive.

16. ...	Rg8:f7
17. e4-e5	Ce7-g8
18. Na3-d6	...

Aici albul şi-ar fi putut recîştiga figura prin 18. ef gf ! (18... C:f6 19. fe+ N:e6 20. T:f6+) 19. fe+ Rg7 ! Dar el preferă să joace la mat.

18. ...	Dc7-c8
19. Dc2-e2	b7-b5
20. Nc4-b3	a7-a5
21. Td1-e1 !	...

Scopul acestei mutări se va lămuri în curînd.

21. ...	a5-a4

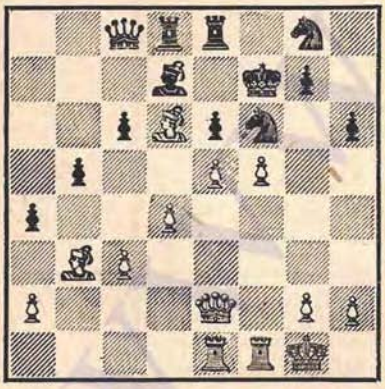

Albul anunţă mat în 10 mutări.

22. De2-h5+ ! !	Cf6:h5
23. f5:e6+	Rf7-g6
24. Nb3-c2+	Rg6-g5
25. Tf1-f5+	Rg5-g6
26. Tf5-f6+	Rg6-g5
27. Tf6-g6+	Rg5-h4
28. Te1-e4+	Ch5-f4
29. Te4:f4+	Rh4-h5
30. g2-g3 ! şi 31. Tf4-h4 mat.	

Nr. 286. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN KUSMAN

Jucată într-un simultan, la New-York, 1924

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	Cg8-f6
3. c2-c4	e7-e6
4. Cb1-c3	c7-c5
5. c4:d5	e6:d5

Astăzi se consideră că singurul răspuns corect este 5... C:d5. Dar la epoca jucării acestei partide, nici chiar marii maeştri nu ţineau seama de pericolele legate de mutarea 5... ed.

6. Nc1-g5 !	...

Mult mai tare decît 6. g3, care ar fi fost continuarea cea mai promiţătoare în apărarea **normală** a lui Tarrasch (calul negru fiind la c6, iar calul g8 încă nedezvoltat).

6. ...	Nc8-e6
7. Ng5:f6	Dd8:f6
8. e2-e4 !	d5:e4
9. Nf1-b5+	Ne6-d7

Sau 9... Cd7 10. C:e4 Dg6 11. N:d7+ N:d7 12. 0—0 cu avantaj pentru alb.

10. Cc3:e4	Df6-b6
11. Nb5:d7+	Cb8:d7
12. 0—0	c5:d4

Uşurează atacul albului. Mai puţin rău ar fi fost permiterea neplăcută d4-d5.

13. Cf3:d4	Ta8-d8

După următoarea mutare a albului cîmpul d6 va avea nevoie de apărare.

14. Cd4-f5 !	Cd7-e5
15. Dd1-e2	g7-g6

Permite o încheiere elegantă, dar desigur, negrul are oricum o poziție pierdută.

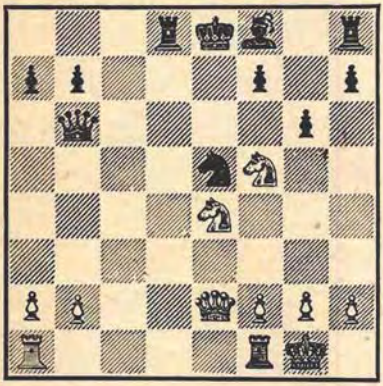

16. De2-b5+!	Ce5-d7

Nu se poate 16... D:b5 din cauza 17. Cf6 mat.

17. Tf1-e1	...

Din nou amenință mat.

17. ...	Nf8-b4
18. Ce4-f6+	Re8-f8
19. Cf6:d7+	Td8:d7
20. Db5-e5 !	

Acum amenință mat prin trei mijloace diferite.
Negrul cedează.

Nr. 287. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN MECK

Jucată într-un simultan cu ceasuri la Basel, 1925

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	d7-d6
6. c2-c3	Nc8-g4
7. d2-d4	b7-b5
8. Na4-b3	Nf8-e7
9. Nc1-e3	0—0
10. Cb1-d2	...

In acest sistem de apărare albul s-a putut lipsi de mutarea de acoperire Te1, necesară în alte cazuri, dar care nu contribuie de fel la dezvoltarea atacului său.

10. ...	Cc6-a5
11. Nb3-c2	c7-c5
12. h2-h3 !	...

Sileşte, din cauza lipsei de apărare a pionului e5, schimbul pe f3, după care albul va deschide rapid coloana „f", importantă pentru atac.

12. ...	Ng4:f3
13. Dd1:f3	Cf6-d7
14. Ta1-d1	Dd8-c7
15. Nc2-b1	...

Amenință 15... cd.

15. ...	Ta8-d8
16. Df3-g3	Tf8-e8

Mai bine decît această tactică pasivă, ar fi fost 16... cd 17. cd Cc4 18. C:c4 bc. Poziția de atac a albului ar fi fost şi în acest caz excelentă dar, în aşteptarea atacului pe coloana „f" negrul trebuie să lase turnul pe f8.

17. f2-f4	Ca5-c6
18. f4:e5	d6:e5
19. d4-d5	Cc6-a5
20. Cd2-f3	...

Mai tare este mutarea 20. b3. Presiunea asupra poziției rocadei, în legătură cu pionul liber, ar fi dus încet dar sigur pe alb la cîştig, fără niciun fel de complicații.

20. ...	Ca5-c4
21. Ne3-h6	g7-g6

După 21... Nf8 22. Cg5 Cd6 23. Tf2 şi apoi Tfd1 negrul ar fi trebuit să accepte oricum această slăbire.

22. Tf1-f2 Ne7-f8
23. Dg3-h4 Nf8-e7

După aceasta atacul albului nu mai poate fi parat. Trebuia jucat 23... f6. E adevărat, şi în acest caz albul prin 24. Ch2 ar fi organizat atacul asupra punctului f6, dar negrul dispunea de oarecari resurse de apărare. Şi-ar fi spus cuvîntul mutarea imprecisă, a 20-a a albului.

24. Cf3-g5 ! Cc4-d6
25. Td1-f1 Ne7:g5
26. Nh6:g5 Td8-c8

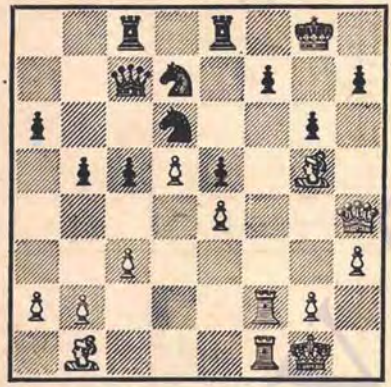

27. Tf2:f7 ! ...

Această mutare a cerut un calcul precis.

27. ... Cd6:f7
28. Tf1:f7+ h7-h5

Singura apărare împotriva matului, dar care slăbeşte la extrem poziţia regelui. Dar tocmai aceasta a scontat albul, sacrificînd calitatea.

29. Tf7-f3 Te8-f8

La 29... Cf8 ar fi urmat Nb1-c2-d1, apoi Tf6 şi g2-g4, după care figurile albe ar fi pătruns în tabără adversă.

30. Tf3-g3 ...

Ameninţă 31. Ne7.

30. ... Tf8-f7
31. Ng5-e7 Rg8-h7
32. Nb1-d3 c5-c4
33. Nd3-e2 Dc7-b6+
34. Rg1-h2 Cd7-f6
35. d5-d6 Tf7:e7

Dacă 35... Df2, atunci 36. Nf3.

36. Dh4:f6 ! ...

Mai energică decît 36. de.

36. ... Te7-g7
37. Ne2:h5 ...

Forţează matul, în timp ce 37. d7 cîştiga „numai" dama.

37. ... Tc8-g8
38. Df6-h4 ! g6-g5
39. Nh5-g6++ şi mat după 2 mutări.

Nr. 288. GAMBITUL CENTRAL

ALEHIN MOLINA

Jucată într-un simultan cu ceasuri la Buenos-Aires, 1926

1. e2-e4 e7-e5
2. d2-d4 e5:d4
3. c2-c3 d7-d5
4. e4:d5 Cg8-f6 !

Această mutare permite negrului să obţină cu uşurinţă egalarea.

5. Cg1-f3 ...

Dacă 5. c4, atunci 5... c6.

5. ... Cf6:d5
6. Dd1:d4 Cb8-c6
7. Nf1-b5 Nf8-e7

Energic şi bine. Dacă acum 8. D:g7 atunci 8... Nf6 9. Dh6 (g3) De7+ şi după dezvoltarea nebunului damei şi 0—0—0 negrul obţine avantaj.

8. 0—0 0—0
9. Nb5:c6 b7:c6

Jocul albului nu e de loc simplu: calul negru ocupă o poziție puternică, punctul d3 e slab și flancul damei e greu de dezvoltat. De aceea este necesar să se preîntîmpine măcar ceea ce a mai rău.

10. Tf1-e1	**Nc8-b7**
11. Cb1-a3	**Tf8-e8**
12. Ca3-c4	**c6-c5**
13. Dd4-d1	**Dd8-d7**

Negrul a procedat just refuzînd schimbul nebunului regelui pentru cal la mutarea a 11-a; acum el trebuia să facă același lucru în privința nebunului damei, de exemplu: 13... Tb8 14. Ca5 Na8.

14. Cc4-a5	**Dd7-b5**
15. Ca5:b7	**Db5:b7**
16. c3-c4	**...**

O hotărîre curajoasă: albul permite pătrunderea calului pe d3, socotind că legătura care se obține prin aceasta îi va fi avantajoasă. In caz contrar albul ar fi jucat fără ezitări 16. Dc2 și apoi ar fi dezvoltat nebunul.

16. ...	**Cd5-b4**
17. Dd1-b3	**Ta8-d8**
18. Nc1-e3	**Db7-a6**

Cu amenințarea 19... Td3, care imediat ar fi fost lipsită de scop din cauza răspunsului Da4.

19. a2-a3!	**Cb4-d3**

Dacă 19... Td3?, atunci 20. ab.

20. Te1-d1	**Da6-g6**
21. Td1-d2	**Td8-d7**
22. Db3-a4!	**c7-c6**
23. Ta1-d1	**Te8-d8**
24. h2-h3!	**...**

Albul a realizat planul început la mutarea a 16-a și acum ar fi putut după 24. Dc2 Nf6 25. Ce1 Ce5 26. D:g6 hg să schimbe turnurile și apoi, jucînd Cd3, să obțină un final avantajos. Dar mutarea din partidă este și mai subtilă, deoarece chiar în cazul răspunsului mai bun 24... h6 albul putea să forțeze aceeași variantă și chiar cu o oarecare întărire (anume fg în loc de hg) în timp ce contrajocul interesant și la prima vedere puternic, al adversarului este combătut de un sacrificiu neașteptat.

24. ...	**Cd3:b2**

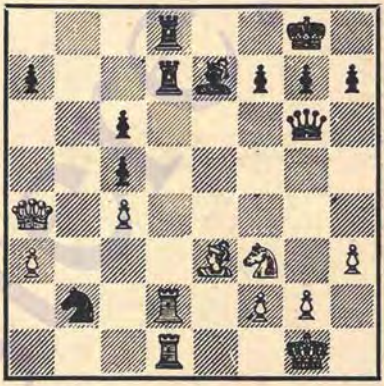

25. Da4:a7!!	**...**

Dacă imediat 25. T:d7, atunci nu 25... C:a4? 26. T:d8+ Nf8 27. Ce5, ci simplu 25... T:d7!

Mutarea din partidă dă albului în toate variantele un avantaj hotărîtor. De exemplu:

I. 25... T:d2 26. T:d2 T:d2 27. C:d2;

II. 25... C:d1 (25... Cd3 26. T:d3!) 26. T:d7 C:e3 27. fe T:d7 28. D:d7 Nf8 29. Ce5;

III. 25... Nd6 26. D:d7 T:d7 27. T:b2 (amenințînd Ce5) Df6 (e6) 27... Tbd2.

25. ...	**Td7:a7**
26. Td2:d8+	**Ne7-f8**
27. Ne3:c5	**h7-h5**
28. Td8:f8+	**Rg8-h7**
29. Td1-d8	**Dg6-b1+**
30. Rg1-h2	**Ta7-b7**
31. Cf3-h4!	**...**

După aceasta matul nu mai poate fi parat. De exemplu: 31... g5 32. Th8+ Rg7 33. Tdg8+ Rf6 34. T:h6+ Re5 35. Te8+ și mai în 2 mutări.
Negrul cedează.

Nr. 289. DESCHIDEREA NEBUNULUI

CONSULTANȚI **ALEHIN**

Jucată într-un simultan la Birmingham, 1926

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Nf1-c4	**Cg8-f6**
3. Cg1-f3	**...**

O variantă dezavantajoasă pentru alb. Mai promițătoare este mutarea de gambit, 3. d4, sau 3. Cc3 care duce la partida vieneză.

3. ...	**Cf6:e4**
4. Cb1-c3	**Ce4-f6!**

Cel mai simplu. Dacă 4... C:c3, atunci 5. dc f6 6. Ch4 cu perspective bune de atac pentru alb.

5. Cf3:e5	**d7-d5**
6. Nc4-b3	**c7-c5**

Negrul împiedică planul adversarului de a consolida poziția calului e5 prin mutarea d2-d4.

7. d2-d3	**Cb8-c6**
8. Ce5:c6	**b7:c6**
9. 0—0	**Nf8-d6**

Negrul intenționează să folosească situația proastă a nebunului de cîmpuri albe al adversarului pentru a începe un atac asupra regelui alb. Dacă, de exemplu, 10. Ng5, atunci 10... Dc7! și după schimbul nebunului pentru calul f6, albul ar fi fost supus unui atac foarte periculos. Următoarea mutare a albului, care slăbește și mai mult poziția regelui său, e adevărat, nu este nici ea mai bună.

10. h2-h3?	**h7-h6!**
11. Dd1-f3	**g7-g5**

Acesta este sensul mutării precedente a negrului: acum albul nu poate să-și plaseze nebunul pe f4 și toate figurile lui ușoare sînt afară din joc.

12. Nc1-d2	**Nc8-e6**

Negrul amenință cu mutarea 13... g4, care nu era bună imediat din cauza răspunsului De2+ urmat de h3-h4.

13. Ta1-e1	**Re8-f8**

Reînnoind amenințarea arătată mai sus.

14. Df3-d1	**Th8-g8**

Împiedică contraatacul prin 15. f4 la care acum ar fi urmat 15... gf 16. N:f4 N:f4 17. T:f4 N:h3. Totuși prin mutările următoare, albul încearcă să pregătească înaintarea f2-f4, dar aceasta duce doar la întărirea poziției adversarului.

15. Dd1-c1	**Cf6-h5**
16. Cc3-e2	**Dd8-d7!**

Cu amenințarea 17... Nh3, împotriva căreia albul nu mai are de fapt apărare.

17. h3-h4	**Ne6-h3!**
18. Ce2-g3	**...**

Evident că nebunul nu poate fi luat.

18. ...	**Ch5-f4**
19. Nd2:f4	**g5:f4**

Mai energic decît 19... N:f4 20. Dd1 gh 21. Df3.

20. c2-c4	**...**

Profitînd de faptul că negrul nu poate lua imediat calul din cauza 21. D:h6+, albul încearcă să organizeze un contrajoc pe flancul damei. Cel mai simplu ar fi fost să fi răspuns la aceasta prin 20... d4, dar negrul nu vrea să piardă nici

un tempo, deoarece prevedea posibilitatea unui atac de mat imparabil.

20. ...	**Tg8-g6**
21. c4:d5	**...**

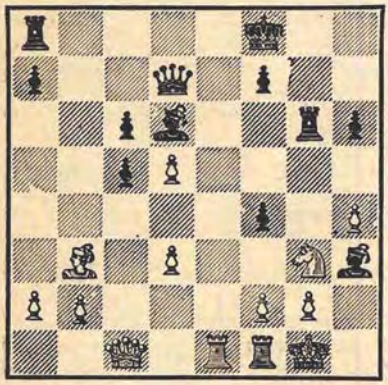

21. ...	**Nh3:g2 !**

Nu 21... fg din cauza 22. fg urmat de d5:c6. Sacrificiul neașteptat al nebunului nu lasă albului nici o speranță.

22. Rg1:g2	**...**

Altfel 22... Dh3.

22. ...	**f4-f3+!**

Cheia combinației. Dacă acum 23. Rh2, atunci 23... Dg4 cu amenințările 24... D:h4+, sau 24... N:g3+.

23. Rg2:f3	**Dd7-g4+**
24. Rf3-g2	**...**

Sau 24. Re3 Nf4+ 25. Re4 Te8 mat.

24. ...	**Nd6:g3**
25. Dc1-d1	**Dg4:h4**
26. Te1-e6 !	**...**

Spiritual, dar nu salvează partida.

26. ...	**Dh4-h2+**
27. Rg2-f3	**f7:e6**
28. f2:g3	**Tg6-f6+**
29. Rf3-g4	**...**

Sau 29. Re3 D:g3+ 30. Rd2 Dg2+.

29. ...	**h6-h5+**
30. Rg4-g5	**Rf8-g7 !**

Ultima subtilitate. Dacă 31. T:f6, atunci 31... D:g3+ 32. R:h5 Th8+ și mat la mutarea următoare.

31. Tf1-f3	**Tf6-f5+!**

Albul cedează.

Această partidă, deși nu este deosebit de profundă totuși prezintă oarecare interes, fiind un exemplu caracteristic al dezvoltării tehnicii moderne de joc. A fost suficient ca albul să facă o mică inexactitate în deschidere, dezvoltînd greșit nebunul său de cîmpuri albe și făcînd mutarea aparent naturală h2-h3, și întreaga lui partidă s-a dovedit după cîteva mutări iremediabil pierdută! Și cîte greșeli în deschidere, adesea chiar mai grave, făcute în turneele din trecut au rămas nepedepsite din cauza nivelului insuficient de înalt al tehnicii jocului și a înțelegerii prea schematice a strategiei deschiderilor, atît de caracteristice majorității vechilor corifei.

Nr. 290. DESCHIDEREA RETI

CONSULTANȚI **ALEHIN**

Jucată într-un simultan la New-York, 1929

1. Cg1-f3	**Cg8-f6**
2. c2-c4	**b7-b6**

Negrul vrea să treacă în apărarea indiană nouă.

3. g2-g3	**Nc8-b7**
4. Nf1-g2	**...**

Aceasta permite negrului să aleagă o formă de dezvoltare mai activă. Continuarea 4. d4 e6 5. Ng2 ar fi dus la variante cunoscute.

4. ...	**e7-e5**

Această mutare își are meritele ei, dar și lipsuri, întrucît pionul e5 poate fi atacat în viitor.

5. Cb1-c3	**Nf8-b4**
6. 0—0	..

Prea optimist, deoarece pionul dublat de pe coloana „c" constituie o lipsă serioasă a poziției mult mai des decît se obișnuiește să se creadă, iar în cazul de față această lipsă nu este compensată de loc de avantajul perechii de nebuni.

Continuarea naturală ar fi fost 6. Db3.

6. ...	**Nb4:c3 !**
7. b2:c3	...

Și mai puțin satisfăcător ar fi fost 7. dc d6.

7. ...	**d7-d6**

Poziția pionilor negri pe cîmpurile negre demonstrează clar că negrul nu avea de ce să păstreze nebunul de cîmpuri negre.

8. d2-d4	**e5-e4**

Negrul consideră în mod just că coloana „f" pe care albul va putea s-o deschidă, nu-i va da compensație pentru noua slăbire a coloanei „e".

9. Cf3-h4	**0—0**
10. f2-f3	**e4:f3**

Negrul poate continua jocul în modul cel mai simplu. Acum dificultățile albului provin din faptul că nu-i convine să ia la f3 cu pionul din cauza 11... Na6 ! 12. f4 c6 urmat de d6-d5. După mutarea următoare a albului pionul „e" rămîne slab

11. Ng2:f3	**Cf6-e4**
12. Dd1-d3	**Tf8-e8**
13. d4-d5	...

Contraatacul care începe nu e de durată. Dar dacă albul s-a hotărît să oprească acțiunea nebunului b7 pe diagonala mare, acest lucru trebuie făcut tocmai acum, deoarece după Cd7 negrul nu mai era silit să cedeze cîmpul e4

13. ...	**Ce4-c5**
14. Dd3-d4	**Cb8-d7**
15. Nf3-h5	...

Albul speră să provoace răspunsul g7-g6, care i-ar fi dat șanse pe coloana „f" ; dar negrul nu cedează ispitelor și pregătește calm o blocadă totală.

15. ...	**Cd7-e5**
16. Nc1-f4	**Dd8-d7 !**

Dacă 16... g6, atunci 17. Nf3 g5 18. N:e5 de 19. Dg4 h5 20. D:h5 gh 21. Ne4 ! C:e4 22. D:f7+ Rh8 23. Dh5+ Rg8 24. Tf7 și albul cîștigă.

17. Ch4-f3	**Ce5-g6**
18. Cf3-d2	**Dd7-h3 !**
19. Nh5:g6	...

Încercarea de a cîștiga dama prin 19. Nh6 gh 20. Ng4 s-ar fi terminat în mod deplorabil, deoarece la 19. Nh6 negrul are răspunsul simplu 19... Te5 !

19. ...	**h7:g6**
20. e2-e4	**f7-f6**

Negrul țintuiește pe vecie pionul e4 pe locul lui și afară de aceasta, așezîndu-și ultimii săi pioni pe cîmpuri negre, limitează sfera de acțiune a nebunului de cîmpuri albe al adversarului.

21. Ta1-e1	**g6-g5**
22. Nf4-e3	**Te8-e7**
23. Rg1-h1	**Ta8-e8**
24. Ne3-g1	**Nb7-c8**

Ar fi fost prematur, desigur, 24... C:e4 25. C:e4 T:e4 26. T:e4 T:e4 27. D:e4 D:f1 din cauza 28. De8+ cu șah etern. Negrul în general nu are de ce să se grăbească cu cîștigarea pionului e4, întrucît poziția lui trebuie să-i aducă mult mai mult.

25. Tf1-f3	**Nc8-g4**
26. Tf3-e3	...

Albul are acum slăbiciuni pretutindeni: pe flancul damei — pionii dublați, în centru — un pion înapoiat, pe flancul regelui — cîmpurile albe slabe. Ca o urmare directă a acestui fapt aproape toate figurile albului sînt în poziție de pat și nu-i rămîne nimic altceva decît să mute nebunul înainte și înapoi.

De aceea nu este nimic surprinzător că negrul, în loc de a adopta planul evident de atac asupra pionului e4, cu cinci figuri prin Dh7 urmat de Ng4-h5-g6, preferă să pregătească o înaintare decisivă a pionilor în centru. E adevărat, manevrele pregătitoare necesită peste 15 mutări, în schimb succesul schemei proiectate dă partidei un aspect artistic.

26. .. Dh3-h5

Inainte de a întreprinde o lungă călătorie cu regele, trebuia ca dama și nebunul să-și schimbe locurile și punctul slab e4 să se găsească sub supravegherea a încă unei figuri negre.

27. Rh1-g2 Ng4-h3+
28. Rg2-h1 Dh5-g4
29. Ng1-f2 a7-a5
30. Nf2-g1 a5-a4

Este util să se ia albului mutarea Cb3.

31. Ng1-f2 Te7-e5
32. Nf2-g1 Te8-e7
33. Ng1-f2 Rg8-f7

E timpul să se aducă regele pe cel mai sigur cîmp de pe tablă — a6!

34. Nf2-g1 Rf7-e8
35. Ng1-f2 Re8-d8
36. Nf2-g1 Rd8-c8
37. Ng1-f2 Rc8-b7
38. Nf2-g1 Rb7-a6
39. Ng1-f2 Dg4-h5

Ultimele pregătiri. Combinația de încheiere necesită aducerea damei și nebunului în poziția lor anterioară!

40. Nf2-g1 Nh3-g4
41. Rh1-g2 Dh5-h3+
42. Rg2-h1 g7-g6

In sfîrșit, se dezvăluie ideea cîștigului.

43. Ng1-f2 ...

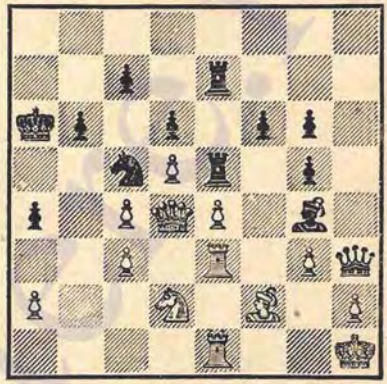

43. ... f6-f5!

Lupta trebuie hotărîtă nu de cîștigarea unui pion ci printr-un atac direct asupra regelui alb. Dacă după 44. ef gf albul joacă din nou 45. Ng1, atunci urmează 45... Ce4 46. C:e4 T:e4 cu inevitabila Nf3+.

44. e4:f5 g6:f5
45. Te3:e5 d6:e5
46. Dd4-e3 ...

Varianta principală era 46. T:e5 T:e5 47. D:e5 Nf3+! 48. C:f3 Df1+ 49. Cg1 Cd3! Aceasta arată de ce regele negru trebuia deplasat pe cîmpul a6.

46. ... e5-e4
47. d5-d6! c7:d6
48. Nf2-g1 ...

Scopul mutării precedente a albului se vede din următoarea variantă: 48... Nf3+ 49. C:f3 ef 50. D:f3! T:e1 51. Da8 mat. Dar negrul are o puternică mutare intermediară.

48. ... f5-f4!

Dacă acum 49. gf, atunci 49... Nf3+.
Albul cedează.

Nr. 291. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN ASSGIERSON

Jucată într-un simultan la Reykjavik, 1931

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Nf8-e7**
5. Ng5:f6	...

Această variantă era aplicată deobicei cu mutările următoare 6.e5 şi 7.Dg4. În partida de faţă, ideea este cu totul alta. Albul vrea să menţină cît mai mult posibil tensiunea în centru şi să termine repede dezvoltarea.

5. ...	**Ne7:f6**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Nf1-d3	**Tf8-e8**

Pierdere de timp. Trebuia jucat 7...c5; este îndoielnic dacă albul ar fi avut altceva mai bun decît 8.dc Da5 9.Dd2 cu şanse aproximativ egale.

8. e4-e5	**Nf6-e7**
9. h2-h4 !	...

Bineînţeles, cu intenţia de a sacrifica pe h7. Dar oare este întrutotul just acest sacrificiu? Adversarul meu (fost campion al Islandei) a presupus că el este insuficient şi a întreprins un contraatac. La 9...h6 albul ar fi obţinut un avantaj poziţional considerabil continuînd cu 10.Ce2 c5 11.c3.

9. ...	**c7-c5**
10. Nd3:h7+	...

Corectitudinea acestui sacrificiu şablon, cum se spune în general, se bazează aici pe posibilitatea de a folosi pentru atac şi coloanele centrale. Cîteva şahuri pe flancul regelui n-ar fi putut prin ele înşile să exercite o acţiune decisivă.

10. ...	**Rg8:h7**
11. Cf3-g5+	**Rh7-g8**
12. Dd1-h5	**Ne7:g5**
13. h4:g5	**Rg8-f8**

Negrul considerase că după 14. Dh8+ Re7 15.D:g7 Tg8 16.Df6+ Re8 el va scăpa uşor de dificultăţi, dar mutarea următoare a adversarului îi arată că chestiunea este mult mai serioasă decît credea el.

14. g5-g6 !	...

Acest pion nu se poate lua, deoarece după 15.D:g6 negrul nu are apărare împotriva ameninţării 16. Th8+.

14. ...	**Rf8-e7**
15. g6:f7	**Te8-f8**
16. 0—0—0	...

Aceasta nu este numai o mutare de dezvoltare: albul ameninţă acum să joace 17.Cb5, ceea ce nu mergea imediat din cauza 17...Da5+.

16. ...	**a7-a6**
17. d4:c5	...

Cu ameninţarea 18.Ce4.

17. ...	**Cb8-d7**

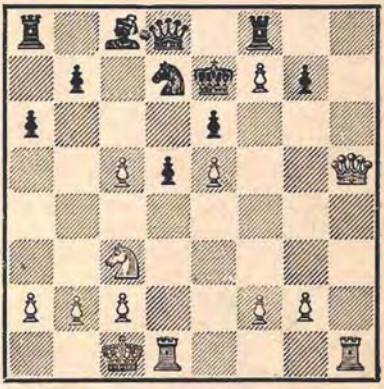

18. Td1:d5!! ...

Asigură participarea tuturor figurilor albe la atacul final. În cazul acceptării acestui sacrificiu ar fi survenit o variantă frumoasă: 18...ed 19.C:d5+ Re6 20.Cf4+ Re7 21.e6 Cf6 22.De5! T:f7 23.Cg6+ şi mat în 3 mutări.

18. ...	**Dd8-a5**
19. Dh5-g5+	...

Împiedică fuga regelui negru prin cîmpul d6.

19. ...	**Re7:f7**
20. Th1-h7	**Tf8-g8**
21. Td5-d4!	....

Nu imediat 21. T:d7+ N:d7 22. Ce4? din cauza 22... De1 mat.

21. ...	**Da5:c5**
22. Td4:d7+	**Nc8:d7**
23. Cc3-e4	**Dc5-b4**

Din nou ameninţă mat, dar...

24. Ce4-d6+	**Rf7-f8**
25. Dg5-f6+	**g7:f6**
26. Th7-f7 mat.	

Poziţia de mat este „pură" şi pentru o partidă practică, destul de economică.

Nr. 292. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN — MINDENO

Jucată într-un simultan, în Olanda 1933

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**d7-d6**

Apărarea lui Steinitz, care se mai bucura încă de popularitate în timpul meciului Lasker-Capablanca (1921), acum a dispărut cu totul din practică. Într-adevăr, tratarea modernă a acestei apărări cu mutarea intermediară 3...a6 (aşa numita „apărare Steinitz îmbunătăţită") dă negrului după 4.Na4 d6 o mult mai mare alegere între diferite sisteme de dezvoltare decît mutarea din partidă prin care negrul îşi limitează el însuşi posibilităţile.

4. d2-d4	**e5:d4**

După 4...Nd7 continuarea cea mai promiţătoare pentru alb este 5.Cc3 Cf6 6.N:c6 N:c6 7.Dd3!

5. Dd1:d4	...

Se înţelege, aici e bine şi 5.C:d4. Dar albul a şi plănuit rocada mare.

5. ...	**Nc8-d7**
6. Nb5:c6	**Nd7:c6**
7. Cb1-c3	**Cg8-f6**
8. Nc1-g5	**Nf8-e7**
9. 0—0—0	**0—0**
10. h2-h4	...

Această poziţie a mai fost întîlnită într-o partidă de turneu a lui Andersen (Baden-Baden, 1870) în care campionul german a jucat 10. The1 şi pînă la urmă a făcut remiză. Cu scopul de a verifica valoarea acestei mutări, am aplicat-o la Folkestone în 1933, împotriva maestrului E. Andersen din Danemarca. Deşi partida s-a terminat în favoarea mea, stadiul ei iniţial 10.The1 Cd7 11.N:e7 D:e7 12.Te3 Df6 13.Cd5 N:d5 14.ed D:d4) s-a dovedit destul de satisfăcător pentru negru. Mutarea 10.h4 este mai tăioasă şi negrul va trebui să cheltuiască unele sforţări pentru a înlătura nebunul g5.

10. ...	**h7-h6**

Această mutare nu trebuie condamnată, deoarece negrul nu e dator să ia imediat nebunul şi poate să mai aştepte cu aceasta, pînă cînd poziţia lui va fi mai sigură.

11. Cc3-d5	...

Un sacrificiu corect şi precis calculat, pe care negrul n-ar fi trebuit să-l accepte. Şi mai potrivit pen-

tru menținerea presiunii ar fi fost mutarea prealabilă 11.Rb1.

11. ... h6:g5 ?

Deși ideea de bază a sacrificiului era greu de prevăzut, acceptarea lui trebuie condamnată cu hotărîre. E suficient de clar că deschiderea coloanei „h" prezintă un pericol serios. Afară de aceasta, negrul avea o apărare foarte solidă, 11...C:d5 12. ed Nd7.

12. Cd5:e7+ ! ...

Desigur, nu 12.h4 C:d5 13.ed N:g5+ și negrul are apărare suficientă.

12. ... Dd8:e7
13. h4:g5 Cf6:e4

Și după alte mutări cu calul, dublarea turnurilor pe coloana „h" s-ar fi dovedit decisivă. Dacă însă 13...D:e4, atunci 14.gf D:d4 15.T:d4 N:f3 16.gf Tfe8 17.Tg4 ! g6 18.Tgh4 cu mat.

14. Th1-h5 De7-e6

Dacă imediat 14...f5, albul ar fi forțat cîștigul aproximativ în același fel ca în partidă : 15. g6 De6 16.Ce5 ! Cf6 (Altfel 16.Tdh1) 17. Th8+ ! R:h8 18.Dh4+ Rg8 19.Th1 cu mat inevitabil.

15. Td1-h1 f7-f5

Acum negrul parcă s-ar afla temporar în siguranță, întrucît după 16.g6 D:g6 17.Ce5 el ar avea un turn și două figuri ușoare pentru damă, după 17...D:h5 18.T:h5 de. Dar cu ajutorul unei elegante intervertiri a mutărilor, albul distruge speranțele adversarului.

16. Cf3-e5 ! ! ...

O mutare neașteptată, al cărei scop este de a slăbi apărarea cîmpului d5.

16. ... d6:e5

Negrul nu are, în mod evident, de ales întrucît 16...D:e5 17.D:e5 de 18.g6 decide imediat.

17. g5-g6 !

Aceasta este poanta : dacă acum 17...D:g6, atunci 18.Dc4+ și mat în 3 mutări. Dacă n-ar fi fost făcută mutarea 16.Ce5 de, negrul ar fi putut să se apere prin d6-d5.

Negrul cedează.

ALEHIN DESPRE JOCUL „A L'AVEUGLE"
(Din cartea „Pe drumul către titlul de campion mondial")

Despre jocul „a l'aveugle" am auzit pentru prima oară cînd aveam 9 ani. Pe timpul acela, oraşul meu natal, Moscova, a fost vizitat de Pillsbury, care a dat aici un simultan de joc „orb" la 22 mese. Eu personal nu aveam încă pe atunci acces la clubul de şah, fratele meu mai vîrstnic a luat parte la simultan şi a făcut remiză cu Pillsbury. Performanţa lui Pillsbury a avut un efect covîrşitor asupra mea. De altfel, aceeaşi impresie a făcut-o asupra întregii lumi şahiste.

La vîrsta de 12 ani am încercat şi eu să joc fără să mă uit pe tablă. Din cauză că eram prea mic, încă nu puteam frecventa pe atunci cercurile şahiste; în schimb luam parte cu atît mai sîrguincios la turnee prin corespondenţă. In legătură cu aceasta trebuia să analizez foarte mult, lucru pe care-l făceam adeseori în timpul lecţiilor de la gimnaziu. Se înţelege de la sine că nu mă puteam folosi de tabla de şah, de aceea desenam poziţiile necesare pe bucăţele de hîrtie, iar apoi continuam analiza din memorie. In curînd m-am convins că mă pot lipsi foarte bine de tabla de şah.

La 16 ani am cucerit titlul de maestru la turneul de amatori pe întreaga Rusie. Pe timpul acela pentru mine nu reprezenta nici o greutate să joc simultan „a l'aveugle" 4 sau 5 partide. Dar nu mi-am dezvoltat aceste aptitudini, ci m-am perfecţionat în arta jocului practic.

Primele partide serioase de joc „orb" le-am jucat curînd după turneul internaţional de la Mannheim, 1914. După cum se ştie acest turneu a fost întrerupt chiar în primele zile ale războiului şi eu, împreună cu alţi şahişti ruşi, am fost internaţi. Este foarte natural că ne umpleam timpul liber jucînd şah. Intrucît nu aveam la dispoziţie table de şah, eram nevoiţi să jucăm orb. Am jucat în felul acesta o mulţime de partide, iar multe din ele au fost ulterior publicate.

In 1916, în calitate de împuternicit al Crucii Roşii, am ajuns pe frontul Galiţiei unde am suferit o gravă contuzie în spate. Cîteva luni am zăcut condamnat la nemişcare în pat, la spitalul din Tarnópol. Jocul „a l'aveugle" s-a dovedit pentru mine o adevărată salvare. Mă vizitau des şahiştii din localitate şi aveam posibilitatea să dau o serie întreagă de mici simultane, fără a mă uita pe tablă.

Intr-unul din aceste simultane a fost jucată una din cele mai renumite partide ale mele de joc „orb", împotriva lui Feldt (Vezi partida Nr. 293).

In timpul Revoluției n-am avut ocazia să joc „a l'aveugle". Cînd însă, în 1921, am părăsit U.R.S.S., am dorit să-mi folosesc forțele pe acest tărîm. Cu toate că pînă atunci nu jucasem niciodată mai mult de 8 partide, am dat imediat la Paris un simultan „orb" de 12 partide. Am scos-o la capăt neașteptat de ușor și în felul acesta s-a întîmplat că doi ani mai tîrziu am avut curajul să susțin un simultan record.

Aceasta s-a întîmplat în timpul primei mele călătorii în America, în 1923. Am vizitat Canada și am jucat la Montreal împotriva a 21 de adversari. Pentru America, aceasta reprezenta un record, deoarece Pillsbury jucase simultan în patria sa numai 20 de partide Experiența a reușit: din 21 de partide am cîștigat aproximativ 80%. In urma acestui fapt, încă în timpul șederii mele în America, mi-a venit ideea de a bate recordul mondial. Acest record — de 25 de partide — aparținea defunctului maestru maghiar Breyer. După terminarea turneului marilor maeștri de la New York, din 1924, am jucat la New-York împotriva a 26 adversari. A constituit pentru mine o surpriză faptul că componența adversarilor mei era neobișnuit de tare. E suficient să arăt că la primele 11 mese au jucat amatori de prima clasă ai cluburilor Manhattan și Marshall, care ulterior au devenit maeștri internaționali. De aceea rezultatul — 16 victorii, 5 remize și 5 înfrîngeri — trebuie recunoscut ca pe deplin satisfăcător.

Un an mai tîrziu mi-am bătut propriul meu record. Am jucat la 1 februarie 1925 la Paris 28 partide „a l'aveugle" și am obținut un rezultat mult mai bun ca procentaj (+23, —2, =3) decît la New-York. Ca să fiu drept trebuie să remarc că adversarii mei din Paris s-au dovedit mai slabi decît cei din New-York, deși printre ei erau unii amatori cunoscuți [1].

In ceea ce privește valoarea artistică a jocului „a l'aveugle", fără îndoială, ea nu este mare. Urmărind atît partidele mele proprii, cît și ale altor maeștri, am ajuns la convingerea că jocul „orb" nu influențează numai asupra forței jucătorului, dar denaturează într-o măsură considerabilă modul lui de gîndire și stilul de joc. Astfel, de exemplu, n-aș fi recunoscut multe partide jucate de mine, ca fiind ale mele, după stil și nu-mi pot închipui că aș juca în același fel în fața tablei. Un anumit rol joacă aici acea împrejurare că cel care dă simultanul tinde de obicei, în scop de propagandă, să arate nu atît calitatea jocului său, cît puterea memoriei sale. Aceasta mi-a arătat-o nu numai experiența mea proprie ci și studierea partidelor altor maeștri. Morphy a stîrnit uimirea generală jucînd la Londra un simultan de 8 partide; dar analiza acestor partide arată că ele conțin uimitor de multe greșeli. Pillsbury a fost unul din cei mai mari maeștri ai jocului „a l'aveugle" și performanța lui — 22 partide — a fost timp de mulți ani record mondial. Totuși, cînd el a încercat în 1902 la Hanovra, să joace un simultan cu 21 adversari de primă categorie, a suferit un eșec. El a terminat simultanul, dar rezultatul (+3, —7, =11) arată că o astfel de încercare îi depășește forțele. Și printre maeștrii contemporani există virtuoși ai jocului „a l'aveugle", dar numai un număr neînsemnat de partide jucate de ei au văzut lumina tiparului. Probabil că maeștrii recunosc ei înșiși că aceste partide ale lor nu se situează prea sus din punct de vedere artistic. Propriile mele partide „a l'aveugle" nu sînt lipsite de greșeli tipice.

[1] Ulterior, în 1932, la Chicago, Alehin a mărit numărul partidelor jucate de el în simultan „a l'aveugle" la 32. — V. P. (Actualmente recordul mondial este deținut de M. Najdorf, care a jucat la Sao Paolo, în 1946, 45 de partide dar cu adversari foarte slabi — o serie întreagă de partide s-au terminat în 10—15 mutări, astfel că valoarea acestui record este foarte discutabilă. N.R.).

După obținerea unei poziții de cîștig survine o stranie slăbire a încordării, rar se alege o continuare care duce la cîștig simplu din punct de vedere tehnic.

In majoritatea cazurilor impresia estetică este denaturată prin faptul că realizarea avantajului o dată obținută nu este de loc ireproșabilă.

Sînt întrebat adesea cum de pot juca fără să mă uit pe tablă, un număr atît de mare de partide. Eu cred că tot secretul constă într-o ascuțime înnăscută a memoriei, pe care o dezvoltă în mod corespunzător cunoașterea temeinică a tablei de șah și pătrunderea adîncă a esenței jocului de șah. Afară de aceasta, un mare rol îl joacă așa-numita tehnică a deschiderii și a finalului. Eu n-am aplicat niciodată nici un fel de scheme mnemotehnice. Cînd însă cercurile largi ale publicului presupun că dificultatea esențială constă chipurile, în memorizarea permanentă a pozițiilor respective, ele uită faptul că cel ce joacă „a l'aveugle" trebuie să mai învingă și o a doua dificultate, mult mai mare și anume — s ă l u p t e o r b, tot orb să găsească în fiecare poziție mutarea măcar aproximativ cea mai bună!

Acest lucru este foarte important pentru a termina repede cel puțin o parte din partide și a reduce prin aceasta numărul total.

Inaintea fiecărui mare simultan, îmi schițam pe scurt un plan simplu, subîmpărțind toate tablele pe grupe, după deschideri. Aceasta se face absolut la întîmplare. De exemplu, în timpul simultanului meu de la New-York, am împărțit cele 26 table în felul următor: primele 6 partide le-am început cu pionul damei, următoarele 6 cu pionul regelui, apoi iar 6 cu pionul damei și 6 cu cel al regelui, iar ultimele 2 cu pionul nebunului damei. La apelul diferitelor numere ale tablelor (meselor) trebuie doar să-ți amintești, în procesul jocului, de deschiderea respectivă; în felul acesta revin în memorie diferitele planuri, amenințări și apărări, apoi poziția, ultima mutare și se pot face combinații mai departe.

Cele mai mari eforturi de memorie le prezintă stadiul de deschidere, deoarece atîta timp cît partida nu a căpătat încă un profil individual, memoria găsește foarte puține puncte de sprijin. Cea mai mare parte a muncii intelectuale se face cu așa numita memorie logică; aceasta înseamnă că jucătorul nu încearcă să-și reprezinte în fața ochilor săi toată tabla cu cîmpurile ei albe și negre, cu figurile albe și negre, cum își închipuie majoritatea celor neinițiați, ci își amintește numai o mutare caracteristică, configurația unei părți a tablei, asemănător felului cum ne amintim în viață de ceva cunoscut, o carte sau un obiect. Așa joc eu, așa joacă — după cîte știu — toți maeștrii jocului „a l'aveugle". Memoria vizuală, adică aptitudinea de reprezentare, este chemată în ajutor doar atunci cînd într-un moment deosebit de critic trebuie să se controleze situația, să se lămurească o încurcătură posibilă etc.

In cazul necesității de a înlătura o îndoială proprie sau a adversarului, care a survenit de exemplu, după o greșeală auditivă, jucătorul trebuie să fie în stare să refacă cu voce tare sau în memorie, mutare după mutare, poziția cunoscută. Desigur acest fel de verificare se admite numai în cazuri excepționale, deoarece necesită foarte mult timp.

Despre valoarea jocului „a l'aveugle" există în general păreri diferite. In America, de exemplu, el este foarte apreciat, în timp ce în Rusia Sovietică este chiar interzis, deoarece din punct de vedere artistic el este considerat acolo ca inutil și, totodată, dăunător sănătății.

Chiar eu, deşi deţin recordul mondial, nu mă pot considera un adept înfocat al acestui gen de sport şahist şi apreciez jocul „a l'aveugle" numai ca mijloc de propagandă a jocului de şah.

Din punct de vedere pur ştiinţific jocul „a l'aveugle" mai aşteaptă încă să fie studiat.

Nr. 293. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN FELDT

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" la 5 table, spitalul militar din Tarnopol, 1916

1. e2-e4	**e7-e6**
2. d2-d4	**d7-d5**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. e4:d5	**Cf6:d5**
5. Cc3-e4	**...**

Mai des se joacă 5.Cf3, dar în măsură egală se poate recomanda şi această manevră, care împiedică mutarea 5...c5.

5. ...	**f7-f5**

O slăbire a centrului, care duce în ultimă instanţă la pierdere. Mai bine era 5...Cd7, urmat, eventual, de c7-c5.

6. Ce4-g5 !	**...**

O mutare bună. Scopul ei este de a aduce calul la e5, folosind imediat slăbiciunea creată de mutarea precedentă a adversarului.

6. ...	**Nf8-e7**
7. Cg5-f3	**c7-c6**

O pierdere de timp. Mai bine era 7... 0—0.

8. Cf3-e5	**0—0**
9. Cg1-f3	**b7-b6**
10. Nf1-d3	**Nc8-b7**
11. 0—0	**Tf8-e8**

Dacă 11...Cd7, atunci 12.c4 Cf6 13.Cg5.

12. c2-c4	**Cd5-f6**
13. Nc1-f4	**Cb8-d7**
14. Dd1-e2	**c6-c5**

Ar fi trebuit jucat 14...Cf8. Mutarea din partidă permite un final frumos.

15. Ce5-f7 !	**...**

La retragerea damei urmează 16. D:e6 ameninţînd mat.

15. ...	**Rg8:f7**
16. De2:e6+ !	**...**

Aceasta este poanta combinaţiei.

16. ...	**Rf7-g6**

Dacă 16... R:e6 atunci 17. Cg5 mat. Dacă 16...Rf7 atunci 17.Cg5 şi albul ciştigă.

Albul a anunţat mat în 2 mutări: 17. g4 ! Ne4 18. Ch4 mat.

Nr. 294. DESCHIDEREA NEBUNULUI

GONSIOROVSKI — **ALEHIN**

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" la 6 table, Odessa, 1918

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Nf1-c4	**Cg8-f6**
3. d2-d3	**c7-c6 !**

Cel mai energic plan de joc împotriva deschiderii alese de alb.

4. Dd1-e2	**Nf8-e7**
5. f2-f4	**d7-d5 !**
6. e4:d5	**...**

Dacă 6.fe, atunci 6...C:e4.

6. ...	**e5:f4**
7. Nc1:f4	**0—0**
8. Cb1-d2	**...**

Albul a şi întîrzat în dezvoltare şi nu poate contribui la dezvoltarea adversarului prin 8.dc C:c6.

8. ...	**c6:d5**
9. Nc4-b3	**a7-a5 !**

Negrul vrea să provoace mutarea 10. a4 şi prin aceasta să slăbească flancul damei albului. N-ar fi fost atît de tare 9...Te8 din cauza 10. 0—0—0.

10. c2-c3	**....**

Această mutare duce la pierderea unui pion important. Relativ mai bine era 10. a4.

10. ...	**a5-a4**
11. Nb3-c2	**a4-a3 !**
12. b2-b3	**Tf8-e8**
13. 0—0—0	**...**

Albul nu are altceva mai bun.

13. ...	**Ne7-b4**
14. De2-f2	**Nb4:c3**
15. Nf4-g5	**Cb8-c6**
16. Cg1-f3	**d5-d4 !**
17. Th1-e1	**...**

Această mutare duce la pierdere imediată, dar partida albului este deja fără speranţă.

17. ...	**Nc3-b2+**
18. Rc1-b1	**Cf6-d5 !**

O surpriză neplăcută. Ameninţarea matului poate fi parată numai cu preţul unei figuri.

19. Te1:e8+	**Dd8:e8**
20. Cd2-e4	**De8:e4 !**
21. Ng5-d2	**...**

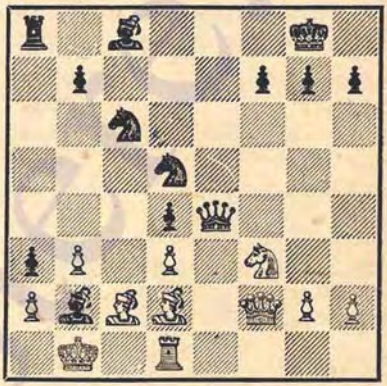

21. ...	**De4-e3 !**
22. Td1-e1 !	**...**

Albul, la rîndul său, răspunde cu o surpriză, lăsîndu-şi dama sub bătaie, deoarece ea nu poate fi luată din cauza Te8 mat. Dar primejdia este de scurtă durată pentru negru.

22. ...	**Nc8-f5 !**
23. Te1:e3	**d4:e3**
25. Df2-f1	

Negrul a anunţat mat în 3 mutări: 24...ed 25.Nd1 Ccb4 ! şi 26...Cc3 mat.

Nr. 295. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN — FREEMAN

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" la 26 de table, New-York, 1924

1. e2-e4	**e7-e5**
2. d2-d4	**e5:d4**
3. c2-c3	**d7-d5**

Fără îndoială cea mai bună apărare, care permite negrului să obțină joc egal.

4. e4:d5	**Dd8:d5**

Aici, însă, este mai bună mutarea 4...Cf6.

5. c3:d4	**Nf8-b4+**
6. Cb1-c3	**Cb8-c6**
7. Cg1-f3	**Cg8-f6**
8. Nf1-e2	**0—0**
9. 0—0	**Nb4:c3**

Pînă acum negrul a făcut mutări corecte, dar acest schimb este greșit, deoarece întărește centrul albului. Trebuia jucat 9...Da5.

10. b2:c3	**b7-b6**

Nici aceasta nu e bine, deoarece pionii albului pot acum să înainteze cu cîștig de timp și spațiu. Mai bine era 10...Ng4.

11. c3-c4	**Dd5-d8**
12. d4-d5	**Cc6-e7**
13. Cf3-d4	**...**

Împiedicînd dezvoltarea nebunului pe diagonala c8-h3.

13. ...	**Nc8-b7**
14. Nc1-b2	**...**

Mai simplu ar fi fost 14. Nf3 sau 14.Ng5. Totuși ideea de a sacrifica pionii centrali, pentru a mări avantajul de dezvoltare se prezenta destul de ispititoare

14. ...	**c7-c6**
15. Ne2-f3 !	**c6:d5**
16. Tf1-e1	**Tf8-e8**

Continuarea 16...Dd7 17.Cb5 ! n-ar fi fost desigur mai bună pentru negru.

17. Dd1-d2	**Ta8-b8**
18. Dd2-g5	**...**

Cu amenințarea 19.Ce6 !

18. ...	**Ce7-g6**
19. Cd4-f5	**...**

După aceasta, atacul e greu să mai fie respins. Deocamdată amenință mutarea simplă 20.cd.

19. ...	**Te8:e1+**
20. Ta1:e1	**d5:c4**

Dacă 20...h6, atunci 21.Dg3 cu amenințarea 22.Nf6 sau 22.Ce7+.

21. Nf3:b7	**Tb8:b7**
22. Nb2:f6	**Dd8:f6**

Sau 22...gf 23.Dh6 Df8 24.Te8 cu mat.

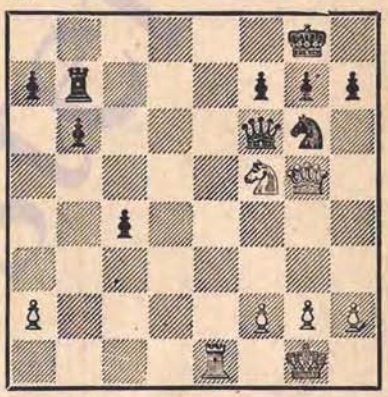

Albul a anunțat mat în 4 mutări: 23.Te8+ Cf8 24.Ch6+ D:h6 25.T:f8+ R:f8 26.Dd8 mat.

Nr. 296. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN MONSKI

Dintr-un simultan de joc „l'aveugle" la 26 table, New-York, 1924

1. d2-d4	**d7-d5**
2. c2-c4	**e7-e6**
3. Cb1-c3	**Cg8-f6**
4. Nc1-g5	**Nf8-e7**
5. e2-e3	**Cb8-d7**
6. Cg1-f3	**0—0**
7. Ta1-c1	**c7-c6**
8. Nf1-d3	**h7-h6**

Această mutare este prematură, deoarece permite albului să evite schimbul de nebuni, cel puțin în varianta principală aleasă de negru.

9. Ng5-h4	**d5:c4**
10. Nd3:c4	**Cf6-d5**
11. Nh4:e7	...

Intr-o partidă serioasă, în fața tablei, probabil că aș fi jucat aici 11.Ng3, dar în jocul „orb" vrei totdeauna să simplifici situația. Afară de aceasta, mă obseda o idee nouă, aplicată ulterior de nenumărate ori de mine în meciul cu Capablanca.

11. ...	**Dd8:e7**
12. Cc3-e4	...

In aceasta constă ideea amintită. După cum au arătat partidele mele cu Capablanca, pentru negru ar fi fost mai bine să continuie aici 12... C5f6 13.Cg3 Db4+ 14.Dd2 D:d2+ 15.R:d2 Td8.

12. ...	**Cd5-f6**
13. Ce4-g3	**e6-e5**

Și aici e mai simplu 13...Db4+.

14. 0—0	**e5:d4**
15. e3:d4	**Cd7-b6**
16. Tf1-e1	**De7-d6**
17. Nc4-b3	**Nc8-g4**

O mutare șablon de dezvoltare, pentru care curînd negrul va trebui să se căiască. Planul corect consta în 17...Cbd5 apoi Ne6 și Tad6, cu presiune asupra punctului d4.

18. h2-h3 !	...

Un răspuns corect, după care e mai bine pentru negru să se retragă cu nebunul pe d7.

18. ...	**Ng4:f3**
19. Dd1:f3	**Cb6-d5**

La 19...D:d4 pregătisem următoarea continuare: 20.Cf5 D:b2 21.Tc2 Da3 22.C:h6+ cu atac victorios. Dar și după renunțarea la pionul d4 poziția negrului este greu de apărat, în urma ocupării de către calul alb a unei poziții dominante pe f5.

20. Te1-e5	...

Nu imediat 20. Cf5 din cauza răspunsului Df4.

20. ...	**Cf6-d7**
21. Te5-e2	...

Bună era și imediat mutarea 21. Te4.

21. ...	**Cd5-f4**

Dacă acum 21...Df4, atunci simplu 22.D:f4 C:f4 23.Te7 Tad8 24.d5! C:d5 25.N:d5 cd 26.Tc7 Cf6 27.T:b7.

22. Te2-e4	**Cf4-g6**
23. Cg3-f5	**Dd6-f6**
24. Tc1-e1	...

Incercarea de asalt imediat prin 24.h4 ducea la complicații neclare, de exemplu: 24.h4 Tae8 25.Tg4 h5! sau 25.h5 T:e4 26.D:e4 Dg5! (singura mutare!) 27.hg D:c1+ 28. Rh2 Cf6 și albul trebuie să se îngrijească întîi de preîntîmpinarea șahului etern prin Df4+.

24. ...	**Rg8-h7**
25. h3-h4	**Cd7-b6**
26. h4-h5	**Cg6-h8**
27. Nb3-c2	**Cb6-d5**
28. Te4-h4	...

Dintre numeroasele căi care duceau la țintă, cea mai scurtă era 28. Te7 g6 29.hg+ C:g6 30.T:b7. Increzător în victorie, am făcut aici și mai tîrziu cîteva mutări imprecise și negîndite.

28. ...	**Rh7-g8**
29. Th4-g4	...

Mai simplu se obținea cîștigul prin 29.Ce7+ C:e7 30.D:f6 gf 31. T:e7, de exemplu: 31...Tfb8 32.Tg4+ Rf8 33.Tc7 Tc8 34.Nh7! T:c7 35.Tg8+ Re7 36.T:a8 și apoi se ia calul.

29 ...	**g7-g5**
30. h5:g6	**f7:g6**
31. Cf5:h6+	**...**

Păstrînd atacul, albul cîştigă un pion.

31. ...	**Rg8-g7**

La 31...Rh7 albul cîştigă tot atît de repede prin 32.Cf5!

32. Ch6-f5+	**Rg7-h7**
33. Df3-h3+	**Rh7-g8**
34. Dh3-h6	**Tf8-f7**

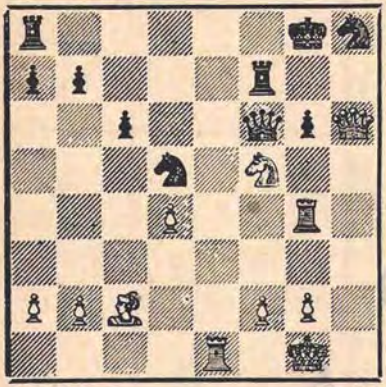

35. Te1-e5	**Tf7-h7**
36. Dh6-d2	**Ta8-f8**
37. Nc2-e4	**...**

Vorbind în general, această mutare nu e rea şi e suficientă pentru a cîştiga, dar totuşi aici se manifestă deosebirea dintre jocul la tablă şi jocul „a l'aveugle". Fiecare şahist cu experienţă, jucînd în faţa tablei, ar fi jucat instinctiv 37.Nb3 legînd calul. Rejucînd ulterior această partidă, n-am putut găsi nici o greşeală de memorie care să mă fi reţinut de la această mutare. Se vede că jocul „a l'aveugle" îşi are legile sale.

37. ...	**Cd5-c7**
38. Dd2-c2!	**...**

Cu intenţia de a ocupa diagonala a2-g8, a cărei importanţă îmi era clară încă la mutarea precedentă. Dar cum să explic aceasta psihologic?

38. ...	**Cc7-e6**
39. Dc2-c4	**Tf8-e8**
40. Cf5-d6	**Te8-e7**
41. Ne4-f5	**Th7-f7**
42. Cd6:f7	**Te7:f7**
43. Dc4:e6	Negrul cedează.

Nr. 297. APĂRAREA ALEHIN

ALEHIN POTEMKIN

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" la 28 table, Paris, 1925

1. e2-e4	**Cg8-f6**
2. Cb1-c3	**d7-d5**
3. e4:d5	**Cf6:d5**
4. Nf1-c4	**Cd5-b6**

Tratarea deschiderilor de către alb nu constituie de loc o răsturnare a apărării alese de negru. Negrul putea de asemenea să răspundă simplu 4... C:c3 cu perspective excelente: dacă albul ar fi jucat 5.Df3, atunci 5...e6 6.D:c3 Cc6 7.Cf3 Df6! 8.D:f6 gf 9.d4 Tg8 urmat de Nd7 şi 0—0—0.

5. Nc4-b3	**c7-c5**
6. d2-d3	**Cb8-c6**
7. Cg1-f3	**Cc6-a5**

Negrul supraapreciază însemnătatea perechii de nebuni. Trebuia continuat 7...e6, apoi Ne7 şi 0—0 cu joc admirabil.

8. Cf3-e5!	**Ca5:b3**

Dacă 8... e6, atunci 9. Df3 cu avantaj pentru alb.

9. a2:b3	**Cb6-d7**

Ceva mai bine era 9...Ne6 urmat de g7-g6.

10. Ce5-c4!	**Cd7-b6**

Tot atît de nesatisfăcător ar fi fost 10...e6 11.Cb5 (cu ameninţarea 12.Nf4) sau 10...e5 11.De2!

Dar, continuînd 10...g6 11.De2 (Cu amenințarea matului) 11...Ng7 12.Nf4 a6 13.Cd5 Rf8, negrul mai păstra șanse de a-și consolida poziția.

11. Nc1-f4	Cb6-d5

Prin 11...a6 12.0—0 e6 negrul ar fi putut încă respinge amenințările directe, deși poziția lui rămîne compromisă. După mutarea din partidă negrul nu mai poate salva nimic.

12. Cc3:d5	Dd8:d5
13. 0—0	...

Acum amenință 14. Cb6.

13. ...	b7-b5
14. Cc4-e3	Dd5-c6
15. d3-d4 !	e7-e6

La 15...Nb7 ar fi urmat simplu 16.Te1.

16. d4-d5	e6:d5
17. Ce3:d5	...

Foarte tare ar fi fost și 17.D:d5.

17. ...	Nf8-d6
18. Tf1-e1+	...

Nu 18.Cf6+ din cauza 18....Re7 !

18. ...	Nc8-e6
19. Nf4:d6	...

Mai simplu decît mutarea, posibil mai precisă, 19.Df3 ! Tc7 20.T:a7.

19. ...	Dc6:d6

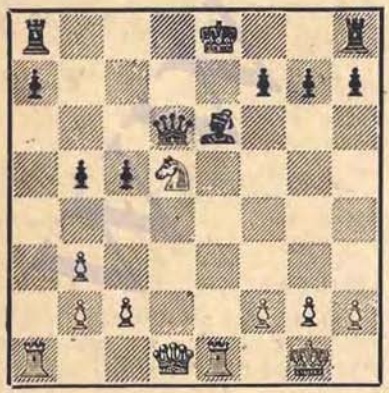

20. Ta1-a6 !	...

Combinația începută prin această mutare cîștigă mai repede decît prozaica 20.Cf6+ Re7 21.D:d6+ R:d6 22. Ce4+ cu cîștigarea unui pion și un final lung.

20. ...	Dd6-d8

De asemenea, după 20...Dd7, răspunsul 21.Te:e6+ cîștiga ușor, de exemplu : 21...fe 22.T:e6+ Rd8 23.Te7 Dd6 24.Dd2 a5 25.T:g7 h6 26.Tg6 ! Dd7 27.Dg4.

21. Te1:e6+	f7:e6
22. Ta6:e6+	Re8-f7
23. Te6-e7+	Dd8:e7

Sau 23...Rg8 24.Dg4.

24. Cd5:e7	Rf7:e7
25. Dd1-e2+	Re7-f7
26. De2-h5+	...

O mică subtilitate : albul nu cîștigă doar un pion, ci forțează regele negru să rămînă în centru.

26. ...	Rf7-f6
27. Dh5:c5	Th8-d8
28. g2-g4 !	

Amenință 29.Df5 ! cu cîștigarea a încă unui pion.

Negrul cedează.

Nr. 298. APĂRAREA INDIANĂ VECHE

ALEHIN SCHWARZ

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" Londra, 1926

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. g2-g3	Nf8-g7
4. Nf1-g2	0—0
5. Cb1-c3	d7-d6

Dacă în loc de aceasta 5...c6, atunci 6.d5.

6. Cg1-f3	Cb8-c6
7. d4-d5	Cc6-a5

Această poziție a calului va constitui izvorul dificultăților care urmează. Nesatisfăcătoare este însă și mutarea 7...Cb8, după cum arată partidele mele cu Thomas, Karlsbad, 1923 (Vezi Nr. 88) și Reti, New-York, 1924 (Vezi Nr. 93).

8. Dd1-d3	**b7-b6**

Negrul vrea să-și aducă cît se poate de repede calul la c5. Era mai bine în prealabil 8...e5 întrucît amenințarea 9.b4 nu era periculoasă din cauza 9...e4.

9. Cf3-d4	**Ca5-b7**
10. Cd4-c6	**Dd8-d7**
11. 0—0	**a7-a5**
12. b2-b3	**...**

Metoda obișnuită de înlăturare a calului de pe cîmpul c5.

12. ...	**Cb7-c5**
13. Dd3-c2	**Nc8-b7**
14. h2-h3	**...**

Previne manevra negrului: Cf6-g4-e5.

14. ...	**Ta8-e8**

Nici această mutare, nici schimbul următor pe c6, nu sînt indicate aici. Negrul trebuia să încerce prin 14... Cfe4 15.Nb2 C:c3 să-și ușureze prin schimburi apărarea.

15. a2-a3	**Nb7:c6**
16. d5:c6	**Dd7-c8**
17. b3-b4	**a5:b4**
18. a3:b4	**Cc5-a6**

După aceasta calul este îngropat de viu. Dar și după 18...Cce4 19. Cb5! situația negrului nu era dintre cele mai plăcute.

19. Ta1-a4!	**Ca6-b8**

Altfel albul forța această retragere prin 20.Da2.

20. b4-b5	**h7-h6**
21. Ta4-a7	**e7-e5**
22. Rg1-h2	**...**

Albul previne răspunsul Ch5, posibil după f2-f4.

22. ...	**Rg8-h7**
23. f2-f4	**Te8-e7**
24. f4:e5	**Te7:e5**
25. Nc1-f4	**Te5-e8**

După 25...Th5 26.Cd5 C:d5 27.cd turnul ar fi fost izolat și pînă la urmă prins.

26. Cc3-d5	**Cf6:d5**
27. Ng2:d5	**Dc8-d8**
28. h3-h4	**Dd8-e7**
29. e2-e3	**Rh7-h8**
30. Rh2-g2	**...**

Previne posibilitatea mutării 30...g5 prin amenințarea (după 31.hg hg) 32.Th1+.

30. ...	**f7-f5**
31. Tf1-e1	**Rh8-h7**
32. e3-e4	**Ng7-e5**
33. e4:f5	**g6:f5**

34. c4-c5!	**...**

Începutul unei combinații de zece mutări (Punctul ei culminant constă în a 43-a mutare a albului!) care cîștigă forțat o figură.

34. ...	**b6:c5**
35. b5-b6	**Te8-c8**
36. Dc2-c3!	**Tf8-e8**

Este clar că continuarea 36...N:c3 37. T:e7+ ar fi fost fără speranță pentru negru.

37. Nf4:e5	**d6:e5**
38. Dc3:e5 !	...

Fără această posibilitate, mutarea precedentă ar fi fost inutilă.

38. ...	**De7:e5**
39. Te1:e5	**Te8:e5**
40. Ta7:c7+	**Tc8:c7**
41. b6:c7	**Te5-e8**
42. c7:b8D	**Te8:b8**
43. Nd5-e6 !	...

Hotărîtor.

43. ...	**Rh7-g6**
44. c6-c7	**Tb8-f8**
45. c7-c8D	**Tf8:c8**
46. Ne6:c8	**c5-c4**
47. Nc8-a6	**c4-c3**
48. Na6-d3	**Rg6-f6**
49. Rg2-f3	**Rf6-e5**
50. Rf3-e3	**h6-h5**
51. Nd3-c2	**Re5-f6**
52. Re3-f4	**Rf6-g7**
53. Rf4:f5	**Rg7-h6**

In speranța că albul „nu va vedea" patul care survine după 54.Rf6.

54. Rf5-f4	Negrul cedează.

Consider această partidă drept una din cele mai bune realizări ale mele în jocul „a l'aveugle".

Nr. 230. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN — **BOROCHOW**

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" Hollywood, 1932

1. e2-e4	**e7-e5**
2. Cg1-f3	**Cb8-c6**
3. Nf1-b5	**a7-a6**
4. Nb5-a4	**Cg8-f6**
5. 0—0	**Cf6:e4**
6. d2-d4	**b7-b5**
7. Na4-b3	**d7-d5**
8. Cf3:e5	...

Am aplicat această veche mutare pentru că adversarul meu, unul din cei mai buni șahiști din California, s-a apărat exact la fel împotriva mea la turneul maeștrilor de la Pasadena și a obținut după obișnuita mutare 8.de o poziție cu totul satisfăcătoare. De aceea în această partidă „oarbă" m-am hotărît să mă îndepărtez de la căile teoretice studiate. Deși mutarea din partidă nu este cea mai bună — calul alb pe f3 prezintă mai multă valoare decît calul negru pe c6 — ea nu este greșită.

8. ...	**Cc6:e5**
9. d4:e5	**Nc8-e6**

Alte mutări posibile sînt 9...Nb7 și 9...c6.

10. a2-a4	...

Acest atac este prea încet, mai ales ținînd seama de dezvoltarea neterminată a albului. O continuare mai bună este 10. Ne3 urmată de f2-f4 sau Cd2.

10. ...	**Ce4-c5**
11. Cb1-d2	**Nf8-e7**
12. Dd1-e2	**c7-c6**
13. c2-c3	**Cc5:b3**

Acest schimb este o urmare a aprecierii greșite a poziției, fapt plin de învățăminte. Obținînd joc satisfăcător, negrul și-a închipuit că poate deja să-și impună voința. Trebuia făcută rocada sau jucat 13... Nf5.

14. Cd2:b3	**b5:a4**

Desigur, continuarea 14...d4 15. C:d4 Nc4 16.Df3 N:f1 17.D:c6+ Rf8 18.R:f1 este dezavantajoasă pentru negru. După mutarea din partidă, care este urmarea logică a celor precedente, negrul se aștepta la 15. T:a4 Db6 16.Cd4 c5 17.C:e6 D:e6 18. f4 f5 și apoi 0—0 cu perspective de preluare a inițiativei în centru. Dar

următoarea mutare intermediară a albului arată că problema pe care și a propus-o negrul este departe de a fi simplă.

15. Cb3-d4 ! ...

Dacă acum 15...Dc8, atunci 16.f4 c5 17.C:e6 fe 18.T:a4 0—0 19.Ne3 cu avantaj poziţional pentru alb. Răspunsul negrului, deşi permite deschiderea coloanei centrale, este relativ cel mai bun.

15. ... Ne6-d7
16. e5-e6 f7:e6
17. Ta1:a4 ! ...

A doua mică surpriză. După 17. C:e6 N:e6 18.D:e6 Dd7 iniţiativa albului ar fi dispărut.

17. ... Dd8-c8

La 17...c5 sau 17...0—0 ar fi urmat 18.C:e6 N:e6 19.D:e6 cu atac asupra punctului a6.

18. Tf1-e1 Re8-f7 ?

Această încercare de a păstra un pion în plus este convingător combătută. Singura posibilitate de rezistenţă era 18...0—0 19.C:e6 N:e6 20. D:e6+ D:e6 21.T:e6 Nc5! 22.Nf4 Tf6 23.T:f6 gf după care pentru alb, cu toată poziţia mai bună de pioni, n-ar fi fost uşor să obţină victoria.

19. Cd4-f5 ! ...

Ameninţă nu numai 20.C:e7 dar şi 20.C:g7 ! Dacă însă 19...Df8, atunci 20.Ch6+ ! Re8 (20...gh 21.Dh5+) 21. Cg4 urmat de Ce5 cu poziţie de cîştig.

19. ... Th8-e8

De asemenea 19...ef 20.D:e7+ urmat de 21.Te3 ar fi fost fără speranţe pentru negru.

20. De2-h5+ Rf7-g8
21. Cf5:g7 ! Te8-f8

Dacă 21...R:g7, atunci 22.Nh6+ şi mat în 3 mutări.

22. Ta4-g4 Rg8-h8
23. Te1-e3 ! e6-e5

Această încercare tîrzie de a înviora nebunul d7 creează o primă impresie că negrul a reuşit să apere totul (24.D:e5 Nf6 sau 24.Th3 Nf5 !). Dar următoarea mutare a albului forţează matul.

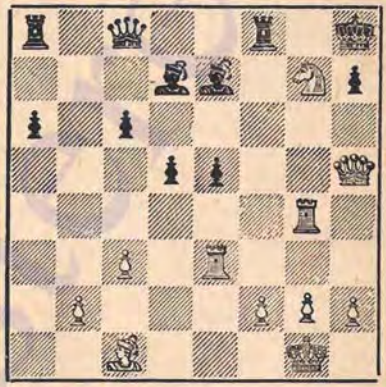

24. Cg7-e6 ! ...

Nefiind problemist, nu sînt sigur dacă această mutare este o mutare de „problemă". În orice caz e elegantă, întrucît la 24...N:e6 urmează 25.D:h7+ R:h7 26.Th3+ Nh4 27. Th:h4 mat.

Negrul cedează.

Nr. 300. PARTIDA SPANIOLĂ

ALEHIN KIMURA

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle" Tokio, 1933

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5:c6 b7:c6

Această mutare deşi e posibilă, se aplică rar, deoarece 4...dc dă negrului un joc cu totul satisfăcător.

5. d2-d4 **e5:d4**
6. Dd1:d4 **d7-d6**

O mutare mai naturală decît 6... Df6 încercată de mine împotriva lui Duras la turneul de la Mannheim în 1914 (vezi partida Nr. 27) la care albul poate continua cu avantaj 7.e5! Dg6 8.0—0, deoarece acceptarea sacrificiului de pion (8...D:c2) ar fi fost prea periculoasă pentru negru.

7. 0—0 **Nc8-e6**
8. Cb1-c3 **Cg8-f6**
9. Nc1-g5 ...

Avantajul poziţional pe care albul l-ar fi putut obţine aici sau la mutarea următoare, prin e4-e5 Cd5, nu este suficient de convingător.

9. ... **Nf8-e7**
10. Dd4-a4 **Ne6-d7**
11. Ta1-d1 **0—0**
12. e4-e5! ...

Acum această înaintare asigură albului un avantaj evident. Varianta principală este 12...Cd5 13.N:e7 N:e7 (Sau 13...C:c3 14.Dh4!) 14.C:d5 cd 15.Da3! cu dificultăţi pentru negru.

12. ... **Cf6-e8**
13. Ng5:e7 **Dd8:e7**
14. e5:d6 **c7:d6**
15. Tf1-e1 **De7-d8**

Necesitate tristă, deoarece după 15...Df6 mutarea 16.Ce5! decidea în fond sfîrşitul luptei.

16. Cf3-d4! ...

Dacă acum 16...c5, atunci 17.Cc6 Dc7 18.Cd5! Db7 19.Cce7+ Rh8 20.Dh4 (Ameninţă Te4 şi D:h7+!) cu atac puternic la rege.

16. ... **Dd8-c7**
17. Te1-e7 **Ce8-f6**
18. Cd4-f5! ...

Prin continuarea mai simplă 18. Tael avantajul se menţinea fără complicaţii, dar calea aleasă era ispititoare şi s-a dovedit corectă.

18. ... **Dc7-d8**

Varianta cea mai dificilă pentru alb, deoarece figurile lui încep să „atîrne". Continuarea 18...Tfe8 i-ar fi uşurat sarcina: 19.Ce4! C:e4 20. D:e4 T:e7 21.D:e7! Te8 22.D:d6 D:d6 23.C:d6 Te2 24.Cc4 T:c2 25. Ce3 şi albul cîştigă.

19. Td1:d6 **Tf8-e8**

S-ar părea că forţează varianta 20. T:e8+ D:e8 21. Ce3, după care negrul continuînd, de exemplu: 21... Tb8 ar fi putut să-l pună pe adversarul său „orb" în faţa unor probleme. Cu atît mai neaşteptată se dovedeşte următoarea manevră care, după numai cîteva mutări, ia negrului toate şansele.

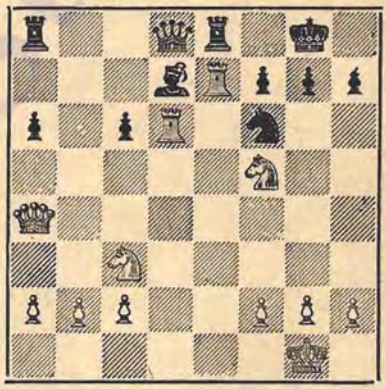

20. Cc3-e4! ...

Prima subtilitate a ataculşi început prin mutarea 18.Cf5. Albul merge doar aparent în întîmpinarea dorinţei negrului de a face schimb de turnuri.

20. ... **Te8:e7**

Forţat, deoarece 20...C:e4 21.Td:d7 ar fi fost fără speranţă pentru negru.

21. Ce4:f6+ Rg8-h8

Sau 21...Rf8 22.C:h7+ Rg8 23. Cf6+ Rf8 24.C:e7 gf 25.C:c6 De8 26.Db4! a5 27.Dc3 şi albul cîştigă.

22. Cf5:e7 Dd8:e7

Negrul aştepta aici, nu fără plăcere, varianta 23.Ce4 Nf5 24.Td4 c5 25.Tc4 Td8 cu contraatac.

23. Da4-e4! ...

O surpriză neplăcută: albul nu s-a apărat numai de mat, dar, ameninţînd el însuşi cu mat, forţează schimbul damelor.

23. ... De7:e4
24. Cf6:e4 Nd7-e6
25. b2-b3 g7-g6

Negrul îşi mai pune încă speranţa în mutarea 26.T:c6? Nd5. Dar după ce albul a evitat această „cursă", negrul ar fi putut să cedeze liniştit.

26. Ce4-c5 Ne6-f5
27. Td6:c6 Ta8-e8
28. f2-f3 Te8-e2
29. Tc6:a6 Te2:c2
30. Cc5-e4 Nf5-e6
31. h2-h4 Rh8-g7
32. Rg1-h2 Rg7-h6
33. Rh2-g3 Ne6-d7
34. a2-a4 f7-f5
35. Ce4-g5 Tc2-c3
36. Ta6-a7 Tc3-d3
37. a4-a5 Rh6-h5
38. Cg5:h7 Negrul cedează.

www.stere.ro

INDICATORUL PARTENERILOR LUI ALEHIN
(Cifrele indică numărul partidei)

Alapin 13
Alexander 236
Andersen 175
Apscheneek 267
Assgierson 291
Asztalos 147
Ahues 172, 226

Balla 61
Barcza 272
Bardeleben 2
Bartocek 279
Bernstein 20, 22
Blumenfeld 5
Blümich 129
Bogoliubov 57, 59, 73, 162, 163, 164, 165, 166, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 227, 228, 237, 247
Böök 260
Borochow 299
Botvinnik 240
Brinckmann 145

Capablanca 99, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 261
Caranza 134
Carls 47
Chajes 14, 87
Cohn E. 18
Colle 100, 107, 116, 117
Consultanți 289, 290
Cukierman 199

Czerniak 266

Davidson 120
Drewitt 91
Duras 27, 42
Duz-Hotimirski 15

Eliskases 230, 264
Evenson 49
Euwe 69, 135, 136, 137, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 234, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 262

Fahrni 46
Feldt 293
Fine 242, 246
Flamberg 43
Flohr 182, 186, 193, 239, 263
Foltys 232, 244
Freeman 285
Freiman 16, 35
Frydman 231

Golombek 259
Gonsiorovski 294
Gregori 8
Grob 192
Grunfeld 83, 122
Gigli 210

Helling 229
Henneberger 212
Hromadka 68

Ianovski 94, 98
Ibanez 133
Isakov 52

Johner H. 194, 209
Johner P. 65
Jukovski 6

Kashdan 201
Kaufman 51
Kienninger 270
Kimura 300
Kmoch 75, 125, 144, 173
Kolste 109
Koltanovski 189
Kőnig 77
Kusman 286

Lasker Ed. 33
Lasker Em. 38, 211
Lebedev 36
Lepin 268
Levițki 25, 26
Lopez 283
Lundin 215

Mackenzie 119
Marco 17
Maroczy 85, 96, 170, 184
Marshall 39, 106, 139, 141, 161
Martinez 284
Meck 287
Mencik Vera 188, 233
Mieses 30, 45, 111
Mikenas 197
Mindeno 292

Mollina 288
Monski 296
Muffang 79, 80, 81
Nimzovici 21, 34, 37, 108, 130, 138, 168, 179, 214
Olland 29
Opocenski 101
Pirc 181
Podgorny 277
Potemkin 24, 297
Prat 285
Rabar 273
Rabinovici A. 23, 50
Rabinovici I. 53, 112
Rey Ardid 282
Reshevski 245
Rethy G. 269
Reti R. 74, 93, 103, 126
Richter 274
Rodzinski 32
Rohacek 271
Rosselli 208
Rozanov I, 4
Rubinstein 63, 71, 82, 113, 121, 128
Sajtar 280
Sämisch 56, 76, 92, 110, 127, 248, 281
Schwarz 298
Seitz 114
Speyer 10
Spielman 19, 140, 142
Stahlberg 174, 213
Steiner A. 60, 177
Steiner H. 160, 195
Steiner L. 198
Sterk 58
Stoltz 178, 183, 185, 276
Sultan Kahn 191
Tarrasch, 40, 41, 44, 64, 72, 84, 102
Tartakower 78, 131, 143, 171, 190, 196, 238
Teichman 31, 54, 55
Thomas 88, 105
Treybal 67, 104, 123
Tylor 243
Vajda 89
Verlinski 9
Viahirev 3
Vidmar 12, 169, 180, 241
Vigodcikov 7
Vilegas 132
Weenink 176
West 90
Winter 187, 235
Wolf 66, 86
Yates 11, 62, 70, 95, 97 115, 124, 146, 167
Junge 275, 278
Znosko-Borowski 28, 118, 200
Zubarev 48
Zwetkov 265

WWW.Sah.ro

INDICATORUL DESCHIDERILOR
(Cifrele indică numărul partidei)

JOCURI DESCHISE

Deschiderea calului regelui: 1.e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nc4 d6 . . . 32

Deschiderea nebunului: 1.e4 e5 2.Nc4 Cf6 . . . . 19, 269, 289, 294

Gambitul regelui: 1. e4 e5 2. f4 ef 3. Nc4 Cf6 25

3. Cf3 g5 4. h4 6

Contragambitul Falkbeer: 1. e4 e5 2. f4 d5 3. ed e4 4. d3 40

Apărarea Philidor: 1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6 . . . . . 17, 49

3... Cd7 . . . . . 2, 5

Deschiderea centrală (şi gambitul):

1. e4 e5 2. d4 ed 3. D:d4 Cc6 30

3. c3 . . . . . 52, 288, 295

Partida vieneză: 1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 C:e4 4.Dh5 . . . . 26, 223

3... Cc6 4. d3 . . . . 3, 8, 33

2... Cc6 3. Nc4 Cf6 4. d3 Nc5 5. f4 . . . 54

Partida Rusă: 1. e4 e5 2. Cf3 Cf6 3. C:e5 d6 4. Cf3 C:e4 . . . . 39, 50

3. Cc3 Nb4 13

Deschiderea celor trei cai: 1. e4 e5 2. Cf3 Cf6 3. Cc3 g6 228

Deschiderea celor patru cai:

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4 12

4... Cd4 . . . . . 37, 86

Partida scoţiană: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed 4.C:d4 Cf6 . . . 1, 18, 38

Partida italiană:

1.e4 e5 2.Cf3 Cc3 3.Nc4 Nc5 4.c3 De7 5.d4 Nb6 . . 44, 102

4. Cc3 d6 5. d3 . . . 45

Partida Spaniolă: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 g6 84

3... Cd4 29

3... d6 . . . . . 145, 292

3... Nc5 270
3... Cf6 16
3... a6 4. N:c6 . . . 9, 42, 117, 300
4. Na4 d6 . . 28, 95, 166
167, 183, 189,
198, 201
4... Cf6 5. De2 . . . 27
5. N:c6 205
5. Cc3 . . . 67, 74
5. 0—0 Nc5 . . 7, 195
5... d6 134
192, 200,
209, 281.
287
5... Ne7 6. De2 243, 248,
282
6. Cc3 . 272

„Varianta deschisă" a partidei spaniole

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 C:e4
6.d4 b5 7.Nb3 d5 . . . . . 34, 43, 55, 271, 299

Apărarea Cigorin:

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf5 5.0—0 Ne7
6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 (Sau 8...0—0) . . . 31, 230 242, 263, 276

JOCURI SEMIDESCHISE

Apărarea Alehin:

1. e4 Cf6 2. e5 Cd5 3. d4 d6 4. c4 Cb6 5. Cf3 Ng4 6. Ne2 . . 225, 245
4. Ng5 60
2. Cc3 d5 . . . . . 111, 297
2. d3 c5 . . . . . 105, 130
2... e5 96

Apărarea siciliană:

1. e4 c5 2. c3 d5 277
2. Cf3 Cc6 3. Nb5 212
2. g3 g6 3. Ng2 Ng7 4. Ce2 Cc6 5. c3 24
2. Cc3 e6 3. Cf3 d5 23
3. Ne2 92

3. d4 cd 4. C:d4 g6 5. c4 76
(Atacul Rauzer) : 4... Cc6 5. Cc3 d6 6. Ng5 e6 . . 231, 244
2. Cf3 d6 3. c3 265
3. d4 cd 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 g6 204
5. Nd3 Cc6 . . . 140
2.... e6 . . . . . 22, 62
Apărarea Caro-Kann: 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Cc3 143
(Atacul Panov) : 3. ed cd 4. c4 . 187, 191, 264, 274
Apărarea franceză: 1. e4 e6 2. d4 d5 3. ed ed 4. Nd3 Cc6 . . . 235, 267
3. e5 c5 . . . . . 80, 234
3. Cd2 . . . . . 261, 279, 283
3. Cc3 Nb4 . . . . 10, 115, 148, 168, 179, 217, 219, 220, 239
3... Cf6 4. ed C:d5 293
4. Ng5 Ne7 . . 46, 142, 291
4... de 78, 146
4... Nb4 . . . . 41, 99

JOCURI INCHISE

Deschiderea engleză: 1. c4 e5 2. Cc3 Cc6 3. g3 Nc5 108
3. Cf3 Cf6 4. d4 . . . 124
2... Cf6 3. g3 d5 . . . 15, 266, 268
1. c4 c5 2. Cf3 Cf6 3. d4 110
1. c4 e6 2. e4 c5 14
2. g3 d5. 47
Deschiderea Reti: 1. Cf3 d5 2. c4 d4 256
1... Cf6 2. c4 b6 3. g3 Nb7 290
2... e6 3. b3 c5 280
2... c5 3. d4 177
Gambitul Budapesta: 1. d4 Cf6 2. c4 e5 3. de 112, 114, 190
Apărarea olandeză: 1. d4 f5 2. Dd3 125
1... e6 2. c4 f5 3. g3 Cf6 4. Ng2 . . . . 73, 171, 213
3... Nb4+ 4. Nd2 Ne7 222
2. Cf3 f5 3. Ng5 Cf6 4. e3 36
1. Cf3 e6 2. c4 f5 3. g3 Cc6 4. d4 Nb4+ 137
Apărarea Cigorin: 1. d4 d5 2. c4 Cc6 3. Cf3 Ng4 4. Da4 . . . 100, 107
2. Cf3 Cc6 3. c4 e6 285
Apărarea Grünfeld: 1. d4 Cf6 2. c4 g6 3. Cc3 (3. f3) d5 . . . 165, 218
Apărarea Benoni: 1. d4 c5 2. d5 e5 3. e4 d6 . . . . 131, 204, 210

Apărarea Nimzovici: 1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 Nb4 4. Dc2 . . 48, 138, 169, 252, 253
4. Db3 174
4. Cf3 135
4. Nd2 173
4. Ng5 118
4. e3 258
4. g3 259
4. a3 186
Deschiderea catalană: 1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. g3 . . . . 254, 273, 275
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cf3 Cf6 4. g3 278
1. d4 Cf6 2. g3 238
Apărarea indiană nouă (indiana damei):
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 b6 . . . . 57, 119, 185, 188, 255
(Alte variante) : 53, 121, 127 128, 161, 164, 175, 196, 236
Apărarea indiană veche: 1. d4 Cf6 cu mutările următoare g7-g6 și d7-d6 . . . 56, 88, 93, 97, 126, 129, 136, 298
Deschiderea Colle: 1. d4 d5 2. Cf3 Cf6 3. e3 . . . . . 172, 193
Gambitul Blumenfeld:
1. d4 Cf6 2. Cf3 e6 3. c4 c5 4. d5 b5 5. de fe 6. cb d5 . . 64
Deschiderea pionului damei: 1. d4 . . . 21, 59, 61, 65, 69, 77, 98, 106, 139, 144. 208, 284,
Gambitul damei acceptat: 1. d4 d5 2. c4 dc 3. Cf3 . . 122, 160, 182, 206, 207, 226, 246, 260
Gambitul damei: 1. d4 d5 2. c4

Apărarea slavă

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cf3 Cf6 4. Cc3 dc 5. a4 Nf5 . . . 71, 163, 178, 216, 249, 251
5... e6 6. e4 Nb4 . . 162, 221, 229, 237
5. e3 b5 6. a4 b4. 72
4... e6 5. Ng5 Cd7 6. e4 215
4... Db6 68
4. e3 g6 20
4... Nf5 . . . . . 75, 176
4. cd cd 262
1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cc3 dc 4. e4 e5 250
3... Cf6 4. e3 Nf5 101
4... e6 5. Nd3 Cd7 6. f4 203
5. Cf3 Cd7 6. Dc2 120

(„Varianta Meran") 6. Nd3 dc 7. N:c4 b5 . . . . . 109, 202

Apărarea ortodoxă

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5. Cf3 Cd7
6. e3 0—0 7. Tc1 . . . . . 70, 81, 82, 83, 87, 89 90, 104, 149, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 170, 184, 199, 211, 224, 241, 296
7. Dc2 . . . . . 11, 180, 232
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5. e3 c6
6. cd ed 7. Nd3 Ne7 8. Ce2 158
6. a3 159
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5. Cf3 h6 6. Nh4 0—0 7. e3 b6 . 247

Apărarea Cambridge-Springs

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5. e3 c6 6. Cf3 Da5 . . 151, 214, 227
6. Dc2 Da5 . . . 150

Apărarea Tarrasch

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 c5 4. cd ed 79, 194, 286
4... cd (Gambitul Shara-Hennig) . . . 181

Alte sisteme în gambitul damei

1. d4 d5 2. Cf3 Cf6 3. c4 e6 4. Ng5 h6 . . . . . 35, 141, 147
4. Cc3 Cbd7 5. e3 Nd6 58
2... e6 3. c4 a6 . . . . . 63, 113
2. Cf3 c5 3. dc Cf6 4. c4 e6 51
1. d4 d5 2. c4 c6 3. e3 e6 4. Nd3 f5 („Zidul de piatră") 123
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 Nb4 5. Da4+ Cc6 116
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5. Ng5 0—0 6. e3 Ce4 (Apărarea Lasker) 85
1. Cf3 e6 2. c4 d5 3. d4 Nb4+ 4. Cc3 c5 132
1. Cf3 d5 2. c4 e5 3. d4 Cf6 4. Cc3 c5 5. cd C:d5 257
1. d4 d5 2. Cf3 c5 3. c4 cd 4. cd 66
Deschideri incorecte şi apărări incorecte: . . 4, 91, 94, 103, 133, 197, 233

NOTA: La întocmirea indicatorului au fost admise intervertiri de mutări care nu au însemnătate principală.

www.stere.ro

CUPRINSUL

Genialul şahist rus Alexandr Alehin

	Pag
Drumul creator al lui Alehin	7
Profilul creator al lui Alehin	52
Cum s-a ajuns la crearea acestei cărţi	56
Palmaresul lui Alehin	61

Partea întîia:

Partide jucate în turnee, meciuri şi prin corespondenţă

Prima perioadă a creaţiei lui Alehin (1907—1913)

Nr.	1. Alehin—Rozanov, Moscova, 1907	65
Nr.	2. Bardeleben—Alehin, Düsseldorf, 1908	68
Nr.	3. Viahirev—Alehin, jucată prin corespondenţă în anii 1906—1908	70
Nr.	4. Alehin—Rozanov, Turneul de la Moscova, 1908	72
Nr.	5. Blumenfeld—Alehin, a 2-a partidă a meciului, Moscova, 1908	73
Nr.	6. Alehin—Jukovski, jucată prin corespondenţă în anii 1908—1909	75
Nr.	7. Vîgodcikov—Alehin, jucată prin corespondenţă în anii 1908—1909	77
Nr.	8. Alehin—Gregori, Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909	79
Nr.	9. Verlinski—Alehin, Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909	82
Nr.	10. Speyer—Alehin, Turneul de la Hamburg, 1910	83
Nr.	11. Alehin—Yates, Turneul de la Hamburg, 1910	85
Nr.	12. Alehin—Vidmar, Turneul de la Karlsbad, 1911	87
Nr.	13. Alapin—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1911	89
Nr.	14. Alehin—Chajes, Turneul de la Karlsbad, 1911	92
Nr.	15. Alehin—Duz-Hotimirski, Turneul de la Karlsbad, 1911	93
Nr.	16. Alehin—Freiman, Partidă amicală, Köln, 1911	95
Nr.	17. Alehin—Marco, Turneul de la Stockholm, 1912	96

Pag.

Nr. 18. Alehin—E. Cohn, Turneul de la Stockholm, 1912 . . . 98
Nr. 19. Spielman—Alehin, Turneul de la Stockholm, 1912 . . . 101
Nr. 20. Bernstein—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 102
Nr. 21. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 105
Nr. 22. Alehin—Bernştein, Turneul de la Vilno, 1912 107
Nr. 23. A. Rabinovici—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 . . . 109
Nr. 24. Potemkin—Alehin, Turneul Societăţii şahiste din Petersburg, 1912 111
Nr. 25. Alehin—Leviţki, a 2-a partidă a meciului, Petersburg, 1913 112
Nr. 26. Alehin—Leviţki, a 8-a partidă a meciului, Petersburg, 1913 114
Nr. 27. Alehin—Duras, Turneul de la Petersburg, 1913 . . . 115
Nr. 28. Znosko-Borowski—Alehin, Turneul de la Petersburg, 1913 . 117
Nr. 29. Olland—Alehin, Turneul de la Scheveningen, 1913 . . . 119
Nr. 30. Mieses—Alehin, Turneul de la Scheveningen, 1913 . . . 121
Nr. 31. Teichman—Alehin, Partidă demonstrativă, Berlin, 1913 . 123
Nr. 32. Rodzinski—Alehin, Partidă demonstrativă, Paris, 1913 . . 125
Nr. 33. Alehin—Ed. Lasker, Partidă demonstrativă, Paris, 1913 . 125

Alehin — cel mai bun şahist al Rusiei (1914—1920)

Nr. 34. Alehin—Nimzovici, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . 128
Nr. 35. Freiman—Alehin, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . 129
Nr. 36. Lebedev—Alehin, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . 131
Nr. 37. Nimzovici—Alehin, Meciul de la Petersburg, 1914 . . 132
Nr. 38. Alehin—Em. Lasker, Partidă demonstrativă, Moscova, 1914 . 134
Nr. 39. Alehin—Marshall, Turneul internaţional de la Petersburg, 1914 135
Nr. 40. Alehin—Tarrasch, Turneul internaţional de la Petersburg, 1914 137
Nr. 41. Tarrasch—Alehin, Turneul internaţional de la Petersburg, 1914 139
Nr. 42. Duras—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . . 141
Nr. 43. Flamberg—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . 144
Nr. 44. Alehin—Tarrasch, Turneul de la Mannheim, 1914 . . 146
Nr. 45. Mieses—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . . 148
Nr. 46. Alehin—Fahrni, Turneul de la Mannheim, 1914 . . . 150
Nr. 47. Carls—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . . 151
Nr. 48. Alehin—Zubarev, Campionatul Moscovei, 1915—1916 . . 153
Nr. 49. Evenson—Alehin, Partidă demonstrativă, Kiev, 1916 . . 154

Pag.

Nr. 50. Alehin—A. Rabinovici, Turneul celor 3 maeştri, Moscova, 1918 156
Nr. 51. Alehin—Kaufman, Partidă demonstrativă, Odesa, 1919 . . 158
Nr. 52. Alehin—Isakov, Campionatul Moscovei, 1919 159
Nr. 53. I. Rabinovici—Alehin, Olimpiada de şah a Rusiei, Moscova, 1920 161

Alehin pe drumul spre titlul de campion mondial (1921—1927)

Nr. 54. Alehin—Teichman, a 2-a partidă a meciului, Berlin, 1921 . 163
Nr. 55. Alehin—Teichman, a 4-a partidă a meciului, Berlin, 1921 . 165
Nr. 56. Alehin—Sämisch, Partidă demonstrativă, Berlin, 1921 . . 166
Nr. 57. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Triberg, 1921 . . . 168
Nr. 58. Alehin—Sterk, Turneul de la Budapesta, 1921 169
Nr. 59. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Budapesta, 1921 . . 171
Nr. 60. A. Steiner—Alehin, Turneul de la Budapesta, 1921 . . . 173
Nr. 61. Alehin—Balla, Turneul de la Budapesta, 1921 176
Nr. 62. Yates—Alehin, Turneul de la Haga, 1921 177
Nr. 63. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Haga, 1921 179
Nr. 64. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922 181
Nr. 65. P. Johner—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922 . . . 183
Nr. 66. Alehin—Wolf, Turneul de la Pistyan, 1922 185
Nr. 67. Treybal—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922 187
Nr. 68. Alehin—Hromadka, Turneul de la Pistyan, 1922 . . . 189
Nr. 69. Alehin—Euwe, Turneul de la Londra, 1922 191
Nr. 70. Alehin—Yates, Turneul de la Londra, 1922 193
Nr. 71. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Londra, 1922 . . . 195
Nr. 72. Alehin—Tarrasch, Turneul de la Hastings, 1922 198
Nr. 73. Bogoliubov—Alehin, Turneul de la Hastings, 1922 . . 199
Nr. 74. Alehin—Reti, Turneul de la Viena, 1922 202
Nr. 75. Kmoch—Alehin, Turneul de la Viena, 1922 204
Nr. 76. Alehin—Sämisch, Turneul de la Viena 1922 205
Nr. 77. Alehin—König, Turneul de la Viena, 1922 207
Nr. 78. Alehin—Tartakower, Turneul de la Viena, 1922 208
Nr. 79. Alehin—Muffang, Prima partidă a meciului, Paris, 1923 . 210
Nr. 80. Muffang—Alehin, a 2-a partidă a meciului, Paris, 1923 . 212
Nr. 81. Alehin—Muffang, Turneul de la Margate, 1923 . . . 214
Nr. 82. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Karlsbad, 1923 . . . 215
Nr. 83. Grünfeld—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923 . . . 219
Nr. 84. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923 . . . 221

Pag.

Nr. 85. Alehin—Maroczy, Turneul de la Karlsbad, 1923 . . . 224
Nr. 86. Wolf—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923 225
Nr. 87. Alehin—Chajes, Turneul de la Karlsbad, 1923 227
Nr. 88. Alehin—Thomas, Turneul de la Karlsbad, 1923 . . . 230
Nr. 89. Alehin—Vajda, Turneul de la Portsmouth, 1923 232
Nr. 90. Alehin—West, Turneul de la Portsmouth, 1923 . . . 234
Nr. 91. Alehin—Drewitt, Turneul de la Portsmouth, 1923 . . . 236
Nr. 92. Alehin—Sämisch, Partidă demonstrativă, Berlin, 1923 . 237
Nr. 93. Alehin—Reti, Turneul de la New-York, 1924 238
Nr. 94. Alehin—Ianovski, Turneul de la New-York, 1924 . . . 241
Nr. 95. Yates—Alehin, Turneul de la New-York, 1924 242
Nr. 96. Maroczy—Alehin, Turneul de la New-York, 1924 244
Nr. 97. Alehin—Yates, Turneul de la New-York, 1924 246
Nr. 98. Ianovski—Alehin, Turneul de la New-York, 1924 . . 247
Nr. 99. Capablanca—Alehin, Turneul de la New-York, 1924 . . 249
Nr. 100. Alehin—Colle, Turneul de la Paris, 1925 253
Nr. 101. Alehin-Opocenski, Turneul de la Paris, 1925 254
Nr. 102. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 256
Nr. 103. Reti—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . . 257
Nr. 104. Alehin—Treybal, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . 259
Nr. 105. Thomas—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . 261
Nr. 106. Alehin—Marshall, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 263
Nr. 107. Alehin—Colle, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . . 265
Nr. 108. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 266
Nr. 109. Alehin—Kolsté, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 268
Nr. 110. Alehin—Sämisch, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 269
Nr. 111. Mieses—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 271
Nr. 112. Alehin—I. Rabinovici, Turneul de la Baden-Baden, 1925 273
Nr. 113. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Baden-Baden, 1925 . . 274
Nr. 114. Alehin—Seitz, Turneul de la Hastings, 1925/26 . . . 276
Nr. 115. Alehin—Yates, Turneul de la Hastings, 1925/26 . . . 277
Nr. 116. Colle—Alehin, Turneul de la Hastings, 1925/26 . . . 279
Nr. 117. Colle—Alehin, Turneul de la Scarborough, 1926 . . . 281
Nr. 118. Alehin—Znosko-Borowski, Turneul de la Birminghan, 1926 . 283
Nr. 119. Mackenzie—Alehin, Turneul de la Birmingham, 1926 . . 285
Nr. 120. Davidson—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926 . 286
Nr. 121. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926 . . 288
Nr. 122. Alehin—Grünfeld, Turneul de la Semmering, 1926 . . 289
Nr. 123. Alehin—Treybal, Turneul de la Semmering, 1926 . . . 290
Nr. 124. Alehin—Yates, Turneul de la Semmering, 1926 . . . 292
Nr. 125. Kmoch—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926 . . . 295

Pag.

Nr. 126. Alehin—Reti, Turneul de la Semmering, 1926 296
Nr. 127. Sämisch—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926 298
Nr. 128. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926 . . . 300
Nr. 129. Alehin—Blümich, Turneul de la Dresda, 1926 302
Nr. 130. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926 . . . 304
Nr. 131. Alehin—Tartakower, Turneul de la Dresda, 1926 . . . 306
Nr. 132. Alehin—Vilegas, Turneul de la Buenos-Aires, 1926 . . 308
Nr. 133. Alehin—Ibanez, Turneul de la Buenos-Aires, 1926 . . 309
Nr. 134. Carranza—Alehin, Turneul de la Buenos-Aires, 1926 . . 310
Nr. 135. Euwe—Alehin, a 2-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926 311
Nr. 136. Alehin—Euwe, a 3-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926 313
Nr. 137. Euwe—Alehin, a 10-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926 315
Nr. 138. Alehin—Nimzovici, Turneul de la New-York, 1927 . . 317
Nr. 139. Alehin—Marshall, Turneul de la New-York, 1927 . . 320
Nr. 140. Spielman—Alehin, Turneul de la New-York, 1927 . . . 321
Nr. 141. Alehin—Marshall, Turneul de la New-York, 1927 . . . 325
Nr. 142. Alehin—Spielman, Turneul de la New-York, 1927 . . . 327
Nr. 143. Alehin—Tartakower, Turneul de la Keckskémet, 1927 . 330
Nr. 144. Kmoch—Alehin, Turneul de la Keckskémet, 1927 . . . 331
Nr. 145. Alehin—Brinckmann, Turneul de la Keckskémet, 1927 . 333
Nr. 146. Yates—Alehin, Turneul de la Keckskémet, 1927 334
Nr. 147. Alehin—Asztalos, Turneul de la Keckskémet, 1927 . . 337

Meciul pentru campionatul mondial împotriva lui Capablanca, desfăşurat la Buenos-Aires în anul 1927

Nr. 148. Capablanca—Alehin, Prima partidă a meciului, 1927 . . 339
Nr. 149. Alehin—Capablanca, a 6-a partidă a meciului, 1927 . . 341
Nr. 150. Capablanca—Alehin a 9-a partidă a meciului, 1927 . . 343
Nr. 151. Capablanca—Alehin, a 11-a partidă a meciului, 1927 . . 344
Nr. 152. Alehin—Capablanca, a 12-a partidă a meciului, 1927 . . 348
Nr. 153. Capablanca—Alehin, a 17-a partidă a meciului, 1927 . . 350
Nr. 154. Alehin—Capablanca, a 20-a partidă a meciului, 1927 . . 353
Nr. 155. Capablanca—Alehin, a 21-a partidă a meciului, 1927 . . 355
Nr. 156. Alehin—Capablanca, a 22-a partidă a meciului, 1927 . . 357
Nr. 157. Alehin—Capablanca, a 28-a partidă a meciului, 1927 . 360
Nr. 158. Alehin—Capablanca, a 32-a partidă a meciului, 1927 . 362
Nr. 159. Alehin—Capablanca, a 34-a partidă a meciului, 1927 . . 365

Pag.

Alehin — campion mondial. Perioada deplinei înfloriri creatoare (1927—1934)

Nr. 160. Alehin—H. Steiner, Turneul de la Bradley Beach, 1929 . . 368
Nr. 161. Marshall—Alehin, Partidă demonstrativă, New-York, 1929 . 369
Nr. 162. Alehin—Bogoliubov, Prima partidă a meciului, 1929 . 373
Nr. 163. Alehin—Bogoliubov, a 5-a partidă a meciului, 1929 . . 374
Nr. 164. Bogoliubov—Alehin, a 8-a partidă a meciului, 1929 . . 376
Nr. 165. Alehin—Bogoliubov, a 17-a partidă a meciului, 1929 . . 377
Nr. 166. Bogoliubov—Alehin, a 22-a partidă a meciului, 1929 . . 379
Nr. 167. Yates—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 381
Nr. 168. Alehin-Nimzovici, Turneul de la San-Remo, 1930 . . . 384
Nr. 169. Vidmar—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 . . . 386
Nr. 170. Alehin—Maroczy, Turneul de la San-Remo, 1930 . . 389
Nr. 171. Alehin—Tartakower, Turneul de la San-Remo, 1930 . . 392
Nr. 172. Ahues—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 394
Nr. 173. Alehin-Kmoch, Turneul de la San-Remo, 1930 396
Nr. 174. Stahlberg—Alehin, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Hamburg, 1930 398
Nr. 175. Alehin—Andersen, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Praga, 1931 399
Nr. 176. Alehin—Weenink, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Praga, 1931 401
Nr. 177. Alehin—A. Steiner, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Praga. 1931 402
Nr. 178. Alehin—Stoltz, Turneul de la Bled, 1931 404
Nr. 179. Alehin—Nimzovici, Turneul de la Bled, 1931 406
Nr. 180. Alehin—Vidmar, Turneul de la Bled, 1931 408
Nr. 181. Pirc—Alehin, Turneul de la Bled, 1931 414
Nr. 182. Alehin—Flohr, Turneul de la Bled, 1931 415
Nr. 183. Stoltz—Alehin, Turneul de la Bled, 1931 417
Nr. 184. Alehin—Maroczy, Turneul de la Bled, 1931 418
Nr. 185. Alehin şi un amator—Stoltz şi un amator, Partidă prin consultaţie, Nissa, 1931 420
Nr. 186. Alehin şi un amator—Flohr şi un amator, Partidă prin consultaţie, Nissa, 1931 422
Nr. 187. Alehin—Winter, Turneul de la Londra, 1932 423
Nr. 188. Vera Mencik—Alehin, Turneul de la Londra, 1932 . . . 425
Nr. 189. Alehin—Koltanovski, Turneul de la Londra, 1932 . . . 426
Nr. 190. Alehin—Tartakower, Turneul de la Londra, 1932 . . . 427
Nr. 191. Alehin—Sultan Kahn, Turneul de la Berna, 1932 . . 429
Nr. 192. Alehin—Grob, Turneul de la Berna, 1932 430

Pag.

Nr. 193. Alehin—Flohr, Turneul de la Berna, 1932 432
Nr. 194. Alehin—H. Johner, Turneul de la Berna, 1932 434
Nr. 195. Alehin—H. Steiner, Turneul de la Pasadena, 1932 . . 436
Nr. 196. Tartakower şi un amator—Alehin şi un amator, partidă prin consultaţie, Paris, 1932 437
Nr. 197. Alehin—Mikenas, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Folkestone, 1933 439
Nr. 198. L. Steiner—Alehin, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Folkestone, 1933 442
Nr. 199. Alehin—Cukierman, Turneul de la Paris, 1933 . . . 443
Nr. 200. Znosko-Borowski—Alehin, Turneul de la Paris, 1933 . . 445
Nr. 201. Kashdan şi un amator—Alehin şi un amator, partidă prin consultaţie, New-York, 1933 447
Nr. 202. Alehin—Bogoliubov, a 2-a partidă a meciului, 1934 . . 449
Nr. 203. Alehin—Bogoliubov, a 4-a partidă a meciului, 1934 . . . 451
Nr. 204. Bogoliubov—Alehin, a 9-a partidă a meciului, 1934 . . 454
Nr. 205. Alehin—Bogoliubov, a 16-a partidă a meciului, 1934 . . 456
Nr. 206. Bogoliubov—Alehin, a 17-a partidă a meciului, 1934 . . 458
Nr. 207. Bogoliubov—Alehin, a 25-a partidă a meciului, 1934 . . 459
Nr. 208. Alehin—Rosselli, Turneul de la Zürich, 1934 461
Nr. 209. Alehin—H. Johner, Turneul de la Zürich, 1934 463
Nr. 210. Gigly—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934 465
Nr. 211. Alehin—Em. Lasker, Turneul de la Zürich, 1934 . . . 466
Nr. 212. Henneberger—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934 . . 468
Nr. 213. Stahlberg—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934 . . . 469
Nr. 214. Alehin—Nimzovici, Turneul de la Zürich, 1934 . . . 470
Nr. 215. Alehin—Lundin, Turneul de la Oerebro, 1935 472

Meciurile împotriva lui Euwe din anii 1935 şi 1937 şi turneele din anii 1936—1939

Nr. 216. Alehin—Euwe, Partida întîia a meciului, 1935 . . . 476
Nr. 217. Alehin—Euwe, a 3-a partidă a meciului, 1935 477
Nr. 218. Euwe—Alehin, a 4-a partidă a meciului, 1935 479
Nr. 219. Alehin—Euwe, a 7-a partidă a meciului, 1935 481
Nr. 220. Alehin—Euwe, a 9-a partidă a meciului, 1935 484
Nr. 221. Alehin—Euwe, a 19-a partidă a meciului, 1935 486
Nr. 222. Euwe-Alehin, a 24-a partidă a meciului, 1935 488
Nr. 223. Alehin—Euwe, a 27-a partidă a meciului, 1935 490
Nr. 224. Euwe-Alehin, a 28-a partidă a meciului, 1935 492
Nr. 225. Alehin-Euwe, a 29-a partidă a meciului, 1935 494
Nr. 226. Ahues—Alehin, Turneul de la Bad Nauheim, 1936 . . . 496

Pag.

Nr. 227. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Bad Nauhein, 1936 . . 498
Nr. 228. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Dresda, 1936 . . . 500
Nr. 229. Alehin—Helling, Turneul de la Dresda, 1936 502
Nr. 230. Alehin—Eliskases, Turneul de la Podebrady, 1936 . . 504
Nr. 231. Alehin—Frydman, Turneul de la Podebrady, 1936 . . . 505
Nr. 232. Alehin—Foltys, Turneul de la Podebrady, 1936 508
Nr. 233. Vera Mencik—Alehin, Turneul de la Podebrady, 1936 . . 510
Nr. 234. Alehin—Euwe, Turneul de la Nottingham, 1936 . . 512
Nr. 235. Winter—Alehin, Turneul de la Nottingham, 1936 . . . 516
Nr. 236. Alehin—Alexander, Turneul de la Nottingham, 1936 . . 518
Nr. 237. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Nottingham, 1936 . . 519
Nr. 238. Tartakower—Alehin, Turneul de la Nottingham, 1936 . . 521
Nr. 239. Alehin—Flohr, Turneul de la Nottingham, 1936 . . . 523
Nr. 240. Alehin—Botvinnik, Turneul de la Nottingham, 1936 . . . 525
Nr. 241. Alehin—Vidmar, Turneul de la Hastings, 1936/37 . . 527
Nr. 242. Alehin—Fine, Turneul de la Hastings, 1936/37 . . . 530
Nr. 243. Alehin—Tylor, Turneul de la Margate, 1937 532
Nr. 244. Alehin—Foltys, Turneul de la Margate, 1937 535
Nr. 245. Alehin—Reshevski, Turneul de la Kemeri, 1937 . . . 538
Nr. 246. Alehin—Fine, Turneul de la Kemeri, 1937 . . . 541
Nr. 247. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Bad Nauheim, 1937 . . 543
Nr. 248. Alehin—Sämisch, Turneul de la Bad Nauheim, 1937 . . 546
Nr. 249. Alehin—Euwe, a 2-a partidă a meciului, 1937 548
Nr. 250. Alehin—Euwe, a 6-a partidă a meciului, 1937 550
Nr. 251. Euwe—Alehin, a 7-a partidă a meciului, 1937 552
Nr. 252. Alehin—Euwe, a 8-a partidă a meciului, 1937 554
Nr. 253. Alehin—Euwe, a 10-a partidă a meciului, 1937 556
Nr. 254. Alehin—Euwe, a 14-a partidă a meciului, 1937 558
Nr. 255. Euwe—Alehin, a 21-a partidă a meciului, 1937 562
Nr. 256. Alehin—Euwe, a 22-a partidă a meciului, 1937 563
Nr. 257. Alehin—Euwe, a 24-a partidă a meciului, 1937 567
Nr. 258. Euwe—Alehin, a 25-a partidă a meciului, 1937 569
Nr. 259. Alehin—Golombek, Turneul de la Margate, 1938 . . . 572
Nr. 260. Alehin—Böök, Turneul de la Margate, 1938 573
Nr. 261. Alehin—Capablanca, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . 575
Nr. 262. Alehin—Euwe, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . . 577
Nr. 263. Alehin—Flohr, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . . 579
Nr. 264. Alehin—Eliskases, „Turneul națiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939 581
Nr. 265. Alehin—Zwetkov, „Turneul națiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939 583

Pag.

Nr. 266. Czerniak—Alehin, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Buenos-Aires, 1939 586
Nr. 267. Apscheneek—Alehin, „Turneul naţiunilor" pe echipe, Buenos, Aires, 1939 588

Jocurile lui Alehin în ultima perioadă a vieţii lui

Nr. 268. Lepin—Alehin, Turneul din 1941 592
Nr. 269. Alehin—G. Rethy, Turneul din 1941 593
Nr. 270. Kieninger—Alehin, Turneul din 1941 594
Nr. 271. Alehin—Rohacek, Turneul din 1941 596
Nr. 272. Alehin—Barcza, Turneul din 1942 598
Nr. 273. Alehin—Rabar, Turneul din 1942 599
Nr. 274. Alehin—Richter, Turneul din 1942 601
Nr. 275. Junge—Alehin, Turneul din 1942 603
Nr. 276. Stoltz—Alehin, Turneul din 1942 605
Nr. 277. Podgorny—Alehin, Turneul din 1942 607
Nr. 278. Alehin—Junge, Turneul din 1942 609
Nr. 279. Alehin—Bartocek, Turneul din 1943 610
Nr. 280. Sajtar—Alehin, Turneul din 1943 612
Nr. 281. Sämisch—Alehin, Turneul din 1943 614
Nr. 282. Alehin—Rey Ardid, Meciul din 1944 616
Nr. 283. Alehin—Lopez, Turneul din 1945 617
Nr. 284. Martinez—Alehin, Turneul din 1945 619

Partea a II-a:

Partide jucate în simultane şi „a l'aveugle"

Despre partidele de simultan ale lui Alehin 622
Nr. 285. Alehin—Prat, Din simultanul de la Paris, 1913 . . . 624
Nr. 286. Alehin—Kusman, Din simultanul de la New-York, 1924 . . 625
Nr. 287. Alehin—Meck, Din simultanul cu ceasul de la Basel, 1925 . 626
Nr. 288. Alehin—Molina, Din simultanul cu ceasul de la Buenos-Aires, 1926 627
Nr. 289. Consultanţi—Alehin, Din simultanul de la Birmingham, 1926 629
Nr. 290. Consultanţi—Alehin, Din simultanul de la New-York, 1929 630
Nr. 291. Alehin—Assgierson, Din simultanul de la Reykjavik, 1931 633
Nr. 292. Alehin—Mindeno, Din simultanul din Olanda, 1933 . . 634

Pag.

Alehin despre jocul „a l'aveugle“ 636
Nr. 293. Alehin—Feldt, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 5 table, Spitalul Militar din Tarnopol, 1916 639
Nr. 294. Gonsiorovski—Alehin, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, la 6 table, Odessa, 1918 640
Nr. 295. Alehin—Freeman, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 26 table, New-York, 1924 640
Nr. 296. Alehin—Monski, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 26 table, New-York, 1924 641
Nr. 297. Alehin—Potemkin, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 28 table, Paris, 1925 643
Nr. 298. Alehin—Schwarz, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, Londra, 1926 644
Nr. 299. Alehin—Borochow, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ de la Hollywood, 1932 646
Nr. 300. Alehin—Kimura, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, Tokio, 1933 647

Indicatorul partenerilor lui Alehin 651
Indicatorul deschiderilor 653

WWW.SAHOO

Redactor de carte : *Derevencu Iura*
Telnoredactor : *Nestor Panaitide*
Corector : *C. Dumitrescu*

Dat la cules 18.X.956 ; Bun de tipar 4.V.957 ; Tiraj 7.100 ex. ; Hîrtie concept de 65 gr. m. p. ; Coli de tipar 42 ; Coli de editură 46,5 ; Ft. 16/61/86 ; Com. editurii 2177 ; Ediție 1 ; A. 04774
Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 794 (S) = R

Tiparul executat la Intreprinderea Poligrafică Nr. 2, București — C. 3535

WWW.stere.ro

www.stere.ro

Prețul lei 21,50

300

PARTIDE ALESE

ALE LUI

ALEHIN

www.stere.ro

Pret redus L 112.-